

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2013

**AKTIVITI KEMENTERIAN/JABATAN
DAN PENGURUSAN SYARIKAT
KERAJAAN PERSEKUTUAN**

SIRI 1

**JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA**

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA | 2013

AKTIVITI KEMENTERIAN/JABATAN DAN PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN PERSEKUTUAN SIRI 1

Untuk Mengetahui Tindakan-Tindakan Yang Telah/Sedang/Akan Diambil Oleh Pihak Kementerian/Jabatan/Syarikat Kerajaan Terhadap Isu-Isu Yang Dilaporkan Dalam Laporan Ini, Ia Hendaklah Dibaca Bersama Maklumbalas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KANDUNGAN

PARLINEN
MALAYSIA

KANDUNGAN

Muka Surat

<i>ix</i>	KATA PENDAHULUAN
<i>xv</i>	INTISARI LAPORAN
	BAHAGIAN I
	PELAKSANAAN AKTIVITI KEMENTERIAN/JABATAN KERAJAAN PERSEKUTUAN
3	1. Pendahuluan
	JABATAN PERDANA MENTERI
	Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang
3	2. Pembinaan Kompleks Mahkamah Baru Kuantan, Pahang
	KEMENTERIAN KEWANGAN
	Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia
25	3. Pengurusan Cukai Petroleum
	Jabatan Kastam Diraja Malaysia
47	4. Pengurusan Operasi Pangkalan Marin Kastam
	KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI ASAS TANI
79	5. Projek Pembangunan Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu
	KEMENTERIAN PERDAGANGAN DALAM NEGERI, KOPERASI DAN KEPENGGUNAAN
111	6. Program Transformasi Kedai Runcit (TUKAR)
	KEMENTERIAN KERJA RAYA
137	7. Projek Membaik Pulih Dan Menaik Taraf Jalan Alor Setar-Kuala Nerang-Durian Burung, Kedah
	Jabatan Kerja Raya
157	8. Pembinaan Politeknik Banting, Selangor
	KEMENTERIAN TENAGA, TEKNOLOGI HIJAU DAN AIR
178	9. Pengurusan Skim Jaminan Dana Pembiayaan Teknologi Hijau
	KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA
208	10. Pengurusan Program Skim Geran Penyelidikan Fundamental Di Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA)

	KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA
226	11. Pengurusan Program Pemulihan Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan
258	12. Pengurusan Perkhidmatan Kejuruteraan Peralatan Perubatan
297	13. Pengurusan Sajian Makanan Secara <i>Inhouse</i> Di Hospital
340	14. Pengurusan Klinik 1Malaysia
	KEMENTERIAN SUMBER MANUSIA
	Jabatan Tenaga Manusia
361	15. Pengurusan Perolehan Peralatan Pembelajaran Di Pusat Latihan Teknologi Tinggi Dan Institut Latihan Perindustrian
	KEMENTERIAN PERTAHANAN
	Angkatan Tentera Malaysia
389	16. Pengurusan Perolehan Peralatan Perubatan
	KEMENTERIAN DALAM NEGERI
	Jabatan Sukarelawan Malaysia
423	17. Pengurusan Anggota Pasukan Sukarelawan Malaysia
	Jabatan Penjara Malaysia
462	18. Pengurusan Perolehan Peralatan Dan Mesin Roti
	BAHAGIAN II
	PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN PERSEKUTUAN
489	19. Pendahuluan
489	20. Cradle Fund Sdn. Bhd.
543	21. Malaysia Technology Development Corporation Sdn. Bhd.
585	<i>PENUTUP</i>

KATA PENDAHULUAN

KATA PENDAHULUAN

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit penyata kewangan, pengurusan kewangan, aktiviti Kementerian/Jabatan serta pengurusan syarikat Kerajaan Persekutuan dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong untuk mendapatkan perkenan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen. Bagi memenuhi tanggungjawab ini, Jabatan Audit Negara telah menjalankan 4 jenis pengauditan seperti berikut:

1.1. Pengauditan Penyata Kewangan - untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini;

1.2. Pengauditan Pematuhan - untuk menilai sama ada pengurusan kewangan di Kementerian/Jabatan Persekutuan dilaksanakan mengikut undang-undang dan peraturan kewangan yang berkaitan;

1.3. Pengauditan Prestasi - untuk menilai sama ada sesuatu aktiviti Kerajaan Persekutuan dilaksanakan dengan cekap, berhemat dan mencapai objektif/matlamat yang ditetapkan; dan

1.4. Pengauditan Pengurusan Syarikat Kerajaan - untuk menilai sama ada pengurusan syarikat Kerajaan Persekutuan telah dilaksanakan dengan teratur.

2. Laporan saya mengenai pelaksanaan aktiviti Kementerian/Jabatan Persekutuan dan pengurusan syarikat Kerajaan bagi tahun 2013 Siri 1 mengandungi 2 bahagian seperti berikut:

Bahagian I : Pelaksanaan Aktiviti Kementerian/Jabatan Kerajaan Persekutuan

Bahagian II : Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan

3. Seksyen 6(d), Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara menjalankan pengauditan untuk menilai sama ada aktiviti Kerajaan diuruskan dengan cekap, berhemat dan selaras dengan objektif aktiviti berkenaan. Pengauditan tersebut

melibatkan pelbagai aktiviti seperti perolehan, pentadbiran kontrak, pengurusan aset, pembinaan, infrastruktur, penyenggaraan, pelajaran, kesihatan, modal insan, pengurusan hasil, program peningkatan sosioekonomi dan alam sekitar. Laporan ini mengandungi perkara yang telah diperhatikan hasil daripada pengauditan terhadap 17 program/aktiviti/projek di bawah 14 Kementerian/Jabatan Persekutuan dan pengurusan 2 syarikat Kerajaan. Pada umumnya, terdapat kelemahan seperti *improper payment*, kerja/bekalan/perkhidmatan tidak mengikut spesifikasi/tidak berkualiti/tidak sesuai; kelewatan tidak munasabah; harga tidak munasabah; pengurusan perolehan/kontrak/projek/bantuan; pembaziran; kelemahan pengurusan hasil; kelemahan pengurusan dan penyenggaraan aset Kerajaan; ketidakpatuhan terhadap undang-undang alam sekitar serta kelemahan pengurusan syarikat Kerajaan. Kelemahan tersebut adalah disebabkan oleh kecuai dalam mematuhi peraturan/prosedur yang ditetapkan oleh Kerajaan; kurang teliti semasa merancang program/aktiviti/projek dan menetapkan skop serta spesifikasi tender; tidak memantau dengan kerap dan teliti kerja kontraktor/vendor/perunding; kurang kemahiran dalam pengurusan projek; lewat membuat keputusan mengenai perolehan; sistem maklumat Kementerian/Jabatan/Syarikat Kerajaan yang tidak lengkap dan tidak kemas kini; kurang memberi perhatian terhadap keberhasilan/impak sesuatu program/aktiviti/projek dan kekurangan peruntukan untuk penyenggaraan aset.

4. Seperti mana tahun yang lalu, Ketua Jabatan yang berkenaan telah dimaklumkan terlebih dahulu tentang perkara yang dilaporkan dalam Laporan ini untuk tujuan pengesanan. Mulai tahun ini, Menteri-Menteri berkenaan juga telah dimaklumkan tentang laporan yang melibatkan Kementerian masing-masing bagi memastikan mereka berkenaan mengetahui lebih awal isu-isu yang akan dilaporkan serta mengambil tindakan segera. Bagi membolehkan tindakan pembetulan dan penambahbaikan diambil oleh Ketua Setiausaha Kementerian/Ketua Jabatan/Ketua Pegawai Eksekutif Syarikat Kerajaan berkenaan, Jabatan Audit Negara telah mengemukakan 109 syor untuk memperbaiki kelemahan yang dikenal pasti.

5. *Auditor General's Dashboard* telah dilancarkan pada 30 Mei 2013 dan telah dipaparkan di Laman Portal Jabatan Audit Negara (JAN) pada 31 Mei 2013 yang menunjukkan status tindakan Laporan Ketua Audit Negara terkini mulai tahun 2012. Ia berperanan untuk memantau tindakan oleh Kementerian/Jabatan terhadap isu-isu yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara. Selain itu, ia juga bagi menunjukkan komitmen serius Kerajaan terhadap isu-isu ketirisan pengurusan kewangan Kerajaan. *Auditor General's Dashboard* juga merupakan saluran pemberitahuan kepada pihak awam berhubung status tindakan yang diambil.

6. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Kementerian/Jabatan/Syarikat Kerajaan yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)
Ketua Audit Negara
Malaysia

Putrajaya
18 Februari 2014

INTISARI LAPORAN

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I – PELAKSANAAN AKTIVITI KEMENTERIAN JABATAN KERAJAAN PERSEKUTUAN

JABATAN PERDANA MENTERI

Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang

1. Pembinaan Kompleks Mahkamah Baru Kuantan, Pahang

a. Kompleks Mahkamah Baru Kuantan (Kompleks) di Bandar Indera Mahkota, Kuantan, Pahang dibina bertujuan untuk menggantikan Bangunan Mahkamah yang sedia ada di Jalan Masjid, Kuantan, Pahang. Ini adalah kerana, Bangunan Mahkamah yang sedia ada tidak dapat menampung perkembangan dalam aktiviti kehakiman. Selain itu, Kompleks ini dapat menyediakan ruang fizikal yang lebih selesa untuk keperluan aktiviti kehakiman serta memastikan kelancaran dalam urusan pentadbiran mahkamah di Kuantan. Projek Pembinaan Kompleks ini yang berkeluasan 11.01 ekar dilaksanakan di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi Kedua (PRE 2) dengan kos RM157.34 juta dan telah dimulakan pada 8 Julai 2009 dengan tempoh kontrak selama 78 minggu. Bagaimanapun, projek ini telah disiapkan pada 17 Julai 2012 (158 minggu) dan diserahkan oleh JKR kepada Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan pada 20 Julai 2012. Pembinaan Kompleks ini telah mencapai objektifnya iaitu bagi menyediakan ruang fizikal yang lebih selesa untuk keperluan aktiviti kehakiman di Kuantan, Pahang. Prestasi pembinaan kompleks mahkamah ini adalah memuaskan. Bagaimanapun semakan terhadap sampel kerja/peralatan mendapati beberapa kelemahan yang dikenal pasti seperti berikut:

- i. Kompleks lewat disiapkan selama 560 hari serta kos pembinaan telah meningkat sejumlah RM19.56 juta disebabkan perancangan yang lemah dari aspek reka bentuk dan skop kerja;
 - ii. kecacatan yang ditemui dalam tempoh *Defect Liability Period* (DLP) masih belum diperbaiki;
 - iii. penyenggaraan dalam tempoh DLP tidak dilaksanakan;
 - iv. reka bentuk pembinaan yang tidak sesuai/praktikal;
 - v. pembinaan tidak menepati spesifikasi kontrak/lukisan;
 - vi. kerja pembinaan tidak memuaskan;
 - vii. terdapat perbezaan Lukisan Siap Bina dengan binaan sebenar; dan
 - viii. perabot/peralatan tiada di lokasi yang sepatutnya.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang (BHEUU) dan JKR mempertimbangkan perkara berikut:

- i. JKR hendaklah memastikan setiap projek pembinaan yang akan dilaksanakan dirancang dengan teliti untuk memastikan kelancaran projek;
- ii. JKR hendaklah membuat pemeriksaan dan memastikan kontraktor membaiki kerosakan/kecacatan yang ditemui dalam tempoh yang munasabah sebelum Perakuan Siap Membaiki Kecacatan dikeluarkan;
- iii. JKR perlu mengkaji punca sebenar siling berkulat dan melendut serta mengambil tindakan yang sewajarnya bagi menjamin keselamatan dan kesihatan pengguna;
- iv. JKR dan perunding hendaklah memantau dengan rapi dan menyelia kemajuan kerja kontraktor serta memastikan kerja yang dilakukan oleh kontraktor mengikut spesifikasi, sesuai/praktikal dan berkualiti/tahan lama/memuaskan. Kerja yang tidak mematuhi spesifikasi, tidak sesuai/praktikal dan tidak berkualiti/tahan lama/memuaskan perlu diambil tindakan pembaikan;
- v. JKR dan perunding perlu membuat pemantauan terhadap kerja penyenggaraan dalam tempoh tanggungan kecacatan supaya kerja-kerja tersebut dibuat mengikut jadual yang ditetapkan;
- vi. Mahkamah dan JKR hendaklah memastikan kontraktor penyenggaraan yang akan dilantik bagi menjalankan kerja-kerja penyenggaraan dibuat mengikut jadual yang telah ditetapkan bagi menjamin peralatan/komponen yang dibina dapat berfungsi dengan baik secara berterusan;
- vii. Perunding perlu memastikan semakan menyeluruh dijalankan sebelum lukisan siap bina yang lengkap dimuktamadkan;
- viii. Mahkamah hendaklah menjalankan pemeriksaan fizikal terhadap semua perabot/peralatan yang diperolehi dengan kadar segera dan selaras dengan Arahan Perbendaharaan. Laporan awal hendaklah disediakan dengan sertamerta sekiranya terdapat kes kehilangan peralatan; dan
- ix. Mahkamah hendaklah mengambil tindakan segera untuk memastikan semua aset didaftarkan dengan tepat dan kemas kini selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007.

[muka surat 3 - 24]

KEMENTERIAN KEWANGAN

Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia

2. Pengurusan Cukai Petroleum

- a. Bahagian Petroleum, Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia (LHDNM) menguruskan percukaian petroleum yang terdiri daripada 2 sektor, iaitu sektor hulu dan sektor hiliran. Sektor hulu melibatkan syarikat petroleum hulu yang menjalankan operasi petroleum meliputi cari gali, pembangunan, pengeluaran dan penjualan petroleum. Manakala sektor hiliran melibatkan syarikat petroleum hiliran yang menjalankan aktiviti pemprosesan, penapisan, pembangunan dan pemasaran produk-produk berasaskan petroleum serta industri petrokimia. Syarikat petroleum

huluan dikenakan cukai pendapatan di bawah Akta Petroleum (Cukai Pendapatan) 1967 (APCP) iaitu syarikat yang tertakluk kepada *Petroleum Income Tax Act* (kes PITA). Pihak yang dikenakan cukai ialah Petroleum Nasional Berhad (PETRONAS), Pihak Berkuasa Bersama Malaysia - Thailand (MTJA) dan mana-mana orang yang memeterai perjanjian petroleum dengan PETRONAS atau MTJA. Manakala syarikat petroleum hiliran dikenakan cukai pendapatan di bawah Akta Cukai Pendapatan 1967 (ACP) iaitu syarikat yang tertakluk kepada *Corporate Income Tax Act* (kes CITA). LHDNM melaksanakan Sistem Taksir Sendiri Syarikat (STSC) bagi syarikat petroleum hiliran mulai Tahun Taksiran 2010. Manakala STSC bagi syarikat petroleum hiliran telah bermula lebih awal iaitu mulai Tahun Taksiran 2001. Bahagian Petroleum LHDNM bertanggungjawab terhadap taksiran cukai petroleum melalui 2 jenis pengauditan cukai iaitu audit luar dan audit meja. Audit luar dijalankan di premis perniagaan atau pejabat urusan syarikat selepas syarikat dimaklumkan terlebih dahulu serta melibatkan pemeriksaan dan pengesahan maklumat berisiko kepada pengiraan cukai. Audit meja pula dijalankan di pejabat LHDNM dengan tujuan menentukan ketepatan Borang Nyata Cukai Pendapatan serta melibatkan isu pelarasan cukai yang mudah dan dikendalikan melalui surat-menyurat. Secara keseluruhannya, aktiviti taksiran cukai dari segi audit luar dan audit meja dan aktiviti pungutan cukai terhadap syarikat petroleum mempunyai beberapa penemuan yang perlu diberi perhatian seperti berikut:

- i. sebanyak 31 kes audit luar CITA lewat diselesaikan antara satu bulan hingga 3 tahun 5 bulan melibatkan cukai tambahan dan penalti berjumlah RM8.83 juta;
 - ii. ketidakpatuhan kepada prosedur kerja menyebabkan senarai semak audit tidak diisi bagi kes audit luar terhadap 8 syarikat CITA di mana cukai tambahan dan penalti telah dikenakan berjumlah RM2.57 juta, notis taksiran anggaran berserta penalti berjumlah RM1.94 juta tidak dikeluarkan terhadap 3 kes CITA serta taksiran bagi Borang Nyata Cukai Pendapatan melibatkan 3 kes Borang Nyata Cukai Pendapatan Petroleum (CPP) dan 2 kes Borang C yang diterima belum diambil kira di lejar menyebabkan cukai sebenar tidak diketahui;
 - iii. tindakan dalam penguatkuasaan pemungutan cukai belum diambil menyebabkan hasil cukai berjumlah RM3.34 juta masih belum dikutip yang merangkumi:
 - tunggakan cukai bagi 17 syarikat kes CITA berjumlah RM2.94 juta; dan
 - kenaikan cukai berjumlah RM404,656 tidak dikenakan terhadap tunggakan cukai kes CITA.
 - iv. tindakan guaman sivil dan kaveat hartanah tidak dikenakan terhadap syarikat petroleum kes CITA yang tidak menyelesaikan tunggakan cukai.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya LHDNM mempertimbangkan perkara berikut:
- i. menguatkuasakan pemungutan tunggakan cukai secara tegas bagi menjamin Kerajaan tidak kehilangan hasil;

- ii. meningkatkan bilangan sasaran tahunan pengauditan sama ada audit luar dan audit meja yang dibuat terhadap kes PITA dan kes CITA;
- iii. Rangka Kerja Audit Cukai Petroleum juga perlu menetapkan secara khusus tempoh penyelesaian bagi kes audit meja terhadap kes PITA;
- iv. mengkaji untuk menambah baik keupayaan Sistem Taksir Sendiri Syarikat (STSC) bagi mempertingkatkan keberkesanan pengeluaran notis taksiran anggaran dan pengenaan penalti terhadap kes CITA yang tidak mengemukakan Borang C;
- v. mengkaji untuk menambah baik keupayaan sistem automasi seperti Sistem Taksir Sendiri Syarikat (STSC) dan Sistem Pengurusan Hasil (ReMS) bagi mempertingkatkan keberkesanan pengurusan pungutan cukai pendapatan syarikat; dan
- vi. mempertingkatkan pemeriksaan dalaman dan pemantauan ke atas aktiviti taksiran cukai di Bahagian Petroleum LHDNM dan aktiviti pemungutan cukai di cawangan LHDNM dari semasa ke semasa. LHDNM juga perlu memastikan tindakan segera diambil terhadap isu-isu ketidakpatuhan yang dibangkitkan supaya isu yang sama tidak berulang.

[muka surat 25 - 46]

Jabatan Kastam Diraja Malaysia

3. Pengurusan Operasi Pangkalan Marin Kastam

- a. Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) bertanggungjawab antaranya untuk memastikan tiada ketirisan hasil negara berlaku akibat daripada aktiviti penyeludupan. Sehubungan dengan itu, JKDM telah mengambil inisiatif untuk melaksanakan pembinaan Pangkalan Marin Kastam (PMK) sebagai satu keperluan Jabatan untuk merancang dan mengawal aktiviti pencegahan penyeludupan melalui laut dan sungai. PMK juga dijadikan satu kemudahan logistik untuk pengurusan bot jabatan agar dapat beroperasi dengan lancar. Dengan adanya PMK, kualiti pengurusan bot dan aktiviti penguatkuasaan marin dapat dipertingkatkan dan pemantauan terutamanya di pintu keluar masuk serta rondaan laut dan sungai akan dapat dilaksanakan dengan lebih berkesan. JKDM mempunyai sebanyak 20 PMK yang terletak di semua negeri dan juga Wilayah Persekutuan Labuan. Di bawah RMKe-9, Kementerian Kewangan telah meluluskan projek pembinaan sebanyak 6 PMK baru dengan kos siling projek berjumlah RM112.41 juta. Enam kontrak pembinaan PMK telah dimeterai dengan nilai asal kontrak berjumlah RM94.92 juta. Pembinaan PMK telah dilaksanakan sepenuhnya oleh Jabatan Kerja Raya (JKR) Negeri-negeri kecuali di Tanjung Gemok, Pahang yang dilaksanakan oleh JKDM sendiri. Pengauditan yang dijalankan mendapati secara keseluruhannya semua 6 PMK telah diuruskan dengan memuaskan. Sasaran rondaan bagi tempoh 3 tahun bagi 5 PMK adalah baik dan 3 PMK telah mencapai sasaran kecuali PMK Tanjung Gemok kerana tidak mempunyai anggota Unit Marin dan tiada bot Jabatan. Selain itu, pendaftaran dan penyimpanan hasil rampasan dalam stor penguatkuasaan telah diurus dengan teratur. Bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan yang perlu diambil perhatian seperti berikut:

- i. terdapat Unit Marin (PMK Lumut dan PMK Kuala Perlis) yang tidak mencapai sasaran rondaan yang ditetapkan. Bagaimanapun, ketidakcapaian ini adalah berpunca daripada antara lainnya, unit Marin juga turut terlibat dengan rondaan darat dan rondaan Patroli Koordinasi Customs Indonesia-Malaysia, faktor cuaca yang menghalang aktiviti rondaan, kekurangan bot jabatan (sama ada diserahkan kepada APMM ataupun menghadapi kerosakan) serta ketidakseimbangan anggota Unit Marin berdasarkan bilangan bot yang sedia ada;
- ii. pembinaan jeti bernilai RM458,135 di bawah projek pembinaan PMK Tanjung Gemok, Pahang tidak digunakan kerana tiada bot jabatan mahupun Unit Marin ditempatkan di PMK tersebut;
- iii. terdapat fasiliti PMK yang disediakan tidak boleh atau tidak digunakan seperti tangki simpanan minyak (diesel) dalam tanah berkapasiti 20,000 liter kerana ia terlalu besar jika dibandingkan dengan purata penggunaan diesel di PMK Lumut dan PMK Pengkalan Kubor. Bagaimanapun, projek pembinaan PMK yang termasuk komponen tangki simpanan minyak dalam tanah telah dilaksanakan sebelum Kerajaan memutuskan untuk menyerahkan kapal dan bot Kastam kepada APMM;
- iv. kelemahan dalam perancangan projek pembinaan PMK oleh JKR mengakibatkan beberapa komponen projek yang kurang sempurna seperti *ramp* di PMK Pengkalan Kubor tidak boleh digunakan kerana pembinaannya tidak sampai ke dasar sungai/tergantung. Selain itu, bagi projek pembinaan PMK Sungai Pulai, tiada penghadang di laluan jeti yang dicadangkan untuk membina ponton tambahan; dan
- v. penyenggaraan PMK hanya tertumpu kepada kerja pembersihan pejabat dan kawalan keselamatan dan bajet yang disediakan tidak mengambil kira penyenggaraan PMK secara berkala atau penyenggaraan pencegahan. Walaupun hanya beroperasi antara 2 hingga 4 tahun, terdapat PMK yang menghadapi masalah penyenggaraan seperti berikut:
 - **PMK Sungai Pulai:** walaupun tempoh tanggungan kecacatan projek ini tamat pada bulan April 2013, penyenggaraan dan pembaikannya masih di bawah tanggungjawab kontraktor dan pengawasan JKR sehingga akhir bulan Disember 2013. Beberapa kerosakan/kecacatan telah dilaporkan tetapi pihak kontraktor masih belum mengambil tindakan semasa lawatan Audit pada bulan Oktober 2013. Antara kerosakan yang serius adalah pelantar jeti dan pam minyak rosak, kren angkut tidak berfungsi, kerja meletakkan *aluminium strip siling* pada bumbung bengkel terbengkalai, keretakan tangga bangunan pejabat serta jubin lantai rosak/menggelembung.
 - **PMK Kuala Perlis:** penyenggaraan jeti secara berkala seperti membuang teritip tidak dilaksanakan dan kabel elektrik yang dipasang di bawah bangunan terjatuh kerana klip pemegang kabel telah berkarat. Keadaan ini

adalah membahayakan kerana kabel elektrik ini terendam semasa air pasang.

- **PMK Pengkalan Kubor:** pelampung pontun bocor selepas dibaiki dan jejari pontun sebelah kiri jeti tenggelam sepenuhnya pada bulan September 2012. Walaupun pelampung pontun mulai bocor pada bulan Januari 2012 (berlaku lagi pada bulan Ogos 2012) dan tempoh jaminan pelampung pontun tamat pada bulan Mac 2013, tiada kerja-kerja pembaikan dilaksanakan sama ada oleh kontraktor pembinaan mahupun pembekal pontun. Oleh itu, pihak JKDM mengeluarkan pesanan tempatan berjumlah RM12,300 pada bulan Jun 2013 untuk kerja pembaikan.
- **PMK Weld Quay:** jejari pontun sudah terputus dan siling di bangunan pejabat telah rosak beberapa kali akibat atap bocor.

b. Pihak Audit mengesyorkan supaya JKR dan JKDM mengambil tindakan seperti berikut:

- i. JKDM perlu mengisi perjawatan anggota Marin dengan kadar segera mengikut waran perjawatan yang telah diluluskan (dan melaksanakan *redeployment* jika perlu) supaya sasaran rondaan yang ditetapkan dapat dicapai oleh semua PMK;
- ii. JKDM hendaklah mengambil tindakan segera untuk menempatkan bot yang sesuai dan anggota Unit Marin di PMK Tanjung Gemok, Pahang supaya projek pembinaan PMK tersebut mencapai objektif yang ditetapkan;
- iii. JKDM mengambil tindakan segera bagi mengkaji semula kegunaan tangki simpanan minyak di PMK Lumut dan Pengkalan Kubor bagi memastikan aset tersebut digunakan sepenuhnya (seperti berkongsi kegunaan tangki tersebut dengan agensi penguat kuasa yang lain);
- iv. JKR hendaklah merancang dengan lebih teliti projek pembinaan PMK pada masa hadapan dan memantau prestasi kontraktor. Sehubungan dengan itu, beberapa komponen projek yang kurang sempurna seperti masalah *ramp* di PMK Pengkalan Kubor yang tidak boleh digunakan hendaklah diambil tindakan segera; dan
- v. JKDM memastikan penyenggaraan berkala/pencegahan dirancang dan dilaksanakan dengan permohonan peruntukan yang mencukupi daripada Perbendaharaan Malaysia serta melaksanakan penyenggaraan pembaikan yang dibangkitkan atau dilaporkan oleh Unit Marin.

[muka surat 47 - 78]

KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI ASAS TANI

4. *Projek Pembangunan Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu*

- a. Projek Pembangunan Empangan Paya Peda di Besut, Terengganu telah dicadangkan pada tahun 1995 di bawah RMKe-7. Peruntukan berjumlah RM4.50 juta diluluskan untuk kos perkhidmatan juruperunding bagi kerja

reka bentuk terperinci empangan ini. Peruntukan sejumlah RM150 juta hanya diluluskan dalam RMKe-9 bagi kerja-kerja seperti kajian geoteknik, bancian, topografi dan reka bentuk yang bermula pada tahun 2007 dan dilakukan oleh syarikat-syarikat yang dilantik oleh Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani (MOA). Pelantikan kontraktor bagi pembinaan projek ini pula adalah secara rundingan terus. Kementerian Kewangan (MOF) telah melantik syarikat JAKS Resources Berhad dan Pembinaan Sujaman Sdn. Bhd. secara usaha sama. MOF telah meluluskan harga kontrak berjumlah RM333.10 juta kemudian dipinda kepada harga RM343.55 juta melalui satu perjanjian tambahan. Tempoh projek ini bermula 1 Jun 2010 hingga 30 November 2013. Pengauditan yang dijalankan mendapati secara umumnya Pembangunan Empangan Paya Peda adalah kurang memuaskan kerana setakat bulan Julai 2013 prestasi pembinaan empangan lewat 18.49% daripada jadual kontrak (status kemajuan kerja adalah 65.12% berbanding jadual kontrak 83.61%). Kelewatan ini adalah disebabkan oleh kegagalan kontraktor untuk menepati terma kontrak yang ditetapkan. Selain itu, terdapat beberapa kelemahan seperti berikut:

- i. klausa kontrak tidak dipatuhi sepenuhnya seperti penggunaan bilangan jentera yang kurang daripada yang ditetapkan antaranya turut menyumbang kepada kelewatan penyiapan projek dan pelantikan subkontraktor tanpa kebenaran;
 - ii. berlaku lebihan bayaran (improper payment) kepada Jurukur Jitu Runding sejumlah RM0.53 juta bagi pelaksanaan kerja berkaitan ukur tanah. Bagaimanapun MOA telah mengambil langkah untuk mendapat kembali amaun yang terlebih bayar tersebut dimana syarikat telah memulangkan sejumlah RM150,000 dan baki akan dibayar secara ansuran;
 - iii. pemilihan kontraktor yang tidak berkelayakan/berpengalaman turut menyumbang kepada permasalahan dalam pengurusan projek, kelewatan dalam status penyiapan projek dan bilangan *Non-Compliance Report* yang tinggi;
 - iv. syor melalui laporan EIA tidak dipatuhi sepenuhnya seperti ujian kewujudan mineral arsenik tidak dijalankan, pengurusan sisa minyak terpakai tidak memuaskan dan *Emergency Response Team* tidak ditubuhkan pada awal projek; dan
 - v. kurang *engagement* dengan penduduk sekitar bagi menangani bencana banjir.
- b. Pihak Audit mengesyorkan pihak Kementerian/Jabatan/Agensi dan kontraktor/perunding yang terlibat mengambil tindakan penambahbaikan seperti berikut:
- i. MOF dan MOA hendaklah memastikan asas pemilihan kontraktor dibuat secara komprehensif dari segi kewibawaan, kelayakan, keupayaan dan pengalaman;
 - ii. MOA pada masa akan datang hendaklah memastikan pemeteraian kontrak dibuat pada awal projek. Selain itu, keseluruhan proses rundingan harga diselesaikan dalam tempoh tidak melebihi 2 minggu dan memuktamadkan rundingan dalam tempoh 6 bulan bagi projek kerja pembinaan bernilai melebihi RM10 juta;

- iii. kontraktor hendaklah mendapat kelulusan Pegawai Penguasa terlebih dahulu dalam pelantikan subkontraktor. Segala pelanggaran syarat-syarat kontrak hendaklah diambil tindakan oleh MOA;
- iv. MOA hendaklah memastikan Jurukur Jitu Runding menyelesaikan baki amaun yang terlebih bayar dalam tempoh masa yang dipersetujui. Selain itu, MOA perlu memastikan lebihan bayaran tidak berulang;
- v. MOA dan perunding hendaklah memantau bilangan loji dan peralatan asas di kawasan pembinaan bagi mengelak kelewatan dalam pembinaan seperti mana yang disyaratkan dalam kontrak dan memastikan projek disiapkan seperti mana dalam tempoh lanjutan masa nombor 1 iaitu pada 16 Jun 2014;
- vi. MOA dan perunding membuat pemantauan yang berterusan bagi memastikan kelancaran dan keberkesanan projek serta stok bahan binaan sentiasa berada dalam keadaan baik dan mematuhi laporan EIA serta lain-lain laporan kajian;
- vii. MOA, perunding dan kontraktor hendaklah segera menubuhkan pusat informasi bagi meningkatkan *engagement* serta menyediakan *Emergency Response Plan* (ERP) yang lengkap. ERP ini perlu diuji dari semasa ke semasa untuk memastikan keberkesanannya; dan
- viii. MOA hendaklah meneliti kembali kaedah bayaran wang pampasan oleh syarikat insurans serta lain-lain syarat kontrak.

[muka surat 79 - 110]

KEMENTERIAN PERDAGANGAN DALAM NEGERI, KOPERASI DAN KEPENGGUNAAN

5. Program Transformasi Kedai Runcit

- a. Program Transformasi Kedai Runcit (TUKAR) merupakan salah satu *Entry Point Projek* (EPP) di bawah Bidang Ekonomi Utama Negara (NKEA) bagi Pemborongan Dan Peruncitan yang diselia oleh Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan (KPDNKK). Program ini telah dilancarkan pada 19 Februari 2011 yang bertujuan untuk memodenkan lagi kedai runcit tradisional dan sedia ada bagi meningkatkan daya saing dalam bidang peruncitan yang kompetitif. Program ini dilaksanakan melalui Bank Rakyat dan 5 koperasi khas yang mendapat kelulusan daripada Unit Pengurusan Prestasi Dan Pelaksanaan (PEMANDU) di bawah seliaan Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM). Penyaluran dana bagi Program TUKAR kepada peserta adalah melalui pinjaman. Bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013, Kementerian Kewangan telah meluluskan peruntukan dana sejumlah RM149 juta untuk melaksanakan Program TUKAR. Pelaksanaan projek ini dijangka menyumbangkan Pendapatan Negara Kasar (PNK) berjumlah RM5.56 bilion dan mewujudkan 51,540 peluang pekerjaan menjelang tahun 2020. Sebanyak 39 (56%) daripada 70 kedai runcit yang dilawati telah berjaya meningkatkan nilai jualan berbanding sebelum menyertai program ini. Bagaimanapun terdapat beberapa kelemahan yang perlu diambil perhatian oleh KPDNKK seperti berikut:

- i. sebanyak 18 daripada 70 kedai (26%) tidak menunjukkan perubahan serta mengalami penurunan dalam nilai jualan antaranya disebabkan wujudnya persaingan dari pasar raya berdekatan;
 - ii. sebanyak 10 kedai (14%) telah menutup perniagaan mereka antaranya disebabkan peniaga menghadapi masalah kekurangan modal; kesukaran peserta mendapat bekalan barang untuk jualan disebabkan para peserta tidak memaksimumkan pulangan ke atas jualan stok sebagai modal pusingan untuk pembelian stok seterusnya. Di samping itu peserta juga mengalami kesukaran untuk mengembalikan barang yang telah tamat tarikh luput disebabkan tiada perjanjian antara peserta dengan pembekal;
 - iii. peserta kurang menjalani latihan antaranya disebabkan lokasi latihan yang jauh, masalah pengangkutan serta masalah kesihatan; dan
 - iv. pekedai tidak menggunakan sistem *Point Of Sales* (POS) disebabkan latihan secukupnya tidak diterima dari pembekal serta faktor usia lanjut pekedai yang sukar untuk memahami sistem tersebut. Ini mengakibatkan fungsi sistem POS seperti memantau nilai jualan dan stok barang, penggunaan sistem *bar code* serta pangkalan data inventori yang boleh dihubung terus dengan pihak konsultan tidak dapat digunakan.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya KPDNKK mengambil tindakan seperti berikut:
- i. sebelum ubah suai ke atas kedai peserta dilaksanakan, perjanjian pinjaman hendaklah terlebih dahulu ditandatangani di antara peserta dengan pemberi pinjaman agar syarat pinjaman dapat dikuatkuasakan;
 - ii. surat tawaran atau perjanjian penyertaan program ini perlu meletakkan syarat bahawa pekedai tidak boleh menukar milik atau menjual kedai mereka kepada pengusaha lain bagi mengelakkan amalan mendapat keuntungan selepas menyertai program;
 - iii. KPDNKK sepatutnya memastikan konsultan yang telah dilantik melaksanakan peranan dan tanggungjawab yang telah dipersetujui supaya berterusan memantau perjalanan operasi kedai-kedai dari segi khidmat nasihat, memastikan bekalan sentiasa mencukupi, membantu susun atur kedai dan memberi latihan yang secukupnya;
 - iv. latihan yang secukupnya hendaklah dikaji semula supaya ianya bersesuaian dengan persekitaran peserta; dan
 - v. pihak KPDNKK perlu kerap mengadakan program motivasi supaya peniaga memberi komitmen yang penuh terhadap perniagaan mereka.

[muka surat 111 - 136]

KEMENTERIAN KERJA RAYA

6. *Projek Membaik Pulih Dan Menaik Taraf Jalan Alor Setar-Kuala Nerang-Durian Burung, Kedah*

- a. Projek Membaik Pulih Dan Menaik Taraf Jalan Alor Setar-Kuala Nerang-Durian Burung adalah salah satu projek di bawah Rancangan Malaysia Ke-9 (RMKe-9). Projek ini melibatkan kerja-kerja menaik taraf dan melebarkan jalan sedia ada yang bermula dari Bandar Alor Setar melalui Pokok Sena, Kuala Nerang dan Padang Sanai sepanjang 48 kilometer. Tujuan projek ini adalah untuk meningkatkan kapasiti isi padu laluan trafik disebabkan pembangunan Hospital Besar, Pekan Baru Pokok Sena dan pembangunan di Daerah Durian Burung, Kedah; sebagai pemangkin ekonomi melalui perhubungan yang sempurna dan cepat, di samping untuk keselamatan pengguna jalan raya. Kontrak pembinaan projek ini telah ditawarkan kepada Syarikat HCM-MOLEK JV secara rundingan terus oleh Kementerian Kewangan melalui kaedah reka dan bina dengan nilai kontrak berjumlah RM246.20 juta. Projek ini telah siap sepenuhnya pada 28 Oktober 2012. Pengauditan yang dijalankan mendapati projek ini tidak dapat disiapkan dalam tempoh kontrak asal di mana kontraktor telah diluluskan 4 lanjutan masa selama 3 tahun. Antara sebab projek ini mengambil masa sehingga 3 tahun untuk disiapkan dari tarikh penyiapan asal adalah disebabkan oleh kelewatan dalam proses pengambilan balik tanah dan pengalihan utiliti. Pengauditan mendapati pentadbiran kontrak dalam urusan bayaran pendahuluan, bon pelaksanaan dan bayaran kemajuan telah mematuhi peraturan yang ditetapkan. Bagaimanapun terdapat beberapa kelemahan yang diperhatikan seperti berikut:
 - i. berlaku kelewatan untuk memuktamadkan rundingan harga dengan kontraktor di mana mesyuarat rundingan harga dengan kontraktor hanya dimulakan pada 26 Mac 2006 walaupun Surat Niat telah dikeluarkan pada 24 November 2003;
 - ii. berlaku kelewatan untuk menguatkuasakan arahan mengosongkan tapak terhadap pemilik premis yang terlibat dalam projek ini walaupun pembayaran pampasan kepada pemilik telah diselesaikan;
 - iii. kerja-kerja penyenggaraan tidak dijalankan oleh kontraktor dalam Tempoh Tanggungan Kecacatan; dan
 - iv. terdapat kerja-kerja pembinaan yang tidak memuaskan semasa pemeriksaan fizikal Audit dijalankan.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya Kementerian Kerja Raya dan Jabatan Kerja Raya mengambil tindakan seperti berikut:
 - i. memastikan perancangan yang teliti dan menjalankan pemantauan yang berkesan bagi mengelakkan kelewatan dalam menyiapkan projek;
 - ii. memastikan pemantauan dan koordinasi yang berkesan diwujudkan antara pihak utiliti dan kontraktor;
 - iii. memastikan penguatkuasaan terhadap syarat kontrak dilaksanakan dengan berkesan, khususnya dalam aspek penyenggaraan jalan supaya kemudahan

yang dibina tidak mengalami kerosakan dan dapat dimanfaatkan dengan optimum; dan

- iv. memastikan penyeliaan dan pemantauan yang rapi terhadap kerja yang dilaksanakan oleh kontraktor bagi memastikan kualiti kerja yang ditetapkan dalam kontrak dipatuhi.

[muka surat 137 - 156]

KEMENTERIAN KERJA RAYA

Jabatan Kerja Raya

7. *Pembinaan Politeknik Banting, Selangor*

- a. Projek Pembinaan Politeknik Banting, Selangor adalah projek di bawah RMKe-9. Pelanggan bagi projek ini adalah Kementerian Pengajian Tinggi (kini dinamakan Kementerian Pendidikan Malaysia) manakala Pengarah Projek bagi projek ini adalah Pengarah Jabatan Kerja Raya (JKR) Negeri Selangor. Projek ini dibahagikan kepada 2 pakej. Pakej 1 melibatkan kerja tanah dan infrastruktur seperti sistem perparitan, sistem jalan, sistem pembetulan dan sistem bekalan air luaran. Pakej 2 pula adalah kerja bangunan iaitu kompleks akademik, pusat pensyarah, pusat ICT, pusat pelajar, perpustakaan, stor utama, garaj, kantin, kelas/makmal, *substation* TNB, pondok pengawal dan rumah pam. Kedua-dua pakej bagi projek ini dilaksanakan secara reka dan bina melalui rundingan terus. Pengauditan yang dijalankan mendapati secara keseluruhannya, Projek Pembinaan Politeknik Banting, Selangor adalah memuaskan. Walaupun projek ini telah lewat disiapkan dan diberi tempoh lanjutan masa tetapi projek ini telah dapat disiapkan dalam tempoh tersebut. Arahan Perubahan Kerja dan Pelarasan Harga Kontrak adalah selaras dengan peraturan semasa dan syarat kontrak yang ditandatangani. Bagaimanapun, dari segi prestasi pembayaran dan pembinaan, terdapat beberapa kelemahan yang dikenal pasti seperti berikut:
 - i. kelewatan/kekurangan dalam bayaran interim kepada kontraktor kerana ketidakcukupan peruntukan yang disalurkan kepada Jabatan Kerja Raya, Selangor oleh Kementerian Pendidikan Malaysia;
 - ii. masalah mendapan tanah berlaku di garaj bas, dewan, *ICT centre*, kantin, *Sewerage Treatment Plant* dan blok pentadbiran akibat kawasan tanah gambut;
 - iii. kerja mekanikal dan elektrik yang dilaksanakan kurang sempurna yang boleh menyebabkan kerosakan yang serius di masa hadapan; dan
 - iv. penggunaan *suspended ceiling* di ruang *outdoor/semi-outdoor* adalah tidak sesuai dan telah menyebabkan siling tertanggal apabila angin kuat.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya JKR dan Kementerian Pendidikan Malaysia mengambil tindakan seperti berikut:

- i. memastikan bayaran kepada kontraktor dibuat dalam tempoh masa yang ditetapkan dan berdasarkan nilai kerja yang telah dilaksanakan setelah meneliti dan memperakui dokumen sokongan yang sempurna. Kementerian Pendidikan Malaysia (dahulunya Kementerian Pengajian Tinggi) hendaklah memastikan peruntukan yang disalurkan kepada JKR Selangor adalah mencukupi untuk bayaran interim yang sepenuhnya;
- ii. memberi perhatian serius terhadap masalah mendapan tanah dan memastikan tindakan penyelesaian jangka panjang diambil dengan segera;
- iii. Ibu Pejabat JKR perlu mengeluarkan satu Garis Panduan bagi pembinaan projek dalam kawasan tanah yang mendap supaya kontraktor dapat mematuhi prosedur yang ditetapkan bagi mengelakkan kerosakan kepada premis akibat mendapan tanah;
- iv. memastikan semua aspek elektrik dan mekanikal diuruskan dengan sempurna sebelum bangunan diserahkan kepada pengguna;
- v. mengambil kira dalam *Standard Operating Procedure* JKR bahawa penggunaan *suspended ceiling* di tempat yang terbuka tidak sepatutnya dibenarkan kerana tidak sesuai dan mudah tertanggal apabila dilanda angin kuat; dan
- vi. sistem pemantauan yang berkesan terhadap kontraktor hendaklah diamalkan bagi memastikan hasil kerja adalah berkualiti dan mematuhi standard serta spesifikasi yang ditetapkan.

[muka surat 157 - 177]

KEMENTERIAN TENAGA, TEKNOLOGI HIJAU DAN AIR

8. *Pengurusan Skim Jaminan Dana Pembiayaan Teknologi Hijau*

- a. Teknologi Hijau (TH) didefinisikan sebagai pembangunan dan aplikasi produk, peralatan serta sistem untuk memelihara alam sekitar dan alam semula jadi serta meminimumkan atau mengurangkan kesan negatif daripada aktiviti manusia selaras dengan Dasar TH Negara (DTHN). TH merupakan pemacu pertumbuhan ekonomi negara ke arah pembangunan yang mapan berdasarkan kepada 4 tonggak utama iaitu tenaga, alam sekitar, ekonomi dan sosial. Skim Jaminan Dana Pembiayaan TH atau lebih dikenali sebagai *Green Technology Financing Scheme* (GTFS) telah diwujudkan bertujuan membantu pembangunan TH dalam sektor pembuatan atau perkhidmatan yang berupaya menghasilkan produk dan perkhidmatan TH bagi pasaran setempat dan global, menyediakan peluang pekerjaan dan meningkatkan pertumbuhan ekonomi negara. Prestasi GTFS telah mencapai 30% bagi tempoh 2010 hingga 2013 daripada 60% jumlah keseluruhan dana bagi tempoh tahun 2010 hingga 2015. Beberapa penemuan telah dikenal pasti untuk tindakan Kementerian seperti berikut:

i. **Prestasi Kewangan**

- sasaran 268 syarikat yang mendapat Sijil Hijau dengan kos Projek Hijau berjumlah RM4.8 bilion bagi tempoh tahun 2010 hingga 2015.

Bagaimanapun, hanya 102 (38%) daripada 268 syarikat tersebut telah mendapat pinjaman daripada institusi kewangan berjumlah RM1.69 bilion sehingga bulan Julai 2013;

- perbezaan jumlah jaminan RM669.84 juta antara rekod GreenTech Malaysia dan CGC bagi 24 syarikat daripada 102 syarikat yang telah mendapat kelulusan pembiayaan GTFS; dan
- ketetapan bagi 4 sektor utama yang telah ditetapkan dalam GTFS merangkumi 64.2% Sektor Tenaga; 29.1% Sektor Sisa Dan Air; 4.1% Sektor Bangunan; 2.6% Sektor Pengangkutan dengan keseluruhan jumlah kos projek berjumlah RM11.5 bilion dengan 268 syarikat yang telah mendapat Sijil Hijau adalah tidak menyeluruh bagi setiap sektor.

ii. Prestasi Syarikat

- tiga (43%) daripada 7 syarikat pengeluar dan satu syarikat pengguna dengan kos projek berjumlah RM14.6 juta dan RM10 juta masing-masing merupakan syarikat yang telah berjaya (telah beroperasi sepenuhnya), manakala 3 (43%) daripada 7 syarikat pengeluar dengan kos projek berjumlah RM21.5 juta dikategorikan sebagai kurang berjaya (masih belum beroperasi walaupun telah mendapat pembiayaan) dan 1 syarikat telah menghadapi masalah pinjaman tidak berbayar bagi kos projek berjumlah RM2.5 juta.
- pemantauan yang rapi dan berterusan oleh semua pihak perlu diberi penekanan terhadap pelaksanaan GTFS bagi memastikan objektifnya yang meliputi produk, peralatan dan sistemnya tercapai. Antara pemerhatian yang diperolehi adalah:
 - Laporan Bulanan GTFS *Monthly Progress Report* (GMPR) tidak dikemukakan secara konsisten kepada MGTC seperti yang telah ditetapkan dalam Manual Prosedur Kerja (MPK);
 - Laporan Pemantauan dan pengesahan audit dalaman bagi syarikat-syarikat dikeluarkan tidak mengikut tempoh yang ditetapkan dalam MPK; dan
 - Laporan Impak Projek dan laporan penutupan bagi Projek Hijau yang telah mencapai tahap optimum (Final Project Close Out Report) tidak dapat disediakan oleh GreenTech Malaysia.
- kelewatan tempoh pemberian Sijil Hijau melebihi 48 hari daripada tarikh pendaftaran boleh memberi kesan terhadap kelewatan prestasi pembiayaan oleh institusi kewangan secara keseluruhannya.

b. Pihak Audit mengesyorkan supaya Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau Dan Air dan GreenTech Malaysia mengambil tindakan seperti berikut:

- i. penglibatan keseluruhan secara langsung oleh kementerian/jabatan/agensi dalam rantai membuat keputusan pengurusan GTFS Kerajaan dan menekankan *best value for money* bagi setiap projek/program/aktiviti di bawah skim ini; dan
- ii. mempertingkatkan pemantauan yang rapi oleh pihak GreenTech Malaysia bersama agensi Kerajaan yang terlibat dalam pelaksanaan skim ini di samping mengamalkan pengurusan kewangan yang berintegriti dan berakauntabiliti.

[muka surat 178 - 207]

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

9. *Pengurusan Program Skim Geran Penyelidikan Fundamental Di Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA)*

- a. Kementerian Pendidikan Malaysia (Kementerian) merupakan peneraju dalam penyelidikan bersifat fundamental bagi menggalakkan penjana ilmu yang mampu menyumbang terhadap peningkatan tahap intelektual, penciptaan teknologi baru dan penyuburan budaya yang dinamik selaras dengan aspirasi negara. Skim Geran Penyelidikan Fundamental atau *Fundamental Research Grant Scheme* (FRGS) merupakan pemberian geran bagi menjalankan penyelidikan asas yang boleh menghasilkan teori, konsep dan idea baru demi perkembangan ilmu serta menjadi pemangkin kepada penemuan baru dan penciptaan inovatif yang boleh mengembangkan sempadan ilmu. Di bawah RMKe-9, Kementerian telah memperuntukkan sejumlah RM285 juta bagi membiayai projek-projek penyelidikan fundamental di Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA), Institusi Pengajian Tinggi Swasta (IPTS) dan Universiti Cawangan. Pihak Kementerian telah membuka permohonan FRGS buat pertama kalinya pada tahun 2006. Sehingga akhir tahun 2010, sejumlah RM284.99 juta (99.9%) telah dibelanjakan. Di bawah RMKe-10, peruntukan dana penyelidikan telah ditambah kepada RM1 bilion untuk membiayai 5 program penyelidikan termasuk FRGS. Anggaran peruntukan bagi FRGS ini adalah berjumlah RM340 juta. Selain itu, menurut Prof. Dato' Seri Ir. Dr. Zaini Ujang, terdapat peningkatan dari segi kualiti dan kuantiti hasil penyelidikan yang mana peratus bilangan penerbitan bagi tahun 2012 berbanding 2007, Malaysia adalah paling tinggi iaitu 310.08% berbanding beberapa negara lain di ASEAN. Bagaimanapun di peringkat pelaksanaan program, terdapat kelemahan prestasi projek penyelidikan (projek) yang tamat dalam tempoh yang ditetapkan hanya mencapai 61.1% iaitu 1,309 projek telah tamat daripada 2,144 projek yang diluluskan bagi tahun 2010. Manakala prestasi kewangan bagi tahun 2010 hanya mencapai RM87.36 juta (82.1%) yang telah dibelanjakan berbanding dengan peruntukan sejumlah RM106.39 juta. Selain itu, terdapat kelemahan lain yang ditemui seperti berikut:
 - i. bagi tahun 2011, setakat bulan Ogos 2013 prestasi projek hanya mencapai 19% sahaja iaitu 98 projek telah tamat daripada 517 projek yang diluluskan;

- ii. prestasi kewangan bagi tahun 2011 hanya mencapai 64.9% iaitu RM27.95 juta telah dibelanjakan daripada sejumlah RM43.06 juta yang diperuntukkan;
 - iii. hasil penyelidikan masih rendah kerana hasrat melatih pelajar melalui projek penyelidikan tidak tercapai sepenuhnya iaitu hanya mencapai 62.1%;
 - iv. dana program masih berbaki sejumlah RM13.44 juta dan tatacara pengurusannya tidak disediakan;
 - v. pemantauan terhadap program FRGS kurang berkesan kerana penyelidik dan Pusat Pengurusan Penyelidikan di IPTA tidak mengemukakan sepenuhnya laporan prestasi kemajuan projek penyelidikan. Selain itu, analisis bagi mengenal pasti projek penyelidikan yang tidak mematuhi syarat tidak dilaksanakan dan tindakan susulan tidak dijalankan; dan
 - vi. pengurusan aset penyelidikan kurang memuaskan dari segi kawalan terhadap perolehan, pendaftaran, penggunaan dan pergerakan aset.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya Kementerian Pendidikan Malaysia mengambil tindakan seperti berikut:
- i. Kementerian perlu tegas dalam memantau pencapaian fizikal projek dan prestasi kewangan dengan memastikan projek penyelidikan siap mengikut tempoh, mematuhi syarat-syarat pemberian geran seterusnya berdasarkan pencapaian projek yang terdahulu selain melaksanakan pemeriksaan secara berkala di IPTA;
 - ii. Kementerian perlu mengadakan garis panduan/prosedur dan mekanisme yang jelas berkenaan pengurusan baki dana dan memastikan rekod baki dana sentiasa dikemas kini di IPTA dan Kementerian serta pemberian geran baru dengan menggunakan semula (offset) baki dana penyelidikan di IPTA;
 - iii. Kementerian perlu tegas dalam memastikan laporan prestasi dan kewangan projek penyelidikan disedia oleh penyelidik serta Pusat Pengurusan Penyelidikan IPTA dan dikemukakan dalam tempoh yang ditetapkan. Manakala BPKI, perlu membuat analisis terhadap hasil projek penyelidikan dan seterusnya mengambil tindakan susulan terhadap projek yang tidak mematuhi syarat perjanjian yang ditetapkan;
 - iv. Kementerian/IPTA perlu memastikan aset yang dibeli di bawah dana penyelidikan dikawal dengan berkesan dan disokong dengan rekod yang kemas kini serta mewujudkan peraturan penggunaan yang jelas terhadap aset yang digunakan bagi tujuan penyelidikan. Langkah ini bagi mengatasi aset tidak disalah guna dan dipulangkan setelah projek tamat serta dapat digunakan untuk projek penyelidikan yang lain bagi penjimatan perbelanjaan Kerajaan; dan
 - v. Kementerian memberi kuasa kepada pihak pengurusan IPT supaya aktiviti pemantauan projek penyelidikan dapat dilaksanakan oleh IPT dan seterusnya mengambil tindakan sewajarnya terhadap kelemahan yang wujud. Selain itu, Kementerian juga boleh menggunakan Bahagian Audit Dalam peringkat IPTA dan Kementerian sebagai sebahagian daripada agen pemantauan bagi

memastikan pengurusan program FRGS dapat dilaksanakan dengan lebih cekap dan berkesan.

[muka surat 208 - 225]

KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

10. Pengurusan Program Pemulihan Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan

a. Kementerian Kesihatan Malaysia (Kementerian) telah melancarkan Program Pemulihan Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan (PPKZM) pada tahun 1989. PPKZM bertujuan untuk meningkatkan status pemakanan kanak-kanak daripada keluarga miskin tegar (pendapatan keluarga kurang daripada RM430 atau RM110 per kapita bagi Semenanjung Malaysia; kurang RM540 atau RM115 per kapita bagi Sabah dan kurang dari RM520 atau RM115 per kapita bagi Sarawak) yang berumur antara 6 bulan hingga bawah 6 tahun yang mengalami masalah kurang berat badan (KBB) kepada berat badan normal dalam tempoh 6 hingga 12 bulan selepas menerima bantuan makanan (bakul makanan). Kanak-kanak yang dikesan mengalami masalah kekurangan zat makanan dan memenuhi kriteria kelayakan diberi bantuan bakul makanan yang mengandungi dua bahan asas iaitu bahan makanan dan multivitamin untuk membantu mereka memperoleh makanan yang seimbang dan berkhasiat, supaya dapat mencapai pertumbuhan fizikal dan mental yang optima. Kanak-kanak tersebut juga diberikan rawatan yang bersesuaian sekiranya menghadapi sebarang penyakit, pendidikan kesihatan dan jagaan kesihatan serta pengawasan yang rapi. Terdapat 13 pilihan pakej makanan yang boleh dibekalkan kepada kanak-kanak yang layak dengan anggaran harga RM150 bagi setiap bakul. Malaysia telah mendapat pengiktirafan daripada UNICEF sebagai negara yang mempunyai kadar peningkatan taraf pemakanan kanak-kanak bawah umur 5 tahun yang terpanjang di negara Asia Timur dan Pasifik pada tahun 2006. Pada tahun 2010, di bawah Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) iaitu melalui Program 1 Azam, PPKZM telah diperluaskan kepada keluarga miskin dan mudah miskin iaitu pendapatan keluarga kurang daripada RM2,000 sebulan. Sementara itu, di bawah Program Transformasi Kerajaan, PPKZM pada tahun 2012 telah diperluaskan pula kepada masyarakat orang asli (OA) di negeri Perak, Pahang dan Kelantan melalui Program *Community Feeding* (PCF) dan pemberian bakul makanan. Bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013, PPKZM telah diperuntukkan sejumlah RM66.51 juta dan sehingga bulan Ogos RM55.3 juta (83.2%) telah dibelanjakan. Pengauditan mendapati secara keseluruhannya program PPKZM yang dilaksanakan adalah memuaskan. Bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan dalam pelaksanaan PPKZM antaranya seperti berikut:

- i. petunjuk prestasi bagi pulih KPI tidak menggambarkan tempoh pulih sebenar kanak-kanak KBB;
- ii. kanak-kanak KBB tidak pulih berdasarkan objektif program iaitu dalam tempoh 6 hingga 12 bulan sebaliknya mencapai berat badan normal selepas 12 bulan;
- iii. harga seunit bakul makanan tidak berdasarkan garis panduan;

- iv. kandungan/item bakul makanan tidak berdasarkan garis panduan kerana diubahsuai oleh PSP mengikut permintaan penerima dan bajet yang diperuntukkan termasuk pengurangan kuantiti;
 - v. peruntukan bakul makanan digunakan untuk tujuan lain antaranya pembelian aset dan peralatan, perabot, hamper serta makan minum mesyuarat; dan
 - vi. pengurusan stor yang tidak teratur di mana pegawai stor dan penerima stok tidak dilantik, rekod stor berdasarkan tatacara sedia ada tidak diselenggara dan penyimpanan stok tidak teratur.
- b. Bagi memastikan pengurusan PPKZM di seluruh negara dapat dilaksanakan secara teratur dan cekap, adalah disyorkan supaya pihak Kementerian mempertimbangkan tindakan seperti berikut:
- i. kanak-kanak KBB yang mengalami masalah kesihatan berpanjangan dan memerlukan keperluan khas dikategorikan dalam program lain yang lebih khusus bagi menangani kes yang mengambil tempoh masa yang lama untuk pulih;
 - ii. justifikasi pengubahsuaian terhadap penambahan dan penukaran kandungan bakul perlu dinyatakan dalam garis panduan serta dimaklumkan secara bertulis dan diluluskan oleh pegawai bertanggungjawab;
 - iii. menyeragamkan menu bagi Program *Community Feeding* bagi semua negeri yang terlibat dan mengkaji semua keperluan pemberian bantuan bakul makanan pada setiap bulan bagi kanak-kanak yang telah menyertai Program *Community Feeding* untuk penjimatan;
 - iv. memberi pendedahan yang luas terutama di peringkat PKD berhubung pengurusan dokumen kontrak kerajaan dan pengurusan stor; dan
 - v. mekanisme pengesahan pendapatan isi rumah perlu dibuat secara bertulis seperti salinan penyata pendapatan; pengesahan Ketua Kampung/Tok Batin; pengesahan daripada Baitulmal, Zakat dan sebagainya. Selain itu, Kementerian juga perlu memastikan penerima bantuan adalah di kalangan mereka yang benar-benar layak dengan memeriksa keseluruhan harta yang dimiliki bukan hanya sekadar berdasarkan kepada pendapatan keluarga sahaja.

[muka surat 226 - 257]

KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

11. Pengurusan Perkhidmatan Kejuruteraan Peralatan Perubatan

- a. Perkhidmatan Kejuruteraan Peralatan Perubatan atau *Biomedical Engineering Maintenance Service* (BEMS) merupakan salah satu perkhidmatan sokongan yang sangat penting bagi memastikan penyampaian perkhidmatan kepada pesakit/pengguna tidak terjejas. Bagi meningkatkan kecekapan perkhidmatan hospital, Kementerian Kesihatan Malaysia (Kementerian) telah menswastakan

5 jenis perkhidmatan sokongan kepada 3 syarikat konsesi mulai 1 Januari 1997. Perkhidmatan BEMS adalah salah satu daripada 5 jenis perkhidmatan yang diswastakan. Perjanjian penswastaan ini adalah untuk tempoh selama 15 tahun (28 Oktober 1996 hingga 27 Oktober 2011). Program perkhidmatan penswastaan dilaksanakan oleh 3 syarikat konsesi iaitu Faber Medi-Serve Sdn. Bhd., Radicare (M) Sdn. Bhd. dan Pantai Medivest Sdn. Bhd. Objektif perkhidmatan BEMS adalah untuk memastikan peralatan perubatan di Kementerian dibuat penyenggaraan secara komprehensif, sedia digunakan dengan selamat kepada pesakit pada setiap masa dan memantau pelaksanaan perkhidmatan BEMS agar ia dilaksanakan mengikut kehendak dalam perjanjian penswastaan. Sehingga 14 Mei 2013, syarikat konsesi bertanggungjawab menguruskan perkhidmatan penyenggaraan sebanyak 185,281 peralatan perubatan di seluruh negara. Pengauditan yang dijalankan mendapati prestasi perbelanjaan berkaitan pengurusan perkhidmatan BEMS adalah memuaskan. Selain itu, pencapaian KPI perkhidmatan BEMS bagi *uptime* atau kesediaan peralatan untuk digunakan adalah melebihi sasaran yang ditetapkan. Bagaimanapun, masih terdapat beberapa kelemahan yang dikenal pasti. Antara kelemahan yang perlu diberi perhatian oleh Kementerian adalah seperti berikut:

- i. tahap boleh guna peralatan melebihi had umur ekonomi yang ditetapkan antara satu hingga 23 tahun;
- ii. perjanjian tambahan lewat ditandatangani antara 123 hari hingga 2,286 hari;
- iii. bayaran yuran tambahan berjumlah RM5.74 juta kurang di bayar dan sejumlah RM1.49 juta yuran bagi pembatalan/penamatan telah lebih dibayar. Manakala yuran bagi 1,570 peralatan bernilai RM42.27 juta yang ditambah belum dibayar dan sebanyak 829 peralatan bernilai RM11.19 juta yang dibatal belum dihentikan yuran;
- iv. jumlah yuran sebenar berbeza dengan jumlah yuran yang diluluskan menyebabkan yuran bagi HTAR dan MKAJB lebih dibayar berjumlah RM109,954 manakala yuran bagi HWKK telah kurang dibayar berjumlah RM106,588;
- v. Penyenggaraan Berjadual (PPM) tidak dilaksanakan antara 12 hingga 32 bulan namun sejumlah RM1.68 juta yuran masih dibayar bagi 113 peralatan yang tidak disenggara. Selain itu, sebanyak 16 peralatan masih dibayar yuran bulanan sungguhpun peralatan berkenaan telah rosak/tidak digunakan melibatkan bayaran berjumlah RM2.56 juta;
- vi. sebanyak 51 peralatan yang bernilai RM2.80 juta telah dikeluarkan sijil KEW.PA-16 sejak tahun 2010 namun peralatan tersebut masih belum dilupuskan; dan
- vii. sebanyak 445 peralatan yang bernilai RM2.45 juta di HTAR dikategorikan sebagai *Asset Not Found* (V4L) dan sebanyak 26 daripadanya masih dibayar yuran perkhidmatan berjumlah RM9,346. Manakala sebanyak 419 peralatan tidak dapat dipastikan status yurannya.

- b. Bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dan seterusnya meningkatkan mutu Pengurusan Perkhidmatan Kejuruteraan Peralatan Perubatan, Kementerian perlu memberi pertimbangan terhadap perkara berikut:
 - i. memastikan kontrak ditandatangani dengan segera bagi menjaga kepentingan Kerajaan serta mematuhi peraturan kewangan mengenai tatacara pengurusan perolehan;
 - ii. merancang perolehan peralatan baru bagi menggantikan peralatan yang telah rosak/usang dan melebihi had umur ekonomi;
 - iii. memastikan yuran dibayar atau dihentikan mengikut tempoh sepatutnya bagi mengelak berlakunya yuran lebih/kurang dibayar. Selain itu pemantauan terhadap ketepatan data *Central Management Information System* (CMIS) perlu dibuat memandangkan data tersebut merupakan rujukan utama Kementerian dalam pengurusan aset;
 - iv. memastikan Notis Untuk Mula/Tamat (SNF) dikeluarkan bagi peralatan yang tidak digunakan/rosak/V4L dan seterusnya menghentikan pembayaran yuran bagi peralatan tersebut. Selain itu, pemeriksaan aset perlu dibuat secara berkala bagi mengesan kewujudan peralatan di lokasi yang ditempatkan;
 - v. memastikan penyenggaraan peralatan dibuat mengikut jadual yang ditetapkan dan mengutip semula yuran serta mengenakan denda kepada syarikat konsesi bagi tempoh peralatan tersebut tidak disenggara; dan
 - vi. memastikan Laporan Awal dan Laporan Polis dibuat bagi peralatan yang tidak dapat dikesan dan yuran peralatan yang dikenakan oleh Syarikat Konsesi perlu dihentikan dengan segera.

[muka surat 258 - 296]

KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

12. Pengurusan Sajian Makanan Secara Inhouse Di Hospital

- a. Aktiviti Dietetik Dan Sajian merupakan unit sokongan klinikal di bawah Bahagian Perkembangan Perubatan yang menawarkan 2 jenis perkhidmatan iaitu dietetik klinikal dan sajian makanan. Objektif aktiviti ini ialah menyediakan makanan berkhasiat kepada pesakit dan sebagai pelengkap kepada keseluruhan rawatan serta memberi perkhidmatan *medical nutrition therapy* untuk meningkatkan status pemakanan pesakit. Sajian makanan dibekalkan mengikut wad kelas 1, 2, 3 dan kanak-kanak serta jenis diet sama ada diet normal atau diet terapeutik yang akan ditentukan oleh Pegawai Dietetik. Jabatan Dietetik Dan Sajian di hospital melaksanakan 3 kaedah dalam mendapatkan bekalan bahan makanan basah dan kering bagi kegunaan pesakit menerusi perolehan tender, sebut harga dan pembelian terus. Bagaimanapun bagi item seperti ayam, telur ayam, roti, beras, bihun, seri kaya, sos cili, sos tomato, kicap, kordial buah-buahan berperisa, teh, kopi dan serbuk rempah kari, item tersebut diperolehi melalui kontrak pusat sistem panel. Bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013, aktiviti ini telah diberi peruntukan berjumlah RM395.54 juta dan telah membelanjakan sejumlah RM353.72 juta (89.4%).

Pengauditan mendapati prestasi perbelanjaan bekalan makanan dan kawalan kos bagi setiap hidangan adalah memuaskan. Selain itu, pengurusan hidangan makanan adalah teratur dan bilangan kes kontaminasi/pencemaran makanan adalah rendah. Pengurusan kawalan stok juga adalah cekap dan berkesan. Bagaimanapun, masih terdapat beberapa kelemahan yang perlu diberi perhatian seperti berikut:

- i. kaedah pengiraan *National Indicator Approach* bagi kes kontaminasi/pencemaran makanan pada tahun 2013 adalah kurang tepat kerana apabila bilangan hidangan bertambah, peratus kes kontaminasi berkurangan;
 - ii. pengurusan kontrak bekalan makanan kurang memuaskan seperti pengujian sampel bahan makanan tidak dilaksanakan secara berkala dan harga item makanan dalam kontrak tidak munasabah berbanding harga pasaran;
 - iii. pecah kecil bekalan makanan bagi mengelakkan pelawaan tender dan sebut harga;
 - iv. skala porsi hidangan diet bagi golongan dewasa dan kanak-kanak tidak mengikut garis panduan yang ditetapkan;
 - v. penyerahan hidangan diet kurang memuaskan seperti kemudahan *baine marie* tidak mencukupi di HKL dan HUK; 169 daripada 193 *non-heated trolley* perlu ditukarkan kepada *heated trolley* dan proses uji rasa tidak dilakukan pada setiap waktu hidangan serta borang uji rasa makanan tidak diisi dengan lengkap;
 - vi. pengurusan aset tidak teratur seperti aset bernilai RM0.13 juta tidak digunakan di PTJ yang dilawati; dan
 - vii. pemantauan premis dan prestasi pembekal kurang memuaskan.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya Kementerian Kesihatan Malaysia mengambil tindakan seperti berikut:
- i. merancang perolehan dengan teliti serta memantau harga item bahan makanan berbanding harga pasaran supaya Kerajaan mendapat *best value for money* terhadap setiap perolehan yang dilaksanakan;
 - ii. pihak Jabatan Sajian dan Dietetik perlu bekerjasama dengan pihak wad bagi memastikan maklumat pesanan tambahan dan discaj pesakit direkodkan supaya jumlah hidangan disediakan adalah tepat;
 - iii. pihak Jabatan Sajian dan Dietetik perlu memastikan pembekal yang dilantik dapat membekalkan pelbagai bahan makanan basah mengikut perancangan menu serta spesifikasi kontrak ditetapkan bagi menjamin pesakit dapat menikmati makanan yang lengkap, seimbang dan berkhasiat selaras dengan objektif utama aktiviti perkhidmatan sajian dan dietetik;
 - iv. memastikan peruntukan mencukupi bagi membolehkan kemudahan peralatan dapur seperti *baine marie* dan *heated trolley* dapat disediakan sepenuhnya;

- v. menyediakan kakitangan yang mencukupi bagi memastikan pemantauan penentuan skala porsi makanan, kebersihan pengendali makanan dan proses uji rasa makanan dapat dilaksanakan dengan teratur;
- vi. memastikan proses kerja bagi setiap aktiviti pengurusan sajian makanan *inhouse* di hospital dinyatakan dengan terperinci bagi memudahkan anggota melaksanakan tugas yang diberikan; dan
- vii. memberi kefahaman kepada pegawai terlibat berhubung Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 (Tatacara Pengurusan Aset Alih Kerajaan) bagi meningkatkan tahap kemahiran dalam pengurusan aset.

[muka surat 297 - 339]

KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

13. *Pengurusan Klinik 1Malaysia*

- a. Klinik 1Malaysia (K1M) dilancarkan seiring dengan konsep 1Malaysia, “Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan”. Penubuhan K1M bertujuan untuk menyediakan rawatan perubatan ringan kepada masyarakat bandar yang tinggi kepadatan penduduknya, berpendapatan rendah serta memudahkan akses untuk mendapatkan rawatan. Antara skop perkhidmatan yang ditawarkan adalah rawatan ringan seperti demam, batuk, selesema; prosedur rawatan ringan seperti mencuci luka dan membuka jahitan; perkhidmatan ujian makmal yang ringkas (point of care test) seperti ujian gula dalam darah dan ujian air kencing dengan menggunakan kaedah *urine dipstick*; menstabilkan pesakit sebelum dirujuk ke hospital berdekatan bagi kes kecemasan dan memberi khidmat nasihat serta promosi kesihatan kepada pesakit. Kriteria lokasi penubuhan K1M adalah di kawasan bandar yang mudah dikunjungi rakyat serta mempunyai kepadatan penduduk yang tinggi dan mendapat persetujuan daripada wakil masyarakat setempat/Ahli Dewan Undangan Negeri/Ahli Parlimen. Pengauditan yang dijalankan mendapati secara keseluruhannya pengurusan K1M adalah baik. Pelaksanaan K1M telah mencapai objektif yang ditetapkan iaitu memberi perkhidmatan kesihatan asas berkualiti kepada golongan berpendapatan rendah di kawasan bandar. Bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan dalam pengurusan K1M seperti berikut:
 - i. pencapaian objektif mengurangkan beban pesakit dari segi masa menunggu untuk mendapat rawatan tidak dapat ditentukan bagi 19 K1M kerana hanya 6 daripada 25 K1M yang dilawati telah menyediakan laporan masa menunggu;
 - ii. terdapat 1 K1M yang ditempatkan di kawasan kurang kepadatan penduduk dan tiada akses pengangkutan awam;
 - iii. kekurangan kakitangan tetap di K1M menyebabkan kakitangan dipinjam dari Klinik Kesihatan atau Pejabat Kesihatan Bahagian/Daerah serta mengakibatkan bayaran elaun lebih masa berjumlah RM1.39 juta untuk tempoh tahun 2011 hingga 2013;

- iv. sehingga akhir bulan Disember 2013, berlaku kelewatan memuktamadkan perjanjian sewaan premis untuk 5 K1M di Sarawak di antara 12 hingga 26 bulan walaupun kesemua K1M tersebut telah beroperasi dan sewaan telah dibayar. Bagi perjanjian sewaan premis untuk K1M Gadek Melaka, ia telah ditandatangani oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan) yang tidak diberi kuasa oleh Menteri Kesihatan; dan
 - v. pemantauan lawatan Audit Teknikal ke atas K1M tidak dilaksanakan secara menyeluruh.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya Kementerian Kesihatan Malaysia mempertimbangkan perkara berikut:
- i. memastikan semua K1M menyediakan laporan masa menunggu untuk mendapat rawatan supaya pencapaian salah satu objektif penubuhan K1M iaitu mengurangkan beban pesakit dapat dinilai;
 - ii. memastikan penempatan K1M adalah berpandukan kriteria yang telah ditetapkan iaitu di kawasan bandar yang mempunyai kepadatan penduduk yang tinggi dan akses yang mudah;
 - iii. memohon perjawatan tetap bagi K1M dengan kadar segera supaya dapat mengurangkan beban kerja kakitangan serta meningkatkan prestasi penyampaian perkhidmatan K1M;
 - iv. menyegerakan perjanjian sewaan dengan pemilik premis di Sarawak bagi memastikan kelancaran operasi K1M; dan
 - v. memastikan pemantauan yang berkesan dijalankan di K1M dan sekiranya lawatan Audit Teknikal secara mingguan sukar dicapai, penetapan lawatan mingguan hendaklah dikaji semula.

[muka surat 340 - 360]

KEMENTERIAN SUMBER MANUSIA

Jabatan Tenaga Manusia

14. *Pengurusan Perolehan Peralatan Pembelajaran Di Pusat Latihan Teknologi Tinggi Dan Institut Latihan Perindustrian*

- a. Pada tahun 2009 hingga 2011, sebanyak 5 Institut Latihan Jabatan Tenaga Manusia (ILJTM) iaitu ADTEC Taiping, Perak; Kemaman, Terengganu; Jerantut, Pahang; dan Bintulu, Sarawak serta ILP Marang, Terengganu telah siap dibina dengan kos RM698.61 juta. Bagi melengkapkan 5 ILJTM ini dengan peralatan untuk pembelajaran, Kementerian Kewangan telah melantik 6 kontraktor untuk membekalkan peralatan secara rundingan terus dengan harga yang dipersetujui berjumlah RM291.97 juta. Pengauditan yang dijalankan mendapati Kementerian Sumber Manusia (KSM) dan Jabatan Tenaga Manusia (JTM) telah mengambil langkah-langkah yang sewajarnya untuk memastikan proses perolehan peralatan pembelajaran berjalan dengan lancar dan mematuhi peraturan yang ditetapkan.

Antaranya dengan mengadakan *value management* bagi mengkaji kaedah *best value for money* dalam proses perolehan ini; memberi penurunan kuasa dan melantik Jawatankuasa Rundingan Harga; melaksanakan proses rundingan berdasarkan peraturan yang ditetapkan; menetapkan asas rundingan serta mendokumenkan keputusan mesyuarat rundingan harga dengan teratur. Pihak ADTEC juga telah menguruskan proses penerimaan dan penyimpanan peralatan dengan baik di mana mekanisme kawalan telah di tetap dan dilaksanakan. Sungguhpun langkah yang sewajarnya telah diambil, namun pihak Audit mendapati masih terdapat beberapa kelemahan seperti berikut:

- i. pembekalan peralatan masih tidak dijalankan dengan cekap di mana penghantaran peralatan tidak dapat disempurnakan dalam tempoh kontrak asal yang ditetapkan/lanjutan masa yang diluluskan. Kelewatan penghantaran ini antaranya disebabkan oleh kontrak perolehan peralatan yang tidak mempunyai jadual perbatuan di dalam kontrak yang menyebabkan pemantauan tidak dapat dijalankan dengan berkesan. Selain itu, kelewatan juga berpunca daripada kerja-kerja tambahan yang perlu dilaksanakan terlebih dahulu sebelum pembekalan dimulakan bagi menyesuaikan keadaan bengkel dengan peralatan yang dibekalkan;
 - ii. JTM telah meluluskan 87 kerja-kerja tambahan yang berkaitan dengan pemasangan peralatan bernilai RM3.45 juta di ADTEC Taiping, ADTEC Kemaman dan ADTEC Jerantut. Jarak masa yang lama dari tarikh bangunan disiapkan dengan tarikh peralatan pembelajaran dibekalkan iaitu antara 299 hingga 1,080 hari merupakan antara faktor kerja-kerja tambahan ini perlu dilaksanakan. Pembinaan bangunan institusi adalah berdasarkan kepada spesifikasi peralatan yang ditetapkan pada tahun 2007 dan 2008, namun spesifikasi peralatan ini telah dikaji semula pada tahun 2011 bagi menyesaikannya dengan keperluan semasa. Perubahan spesifikasi telah menyebabkan Kerajaan terpaksa mengeluarkan perbelanjaan tambahan bagi menyesuaikan keadaan bengkel dengan peralatan serta mengakibatkan kelewatan dalam proses pembekalan peralatan;
 - iii. JTM juga telah meluluskan kerja-kerja tambahan di ADTEC Jerantut bernilai RM1.38 juta yang tidak berkaitan dengan pemasangan peralatan atau kontrak pembekalan peralatan. Kerja-kerja ini sepatutnya dilaksanakan semasa pembinaan institut;
 - iv. terdapat peralatan bagi kursus yang sama telah dibekalkan dengan jenama, model, spesifikasi dan harga yang berbeza serta daripada negara pengeluar berbeza (menyebabkan pertukaran wang asing yang menyumbang kepada harga peralatan menjadi mahal); dan
 - v. pentadbiran kontrak kurang teratur di mana berlaku kelewatan menandatangani kontrak dan mendapatkan Bon Pelaksanaan daripada kontraktor.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya Kementerian Sumber Manusia dan Jabatan Tenaga Manusia mempertimbangkan perkara berikut:

- i. memastikan pemantauan dijalankan secara berkesan bagi memastikan pembekalan peralatan dapat disempurnakan dalam tempoh kontrak. Sehubungan itu, jadual perbatuan untuk tujuan penghantaran peralatan pembelajaran perlu disediakan bagi setiap kontrak;
- ii. menyelaraskan perolehan peralatan pembelajaran dengan kemajuan kerja pembinaan bangunan. Ini bagi mengelakkan Kerajaan menanggung perbelanjaan tambahan bagi kerja-kerja menyesuaikan keadaan bengkel dengan peralatan yang telah berubah spesifikasinya akibat jarak masa antara tarikh bangunan siap dengan tarikh peralatan dibekalkan;
- iii. mewujudkan pangkalan data yang menyimpan maklumat lengkap mengenai model, spesifikasi dan harga bagi peralatan yang dibekalkan kepada institusi-institusi di bawah JTM. Ini dapat mewujudkan keseragaman dalam penentuan model, spesifikasi dan harga peralatan serta membantu JTM menyediakan anggaran harga jabatan yang lebih tepat;
- iv. memastikan pentadbiran kontrak dibuat dengan teratur bagi menjamin kepentingan Kerajaan; dan
- v. mengkaji keperluan untuk mewujudkan jawatan Akauntan dan Penasihat Undang-undang di JTM bagi melicinkan proses perolehan peralatan pembelajaran di masa hadapan.

[muka surat 361 - 388]

KEMENTERIAN PERTAHANAN

Angkatan Tentera Malaysia

15. Pengurusan Perolehan Peralatan Perubatan

- a. Bahagian Perkhidmatan Kesihatan (BPK) yang diletakkan di bawah pentadbiran Markas Angkatan Tentera Malaysia (MK ATM) bertanggungjawab menyediakan perkhidmatan penjagaan kesihatan dan pergigian yang komprehensif kepada seluruh anggota Angkatan Tentera Malaysia (ATM) dan keluarga mereka. Selain itu, BPK juga menyediakan perkhidmatan kesihatan yang cekap kepada pasukan ATM di medan serta melaksanakan perancangan pengurusan dan latihan kepada sumber tenaga manusia Kor Kesihatan Diraja khususnya dan ATM amnya. Perkhidmatan kesihatan angkatan tentera meliputi Depot Perubatan Dan Pergigian; 4 buah Hospital Angkatan Tentera (HAT); sebuah Hospital Tentera Darat; 18 unit Rumah Sakit Angkatan Tentera (RSAT); 10 unit Pusat Perubatan Angkatan Tentera (PPAT); 32 unit Pusat Pergigian Angkatan Tentera (PGAT); 37 Pusat Perubatan Rejimen; 2 unit Batalion Perubatan; sebuah Kompeni Perubatan Para; sebuah unit Kompeni Perubatan Grup Gerak Khas; Sekolah Kor Perubatan Dan Pergigian yang kini dikenali sebagai Institut Latihan Kesihatan serta Institut Perubatan Penerbangan dan Institut Perubatan Bawah Air Dan Hiperbarik (IPBAH). Pengauditan yang dijalankan mendapati pengurusan perolehan peralatan perubatan melalui kaedah rundingan terus, tender dan sebut harga adalah memuaskan. Bagaimanapun perolehan secara pembelian terus adalah kurang memuaskan kerana terdapat kelemahan dalam mematuhi prosedur dan peraturan yang berkuat kuasa. Di samping itu, terdapat juga kelemahan dalam penguatkuasaan klausa kontrak,

proses penerimaan, penggunaan, penyimpanan, dan penyenggaraan. Antara kelemahan ketara yang diperhatikan adalah seperti berikut:

- i. pengurusan dan penguatkuasaan klausa kontrak yang lemah;
 - ii. perolehan bekalan perubatan pakai buang (BPPB) di HAT Tuanku Mizan tidak mematuhi peraturan kewangan yang ditetapkan;
 - iii. penerimaan peralatan perubatan di HAT Tuanku Mizan dan HAT Wilayah Kota Kinabalu tidak diuruskan dengan sempurna;
 - iv. peralatan yang dibeli masih belum digunakan atau belum digunakan secara optimum. Selain itu, terdapat peralatan perubatan pakai buang di HAT Tuanku Mizan yang telah dan akan tamat tempoh penggunaannya pada bulan Jun 2014;
 - v. tempat penyimpanan peralatan tidak bersesuaian; dan
 - vi. kontrak penyenggaraan peralatan masih belum dimuktamadkan.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya Kementerian Pertahanan Malaysia (Kementerian) dan pihak yang berkaitan mempertimbangkan perkara berikut:
- i. Kementerian Pertahanan dan Kementerian Kewangan perlu memberi perhatian sewajarnya terhadap program kesihatan ATM dengan mempertimbangkan dan meluluskan peruntukan kewangan yang secukupnya untuk tujuan perolehan dan penggantian peralatan perubatan;
 - ii. Kementerian disyorkan supaya mengambil perhatian yang serius berhubung pengurusan dan pentadbiran kontrak bagi menjaga kepentingan Kerajaan dan melicinkan urusan yang berhubung kait dengan pelaksanaan sesuatu perolehan;
 - iii. Kementerian dan semua PTJ di bawah kawalannya perlu memastikan setiap perolehan dan penerimaan BPPB dibuat mengikut prosedur kewangan dan kawalan dalaman yang ditetapkan. Ini bagi mengelakkan berlakunya stok berlebihan dan pembaziran akibat stok tamat tempoh;
 - iv. Kementerian dan semua PTJ di bawahnya perlu memastikan peralatan yang dibeli dijalankan pengujian dan pentauliahan serta latihan kepada pengguna sebelum pembayaran penuh dibuat. Proses pengujian dan pentauliahan ini pula hendaklah dijalankan terhadap peralatan yang dibekalkan bagi memastikan ia berfungsi dan memenuhi spesifikasi ditetapkan;
 - v. HAT Tuanku Mizan perlu mengemas kini rekod BAT L dengan segera bagi meningkatkan sistem pengurusan inventories dan menentukan tahap keperluan sebenar. Pembaziran boleh berlaku akibat membeli tanpa perancangan serta secara berlebihan menyebabkan sehingga hampir tarikh luput bekalan tersebut tidak digunakan;
 - vi. Kementerian perlu berusaha untuk mendapatkan perjawatan tambahan (ikhtisas dan awam) di setiap hospital supaya perkhidmatan yang disediakan dapat dipertingkatkan lagi. Bagi HAT Wilayah Kota Kinabalu, langkah proaktif perlu diambil bagi memastikan perjawatan yang telah diluluskan diisi sepenuhnya. Ini

bagi memastikan peralatan yang telah dibekalkan dapat digunakan secara optimum; dan

- vii. Kementerian perlu menyegerakan kontrak penyenggaraan peralatan perubatan bagi membolehkan penyenggaraan dilakukan mengikut jadual dan pembaikan peralatan dibuat dengan segera. Ini akan dapat menjamin peralatan perubatan HAT sentiasa dalam keadaan yang baik.

[muka surat 389 - 422]

KEMENTERIAN DALAM NEGERI

Jabatan Sukarelawan Malaysia

16. *Pengurusan Anggota Pasukan Sukarelawan Malaysia*

- a. Ikatan Relawan Rakyat Malaysia (RELA) ditubuhkan pada 11 Januari 1972 di bawah Seksyen 2 Akta (Kuasa-Kuasa Perlu) Darurat 1964. RELA dikawal di bawah Akta (Kuasa-Kuasa Perlu) Darurat 1964 Peraturan-Peraturan Perlu (Ikatan Relawan Rakyat) Pindaan 2005. Pada 21 Jun 2012, Akta (Kuasa-Kuasa Perlu) Darurat 1964 Peraturan-Peraturan Perlu (Ikatan Relawan Rakyat) Pindaan 2005 telah dimansuhkan. Bagi menggantikan Akta tersebut, Akta Pasukan Sukarelawan Malaysia 2012 telah berkuat kuasa pada 22 Jun 2012 dan diwartakan pada 25 Jun 2012. Sehubungan itu, nama Ikatan Relawan Rakyat Malaysia telah ditukar kepada Pasukan Sukarelawan Malaysia. Bagaimanapun, keputusan Mesyuarat Jemaah Menteri pada 28 Ogos 2013, Pasukan Sukarelawan Malaysia telah dinaik taraf menjadi sebuah Jabatan dan telah ditukar nama kepada Jabatan Sukarelawan Malaysia (RELA). Antara fungsi dan tanggungjawab RELA adalah untuk memastikan keselamatan, keamanan setempat, kesejahteraan dan keharmonian masyarakat setempat dengan menjadi mata dan telinga Kerajaan dalam aspek keselamatan, sosio-ekonomi dan pembangunan. Hasil pengauditan mendapati, secara keseluruhannya pengurusan anggota RELA masih perlu dipertingkatkan. Antara kelemahan yang ditemui adalah seperti berikut:
 - i. latihan yang dirancang tidak dapat dilaksanakan dan ramai anggota masih belum menghadiri Taklimat Pengenalan RELA;
 - ii. kawalan dalaman pengurusan kewangan yang lemah. Terdapat cek yang ditunai dari bank dibawa balik ke Pejabat Rela Negeri tanpa pengiring keselamatan;
 - iii. perolehan pakaian seragam di luar kontrak panel tanpa kelulusan dan pengurusan pakaian seragam tidak teratur; dan
 - iv. tempoh pengurusan aduan diselesaikan melebihi tempoh yang ditetapkan iaitu 15 hari melibatkan 21 aduan.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya Kementerian Dalam Negeri dan RELA mempertimbangkan perkara berikut:
 - i. memastikan dalam pembangunan MyRELA Fasa II, modul untuk Penugasan dan Latihan diberi keutamaan untuk menyediakan maklumat yang lengkap dan kemas kini berkaitan anggota yang telah menjalankan penugasan dan

menghadiri latihan/taklimat serta memohon tambahan peruntukan untuk melatih anggota yang baru berdaftar;

- ii. menyediakan format surat/borang permohonan, surat kelulusan dan surat arahan penugasan yang seragam bagi semua Pejabat RELA serta memaklumkan kepada pemohon kadar elaun yang ditetapkan bagi perkhidmatan kemasyarakatan;
- iii. memastikan pengendalian wang tunai untuk diagihkan kepada anggota RELA diuruskan dengan teratur dan mematuhi peraturan sedia ada;
- iv. memastikan bahawa semua pengurusan perolehan mematuhi peraturan dan mendapat *best value for money* serta menjaga kepentingan Kerajaan. Tindakan tegas perlu diambil terhadap pegawai yang tidak mematuhi peraturan Kewangan Kerajaan; dan
- v. memastikan pengurusan pengagihan pakaian seragam di setiap Pejabat Rela Negeri/Pejabat Rela Daerah diuruskan dengan teratur dan cekap, stor/tempat penyimpanan pakaian seragam disediakan dengan secukupnya supaya stok pakaian seragam dapat disimpan dengan teratur dan pengurusannya adalah teratur dan cekap.

[muka surat 423 - 461]

KEMENTERIAN DALAM NEGERI

Jabatan Penjara Malaysia

17. Pengurusan Perolehan Peralatan Dan Mesin Roti

- a. Program Penjara Industri merupakan salah satu program khas yang diperkenalkan oleh Jabatan Penjara Malaysia (JPM). Objektif utama program ini adalah untuk menyediakan kemahiran kepada banduan supaya golongan ini menjadi insan yang lebih produktif dan mempersiapkan diri untuk memasuki pasaran pekerjaan selepas dibebaskan; memperkenalkan teknologi terkini dalam melaksanakan program perindustrian dan seterusnya membolehkan penjimatan kepada kos operasi setiap Institusi Penjara di Malaysia. Bagi menjayakan inisiatif Program Penjara Industri, Bahagian Dasar Kepenjaraan, Ibu Pejabat Penjara Malaysia (IPPM) telah mencadangkan untuk melaksanakan Program Sara Diri Industri Roti pada tahun 2013. Berdasarkan perancangan, Program Sara Diri Industri Roti bernilai RM27.13 juta akan dilaksanakan melalui 2 fasa iaitu pasaran dalaman bermula dari tahun 2013 hingga 2015 dan pasaran luar yang dijangka bakal dilaksanakan pada tahun 2016. Walaupun program ini dirancang bermula pada tahun 2013, oleh kerana terdapat lebihan peruntukan kewangan bagi Program Bandar Selamat di bawah NKRA, JPM telah memohon peruntukan sejumlah RM1.50 juta bagi memulakan projek perintis. Berikutan itu, sejumlah RM1.20 juta telah diluluskan dan waran peruntukan telah diagihkan kepada 5 Institusi Penjara iaitu Penjara Pusat Kajang, Penjara Sungai Udang, Penjara Seremban, Penjara Wanita Kajang dan Penjara Bentong pada bulan November dan Disember 2012 bagi membolehkan proses perolehan peralatan dan mesin roti diuruskan dalam tempoh masa yang singkat. Pengauditan yang dijalankan mendapati Institusi Penjara telah mematuhi

beberapa perkara berhubung dengan prosedur perolehan peralatan dan mesin roti antaranya seperti pelantikan Jawatankuasa Sebut Harga, keahlian Jawatankuasa Sebut Harga dan kajian pasaran telah dilakukan sebelum perolehan dilaksanakan. Setelah pengauditan dijalankan, bengkel roti telah mula beroperasi pada awal Januari 2014 di Penjara Pusat Kajang. Namun demikian, pengurusan perolehan peralatan dan mesin roti adalah kurang memuaskan kerana terdapat beberapa kelemahan seperti berikut:

- i. pemeriksaan terhadap peralatan dan mesin roti tidak dibuat oleh pegawai yang berkeelayakan dan bertauliah dari aspek teknikal semasa penerimaan;
 - ii. perolehan *waffle baker* dan *chiller* tidak dibekalkan mengikut spesifikasi;
 - iii. bayaran penuh berjumlah RM1.16 juta dilakukan walaupun syarat dalam kontrak belum dipatuhi sepenuhnya;
 - iv. kelemahan dalam perancangan perolehan seperti tidak menyediakan bengkel yang bersesuaian untuk menempatkan peralatan dan mesin roti yang dibeli; dan
 - v. peralatan dan mesin roti disimpan di tempat yang tidak sesuai seperti di parkir kenderaan dan tempat yang terdedah kepada panas dan hujan.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya Kementerian Dalam Negeri dan Jabatan Penjara Malaysia mempertimbangkan perkara berikut:
- i. memastikan perolehan peralatan dan mesin roti bagi Program Penjara Industri mematuhi peraturan dan prinsip perolehan Kerajaan;
 - ii. memastikan kontrak yang disediakan menjaga kepentingan Kerajaan seperti memperuntukkan syarat bayaran berperingkat dalam perjanjian;
 - iii. melantik secara bertulis pegawai penerima aset yang mempunyai kelayakan dan kepakaran untuk membuat penerimaan dan pemeriksaan peralatan dan mesin yang melibatkan aspek teknikal; dan
 - iv. semua peralatan dan mesin yang dibeli perlu ditempatkan di tempat yang sesuai, selamat dan boleh digunakan mengikut objektif pembelian.

[muka surat 462 - 486]

BAHAGIAN II – PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN PERSEKUTUAN

18. Pengurusan Cradle Fund Sdn. Bhd.

- a. Cradle Fund Sdn. Bhd. (CFSB) diperbadankan pada 31 Disember 2003 sebagai sebuah syarikat sendirian berhad di bawah Akta Syarikat 1965. Pada awal penubuhannya, CFSB merupakan subsidiari Malaysia Venture Capital Management Berhad. (MAVCAP) dengan modal dibenarkan berjumlah RM100,000 dan modal berbayar berjumlah RM2. Pada 31 Disember 2009, Kerajaan telah mengambil alih CFSB melalui Menteri Kewangan Diperbadankan (MKD). Pada tahun 2013, CFSB

telah meningkatkan modal dibenarkan kepada RM5 juta. Kini, CFSB mempunyai modal saham berbayar berjumlah RM5 juta di mana sejumlah RM4.99 juta dimiliki oleh MKD dan satu saham dimiliki oleh Pesuruhjaya Tanah Persekutuan (PTP). Objektif penubuhan CFSB adalah untuk membantu usahawan yang berinovatif bagi mentransformasikan idea berasaskan teknologi melalui pemberian geran daripada Kerajaan. CFSB menyediakan 2 program geran iaitu *Cradle Investment Programme* (CIP) *Catalyst* untuk membiayai pembangunan prototaip bagi idea baru dan CIP 500 bagi membiayai proses mengkomersialkan produk baru. Sebagai sebuah syarikat milik penuh Kerajaan, CFSB perlu mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan di bawah Akta Syarikat 1965 dan peraturan lain berkaitan dengan syarikat Kerajaan yang dikeluarkan oleh Kementerian Kewangan dari semasa ke semasa. Pengauditan yang dijalankan mendapati penemuan seperti berikut:

- i. CFSB hanya bergantung sepenuhnya kepada geran Kerajaan untuk menampung semua perbelanjaan syarikat kerana syarikat tidak mempunyai pendapatan lain dan fungsi utamanya hanya menguruskan geran daripada Kerajaan. Setakat 31 Disember 2012, pendapatan tertahan CFSB adalah berjumlah RM5.61 juta yang merupakan pendapatan faedah dan dividen yang diterima hasil pelaburan dalam unit amanah. Pelaburan ini dibuat dengan menggunakan dana geran yang masih belum dibelanjakan;
- ii. Analisis borang soal selidik yang diedarkan mendapati semua responden bersetuju agar program CIP diteruskan pada masa hadapan dan program ini telah membantu dalam merealisasikan idea usahawan. Namun begitu, semakan Audit mendapati pengurusan aktiviti geran perlu ditambah baik dan kelemahan yang dikenal pasti adalah seperti berikut:
 - terdapat kelemahan dalam perancangan geran CIP yang menyebabkan tiada terma dan syarat yang jelas mengenai perbelanjaan geran. Kesannya kaedah pemberian geran kepada CFSB kurang jelas, tiada penetapan jenis perbelanjaan yang dibenarkan dan baki dana geran CIP digunakan untuk pelaburan dalam dana amanah yang mempunyai risiko kerugian;
 - *Standard Operating Procedures* (SOP) dan Garis Panduan Pengurusan *Cradle Investment Programme* (CIP) tidak lengkap yang menyebabkan kelemahan dalam pengurusan geran CIP;
 - sebanyak 9 *Letter Of Award* (LOA) yang dikeluarkan tidak sama dengan kelulusan oleh *Seed Approval Committee* (SAC);
 - pelantikan dan pembayaran mentor tidak teratur seperti tiada mekanisme untuk menentukan mentor telah melaksanakan tugasnya sebelum bayaran dibuat kepada mentor;
 - pengurusan bayaran kurang teratur di mana daripada 99 sampel bayaran, 82 lewat diproses antara 12 hingga 166 hari; bayaran berjumlah RM141,428 telah dibuat tanpa kelulusan pegawai yang diberi kuasa dan sejumlah

RM58,480 telah dibayar kepada penerima geran sebelum perjanjian ditandatangani;

- 25 projek telah tamat tempoh tetapi tidak dibatalkan yang menyebabkan komitmen kewangan bagi projek terlibat yang berjumlah RM4.36 juta tidak dibatalkan;
- tunggakan hutang daripada penerima geran (bayaran balik geran) berjumlah RM1.29 juta tidak direkodkan dalam penyata kewangan CFSB dan tidak dipantau; dan
- kos *due diligence* berjumlah RM468,650 tidak dituntut daripada penerima geran sepertimana yang ditetapkan dan telah di caj sebagai perbelanjaan dalam penyata kewangan CFSB.

iii. Tadbir urus korporat adalah teratur dari segi keanggotaan dan Mesyuarat Lembaga Pengarah. Bagaimanapun CFSB masih perlu menambah baik perkara seperti penubuhan Jawatankuasa Audit dan Unit Audit Dalam. Bagi pengurusan kewangan pula, terdapat kelemahan seperti berikut:

- Garis panduan dan *Standard Operating Procedures* (SOP) kewangan tidak disediakan;
- kelemahan dalam pengurusan baucar bayaran seperti tiada cop tarikh terima pada bil/invois, tiada pembatalan dibuat terhadap dokumen yang telah dibayar; sebanyak 82 baucar bayaran bernilai RM749,915 tidak disokong dengan bil/invois; sebanyak 102 baucar bayaran bernilai RM1.37 juta tidak diluluskan dengan lengkap iaitu hanya satu ditandatangani berbanding 2 yang ditetapkan dan sebanyak 204 baucar bayaran bernilai RM226,352 disediakan menggunakan cek tunai;
- pendahuluan tunai yang diberikan kepada kakitangan tidak direkodkan sebagai hutang daripada kakitangan dan terus direkodkan sebagai belanja; dan
- bonus kepada kakitangan CFSB terlebih bayar sejumlah RM154,929.

b. Pihak Audit mengesyorkan supaya pihak yang terlibat mempertimbangkan perkara berikut:

- i. CFSB dan pemberi geran perlu menetapkan terma dan syarat geran serta pencapaian geran supaya geran dapat diuruskan dengan lebih teratur;
- ii. CFSB menyediakan SOP yang lengkap berkaitan pengurusan CIP untuk memastikan pengurusan dan pemantauan CIP dapat dilakukan;
- iii. CFSB perlu menyediakan SOP yang lengkap berkaitan proses tuntutan tunggakan hutang dan meningkatkan usaha untuk mengutip hutang tertunggak daripada penerima geran;

- iv. CFSB dan pemberi geran perlu menetapkan impak selepas pelaksanaan geran supaya setiap ringgit yang dibelanjakan memberi manfaat kepada CFSB dan kumpulan sasaran. Penilaian ini juga penting bagi pemberi geran membuat keputusan sama ada untuk meneruskan pemberian geran atau memberhentikannya;
- v. CFSB perlu menyediakan KPI yang lebih lengkap dan menyeluruh bagi menilai pencapaian output dan *outcome* semua bahagian di CFSB;
- vi. CFSB perlu mendapatkan kelulusan Kementerian Kewangan bagi pelaburan dalam dana amanah yang dibuat menggunakan peruntukan geran;
- vii. CFSB perlu menubuhkan Jawatankuasa Audit dan Unit Audit Dalam agar mekanisme *check and balance* dapat dilaksanakan dan memantau semua isu Audit yang dibangkitkan; dan
- viii. CFSB perlu menyediakan SOP berkaitan urusan kewangan dengan kadar segera bagi memastikan semua urusan kewangan dilaksanakan dengan teratur dan dipantau dengan berkesan.

[muka surat 489 - 542]

19. Pengurusan Malaysian Technology Development Corporation Sdn. Bhd.

- a. Malaysian Technology Development Corporation Sdn. Bhd. (MTDC) yang diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965 pada 10 Mac 1992 adalah milik penuh Syarikat Khazanah Nasional Berhad. Modal dibenarkan adalah berjumlah RM200 juta dan modal berbayar berjumlah RM116 juta. Objektif MTDC adalah untuk menggalakkan penggunaan teknologi oleh syarikat tempatan melalui aktiviti pengkomersilan oleh ciptaan tempatan atau pemerolehan teknologi asing. MTDC berperanan untuk menjalankan aktiviti pengurusan geran, inkubator, penasihat, dan *nurturing services*. Sejak RMKe-7, MTDC telah menjadi pemain utama dalam aktiviti pengkomersilan, menguruskan dana Kerajaan yang diterima dan mempromosikan syarikat-syarikat berasaskan teknologi. Pengauditan yang dijalankan mendapati secara keseluruhannya prestasi kewangan MTDC adalah kurang memuaskan. MTDC telah mencatat keuntungan kasar bagi tahun 2010, 2011 dan 2012 berjumlah RM2.12 juta, RM8.24 juta dan RM4.11 juta masing-masingnya. Manakala MTDC mencatat kerugian bersih bagi ketiga-tiga tahun tersebut berjumlah RM8.23 juta, RM17.34 juta dan RM31.73 juta. Di antara faktor utama kerugian bersih adalah disebabkan oleh peruntukan rosot nilai pelaburan berjumlah RM7.67 juta, RM24.78 juta dan RM34.22 juta bagi ketiga-tiga tahun tersebut. Dari segi pengurusan aktiviti pula, pada umumnya MTDC telah menjalankan aktivitinya dengan teratur dan selaras dengan objektif yang ditetapkan. Bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan seperti berikut:
 - i. sebahagian *Key Performance Indicator* (KPI) tidak tercapai;
 - ii. prestasi kelulusan dan pembayaran geran tidak mencapai sasaran yang ditetapkan;

- iii. perancangan program geran yang kurang jelas memberi kesan terhadap prestasi aktiviti geran;
 - iv. aktiviti promosi yang kurang berkesan dan tertumpu kepada kawasan bandar disebabkan tiada perancangan yang terperinci;
 - v. peruntukan rosot nilai pelaburan semakin meningkat;
 - vi. pengurusan sewaan inkubator tidak teratur;
 - vii. penerimaan wang geran tidak direkodkan dalam penyata kewangan tahunan menyebabkan kedudukan kewangan tidak menggambarkan keadaan sebenar syarikat;
 - viii. pengurusan faedah simpanan tetap tanpa perancangan dan pemantauan yang berkesan; dan
 - ix. kelewatan kelulusan dan pembayaran geran telah menjejaskan pelaksanaan projek.
- b. Pihak Audit mengesyorkan supaya MTDC dan pihak terlibat mempertimbangkan perkara berikut:
- i. Lembaga Pengarah perlu memantau dengan lebih rapi terhadap tahap pencapaian KPI syarikat serta tahap pencapaian pengeluaran geran supaya strategi perniagaan yang sesuai dapat di tetapkan untuk meningkatkan tahap pencapaian KPI dan pengeluaran geran selaras dengan objektif geran;
 - ii. Pengurusan MTDC hendaklah membuat perancangan yang lebih teliti dengan mengambil kira elemen-elemen penting perancangan sebelum sesuatu kertas kerja disediakan serta menjalankan kajian prestasi projek terdahulu;
 - iii. Pengurusan MTDC perlu menjalankan kajian awal sebelum menetapkan kriteria permohonan dan penilaian supaya asas kriteria yang ditetapkan adalah selaras dengan syarat dan hasrat Kerajaan untuk menambah baik keupayaan teknologi yang sesuai dengan syarikat-syarikat tempatan. Selain itu, tahap kesedaran kepada sasaran penerima geran perlu dipertingkatkan dengan menambah baik perancangan promosi yang lebih terperinci;
 - iv. Lembaga Pengarah MTDC perlu membuat penilaian semula aktiviti pelaburannya dengan menetapkan polisi had pelaburan bagi ketiga-tiga tahap portfolio supaya objektif utama penubuhan MTDC dapat di capai serta dapat mengelakkan MTDC berhadapan dengan risiko kerugian pelaburan serta boleh menjejaskan tahap kecairan syarikat;
 - v. Pengurusan MTDC perlu memantau dengan lebih terperinci pengurusan tunggakan sewa inkubator yang juga merupakan sumber pendapatan syarikat dengan menetapkan polisi dan peraturan yang jelas dalam urusan kutipan dan pemberian kelonggaran tunggakan sewa serta menyediakan pangkalan data yang lengkap;

- vi. Lembaga Pengarah dan pengurusan MTDC perlu memastikan semua geran yang diterima di perakaunkan dalam akaun MTDC supaya ketelusan dan akauntabiliti dapat diwujudkan dalam pengurusan dana wang Kerajaan; dan
- vii. Lembaga Pengarah perlu memastikan amalan tadbir urus syarikat dipertingkatkan dari peringkat Lembaga Pengarah serta semua peringkat jawatankuasa Lembaga Pengarah dari segi kehadiran dan pelaksanaan mesyuarat yang berkaitan.

[muka surat 543 - 581]

BAHAGIAN I

PELAKSANAAN AKTIVITI KEMENTERIAN/JABATAN KERAJAAN PERSEKUTUAN

PARLINEN
MALAYSIA

BAHAGIAN I

PELAKSANAAN AKTIVITI KEMENTERIAN/JABATAN KERAJAAN PERSEKUTUAN

1. PENDAHULUAN

Selain daripada menjalankan pengauditan kewangan, Jabatan Audit Negara dikehendaki juga di bawah Seksyen 6, Akta Audit 1957 mengaudit aktiviti Kementerian/Jabatan untuk menentukan sama ada ia dilaksanakan dengan cara yang teratur, cekap dan berhemat bagi mencapai objektif yang telah ditetapkan. Bagi memenuhi kehendak peruntukan Akta tersebut, 17 aktiviti di 14 Kementerian/Jabatan Kerajaan Persekutuan telah dipilih untuk dilaporkan bagi Siri 1. Hasil daripada pengauditan itu telah dibincangkan dengan pihak pengurusan Kementerian/Jabatan yang terlibat sebaik sahaja pengauditannya selesai dijalankan dan 17 aktiviti tersebut dilaporkan secara terperinci termasuk syor-syor Audit bagi menambah baik kelemahan yang dibangkitkan.

JABATAN PERDANA MENTERI

2. BAHAGIAN HAL EHWAL UNDANG-UNDANG

- PEMBINAAN KOMPLEKS MAHKAMAH BARU KUANTAN, PAHANG

2.1. LATAR BELAKANG

2.1.1. Kompleks Mahkamah Baru Kuantan (Kompleks) di Bandar Indera Mahkota, Kuantan, Pahang dibina bertujuan untuk menggantikan bangunan mahkamah yang sedia ada di Jalan Masjid, Kuantan. Ini adalah kerana, bangunan mahkamah yang sedia ada tidak dapat menampung perkembangan dalam aktiviti kehakiman. Selain itu, kompleks ini dapat menyediakan ruang fizikal yang lebih selesa untuk keperluan aktiviti kehakiman serta memastikan kelancaran dalam urusan pentadbiran mahkamah di Kuantan.

2.1.2. Projek Pembinaan Kompleks yang berkeluasan 11.01 ekar dilaksanakan di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi Kedua (PRE 2) dengan kos RM157.34 juta telah dimulakan pada 8 Julai 2009 dengan tempoh kontrak selama 78 minggu. Bagaimanapun, projek ini telah disiapkan pada 17 Julai 2012 (158 minggu) dan diserahkan pada 20 Julai 2012 kepada Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan.

2.1.3. Kontraktor utama projek ini adalah Syarikat Sunissa Sdn. Bhd. yang dilantik melalui tender terbuka. Tujuh (7) Sub Kontraktor Yang Dinamakan (NSC) telah dilantik untuk menjalankan kerja-kerja mekanikal dan elektrik. Manakala 6 perunding dilantik bagi kerja perundingan dan pemantauan skop kerja seni bina; sivil dan struktur; mekanikal; elektrik dan ukur bahan.

2.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pembinaan Kompleks Mahkamah Baru Kuantan telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, cekap dan berhemat serta mencapai objektif yang telah ditetapkan.

2.3. SKOP PENGAUDITAN

Skop pengauditan meliputi perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap projek pembinaan Kompleks Mahkamah Baru Kuantan. Pengauditan telah dijalankan di Seksyen Pembangunan, Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang (BHEUU), Jabatan Perdana Menteri; Cawangan Kerja Bangunan Am (CKBA), Cawangan Kerja Ukur Bahan (CKUB), Ibu Pejabat Jabatan Kerja Raya (JKR); JKR Negeri Pahang; dan Kompleks Mahkamah Baru Kuantan.

2.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan dijalankan dengan menyemak fail, rekod dan dokumen yang berkaitan dengan pembinaan Kompleks; pemeriksaan fizikal terhadap bangunan Kompleks dan temu bual dengan pegawai yang berkaitan juga telah dijalankan.

2.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Mei hingga September 2013 mendapati Pembinaan Kompleks Mahkamah Baru Kuantan ini telah mencapai objektifnya iaitu bagi menyediakan ruang fizikal yang lebih selesa untuk keperluan aktiviti kehakiman di Kuantan, Pahang. Bagaimanapun, semakan terhadap sampel kerja/peralatan mendapati prestasi pembinaan kompleks mahkamah adalah memuaskan kecuali beberapa kelemahan yang dikenal pasti seperti berikut:

- i. kompleks lewat disiapkan selama 560 hari serta kos pembinaan telah meningkat sejumlah RM19.56 juta disebabkan perancangan yang lemah dari aspek reka bentuk dan skop kerja;
- ii. kecacatan yang ditemui dalam tempoh *Defect Liability Period* (DLP) masih belum diperbaiki;
- iii. penyenggaraan dalam tempoh DLP tidak dilaksanakan;
- iv. reka bentuk pembinaan yang tidak sesuai/praktikal;

- v. pembinaan tidak menepati spesifikasi kontrak/lukisan;
- vi. kerja pembinaan tidak memuaskan;
- vii. terdapat perbezaan Lukisan Siap Bina dengan binaan sebenar; dan
- viii. perabot/peralatan tiada di lokasi yang sepatutnya.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui serta ulasan BHEUU, Mahkamah dan JKR adalah seperti di perenggan berikut:

2.5.1. Prestasi Projek

BHEUU merupakan pelanggan projek ini semasa pembinaan kompleks dijalankan. Setelah kompleks siap dibina, ia telah diserahkan kepada Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan. Ibu Pejabat JKR berperanan dalam peringkat awal projek iaitu penyediaan pelan, spesifikasi projek dan pelantikan kontraktor dan perunding dan dipersetujui oleh Kementerian Kewangan. JKR Negeri Pahang pula berperanan sebagai agensi pelaksana di mana pengarahnya telah dilantik sebagai Pegawai Penguasa (PP) projek. Seterusnya, Ketua Penolong Pengarah (KPP) Bangunan, KPP Elektrikal dan KPP Mekanikal dari JKR Negeri Pahang telah dilantik mewakili Pegawai Penguasa dalam urusan pemantauan pelaksanaan pembinaan di tapak.

Komponen pembinaan Mahkamah Baru Kuantan dan kos yang terlibat adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.1
KOMPONEN DAN KOS PEMBINAAN KOMPLEKS MAHKAMAH BARU KUANTAN

BIL.	KOMPONEN	KOS	
		(RM)	(RM)
1.	<i>Preliminaries</i>	-	6,604,945
2.	<i>Cerucuk/Piling</i>	-	10,942,021
3.	Sebuah bangunan 10 tingkat	-	74,736,881
	▪ 3 buah Mahkamah Tinggi	-	-
	▪ 10 buah Mahkamah Majistret	-	-
	▪ 10 buah Mahkamah Sesyen	-	-
	▪ lokap, bilik reman, pejabat pentadbiran mahkamah, pejabat polis, kafeteria, surau, perpustakaan, bilik mesyuarat dan perbincangan, bilik peguam, pusat mediasi, tandas, bilik saksi, bilik pegawai dan tempat letak kenderaan.	-	-
4.	Lain-lain bangunan	-	540,270
	▪ Sebuah rumah sampah	48,771	-
	▪ Sebuah pondok pengawal	38,183	-
	▪ TNB <i>substation</i>	84,630	-
	▪ <i>Chiller plant room</i>	368,686	-
5.	Kerja-kerja luar - <i>site clearance, road, slope protection, footpath, sewerage, retaining wall, fencing and gates, ramp, detention pond and pumping station.</i>	-	10,134,870
6.	Kerja-kerja peruntukan sementara - <i>architectural works, signages works, landscape, interior decoration and dome.</i>	-	12,410,000
7.	Kerja-kerja wang kos prima - Mekanikal, Elektrikal dan pencegahan kebakaran.	-	41,970,250
JUMLAH			157,339,237

Sumber: Seksyen Pembangunan, BHEUU

2.5.1.1. Pencapaian Fizikal

- a. Berdasarkan kontrak, tempoh pembinaan yang ditetapkan bagi Kompleks ini adalah selama 546 hari (78 minggu) iaitu bermula daripada tarikh milik tapak oleh kontraktor pada 8 Julai 2009 hingga 4 Januari 2011. Bagaimanapun, semakan Audit mendapati tarikh sebenar Kompleks tersebut disiapkan adalah pada 17 Julai 2012, tambahan selama 560 hari (80 minggu) menjadikan jumlah tempoh pembinaan adalah 1,106 hari (158 minggu) iaitu 102.6% melebihi tempoh sepatutnya disiapkan. Terdapat 4 kelulusan perlanjutan masa atau *Extension of Time* (EOT) telah diberikan kepada kontraktor. Semakan Audit terhadap ke semua 4 Perakuan EOT mendapati 487 daripada 560 hari (86.9%) telah diluluskan di bawah klausa 43.1(e) iaitu disebabkan arahan-arahan Pegawai Penguasa (PP); 38 hari (6.79%) di bawah klausa 43.1(b) disebabkan faktor cuaca yang luar biasa dan 35 hari (6.25%) di bawah klausa 43.1(i) disebabkan kelambatan di pihak lain yang ditugaskan oleh Kerajaan yang tidak terdapat dalam kontrak. Butiran EOT yang diluluskan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.2
LANJUTAN MASA YANG DILULUSKAN

LANJUTAN MASA	TEMPOH	SEBAB LANJUTAN MASA	KLAUSA	TEMPOH MENGIKUT KLAUSA (Hari)	JUMLAH TEMPOH (Hari)
1	05.01.2011 hingga 07.07.2011	- Faktor cuaca luar biasa. - Isu cerucuk dan teropi cerucuk. - Perubahan kepada dimensi struktur dan bukaan pintu lif. - Pertambahan kuantiti kerja <i>RE Wall</i>. - Keperluan <i>Tie Beam</i> dan kelewatan pengesahan saiz <i>plinth</i>.	43.1(b) 43.1(e) 43.1(e) 43.1(e) 43.1(e)	38 44 28 48 26	184
2	08.07.2011 hingga 13.01.2012	- Penambahan <i>Maintainance Platform</i> bagi <i>Dome 1</i> dan <i>Dome 3</i>. - Pengukuhan semula struktur <i>Dome 1</i> dan <i>Dome 3</i>.	43.1(e) 43.1(e)	120 70	190
3	14.01.2012 hingga 12.05.2012	- Percanggahan antara lukisan Tender dan keperluan arkitek. - Penambahan Bilik Mediasi & Bilik Kebal di Tingkat 1. - Tambahan <i>Reinforced Concrete Platform</i> untuk Lif PL1 & PL2 di Aras Besmen 4. - Menutup dan menyelaraskan bukaan pintu lif serta menutup ruang-ruang kosong pada pintu lif.	43.1(e) 43.1(e) 43.1(e) 43.1(e)	38 30 37 15	120
4	13.05.2012 hingga 17.07.2012	- Keperluan tambahan <i>Dumb Waiter Platform</i> dan <i>Staircase</i> (Keperluan JKPP). - Keperluan pihak bomba.	43.1(e) 43.1(i)	31 35	66
JUMLAH				560	560

Sumber: JKR Negeri Pahang

Maklum Balas BHEUU Dan JKR Yang Diterima Pada 14 Februari 2014 Dan 3 Mac 2014

Pelaksanaan projek ini di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi Kedua (PRE2) diputuskan selaras dengan ucapan YAB Timbalan Perdana Menteri/Menteri Kewangan semasa pembentangan Rang Undang-undang Perbekalan di Parlimen pada 10 Mac 2009. Projek ini menerima kelulusan daripada Kementerian Kewangan pada 29 April 2009 seterusnya ditenderkan pada 4 Mei 2009. Kontraktor dilantik pada 30 Jun 2009 dan tarikh projek dimulakan pada 8 Julai 2009 dan tarikh siap asal pada 4 Januari 2011 (18 bulan).

Berdasarkan kepada kronologi di atas, tempoh perancangan seperti penyediaan reka bentuk dan dokumen kontrak adalah terlalu singkat iaitu 28 hari sahaja. Tambahan pula, terdapat keperluan untuk projek dimulakan segera, bagi tujuan merangsang aktiviti ekonomi negara dan perlu dibelanjakan dalam PRE2. Mengikut keadaan biasa, tempoh masa penyediaan reka bentuk, lukisan dan dokumen tender mengikut Sistem Pengurusan Kualiti JKR adalah di antara 6 hingga 9 bulan. Sehubungan itu, JKR telah menggunakan kaedah kontrak provisional quantity tanpa lukisan perincian yang lengkap untuk mempercepatkan pelaksanaan projek. Faktor-faktor seperti perubahan skop kerja atas permintaan pelanggan, faktor cuaca luar jangka turut menyumbang kepada kelulusan-kelulusan lanjutan masa yang diberikan.

- b. Berdasarkan klausa 44 syarat-syarat kontrak, kontraktor berhak untuk membuat tuntutan atas kerugian dan perbelanjaan disebabkan oleh kelambatan akibat daripada klausa 43.1(c), (d), (e), (f) dan (i). Semakan Audit mendapati Kontraktor telah membuat tuntutan berjumlah RM11.72 juta pada 15 Oktober 2012.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 3 Mac 2014

Pihak kontraktor telah menghantar notis tuntutan kepada JKR Negeri Pahang dalam tempoh yang telah ditetapkan pada 15 Oktober 2012. JKR Negeri Pahang telah mengadakan beberapa siri perbincangan dengan kontraktor dalam menentukan nilai tuntutan yang wajar. Permohonan tersebut akan dipanjangkan kepada Jawatankuasa Tuntutan di Ibu Pejabat JKR Kuala Lumpur setelah penilaian dibuat ke atas tuntutan tersebut. Permohonan tersebut dijangka dikemukakan pada pertengahan bulan Mac 2014.

- c. Berdasarkan Buku Panduan Pentadbiran Kontrak Kerja Raya, PP perlulah meluluskan EOT sebelum berakhirnya tarikh penyiapan yang dibenarkan dalam kontrak. Semakan Audit mendapati kontraktor gagal menyiapkan pembinaan selepas tamat EOT ke-3 iaitu pada 12 Mei 2012 dan JKR telah mengeluarkan Perakuan Kerja Tidak Siap pada 14 Mei 2012. Kontraktor telah dikenakan bayaran ganti rugi tertentu dan ditetapkan (LAD) berjumlah RM1.06 juta iaitu RM25,804 sehari mulai 13 Mei hingga 22 Jun 2012 (41 hari) melalui bayaran interim no. 52. Bagaimanapun, Kontraktor telah membuat permohonan EOT ke-4 selama 66 hari pada 23 Jun 2012 iaitu selepas 42 hari daripada tarikh tamat EOT ke-3. EOT ke-4 tersebut hanya diluluskan oleh JKR pada 16 Julai 2012 iaitu satu hari sebelum ia tamat pada 17 Julai 2012. Sehubungan itu, LAD yang dikenakan dikembalikan kepada kontraktor melalui bayaran interim no. 53. Projek telah berjaya disiapkan dalam tempoh lanjutan masa yang diluluskan dan Perakuan Siap Kerja (CPC) telah dikeluarkan pada 17 Julai 2012.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 3 Mac 2014

EOT ke-3 telah tamat pada 12 Mei 2012. Namun EOT ke-4 tidak dapat diluluskan pada masa tersebut kerana dokumen yang dikemukakan oleh kontraktor tidak lengkap. Oleh itu, Sijil Perakuan Kerja Tidak Siap telah dikeluarkan pada 14 Mei 2012 untuk mengelakkan kontrak at large and time is of the essence. EOT ke-4 telah diluluskan pada 16 Julai 2012 setelah semua dokumen yang diperlukan diterima oleh JKR. Ini kerana terdapat pertambahan keperluan dan ulasan pihak Bomba dan Jabatan Kesihatan dan Keselamatan Pekerja (JKKP) semasa pemeriksaan diperingkat akhir menyiapkan projek yang perlu dilaksanakan oleh kontraktor sebelum Perakuan Siap Kerja dikeluarkan. Keperluan terakhir dari JKKP dan Jabatan Bomba masing-masing diterima pada 19 April 2012 dan 22 Jun 2012. Oleh itu, EOT ke-4 layak diberikan kepada kontraktor selaras dengan peruntukan dalam kontrak. Oleh yang demikian, LAD yang dikenakan terhadap kontraktor telah diselaraskan.

2.5.1.2. Pencapaian Kewangan Projek

- a. Kementerian Kewangan telah meluluskan siling projek berjumlah RM190 juta di bawah PRE 2 termasuk bayaran bagi perunding. Semakan Audit mendapati sejumlah RM173.94 juta (91.55%) daripada peruntukan yang diluluskan bagi pembinaan Kompleks telah dibelanjakan setakat bulan November 2013.

- b. Semakan Audit mendapati nilai kontrak asal yang dipersetujui oleh Kerajaan bagi pembinaan Kompleks tersebut adalah berjumlah RM157.34 juta. Bagaimanapun setakat tarikh pengauditan, nilai kontrak tersebut telah meningkat sejumlah RM19.56 juta (12.4%) disebabkan oleh 21 Arahan Perubahan Kerja (APK) dan 11 Pelarasan Harga Kontrak (PHK), menjadikan harga keseluruhan kontrak berjumlah RM176.90 juta. Butiran APK dan PHK adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.3
SENARAI ARAHAN PERUBAHAN KERJA DAN
PELARASAN HARGA KONTRAK

APK/PHK	BUTIRAN	NILAI (RM)
APK 1 – 21	• <i>Imported fill earth</i> • <i>Pile plug</i> • Perubahan skop bagi kerja-kerja sub kontraktor (NSC) • Pengukuran semula 150mm x 150 mm <i>rc pile</i> di kawasan <i>rc wall</i> • Pertambahan saiz tetopi cerucuk untuk lif • Tambahan co2 system pada bangunan TNB • <i>Stainless steel plate at expansion joints</i> • <i>Additional RC slab at lift pit</i> • <i>Trusses for hanging ceiling and M&E fitting at dewan tingkat 3</i> • <i>Mediation room</i> • <i>Gypsum board partition from 75 mm thick to 100 mm thick</i> • <i>Submersible pump flow rate from 18m3/hour to 64m3/hour</i> • <i>"HUME" primaflex corridor ceiling</i> • <i>Pump sump ancillary work</i> • <i>Gabion work</i> • <i>Additional mild steel hollow section support ceiling</i> • <i>Loose furniture (workstation)</i> • <i>Kerja-kerja Mechanical</i> • Kerja-kerja membaiki rasuk • Tambahan <i>dumb waiter platform</i> • Perubahan reka bentuk <i>pumping station</i>	3,211,374
PHK 1 – 11	• Pengukuran semula kuantiti cerucuk • Pelarasan Wang Kos Prima dan APK 1 dan 2 • Pelarasan Wang Peruntukan Sementara • Pelarasan Turun Naik Harga VOP • Pelarasan APK 4 – 9 dan KKS 1 • Pelarasan APK 10 – 17 KKS 2 • Pelarasan Turun Naik Harga VOP 2 • Pelarasan APK 18 dan KKS 3 • Pelarasan APK 19 – 21 dan Tuntutan turun Naik Harga Besi Keluli • Pelarasan APK 10 dan KKS 4 • Pelarasan Baki VOP	16,347,366
JUMLAH PENINGKATAN KESELURUHAN		19,558,740

Sumber : JKR Negeri Pahang

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 14 Februari 2014 Dan 3 Mac 2014

Perubahan-perubahan kerja yang telah diluluskan seperti di Jadual 2.3 adalah melibatkan keperluan-keperluan teknikal serta pengukuran semula dan pelarasan harga yang perlu dibuat. Perubahan ini berlaku terutama kerana projek ini ditenderkan berasaskan provisional quantity. Kerja-kerja tambahan (VO) yang menyebabkan peningkatan kos sebanyak 12.4% ini perlu dilaksanakan untuk mengikut keperluan semasa di tapak, reka

bentuk, pelanggan serta PBT sebelum Certificate of Completion and Compliance dapat dikeluarkan.

2.5.2. Pentadbiran Kontrak

Semakan Audit terhadap pengurusan pembinaan Kompleks mendapati perkara berikut:

2.5.2.1. Tempoh Tanggungan Kecacatan

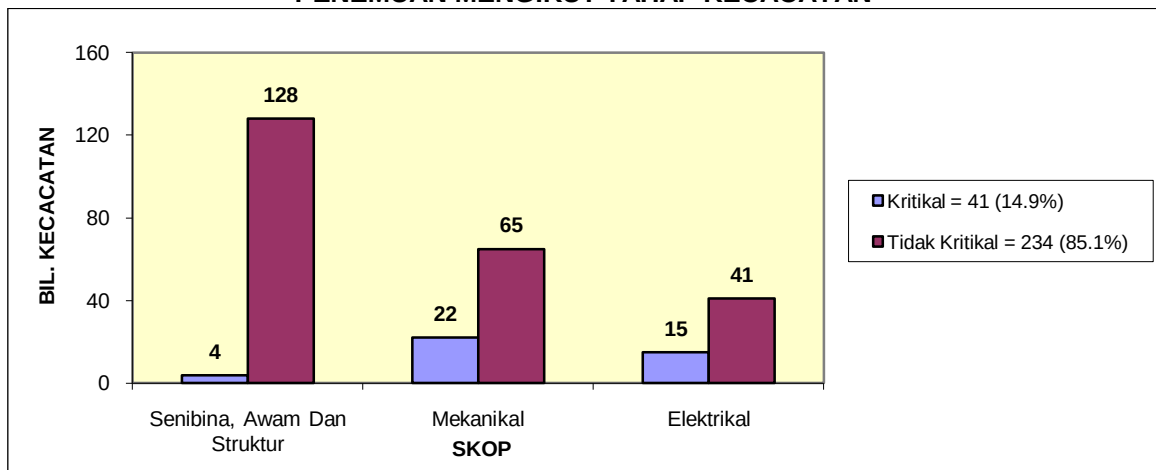
- a. Tempoh Tanggungan Kecacatan [*Defect Liability Period* (DLP)] bermula daripada tarikh siap kerja yang praktikal yang dinyatakan di dalam Perakuan Siap Kerja dan akan berkuat kuasa dalam tempoh yang dinyatakan dalam kontrak. Dalam tempoh tersebut, kontraktor kerja hendaklah memperbaiki apa-apa kecacatan ke atas kerja yang telah disiapkan dengan kosnya sendiri apabila PP mengarahkannya. Kontraktor hendaklah membaiki kecacatan tersebut dalam tempoh yang munasabah tetapi hendaklah tidak melewati tempoh 3 bulan daripada tarikh berakhirnya tempoh DLP. Sekiranya kontraktor gagal membaiki kecacatan dalam tempoh yang ditetapkan, perbelanjaan yang dikenakan bagi pembaikan sebarang kecacatan hendaklah dituntut daripada bon pelaksanaan. Berdasarkan rekod, DLP bermula pada 17 Julai 2012 dan berakhir pada 17 Julai 2013.
- b. JKR Bahagian Senggara Fasiliti Bangunan, Cawangan Kejuruteraan Senggara, Ibu Pejabat JKR Malaysia dalam tempoh DLP telah mengeluarkan Laporan Pemeriksaan Dan Penilaian Keadaan Fasiliti Kompleks Mahkamah Kuantan Bandar Seri Indera Mahkota Pahang Bil. 1 Tahun 2013 terhadap hasil pemeriksaan fizikal yang dibuat antara 13 hingga 15 Mac 2013 melibatkan 275 kecacatan. Antaranya ialah ketidakpatuhan terhadap spesifikasi pemasangan siling yang telah diterbitkan pada tahun 2009 untuk memastikan setiap pemasangan siling dipasang dalam keadaan yang betul dan sempurna. Selain itu, terdapat kemudahan *RC gutter* tetapi tidak mempunyai sebarang saliran air keluar yang boleh mengakibatkan kegagalan sistem kalis air. Laporan tersebut menyatakan hasil pembinaan bangunan Mahkamah secara keseluruhannya adalah kurang memuaskan kerana terdapat 41 kecacatan kritikal yang boleh menjejaskan aspek keselamatan dan kebolehfungsian kompleks. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati tiada laporan tindakan pembaikan ke atas kecacatan/kerosakan yang dilaporkan. Analisis penemuan terhadap laporan pemeriksaan tersebut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.4
PENEMUAN MENGIKUT TAHAP KECACATAN

SKOP	KECACATAN		
	KRITIKAL	TIDAK KRITIKAL	JUMLAH
Senibina, Awam Dan Struktur	4	128	132
Mekanikal	22	65	87
Elektrikal	15	41	56
JUMLAH	41 (14.9%)	234 (85.1%)	275

Sumber : JKR Negeri Pahang

CARTA 2.1
PENEMUAN MENGIKUT TAHAP KECACATAN

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 3 Mac 2014

Semua 275 kecacatan termasuk 41 kecacatan kritikal telah diambil tindakan oleh kontraktor secara berperingkat dalam tempoh DLP yang berakhir pada bulan Oktober 2013. Pemasangan siling dan RC gutter telah diambil tindakan selepas exit conference pada 6 Februari 2014 dan selesai pada 20 Februari 2014. Semua tindakan pembaikan telah dilaporkan melalui Mesyuarat DLP yang diadakan sebanyak 13 kali bermula 17 Januari hingga 21 November 2013.

- c. Pemeriksaan Audit selanjutnya yang dijalankan pada 17 hingga 21 Jun 2013 mendapati berlaku 144 jenis kerosakan pada siling, dinding, *expansion joint*, *apron*, tiang, *cornice*, parapet, rasuk, tembok dan lantai serta lain-lain kerosakan di beberapa lokasi. Bagaimanapun 103 daripada 144 kecacatan/kerosakan yang dilaporkan telah diambil tindakan pembaikan. Antara kerosakan/kecacatan yang diperhatikan serta tindakan yang telah dilaksanakan oleh kontraktor seperti contoh di gambar berikut:

SEBELUM

GAMBAR 2.1

*Ramp Ke Tempat Letak Kenderaan
- Expansion Joint Yang Dipasang Terkeluar
Dan Tidak Boleh Diguna
(18.06.2013)*

SELEPAS

GAMBAR 2.2

*Ramp Ke Tempat Letak Kenderaan
- Expansion Joint Telah Diperbaiki
(26.07.2013)*

SEBELUM

GAMBAR 2.3

*Water Make Up Tank & Cooling Tower Plint
- Chiller No.3 Tidak Beroperasi. Manakala Air
Dari Chiller 1 Dan 2 Sentiasa Mengalir
Keluar Mengakibatkan Pembaziran
(17.06.2013)*

SELEPAS

GAMBAR 2.4

*Water Make Up Tank & Cooling Tower Plint
- Chiller No.3 Telah Beroperasi. Manakala
Air Dari Chiller 1 Dan 2 Tidak Lagi
Mengalir Keluar
(16.07.2013)*

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 14 Februari 2014 Dan 3 Mac 2014

Mesyuarat Semakan Kecacatan telah diadakan secara berkala sepanjang tempoh DLP. Dari semasa ke semasa, kontraktor telah menjalankan kerja-kerja pembaikan kecacatan berdasarkan laporan-laporan yang dibentangkan semasa mesyuarat tersebut. Baki 41 daripada 144 kecacatan juga telah diambil tindakan oleh kontraktor secara berperingkat dalam tempoh DLP. Namun begitu, terdapat masalah/kerosakan berulang sehingga tamat DLP.

- d. Pihak Audit mendapati kebanyakan kerosakan adalah melibatkan siling berkulat dan melendut. Perkara ini telah dibangkitkan pada 21 Jun 2013 dalam mesyuarat penutup lawatan Audit. Berdasarkan maklum balas pihak JKR semasa mesyuarat tersebut, pihak JKR akan mengambil tindakan dengan mengadakan perbincangan dengan kontraktor dan perunding bagi mengenalpasti punca siling berkulat dan melendut dan akan mengatasi isu tersebut sebelum tempoh DLP berakhir. Hasil daripada semakan susulan Audit pada 5 Februari 2014 mendapati tindakan telah diambil untuk

menggantikan siling yang berkulat. Bagaimanapun pihak Audit mendapati ada tanda-tanda siling berkulat akan berulang dan tindakan bagi pembaikan siling melendut masih belum diambil. Antara perkara yang telah dibangkitkan adalah seperti di gambar berikut:

SEBELUM

GAMBAR 2.5

*Tingkat 1, Tandas Perempuan
- Terdapat Siling Yang Melendut Dan
Kesan Resapan Air Pada Permukaan Siling
(19.06.2013)*

SELEPAS

GAMBAR 2.6

*Tingkat 1, Tandas Perempuan
- Terdapat Siling Yang Masih Melendut Dan
Kesan Resapan Air Pada Permukaan Siling
Selepas Pembaikan
(05.02.2014)*

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 14 Februari 2014

Pihak perunding telah menjalankan siasatan terhadap kehadiran kulat di siling. Ianya berpunca daripada kelembapan udara di mana peratus RH didapati melebihi 70%. Sistem hawa dingin telah dipasang menepati kehendak reka bentuk mengikut setting pihak pembekal hawa dingin. Pihak perunding dan kontraktor telah menjalankan running test untuk mendapatkan peratus RH yang bersesuaian dengan occupancy semasa yang mana bangunan masih belum diduduki sepenuhnya. Dengan setting di AHU yang baru untuk disesuaikan bangunan yang tidak dipenuhi sepenuhnya, pihak kontraktor telah mendapat bacaan peratus RH yang lebih kering iaitu di antara 53% hingga 63%. Jika setting ini dapat dikekalkan dan diguna pakai untuk keseluruhan sistem hawa dingin berpusat, masalah kulat dapat diatasi.

Berdasarkan maklumbalas semasa exit conference, pihak JKR dalam usaha mengurangkan risiko kerosakan berulang berlaku dan akan melaksanakan kerja-kerja pemeriksaan dan pembaikan menggunakan kaedah random mapping di keseluruhan mahkamah sebelum 21 Februari 2014.

Pada masa yang sama, Certificate of Making Good Defects (CMGD) tidak dikeluarkan kepada kontraktor disebabkan kerja pembaikan kecacatan yang belum disempurnakan.

Sekiranya pihak kontraktor masih gagal menyempurnakan kerja-kerja pembaikan sehingga 7 Mac 2014, pihak JKR akan melantik pihak ketiga

bagi menyempurnakan kerja-kerja pembaikan tersebut dan seterusnya merampas baki bon pelaksanaan sebanyak RM7,866,941.90 yang sah laku sehingga 17 Julai 2014.

- e. Berdasarkan kontrak yang ditandatangani antara kontraktor dan Subkontraktor NSC, pihak yang bertanggungjawab untuk menyenggara peralatan yang dibekalkan dalam tempoh DLP adalah Subkontraktor NSC. Bagi memastikan tempoh jangka hayat peralatan/pembinaan dapat ditingkatkan, kerja penyenggaraan perlu dilaksanakan secara menyeluruh terhadap semua komponen sepanjang tempoh tersebut. Bagaimanapun, semasa lawatan Audit didapati set janakuasa tidak dapat berfungsi sebagai sokongan kepada terputus/gangguan bekalan elektrik. Setelah teguran Audit, pihak kontraktor telah mengambil tindakan pembaikan ke atas janakuasa tersebut pada 21 Jun 2013. Selain itu, terdapat juga beberapa unit penghawa dingin tidak berfungsi/rosak/memerlukan penyenggaraan. Bagi kerja penyenggaraan lif pula, berdasarkan rekod penyenggaraan yang disemak didapati kerja tersebut telah dilaksanakan mengikut jadual yang ditetapkan. Bagaimanapun, berdasarkan maklum balas pihak Mahkamah, kerosakan lif masih kerap berlaku bagi beberapa unit lif terutamanya lif awam dan lif Orang Kena Tuduh (OKT) yang boleh menjejaskan kelancaran perkhidmatan Mahkamah.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 14 Februari 2014 Dan 3 Mac 2014

Kesemua unit lif dan penyaman udara telah dibaikpulih dan beroperasi seperti biasa mengikut rekod senggara. Pihak kontraktor lif juga telah memberi kerjasama dalam melaksanakan penyenggaraan semasa selain mengelakkan risiko lif tidak berfungsi.

- f. Selain itu, pemeriksaan Audit di *detention pond* mendapati ia tidak disenggarakan dengan sempurna/berkala sehingga rumput-rampai tumbuh dan sampah-sarap terkumpul di penapis kolam tersebut **(Gambar 2.7)**. Adalah didapati lampu penunjuk kebakaran pada *Clean Agent Control Panel* di bilik kawalan dan beberapa alat pengesan asap di dalam bilik fail sentiasa menyala. Ini menunjukkan bahawa sistem tersebut sedang mengesan asap/wap di dalam bilik fail **(Gambar 2.8)**. Bagaimanapun selepas teguran pihak Audit, tindakan penyenggaraan/pembaikan telah dibuat oleh kontraktor.

GAMBAR 2.7

Detention Pond
- Terdapat Tumbuhan Di Dalam Detention Pond
(19.06.2013)

GAMBAR 2.8

Aras 2, Bilik Fail Mahkamah Majistret
- Sistem Pengesan Asap Di Dalam Bilik Fail Sentiasa Aktif Dan Lampu Penunjuk Kebakaran Pada Clean Agent Control Panel Sentiasa Menyala.
(19.06.2013)

Maklum Balas Mahkamah Yang Diterima Pada 14 Februari 2014

Kontraktor penyenggaraan komprehensif bagi kerja-kerja mekanikal dan elektrik (M&E) di Kompleks Mahkamah Baru Kuantan akan dilantik selewat-lewatnya pada 31 Mac 2014, yang turut meliputi kerja-kerja penyenggaraan lif secara berkala.

Pada pendapat Audit, JKR/perunding perlu meningkatkan pemantauan terhadap kerja kontraktor dan memastikan kontraktor mematuhi kekerapan penyenggaraan yang ditetapkan dan membaiki kerosakan/kecacatan. Bagi menjamin peralatan/komponen yang dibina dapat berfungsi dengan baik secara berterusan, pihak Mahkamah/JKR hendaklah memastikan kontraktor yang dilantik menjalankan kerja-kerja penyenggaraan mengikut jadual yang telah ditetapkan.

2.5.3. Kualiti Pembinaan

Setiap kerja pembinaan hendaklah dilaksanakan dengan kemas dan pada tahap piawaian yang diterima pakai supaya bangunan yang dibina boleh digunakan secara optimum, selamat dan kondusif. Hasil lawatan Audit ke Kompleks pada 17 hingga 21 Jun 2013 mendapati perkara berikut:

2.5.3.1. Reka Bentuk Pembinaan Yang Tidak Sesuai/Praktikal

Bagi memastikan setiap kerja dilaksanakan dengan sempurna dan mencapai objektif yang ditetapkan, perancangan perlu dilakukan pada peringkat awal reka bentuk pembinaan. Semakan Audit mendapati ada reka bentuk binaan Kompleks yang tidak sesuai/tidak praktikal. Contohnya adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 2.9

*Tingkat Bawah, Pantri Mahkamah
Majistret 5 (Kanak-Kanak)
- Tiada Outlet And Floor Trap Dibina Di Dalam
Pantri. Air Dialirkan Keluar Ke Lubang
Di Bawah Kabinet Terbina
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.10

*Bilik Hose Reel
- Terdapat Floor Trap Yang Disediakan
Dan Tidak Disediakan Dalam
Bilik Sesalur Hose Reel
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.11

*Surau Perempuan, Tingkat 1
- Kedudukan Floor Trap Di Bahagian Luar
Kawasan Paip Yang Tidak Sesuai
(20.06.2013)*

GAMBAR 2.12

*Rumah Pengawal, Tandas
- Paip Overflow Dari Tangki Air Pada Permukaan
Siling Di Dalam Pondok Pengawal.
Sepatutnya Paip Disambung Terus Ke
Longkang Perimeter Melalui Dinding
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.13

*Bilik Hose Reel Tank/Cold Water Tank
- Warning Paip Yang Dipasang Lebih Tinggi
Daripada Over Flow Paip. Ini Akan Menyukarkan
Untuk Mengetahui Sekiranya Berlaku Kerosakan
Pada Tangki Air
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.14

*Bilik Chiller
- Tiada Pemasangan Wire Mesh. Pemasangan
Wire Mesh Perlu Bagi Menghalang Serangga
Dan Haiwan Kecil Masuk Ke Dalam Bilik Chiller.
Penggunaan Plastik Sebagai Penutup Adalah Tidak
Sesuai Kerana Akan Menghalang Pengudaraan
Keluar Masuk Ke Dalam Bilik Chiller
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.15

*Kawasan Ramp
- Kawasan Di Bahagian Bawah Ramp Tidak Ditanam
Tanaman Tutup Bumi. Aras Tanah Yang Lebih Tinggi
Daripada Dinding Longkang Dan Boleh Menyebabkan
Tanah Memasuki Longkang Semasa Hujan
(19.06.2013)*

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 14 Februari 2014 Dan 3 Mac 2014

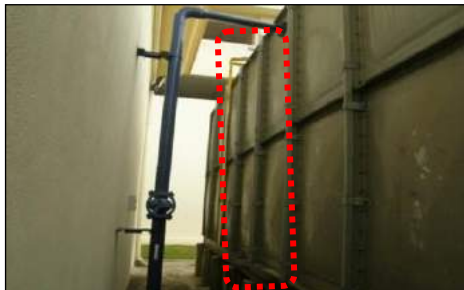
Pihak JKR mengambil maklum mengenai kelemahan pihak perunding yang dilantik JKR dalam melaksanakan tugas pemantauan sehingga mengakibatkan berlakunya kecacatan yang dilaporkan. Arahan telah diberikan kepada kontraktor semasa mesyuarat pada 6 Februari 2014 untuk melaksanakan kerja pembaikan kecacatan dan kerja pembaikan tersebut telah selesai pada 20 Februari 2014.

2.5.3.2. Pembinaan Tidak Menepati Spesifikasi Kontrak/Lukisan

Lawatan Audit mendapati beberapa kerja yang dilaksanakan tidak mengikut spesifikasi kontrak/lukisan yang ditetapkan. Contohnya, berdasarkan rekod material oleh perunding Ruj: AL-1107/Mahkamah Kuantan/192 bertarikh 11 Oktober 2010, bahan yang perlu digunakan bagi sistem gantungan siling adalah daripada jenis klip dan *iron rod* dengan ukuran diameter 4mm. Bagaimanapun, pemeriksaan Audit mendapati *iron rod* yang digunakan berukuran 3mm. Antara perkara-perkara yang ditemui dan contoh tindakan yang telah diambil adalah seperti gambar berikut:

SEBELUM

GAMBAR 2.16

*Tangki Air Berdekatan Cooling Tower
- Cat Ladder Tidak Disediakan Ke Ruang Servis
Tangki Air Seperti Di Dalam Lukisan Pembinaan.
Ini Akan Menyukarkan Kerja-Kerja
Senggaraan Dijalankan
(19.06.2013)*

SELEPAS

GAMBAR 2.17

*Tangki Air Berdekatan Cooling Tower
- Cat Ladder Telah Disediakan
(05.02.2014)*

SEBELUM

GAMBAR 2.18

*Aras 2, Bilik DB - Mahkamah Sesyen 2 / Bilik Suis
- Tiada Pemasangan Fire Barrier Pada Laluan Trunking.
Pemasangan Fire Barrier Perlu Untuk Mengelakkan
Kebakaran Daripada Merebak Ke Bahagian Lain.
Penemuan Ini Juga Ditemui Pada Bilik Suis Yang Lain
(19.06.2013)*

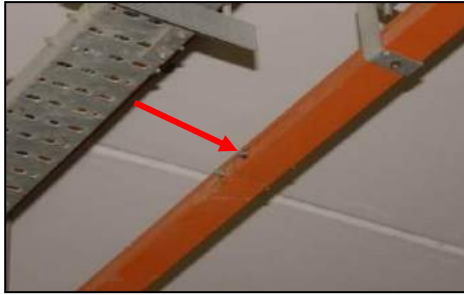
SELEPAS

GAMBAR 2.19

*Aras 2, Bilik DB
- Mahkamah Sesyen 2 / Bilik Suis
- Fire Barrier Pada Laluan Trunking
Telah Dipasang
(05.02.2014)*

GAMBAR 2.20

Besmen 2b
- Tiada Copper Bridge Dipasang Pada Setiap Sambungan Trunking. Penemuan Ini Juga Ditemui Di Lokasi Lain Yang Diaudit (19.06.2013)

GAMBAR 2.21

Bilik Switch Gear
- Fire Curtain Untuk Sistem Pencegah Kebakaran Perlu Disediakan Pada Setiap Ruang Buka/Pintu (19.06.2013)

GAMBAR 2.22

Aras Tangki Air
- Pembinaan Concrete Plinth Yang Tidak Sekata Dan Menggunakan Scrap Besi Sebagai Pelapik Tambahan (19.06.2013)

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 14 Februari 2014

Pejabat ini telah memeriksa dan menyemak reka bentuk binaan Kompleks daripada pihak perunding dan mendapati ianya adalah bersesuaian. Namun begitu, percanggahan reka bentuk dengan binaan sebenar di tapak berlaku bergantung kepada keadaan semasa/kesesuaian serta keperluan semasa di tapak terutamanya yang melibatkan isu-isu keselamatan. Bagaimanapun, pejabat ini telah mengarahkan kontraktor supaya menjalankan kerja-kerja pembaikan ke atas setiap binaan yang tidak sesuai/tidak praktikal sebagaimana yang dilaporkan.

Pihak kontraktor telah melaksanakan kerja pembaikan ke atas sebahagian daripada kecacatan yang dilaporkan. Namun begitu, JKR akan turut melaksanakan kaedah random mapping bagi memastikan spesifikasi klip dan iron rod yang dipasang di seluruh bangunan Mahkamah menepati spesifikasi yang ditetapkan di dalam kontrak. Arahan telah diberikan kepada kontraktor semasa mesyuarat pada 6 Februari 2014 untuk melaksanakan kerja pembaikan kecacatan. Urusan pengeluaran notis pemberitahuan kepada kontraktor akan diselesaikan sebelum 21 Februari 2014 dan tempoh menyelesaikan kerja pembaikan diberi sehingga 7 Mac 2014.

2.5.3.3. Kerja Pembinaan Tidak Memuaskan

- a. Kerja-kerja pembinaan perlu dilaksanakan dengan kemas dan pada tahap piawaian yang boleh diterima serta memenuhi standard kualiti umum bagi menjamin keselamatan bangunan dan memastikan penggunaan secara optimum dapat dikekalkan secara berterusan. Bagaimanapun, pemeriksaan Audit mendapati beberapa bahan/kerja yang dilaksanakan di Kompleks adalah tidak berkualiti, tidak tahan lama atau tidak memuaskan.
- b. Lawatan Audit juga mendapati beberapa hasil kerja pembinaan yang tidak berkualiti/tidak memuaskan/tidak sempurna, antaranya melibatkan pintu, lantai, dinding, perabot dan siling. Didapati pintu dipasang terbalik, tidak boleh ditutup rapat, kecerunan permukaan lantai adalah tidak sesuai menyebabkan air bertakung pada konkrit *gutter* dan di bawah ruang tangga. Selain itu, terdapat juga kerja masih belum sempurna seperti kerja melepai/mengecat tidak siap, *netting* yang masih belum dipasang dan lubang pada dinding belum ditutup sepenuhnya. Butiran lanjut seperti contoh di gambar berikut:

GAMBAR 2.23

*Tingkat Bawah, Laluan Ke
Mahkamah Majistret 4
- Air Bertakung Pada Lantai Konkrit Gutter
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.24

*Sub-Besmen 5, Drop Of Point OKT
- Air Bertakung Pada Permukaan Lantai
Drop Of Point Kerana Jalan Luar Lebih
Tinggi Dan Menggunakan Covered Drain
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.25

*Sub-Besmen 2, Parkir Aras P 2a
- Air Bertakung Di Atas Permukaan Lantai
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.26

*Tingkat 4, Bilik Tangki Air Domestik
- Lubang Pada Dinding Belum
Ditutup Sepenuhnya
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.27

*Sub-Besmen 5, Chilled Plant Room
- Kerja Mengecat Tidak Siap Dengan Sempurna.
Terdapat Netting Yang Masih Belum Dipasang
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.28

*Laluan Belakang Pejabat Pendaftaran
Mahkamah Tinggi, Tingkat 1
- Kedudukan Floor Trap Dan Outlet Yang Tidak Selari
(20.06.2013)*

GAMBAR 2.29

*Bilik Fail Mahkamah Sesyen, Tingkat Dua
- Kerja Pembaikan Keretakan Pada Dinding
Belum Disiapkan Dengan Sempurna
(19.06.2013)*

GAMBAR 2.30

*Rumah Sampah
- Pembinaan Apron Yang Tidak Sempurna
(19.06.2013)*

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 14 Februari 2014 Dan 3 Mac 2014

Pihak JKR mengambil maklum mengenai kelemahan pihak perunding yang dilantik JKR dalam melaksanakan tugas pemantauan sehingga mengakibatkan berlakunya kecacatan yang dilaporkan. Arahan telah diberikan kepada kontraktor semasa mesyuarat pada 6 Februari 2014 untuk melaksanakan kerja pembaikan kecacatan dan kerja pembaikan telah selesai pada 20 Februari 2014. Di samping itu, tindakan susulan mengikut peraturan sedia ada akan diambil ke atas pihak perunding berdasarkan kepada kelemahan-kelemahan yang dilaporkan.

2.5.3.4. Perbezaan Lukisan Siap Bina Dengan Binaan Sebenar

Lukisan Siap Bina hendaklah dikemas kini sepanjang perjalanan projek dan hendaklah dikemukakan kepada PP secara berperingkat menurut aturan kerja. Semakan Audit mendapati Lukisan Siap Bina telah disediakan oleh kontraktor, bagaimanapun terdapat perbezaan dengan binaan sebenar seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.5
PERBEZAAN DI ANTARA LUKISAN SIAP BINA DENGAN BINAAN SEBENAR

BIL.	PERALATAN/ PEMBINAAN	NAMA BILIK	ARAS	LUKISAN SIAP BINA	PEMBINAAN SEBENAR	MAKLUM BALAS JKR (Pada 31 Disember 2013)
1.	Speaker	Bilik Tahanan Juvana	Sub- Besmen 5	<i>Ceiling speaker</i>	Tiada	<i>Selepas lukisan siap bina dikeluarkan, atas faktor kesesuaian dan keperluan teknikal ditapak, speaker telah dipindahkan ke luar bilik dan diganti dengan Box speaker. (Surat rujukan Surat NE/0909-078 yang bertarikh 21.01.2011)</i> <i>Ini adalah sebabkan oleh ketinggian siling yang akan mengurangkan kekuatan bunyi dan kontraktor telah ambil tindakan dengan menyediakan lukisan siap bina yang baru.</i>
2.	Lampu	Tangga (Tangga T5)	Tingkat Bawah	1 unit - 2 x 18w surface mounted bare channel flourescent fitting (300mm x 600mm) aluminium parabolic louwer diffuser & back mirror reflector c/w low loss ballast 1 unit - downlight	2 unit - downlight	<i>Pemasangan berdasarkan kesesuaian ditapak yang menggunakan plaster siling, pihak kontraktor telah mengambil tindakan dengan menyediakan Lukisan siap bina yang telah dipinda dan serahkan kepada Perunding dan pihak pelanggan. Surat rujukan EA/MahKtn/2010-134 yang bertarikh 24.06.2013</i>
3.	Lampu	Bilik Pejabat Pentadbiran Mahkamah Tinggi	Tingkat Satu	3 unit - 1 x 8w self contained 'emergency light' ftg. c/w 3 hours rechargable standby nicad batteries	4 unit - 1 x 8w self contained 'emergency light' ftg. c/w 3 hours rechargable standby nicad batteries	<i>Mengikut keperluan Bomba dan kesesuaian ditapak memerlukan 4 unit pemasangan lampu tersebut, bagaimanapun kontraktor telah mengambil tindakan dengan menyediakan Lukisan siap bina yang telah dipinda dan diserahkan kepada Perunding dan pihak pelanggan, Surat rujukan EA/MahKtn/2010-134 yang bertarikh 24.06.2013.</i>
4.	Lampu	Lobi Hakim (Tangga TT3)	Tingkat Dua	5 unit - Decorative downlight fitting c/w 2 x 18w tc-tel compact flourescent lamp	3 unit - Decorative downlight fitting c/w 2 x 18w tc- tel compact flourescent lamp	<i>Pemasangan berdasarkan kepada keperluan ditapak bagaimanapun kontraktor telah mengambil tindakan dengan menyediakan Lukisan siap bina yang telah dipinda dan diserahkan kepada perunding dan pihak pelanggan, Surat rujukan EA/MahKtn/2010-134 yang bertarikh 24.06.2013.</i>
5.	Lampu	Mahkamah Sesyen	Tingkat Dua	Tiada	5 unit - decorative wall lamp	<i>Pemasangan berdasarkan kepada keperluan ditapak bagaimanapun kontraktor telah mengambil tindakan dengan menyediakan Lukisan siap bina yang telah dipinda dan diserahkan kepada perunding dan pihak pelanggan, Surat rujukan EA/MahKtn/2010-134 yang bertarikh 24.06.2013.</i>
6.	Lampu	Mahkamah Sesyen Khas	Tingkat Dua	Tiada	5 unit - decorative wall lamp	<i>Pemasangan berdasarkan kepada keperluan ditapak bagaimanapun kontraktor telah mengambil tindakan dengan menyediakan Lukisan siap bina yang telah dipinda dan diserahkan kepada perunding dan pihak pelanggan, Surat rujukan EA/MahKtn/2010-134 yang bertarikh 24.06.2013.</i>
7.	Bomba requirement	Bilik Latihan Komputer	Tingkat Tiga	Tiada	1 unit - 1 x 8w self contained 'emergency light' ftg. c/w 3 hours rechargable standby nicad batteries	<i>Pemasangan berdasarkan kepada keperluan ditapak bagaimanapun kontraktor telah mengambil tindakan dengan menyediakan Lukisan siap bina yang telah dipinda dan diserahkan kepada perunding dan pihak pelanggan, rujuk surat EA/MahKtn/2010-134 yang bertarikh 24.06.2013.</i>

BIL.	PERALATAN/PEMBINAAN	NAMA BILIK	ARAS	LUKISAN SIAP BINA	PEMBINAAN SEBENAR	MAKLUM BALAS JKR (Pada 31 Disember 2013)
8.	Lampu	Mahkamah Tinggi	Tingkat Tiga	Tiada	5 unit - decorative wall lamp	Pemasangan berdasarkan kepada keperluan ditapak bagaimanapun kontraktor telah mengambil tindakan dengan menyediakan Lukisan siap bina yang telah dipinda dan diserahkan kepada perunding dan pihak pelanggan, rujuk surat EA/MahKtn/2010-134 yang bertarikh 24.06.2013.
9.	Lampu	Mahkamah Tinggi 3	Tingkat Tiga	Tiada	5 unit - decorative wall lamp	Pemasangan berdasarkan kepada keperluan ditapak bagaimanapun kontraktor telah mengambil tindakan dengan menyediakan Lukisan siap bina yang telah dipinda dan diserahkan kepada perunding dan pihak pelanggan, rujuk surat EA/MahKtn/2010-134 yang bertarikh 24.06.2013.
10.	Lampu	Kaunter (Pentabiran dan pelanggan)	Tingkat Bawah	6 unit - 2 x 18w recessed mounted bare channel flourescent fitting (600mm x 1,200mm) aluminium specular louvre - vdu cat 2 & back mirror reflector c/w low loss ballast (category 2) 6 unit - downlight	13 unit - 2 x 18w recessed mounted bare channel flourescent fitting (600mm x 1,200mm) aluminium specular louvre - vdu cat 2 & back mirror reflector c/w low loss ballast (category 2)	Pemasangan sebenar ditapak adalah 12 unit - 2 x 18w recessed mounted bare channel flourescent fitting (600mm x 1,200mm) aluminium specular louvre - vdu cat 2 & back mirror reflector c/w low loss ballast (category 2) dan 6 unit - downlight adalah sama seperti lukisan siap bina, rujuk gambar dan lukisan siap bina (semak).
11.	Digital delegate unit	Bilik Mesyuarat	Tingkat Satu	20	14	-

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 14 Februari 2014 Dan 3 Mac 2014

Pihak kontraktor telah membuat pindaan terhadap lukisan siap bina untuk disesuaikan kepada susun atur kepada bilik-bilik yang berkenaan dan penyerahan lukisan yang telah disahkan oleh perunding telah diserahkan kepada pihak pelanggan. Walau bagaimanapun, terdapat percanggahan dikesan di antara lukisan yang dikemukakan dengan binaan sebenar. Pihak JKR telah mengarahkan kontraktor untuk membuat pengemaskinian/ pindaan ke atas lukisan siap bina (As Built Drawing). Pihak JKR menetapkan supaya kontraktor mengemukakan semula lukisan yang telah dikemaskini selewat-lewatnya pada 7 Mac 2014.

Pada pendapat Audit, pihak BHEUU hendaklah memastikan agar kerja yang tidak mematuhi spesifikasi, tidak sesuai, tidak berkualiti dan tidak memuaskan diambil tindakan pembaikan bagi memastikan Kerajaan mendapat *best value for money*. Pihak Perunding perlu memastikan semakan menyeluruh dijalankan sebelum lukisan siap bina dimuktamadkan. Selain itu, JKR hendaklah memberi khidmat nasihat teknikal kepada BHEUU selain daripada memantau dan menyelia kemajuan kerja kontraktor serta memastikan kerja yang dilakukan oleh kontraktor sesuai/lengkap, mengikut spesifikasi dan berkualiti bagi projek akan datang.

2.5.4. Perabot/Peralatan Tiada Di Lokasi Sepatutnya

Lawatan Audit di beberapa kawasan Kompleks mendapati perabot/peralatan yang sepatutnya dibekalkan seperti syarat kontrak tiada/tidak mencukupi di lokasi. Bagaimanapun, berdasarkan maklum balas JKR pada 31 Disember 2013, pembekalan dan pemasangan perabot/peralatan adalah seperti dalam kontrak. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.6
SENARAI DAN BILANGAN PERABOT/PERALATAN YANG DIDAPATI
TIADA/TIDAK MENCUKUPI DI LOKASI SEPATUTNYA

BIL.	PERALATAN/ PEMBINAAN	NAMA BILIK	ARAS	BIL. DALAM KONTRAK	BIL. FIZIKAL	BEZA	MAKLUM BALAS MAHKAMAH (Pada 14 Februari 2014)
1.	Peralatan <i>interior decoration</i>	Bilik Saksi Kanak-kanak	Tingkat Bawah	2	1	1	-
2.	Equipment rack	Bilik Mesyuarat	Tingkat Satu	1	0	1	-
3.	Sofa (3 seater)	Ruang Menunggu	Tingkat Satu	3	0	3	<i>Sofa yang dibekalkan adalah sofa (2 seater)</i>
4.	Equipment rack	Bilik Gerakan (Bilik Mesyuarat Intan)	Tingkat Tiga	1	0	1	-
5.	Sofa 2 seater	Bilik VIP	Tingkat Tiga	2	0	2	-
6.	Kerusi kakitangan	Perpustakaan	Tingkat Tiga	34	5	29	<i>Hanya 5 unit kerusi kakitangan yang dibekalkan.</i>

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 3 Mac 2014

Memandangkan bangunan ini bukan reka bentuk piawai (yang boleh dianggapkan atau ditentukan kepada standard dan kos) penambahan atau pengurangan pada kuantiti yang dipasang adalah mengikut keperluan teknikal/pembinaan dan keselamatan pengguna. Peralatan yang dipasang adalah sebagaimana di dalam kontrak dan diserahkan kepada pelanggan surat rujukan NE/0909-079 yang bertarikh 21 Mei 2013. Pendaftaran peralatan ELV masih dalam tindakan Mahkamah Kuantan.

Pada pendapat Audit, rekod harta modal perlu diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini oleh pihak Mahkamah selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 Tatacara Pengurusan Aset Alih Kerajaan. Ini bertujuan untuk memastikan perabot/peralatan fizikal adalah sama seperti yang ditunjukkan di dalam rekod dan siasatan perlu dijalankan bagi setiap perbezaan rekod dan fizikal.

2.6. SYOR AUDIT

Bagi memastikan kelemahan yang dibangkitkan tidak berulang pada masa hadapan dan Kerajaan mendapat *best value for money* atas perbelanjaan yang dilakukan, adalah disyorkan Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang, mahkamah dan pihak JKR mengambil tindakan terhadap perkara seperti berikut:

2.6.1. JKR hendaklah memastikan setiap projek pembinaan yang akan dilaksanakan dirancang dengan teliti untuk memastikan kelancaran projek;

2.6.2. JKR hendaklah membuat pemeriksaan dan memastikan kontraktor membaiki kerosakan/kecacatan yang ditemui dalam tempoh yang munasabah sebelum Perakuan Siap Membaiki Kecacatan dikeluarkan;

2.6.3. JKR perlu mengkaji punca sebenar siling berkulat dan melendut serta mengambil tindakan yang sewajarnya bagi menjamin keselamatan dan kesihatan pengguna;

2.6.4. JKR dan perunding hendaklah memantau dengan rapi dan menyelia kemajuan kerja kontraktor serta memastikan kerja yang dilakukan oleh kontraktor mengikut spesifikasi, sesuai/praktikal dan berkualiti/tahan lama/memuaskan. Kerja yang tidak mematuhi spesifikasi, tidak sesuai/praktikal dan tidak berkualiti/tahan lama/memuaskan perlu diambil tindakan pembaikan;

2.6.5. JKR dan perunding perlu membuat pemantauan terhadap kerja penyenggaraan dalam tempoh tanggungan kecacatan supaya kerja-kerja tersebut dibuat mengikut jadual yang ditetapkan;

2.6.6. Mahkamah dan JKR hendaklah memastikan kontraktor penyenggaraan yang akan dilantik bagi menjalankan kerja-kerja penyenggaraan dibuat mengikut jadual yang telah ditetapkan bagi menjamin peralatan/komponen yang dibina dapat berfungsi dengan baik secara berterusan;

2.6.7. Perunding perlu memastikan semakan menyeluruh dijalankan sebelum lukisan siap bina yang lengkap dimuktamadkan;

2.6.8. Mahkamah hendaklah menjalankan pemeriksaan fizikal terhadap semua perabot/peralatan yang diperolehi dengan kadar segera dan selaras dengan Arahan Perbendaharaan. Laporan awal hendaklah disediakan dengan serta-merta sekiranya terdapat kes kehilangan peralatan; dan

2.6.9. Mahkamah hendaklah mengambil tindakan segera untuk memastikan semua aset didaftarkan dengan tepat dan kemas kini selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 3-11 Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN KEWANGAN

3. LEMBAGA HASIL DALAM NEGERI MALAYSIA - PENGURUSAN CUKAI PETROLEUM

3.1. LATAR BELAKANG

3.1.1. Bahagian Petroleum, Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia (LHDNM) menguruskan percukaian petroleum yang terdiri daripada 2 sektor, iaitu sektor hulu dan sektor hiliran. Sektor hulu melibatkan syarikat petroleum hulu yang menjalankan operasi petroleum meliputi cari gali, pembangunan, pengeluaran dan penjualan petroleum. Manakala sektor hiliran melibatkan syarikat petroleum hiliran yang menjalankan aktiviti pemprosesan, penapisan, pembangunan dan pemasaran produk-produk berasaskan petroleum serta industri petrokimia. Syarikat petroleum hulu dikenakan cukai pendapatan di bawah Akta Petroleum (Cukai Pendapatan) 1967 (APCP) iaitu syarikat yang tertakluk kepada *Petroleum Income Tax Act* (kes PITA). Pihak yang dikenakan cukai ialah Petroleum Nasional Berhad (PETRONAS), Pihak Berkuasa Bersama Malaysia - Thailand (MTJA) dan mana-mana orang yang memeterai perjanjian petroleum dengan PETRONAS atau MTJA. Manakala syarikat petroleum hiliran dikenakan cukai pendapatan di bawah Akta Cukai Pendapatan 1967 (ACP) iaitu syarikat yang tertakluk kepada *Corporate Income Tax Act* (kes CITA).

3.1.2. Setakat bulan Mac 2013, sebanyak 94 buah syarikat didaftarkan di bawah PITA dan 270 buah syarikat didaftarkan di bawah CITA. Bagaimanapun, tidak semua syarikat tersebut mempunyai cukai kena dibayar kerana sebahagian daripada syarikat berkenaan tiada pendapatan bercukai. Bilangan syarikat dan jumlah cukai PITA dan CITA dibayar serta sumbangannya daripada keseluruhan kutipan cukai bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan November 2013 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 3.1
BIL. SYARIKAT SERTA JUMLAH CUKAI DIBAYAR DI BAWAH PITA DAN CITA
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN NOVEMBER 2013

TAHUN	PITA		CITA		**JUMLAH KUTIPAN CUKAI OLEH LHDNM [C] (RM Bilion)	PERATUSAN SUMBANGAN $[D=\{(A+B)/C\} \times 100]$ (%)
	BIL. SYARIKAT	JUMLAH CUKAI DIBAYAR [A] (RM Bilion)	BIL. SYARIKAT	JUMLAH CUKAI DIBAYAR [B] (RM Bilion)		
2011*	22	28.15	234	9.40	109.61	34.3
2012*	25	34.93	226	10.99	124.88	36.8
Setakat Bulan Nov. 2013**	28	26.38	246	11.18	116.94	32.1
JUMLAH	-	89.46	-	31.57	351.43	34.4

Nota : (*) - Jabatan Inspektorat LHDNM
(**) - Jabatan Pungutan Hasil LHDNM

3.1.3. Kadar cukai petroleum bagi kes PITA di Malaysia adalah 38% mulai Tahun Taksiran 1998. Manakala kadar cukai petroleum bagi kes PITA untuk Pihak Berkuasa Bersama Malaysia - Thailand adalah 0% bagi 8 tahun pertama pengeluaran petroleum; 10% untuk 7 tahun pengeluaran petroleum berikut; dan 20% bagi tahun pengeluaran seterusnya. Selain itu, kadar cukai bagi kes CITA adalah 25% mulai Tahun Taksiran 2009. Bagaimanapun, bagi modal berbayar syarikat yang tidak melebihi RM2.5 juta pada permulaan tempoh asas, kadar cukai adalah 20% atas pendapatan bercukai RM500,000 yang pertama dan baki seterusnya pada kadar 25%.

3.1.4. LHDNM melaksanakan Sistem Taksir Sendiri Syarikat (STSC) bagi syarikat petroleum hulu mulai Tahun Taksiran 2010. Manakala STSC bagi syarikat petroleum hiliran telah bermula lebih awal iaitu mulai Tahun Taksiran 2001. Pelaksanaan STSC bertujuan untuk menggalakkan syarikat melapor dan membayar cukai yang dikenakan/baki cukai kena dibayar secara sukarela. Bagi mengesahkan ketepatan cukai pendapatan yang dilaporkan oleh syarikat melalui STSC, LHDNM menjalankan aktiviti audit cukai untuk mengesan tahap pematuhan syarikat terhadap undang-undang percukaian dan mendidik syarikat ke arah pematuhan cukai secara sukarela. Sehubungan ini, Bahagian Petroleum LHDNM di Jalan Duta, Kuala Lumpur bertanggungjawab terhadap taksiran cukai petroleum melalui 2 jenis pengauditan cukai seperti berikut:

3.1.4.1. **Audit Luar** - Pengauditan cukai dijalankan di premis perniagaan atau pejabat urusan syarikat selepas syarikat dimaklumkan terlebih dahulu. Audit luar dilaksanakan terhadap:

- kes mengemukakan Borang Nyata Cukai Pendapatan bagi tempoh carigali (exploration) [BNCPE] bagi tempoh cari gali;
- kes mengemukakan Borang Nyata Cukai Pendapatan Petroleum (BNCPP) bagi tempoh pengeluaran petroleum bagi syarikat tertakluk di bawah APCP 1967;
- kes mengemukakan Borang Nyata Cukai Pendapatan Syarikat (Borang C) bagi syarikat tertakluk di bawah ACP 1967; dan
- kes tidak mengemukakan Borang Nyata Cukai Pendapatan.

Pemeriksaan dilakukan terhadap rekod perniagaan dan hal ehwal kewangan pembayar cukai untuk memastikan pendapatan yang sepatutnya dilaporkan, cukai yang sepatutnya dikira serta dibayar mengikut undang-undang dan peraturan percukaian. Ia melibatkan pemeriksaan dan pengesahan maklumat berisiko kepada pengiraan cukai. Statistik audit luar cukai petroleum bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan Jun 2013 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 3.2
STATISTIK AUDIT LUAR CUKAI PETROLEUM
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN JUN 2013

AUDIT LUAR	TAHUN	JUMLAH KES SELESAI AUDIT LUAR	CUKAI TAMBAHAN (RM)	CUKAI DIBAYAR BALIK/ DILEPASKAN (RM)	JUMLAH PENALTI (RM)	JUMLAH KESELURUHAN (RM)
PITA	2011	3	221,288,549	-	24,830,591	246,119,140
	2012	11	1,212,253	(110,609,786)	545,514	(108,852,019)
	Setakat Jun 2013	2	4,246,777	-	1,911,050	6,157,827
CITA	2011	8	27,369,806	-	12,086,552	39,456,358
	2012	127	12,511,609	-	5,407,306	17,918,915
	Setakat Jun 2013	48	8,937,783	-	1,951,628	10,889,411

Sumber : Bahagian Petroleum LHDNM

3.1.4.2. **Audit Meja** - Pengauditan cukai dijalankan di pejabat LHDNM dengan tujuan menentukan ketepatan Borang Nyata Cukai Pendapatan. Audit meja dilaksanakan terhadap:

- kes mengemukakan Borang Nyata CPE (BNCPE) bagi tempoh cari gali;
- kes mengemukakan Borang Nyata CPP (BNCPP) bagi tempoh pengeluaran petroleum bagi syarikat tertakluk di bawah APCP 1967;
- kes mengemukakan Borang Nyata Cukai Pendapatan Syarikat (Borang C) bagi syarikat tertakluk di bawah ACP 1967; dan
- kes tidak mengemukakan Borang Nyata Cukai Pendapatan.

Audit meja melibatkan isu pelarasan cukai yang mudah dan dikendalikan melalui surat-menyurat. Bagaimanapun, pembayar cukai boleh dipanggil ke pejabat LHDNM untuk ditemuduga bagi tujuan mendapatkan dokumen sokongan dan maklumat lanjut. Statistik audit meja cukai petroleum bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan Jun 2013 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 3.3
STATISTIK AUDIT MEJA CUKAI PETROLEUM
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN JUN 2013

AUDIT MEJA	TAHUN	JUMLAH KES SELESAI AUDIT MEJA	CUKAI TAMBAHAN (RM)	CUKAI DIBAYAR BALIK/ DILEPASKAN (RM)	JUMLAH PENALTI (RM)	JUMLAH KESELURUHAN (RM)
PITA	2011	1	219,553,044	-	24,049,614	243,602,658
	2012	-	-	-	-	-
	Setakat Jun 2013	0	-	-	-	-
CITA	2011	12	106,796	(37,872)	48,058	116,982
	2012	48	4,063,764	-	1,107,341	5,171,105
	Setakat Jun 2013	28	-	(11,886,160)	654,956	(11,231,204)

Sumber : Bahagian Petroleum LHDNM

3.1.5. Proses pemungutan cukai petroleum ini dikendalikan oleh Unit Cukai Korporat Besar, Cawangan Pungutan Kuala Lumpur dan bukannya Bahagian Petroleum, LHDNM.

3.1.6. Pemilihan Kes Syarikat Petroleum Hulu (PITA) Dan Kes Syarikat Petroleum Hiliran (CITA) Untuk Audit Luar Dan Audit Meja

3.1.6.1. Sehingga akhir tahun 2012, pemilihan kes PITA untuk audit luar dibuat secara manual oleh Pengarah Bahagian Petroleum. Bagaimanapun mulai tahun 2013, pemilihan kes PITA telah dibuat melalui *Tax Audit and Compliance Systems* (TACS) berasaskan analisis risiko oleh Jabatan Pematuhan Cukai (JPC) LHDNM di Ibu Pejabat. Pemilihan kes PITA untuk audit meja pula dilakukan secara manual oleh Pengarah Bahagian Petroleum.

3.1.6.2. Pemilihan kes CITA untuk audit luar dibuat oleh Jabatan Pematuhan Cukai (JPC) LHDNM di Ibu Pejabat melalui *Tax Audit and Compliance Systems* (TACS) berasaskan analisis risiko. JPC juga bertanggungjawab dalam pemilihan kes CITA untuk audit meja yang dibuat menggunakan *Event Triggered*. Pemilihan kes CITA untuk audit meja turut dilakukan oleh Pengarah Bahagian Petroleum mengikut keperluan seperti kes rayuan atau kes bayaran balik cukai.

3.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan cukai petroleum meliputi audit cukai dan pemungutan cukai telah dilaksanakan dengan cekap, teratur dan mengikut undang-undang serta peraturan yang ditetapkan.

3.3. SKOP PENGAUDITAN

3.3.1. Pengauditan ini meliputi kes PITA dan CITA yang telah diselesaikan oleh Bahagian Petroleum bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan Jun 2013. Pengauditan telah dibuat terhadap 60 kes (30%) daripada 202 kes audit luar dan 13 kes (15%) daripada 88 kes audit meja.

3.3.2. Kedudukan pengemukaan Borang Nyata CPE dan CPP dan Borang C juga disemak. Sehubungan ini, bagi kes yang tidak mengemukakan Borang Nyata Cukai Pendapatan, tindakan audit meja terhadap taksiran anggaran telah diperiksa.

3.3.3. Analisis juga telah dibuat terhadap kes rayuan yang dikemukakan bagi kes audit luar dan audit meja yang diselesaikan pada tahun 2011 hingga bulan Jun 2013.

3.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Semakan Audit dibuat terhadap data, rekod dan dokumen aktiviti taksiran cukai petroleum serta aktiviti pungutan cukai petroleum. Selain itu, perbincangan dan temu bual dengan pegawai LHDNM yang berkenaan juga telah diadakan bagi mendapatkan penjelasan lanjut.

3.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Jun 2013 hingga September 2013 mendapati prestasi Bahagian Petroleum telah mencapai sasaran yang ditetapkan dalam pelaksanaan aktiviti audit luar dan audit meja terhadap syarikat petroleum hulu (kes PITA) dan syarikat petroleum hiliran (kes CITA). Pada tahun 2011 dan 2012, pencapaian Bahagian Petroleum telah melebihi sasaran antara 106% hingga 256%, manakala pencapaian sehingga bulan Jun 2013 baru mencapai sasaran antara 32% hingga 49%. Selain itu, kes rayuan mengenai taksiran telah berjaya diselesaikan oleh pegawai audit luar dalam tempoh yang ditetapkan.

Namun begitu, secara keseluruhannya, aktiviti taksiran cukai dari segi audit luar dan audit meja dan aktiviti pungutan cukai terhadap syarikat petroleum mempunyai beberapa penemuan yang perlu diberi perhatian seperti berikut:

- i. sebanyak 31 kes audit luar CITA lewat diselesaikan antara satu bulan hingga 3 tahun 5 bulan melibatkan cukai tambahan dan penalti berjumlah RM8.83 juta;
- ii. ketidakpatuhan kepada prosedur kerja menyebabkan senarai semak audit tidak diisi bagi kes audit luar terhadap 8 syarikat CITA di mana cukai tambahan dan penalti telah dikenakan berjumlah RM2.57 juta, notis taksiran anggaran berserta penalti berjumlah RM1.94 juta tidak dikeluarkan terhadap 3 kes CITA serta taksiran bagi Borang Nyata Cukai Pendapatan melibatkan 3 kes Borang Nyata CPP dan 2 kes Borang C yang diterima belum diambil kira di lejar menyebabkan cukai sebenar tidak diketahui;
- iii. tindakan dalam penguatkuasaan pemungutan cukai belum diambil menyebabkan hasil cukai berjumlah RM3.34 juta masih belum dikutip yang merangkumi:
 - tunggakan cukai bagi 17 syarikat kes CITA berjumlah RM2.94 juta; dan
 - kenaikan cukai berjumlah RM404,656 tidak dikenakan terhadap tunggakan cukai kes CITA.
- iv. tindakan guaman sivil dan kaveat hartanah tidak dikenakan terhadap syarikat petroleum kes CITA yang tidak menyelesaikan tunggakan cukai.

LHDNM telah mengambil tindakan segera terhadap sebahagian besar penemuan yang dibangkitkan oleh pihak Audit di mana LHDNM antaranya telah mengeluarkan surat peringatan, membenarkan bayaran tunggakan cukai secara ansuran, mengenakan

kenaikan cukai kepada syarikat yang gagal membayar anggaran cukai dan syarikat yang gagal membuat anggaran cukai, mengenakan sekatan ke luar negara serta penguatkuasaan tindakan guaman sivil terhadap syarikat dan pengarah syarikat. Tindakan segera ini telah membolehkan LHDNM memperolehi hasil tambahan melalui cukai tambahan dan penalti yang dikutip.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui serta maklum balas LHDNM adalah seperti di perenggan berikut:

3.5.1. Prestasi Bahagian Petroleum

3.5.1.1. Prestasi Pencapaian Sasaran Kerja Audit Bahagian Petroleum

Pengukuran prestasi adalah berdasarkan bilangan kes yang berjaya diselesaikan dan penetapan bilangan kes perlu diselesaikan dalam tempoh setahun dikaitkan dengan bilangan pegawai yang diisi seperti di jadual berikut:

JADUAL 3.4
BILANGAN PEGAWAI YANG DIISI DI BAHAGIAN PETROLEUM
UNTUK TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN JUN 2013

TAHUN	BIL. PERJAWATAN DILULUSKAN	BIL. PERJAWATAN DIISI	BIL. PERJAWATAN KOSONG
2011	25	25	0
2012	34	31	3
Jun 2013	34	31	3

Sumber : Jabatan Inspektorat LHDNM

Semakan Audit mendapati Bahagian Petroleum telah berjaya mencapai sasaran yang ditetapkan antara 106% hingga 256% bagi tempoh tahun 2011 dan 2012. Bagaimanapun, bagi tahun 2013 iaitu untuk tempoh bulan Januari hingga Jun 2013, Bahagian Petroleum baru mencapai KPI antara 32% hingga 49%. Butiran pencapaian sasaran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 3.5
PENCAPAIAN SASARAN DI BAHAGIAN PETROLEUM
UNTUK TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN JUN 2013

JENIS AUDIT	TAHUN 2011			TAHUN 2012			TAHUN 2013		
	Sasaran KPI (Bil. Kes)	Pencapaian KPI		Sasaran KPI (Bil. Kes)	Pencapaian KPI		Sasaran KPI (Bil. Kes)	Pencapaian KPI (setakat bulan Jun 2013)	
		Bil. Kes	(%)		Bil. Kes	(%)		Bil. Kes	(%)
Audit Luar Kes PITA	1*	2	200	5	11	220	5	2	40
Audit Luar Kes CITA	5	8	160	120	127	106	107	52	49
Audit Meja Kes PITA	10	5	160	25	16	256	25	0	32
Audit Meja Kes CITA		11			48			8	

Sumber : Bahagian Petroleum LHDNM

Nota: () - Melibatkan Audit Luar PETRONAS*

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Pencapaian KPI 2013 Bahagian Petroleum adalah seperti yang telah ditetapkan oleh Jabatan Pematuhan Cukai melalui memo bertarikh 7 Februari 2013. Pencapaian KPI pada tahun 2013 telah melebihi sasaran antara 137% hingga 150%. Bagaimanapun, sebab utama pencapaian KPI untuk tempoh bulan Januari hingga Jun 2013 antara 32% hingga 49% adalah disebabkan kelewatan pembayar cukai mengemukakan dokumen yang diperlukan.

Justeru, Jabatan Pematuhan Cukai telah meningkatkan KPI 2014 di mana setiap Pegawai Audit Luar gred 41 dan 44 ditetapkan untuk menyelesaikan 1 kes PITA sebagai tambahan kepada kes CITA.

Pada pendapat Audit, prestasi audit luar dan audit meja bagi syarikat petroleum pada tahun 2011 dan 2012 adalah baik kerana telah mencapai sasaran. Bagaimanapun, LHDNM perlu meningkatkan penetapan bilangan sasaran bagi audit luar dan audit meja yang dijalankan terhadap kes PITA dan kes CITA dalam tempoh satu tahun.

3.5.1.2. Penyelesaian Kes Audit Luar Dan Kes Audit Meja

a. Syarikat Petroleum Hulan (Kes PITA)

- i. Sebelum bulan April 2013, LHDNM tidak mengeluarkan Rangka Kerja Audit Cukai Petroleum untuk menetapkan tempoh penyelesaian kes audit luar dan kes audit meja terhadap syarikat PITA. Sehubungan ini, semakan Audit mendapati pelarasan perbelanjaan bagi satu syarikat PITA melibatkan 3 kes (Tahun Taksiran) audit luar diselesaikan dalam tempoh 363 hari dari tarikh akhir lawatan audit.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 11 Oktober 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Antara sebab kelewatan penyelesaian kes audit luar terhadap syarikat petroleum hulan (PITA) adalah kerana pihak pembayar cukai memberi maklum balas kepada LHDNM melebihi tempoh masa yang diberikan. Selain itu, kelewatan juga disebabkan pihak pembayar cukai tidak bersetuju dengan isu yang dibangkitkan serta tidak memberi maklum balas dan maklumat lanjut kepada LHDNM walaupun peringatan telah dikeluarkan.

Kelewatan juga disebabkan pembayar cukai tidak bersetuju dengan isu yang dibangkitkan. Pembayar cukai akan mengambil masa yang lama untuk mengemukakan dokumen sokongan disebabkan masalah “complexity & voluminous of data”.

- ii. LHDNM telah mengeluarkan Rangka Kerja Audit Cukai Petroleum berkuat kuasa mulai 1 April 2013 yang menetapkan setiap kes audit luar terhadap syarikat petroleum hulu (kes PITA) perlu diselesaikan dalam tempoh 240 hari daripada tarikh akhir lawatan audit luar. Bagaimanapun, **Rangka Kerja Audit Cukai tersebut tidak menetapkan secara khusus tempoh penyelesaian bagi kes audit meja terhadap kes PITA. Pada pendapat Audit, Rangka Kerja Audit Cukai Petroleum juga perlu menetapkan tempoh penyelesaian bagi kes audit meja terhadap kes PITA.**

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Berdasarkan kepada perbincangan bersama Pengarah Jabatan Pematuhan Cukai, satu perbincangan bersama Bahagian Petroleum akan diadakan pada 23 Februari 2014 untuk penentuan penyelesaian kes audit meja bagi kes PITA.

Bahagian Petroleum perlu menyediakan carta aliran kerja dan jangka masa yang diambil bagi menyelesaikan kes audit meja PITA. Disamping itu, Manual Prosedur Kerja Audit yang menetapkan tempoh penyelesaian kes audit meja PITA akan disediakan.

b. Syarikat Petroleum Hiliran (Kes CITA)

- i. Rangka Kerja Audit Cukai yang dikeluarkan oleh LHDNM dan berkuat kuasa mulai bulan Januari 2009 menetapkan setiap kes audit luar terhadap syarikat kes CITA perlu diselesaikan dalam tempoh 3 bulan daripada tarikh lawatan audit luar. Manakala setiap kes audit meja perlu diselesaikan dalam tempoh 3 bulan daripada tarikh permulaan audit.
- ii. Semakan Audit mendapati **31 kes audit luar syarikat kes CITA melibatkan cukai tambahan dan penalti berjumlah RM8.83 juta telah lewat diselesaikan oleh LHDNM antara 35 hari hingga 1,253 hari (3 tahun 5 bulan) selepas mengambil kira tempoh 3 bulan daripada tarikh lawatan audit. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:**

JADUAL 3.6
KELEWATAN PENYELESAIAN KES AUDIT LUAR
SYARIKAT PETROLEUM HILIRAN (KES CITA)

JENIS AUDIT	> 32 HARI HINGGA 6 BULAN (A)		> 6 BULAN HINGGA 1 TAHUN (B)		> 2 HINGGA 3 TAHUN (C)		> 3 HINGGA 4 TAHUN (D)		JUMLAH KELEWATAN (E = A+B+C+D)	
	BIL. KES	AMAUN CUKAI TAMBAHAN DAN PENALTI (RM Juta)	BIL. KES	AMAUN CUKAI TAMBAHAN DAN PENALTI (RM Juta)	BIL. KES	AMAUN CUKAI TAMBAHAN DAN PENALTI (RM Juta)	BIL. KES	AMAUN CUKAI TAMBAHAN DAN PENALTI (RM Juta)	BIL. KES	AMAUN CUKAI TAMBAHAN DAN PENALTI DAN TEMPOH KELEWATAN (RM Juta)/Hari
Audit Luar	19	2.08	7	3.91	3	1.78	2	1.06	31	8.83 (35 -1,253)

Sumber : Bahagian Petroleum LHDNM

- iii. Selain itu, satu kes audit meja syarikat kes CITA melibatkan cukai tambahan dan penalti berjumlah RM971,005 telah lewat diselesaikan oleh LHDNM selama 312 hari selepas mengambil kira tempoh 3 bulan daripada tarikh permulaan audit.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 11 Oktober 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Antara sebab kelewatan penyelesaian kes audit luar dan kes audit meja terhadap syarikat petroleum hiliran (CITA) adalah kerana syarikat kurang memberi kerjasama, lewat mengemukakan dokumen sokongan/rayuan lanjutan masa dan kes melibatkan isu-isu teknikal yang kompleks, rumit dan besar untuk diselesaikan. Selain itu, terdapat kes diambil alih oleh pegawai yang baru dipindahkan ke Bahagian Petroleum dan memerlukan lebih masa untuk memahami kes dan industri. Bagaimanapun, pihak LHDNM berpendapat tiada unsur sengaja melengah-lengahkan penyelesaian kes kerana kebanyakan kes adalah kompleks dan rumit. Bagi memperketat kawalan dalaman, lawatan pemantauan ke Bahagian Petroleum oleh Jabatan Pematuhan Cukai akan dimasukkan dalam perancangan lawatan pemantauan bagi tahun 2014.

LHDNM juga akan mengeluarkan memo kepada Pengurus Audit dan Pengarah Bahagian Petroleum untuk memantau kes dalam kemajuan bagi diselesaikan dalam tempoh 240 hari dari tarikh akhir lawatan audit bagi kes audit luar PITA dan 3 bulan bagi kes CITA. Perkara ini perlu diambilkira dalam agenda mesyuarat pengurusan cawangan.

Pada pendapat Audit, kelewatan menyelesaikan kes menyebabkan LHDNM lewat mengeluarkan notis taksiran tambahan dan seterusnya lewat mengutip cukai. Sehubungan ini, pemantauan terhadap kemajuan kerja

bagi setiap kes syarikat/kes CITA perlu dipertingkatkan untuk memastikan ia diselesaikan dalam tempoh masa yang ditetapkan.

3.5.1.3. Kes Rayuan Mengenai Taksiran (Borang Q)

Berdasarkan maklumat yang dikemukakan oleh Bahagian Petroleum, 11 syarikat petroleum telah mengemukakan rayuan melalui Borang Q melibatkan 18 kes taksiran bagi kes audit luar dan kes audit meja yang diselesaikan dalam tempoh tahun 2011 hingga bulan Jun 2013. Hasil analisis Audit mendapati perkara berikut:

- a. Empat syarikat petroleum telah mengemukakan rayuan melibatkan 4 kes PITA. Kes rayuan tersebut telah dikemukakan antara 2.5 hingga 19 bulan setakat Julai 2013 tetapi belum diselesaikan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 3.7
KEDUDUKAN RAYUAN KES PITA

JENIS AUDIT	KES RAYUAN BELUM DISELESAIKAN			
	BIL. SYARIKAT	BIL. KES	JUMLAH CUKAI TAMBAHAN/PELARASAN PENDAPATAN YANG DIRAYU (RM Juta)	TEMPOH SETAKAT JULAI 2013 (Bulan)
Audit Luar	3	3	5.76 / 8.47	2.5 - 19
Audit Meja	1	1	243.60 / 64.18	10
JUMLAH	4	4	249.36 / 72.65	2.5 - 19

Sumber : Analisis Audit Berdasarkan Maklumat Daripada Bahagian Petroleum LHDNM

- b. Tujuh syarikat petroleum mengemukakan rayuan melibatkan 14 kes CITA. Analisis Audit mendapati 2 kes rayuan telah diselesaikan. Manakala 12 kes rayuan lain yang dikemukakan antara satu hingga 18 bulan setakat Julai 2013 masih belum diselesaikan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 3.8
KEDUDUKAN RAYUAN KES CITA

JENIS AUDIT	KES RAYUAN DISELESAIKAN				KES RAYUAN BELUM DISELESAIKAN			
	BIL. SYARIKAT	BIL. KES	JUMLAH CUKAI TAMBAHAN/PELARASAN PENDAPATAN YANG DIRAYU (RM)	SELESAI DENGAN JUMLAH CUKAI KURANGAN (RM)	BIL. SYARIKAT	BIL. KES	JUMLAH CUKAI TAMBAHAN/PELARASAN PENDAPATAN YANG DIRAYU (RM Juta)	TEMPOH SETAKAT JULAI 2013 (Bulan)
Audit Luar	1	1	1.60 / 4.52	-	4	8	24.83 / 64.61	1 - 18
Audit Meja	1	1	1.26 / -	0.29	1	4	10.93 / -	6
JUMLAH	2	2	2.86 / 4.52	0.29	5	12	35.76 / 64.61	1 - 18

Sumber : Analisis Audit Berdasarkan Maklumat Daripada Bahagian Petroleum LHDNM

Pada pendapat Audit, tindakan penyelesaian terhadap kes rayuan perlu disegerakan. Selain itu, sebab-sebab rayuan perlu dikaji untuk membolehkan pendekatan audit cukai yang lebih telus dan berkesan terhadap syarikat petroleum dapat dilaksanakan.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 28 Oktober 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Kes telah diselesaikan oleh Pegawai Audit Luar dalam tempoh yang ditetapkan tetapi masih belum selesai di peringkat Pesuruhjaya Khas Cukai Pendapatan (PKCP). Bagi 9 rayuan yang masih belum selesai daripada 9 syarikat petroleum yang melibatkan 14 kes, taksiran telah dikemukakan kepada PKCP dalam tempoh yang ditetapkan di bawah seksyen 102(1) Akta Cukai Pendapatan 1967 iaitu 12 bulan daripada tarikh penerimaan rayuan oleh pembayar cukai.

Bermula 1 Julai 2013, Jabatan Resolusi Percukaian (JRP), telah ditubuhkan untuk mengendalikan kesemua rayuan oleh pembayar cukai. Proses ini telah dapat disingkatkan dimana JRP akan terus memutuskan sama ada untuk bersetuju dengan rayuan pembayar cukai ataupun mengemukakan rayuan kepada PKCP.

Pada dasarnya sebab utama rayuan difailkan ialah kerana perbezaan takrifan undang-undang antara pembayar cukai dan Ketua Pengarah Hasil Dalam Negeri (KPHDN). Mahkamah akan memutuskan takrifan perkara tersebut. Takrifan tersebut akan dijadikan asas kepada keputusan pada masa hadapan.

3.5.2. Pematuhan Kepada Prosedur Kerja

3.5.2.1. Senarai Semakan Audit (Audit Checklist) Tidak Diisi Bagi Kes CITA

Mengikut Manual Prosedur Kerja Audit Luar, senarai semakan audit (audit checklist) hendaklah digunakan bagi syarikat yang mempunyai rekod perakaunan yang lengkap untuk memastikan prosedur pengauditan dijalankan dengan teratur dan seterusnya menentukan amaun cukai pendapatan yang betul dilaporkan. Pemeriksaan Audit mendapati **senarai semakan Audit tidak diisi bagi 8 syarikat CITA melibatkan 23 kes audit luar di mana cukai tambahan dan penalti telah dikenakan berjumlah RM2.57 juta.** Oleh itu, pihak Audit tidak dapat mengesahkan ketepatan jumlah cukai tambahan dan penalti yang telah dikenakan.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 11 Oktober 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

LHDNM akan memastikan senarai semakan Audit disediakan bagi syarikat yang mempunyai rekod perakaunan yang lengkap. Seiring dengan Kertas Kerja Audit Case Management System (KKA CMS) yang diguna pakai pada tahun 2008, Bahagian Polisi & Penyeliaan Audit, Jabatan Pematuhan Cukai berpandangan langkah kawalan dengan menggunakan KKA CMS di mana setiap peringkat disemak dan diluluskan oleh Ketua Unit dan Pengurus Audit/Pengarah Cawangan adalah lebih praktikal berbanding dengan langkah kawalan yang lama iaitu dengan menggunakan Senarai Semak Audit (SSA). Sehubungan dengan itu, langkah penambahbaikan telah dibuat dengan membuat pindaan kepada Manual Prosedur Kerja Audit yang berkuat kuasa mulai 1 Januari 2014 di mana SSA boleh digunakan sebagai panduan dalam kerja pengauditan.

Pada pendapat Audit, senarai semakan audit merupakan *Standard Operating Procedures (SOP)* bagi memastikan segala tatacara pemeriksaan telah dijalankan untuk menentukan ketepatan jumlah cukai tambahan dan penalti yang dikenakan. Sehubungan ini, bagi kes CITA yang mempunyai rekod perniagaan yang lengkap, senarai semakan audit hendaklah diisi.

3.5.2.2. Taksiran Anggaran Dan Penalti Tidak Dikeluarkan Bagi Kes CITA

Sekiranya syarikat petroleum hiliran tidak mengemukakan Borang C tetapi syarikat membayar cukai/mengemukakan Borang Anggaran Cukai CP 204, LHDNM perlu mengeluarkan taksiran anggaran di bawah subseksyen 90(3) ACP 1967 berserta penalti di bawah subseksyen 112(3) ACP 1967. Sehubungan ini, semakan Audit mendapati **LHDNM tidak mengeluarkan taksiran anggaran berserta penalti berjumlah RM1.94 juta terhadap 3 syarikat melibatkan 3 kes yang tidak mengemukakan Borang C.**

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 11 Oktober 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Taksiran anggaran dan penalti tidak dikeluarkan kerana Bahagian Petroleum tidak mendapat maklumat Borang Nyata Cukai Pendapatan (BNCP) yang tidak dibangkitkan. Selain itu, tiada arahan di dalam bentuk agihan fail melalui Case Management System (CMS) kepada pegawai di Bahagian Petroleum untuk membangkitkan taksiran anggaran berserta penalti. Semakan telah dibuat ke atas memo yang dikeluarkan oleh Jabatan Operasi Cukai (JOC) pada tahun 2013 (Kes yang disenaraikan oleh JAN iaitu bagi TT2011) dan didapati ia tidak memasukkan Bahagian Petroleum

sebagai penerima memo. Oleh itu untuk masa hadapan, JOC akan memastikan pemakluman ke Bahagian Petroleum juga dibuat berkaitan perkara ini. Sebelum Bahagian Petroleum dipisahkan daripada Jabatan Cukai Korporat (JCK) pada 1 Januari 2012, tugas membangkitkan taksiran anggaran ini dijalankan oleh pegawai Audit Meja JCK. Pemakluman semula melalui e-mel kepada Pegawai Bahagian Petroleum telah dibuat pada 15 Januari 2014 berkaitan tindakan yang boleh diambil oleh Bahagian Petroleum. Pada Oktober 2013 dan bermula dengan kes-kes TT2012, JOC telah mengeluarkan taksiran anggaran berserta penalti secara automatik kepada kes-kes syarikat termasuk kes-kes CITA mengikut kriteria yang ditetapkan.

Memo pemakluman taksiran secara auto dan CMS telah dipanjangkan kepada Bahagian Petroleum. Satu perbincangan bersama Jabatan Teknologi Maklumat dan Jabatan Pengeluaran dan Pemprosesan Maklumat (JPPM) akan diadakan untuk mengkaji prosedur sedia ada bagi memantau kes-kes yang gagal dimuat naik ke kerangka utama setelah diproses oleh JPPM.

Pada pendapat Audit, pemantapan proses taksiran anggaran berserta penalti terhadap syarikat petroleum hiliran (kes CITA) yang tidak mengemukakan Borang C perlu dititikberatkan bagi mengelakkan kehilangan hasil. Sehubungan ini, LHDNM perlu memastikan Sistem Taksir Sendiri Syarikat (STSC) yang sedia ada berupaya secara sepenuhnya mengeluarkan taksiran anggaran berserta penalti tersebut secara automatik.

3.5.2.3. Cukai Sebenar Belum Diambil Kira Dalam Lejar

- a. Syarikat petroleum bertanggungjawab mengemukakan Borang Nyata Cukai Pendapatan kepada LHDNM. Pusat Pemprosesan di Jabatan Pemprosesan Maklumat pula bertanggungjawab memproses taksiran disifatkan bagi Borang C yang dikemukakan oleh syarikat petroleum hiliran (kes CITA) dalam tempoh yang ditetapkan dan taksiran formal bagi Borang C yang lewat dikemukakan oleh syarikat petroleum hiliran (kes CITA). Manakala Bahagian Petroleum LHDNM bertanggungjawab memproses Borang Nyata CPP/CPE bagi syarikat petroleum hulu (kes PITA) dan memastikan taksiran diselesaikan.
- b. Semakan Audit mendapati 2 syarikat petroleum hulu (kes PITA) telah mengemukakan 3 Borang Nyata CPP dalam tempoh yang ditetapkan. Selain itu, semakan Audit mendapati 2 syarikat petroleum hiliran (kes CITA) telah mengemukakan 2 Borang C dalam tempoh yang ditetapkan. Bagaimanapun,

LHDNM belum mendebitkan taksiran cukai (taksiran disifatkan) di lejar keempat-empat syarikat mengikut jumlah cukai kena dibayar yang dikira oleh syarikat petroleum tersebut, walaupun borang tersebut telah diterima antara satu hingga 13 bulan yang dikira setakat 31 Ogos 2013. Kesannya kedudukan cukai tidak dapat ditentukan dan kenaikan cukai tidak dapat dikenakan jika terdapat tunggakan cukai serta kegagalan mematuhi skim anggaran cukai.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 11 Oktober 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Bagi syarikat petroleum hulu (kes PITA), Sistem Taksir Sendiri Syarikat yang dibangunkan tidak dapat menetapkan 50% bahagian cukai yang dikenakan ke atas syarikat. Selain itu, sistem ini juga tidak dapat menerima amaun negatif yang diisi oleh syarikat dalam Borang CPP. Oleh itu, LHDNM akan membuat pindaan dan penambahbaikan terhadap Sistem Taksir Sendiri Syarikat bersekali dengan Borang CPP. Seterusnya bagi syarikat petroleum hiliran (kes CITA), taksiran disifatkan adalah dikendalikan oleh Pusat Pemprosesan.

Bagi kes PITA, taksiran telah dibuat pada bulan Oktober 2013 selepas pembayar cukai membuat pindaan terhadap Borang Nyata yang dikemukakan. Kelewatan dalam mendebit taksiran cukai kes PITA juga disebabkan oleh Cawangan Pungutan Kuala Lumpur, Unit Petroleum baru dipancarkan ke Jabatan Cukai Korporat, di mana tindakan untuk mewujudkan kod remission perlu mendapat kelulusan Jabatan Pungutan Hasil.

Manakala bagi kes CITA, taksiran disifatkan telah dibuat pada bulan September 2013. Disamping itu, tindakan penambahbaikan telah dilaksanakan seperti berikut:

- i. Borang CPP tahun Taksiran 2013 telah ditambahbaik dengan memasukkan ruangan C2 iaitu tolakan bagi peremitan di bawah Seksyen 65, Akta Cukai Pendapatan Petroleum 1967.*
- ii. Sistem Taksir Sendiri Syarikat (STSC) sedang dalam proses penambahbaikan selaras dengan pindaan/tambahan maklumat dalam borang taksiran boleh dibangkitkan.*
- iii. Memo Jabatan Pungutan Hasil (JPH) bertarikh 27 Januari 2014 telah menggariskan tindakan untuk remitan cukai pendapatan petroleum (PITA) melalui skrin penyesuaian akaun dalam alasan remitan.*

3.5.2.4. Pemantauan Kerja Audit Luar Di Premis Syarikat Petroleum

Pemantauan integriti pasukan audit luar adalah bertujuan memastikan aktiviti audit cukai yang dijalankan di premis syarikat petroleum dilaksanakan dengan telus, amanah dan beretika. Mengikut Manual Prosedur Kerja Audit Luar/Manual Prosedur Kerja Fokus Audit, lawatan mengejut oleh Pengarah Cawangan/Pengurus Audit terhadap integriti pasukan audit luar kes CITA hendaklah direkodkan dalam format Buku Daftar Lawatan Mengejut. Sehubungan ini, pemeriksaan Audit pada 6 September 2013 di Bahagian Petroleum LHDNM mendapati tiada bukti menunjukkan Pengarah dan Pengurus Audit Bahagian Petroleum LHDNM telah menjalankan lawatan mengejut terhadap pasukan Pegawai Audit Luar kes CITA pada tahun 2012 dan bagi tempoh setakat 5 September 2013.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 6 September 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Pengarah dan Pengurus Audit Bahagian Petroleum akan turut serta dalam semua lawatan audit luar. Pada tahun 2012, Pegawai Audit Luar telah bertambah dari 4 orang kepada 23 orang. Memandangkan tahun 2012 merupakan tahun pembelajaran bagi Pegawai Audit Luar yang baru, Pengarah dan Pengurus Audit Bahagian Petroleum telah turut serta dalam lawatan audit luar tersebut.

Bagaimanapun, semakan Audit selanjutnya terhadap Laporan Awal/Laporan Temuduga Dan Lawatan bagi semua fail audit luar kes CITA dan kes PITA menunjukkan nama pegawai LHDNM yang terlibat dalam lawatan audit luar tidak termasuk nama Pengarah dan Pengurus Audit Bahagian Petroleum LHDNM. Pada pendapat Audit, nama mereka yang turut serta dalam lawatan audit luar juga perlu dinyatakan dalam Laporan Awal/Laporan Temuduga Dan Lawatan sebagai bukti lawatan telah dijalankan.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Mulai tahun 2014, Bahagian Petroleum akan memastikan semua laporan dimasukkan nama Pengarah dan Pengurus Audit dalam kes-kes yang disertai. Buku Daftar Lawatan Mengejut telah disediakan. Pengurus Audit akan membuat lawatan mengejut sebanyak 6 kes dan Pengarah Bahagian sebanyak 4 kes.

3.5.3. Penguatkuasaan Pemungutan Cukai

Selepas Notis Taksiran Tambahan dikeluarkan oleh audit luar/audit meja di Bahagian Petroleum, Cawangan Pungutan Kuala Lumpur pula perlu mengambil tindakan pemungutan ke atas baki tunggakan cukai. Butirannya adalah seperti perkara berikut:

3.5.3.1. Tunggakan Cukai

- Tunggakan cukai wujud sekiranya syarikat gagal membayar baki cukai kena dibayar bagi sesuatu taksiran dalam tempoh yang ditetapkan. Bagi kes ansuran pemungutan cukai dan kes ansuran audit cukai, sekiranya syarikat gagal membayar ansuran mengikut syarat persetujuan yang ditetapkan, maka semua jumlah ansuran yang perlu dibayar hendaklah dianggap sebagai tunggakan cukai melainkan jika kes tersebut dijadualkan semula.
- Semakan Audit terhadap data dan rekod pungutan melibatkan 25 syarikat kes PITA mendapati ianya tidak mempunyai tunggakan cukai. Bagaimanapun, semakan Audit terhadap 242 kes CITA mendapati 17 syarikat (7.02%) daripada 242 syarikat mempunyai tunggakan cukai berjumlah RM2.94 juta melibatkan 29 kes. Tempoh tunggakan cukai yang paling lama adalah 7 tahun 10 bulan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 3.9
TUNGGAKAN CUKAI PENDAPATAN KES CITA

CAWANGAN PUNGUTAN	TEMPOH TUNGGAKAN CUKAI						JUMLAH KESELURUHAN (RM)
	6 BULAN ATAU KURANG	MELEBIHI 6 BULAN - 1 TAHUN	MELEBIHI 1 - 2 TAHUN	MELEBIHI 2 - 4 TAHUN	MELEBIHI 4 - 6 TAHUN	MELEBIHI 6 - 8 TAHUN	
	JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)	
Pungutan Kuala Lumpur	2,271,437	140,833	397,078	94,276	1,076	39,551	2,944,251

Sumber : Cawangan Pungutan Kuala Lumpur

- Antara faktor yang menyebabkan bayaran cukai tertunggak adalah tindakan penguatkuasaan tidak diambil sepenuhnya terhadap syarikat yang terlibat seperti mana yang diperuntukkan di dalam Akta Cukai Pendapatan 1967.

Pada pendapat Audit, kelewatan tindakan pemungutan akan melambatkan dan boleh menyukarkan pungutan cukai. Sehubungan ini, bagi kes tunggakan cukai, tindakan pemungutan hendaklah disegerakan.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 23 September 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Tindakan pemungutan telah diambil selepas teguran Audit seperti mengeluarkan surat peringatan, membenarkan kemudahan bayaran tunggakan cukai secara ansuran dan mengambil tindakan guaman sivil. LHDNM sentiasa berusaha untuk mengurangkan tunggakan hasil sebagaimana digariskan dalam arahan dan program percukaian tahunan. Namun kekangan pegawai dan beban kerja yang dihadapi menyebabkan terdapat kes lewat diambil tindakan. Selain itu, tindakan susulan terhadap kes-kes mengambil tempoh masa yang lama kerana kesukaran mengesan pembayar cukai, pembayar cukai kurang memberi kerjasama dan keutamaan diberikan kepada kes-kes besar dan semasa.

Pada bulan Disember 2013, LHDNM telah mengautomasikan pengeluaran surat pemberitahuan tindakan mahkamah (CP91) yang merupakan satu inisiatif baru dalam usaha mempercepatkan proses kerja dan mengurangkan tunggakan hasil. Pihak Ibu Pejabat LHDNM juga telah mengarahkan semua cawangan memantau dengan lebih kerap bagi kes debit akhir tahun dan debit semasa yang mempunyai tunggakan yang besar kerana kes ini akan menghasilkan kutipan yang besar untuk Kerajaan di samping mengambil tindakan pemungutan ke atas kes tunggakan kecil.

3.5.3.2. Kenaikan Cukai Di Bawah Seksyen 103 ACP 1967 Terhadap Tunggakan Cukai Kes CITA

- a. Cawangan Pungutan Kuala Lumpur dikehendaki menguatkuasakan seksyen 103 ACP 1967 dengan mengenakan kenaikan cukai sebanyak 10% jika cukai tidak dibayar pada tarikh yang ditetapkan. Sekiranya cukai dan kenaikan cukai masih tidak dibayar dalam tempoh 60 hari daripada tarikh kenaikan cukai 10% dikenakan, kenaikan cukai tambahan sebanyak 5% akan dikenakan.
- b. Semakan Audit mendapati perkara berikut:
 - i. kenaikan cukai berjumlah RM404,656 tidak dikenakan terhadap 7 syarikat melibatkan 13 kes;
 - ii. kenaikan cukai tidak patut dikenakan berjumlah RM53,889 terhadap 2 syarikat melibatkan 2 kes; dan
 - iii. kenaikan cukai terlebih dikenakan sejumlah RM13,186 terhadap satu kes.

- c. Antara sebab kenaikan cukai tidak dikenakan adalah pengiraan kenaikan cukai secara manual belum dibuat kerana fail tidak terpilih untuk semakan Cawangan Pungutan. Sehubungan ini, kenaikan cukai tidak dapat dikenakan secara automatik terhadap semua kes kerana terdapat kekangan seperti kod transaksi dan tahun bayaran yang tidak tepat diisi oleh syarikat, mengetepikan kes diberi kemudahan bayaran cukai secara ansuran, masalah pengenalanpastian dan penggunaan baki kredit.
- d. Keadaan tersebut akan menyebabkan Akaun Belum Terima (ABT) LHDNM terkurang nyata di Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan. Ini adalah kerana kegagalan pembayar cukai membayar cukai secara ansuran (lewat/kurang/tidak dibayar) mengakibatkan semua jumlah ansuran yang perlu dibayar dianggap sebagai tunggakan cukai yang perlu dikenakan kenaikan cukai di bawah seksyen 103 ACP 1967. Bagaimanapun, kenaikan cukai belum dikira secara manual untuk mendebit lejar pembayar cukai.

Pada pendapat Audit, bagi menjamin Kerajaan tidak kehilangan hasil, LHDNM perlu mencari jalan penyelesaian terhadap kekangan kenaikan cukai secara automatik bagi mengurangkan penggantungan kepada tenaga manusia dalam tindakan kenaikan cukai. Sehubungan itu, LHDNM perlu memastikan aplikasi Sistem Pengurusan Hasil (ReMS) dan Sistem Taksir Sendiri Syarikat (STSC) yang telah dibangunkan berupaya mengenakan kenaikan cukai di bawah seksyen 103 ACP 1967 secara automatik terhadap semua syarikat yang gagal membayar tunggakan cukai dalam tempoh yang ditetapkan.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 23 September 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Sistem Pengurusan Hasil (ReMS) dibangunkan untuk pemantauan debit akhir tahun mulai tahun 2008 dan mulai bulan Ogos 2009 untuk pemantauan debit semasa. Bagi mempercepatkan tindakan, ReMS telah menjana kes untuk dikenakan kenaikan di bawah seksyen 103 secara automatik. Data akan dimuat naik ke STSC/STSNC untuk semakan kali kedua dan notis kenaikan dikeluarkan melalui STS. Bagaimanapun, mulai tahun 2013, kenaikan seksyen 103 dikeluarkan terus dari STS bagi syarikat, koperasi dan badan amanah yang dikenal pasti betul bagi taksiran disifatkan dan taksiran formal.

Sehubungan dengan itu, kenaikan tidak dapat dikenakan secara automatik terhadap semua kes kerana kod transaksi dan tahun bayaran yang diberikan oleh syarikat tidak tepat mengakibatkan baki lejar juga tidak tepat, keperluan untuk mengetepikan kes yang ada ansuran, mengenal

pasti tarikh kredit wujud apabila berlakunya taksiran kurangan dan peraturan penggunaan kredit hendaklah betul jika dibuat melalui sistem.

Tindakan pengenaan kenaikan cukai bagi kes yang terlibat sama ada selepas teguran Audit atau selepas tarikh semakan Audit telah dikenakan secara manual di STSC dan tidak dapat dikenakan secara automatik kerana tidak termasuk dalam kriteria yang dipilih oleh LHDNM.

Pengenaan kenaikan cukai secara automatik dibuat secara berperingkat dan dalam perancangan akan diperluaskan selaras dengan hasrat mengautomatiskan semua proses kerja pungutan yang berulang.

3.5.3.3. Sekatan Ke Luar Negara Terhadap Pengarah Syarikat

- a. Mengikut Pekeliling Operasi Bil. 9 Tahun 2010, seseorang pengarah syarikat berkenaan perlu dikenakan sekatan ke luar negara di bawah seksyen 104 ACP 1967 dalam keadaan berikut:
 - tunggakan cukai syarikat berjumlah RM10,000 dan ke atas;
 - tindakan pungutan telah diambil termasuk surat pemberitahuan tindakan mahkamah (CP91) sudah dikeluarkan; dan
 - mengikut seksyen 75A pengarah berkenaan hendaklah memiliki lebih 50% modal syer biasa syarikat dan di mana beliau adalah pengarah semasa tempoh hutang itu kena dibayar oleh syarikat tersebut.
- b. Semakan Audit mendapati sekatan ke luar negara tidak diambil terhadap 5 pengarah syarikat melibatkan 9 kes yang tunggakan cukai syarikatnya berjumlah RM500,573.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 23 September 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Untuk melaksanakan tindakan sekatan perjalanan di bawah seksyen 104 ACP 1967, pengesahan pegangan saham pengarah syarikat yang memiliki saham biasa syarikat melebihi 50% mengikut seksyen 75A ACP 1967 adalah diperlukan daripada Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM). Dengan itu, tindakan sekatan ke luar negara terhadap pengarah syarikat akan diambil selepas semakan dengan SSM untuk pengesahan kedudukan pegangan saham pengarah dalam syarikat. Tindakan penguatkuasaan sekatan perjalanan akan dilaksanakan apabila pegangan saham disahkan melebihi 51% dalam maklumat SSM.

LHDNM akan mengambil tindakan terhadap 3 pengarah syarikat melibatkan 6 kes tunggakan cukai melalui Jabatan Cukai Korporat lanjutan dari

pemencaran fail pungutan syarikat. Tindakan juga akan diambil terhadap seorang pengarah syarikat dengan dua kes tunggakan cukai setelah pindaan taksiran dibuat oleh Bahagian Petroleum atas rayuan pembayar cukai. Satu lagi kes tunggakan cukai diselesaikan melalui pindahan kredit yang akan dilakukan oleh Jabatan Cukai Korporat.

3.5.3.4. Penguatkuasaan Guaman Sivil Terhadap Syarikat

Arahan Operasi Bil. 6 Tahun 2007 menetapkan sekiranya syarikat masih enggan menjelaskan tunggakan cukai berjumlah RM5,000 dan ke atas, LHDNM boleh mengambil tindakan guaman sivil terhadap syarikat di bawah seksyen 106 ACP 1967. Semakan Audit mendapati tindakan guaman sivil tidak diambil terhadap 5 syarikat melibatkan 8 kes yang tunggakan cukainya berjumlah RM309,887.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 23 September 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Tindakan guaman sivil akan diambil terhadap syarikat sekiranya tiada bayaran dibuat dalam tempoh 14 hari selepas Surat Pemberitahuan Tindakan Guaman Sivil Akan Diambil dikeluarkan. Selain itu, surat peringatan tunggakan cukai telah dikeluarkan kepada syarikat. Sehubungan dengan itu, tindakan guaman sivil telah diambil pada bulan Oktober 2013 terhadap sebuah syarikat dengan 2 kes tunggakan cukai. LHDNM akan mengambil tindakan guaman sivil melalui Jabatan Cukai Korporat terhadap 3 buah syarikat yang melibatkan 5 kes tunggakan cukai manakala sebuah syarikat dengan satu kes tunggakan akan diselesaikan menerusi pindahan kredit cukai.

3.5.3.5. Penguatkuasaan Guaman Sivil Terhadap Pengarah Syarikat

Tindakan guaman sivil terhadap syarikat dan pengarah syarikat boleh diambil dalam satu tindakan yang sama. Bagi tujuan ini, tunggakan cukai syarikat perlulah berjumlah RM10,000 dan ke atas sementara dalam waktu yang sama, pengarah syarikat itu memiliki modal syer syarikat melebihi 50% mengikut seksyen 75A ACP 1967 dan di mana beliau adalah pengarah semasa tempoh hutang itu kena dibayar oleh syarikat itu. Oleh yang demikian, LHDNM boleh mengambil tindakan guaman sivil terhadap pengarah syarikat berkenaan di bawah seksyen 106 ACP 1967. Semakan Audit mendapati tindakan guaman sivil tidak diambil terhadap 7 pengarah syarikat melibatkan 15 kes yang tunggakan cukai syarikat berjumlah RM0.62 juta.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 23 September 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Tindakan guaman sivil terhadap pengarah akan diambil selepas semakan dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) untuk pengesahan pegangan saham. Tindakan guaman sivil akan dilaksanakan apabila pegangan saham disahkan melebihi 51% dalam maklumat SSM.

LHDNM akan mengambil tindakan guaman sivil melalui Jabatan Cukai Korporat terhadap 6 pengarah syarikat yang melibatkan 11 kes tunggakan cukai manakala sebuah syarikat dengan 4 kes tunggakan telah membuat pembayaran tunggakan cukai secara ansuran.

3.5.3.6. Tindakan Kaveat Hartanah Terhadap Syarikat

Arahan Operasi Bil. 2 Tahun 2009 menghendaki tindakan kaveat hartanah diambil di bawah peruntukan seksyen 320(1)(ba) Kanun Tanah Negara atau mengikut peruntukan perundangan tanah di negeri terhadap syarikat yang memiliki tanah dan bangunan di mana tunggakan cukai melebihi RM50,000. Semakan Audit mendapati tindakan kaveat hartanah tidak diambil terhadap 4 syarikat yang memiliki tanah dan bangunan melibatkan 5 kes di mana tunggakan cukai berjumlah RM2.49 juta.

Maklum Balas LHDNM Diterima Pada 23 September 2013, 21 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Memo pertanyaan maklumat aset telah dikeluarkan kepada Pengarah Bahagian Petroleum pada 9 September 2013. LHDNM akan mengambil tindakan susulan berkaitan kaveat melalui Jabatan Cukai Korporat terhadap 4 syarikat yang melibatkan 4 kes tunggakan cukai, manakala satu kes tidak diklasifikasikan sebagai tunggakan kerana ianya merupakan kenaikan cukai yang baru dikenakan pada bulan September 2013.

Tindakan sekatan perjalanan dan guaman sivil terhadap pengarah syarikat memerlukan pengesahan pegangan saham daripada Suruhanjaya Syarikat Malaysia. Manakala bagi tindakan kaveat, maklumat pemilikan hartanah perlu diperolehi melalui carian nombor hak milik dan mengesahkan harta tidak dicagarkan. Kedua-dua proses ini akan mengambil masa yang lama.

Beban kerja berbanding dengan bilangan pegawai adalah tidak setimpal ditambah dengan proses kerja guaman sivil/kaveat yang mengambil masa yang lama untuk penyediaan lanjut.

Pada pendapat Audit, bagi menjamin Kerajaan tidak kehilangan hasil, LHDNM perlu menguatkuasakan pemungutan tunggakan cukai secara tegas melalui sekatan ke luar negara terhadap pengarah syarikat, tindakan guaman sivil dan kaveat hartanah.

3.6. SYOR AUDIT

Bagi mempertingkatkan lagi tahap pengurusan audit meja dan audit luar terhadap cukai pendapatan syarikat petroleum hulu (kes PITA) dan syarikat petroleum hiliran (kes CITA), adalah disyorkan supaya LHDNM mempertimbangkan perkara berikut:

3.6.1. menguatkuasakan pemungutan tunggakan cukai secara tegas bagi menjamin Kerajaan tidak kehilangan hasil;

3.6.2. meningkatkan bilangan sasaran tahunan pengauditan sama ada audit luar dan audit meja yang dibuat terhadap kes PITA dan kes CITA;

3.6.3. Rangka Kerja Audit Cukai Petroleum juga perlu menetapkan secara khusus tempoh penyelesaian bagi kes audit meja terhadap kes PITA;

3.6.4. mengkaji untuk menambah baik keupayaan Sistem Taksir Sendiri Syarikat (STSC) bagi mempertingkatkan keberkesanan pengeluaran notis taksiran anggaran dan pengenaan penalti terhadap kes CITA yang tidak mengemukakan Borang C;

3.6.5. mengkaji untuk menambah baik keupayaan sistem automasi seperti Sistem Taksir Sendiri Syarikat (STSC) dan Sistem Pengurusan Hasil (ReMS) bagi mempertingkatkan keberkesanan pengurusan pungutan cukai pendapatan syarikat; dan

3.6.6. mempertingkatkan pemeriksaan dalaman dan pemantauan ke atas aktiviti taksiran cukai di Bahagian Petroleum LHDNM dan aktiviti pemungutan cukai di cawangan LHDNM dari semasa ke semasa. LHDNM juga perlu memastikan tindakan segera diambil terhadap isu-isu ketidakpatuhan yang dibangkitkan supaya isu yang sama tidak berulang.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 12-33 Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

4. JABATAN KASTAM DIRAJA MALAYSIA

- PENGURUSAN OPERASI PANGKALAN MARIN KASTAM

4.1. PENDAHULUAN

4.1.1. Antara tanggungjawab Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) adalah untuk memastikan tiada ketirisan hasil negara berlaku akibat daripada aktiviti penyeludupan. Sehubungan dengan itu, JKDM telah mengambil inisiatif untuk melaksanakan pembinaan Pangkalan Marin Kastam (PMK) sebagai satu keperluan Jabatan untuk merancang dan mengawal aktiviti pencegahan penyeludupan melalui laut dan sungai. PMK juga dijadikan satu kemudahan logistik untuk pengurusan bot jabatan agar dapat beroperasi dengan lancar. Dengan adanya PMK, kualiti pengurusan bot dan aktiviti penguatkuasaan marin dapat dipertingkatkan dan pemantauan terutamanya di pintu keluar masuk serta rondaan laut dan sungai akan dapat dilaksanakan dengan lebih berkesan.

4.1.2. Dengan adanya kemudahan PMK, aktiviti penguatkuasaan di seluruh kawasan perairan negara dapat dipertingkatkan sejurusnya dapat mengurangkan aktiviti penyeludupan melalui pangkalan-pangkalan haram yang dijadikan tempat pendaratan barangan seludup. Antara contoh komoditi utama penyeludupan adalah beras, pakaian, minuman keras, mercun, dadah, senjata api, diesel/petrol, minyak masak, gula, tepung dan binatang hidup.

4.1.3. Unit Marin di bawah Cawangan Pencegahan dan Rampasan, Bahagian Penguatkuasaan ditempatkan di PMK supaya dapat melaksanakan fungsi-fungsi berikut:

- i. merancang keperluan perolehan dan penempatan bot jabatan di seluruh negara;
- ii. merancang keperluan penyenggaraan bot jabatan di peringkat negeri; dan
- iii. merancang dan menyelaraskan operasi bersama dengan agensi maritim yang lain.

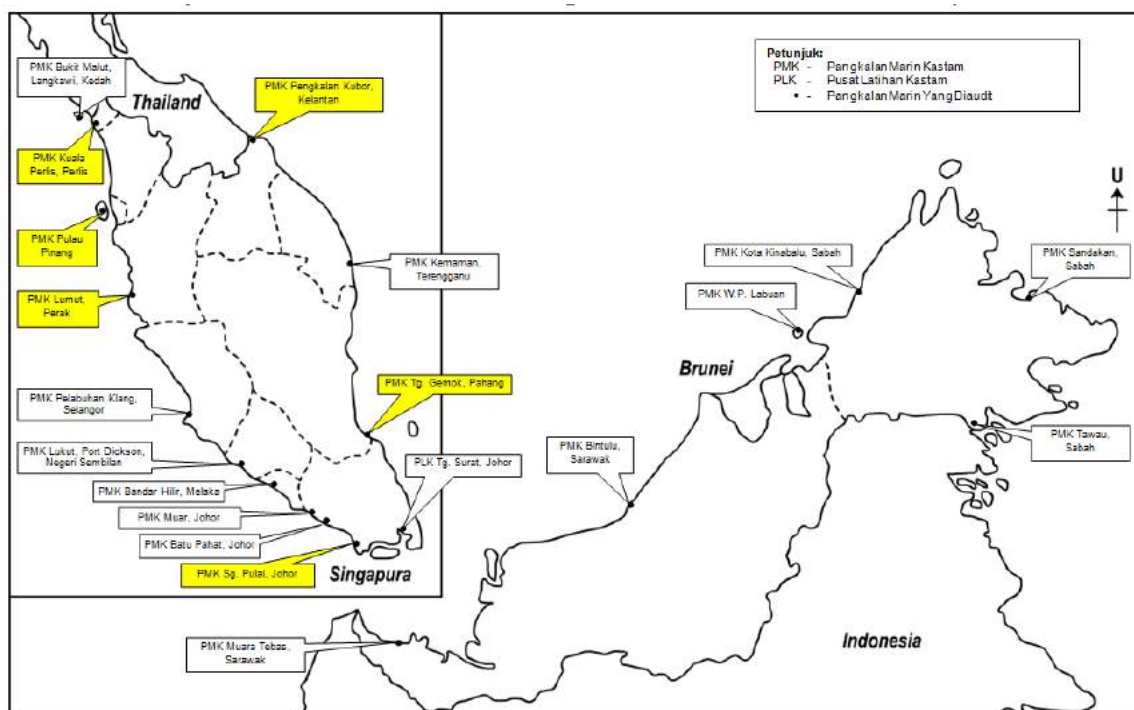
4.1.4. Setakat ini, JKDM mempunyai sebanyak 20 PMK yang terletak di semua negeri dan juga Wilayah Persekutuan Labuan seperti di **Jadual 4.1** dan **Peta 4.1** seperti berikut:

JADUAL 4.1
SENARAI PANGKALAN MARIN KASTAM

NEGERI	PANGKALAN MARIN KASTAM	BILANGAN
Johor	Batu Pahat, Sungai Pulai, Tanjung Surat Dan Muar	4
Kedah	Langkawi	1
Kelantan	Pengkalan Kubor	1
Melaka	Bandar Hilir	1
Negeri Sembilan	Port Dickson	1
Pahang	Tanjung Gemok	1
Perak	Lumut	1
Perlis	Kuala Perlis	1
Pulau Pinang	Weld Quay	1
Sabah	Kota Kinabalu, Sandakan Dan Tawau	3
Sarawak	Muara Tebas, Bintulu	2
Selangor	Pelabuhan Klang	1
Terengganu	Kemaman	1
WP Labuan	Labuan	1
JUMLAH		20

Sumber : Unit Marin, Cawangan Pencegahan Dan Rampasan Ibu Pejabat JKDM

PETA 4.1
LOKASI PANGKALAN MARIN

Sumber : Unit Marin, Cawangan Pencegahan Dan Rampasan Ibu Pejabat JKDM

4.1.5. Di bawah RMKe-9, Kementerian Kewangan telah meluluskan projek pembinaan sebanyak 6 PMK baru dengan kos siling projek berjumlah RM112.41 juta. Enam kontrak pembinaan PMK telah dimeterai dengan nilai asal kontrak berjumlah RM94.92 juta. Pembinaan PMK telah dilaksanakan sepenuhnya

oleh Jabatan Kerja Raya (JKR) Negeri-negeri kecuali di Tanjung Gemok, Pahang yang dilaksanakan oleh JKDM sendiri. Butiran selanjutnya mengenai projek pembinaan PMK adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.2
NILAI KONTRAK PROJEK PEMBINAAN
PANGKALAN MARIN KASTAM DI BAWAH RMKe-9

LOKASI PMK	KONTRAKTOR	AGENCI PELAKSANA	KOS SILING PROJEK (RM Juta)	NILAI KONTRAK (RM Juta)
Kampung Acheh, Lumut, Perak	Pembinaan Ismail Sdn. Bhd.	JKR Negeri Perak	15.00	12.92
Kuala Perlis, Perlis	Jinora Corporation Sdn. Bhd. - Cahaya Timur JV	JKR Negeri Perlis	11.49	9.74
Pengkalan Kubor, Kelantan	Ibsul Holding Sdn. Bhd.	JKR Negeri Kelantan	12.43	10.96
Sungai Pulai, Tanjung Pelepas, Johor	Orbtech Engineering Corporation Sdn. Bhd.	JKR Negeri Johor	42.61	38.82
Weld Quay, Pulau Pinang	PISB-UNIJAYA JV (Pembinaan Ismail Sdn. Bhd.)	JKR Negeri Pulau Pinang	24.38	17.53
Tanjung Gemok, Rompin, Pahang	Perwira Mulia (M) Sdn. Bhd.	JKDM	6.5	4.95
JUMLAH			112.41	94.92

Sumber: Cawangan Pengurusan Perolehan Ibu Pejabat (Pembangunan) JKDM

4.1.6. Secara umumnya, projek pembinaan PMK yang lengkap termasuk komponen seperti berikut:

- i. Bangunan Pentadbiran dengan Menara Tinjau;
- ii. Jeti, Pontun dan Tangki Simpanan Minyak;
- iii. Stor Barangan Rampasan;
- iv. Kuarters;
- v. Dewan Serba Guna; Tadika; Surau; Rumah Sampah Dan Pondok Pengawal; dan
- vi. Infrastruktur (sistem jalan; saliran utama; pencawang elektrik dan pembedungan).

4.1.7. Bagi projek yang dilaksanakan oleh JKR, JKR Negeri bertanggungjawab menyemak dan mengesahkan reka bentuk pembinaan, memberi khidmat nasihat teknikal, menyelaraskan kemajuan fizikal projek, menyalurkan dan mengawal peruntukan serta memastikan projek telah menepati kualiti, masa dan kos sebelum diserahkan kepada JKDM. JKDM ada menjalankan pemantauan melalui mesyuarat serta lawatan fizikal ke tapak projek dari semasa ke semasa.

4.1.8. Sehingga akhir tahun 2010, enam projek pembinaan PMK telah siap dibina selepas mengambil kira lanjutan masa yang diluluskan. Tarikh PMK diserahkan dan mula beroperasi adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.3
PRESTASI PROJEK PEMBINAAN PANGKALAN MARIN KASTAM

PMK	TARIKH MULA	TEMPOH PEMBINAAN (Bulan)	TARIKH SIAP		TARIKH SERAH
			ASAL	SEBENAR	
Lumut	03.09.2007	16	05.10.2008	03.01.2009	02.04.2009
Kuala Perlis	20.08.2007	18	03.08.2008	26.02.2009	16.04.2009
Pengkalan Kubor	20.08.2007	31	26.10.2008	22.03.2010	15.08.2010
Sungai Pulai	01.10.2007	36	29.03.2009	27.10.2010	27.04.2011
Weld Quay	28.01.2008	20	30.03.2009	28.09.2009	29.01.2010
Tanjung Gemok	16.10.2008	20	01.12.2009	10.06.2010	11.06.2010

Sumber: Cawangan Pengurusan Perolehan Ibu Pejabat (Pembangunan) JKDM

4.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Objektif pengauditan adalah untuk menilai sama ada operasi PMK telah diuruskan dengan baik dan teratur serta telah mencapai objektif yang ditetapkan.

4.3. SKOP PENGAUDITAN

Pengauditan dijalankan terhadap operasi di 6 PMK yang dibina di bawah RMKe-9 bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013. Pengauditan dijalankan di Cawangan Pengurusan Perolehan, Ibu Pejabat JKDM, Cawangan Pencegahan/Rampasan (Marin) Dengkil, Selangor dan 6 PMK yang terlibat iaitu di Kuala Perlis, Perlis; Kampung Acheh, Lumut, Perak; Tanjung Gemok, Rompin, Pahang; Sungai Pulai, Tanjung Pelepas, Johor; Weld Quay, Pulau Pinang dan Pengkalan Kubor, Kelantan.

4.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan dengan menyemak rekod, dokumen dan fail yang berkaitan. Lawatan ke 6 PMK terlibat telah diadakan bagi menjalankan pemeriksaan fizikal untuk melihat keadaan PMK dan menilai pengurusan operasi Unit Marin. Temu bual dengan pegawai yang bertanggungjawab juga turut dijalankan.

4.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan daripada bulan Jun hingga Oktober 2013 mendapati secara keseluruhannya semua 6 PMK telah diuruskan dengan memuaskan. Sasaran rondaan bagi tempoh 3 tahun bagi 5 PMK adalah baik dan 3 PMK telah mencapai sasaran kecuali PMK Tanjung Gemok kerana tidak mempunyai anggota Unit Marin

mahupun bot Jabatan. Selain itu, pendaftaran dan penyimpanan hasil rampasan dalam stor penguatkuasaan telah diurus dengan teratur. Bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan yang perlu diambil perhatian seperti berikut:

- i. terdapat Unit Marin (PMK Lumut dan PMK Kuala Perlis) yang tidak mencapai sasaran rondaan yang ditetapkan. Bagaimanapun, ketidakcapaian ini adalah berpunca daripada antara lainnya, Unit Marin juga turut terlibat dengan rondaan darat dan rondaan Patroli Koordinasi Customs Indonesia-Malaysia, faktor cuaca yang menghalang aktiviti rondaan, kekurangan bot jabatan (sama ada diserahkan kepada APMM ataupun menghadapi kerosakan) serta ketidakseimbangan anggota Unit Marin berdasarkan bilangan bot yang sedia ada;
- ii. pembinaan jeti bernilai RM458,135 di bawah projek pembinaan PMK Tanjung Gemok, Pahang tidak digunakan kerana tiada bot jabatan mahupun Unit Marin ditempatkan di PMK tersebut;
- iii. terdapat fasiliti PMK yang disediakan tidak boleh atau tidak digunakan seperti tangki simpanan minyak (diesel) dalam tanah berkapasiti 20,000 liter kerana ia terlalu besar jika dibandingkan dengan purata penggunaan diesel di PMK Lumut dan PMK Pengkalan Kubor. Bagaimanapun, projek pembinaan PMK yang termasuk komponen tangki simpanan minyak dalam tanah telah dilaksanakan sebelum Kerajaan memutuskan untuk menyerahkan kapal dan bot Kastam kepada APMM;
- iv. kelemahan dalam perancangan projek pembinaan PMK oleh JKR mengakibatkan beberapa komponen projek yang kurang sempurna seperti *ramp* di PMK Pengkalan Kubor tidak boleh digunakan kerana pembinaannya tidak sampai ke dasar sungai/tergantung. Selain itu, bagi projek pembinaan PMK Sungai Pulai, tiada penghadang di laluan jeti yang dicadangkan untuk membina pontun tambahan; dan
- v. penyenggaraan PMK hanya tertumpu kepada kerja pembersihan pejabat dan kawalan keselamatan dan bajet yang disediakan tidak mengambil kira penyenggaraan PMK secara berkala atau penyenggaraan pencegahan. Walaupun hanya beroperasi antara 2 hingga 4 tahun, terdapat PMK yang menghadapi masalah penyenggaraan seperti berikut:
 - **PMK Sungai Pulai:** walaupun tempoh tanggungan kecacatan projek ini tamat pada bulan April 2013, penyenggaraan dan pembaikannya masih di bawah tanggungjawab kontraktor dan pengawasan JKR sehingga akhir bulan Disember 2013. Beberapa kerosakan/kecacatan telah dilaporkan tetapi pihak kontraktor masih belum mengambil tindakan semasa lawatan Audit pada bulan Oktober 2013. Antara kerosakan yang serius adalah pelantar jeti dan pam minyak rosak, kren angkut tidak berfungsi, kerja meletakkan *aluminium strip siling* pada bumbung bengkel terbengkalai, keretakan tangga bangunan pejabat serta jubin lantai rosak/menggelembung.

- **PMK Kuala Perlis:** penyenggaraan jeti secara berkala seperti membuang teritip tidak dilaksanakan dan kabel elektrik yang dipasang di bawah bangunan terjatuh kerana klip pemegang kabel telah berkarat. Keadaan ini adalah membahayakan kerana kabel elektrik ini terendam semasa air pasang.
- **PMK Pengkalan Kubor:** pelampung pontun bocor selepas dibaiki dan jejari pontun sebelah kiri jeti tenggelam sepenuhnya pada bulan September 2012. Walaupun pelampung pontun mulai bocor pada bulan Januari 2012 (berlaku lagi pada bulan Ogos 2012) dan tempoh jaminan pelampung pontun tamat pada bulan Mac 2013, tiada kerja-kerja pembaikan dilaksanakan sama ada oleh kontraktor pembinaan mahupun pembekal pontun. Oleh itu, pihak JKDM mengeluarkan pesanan tempatan berjumlah RM12,300 pada bulan Jun 2013 untuk kerja pembaikan.
- **PMK Weld Quay:** jejari pontun sudah terputus dan siling di bangunan pejabat telah rosak beberapa kali akibat atap bocor.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui dan ulasan JKDM adalah seperti di perenggan berikut:

4.5.1. Prestasi Unit Marin

4.5.1.1. Setiap PMK telah menetapkan sasaran masing-masing antara 15 hingga 25 kali rondaan laut dan sungai setiap bulan (180 hingga 300 rondaan setahun) bergantung pada kekuatan anggota di Unit Marin. Rondaan tersebut termasuklah pemeriksaan terhadap bot-bot nelayan atau sampan dan kapal. Semakan Audit terhadap prestasi Unit Marin dari segi pencapaian sasaran rondaan mendapati perkara berikut:

- a. Daripada 6 PMK yang diaudit, PMK Tanjung Gemok tidak mempunyai anggota mahupun bot jabatan. Oleh itu, tiada sasaran rondaan ditetapkan.
- b. Secara keseluruhannya, prestasi bagi Unit Marin di 5 PMK yang lain adalah baik di mana sasaran sebanyak 3,072 rondaan untuk tempoh 3 tahun (2011 hingga 2013) telah tercapai dengan sebanyak 3,295 rondaan (107.3%) untuk tempoh tahun 2011 hingga bulan Oktober 2013.
- c. Analisis audit selanjutnya mendapati Unit Marin di 3 PMK (Pengkalan Kubor, Sungai Pulai dan Weld Quay) mencapai dan juga telah melebihi sasaran rondaan untuk tempoh 3 tahun tersebut. Bagaimanapun, Unit Marin PMK Lumut dan Kuala Perlis tidak mencapai sasaran yang ditetapkan. Untuk tempoh yang sama, Unit Marin di PMK Lumut hanya dapat melaksanakan sebanyak 306 rondaan (56.7%) daripada 540 rondaan yang disasarkan. Manakala Unit Marin di PMK Kuala Perlis hanya dapat melaksanakan sebanyak 436 rondaan (80.7%) daripada 540 rondaan yang disasarkan.

Maklumat rondaan yang dijalankan oleh Unit Marin di 5 PMK tersebut bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan Oktober 2013 berbanding sasaran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.4
BILANGAN RONDAAN BOT KASTAM BERBANDING SASARAN TAHUNAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013

PMK	SASARAN RONDAAN TAHUNAN	JUMLAH DAN PRESTASI RONDAAN MENGIKUT TAHUN						PENCAPAIAN	
		2011	(%)	2012	(%)	2013*	(%)	BIL. RONDAAN	(%)
Lumut	180	163	90.5	90	50.0	53	29.4	306	56.7
Kuala Perlis	180	96	53.3	89	49.4	251	139.4	436	80.7
Pengkalan Kubor	180	230	127.7	318	176.7	182	101.1	730	135.2
Sungai Pulai	300	451	150.3	521	173.7	223	74.3	1,195	132.8
Weld Quay	184	272	147.8	144	78.2	212	115.2	628	113.8
JUMLAH	1,024	1,212	118.4	1,162	113.5	921	89.9	3,295	107.3

Sumber: Unit Marin JKDM Negeri

Nota: (*) - Sehingga Bulan Oktober 2013

Maklum Balas Jabatan Kastam Diraja Malaysia Yang Diterima Pada 18 Februari 2014

Bagi PMK Lumut, rondaan laut yang dilaksanakan sehingga bulan Disember 2013 adalah sebanyak 69 (38.3%) daripada 180 kali yang disasarkan. Keadaan ini berlaku disebabkan oleh kerosakan bot, bilangan anggota yang terhad dan penglibatan anggota dalam operasi-operasi khas di luar kawasan. Manakala bagi PMK Kuala Perlis, sasaran rondaan tidak tercapai hanya pada tahun 2011 dan 2012 sahaja disebabkan oleh anggota Unit Marin turut terlibat dengan rondaan dan operasi-operasi darat, faktor cuaca yang menghalang aktiviti rondaan, kekurangan bot Kastam serta ketidakseimbangan anggota Unit Marin. Bagi tahun 2013 Unit Marin Kuala Perlis telah mencapai sasaran rondaan sehingga 139.4%.

4.5.1.2. Prestasi Unit Marin yang tidak mencapai sasaran yang ditetapkan adalah disebabkan oleh antara lainnya, Unit Marin turut terlibat dengan rondaan darat dan rondaan Patroli Koordinasi Customs Indonesia-Malaysia (Patkor Kastima), faktor cuaca yang menghalang aktiviti rondaan, kekurangan bot Kastam serta ketidakseimbangan anggota Unit Marin. Penjelasan lanjut mengenai halangan (bilangan bot Kastam dan anggota Unit Marin) daripada mencapai sasaran adalah seperti berikut:

a. Bilangan Bot Kastam

- i. Susulan daripada keputusan Jemaah Menteri, sebanyak 31 bot Kastam di seluruh negara telah diserahkan kepada Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM). Seajar dengan keputusan tersebut, mesyuarat antara agensi Maritim memutuskan bahawa JKDM memberi kebenaran kepada APMM untuk menggunakan jeti dan kemudahan utiliti di jeti JKDM secara guna sama bagi bot APMM dan ruang pejabat Unit Marin. Bagi PMK yang diaudit, sebanyak 12 kapal/bot yang besar (seperti kapal Bahtera, Bot Ronda dan Perantas) telah diserahkan kepada APMM pada tahun 2011 dengan baki sebanyak 31 bot Kastam seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.5
PENYERAHAN KAPAL/BOT KASTAM KEPADA APMM DI 6 PMK YANG DIAUDIT

PMK	BIL. KAPAL/BOT SEBELUM	BIL. KAPAL/BOT DISERAH	BAKI BOT	PENYERAHAN KAPAL/BOT	
				JENIS	TARIKH
Lumut	9	3	6	2 Perantas 1 Bot Ronda	11.07.2011
Kuala Perlis	5	1	4	1 Perantas	07.07.2011
Pengkalan Kubor	7	1	6	1 Bot Ronda	07.07.2011
Sungai Pulai	14	6	8	1 Bahtera 5 Perantas	07.07.2011
Weld Quay	8	1	7	1 Bahtera	05.07.2011
JUMLAH	43	12	31		

Sumber: Unit Marin, Cawangan Pencegahan Dan Rampasan Ibu Pejabat JKDM

Nota: Tiada Bot Ditempatkan Di PMK Tanjung Gemok

- ii. Selepas penyerahan kapal/bot, terdapat 4 jenis bot Kastam iaitu Perantas, Penumpas, Pemintas dan Sampan Risik. Bagaimanapun, PMK Tanjung Gemok tidak mempunyai bot Kastam kerana tiada anggota Unit Marin ditempatkan di sana. Sehubungan dengan itu, Unit Marin JKDM Negeri Pahang ditempatkan di Kuantan yang tidak mempunyai PMK, malah hanya menggunakan jeti/pontun Jabatan Laut. Kedudukan dan jenis bot Kastam sehingga bulan Oktober 2013 di 6 PMK berkenaan adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 4.6
JENIS BOT KASTAM DI 6 PMK YANG DIAUDIT

PMK	JENIS BOT				JUMLAH
	PERANTAS	PENUMPAS	PEMINTAS	SAMPAN RISIK	
Lumut	0	3	0	3	6
Kuala Perlis	0	3	0	1	4
Pengkalan Kubor	0	3	0	3	6
Sungai Pulai	1	5	0	2	8
Weld Quay	2	3	1	1	7
JUMLAH	3	17	1	10	31

Sumber: Unit Marin, Cawangan Pencegahan Dan Rampasan Ibu Pejabat JKDM

Nota: Tiada Bot Ditempatkan Di PMK Tanjung Gemok

GAMBAR 4.1

Perantas
- Untuk Rondaan Di Kawasan Pesisiran Pantai/Sungai

GAMBAR 4.2

Penumpas
- Untuk Rondaan Rutin Dan Tugas Khas

GAMBAR 4.3

Pemintas
- Bot Laju Yang Beroperasi Dalam Keadaan Cuaca Baik Dan Kawasan Berdekatan Dengan Pangkalan

GAMBAR 4.4

Sampan Risik
- Rondaan Risikan Dan Intipan Ke Atas Aktiviti Penyeludupan

- iii. Semakan Audit mendapati kerosakan bot Kastam telah menyebabkan operasi rondaan laut/sungai terjejas. Semasa lawatan Audit ke 6 PMK berkenaan, adalah didapati sebanyak 11 bot Kastam daripada 31 bot di PMK mengalami pelbagai jenis kerosakan. Maklumat lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.7
BILANGAN BOT KASTAM YANG ROSAK DI 6 PMK YANG DIAUDIT

PMK	BIL. BOT	BIL. BOT YANG ROSAK	CATATAN
Lumut	6	3	Dalam proses permohonan pembaikan.
Kuala Perlis	4	1	Berada di limbungan.
Pengkalan Kubor	6	1	Sedang disenggarakan.
Sungai Pulai	8	3	Ketiga-tiga bot rosak sejak tahun 2012 dan masih berada di limbungan untuk pembaikan.
Weld Quay	7	3	Berada di limbungan.
JUMLAH	31	11	

Sumber: Unit Marin JKDM Negeri

Nota: Tiada Bot Ditempatkan Di PMK Tanjung Gemok

- iv. Apabila bot Kastam menghadapi masalah kerosakan, satu laporan mengenainya telah disediakan oleh Unit Marin Negeri dan dihantar ke Unit Marin, Cawangan Pencegahan dan Rampasan Ibu Pejabat JKDM. Setelah mendapat kelulusan untuk pembaikan bot daripada Panel

Pembaikan Bot Jabatan, bot tersebut akan dihantar ke limbungan. Semakan Audit mendapati tempoh yang diambil oleh Ibu Pejabat JKDM untuk meluluskan beberapa permohonan pembaikan bot adalah di antara 2 minggu hingga setahun 6 bulan. Ini menyebabkan bot tidak dapat digunakan bagi tempoh tersebut. Tempoh kelulusan pembaikan bot serta tempoh bot tidak dapat digunakan semasa lawatan Audit pada bulan Jun hingga Oktober 2013 adalah seperti jadual berikut:

JADUAL 4.8
TEMPOH KELULUSAN PEMBAIKAN BOT OLEH IBU PEJABAT, JKDM

PMK (TARIKH LAWATAN AUDIT)	NAMA BOT	TARIKH LAPORAN KEROSAKAN DIHANTAR KE IBU PEJABAT (a)	TARIKH KELULUSAN IBU PEJABAT (b)	TEMPOH KELULUSAN (c) = (b - a)	TARIKH DIHANTAR KE LIMBUNGAN	CATATAN
Sungai Pulai (07.10.2013)	Penumpang P010	26.07.2012	30.01.2013	6 Bulan	02.02.2013	Enjin rosak.
		19.03.2013	10.07.2013	> 3 Bulan		Penolakan kerja pemasangan enjin oleh limbungan pada 22 Mac 2013.
	Penumpang P038	28.05.2012	09.07.2012	> 1 Bulan	12.07.2012	Pembaikan kecil dan tambahan.
		23.07.2012	12.12.2012	> 4 Bulan		
	Penumpang P028	07.11.2012	19.07.2013	> 7 Bulan	22.07.2013	Enjin rosak.
Kuala Perlis (11.06.2013)	Penumpang 025	TB			28.03.2013	Senggaraan berjadual.
Pengkalan Kubor (23.06.2013)	Penumpang 040	19.06.2012	20.07.2012	> 1 Bulan	-	Pihak limbungan membaiki kerosakan di jeti PMK.
		07.10.2012	22.03.2013	> 5 Bulan	02.05.2013	Pindah limbungan lain untuk pembaikan tambahan.
Lumut (09.09.2013)	Penumpang P012	13.08.2013	Belum Diluluskan	-	-	Kerosakan enjin.
	Sampan Risik	04.02.2013	29.03.2013	> 1 Bulan	16.04.2013	Kerosakan bumbung.
		14.06.2013	Belum Diluluskan	-	-	Kerosakan enjin.
	Penumpang 052	27.08.2013	31.10.2013	2 Bulan	05.11.2013	Kerosakan enjin.
Weld Quay (20.08.2013)	Perantas KB51	06.01.2012 - 04.04.2013	02.07.2013	1 Tahun 6 Bulan	13.07.2013	Sebanyak 7 laporan kerosakan antara 6 Januari 2012 sehingga 25 Julai 2013 seperti kerosakan <i>generator</i> dan ekzos. Tarikh akhir bot digunakan adalah pada bulan Februari 2013.
		22.07.2013	Belum Diluluskan	-		
		25.07.2013		-		
	Perantas KB91	04.01.2012	22.07.2013	1 Tahun 6 Bulan	-	Kerosakan bot, enjin, <i>propeller</i> dan <i>shaft</i> . Tarikh akhir bot digunakan adalah pada 25 Februari 2012.
		05.03.2012	22.07.2013	1 Tahun 4 Bulan		
	Penumpang P051	21.11.2012	05.03.2013	> 3 Bulan	05.03.2013	Sebanyak 2 kali kelulusan diberi untuk kerja pembaikan yang sama.
		08.03.2013	22.03.2013	2 minggu		
			22.07.2013	> 4 Bulan		

Sumber: Unit Marin, Ibu Pejabat JKDM Dan Unit Marin Negeri

Maklum Balas Jabatan Kastam Diraja Malaysia Yang Diterima Pada 18 Februari 2014

Diakui bahawa terdapat beberapa permohonan daripada pihak stesen lewat diberi kelulusan oleh Ibu Pejabat. Kelewatan kelulusan permohonan ini selalunya berkait dengan permohonan pembaikan kerosakan enjin. Sebagai makluman, semua permohonan pembaikan bot dari stesen akan diluluskan oleh Panel Pembaikan Bot Jabatan yang bersidang dari semasa ke semasa kecuali bagi permohonan kecemasan. Panel perlu mengambil masa untuk meluluskan setiap permohonan yang melibatkan pembaikan enjin kerana ia melibatkan kos yang tinggi dan memerlukan penelitian dan kajian terperinci. Prosedur yang perlu dipatuhi sebelum kebenaran pembaikan diberi adalah menilai tahap kerosakan dengan mendapatkan kelulusan dan nasihat daripada Jabatan Laut Malaysia atau Pasukan Teknikal Jabatan bagi menentukan kerosakan dan bahagian yang perlu dibaiki serta menilai kos sebenar pembaikan. Setelah kelulusan diterima barulah jawatankuasa akan bersidang dan memberi kelulusan.

b. Ketidakseimbangan Anggota Unit Marin

- i. Perintah Tetap Pencegah Bil. 16 Tahun 2001 (PTP Bil. 16) menetapkan setiap bot Kastam hendaklah diperuntukkan anggota yang mencukupi dan penempatannya di bot berkenaan adalah secara tetap. Tugas dan tanggungjawab anggota bot tidak dibenarkan diambil alih oleh anggota lain kecuali dengan kebenaran seorang Pegawai Kanan. Keanggotaan bagi setiap kelas bot yang ditetapkan adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 4.9
KEANGGOTAAN MENGIKUT KELAS BOT**

KELAS BOT	BIL. ANGGOTA				JUMLAH
	PEGAWAI PEMERINTAH	KETUA BOT	PEGAWAI NAVIGASI	PEGAWAI INJIN	
Perantas	1	-	4	2	7
Penumpang	-	1	2	2	5
Pemintas	-	1	2	2	5
Sampan Risik	Tidak Ditentukan Kategori Kelayakan				3

- ii. Disebabkan penyerahan bot Kastam dan penyerapan jawatan anggota Marin Kastam ke APMM pada tahun 2011, wujud ketidakseimbangan antara bilangan baki bot Kastam dan jawatan yang diluluskan untuk Unit Marin di PMK yang diaudit. Berdasarkan PTP Bil. 16, sebanyak 133 jawatan anggota adalah diperlukan bagi mengendalikan 31 bot Kastam yang terdapat di PMK berkenaan. Bagaimanapun, bilangan jawatan yang diluluskan adalah sebanyak 151, iaitu lebih 18 jawatan yang diperlukan. Semakan Audit selanjutnya mendapati:

- tiada jawatan khusus diwujudkan bagi PMK Sungai Pulai. Bagaimanapun, sebanyak 67 jawatan daripada 183 jawatan yang diluluskan untuk Unit Marin JKDM Negeri Johor telah ditempatkan secara pentadbiran di PMK Sungai Pulai. Ini mengakibatkan lebih sebanyak 29 jawatan jika dibandingkan dengan bilangan bot yang sedia ada.
- berlakunya lebih sebanyak 31 jawatan yang diluluskan bagi anggota Unit Marin di PMK Weld Quay.
- jawatan yang diluluskan bagi PMK Lumut, Kuala Perlis dan Pengkalan Kubor adalah kurang daripada yang sepatutnya. Maklumat lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.10
PERBANDINGAN BILANGAN BOT DAN
BIL. JAWATAN ANGGOTA MARIN YANG DILULUSKAN

PMK	JUMLAH BOT	BIL. ANGGOTA MENGIKUT PTP BIL. 16	BIL. JAWATAN YANG DILULUSKAN	LEBIH/ (KURANG)	CATATAN
Lumut	6	24	11	(13)	-
Kuala Perlis	4	16	1	(15)	-
Pengkalan Kubor	6	18	4	(14)	-
Sungai Pulai	8	38	67	29	Tiada Jawatan Khusus Untuk PMK Sungai Pulai.
Weld Quay	7	37	68	31	-
Tanjung Gemok	0	0	0	0	Sebanyak 7 Jawatan Diluluskan Untuk Unit Marin Di Kuantan.
JUMLAH	31	133	151	18	

Sumber : Unit Marin JKDM Negeri Dan Ibu Pejabat JKDM

- iii. Untuk menyelesaikan masalah ketidakseimbangan anggota Unit Marin, JKDM telah melaksanakan *redeployment* anggota yang telah mengakibatkan lebih 27 anggota Unit Marin di 5 PMK (tidak termasuk PMK Tanjung Gemok) jika dibandingkan dengan anggota yang diperlukan mengikut PTP Bil. 16. Bagaimanapun, semasa lawatan Audit anggota sedia ada bagi Unit Marin di PMK Lumut, Kuala Perlis dan Pengkalan Kubor adalah tidak mencukupi berbanding bilangan bot Kastam yang ditempatkan di PMK berkenaan. Ini secara langsung telah menyebabkan ketidakcapaian sasaran rondaan yang disasarkan oleh PMK Lumut dan PMK Kuala Perlis. Sehubungan dengan itu, *redeployment* juga menunjukkan bahawa bilangan anggota sedia ada seramai 160 anggota adalah melebihi 151 jawatan yang diluluskan. Maklumat lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.11
BILANGAN ANGGOTA UNIT MARIN SEDIA ADA
BERBANDING BOT DAN JAWATAN YANG DILULUSKAN

PMK	BIL. ANGGOTA MENGIKUT PTP BIL. 16	BIL. JAWATAN YANG DILULUSKAN	BIL. ANGGOTA SEDIA ADA	LEBIH/ (KURANG)	
				A	B
Lumut	24	11	11	(13)	0
Kuala Perlis	16	1	12	(4)	11
Pengkalan Kubor	18	4	15	(3)	11
Sungai Pulai	38	67*	66	28	(1)
Weld Quay	37	68	56	19	(12)
Tanjung Gemok	0	0	0	TB	TB
JUMLAH	133	151	160	27	9

Sumber : Unit Marin JKDM Negeri Dan Ibu Pejabat JKDM

Nota: (*) - Bilangan Jawatan Yang Ditempatkan Secara Pentadbiran

A - Berdasarkan Bilangan Anggota Mengikut PTP Bil. 16

B - Berdasarkan Bilangan Jawatan Yang Diluluskan

iv. Bagi menyelesaikan masalah keanggotaan Unit Marin, JKDM telah memohon untuk menyelaraskan jawatan mengikut risiko penyeludupan dan bilangan bot sedia ada di PMK. Adalah didapati waran perjawatan tambahan untuk Unit Marin di seluruh negara telah diluluskan oleh Kementerian Kewangan pada 9 Oktober 2013. Semakan Audit selanjutnya mendapati perkara berikut:

- tiada jawatan diwujudkan bagi PMK Tanjung Gemok dan bilangan jawatan untuk PMK Sungai Pulai adalah ditempatkan secara pentadbiran. Memandangkan waran perjawatan tambahan untuk Unit Marin di Negeri Johor adalah secara keseluruhan, kedudukan anggota Unit Marin di PMK berkenaan tidak dapat ditentukan. Kedudukan jawatan secara keseluruhan untuk Unit Marin di Negeri Pahang dan Johor adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.12
KEDUDUKAN JAWATAN UNIT MARIN JKDM
NEGERI JOHOR DAN PAHANG
SELEPAS WARAN PERJAWATAN TAMBAHAN

UNIT MARIN NEGERI	BIL. JAWATAN DILULUSKAN	PERJAWATAN		
		TAMBAHAN BAHARU	DIMANSUHKAN	JUMLAH
Pahang	7	2	0	9
Johor	183	2	64	121
JUMLAH	190	4	64	130

Sumber : Unit Marin JKDM Negeri Dan Ibu Pejabat JKDM

- bagi PMK Lumut, PMK Kuala Perlis, PMK Pengkalan Kubor dan PMK Weld Quay, kedudukan jawatan selepas waran perjawatan tambahan diluluskan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.13
KEDUDUKAN JAWATAN UNIT MARIN SELEPAS WARAN JAWATAN TAMBAHAN

PMK	BIL. ANGGOTA MENGIKUT PTP BIL. 16	BIL. JAWATAN DILULUSKAN	PERJAWATAN		
			TAMBAHAN BAHARU	DIMANSUHKAN	JUMLAH
Lumut	24	11	20	0	31
Kuala Perlis	16	1	20	0	21
Pengkalan Kubor	18	4	21	0	25
Weld Quay	37	68	1	24	45
JUMLAH	133	84	62	24	122

Sumber : Unit Marin JKDM Negeri Dan Ibu Pejabat JKDM

- v. Selain itu, adalah didapati anggota Unit Marin juga ditugaskan untuk membuat awasan selama 24 jam secara bergilir di pangkalan/pondok awasan. Anggota Marin turut dikehendaki untuk mengawas bot yang sedang dibaiki di limbungan. Bagi negeri yang kekurangan anggota, pegawai yang sama ditugaskan untuk mengendalikan lebih daripada 1 bot seperti yang ditetapkan dalam jadual bertugas secara giliran.

Pada pendapat Audit, bilangan bot (termasuk kelewatan meluluskan permohonan pembaikan) dan ketidakseimbangan anggota Unit Marin berdasarkan bilangan bot sedia ada secara langsung telah memberi impak kepada prestasi rondaan Unit Marin di PMK yang diaudit.

Maklum Balas Jabatan Kastam Diraja Malaysia Yang Diterima Pada 18 Februari 2014

JKDM telah menyusun semula baki perjawatan Marin secara redeployment berdasarkan jumlah bot dan sampan yang dirombak semula penempatannya di negeri-negeri terlibat. Selain itu, JKDM sedang mengatur dan merancang pengisian kekosongan jawatan berdasarkan penyusunan semula/redeployment perjawatan Marin di seluruh negara.

4.5.1.3. Hasil Rampasan Unit Marin

Selaras dengan objektif pembinaan PMK, Unit Marin yang ditempatkan di PMK hendaklah menjalankan operasi pencegahan terhadap aktiviti penyeludupan di seluruh kawasan perairan negara. Sekiranya operasi rondaan berjaya merampas barang yang diseludup, Perintah Tetap Pencegah Bil. 13

menetapkan bahawa semua barang rampasan hendaklah direkodkan dalam Daftar Barang Rampasan (DBR) oleh Pegawai Stor sebelum barang-barang tersebut diterima masuk ke dalam Stor Penguatkuasaan. Barang-barang rampasan atau bekas-bekas penyimpanannya juga perlu dilabel dengan terang dan label yang rosak atau terpadam hendaklah digantikan dengan serta-merta bagi memudahkan pemantauan dan pemeriksaan fizikal. Selain itu, DBR hendaklah mengandungi senarai terperinci mengenai butiran barangan yang dirampas bagi memudahkan urusan pemantauan dan penyediaan laporan. Semakan Audit terhadap hasil rampasan Unit Marin mendapati perkara berikut:

- a. Unit Marin di 20 PMK telah menjalankan operasi pencegahan terhadap aktiviti penyeludupan di seluruh kawasan perairan negara. Untuk tempoh tahun 2010 hingga bulan September 2013, sebanyak 435 kes penyeludupan telah berjaya ditumpaskan melalui operasi laut dan sungai dengan nilai rampasan berjumlah RM8.43 juta serta anggaran cukai kastam berjumlah RM12.11 juta. Manakala untuk tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013, sebanyak 125 kes penyeludupan dengan nilai rampasan berjumlah RM3.46 juta telah berjaya ditumpas oleh Unit Marin di 6 PMK yang diaudit. Statistik rampasan dan contoh barang rampasan adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 4.14
STATISTIK NILAI RAMPASAN DAN ANGGARAN CUKAI KASTAM
DARI OPERASI UNIT MARIN SECARA KESELURUHAN

TAHUN	BIL. KES RAMPASAN	PENCAPAIAN (%)	NILAI RAMPASAN (RM Juta)	PENCAPAIAN (%)	ANGGARAN CUKAI KASTAM (RM Juta)
2010	113	-	2.90	-	6.56
2011	121	7.1	1.82	(37.2)	2.24
2012	112	(7.4)	1.65	(9.3)	2.39
2013*	89	(20.5)	2.06	24.8	0.92
JUMLAH	435		8.43		12.11

Sumber : Unit Marin Cawangan Pencegahan Dan Rampasan Ibu Pejabat JKDM

Nota : (*) - Sehingga Bulan September 2013

JADUAL 4.15
STATISTIK NILAI RAMPASAN DARI OPERASI UNIT MARIN
DI 6 PMK YANG DIAUDIT

PMK	2011		2012		2013*		JUMLAH	
	BIL. KES	NILAI RAMPASAN (RM)	BIL. KES	NILAI RAMPASAN (RM)	BIL. KES	NILAI RAMPASAN (RM)	BIL. KES	NILAI RAMPASAN (RM)
Lumut	4	416,920	0	0	1	14,700	5	431,620
Kuala Perlis	0	0	1	84,000	4	1,241,111	5	1,325,111
Pengkalan Kubor	13	4,876	41	24,961	34	32,432	88	62,269

PMK	2011		2012		2013*		JUMLAH	
	BIL. KES	NILAI RAMPASAN (RM)	BIL. KES	NILAI RAMPASAN (RM)	BIL. KES	NILAI RAMPASAN (RM)	BIL. KES	NILAI RAMPASAN (RM)
Sungai Pulai	3	125,281	11	397,159	12	1,118,049	26	1,640,489
Weld Quay	1	4,424	0	0	0	0	1	4,424
Tanjung Gemok	-	-	-	-	-	-	-	-
JUMLAH	21	551,501	53	506,120	51	2,406,292	125	3,463,913

Sumber : Unit Marin Cawangan Pencegahan Dan Rampasan Ibu Pejabat JKDM Dan Unit Marin Negeri

Nota : (*) - Sehingga Bulan September 2013

(-) - Tiada Unit Marin Dan Bot Ditempatkan Di PMK Tanjung Gemok

GAMBAR 4.5

PMK Kuala Perlis, Perlis
- Rampasan Bot Dan Minyak Diesel Yang Diseludup
(12.06.2013)

GAMBAR 4.6

PMK Kuala Perlis, Perlis
- Penyeludupan Kayu Bakau Berjaya Ditumpas
(12.06.2013)

GAMBAR 4.7

PMK Pengkalan Kubor, Kelantan
- Rampasan Minyak Petrol Di Stor Rampasan
(24.06.2013)

GAMBAR 4.8

PMK Lumut, Perak
- Rampasan Arak Di Stor Rampasan
(11.09.2013)

GAMBAR 4.9

PMK Weld Quay, Pulau Pinang
- Rampasan Arak Dan Rokok Di Stor Pencegahan
(22.08.2013)

GAMBAR 4.10

- b. Semakan Audit terhadap sampel barang rampasan di PMK yang dilawati mendapati proses pendaftaran barang rampasan di Stor Rampasan/Pencegah adalah teratur dan mematuhi peraturan yang ditetapkan dalam Perintah Tetap Pencegah Bil. 13.

Pada pendapat Audit, pendaftaran dan penyimpanan barangan yang dirampas oleh Unit Marin telah diurus dengan teratur.

4.5.2. Projek Pembinaan PMK Tanjung Gemok, Rompin, Pahang

4.5.2.1. Projek pembinaan PMK Tanjung Gemok dilaksanakan oleh Ibu Pejabat JKDM dengan kos berjumlah RM4.95 juta dan disiapkan pada bulan Jun 2010. Pada asalnya, projek PMK ini telah dirancang untuk ditempatkan di Tanjung Gemok atas sebab-sebab berikut:

- a. Ibu Pejabat Unit Marin Negeri Pahang ditempatkan di Kuantan dan 2 buah bot Kastam menumpang di jeti Jabatan Laut kerana tiada PMK di Kuantan.
- b. Pada 1 September 2003, Pulau Tioman telah diisytiharkan sebagai Pulau Bebas Cukai. Pihak JKDM berpendapat keperluan adanya satu benteng di antara Pulau Tioman dengan Sungai Endau, Rompin yang mana kedudukannya adalah yang paling hampir. Selain itu, jarak kedudukan jalan antara Kuantan dan Tanjung Gemok, Sungai Endau adalah terlalu jauh, iaitu lebih kurang 160 km dan mengambil masa 2 jam perjalanan. Oleh itu, aktiviti rondaan sungai tidak kerap dapat dijalankan hingga ke Rompin. Oleh itu, tumpuan rondaan Unit Marin Kuantan hanya dijalankan di persekitaran Kuantan.
- c. Tanjung Gemok, Sungai Endau adalah lokasi strategik bagi membina sebuah PMK untuk kawalan pencegahan penyeludupan di selatan Pahang.

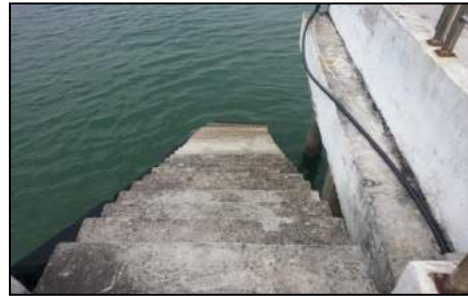
4.5.2.2. Bagaimanapun, lawatan Audit pada 24 hingga 27 September 2013 ke PMK Tanjung Gemok mendapati perkara berikut:

- a. Tiada waran perjawatan dimohon untuk melengkapkan PMK ini.
- b. Selain itu, pembinaan jeti dengan kos berjumlah RM458,135 tidak mempunyai infrastruktur yang lengkap seperti pontun (**Gambar 4.11** dan **4.12**). Oleh itu, tiada bot Kastam disediakan untuk menjalankan aktiviti rondaan.

GAMBAR 4.11

GAMBAR 4.12

*PMK Tanjung Gemok, Pahang
- Tangga Jeti Untuk Melabuhkan Bot Kerana Pontun Tidak Dibina
(25.09.2013)*

- c. PMK ini telah ditukarkan menjadi sebuah pejabat Penguatkuasaan Kastam tanpa ada anggota Unit Marin.

Pada pendapat Audit, jika bot dan anggota marin tidak ditempatkan di PMK Tanjung Gemok, objektif pembinaan jeti ini tidak dapat dicapai.

Maklum Balas Jabatan Kastam Diraja Malaysia Yang Diterima Pada 18 Februari 2014

Penempatan bot dan anggota Unit Marin telah dilaksanakan pada bulan Februari 2014. Pontun akan disediakan setelah Unit Marin dan ditempatkan di PMK Tanjung Gemok. Bagaimanapun, bot-bot JKDM masih boleh berlabuh di jeti tersebut memandangkan getah fender disediakan.

4.5.3. Fasiliti PMK Yang Tidak Digunakan

4.5.3.1. Setiap fasiliti PMK yang dibina/dibekalkan hendaklah boleh digunakan supaya operasi Unit Marin dapat dijalankan dengan cekap serta memastikan objektif pembinaannya tercapai. Bagaimanapun, lawatan Audit mendapati perkara berikut:

a. Tangki Simpanan Minyak

- i. Tangki simpanan minyak (diesel) telah dibina di PMK Lumut (*skid tank* berkapasiti 15,000 liter) dan PMK Pengkalan Kubor (tangki bawah tanah berkapasiti 20,000 liter petrol dan 20,000 liter diesel). Adalah didapati fasiliti tangki simpanan minyak ini adalah termasuk dalam pakej pembinaan PMK semasa RMKe-9 (tahun 2006 hingga 2010) iaitu sebelum penyerahan bot Kastam yang besar dibuat kepada APMM pada tahun 2011.
- ii. Semakan Audit mendapati purata penggunaan diesel daripada bulan Januari hingga Oktober tahun 2013 adalah sebanyak 231 liter sebulan di

PMK Lumut dan 530 liter sebulan di PMK Pengkalan Kubor. Oleh itu, kedua-dua PMK tidak menggunakan tangki simpanan minyak (**Gambar 4.13 dan 4.14**). Maklum balas yang diterima daripada anggota Unit Marin berkenaan adalah seperti berikut:

- Bagi PMK Lumut, tangki simpanan minyak masih belum digunakan kerana belum mendapatkan kelulusan daripada Kementerian Perdagangan Dalam Negeri Koperasi dan Kepenggunaan. Dengan itu, Unit Marin di PMK Lumut mengisi diesel melalui *barge* swasta yang berdekatan.
- Bagi PMK Pengkalan Kubor, Unit Marin menggunakan tangki minyak mudah alih bagi mengisi diesel kerana penggunaannya adalah minimum. Diesel yang terlalu lama disimpan dalam tangki simpanan minyak bawah tanah akan rosak dan tidak boleh digunakan. Kesannya minyak lama terpaksa dibuang.

GAMBAR 4.13

*PMK Lumut, Perak
- Tangki Minyak Yang Tidak Digunakan
(11.09.2013)*

GAMBAR 4.14

*PMK Pengkalan Kubor, Kelantan
- Tangki Minyak Bawah Tanah
Yang Tidak Digunakan
(24.06.2013)*

Pada pendapat Audit, tangki simpanan minyak untuk PMK Lumut dan PMK Pengkalan Kubor yang dibuat sebelum Kerajaan memutuskan untuk menyerah kapal/bot Kastam kepada APMM merupakan satu pembaziran sekiranya ia tidak digunakan. Oleh itu, pihak JKDM perlu mengambil tindakan yang proaktif seperti berkongsi kegunaan tangki tersebut dengan agensi penguat kuasa yang lain bagi memastikan aset Kerajaan digunakan sepenuhnya.

Maklum Balas Jabatan Kastam Diraja Malaysia Yang Diterima Pada 18 Februari 2014

Pihak JKDM Kelantan tidak mempunyai halangan untuk berkongsi penggunaan tangki minyak bawah tanah. Bagaimanapun, ia tertakluk kepada keperluan dan permohonan daripada pihak APMM. Manakala JKDM Perak akan membuat tawaran kepada agensi lain untuk berkongsi penggunaan tangki minyak bawah tanah.

Maklum Balas Jabatan Kerja Raya Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

Pembinaan PMK Lumut dan PMK Pengkalan Kubor adalah berdasarkan spesifikasi kontrak dan dipersetujui oleh JKDM.

4.5.4. Komponen Pembinaan Yang Kurang Sempurna

4.5.4.1. Pembinaan yang dibuat dan kemudahan yang disediakan perlulah berkualiti seperti mana yang dinyatakan dalam spesifikasi kontrak. Pemeriksaan Audit di tapak projek mendapati perkara berikut:

a. PMK Pengkalan Kubor

Satu *ramp* bernilai RM200,000 telah dibina sepanjang 30 kaki melalui sebut harga yang berasingan. Bagaimanapun, *ramp* tersebut tidak dapat digunakan kerana pembinaannya tidak sampai ke dasar sungai/tergantung mengakibatkan bot jabatan tidak dapat dinaikkan. Selain itu, kedudukan *ramp* juga terpaksa diubah kerana kedudukan asalnya tidak sesuai untuk kenderaan berat mengangkut bot keluar/masuk. Bagaimanapun, tindakan telah diambil untuk membina *slipway* yang baru pada tahun 2013. Mengikut surat cadangan pembinaan *slipway* yang baru, waran peruntukan berjumlah RM25,760 telah dikeluarkan bagi kerja pengukuran tapak dan kerja penyiasatan tanah pada bulan Mei 2013. Gambar berikut menunjukkan kedudukan *ramp*.

GAMBAR 4.15

*PMK Pengkalan Kubor, Kelantan
- Ramp Tergantung Semasa Air Surut
(24.06.2013)*

GAMBAR 4.16

GAMBAR 4.17

*PMK Pengkalan Kubor, Kelantan
- Ramp Ketika Air Pasang
(24.06.2013)*

GAMBAR 4.18

*PMK Pengkalan Kubor, Kelantan
- Kedudukan Ramp Bersebelahan Selekoh
Menyukarkan Laluan Untuk Mengangkut
Bot Keluar/Masuk
(24.06.2013)*

Pada pendapat Audit, perkara ini berlaku kerana perancangan dan pemantauan yang kurang teliti semasa di awal pembinaan. Akibatnya sejumlah wang terpaksa dibelanjakan untuk menganjukkan kedudukan *ramp*.

Maklum Balas Jabatan Kastam Diraja Malaysia Yang Diterima Pada 18 Februari 2014

Pembinaan ramp yang sedia ada telah dibina oleh kontraktor yang telah dilantik oleh JKR. Ianya merupakan kerja-kerja tambahan yang mana asalnya tidak termasuk di dalam kos pembinaan bangunan tersebut. Bagaimanapun, JKDM Kelantan telah mengambil tindakan membuat permohonan untuk pembinaan slipway baru kepada JKR Ibu Pejabat.

Maklum Balas Jabatan Kerja Raya Yang Diterima Pada 3 Mac 2014

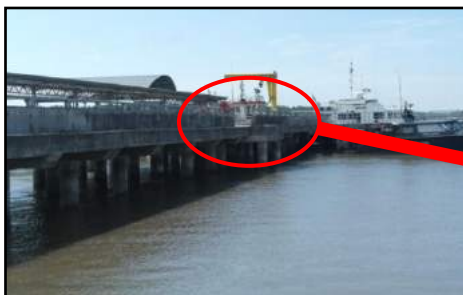
Pembinaan ramp tidak termasuk dalam skop asal projek. Kerja-kerja pembinaan ramp telah dibuat melalui sebut harga oleh JKR Tumpat dengan kos tidak melebihi RM200,000. Dengan kos yang minimum, reka bentuk ramp telah dibuat hanya sesuai digunakan semasa air pasang sahaja. Bagaimanapun, JKR telah memberi anggaran kos kepada pihak pelanggan untuk menaiktaraf ramp sedia ada dengan anggaran kos RM2.6 juta.

b. PMK Sungai Pulai

i. Jeti

Bagi keselamatan pengguna, jeti hendaklah mempunyai penghadang sepanjang jeti yang dibina. Bagaimanapun, terdapat laluan jeti yang tiada penghadang (**Gambar 4.19 dan 4.20**). Pihak Audit dimaklumkan bahawa semasa kerja-kerja pembinaan dilaksanakan ruang di lokasi cadangan pembinaan pontun tambahan telah dibiarkan tanpa penghadang oleh pihak kontraktor.

GAMBAR 4.19

GAMBAR 4.20

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Tiada Penghadang Di Sebelah Kanan Jeti Bertentangan Pontun Yang Dibina
(08.10.2013)*

Pada pendapat Audit, penghadang yang tidak dipasang di laluan jeti yang pada asalnya cadangan untuk pembinaan pontun kedua boleh membahayakan pengguna.

Maklum Balas Jabatan Kastam Diraja Malaysia Yang Diterima Pada 18 Februari 2014

JKR telah mengarahkan pihak kontraktor untuk memasang penghadang di jeti dan akan dilaksanakan pada Januari 2014.

Maklum Balas Jabatan Kerja Raya Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

Lokasi pondok awasan telah dipersetujui oleh pelanggan semasa pembentangan rekabentuk konsep. Manakala penghadang di jeti tidak dibina untuk pembinaan pontun pada masa akan datang. Namun, pihak kontraktor telah memasang penghadang tersebut seperti gambar berikut:

GAMBAR 4.21

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Penghadang Di Sebelah Kanan Jeti
Bertentangan Pontun Telah Dibina
(Sumber: JKR)*

4.5.5. Penyenggaraan Pangkalan Marin Kastam

4.5.5.1. Mengikut Manual Pengurusan Aset Menyeluruh, JKDM hendaklah menyediakan Pelan Operasi Penyelenggaraan Aset (POPA) yang komprehensif dengan mengambil kira perspektif pengguna dan faktor kapasiti organisasi. POPA yang komprehensif hendaklah antara lain menetapkan unjuran kos penyenggaraan pembaikan (corrective) dan pencegahan (preventive) serta penggantian komponen utama.

4.5.5.2. Semakan Audit terhadap kerja-kerja penyenggaraan 6 PMK yang diaudit mendapati perkara berikut:

- a. Secara umumnya, kerja-kerja penyenggaraan PMK hanya tertumpu kepada kerja-kerja pembersihan pejabat dan kawalan keselamatan sahaja.
- b. Bajet yang disediakan tidak mengambil kira kerja penyenggaraan PMK secara berkala atau penyenggaraan pencegahan bagi tujuan memanjangkan jangka hayat aset tersebut seperti menyapu syelek ke atas pelantar dan membuang teritip. Bagaimanapun, kerja-kerja pembersihan teritip telah dilakukan sendiri oleh anggota Unit Marin di PMK berkaitan.

- c. Hanya penyenggaraan pembaikan dilakukan apabila berlaku kerosakan.
- d. Semasa pengauditan dijalankan, hanya 2 PMK yang memohon peruntukan bagi penyenggaraan jeti. Adalah didapati PMK Kuala Perlis telah memohon peruntukan untuk penyenggaraan pelantar kayu dan pontun pada pertengahan tahun 2013. Manakala kerja penyenggaraan jeti dan pembersihan pontun PMK Sungai Pulai telah dilakukan oleh syarikat yang dilantik melalui sebut harga atas nasihat pihak JKR pada 30 Julai 2013.

4.5.5.3. Secara keseluruhannya keenam-enam PMK telah diserahkan kepada JKDM oleh JKR dan kontraktor antara tahun 2009 hingga tahun 2011. Bagaimanapun, semasa lawatan Audit pada bulan Jun hingga Oktober 2013, pelbagai kerosakan telah ditemui seperti berikut:

a. PMK Sungai Pulai, Johor

- i. Projek ini merangkumi bangunan pentadbiran, bengkel, jeti, tangki simpanan minyak bawah tanah, kuarters, surau dan tangki air. PMK ini telah diserahkan secara rasmi kepada JKDM Negeri Johor pada 27 April 2011 dan tempoh kecacatan tamat pada bulan April 2013. Bagaimanapun, penyenggaraan dan pembaikan PMK masih di bawah tanggungjawab kontraktor dan pengawasan JKR Negeri Johor sehingga akhir bulan Disember 2013.
- ii. Tanah di kawasan projek pembinaan PMK ini telah mendap. Pemendapan tanah ini telah mengakibatkan struktur bangunan terutamanya bangunan pentadbiran dan kuarters mengalami keretakan dan kerosakan.
- iii. Pelantar jeti juga rosak dan reput semasa lawatan Audit pada bulan Oktober 2013 (**Gambar 4.22**).
- iv. Pam untuk tangki simpanan minyak bawah tanah sudah tidak dapat digunakan sejak tahun 2012 lagi kerana terdapat kotoran keladak (sediment) dan beberapa kerosakan lain pada tangki tersebut. Walaupun perkara ini telah dimaklumkan kepada JKR dan pihak kontraktor, tindakan masih belum diambil lagi. Buat sementara waktu, minyak diisi menggunakan lori tangki melalui pembekal yang telah dilantik oleh JKR.
- v. Beberapa kerosakan/kecacatan telah dilaporkan oleh JKDM melalui Laporan Kerosakan/Kecacatan tetapi **masih belum diambil tindakan** semasa **lawatan Audit pada bulan Oktober 2013** seperti jadual dan gambar berikut:

JADUAL 4.16
LAPORAN KEROSAKAN/KECACATAN DI PMK SUNGAI PULAI, JOHOR

TARIKH LAPORAN KECACATAN	LAPORAN KEPADA	BUTIRAN KEROSAKAN	LOKASI
16.04.2012 (Kali 1) 20.02.2013 (Kali 2)	Kontraktor	- Kerosakan pam minyak (Gambar 4.24). - Hos petrol rosak. - Tangki diesel kotor.	Jeti
21.02.2013	JKR	- <i>Overflow</i> paip petrol rosak. - <i>Motor pump</i> perlu diservis.	
16.04.2012 (Kali 1) 20.02.2013 (Kali 2)	Kontraktor	Kren angkut (2.5 tan) tidak berfungsi (Gambar 4.26).	Jeti
21.02.2013	JKR	Kerja <i>aluminium strip</i> untuk siling (Gambar 4.28).	Bengkel
02.10.2013	JKR	Tembok longkang tumbang dan pecah (Gambar 4.30).	Sebelah Surau
02.10.2013	JKR	Keretakan tangga bangunan pejabat depan dan belakang (Gambar 4.32).	Pejabat Pentadbiran
02.10.2013	JKR	Jubin lantai rosak/menggelembung/pecah (Gambar 4.34 dan 4.36).	Bilik Kuliah Tingkat Atas dan Bahagian Lobi
02.10.2013	JKR	<i>Apron</i> yang telah dibaiki tidak sempurna (tidak sama paras dengan lantai menyebabkan air bertakung) (Gambar 4.38).	Seluruh Bangunan Kecuali Bengkel

Sumber : Unit Marin JKDM Negeri Johor

Nota : JKR - Jabatan Kerja Raya

SEBELUM

GAMBAR 4.22

PMK Sungai Pulai, Johor
- Pelantar Jeti Rosak Dan Reput
(09.10.2013)

SELEPAS

GAMBAR 4.23

PMK Sungai Pulai, Johor
- Pelantar Jeti Telah Dibaiki
(Sumber: JKR)

GAMBAR 4.24

PMK Sungai Pulai, Johor
- Pam Minyak Yang Tidak Digunakan
(08.10.2013)

GAMBAR 4.25

PMK Sungai Pulai, Johor
- Pam Minyak Yang Telah Dibaiki
(Sumber: JKR)

GAMBAR 4.26

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Kren Angkut Yang Tidak Berfungsi
(08.10.2013)*

GAMBAR 4.27

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Kren Angkut Telah Dibaiki
(Sumber: JKR)*

GAMBAR 4.28

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Kerja Meletakkan Aluminium Strip Siling
Pada Bumbung Bengkel Terbengkalai
(08.10.2013)*

GAMBAR 4.29

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Pemasangan Aluminium Strip
Siling Telah Siap Sepenuhnya
(Sumber: JKR)*

GAMBAR 4.30

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Tembok Longkang Tumbang Dan Pecah
(08.10.2013)*

GAMBAR 4.31

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Tembok Longkang Telah Dibaiki
(Sumber: JKR)*

GAMBAR 4.32

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Tangga Bangunan Pejabat Depan Retak
(08.10.2013)*

GAMBAR 4.33

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Tangga Bangunan Pejabat Depan Telah Dibaiki
(Sumber: JKR)*

GAMBAR 4.34

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Jubin Lantai Bangunan Rosak/Menggelembung
(09.10.2013)*

GAMBAR 4.35

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Jubin Lantai Bangunan Telah Dibaiki
(Sumber: JKR)*

GAMBAR 4.36

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Lantai Di Bahagian Lobi Depan
Bangunan Pentadbiran Pecah
(08.10.2013)*

GAMBAR 4.37

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Lantai Di Bahagian Lobi Depan Telah Dibaiki
(Sumber: JKR)*

GAMBAR 4.38

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Keretakan Apron Yang Telah Dibaiki
Tidak Sempurna
(08.10.2013)*

GAMBAR 4.39

*PMK Sungai Pulai, Johor
- Keretakan Apron Yang Telah Dibaiki
Dengan Sempurna
(Sumber: JKR)*

Pada pendapat Audit, pihak JKDM hendaklah mengaturkan satu mesyuarat dengan JKR dan kontraktor dengan kadar segera supaya kerosakan yang berlaku dapat diperbaiki agar tidak menjadi lebih serius dan juga mengakibatkan kos pembaikan yang lebih besar terpaksa ditanggung oleh Jabatan.

Maklum Balas Jabatan Kastam Diraja Malaysia Yang Diterima Pada 18 Februari 2014

Pihak kontraktor telah membaiki kerosakan-kerosakan yang dilaporkan. Walau bagaimanapun kerosakan yang telah dibaiki berlaku semula di samping itu berlaku kerosakan baru.

Maklum Balas Jabatan Kerja Raya Yang Diterima Pada 3 Mac 2014

- 1. Pihak JKR memaklumkan kontraktor mengalami masalah kewangan yang kritikal. Keadaan ini menyebabkan kerja penyenggaraan dan pembaikan tidak dapat dilaksanakan secara sempurna dan menyeluruh.*
- 2. Pada bulan Oktober 2013 sejumlah wang telah dibayar oleh pihak JKR kepada kontraktor atas kelulusan kerja-kerja tambahan. Dengan pembayaran tersebut pihak kontraktor telah menjalankan pembaikan secara berperingkat bermula dari Disember 2013 dan siap sepenuhnya pada bulan Januari 2014.*

b. PMK Kuala Perlis, Perlis

- Penyenggaraan jeti secara berkala seperti membuang teritip tidak dilaksanakan dan ini telah mengakibatkan tiang dan pontun dipenuhi teritip seperti gambar berikut:

GAMBAR 4.40

GAMBAR 4.41

*PMK Kuala Perlis, Perlis
- Teritip Di Tiang Jeti Dan Pontun
(12.06.2013)*

- Kabel elektrik yang dipasang di bawah bangunan telah terjatuh kerana klip pemegang kabel telah berkarat dan tercabut daripada pengaruh air laut. Keadaan ini adalah membahayakan kerana boleh mengakibatkan litar pintas dan renjatan elektrik. Unit Marin, Kuala Perlis telah membuat laporan kerosakan dan permohonan pembaikan ke Bahagian Pengurusan JKDM Negeri pada 15 Mei 2013. Keadaan kabel elektrik yang jatuh adalah seperti gambar berikut:

SEBELUM

GAMBAR 4.42

*PMK Kuala Perlis, Perlis
- Kabel Elektrik Terdampar
Sewaktu Air Surut
(12.06.2013)*

GAMBAR 4.43

*PMK Kuala Perlis, Perlis
- Kabel Elektrik Terendam
Semasa Air Pasang
(12.06.2013)*

SELEPAS

GAMBAR 4.44

*PMK Kuala Perlis, Perlis
- Kabel Elektrik Telah Disenggara*

GAMBAR 4.45

*PMK Kuala Perlis, Perlis
- Kabel Elektrik Telah Disenggara*

Pada pendapat Audit, penyenggaraan jeti secara berkala hendaklah dilaksanakan dengan kadar segera supaya dapat memanjangkan jangka hayat jeti. Selain itu, klip pengikat kabel elektrik sepatutnya diperbuat daripada bahan berkualiti yang tahan karat atau kabel elektrik dipasang di tepi bangunan/jeti dan bukan digantung di bawah bangunan.

Maklum Balas Jabatan Kastam Diraja Malaysia Yang Diterima Pada 18 Februari 2014

Kerja-kerja penyenggaraan pontun dan jeti telah selesai dilaksanakan pada 23 Julai 2013 oleh pihak kontraktor. Manakala kerja penyenggaraan kabel elektrik telah selesai dilaksanakan pada 23 September 2013.

Maklum Balas Jabatan Kerja Raya Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

Tempoh tanggungan kecacatan bagi projek PMK Kuala Perlis telah tamat pada 8 Jun 2011 dan kerja-kerja penyenggaraan adalah di bawah tanggungjawab pihak JKDM.

c. PMK Pengkalan Kubor, Kelantan

- i. Pontun sebelah kiri jeti telah mengalami kerosakan ekor dari pelampung pontun yang bocor. Kerosakan pontun berlaku pada bulan Januari 2012 dan telah dibaiki oleh pihak kontraktor (Ibsul Holding Sdn. Bhd.) kerana masih dalam tempoh tanggungan kecacatan (15.08.2010 hingga 14.08.2012).
- ii. Selepas dibaiki oleh kontraktor, pelampung pontun masih bocor pada bulan Ogos 2012 dan tenggelam sepenuhnya pada bulan September 2012 (**Gambar 4.46** dan **4.47**). Walaupun pihak JKDM telah melaporkan kerosakan tersebut kepada kontraktor pada bulan Ogos 2012, namun pihak kontraktor enggan mengambil tindakan pembaikan kerana tempoh tanggungan kecacatan projek pembinaan PMK ini telah tamat pada 14 Ogos 2012.
- iii. Semasa lawatan Audit pada 26 Jun 2013, pontun telah tenggelam sepenuhnya dan kayu pelantar telah diangkat ke atas jeti untuk tujuan kerja pembaikan (**Gambar 4.48**).
- iv. Semakan Audit selanjutnya mendapati pelampung pontun dibekalkan oleh Syarikat Pembinaan Megah Mutiara (pembekal *floating dock materials*). Berdasarkan surat jaminan bertarikh 22 Mac 2010 yang dikeluarkan oleh pembekal tersebut, tempoh jaminan ialah 3 tahun dari tarikh ianya dipasang (under normal conditions of use and exposure, provided the product is properly installed and maintained). Walaupun pelampung pontun mulai bocor pada bulan Januari 2012 (berlaku lagi pada bulan Ogos 2012) dan tempoh jaminan pelampung pontun telah tamat pada bulan Mac 2013, namun tiada kerja-kerja pembaikan dilaksanakan sama ada oleh kontraktor pembinaan mahupun pembekal pontun. Oleh itu, JKDM Negeri Kelantan telah mengeluarkan pesanan tempatan berjumlah RM12,300 pada bulan Jun 2013 untuk kerja-kerja pembaikan.

SEBELUM

GAMBAR 4.46

PMK Pengkalan Kubor, Kelantan
- Titian Ke Pontun Ditenggelami Air
Pada 26.08.2012
(Sumber: Unit Marin Pengkalan Kubor)

GAMBAR 4.47

PMK Pengkalan Kubor, Kelantan
- Jejari Pontun Tenggelam Sepenuhnya
Pada 19.09.2012
(Sumber: Unit Marin Pengkalan Kubor)

GAMBAR 4.48

*PMK Pengkalan Kubor, Kelantan
- Kayu Pontun Telah Diangkat Untuk Tujuan
Pembaikan Pelampung Pontun Yang
Bocor Semasa Lawatan Audit
(26.06.2013)*

SELEPAS

GAMBAR 4.49

*PMK Pengkalan Kubor, Kelantan
- Titian Ke Pontun Telah Dibaiki Pada 29.11.2013
(Sumber : Unit Marin Pengkalan Kubor)*

GAMBAR 4.50

*PMK Pengkalan Kubor, Kelantan
- Jejari Pontun Telah Dibaiki Pada 29.11.2013
(Sumber : Unit Marin Pengkalan Kubor)*

Maklum Balas Jabatan Kastam Diraja Malaysia Yang Diterima Pada 18 Februari 2014

Pontun sebelah kiri di PMK Pengkalan Kubor telah siap dibaiki pada 29 November 2013 dengan kos berjumlah RM17,700 dan masih dalam tempoh pemerhatian.

Maklum Balas Jabatan Kerja Raya Yang Diterima Pada 3 Mac 2014

Kerosakan pontun adalah disebabkan oleh faktor luaran di mana pontun terkena kayu/balak yang hanyut dibawa arus. Kerosakan ini tidak dilindungi di dalam syarat-syarat jaminan produk yang diberikan oleh pembekal. Bagaimanapun, kerja pembaikan telah dilaksanakan oleh pihak JKDM.

d. PMK Weld Quay, Pulau Pinang

- i. Jejari pontun sudah terputus (**Gambar 4.51**).
- ii. Siling di bangunan pejabat telah rosak beberapa kali akibat atap bocor. Kerja-kerja pembaikan telah dibuat semasa tempoh jaminan kecacatan tetapi kebocoran masih berlaku di bilik gerakan dan ruang kerja bahagian operasi (**Gambar 4.52 dan 4.53**). Kebocoran tersebut juga menyebabkan berlaku kerosakan pada lantai bangunan.

GAMBAR 4.51

*PMK Weld Quay, Pulau Pinang
- Jejari Pontun Terputus
(21.08.2013)*

GAMBAR 4.52

*PMK Weld Quay, Pulau Pinang
- Kerosakan Pada Siling Di Bilik Gerakan
(27.08.2013)*

GAMBAR 4.53

*PMK Weld Quay, Pulau Pinang
- Kesan Kebocoran Pada Siling Di
Ruang Kerja Bahagian Operasi
(27.08.2013)*

Maklum Balas Jabatan Kerja Raya Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

Pihak kontraktor telah membaiki kerosakan yang dilaporkan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.54

*PMK Weld Quay, Pulau Pinang
- Jejari Pontun Telah Dibaiki
Pada 06.09.2013
(Sumber: Unit Marin Weld Quay)*

GAMBAR 4.55

*PMK Weld Quay, Pulau Pinang
- Kerosakan Pada Siling Di Bilik Gerakan
Telah Dibaiki Pada 27.09.2013
(Sumber: Unit Marin Weld Quay)*

4.6. SYOR AUDIT

Bagi mempertingkatkan lagi pengurusan operasi Pangkalan Marin Kastam supaya dapat dilaksanakan dengan teratur dan cekap, JKDM dan JKR selaku agensi pelaksana, hendaklah memberi pertimbangan yang sewajarnya terhadap syor seperti berikut:

4.6.1. JKDM perlu mengisi perjawatan anggota Marin dengan kadar segera mengikut waran perjawatan yang telah diterima (dan melaksanakan *redeployment* jika perlu) supaya sasaran rondaan yang ditetapkan dapat dicapai oleh semua PMK;

4.6.2. JKDM hendaklah mengambil tindakan segera untuk menempatkan bot yang sesuai dan anggota Unit Marin di PMK Tanjung Gemok, Pahang supaya projek pembinaan PMK tersebut mencapai objektif yang ditetapkan;

4.6.3. JKDM mengambil tindakan segera bagi mengkaji semula kegunaan tangki simpanan minyak di PMK Lumut dan Pengkalan Kubor bagi memastikan aset tersebut digunakan sepenuhnya (seperti berkongsi kegunaan tangki tersebut dengan agensi penguat kuasa yang lain);

4.6.4. JKR hendaklah merancang dengan lebih teliti projek pembinaan PMK pada masa hadapan dan memantau prestasi kontraktor. Sehubungan dengan itu, beberapa komponen projek yang kurang sempurna seperti masalah *ramp* di PMK Pengkalan Kubor yang tidak boleh digunakan hendaklah diambil tindakan segera; dan

4.6.5. JKDM memastikan penyenggaraan berkala/pencegahan dirancang dan dilaksanakan dengan permohonan peruntukan yang mencukupi daripada Perbendaharaan Malaysia serta melaksanakan penyenggaraan pembaikan yang dibangkitkan atau dilaporkan oleh Unit Marin.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 34-44 Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI ASAS TANI

5. PROJEK PEMBANGUNAN EMPANGAN PAYA PEDA, BESUT, TERENGGANU

5.1. LATAR BELAKANG

5.1.1. Projek Pembangunan Empangan Paya Peda di Besut, Terengganu telah dicadangkan pada tahun 1995 di bawah RMKe-7. Peruntukan berjumlah RM4.50 juta diluluskan untuk kos perkhidmatan juruperunding bagi kerja reka bentuk terperinci empangan ini. Peruntukan sejumlah RM150 juta hanya diluluskan dalam RMKe-9 bagi kerja-kerja seperti kajian geoteknik, bancian, topografi dan rekabentuk yang bermula pada tahun 2007 dan dilakukan oleh syarikat-syarikat yang dilantik oleh Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani (MOA). Pelantikan kontraktor bagi pembinaan projek ini pula adalah secara rundingan terus. Kementerian Kewangan (MOF) telah melantik syarikat JAKS Resources Berhad dan Pembinaan Sujaman Sdn. Bhd. secara usaha sama melalui surat kelulusan MOF bertarikh 12 September 2008. Kementerian Kewangan telah meluluskan harga kontrak berjumlah RM333.10 juta kemudian dipinda kepada harga RM343.55 juta melalui satu perjanjian tambahan. Tempoh projek ini bermula 1 Jun 2010 hingga 30 November 2013. Pengarah Bahagian Pengairan Dan Saliran Pertanian (BPSP), MOA telah dilantik sebagai wakil Pegawai Penguasa dan Pengerusi Mesyuarat Rundingan Harga pada 19 Mei 2009. MOA dengan kelulusan Kementerian Kewangan telah melantik Jurutera Perunding Zaaba Sdn. Bhd. sebagai perunding projek. Skop kerja yang ditetapkan bagi syarikat ini adalah termasuk kerja reka bentuk terperinci, kajian kejuruteraan/teknikal, penyediaan dokumen tender dan penyeliaan pembinaan. Kajian *Environmental Impact Assessment* (EIA) telah dibuat oleh syarikat Wiranda (M) Sdn. Bhd. pada Januari 2010 (Volume I and II) dan pada Mei 2010 (Volume III).

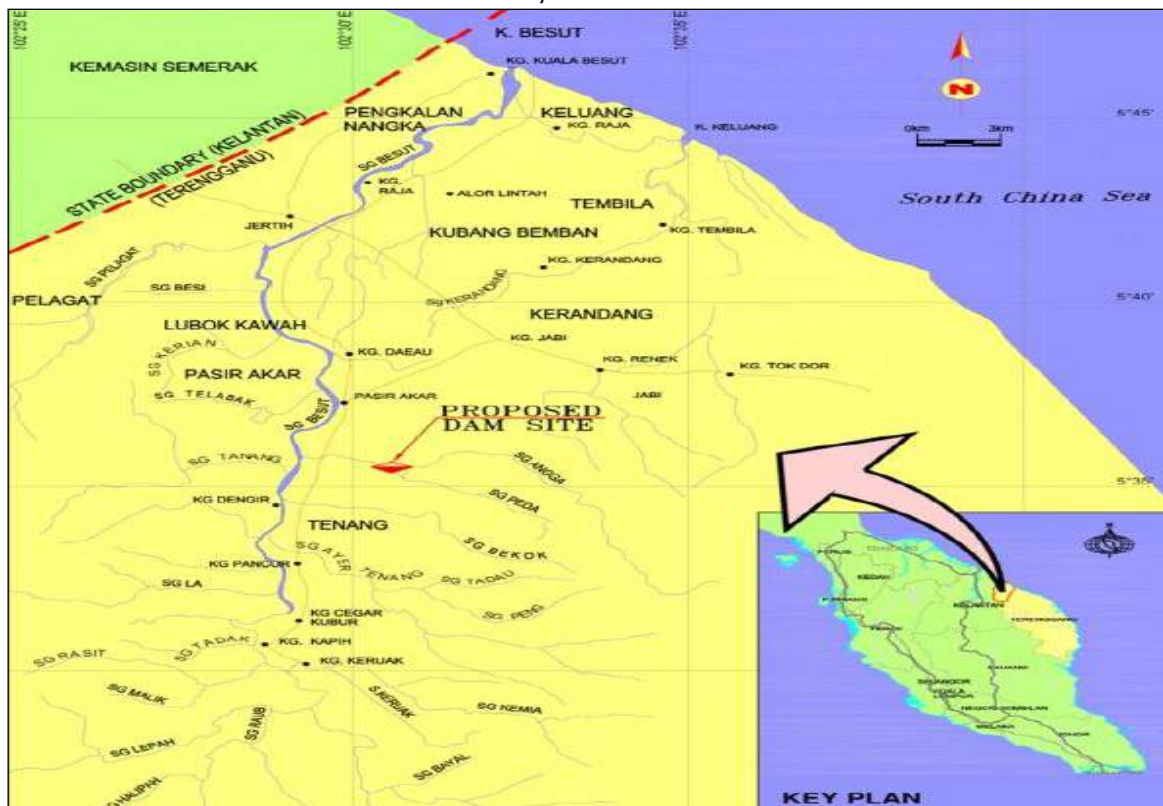
5.1.2. Empangan Paya Peda terletak 1.5 km di hulu Angga Barrage dan 17 km dari Bandar Jerleh, Terengganu. Daripada kawasan tadahan seluas 77 km persegi, sebanyak 12.12 km persegi (16%) dijadikan kawasan takungan air. Mengikut *Final Design Report* 2009, Empangan Paya Peda dijangka dapat menyimpan (reliable storage) 220 juta m³ air dan mengeluarkan air sehingga 1,120 *million litre per day* (MLD) untuk memenuhi keperluan bekalan air pertanian, domestik dan pembangunan di Daerah Besut sehingga tahun 2050.

5.1.3. Objektif pembinaan projek ini adalah untuk menyediakan sebuah empangan bagi memenuhi keperluan air untuk Skim Pengairan Besut di Kawasan Pembangunan Pertanian Bersepadu Terengganu Utara (IADA KETARA),

menambah bekalan air domestik di Daerah Besut dan menjadi struktur kawalan untuk mengurangkan risiko banjir di hilir lembah Sungai Besut dan kawasan lain semasa musim tengkujuh.

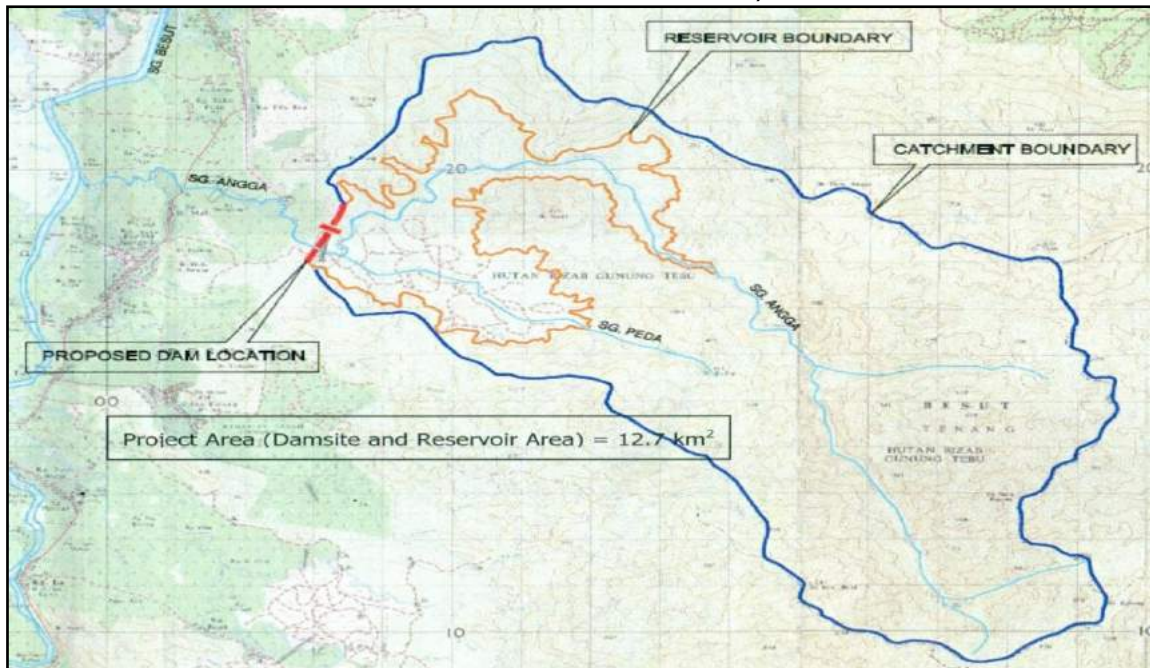
5.1.4. Empangan Paya Peda merupakan jenis empangan *embankment* yang menahan tekanan sisi air takungan dengan berat struktur itu sendiri yang diperkukuhkan sepenuhnya dengan tanah dan batuan. Empangan jenis ini dibina menggunakan konsep zon tambakan (Earthfill Zoned). Komponen empangan ini terdiri dari Empangan Utama (Main Dam), Empangan Pelana (Saddle Dam), Alur Limpah (Service Spillway), Terowong Lencongan (Diversion Tunnel), Alur Limpah Kecemasan (Emergency Spillway), *Intake Tower and Valve House*, Jalan Masuk (Access Roads), Bangunan Tetap (Permanent Buildings) dan Kemudahan Rekreasi Dan Lanskap. Tapak pembinaan empangan dan keseluruhan kawasan projek adalah seperti di peta dan gambar berikut:

PETA 5.1
TAPAK PEMBINAAN EMPANGAN PAYA PEDA
DI BESUT, TERENGGANU

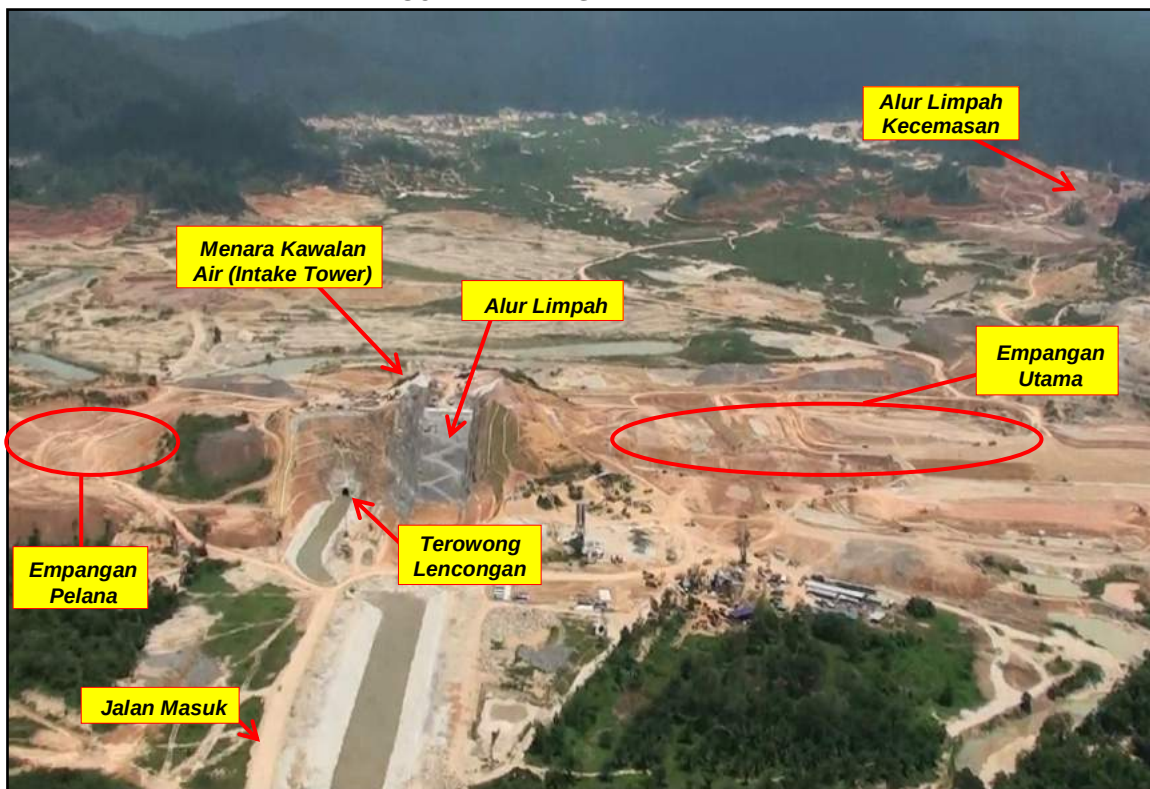
Sumber : IADA KETARA

PETA 5.2
KELUASAN KAWASAN TADAHAN, TAKUNGAN DAN
LOKASI EMPANGAN PAYA PEDAS DI BESUT, TERENGGANU

Sumber : MOA

GAMBAR 5.1
GAMBARAN KESELURUHAN
PROJEK EMPANGAN PAYA PEDAS

Sumber : MOA

5.1.5. Skim Pengairan Besut meliputi kawasan tanaman padi seluas 10,804 hektar. Kemudahan empangan ini akan dapat meningkatkan keupayaan dan kecukupan bekalan air kepada Skim Pengairan Besut yang meliputi kawasan fizikal jelapang padi KETARA seluas 5,323 hektar yang diusahakan oleh seramai 2,346 orang pesawah dan juga 8 skim kecil pengairan untuk kawasan padi lain seluas 5,481 hektar.

5.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan bagi menilai sama ada Projek Pembangunan Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, cekap dan berhemat untuk mencapai objektif yang ditetapkan.

5.3. SKOP PENGAUDITAN

Pengauditan meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap pengurusan pembangunan Empangan Paya Peda bermula tahun 2007 hingga bulan Julai 2013 yang termasuk kajian awal.

5.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan telah dijalankan dengan menyemak fail, rekod dan dokumen berkaitan di BPSP, MOA, Pejabat IADA KETARA Jerneh, Terengganu dan Pejabat Tapak Projek Empangan Paya Peda. Lawatan ke tapak pembinaan empangan di Terengganu juga telah dilakukan pada bulan Julai 2013. Pemeriksaan fizikal terhadap peralatan dan kelengkapan pembinaan juga telah dibuat. Selain itu, temu bual dengan pegawai berkaitan juga telah diadakan.

5.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan dari bulan Julai hingga September 2013 mendapati secara umumnya Pembangunan Empangan Paya Peda adalah kurang memuaskan kerana setakat bulan Julai 2013 prestasi pembinaan empangan lewat 18.49% daripada jadual kontrak (status kemajuan kerja adalah 65.12% berbanding jadual kontrak 83.61%). Kelewatan ini adalah disebabkan oleh kegagalan kontraktor untuk mematuhi terma kontrak yang ditetapkan. Kesan daripada kelewatan ini akan menjejaskan pencapaian objektif projek dalam tempoh yang ditetapkan. Selain itu, terdapat beberapa kelemahan dalam Projek Pembangunan Empangan Paya Peda seperti berikut:

- i. klausa kontrak tidak dipatuhi sepenuhnya;
- ii. berlaku lebihan bayaran (improper payment) kepada Jurukur Jitu Runding (ukur tanah) sejumlah RM0.53 juta;
- iii. pemilihan kontraktor yang tidak berkelayakan/berpengalaman;
- iv. syor laporan EIA tidak dipatuhi sepenuhnya; dan
- v. kurang *engagement* dengan penduduk sekitar.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui dan ulasan MOA adalah seperti di perenggan berikut:

5.5.1. Prestasi Projek

5.5.1.1. Pencapaian Fizikal Projek

Berdasarkan jadual dalam kontrak, kemajuan kerja yang ditetapkan pada Julai 2013 adalah 83.61%. Bagaimanapun, semakan Audit terhadap laporan bulanan No. 38 perunding projek mendapati kemajuan kerja pada 25 Julai 2013 adalah hanya 65.12% iaitu lewat 18.49%. Antara faktor utama kelewatan pelaksanaan projek ini sehingga bulan Julai 2013 adalah:

- a. pengurusan kerja pembinaan yang tidak sistematik dan menyeluruh kerana kontraktor kurang pengalaman dan pengetahuan dalam pembinaan empangan *hydro mechanical gate system*, tidak mematuhi garis panduan antarabangsa dan *incomplete submission* seperti tidak mengemukakan *preliminary drawings* dan perkiraan komponen yang tidak tepat.
- b. kontraktor tidak memiliki bilangan aset pembinaan (jentera) yang mencukupi seperti *excavator, bulldozer, compactor, drilling machines* dan *dump truck*. Sebagai contoh bagi bulan Julai 2013, jumlah bilangan jentera yang sepatutnya digunakan dalam kerja pembinaan Empangan Paya Peda adalah 215 unit jentera tetapi kontraktor hanya menggunakan sebanyak 151 unit jentera sahaja.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

BPSP dan perunding telah memberi beberapa teguran kepada kontraktor mengenai kelewatan yang disebabkan oleh kelemahan dalam pengurusan projek. Berdasarkan kepada keperluan menyiapkan projek mengikut jadual asal, pihak perunding telah mengesyorkan pertambahan jentera, tenaga kerja dan jam bekerja. Kemajuan terkini berdasarkan Laporan Kemajuan No.43 (Disember 2013) Revision No.3 adalah 74.54% iaitu lewat 4.72% daripada tarikh siap kerja yang baru iaitu 16 Jun 2014. Kontraktor telah mengambil tindakan menambah bilangan jentera dan loji untuk mempertingkatkan kemajuan kerja. Bagaimanapun ia masih belum mencukupi.

Selain itu, antara perkara lain yang juga menyumbang kepada kelewatan adalah tempoh masa yang panjang diambil oleh kontraktor untuk memberi maklum balas terhadap ulasan perunding mengenai Method of Statement dan Shop Drawing yang disediakan semasa tempoh kontrak berjalan. Ada kalanya semakan yang berulang-kali dan terperinci perlu dilaksanakan untuk memastikan tiada kesilapan pada rekabentuk yang kritikal dan kompleks.

Pengawasan dan pemantauan harian projek dibuat oleh perunding berpandukan kepada Critical Path Method (CPM). Oleh yang demikian, perunding dan BPSP dari semasa ke semasa mengesyorkan kepada kontraktor langkah-langkah untuk mengatasi kelewatan kemajuan yang berlaku serta memberi surat teguran dan juga membangkitkan dalam setiap mesyuarat. Bagaimanapun pihak kontraktor mempunyai pertimbangannya sendiri bagi melaksanakan kerja-kerja mengikut program yang dipersetujui.

- c. hujan melebihi paras biasa telah menyebabkan sebahagian *Upstream Coffe Dam* roboh pada 24 Disember 2012 kerana takungan air hujan telah melebihi paras ketinggian *coffer dam*. Perkara ini telah menyebabkan pihak kontraktor terpaksa melaksanakan kerja-kerja pembersihan dan pembaikan lain yang telah menjejaskan kemajuan kerja. *Upstream Coffe Dam* yang roboh akibat hujan melebihi paras biasa adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 5.2

GAMBAR 5.3

Limpahan Air Di Upstream Coffe Dam

Sumber: MOA's Report On The Collapse Of Section Of Upstream Coffe Dam Due To Flood (24.12.2012)

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014

Rekabentuk Benteng Sementara (Coffe Dam) telah direkabentuk mengikut piawaian antarabangsa 1:25 tahun, tetapi hujan yang berlaku pada masa tersebut adalah luar biasa yang melebihi 1:50 tahun.

Kelewatan ini akan menjejaskan tempoh pencapaian *outcome* Empangan Paya Peda iaitu bermula bulan Disember 2013 (tempoh kontrak 42 bulan mulai bulan Jun 2010). Antara *outcome* yang akan terjejas mulai bulan Disember 2013 sehingga projek disiapkan sepenuhnya adalah:

- i. unjuran penanaman padi 2 kali setahun;
- ii. peningkatan hasil padi; dan
- iii. tebatan banjir.

Selain itu, kelewatan ini akan menyebabkan Kerajaan menanggung tambahan kos perkhidmatan perunding sejumlah RM454,899 sebulan atau sejumlah RM2.96 juta berdasarkan surat permohonan perunding bertarikh 30 Mei 2013 untuk tempoh Disember 2013 hingga Jun 2014.

Pada pendapat Audit, kelewatan ini dapat dielakkan jika kontraktor telah berusaha untuk melaksanakan projek seperti mana yang telah ditetapkan dalam kontrak. Pemilihan kontraktor yang berwibawa dari segi pengalaman, pengetahuan serta memiliki sumber pengurusan pembinaan yang mencukupi terutama sekali bagi projek berskala besar dan memerlukan kepakaran teknikal yang tinggi.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Pemilihan kontraktor adalah daripada Kementerian Kewangan mengikut surat bertarikh 12 September 2008. BPSP hanya diberi satu (1) nama kontraktor. Memandangkan projek ini sebuah projek yang kompleks dan melibatkan kos yang tinggi dan hanya satu (1) kontraktor sahaja yang disenaraikan maka BPSP berpandangan bahawa pemilihan oleh Kementerian Kewangan telah mengambil kira pelbagai faktor termasuk kelayakan kontraktor, kemampuan teknikal, kewangan, peralatan, prestasi, pengetahuan dan pengalaman.

5.5.1.2. Pencapaian Kewangan Projek

Peruntukan yang diluluskan bagi Projek Pembangunan Empangan Paya Peda mulai tahun 2007 hingga 2013 adalah berjumlah RM356.49 juta. Amaun ini melibatkan kerja-kerja awalan seperti kajian tanah, pengambilalihan tanah, khidmat perunding dan pembinaan empangan. Bagi tujuan pembinaan empangan satu kontrak telah dimeterai iaitu perjanjian Projek Pembangunan Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu Darul Iman bertarikh 23 November 2010 dengan kos berjumlah RM333.10 juta. Bagaimanapun berlaku tambahan kos kontrak berjumlah RM10.45 juta setelah pelarasan harga dibuat pada kos asal bagi kerja-kerja pembinaan empangan dan struktur *appurtenant*. Pelarasan harga ini dimeterai melalui *Supplementary Agreement* bertarikh 12 September 2012. Kos kontrak yang baru adalah berjumlah RM343.55 juta iaitu peningkatan sebanyak 3.14%. Selain itu, berlaku 2 Arahan Perubahan Kerja (APK) iaitu APK No.1 berjumlah RM6.88 juta (tambahan) dan APK No. 2 berjumlah RM1.55 juta (penolakan). Kedua-dua APK ini menyebabkan kos keseluruhan kontrak telah meningkat sehingga RM348.88 juta (1.55%) seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.1
BUTIRAN KOS KONTRAK, PELARASAN HARGA DAN ARAHAN PERUBAHAN KERJA

BIL.	BUTIRAN KONTRAK	JUMLAH KOS KONTRAK (RM)	PERTAMBAHAN/ (PENGURANGAN) KOS (RM)	JUMLAH DIPINDA (RM)
1.	Kerja-kerja Awalan	24,976,752	-	24,976,752
2.	Provisional Sum	31,040,000	-	31,040,000
3.	Jalan Masuk Dan Bangunan	38,415,057	-	38,415,057
4.	Empangan Dan Struktur <i>Appurtenant</i>	238,667,789	10,446,388	249,114,177
5.	APK No. 1 - <i>Surface Excavation In Rock</i>	-	6,887,590	6,887,590
6.	APK No. 2 - Pembatalan Pembinaan Pejabat Tapak Perunding	-	(1,550,000)	(1,550,000)
JUMLAH		333,099,598	15,783,978	348,883,576

Sumber : MOA

Kos perunding projek pada asalnya berjumlah RM5.21 juta untuk tempoh Februari 2007 hingga April 2008. Kementerian Kewangan selanjutnya telah meluluskan 3 kos tambahan perkhidmatan perunding menjadikan kos keseluruhan berjumlah RM24.01 juta bagi tempoh sehingga 30 November 2013 seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.2
PERIHAL PERKHIDMATAN JURUPERUNDING

BIL.	TAJUK KONTRAK	KOS PERKHIDMATAN PERUNDING (RM)
1.	<i>Consultancy Services for 'Rekabentuk Terperinci, Kajian Kejuruteraan/Teknikal, Penyediaan Dokumen Tender Dan Penyeliaan Pembinaan Bagi Pelaksanaan Projek Pembangunan Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu Darul Iman'.</i>	5,214,837
2.	Kos Tambahan Perkhidmatan Perunding Untuk Melaksanakan Projek Pembinaan Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu.	14,958,183
3.	Tambahan Kos Perkhidmatan Perunding Bagi Projek Pembinaan Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu.	3,267,224
4.	Tambahan Kos Perkhidmatan Perunding Bagi Projek Pembinaan Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu.	570,034
JUMLAH		24,010,278

Sumber : MOA

Peruntukan dan perbelanjaan bagi pembangunan Empangan Paya Peda sehingga tahun 2013 yang termasuk kajian-kajian seperti ukur tanah, EIA, siasatan tanah dan kos kontrak pembinaan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.3
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN PROJEK PEMBANGUNAN EMPANGAN PAYA PEDA BAGI TAHUN 2007 HINGGA 2013

TAHUN	PERUNTUKAN (RM)	PERBELANJAAN SEBENAR		BAKI (RM)
		(RM)	(%)	
2007	4,600,010	4,599,874	99.9	136
2008	6,000,000	3,234,645	53.9	2,765,355
2009	12,216,010	12,215,984	99.9	26
2010	28,886,750	28,886,750	100	0
2011	66,990,148	66,988,689	99.9	1,459

TAHUN	PERUNTUKAN (RM)	PERBELANJAAN SEBENAR		BAKI (RM)
		(RM)	(%)	
2012	97,500,000	73,806,054	75.7	23,693,946
2013	140,300,000	95,749,106	68.2	44,550,894
JUMLAH	356,492,918	285,481,102		71,011,816

Sumber : BPSP

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 10 Februari 2014

Kos perunding projek asal hanyalah untuk rekabentuk. Oleh kerana pembinaan empangan melibatkan struktur yang kompleks dan berisiko maka khidmat juruperunding diperlukan untuk penyeliaan. Justeru tambahan kos perkhidmatan perunding adalah untuk tujuan penyeliaan.

5.5.2. Pengurusan Projek

5.5.2.1. Kajian Kemungkinan

Bagi meningkatkan pengeluaran pelbagai hasil tanaman terutamanya tanaman padi di kawasan Skim Pengairan Besut, beberapa *project proponent*/pemaju projek telah melantik beberapa perunding untuk menjalankan kajian bagi mengenalpasti kaedah atau membaikpulih kemudahan-kemudahan sedia ada yang boleh mengawal dan mengatasi halangan seperti musim kemarau, banjir, serangan serangga dan pemendapan sistem pengairan. Dalam menangani halangan tersebut, perunding telah mencadangkan beberapa kaedah antaranya ialah hasrat membina takungan atau Empangan Paya Peda di Besut, Terengganu yang berfungsi sebagai sistem pengairan untuk pertanian dan mengurangkan berlakunya banjir kilat serta meningkatkan bekalan air. Cadangan Pembinaan Empangan Paya Peda telah dinyatakan di dalam 5 laporan kajian kemungkinan seperti mana di jadual berikut:

JADUAL 5.4
KAJIAN KEMUNGKINAN YANG TELAH DIJALANKAN

BIL.	PROPONENT/ PEMAJU PROJEK	JENIS KAJIAN
1.	MOA	<i>Northern Terengganu Integrated Development Project Final Report 3 Jun 1984 - Engineering And Water Resources oleh Agrosains In Association With Perunding Bersatu And Crippen International.</i>
2.	Jabatan Parit Dan Taliair, Kementerian Pertanian	<i>Besut Flood Mitigation Project Final Report 1988 oleh Kumarasivam Tan & Ariffin Sdn. Bhd. In Association With Camp Scott Furphy Pty. Ltd.</i>
3.	Asian Development Bank	<i>Feasibility Study On Northern Terengganu Rural Development Project (Phase II) Malaysia Final Report Volume 3 August 1992 Annex III : Rehabilitation Of Irrigation Schemes And Water Management oleh Rural Development Corporation Republic Of Korea In Association With Kumarasivam Tan & Ariffin Sdn. Bhd.</i>
4.	Jabatan Pengairan Dan Saliran Malaysia	<i>Feasibility Study Of Paya Peda Dam Terengganu Darul Iman Volume I-III July 1995 oleh Jurutera Perunding Zaaba Sdn. Bhd. In Association With Associated Consulting Engineers-ACE (PVT) LTD. Karachi, Pakistan.</i>
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran Malaysia	<i>Review Of Besut Flood Mitigation Project And Detailed Design Of Besut Barrage - Interim Report Phase I Review May 2001 oleh Ranhill Bersekutu Sdn. Bhd.</i>

Sumber : MOA Dan IADA KETARA

5.5.2.2. Pelantikan Kontraktor Dan Perunding

Syarat am kontrak perlu dipatuhi bagi memelihara kepentingan Kerajaan sekiranya berlaku sebarang pelanggaran atau ketidakpatuhan syarat kontrak. Semakan Audit mendapati beberapa kelemahan seperti berikut:

a. Proses Perolehan Lewat Dilaksanakan

Kementerian Kewangan melalui surat bertarikh 31 Julai 2007 telah memutuskan Projek Pembangunan Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu dilaksanakan secara tender terbuka. Bagaimanapun, Kementerian Kewangan melalui suratnya bertarikh 12 September 2008 pula telah bersetuju supaya pemilihan kontraktor dibuat secara rundingan terus dengan melantik JAKS Resources Berhad dan Pembinaan Sujaman Sdn. Bhd. (secara usaha sama) sebagai kontraktor utama. Dengan itu, satu surat niat bertarikh 11 November 2008 telah dikeluarkan oleh MOA agar kontraktor mengemukakan harga tawaran berasaskan dokumen tender dalam tempoh masa 14 hari. Jawatankuasa Rundingan Harga MOA telah mengadakan 3 kali mesyuarat untuk membincangkan dan mempersetujui harga tawaran syarikat berjumlah RM464.35 juta. Mengikut minit mesyuarat Jawatankuasa Rundingan Harga yang diadakan pada 22 Jun 2009, MOA telah bersetuju untuk menawarkan nilai kontrak berjumlah RM280 juta berdasarkan nilai kadar harga semasa, perbandingan dengan nilai kontrak sedia ada dan mengambil kira tempoh penyiapan selama 42 bulan. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- i. pihak MOA mengambil masa selama 9 bulan mulai dari 11 November 2008 hingga 14 Julai 2009 untuk menyelesaikan rundingan harga berbanding dengan 14 hari seperti kehendak surat Kementerian Kewangan bertarikh 26 Mac 2008; dan
- ii. pihak MOA juga mengambil masa selama 13 bulan mulai dari 11 November 2008 hingga tarikh Surat Setuju Terima (SST) pada 11 November 2009 untuk memuktamadkan rundingan mengenai skop kerja, reka bentuk, harga, tempoh siap dan lain-lain. Ini adalah bertentangan dengan kehendak surat Kementerian Kewangan bertarikh 2 Julai 2003 yang menyatakan tempoh memuktamadkan rundingan selepas Surat Niat dikeluarkan adalah 6 bulan bagi projek bernilai melebihi RM10 juta.

Pada pendapat Audit, tempoh masa yang panjang untuk menyelesaikan rundingan harga iaitu selama 9 bulan telah melewati tarikh penyiapan projek. Jika tempoh masa ini dihadkan mengikut peraturan iaitu dalam masa 14 hari, maka tarikh siap projek sepatutnya adalah 15 Mac 2013 dan bukannya 30 November 2013 setelah mengambil kira tempoh kontrak selama 42 bulan. Perkara ini seterusnya telah melewati manfaat kepada industri pertanian kerana sistem pengairan sawah padi tidak dapat dilaksanakan mengikut tempoh masa yang ditetapkan.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Pihak BPSP sentiasa memberi perhatian dan telah mengambil tindakan sedaya upaya untuk menyelesaikan perolehan secepat mungkin. Projek ini melibatkan kos yang besar dan senarai kuantiti (BQ) yang banyak dan memerlukan penelitian secara mendalam oleh pihak Kerajaan dan juga pihak kontraktor sebelum persetujuan harga dapat dicapai. Semasa surat kelulusan oleh Kementerian Kewangan diperolehi untuk pelaksanaan projek ini, dokumen tender termasuk lukisan dan senarai kuantiti (BQ) masih belum siap sepenuhnya. Dokumen yang lengkap perlu ada terlebih dahulu untuk tujuan tender. Ia hanya disiapkan pada Mac 2009. BPSP menyerahkan Dokumen Tender kepada kontraktor pada 3 Mac 2009 untuk kontraktor mengemukakan tawaran harga tender pada atau sebelum 3 April 2009 melalui surat bertarikh 3 Mac 2009. Tarikh tutup tender dilanjutkan ke 30 April 2009 atas permohonan pihak kontraktor.

Bagi tujuan Rundingan Harga, Pengerusi Rundingan Harga perlu mendapat kelulusan Pegawai Pengawal. Pelantikan Pegawai Penguasa dan Pengerusi Rundingan Harga telah diluluskan pada 19 Mei 2009. Setelah tawaran kontraktor diterima, sebanyak 3 kali rundingan harga dilaksanakan dan mengambil masa selama 22 hari. Setelah rundingan harga kontrak dimuktamadkan oleh Jawatankuasa Rundingan Harga, ia seterusnya dibawa ke Mesyuarat Lembaga Perolehan (LPA) A Kementerian untuk persetujuan. Mesyuarat LPA telah diadakan pada 14 Ogos 2009. Selepas mendapat persetujuan LPA, ia dimajukan kepada MOF untuk kelulusan. Surat Setuju Terima telah dikeluarkan pada 11 November 2009. Jika mengambil kira proses-proses yang terlibat dari pelantikan Pengerusi Rundingan Harga sehingga keluarnya Surat Setuju Terima, tempoh yang diambil lebih kurang 5 bulan adalah munasabah dan tempoh rundingan harga hanyalah selama 22 hari sahaja.

b. Kontrak Lewat Ditandatangani

Kementerian Kewangan telah bersetuju melantik JAKS Resources Berhad dan Pembinaan Sujaman Sdn. Bhd. secara usaha sama untuk menyiapkan kerja-kerja pembangunan Empangan Paya Peda bagi tempoh selama 42 bulan dengan nilai kontrak berjumlah RM333.10 juta. Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, perjanjian kontrak hendaklah ditandatangani selepas semua terma dan syarat dipersetujui oleh kedua-dua pihak selewat-lewatnya empat (4) bulan daripada tarikh SST dikeluarkan.

Semakan Audit mendapati SST dikeluarkan pada 11 November 2009, manakala kontrak ditandatangani pada 23 November 2010 iaitu 12 bulan dari tarikh SST dikeluarkan dan telah berlaku kelewatan selama 8 bulan.

Pada pendapat Audit, pemeteraian kontrak pada awal projek akan memastikan kesemua obligasi pihak kontraktor dan Kerajaan dinyatakan dengan tepat dan menyeluruh seterusnya menjamin kepentingan Kerajaan.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Kelewatan kontrak ditandatangani adalah disebabkan kelewatan untuk mendapatkan persetujuan mengenai Pelarasan Kadar Harga (Rationalised) dengan kontraktor dan masa yang diambil oleh perunding projek untuk membuat pembetulan kepada dokumen kontrak selaras dengan Akta Kontrak Kerajaan 1949 bagi Harga Kontrak yang bernilai RM 100 juta ke atas, Kontrak perlu ditandatangani oleh Menteri Pertanian Dan Industri Asas Tani Malaysia.

Setelah Surat Setuju Terima dikeluarkan, BPSP telah mengambil langkah-langkah yang sewajarnya bagi memastikan perjanjian kontrak ditandatangani dalam tempoh 4 bulan seperti yang ditetapkan. Kelewatan menandatangani dokumen kontrak antara lain adalah berikutan pindaan tarikh milik tapak daripada 19 November 2009 kepada 1 Jun 2010 kerana Detailed Environmental Impact Assessment (DEIA) belum diluluskan. Notis pindaan telah dikeluarkan pada 10 Mac 2010. Pindaan tarikh ini melibatkan tempoh selama 6 bulan 12 hari.

Proses menandatangani dokumen kontrak ini juga melibatkan proses yang berulang khususnya semasa pelarasan harga dan juga penyediaan draf dokumen kontrak. Pihak kontraktor perlu mengemukakan pelarasan kadar harga bagi setiap item kerja berdasarkan harga kontrak yang telah dipersetujui untuk pertimbangan Kerajaan. Dalam masa yang sama juga perunding juga menyediakan pelarasan kadar harga. Pelarasan kadar harga ini disiapkan dan dikemukakan oleh perunding kepada BPSP untuk semakan dan persetujuan pada bulan Ogos 2010. Seterusnya dokumen kontrak disediakan oleh perunding dan Jilid I dokumen ini telah siap dikemukakan menerusi surat bertarikh 27 Ogos 2010 untuk semakan BPSP. Dokumen kontrak yang lengkap masih tidak dapat disediakan oleh perunding kerana sebahagian lukisan kontrak yang disediakan oleh perunding MECIP belum siap dan kontraktor belum mengemukakan anggaran kuantiti bahan digunakan yang terlibat dengan V.O.P. (Variation Of Price). Maklumat ini adalah sebahagian daripada dokumen kontrak. Lukisan kontrak diterima pada 25 Oktober 2010 manakala dokumen kuantiti V.O.P. tersebut hanya diterima oleh BPSP pada November 2010. Proses yang berulang ini dilaksanakan bagi memastikan kesilapan dapat dielakkan. Perunding menyerahkan semula dokumen kontrak yang lengkap pada November 2010 untuk proses tandatangan. Dokumen kontrak yang

siap disediakan telah pun dimajukan kepada Cawangan Kewangan MOA untuk mendapatkan tandatangan YB Menteri melalui memo bertarikh 23 November 2010 dan telah ditandatangani pada 30 November 2010.

Kesimpulannya, BPSP telah mengambil langkah-langkah sewajarnya untuk menyiapkan dokumen kontrak dalam tempoh yang ditetapkan. Kelewatan adalah sebenarnya disebabkan oleh dokumen kontrak yang lengkap lewat diterima dari perunding.

c. Lantikan Subkontraktor Tanpa Kebenaran

Mengikut Fasal 27 (a) Syarat-syarat Kontrak Projek Pembangunan Empangan Paya Peda, kontraktor hendaklah melaksanakan *builder's works* seperti mana di dalam Jadual Kadar Harga (Bills of Quantities) dan tidak dibenarkan memberi keseluruhan atau mana-mana bahagian kerja kepada kontraktor lain tanpa kebenaran bertulis terlebih dahulu daripada Pegawai Penguasa. Semasa lawatan Audit ke tapak, adalah didapati, *builder's works* iaitu *Access Road And Buildings* (Bahagian A) bernilai RM38.42 juta dan *Dam And Appurtenant Structures* (Bahagian B) bernilai RM249.11 juta dilaksanakan oleh 16 subkontraktor yang dilantik oleh JAKS Resources Berhad tanpa kelulusan secara bertulis daripada Pegawai Penguasa. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.5
SENARAI SUBKONTRAKTOR YANG DILANTIK OLEH JAKS RESOURCES BERHAD
TANPA KELULUSAN PEGAWAI PENGUASA

BIL.	NAMA SUBKONTRAKTOR	JENIS KERJA
1.	That Seng Construction Sdn. Bhd.	Main/Saddle Dam, Service Spillway, Tunnel, Piping
2.	Pembinaan Tunggal Prestasi Sdn. Bhd.	Road 3
3.	Macru Construction Sdn. Bhd.	Road 1 And 2
4.	Siong Hwang Sdn. Bhd.	Road 1
5.	GV Construction & Development Sdn. Bhd.	Emergency Spillway
6.	Low Hoo & Sons Sdn. Bhd.	Gates
7.	Power Electrical Sdn. Bhd.	Electrical Works
8.	Syarikat Pembinaan Infrastruktur OKH Sdn. Bhd.	Emergency Spillway
9.	OTA Tunnel Squad Sdn. Bhd.	Tunnel
10.	BB Construction	Road 3
11.	Chee Khuan Construction	Riprap Laying
12.	KSJ Ready Mix	Ready Mixed Concrete Supply To Emergency Spillway
13.	Super Sterling Mix (M) Sdn. Bhd.	Ready Mixed Concrete To Main Dam
14.	Soil Instruments (M) Sdn. Bhd.	Dam Monitoring Instrument Installer & Grouting
15.	Maju Tri Engineering	Shotcrete And Rock Anchor
16.	Braxtus Sdn. Bhd.	Environmental Monitoring, Audit And Training

Sumber : JAKS Resources Berhad

Berdasarkan senarai pekerja yang dikemukakan kepada pihak Audit pada 2 Julai 2013 adalah didapati seramai 271 pekerja yang terdiri daripada *Project Engineer, Supervisor, Projek Manager, Surveyor, Technician,*

Chainman, Operator Machine, Clerk, Field Assistant, Driver dan Pekerja Am di tapak pembinaan adalah merupakan pekerja dari 8 subkontraktor. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.6
BILANGAN PEKERJA SUBKONTRAKTOR

BIL.	NAMA SUBKONTRAKTOR	KERJA	BILANGAN PEKERJA		JUMLAH
			TEMPATAN	ASING	
1.	That Seng Construction Sdn. Bhd.	Main/Saddle Dam, Service Spillway, Tunnel, Piping	55	37	92
2.	Pembinaan Tunggal Prestasi Sdn. Bhd.	Road 3	6	6	12
3.	Macru Construction Sdn. Bhd.	Road 1 And 2	10	10	20
4.	GV Construction & Development Sdn. Bhd.	Emergency Spillway	33	39	72
5.	OTA Tunnel Squad Sdn. Bhd.	Tunnel	6	43	49
6.	Super Sterling Mix (M) Sdn. Bhd.	Ready Mixed Concrete To Main Dam	7	2	9
7.	Soil Instruments (M) Sdn. Bhd.	Dam Monitoring Instrument Installer And Grouting	5	7	12
8.	Maju Tri Engineering	Shotcrete And Rock Anchor	1	4	5
JUMLAH			123	148	271

Sumber : JAKS Resources Berhad

Pada pendapat Audit, pekerja yang bertauliah dan berpengalaman akan dapat melaksanakan kerja dengan lebih berkualiti dan mengikut standard yang ditetapkan. Untuk itu, pelantikan subkontraktor mestilah memperoleh kelulusan daripada Pegawai Penguasa supaya pekerja di bawah subkontraktor adalah dari kalangan yang bertauliah dan berpengalaman. Bagaimanapun, seboleh-bolehnya sebahagian besar *builder's works* sepatutnya dilaksanakan oleh kontraktor utama sebagai kepastian kakitangan atau tenaga kerja teknikal syarikat berkeupayaan dan berpengalaman dalam bidang pembinaan dan pengkhususan.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

BPSP tidak ada menerima apa-apa permohonan daripada kontraktor dan daripada pihak perunding untuk menyerahkan apa-apa komponen kerja kepada subkontraktor. Oleh itu BPSP berpendirian bahawa semua kerja-kerja dilaksanakan oleh kontraktor melalui wakil-wakilnya. BPSP mengambil maklum berhubung teguran Audit dan telah mengambil tindakan mendapat pengesahan senarai nama-nama subkontraktor yang terlibat daripada perunding.

d. Lebihan Bayaran Bagi Kerja *Engineering Survey*

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 13 Tahun 2008 - Tafsiran *Improper Payment* yang boleh membawa maksud kepada Pembayaran Tanpa Kuasa/ Salah/Pembayaran Tidak Sepatutnya ialah pembayaran yang dibuat dengan

tidak sewajar sama ada dari segi bertentangan dengan peruntukan undang-undang, peraturan atau tidak mengikut syarat-syarat, kaedah atau tatacara yang ditetapkan bagi sesuatu pembayaran.

Semakan Audit mendapati berlaku lebihan bayaran kepada Jurukur Jitu Runding sejumlah RM496,251 bagi kerja *engineering survey* (ukur tanah). Kronologi perkiraan lebihan bayaran adalah seperti berikut:

- i. Kelulusan Kementerian Kewangan yang pertama pada 16 Ogos 2007 untuk kerja pengukuran kejuruteraan adalah sejumlah RM496,251.
- ii. Tuntutan Jurukur Jitu Runding bagi kerja pengukuran kejuruteraan adalah sejumlah RM852,846. Bagaimanapun, perunding projek hanya mengesahkan sejumlah RM617,503 yang boleh dituntut oleh Jurukur Jitu Runding. Dengan itu, bayaran yang sepatutnya dibuat oleh MOA adalah RM617,503.
- iii. Pihak MOA telah membuat bayaran melalui bayaran interim pertama berjumlah RM424,863 melalui baucar bernombor D1222 bertarikh 10 Disember 2007 dan bayaran interim kedua berjumlah RM71,388 melalui baucar bernombor D1741 bertarikh 27 Disember 2007. Jumlah yang telah dibayar melalui interim pertama dan kedua adalah sejumlah RM496,251 iaitu bersamaan dengan amaun peruntukan yang diluluskan oleh Kementerian Kewangan pada 16 Ogos 2007. Dengan itu, baki yang belum dibayar kepada Jurukur Jitu Runding adalah sejumlah RM121,252 (RM617,503 - RM496,251).
- iv. Jurukur Jitu Runding telah melaksanakan kerja tambahan iaitu penyediaan pelan pengambilan balik tanah pada Mei 2010. Bagi pelaksanaan kerja tambahan ini, MOA telah mengesahkan kos yang terlibat adalah sejumlah RM139,215.
- v. Dengan itu, MOA hanya perlu membayar sejumlah RM260,467 merangkumi baki yang belum dibayar sejumlah RM121,252 dan kos kerja pelan pengambilan balik tanah sejumlah RM139,215 kepada Jurukur Jitu Runding.
- vi. Bagaimanapun, MOA melalui surat bertarikh 11 November 2010 telah memohon kelulusan pertambahan skop dan pertambahan kos perkhidmatan perunding kerja ukur kepada Kementerian Kewangan sejumlah RM826,425 (tidak termasuk 5% cukai perkhidmatan). Berdasarkan permohonan ini, Kementerian Kewangan telah meluluskan peruntukan tambahan ini iaitu sejumlah RM756,718 bagi menyelesaikan baki bayaran iaitu sejumlah RM617,503 sebagai tambahan kuantiti dan sejumlah RM139,215 sebagai kos pelan pengambilan balik tanah melalui surat bertarikh 28 November 2010.
- vii. Jurukur Jitu Runding telah menuntut bayaran sejumlah RM756,718 pada 21 April 2011. Dengan itu, pihak MOA telah membuat bayaran melalui

bayaran interim ketiga (terakhir) pada 18 Mei 2011 berjumlah RM756,718 melalui baucar bernombor B0307.

- viii. Amaun peruntukan tambahan yang sepatutnya dimohon oleh MOA adalah hanya sejumlah RM260,467 (RM121,252 + RM139,215). Ini adalah kerana MOA telah membuat pembayaran kepada Jurukur Jitu Runding sejumlah RM496,251 pada tahun 2007.

Berdasarkan perkiraan di atas, pihak Audit mendapati berlaku lebih bayaran sejumlah RM496,251 (RM756,718 - RM260,467) kepada Jurukur Jitu Runding oleh MOA.

Akibat lebih bayaran ini juga, berlaku lebih bayaran taksiran cukai berjumlah RM29,775. Perkiraan lebih bayaran cukai adalah seperti berikut:

- i. jumlah bayaran cukai oleh MOA kepada Jurukur Jitu Runding melalui bayaran interim pertama, kedua dan ketiga adalah sejumlah RM70,216; dan
- ii. jumlah bayaran cukai yang sepatutnya dibayar adalah sejumlah RM40,441.

Dengan itu, jumlah keseluruhan lebih bayaran termasuk cukai adalah RM526,026 (RM496,251 + RM29,775).

Pada pendapat Audit, lebih bayaran berjumlah RM526,026 berlaku bermula daripada tuntutan Jurukur Jitu Runding, kecuai/kurang penelitian oleh pegawai BPSP dalam pengesahan tuntutan oleh juruukur. Adalah disyorkan supaya satu siasatan dijalankan bagi mengesahkan lebih bayaran ini serta mengenal pasti punca masalah. Jika didapati berlaku lebih bayaran, MOA hendaklah menuntut kembali lebih bayaran daripada Jurukur Jitu Runding dengan segera.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

BPSP telah membuat siasatan dan mendapati berlakunya lebih bayaran berjumlah RM526,026. Lebih bayaran ini berlaku disebabkan jangka masa yang panjang antara bayaran pertama dan kedua (tahun 2007) manakala bayaran ketiga (terakhir) dibuat pada tahun 2011. Pada jangka masa tersebut pegawai yang mengurus pembayaran juga telah bertukar. Terdapat kekeliruan pada kos tambahan seperti yang terkandung dalam perjanjian tambahan.

Jurukur juga telah membuat tuntutan yang salah dengan menghantar invois tuntutan sejumlah RM756,718 yang sepatutnya hanya berjumlah RM260,467. Selepas dibayar, pihak jurukur tidak memaklumkan semula kepada BPSP tentang lebih bayaran yang diterima. Ini juga telah menyebabkan BPSP tidak menyedari telah berlakunya lebih bayaran tersebut.

Lanjutan daripada kejadian tersebut, BPSP telah mengadakan mesyuarat bersama Jabatan Audit Negara, Unit Audit Dalam MOA, Bahagian Undang-Undang MOA dan Jurukur Jitu Runding pada 20 Disember 2013. Jurukur Jitu Runding telah bersetuju untuk membayar balik bayaran yang terlebih bayar dan mengemukakan surat pengakuan persetujuan pembayaran balik bayaran lebihan tersebut serta membuat rayuan agar bayaran dibuat secara ansuran. Surat rayuan ansuran tersebut telah diterima pada 6 Januari 2014.

Selanjutnya BPSP telah mengadakan satu perbincangan susulan bersama Jurukur pada 27 Januari 2014. Perbincangan tersebut dipengerusikan oleh YBhg. Datuk Ketua Setiausaha Kementerian dan turut hadir sama adalah pegawai-pegawai BPSP dan wakil penasihat undang-undang MOA. Dalam perbincangan tersebut pihak Jurukur sekali lagi bersetuju untuk membayar lebihan bayaran secara ansuran selama 18 bulan. Bayaran pertama sebanyak RM150,000 telahpun diterima MOA.

5.5.2.3. Prestasi Kontraktor

a. Pengalaman Teknikal Kontraktor Tidak Mencukupi

Mengikut rekod JAKS Resources Berhad bagi tempoh tahun 2005 hingga 2009, syarikat ini telah siap melaksanakan sebanyak 9 projek dengan nilai projek berjumlah RM569.26 juta seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.7
PROJEK YANG DILAKSANA OLEH JAKS RESOURCES BERHAD

BIL.	TEMPOH	PROJEK	KLIEN	NILAI KONTRAK (RM)
1.	September 2006 - Jun 2007	Program Pengurangan Air Tidak Berhasil Pakej 10A - Projek Penggantian Paip Air Lama Di Wilayah Hulu Selangor.	Bina Tamshah Sdn. Bhd.	12,679,000
2.	Ogos 2006 - Mac 2007	Cadangan Membina Dan Menyiapkan Tangki Utama, Tangki Sedutan Dan Kerja-Kerja Lain Berkaitan Untuk Cadangan Pembangunan Projek Perumahan Bercampur Dan Komersial Di Atas Lot 3107 & 3203 (Fasa1), Darul Aman Perdana, Mukim Sg. Petani, Daerah Kuala Muda, Kedah.	Bina Tamshah Sdn. Bhd.	1,816,000
3.	Jun 2006 - November 2006	Cadangan Projek Perumahan Bercampur Dan Komersial Di Mukim Pinang Tunggal, Daerah Kuala Muda, Kedah.	Kedah Sato Sdn. Bhd.	5,600,000

BIL.	TEMPOH	PROJEK	KLIEN	NILAI KONTRAK (RM)
4.	Februari 2006 - Januari 2008	<i>New Water Supply Scheme Including Upgrading Of Existing Distribution Works And NRW Improvement Works To Districts Of Dungun And Kemaman In The State Of Terengganu - Package 1.</i>	Bina Tamshah Sdn. Bhd.	89,113,000
5.	Julai 2004 - Mac 2007	<i>Construction And Completion Of Water Reticulation / Reservoir And Main Pipe At Telibong And Telipok.</i>	Puncak Niaga Berhad	197,000,000
6.	Ogos 2005 - April 2006	<i>Modification Works At Bukit Dengkil Reservoir And Ancillary Works.</i>	Bina Tamshah Sdn. Bhd.	2,526,000
7.	November 2003 - Jun 2006	<i>Construction 2 Nos. 2.5ML Reservoirs And 1 No.6.0ML Suction Tank With Booster Pumping Station Complete With Pumping Plag And Ancillary Works At Sekinchan.</i>	Syarikat Abdul Rahman	11,600,000
8.	November 2001 - Mei 2005	<i>Sistem Paip Agihan Bukit Badong Peringkat 1 & 2.</i>	Bina Tamshah Sdn. Bhd.	100,000,000
9.	September 2000 - Januari 2005	<i>Sungai Selangor Water Supply Scheme - Phase 3 (Package 3 & 5), Bukit Badong Headworks And Bulk Transfer Works. Construction And Completion Of Civil And Structural Works.</i>	Perangsang International Sdn. Bhd.	148,929,000
JUMLAH				569,263,000

Sumber : JAKS Resources Berhad

Daripada 9 projek tersebut, hanya satu projek iaitu *Construction and Completion of Water Reticulation/Reservoir and Main Pipe at Telibong and Telipok* bernilai RM197 juta adalah merupakan nilai kerja terbesar yang pernah disiapkan. Bagaimanapun, syarikat JAKS Resources Berhad tidak pernah terlibat dalam projek pembinaan empangan. Ini menunjukkan syarikat tidak ada pengalaman dalam pembinaan empangan. Manakala maklumat berkaitan kerja-kerja yang pernah dilaksanakan oleh syarikat Pembinaan Sujaman Sdn. Bhd. tidak dapat diperolehi. Bagaimanapun, syarikat Pembinaan Sujaman Sdn. Bhd. tidak terlibat secara aktif dalam pembinaan Empangan Paya Peda.

b. Keupayaan Kakitangan Teknikal Kontraktor Tidak Mencukupi

Kriteria penilaian keupayaan kakitangan teknikal kontraktor perlulah mengikut anggaran keperluan minimum bilangan kakitangan teknikal dan juga pengalaman. Semakan Audit mendapati MOA tidak mendapatkan senarai dan profil kakitangan teknikal JAKS Resources Berhad dan Pembinaan Sujaman Sdn. Bhd. bagi tujuan semakan dan penilaian sebelum Surat Setuju Terima dikeluarkan. Mengikut ulasan pihak perunding projek melalui surat bertarikh 13 Disember 2011, kontraktor utama kurang berpengalaman dalam bidang teknikal *Service Gates Schedule of Particular and Design Calculation*.

Pada pendapat Audit, oleh kerana struktur empangan adalah bersifat kompleks maka kepakaran yang spesifik perlu dimiliki oleh kontraktor bagi memastikan objektif pembinaan empangan dapat dicapai secara berkesan. Dengan itu, Kerajaan Persekutuan hendaklah memastikan keupayaan dan

pengalaman teknikal kontraktor adalah setanding dengan keperluan pembinaan projek yang ditender.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014

Oleh kerana jenis perolehan bagi projek ini adalah Konvensional Rundingan Terus, dengan pemilihan kontraktor daripada Kementerian Kewangan maka MOA tidak membuat penilaian keupayaan kewangan dan juga keupayaan teknikal kontraktor sebagaimana amalan bagi perolehan secara biasa. MOA dikehendaki untuk membuat rundingan terus dengan kontraktor ini seperti yang ditetapkan oleh Kementerian Kewangan menerusi surat bertarikh 12 September 2008. Memandangkan projek ini sebuah projek yang kompleks dan melibatkan kos yang tinggi maka pihak BPSP berpandangan bahawa pemilihan oleh Kementerian Kewangan telah mengambil kira pelbagai faktor termasuk kemampuan teknikal, kewangan, peralatan, prestasi, pengetahuan dan pengalaman.

c. Loji Dan Peralatan Asas Tidak Mencukupi

Antara kriteria pengukuran tahap kecekapan pelaksanaan kerja, faktor pemilikan bilangan loji dan peralatan asas perlulah sama atau melebihi daripada keperluan minima yang ditetapkan. Semakan Audit terhadap laporan bulanan No. 38 perunding projek mendapati maklumat loji dan peralatan yang dimiliki oleh kontraktor utama tidak diperolehi dan pemeriksaan Audit fizikal di tapak projek pada 3 Julai 2013 juga mendapati rekod pemilikan loji dan peralatan tidak dapat dikemukakan oleh pihak kontraktor utama. Berdasarkan Laporan Kemajuan Bulan Julai 2013, sebanyak 151 bilangan loji dan peralatan dinyatakan berbanding dengan anggaran keperluan sebanyak 215 yang ditetapkan mengikut *Section 2.4 Construction and Plant Machinery In Use and Layout* seperti mana di jadual berikut:

**JADUAL 5.8
BILANGAN LOJI DAN PERALATAN DI TAPAK PEMBINAAN**

LOJI DAN PERALATAN	EMERGENCY SPILLWAY		MAIN DAM, SADDLE DAM, DIVERSION TUNNEL DAN SERVICE SPILLWAY		ACCESS ROAD 1, 2 & 3		RESERVOIR	
	DITETAPKAN	DIGUNAKAN	DITETAPKAN	DIGUNAKAN	DITETAPKAN	DIGUNAKAN	DITETAPKAN	DIGUNAKAN
Excavator	10	8	23	17	13	4	-	3
Bulldozer	4	1	10	6	4	3	-	-
Compactor	2	1	7	4	4	3	-	-

LOJI DAN PERALATAN	EMERGENCY SPILLWAY		MAIN DAM, SADDLE DAM, DIVERSION TUNNEL DAN SERVICE SPILLWAY		ACCESS ROAD 1, 2 & 3		RESERVOIR	
	DITETAPKAN	DIGUNAKAN	DITETAPKAN	DIGUNAKAN	DITETAPKAN	DIGUNAKAN	DITETAPKAN	DIGUNAKAN
Dump Truck	20	5	60	53	22	10	-	-
Dumper	-	2	-	-	-	-	-	-
Drilling Machine	1	3	10	3	1	2	-	-
Backpusher	2	-	4	1	2	1	-	-
Motor Grader	1	1	1	1	1	1	-	-
Backhoe	1	2	-	-	-	3	-	-
Crawler Crane	-	1	3	3	-	-	-	-
Water Bowser	-	1	2	2	3	1	-	-
Shovel	-	-	1	3	-	-	-	-
Mobile Crane	-	-	2	1	-	-	-	-
Roller	-	-	1	1	-	-	-	-
JUMLAH	41	25	124	95	50	28	-	3

Sumber : MOA

Pada pendapat Audit, kekurangan peralatan loji dan jentera pengangkut di kawasan pembinaan menyebabkan kelewatan yang berlaku dalam pembinaan. Masalah ini perlu diatasi bagi memastikan projek kembali ke jadual asal.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Pengawasan dan pemantauan harian projek dibuat oleh perunding yang dilantik dan BPSP berpandukan Critical Path Method (CPM) yang menunjukkan perancangan keperluan jentera, loji dan tenaga kerja bagi menyiapkan projek dalam tempoh yang ditetapkan. Oleh demikian, perunding dan BPSP dari semasa ke semasa memantau kemajuan kerja dan mengesyorkan kepada kontraktor langkah-langkah untuk mengejar kelewatan kemajuan yang berlaku melalui peningkatan bilangan loji, jentera, tenaga kerja, waktu kerja serta telah memberi surat teguran dan juga telah membangkitkan perkara ini pada setiap mesyuarat. Bagaimanapun, pihak kontraktor mempunyai pertimbangannya sendiri bagi melaksanakan kerja-kerja mengikut program yang dipersetujui.

5.5.3. Kualiti Pembinaan

5.5.3.1. Pematuhan Kepada *Non-Compliance Report (NCR)*

Berdasarkan Klausa 5 Bahagian D *Conditions Of Contract*, Pegawai Penguasa berhak dengan budi bicaranya secara bertulis mengarahkan pelaksanaan perkara-perkara apabila terdapat percanggahan dalam dokumen kontrak, mengarahkan penyisihan *material* dan peralatan dari tapak projek, pembuangan atau pelaksanaan semula kerja oleh kontraktor, memeriksa semula kerja yang telah siap dan meminda atau membaiki kerosakan.

Semakan Audit terhadap laporan bulanan No. 38 mendapati, sejak November 2010 sehingga Julai 2013 sebanyak 63 NCR telah dikeluarkan oleh perunding projek kepada kontraktor. Daripada 63 NCR yang dikeluarkan sebanyak 45 telah berjaya diselesaikan, 12 dalam pelaksanaan dan 6 masih belum mendapat maklum balas daripada kontraktor.

Pada pendapat Audit, pemantauan yang berterusan hendaklah dilaksanakan bagi memastikan kontraktor mematuhi arahan Pegawai Penguasa supaya projek dilaksana secara berterusan dan mengikut kualiti yang ditetapkan.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Pemantauan sememangnya dititikberatkan oleh wakil Pegawai Penguasa di tapak iaitu Chief Resident Engineer (CRE) Perunding. Dari semasa ke semasa Pegawai Penguasa ataupun wakil-wakil MOA juga akan memantau di tapak. IADA KETARA juga membantu MOA memantau keadaan kemajuan di tapak. Pihak penyelia di tapak akan mengeluarkan NCR dan arahan kepada kontraktor untuk memperbaiki ketidakakuran dan perkara ini juga dibincang dan dipantau dalam setiap mesyuarat tapak bulanan.

Bahan binaan yang di stockpile di tapak bina akan dipastikan terlebih dahulu dari aspek kualiti, kekuatan dan spesifikasi oleh perunding sebelum digunakan. Sebelum kerja-kerja diteruskan oleh pihak kontraktor, pihak perunding akan melakukan pemeriksaan terhadap spesifikasi dan kualiti bahan. Kerja hanya akan dilaksanakan setelah diluluskan oleh wakil penyelia ditapak.

5.5.3.2. *Protection Of Materials And Completed Works*

Mengikut perkara 8.13 *Bill of Quantities: Preliminary And General Conditions*, kontraktor hendaklah memastikan bahan-bahan binaan disimpan, dijaga dan dilindungi bagi mengelakkan kerosakan akibat daripada cuaca, kecuaian, kecurian dan sebagainya. Pelaksanaan projek pembangunan di antaranya bagi

tujuan menyediakan kemudahan yang berkualiti tinggi. Setiap kerja pembinaan hendaklah dilaksanakan dengan kemas pada tahap piawaian yang diterima pakai supaya projek yang dibina boleh digunakan secara optimum, selamat dan kondusif.

Lawatan Audit ke tapak pembinaan projek pada 2 dan 3 Julai 2013 mendapati, stok besi binaan yang akan digunakan dalam pembinaan bangunan tetap dan *intake tower* telah berkarat. Keadaan ini boleh menjejaskan kekuatan struktur konkrit. Keadaan besi yang berkarat di tapak pembinaan adalah seperti di gambar-gambar berikut:

GAMBAR 5.4

*Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu
(Kawasan Bangunan Tetap)
- Besi Binaan Berkarat
(02.07.2013)*

GAMBAR 5.5

GAMBAR 5.6

*Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu
(Intake Tower)
- Besi Binaan Berkarat
(02.07.2013)*

GAMBAR 5.7

*Empangan Paya Peda, Besut, Terengganu
(Kawasan Berhampiran Service Spillway)
- Besi Binaan Berkarat
(02.07.2013)*

Pada pendapat Audit, pendedahan bahan-bahan binaan kepada air hujan dan embun pagi adalah antara faktor yang boleh menyebabkan besi berkarat. Besi berkarat yang digunakan sebagai asas pendokong boleh menjejaskan kekuatan struktur konkrit. Pihak kontraktor perlu menyimpan, menjaga dan melindungi bahan-bahan binaan terutama sekali besi binaan.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Kerja-kerja pembinaan ditapak sentiasa diawasi dan diselia oleh perunding bagi memastikan mutu dan kualiti kerja mengikut spesifikasi yang

ditetapkan. MOA telah memberi teguran kepada pihak Perunding supaya kualiti bahan binaan di tapak dijaga dengan rapi oleh kontraktor. Bagi setiap kerja-kerja yang hendak dilaksanakan perlu mendapat kelulusan terlebih dahulu daripada pihak penyelia tapak dan justeru itu dari aspek kawalan kualiti bahan binaan, perunding adalah penyelia ditapak pembinaan dengan mempunyai pelbagai kepakaran untuk memastikan kualiti pembinaan mengikut amalan kejuruteraan yang baik.

5.5.4. Pematuhan Kepada Syarat Alam Sekitar

5.5.4.1. Kajian Alam Sekitar

MOA telah bersetuju untuk melantik Wiranda (M) Sdn. Bhd. sebagai juru perunding alam sekitar bagi menjalankan Kajian Alam Sekitar (EIA) untuk Projek Pembangunan Empangan Paya Peda dengan kos perkhidmatan perunding berjumlah RM1.15 juta dan tempoh penyediaan selama 12 bulan. Kajian EIA meliputi komponen seperti topografi, geologi dan tanah, iklim dan kaji cuaca, hidrologi, kualiti air sungai, alam sekitar biologi, sosio ekonomi dan kesihatan awam persekitaran, Pelan Pengurusan Alam Sekitar (EMP), Pelan Tindakan Kecemasan dan penempatan semula serta gunatanah. Pihak Jabatan Alam Sekitar (JAS) telah meneliti Laporan EIA dan mendapati ia mematuhi Seksyen 34A(2), Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974. Kelulusan Laporan EIA telah dikeluarkan pada 2 Jun 2010, tertakluk kepada pematuhan syarat-syarat oleh MOA dan hanya sah diterima pakai untuk tempoh 2 tahun. Laporan DEIA *Volume I & II* pada Januari 2010 dan *Volume III* pada Mei 2010 telah disiapkan oleh Wiranda (M) Sdn. Bhd. dan dikemukakan kepada MOA. Berdasarkan Laporan EIA tersebut, semakan Audit mendapati perkara-perkara berikut:

a. Kesan Projek Kepada Geologi Dan Tanah

Kajian geologi meliputi kawasan seluas 110km persegi yang mengandungi batu metamorfosis iaitu jenis batu kapur dan *carbonaceous*, batu enapan dan granit. Struktur geologi seperti lapisan (bedding), dedaunan (foliation), cantuman (joint) dan kegagalan (fault) menyumbang kepada ketidakstabilan curam dalam keadaan semulajadi. Tanah runtuh atau kegagalan cerun dalam kawasan tadahan boleh berlaku kerana ketidakstabilan batu di kawasan tersebut. Ujian terhadap 13 sampel tanah (topsoil) menunjukkan komposisi kandungan pasir (42% - 89%), kelodak (6% - 28%), tanah liat (5% - 37%) dan bahan organik (2.28% - 9.74%). Kadar mendapan dianggarkan dalam 100m³/km² bagi setiap tahun. Akibat aktiviti pembangunan dan pembersihan di kawasan takungan, kadar mendapan semasa pelaksanaan empangan dianggarkan naik ke tahap 150m³/km² atau 11,550m³ setahun.

Pada pendapat Audit, pemantauan secara berterusan hendaklah dibuat bagi memastikan pihak kontraktor melaksanakan *regular flushing of accumulated sediment* di kawasan takungan air.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014

Pihak kontraktor telah melantik pihak ketiga iaitu ASIA Pacific Environmental Consultant Sdn. Bhd. (ASPEC) untuk membuat pemantauan dan memastikan pematuan syarat-syarat kelulusan DEIA, EMP dan Jabatan Alam Sekitar Negeri Terengganu.

Kawalan tanah runtuh sememangnya terkandung dalam skop asal kontrak iaitu semua cerun-cerun yang dipotong tidak akan dibiarkan terdedah dalam tempoh yang lama dan cerun-cerun tersebut ditanam rumput dengan sistem saliran yang bersesuaian.

Untuk kawalan pemendapan, Erosion and Sediment Control Plan (ESCP) telah pun mendapat kelulusan Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS). Ini termasuklah antara lain pembinaan beberapa siri kolam pemendapan untuk memerangkap mendapan. Perunding dari semasa ke semasa akan mengarahkan pembuangan mendapan dari kolam tersebut. Keberkesanan kolam pemendapan adalah terbukti menerusi ujian kualiti air yang menunjukkan Total Suspended Solid (TSS) masih di bawah nilai yang dibenarkan.

b. Ujian Kewujudan Mineral Arsenik Tidak Dijalankan

Mineral arsenik boleh memberi kesan negatif kepada kesihatan awam. Pada bulan Ogos 2007, Jabatan Mineral Dan Geosains Terengganu telah mencadangkan tambahan kepada *Terms Of Reference* (TOR) iaitu pemetaan geologi terperinci, ujian geokimia, sejarah perlombongan dan geoteknik di kawasan takungan air dijalankan bagi memastikan tiada kewujudan mineral arsenik. Syarikat G&P Geotechnics Sdn. Bhd. juga menyarankan agar Kajian EIA perlu meliputi *Terrain and Geological Mapping* dan *Geological and Geotechnical Studies*. Semakan Audit mendapati ujian tersebut tidak dilakukan dan pihak MOA pula tidak dapat mengesahkan kewujudan mineral arsenik.

Pada pendapat Audit, pihak Kerajaan hendaklah mempertimbangkan cadangan G&P Geotechnics Sdn. Bhd. dan Jabatan Mineral Dan Geosains Terengganu untuk meneruskan kajian geokimia, kajian geoteknik dan geologi di kawasan takungan. Keputusan dan tindakan awal dapat mengelakkan penggunaan air minuman yang dicemari mineral arsenik.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 10 Februari 2014

BPSP mengambil maklum tentang teguran pihak Audit dan telah pun mengarahkan pihak kontraktor menerusi ASIA Pacific Environmental Consultant Sdn. Bhd. (ASPEC) yang melaksanakan pemantauan dan pematuhan syarat-syarat yang ditetapkan dalam DEIA untuk menjalankan ujian kandungan arsenik. Sampel air untuk ujian ini telah pun diambil pada 23 Januari 2014 dan keputusan ujian mendapati tiada kandungan arsenik dalam sampel air yang diuji.

c. Pengurusan Sisa Minyak Terpakai Tidak Memuaskan

Di peringkat pelaksanaan projek Empangan Paya Peda, MOA dikehendaki mematuhi syarat-syarat kelulusan Laporan EIA yang telah ditetapkan oleh JAS melalui surat bertarikh 2 Jun 2010 mengenai pengurusan sisa minyak terpakai. MOA juga perlu mematuhi peruntukan-peruntukan Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 dan Peraturan-peraturan di bawahnya.

Berdasarkan laporan pemeriksaan yang dilakukan oleh pihak JAS Negeri Terengganu, pengurusan sisa minyak terpakai adalah tidak memuaskan dan telah meningkatkan tahap pencemaran persekitaran ekosistem yang sedia ada. Maklumat laporan yang berkaitan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.9
LAPORAN PEMERIKSAAN SISA MINYAK TERPAKAI

BIL.	HASIL PEMERIKSAAN	RUJUKAN
1.	Tempat penyimpanan sementara sisa minyak terpakai (minyak pelincir dan hidraulik) tidak disediakan di kawasan operasi kuari oleh sub-kontraktor Syarikat Saroma Holding Sdn. Bhd.	AS(B)T: 41/010/100/007 Jilid 4 (11) tarikh 27.07.2011
2.	Pengurusan sisa minyak terpakai masih belum diuruskan sepenuhnya mengikut kaedah-kaedah yang ditetapkan di bawah Peraturan-Peraturan Kualiti Alam Sekeliling (Buangan Terjadual) 2005.	AS(B)T: 41/010/100/007 Jilid 6 (11) tarikh 10.06.2012
3.	Laporan Audit Alam Sekitar oleh Braxtus Sdn. Bhd. pada 27 dan 28 Jun 2012. a. <i>Containment ground has no impervious layer to prevent the leak/spill diesel from penetrating to the soil.</i> b. <i>Observed spent lubricant and batteries waste in the workshop have not been proper stored and no evidence of proper disposal record.</i>	JAKS-PSSB/3146/BD/MOA/ L2256/12 tarikh 08.08.2012
4.	Pengurusan sisa minyak terpakai di kawasan bengkel di <i>Emergency Spillway</i> masih belum diuruskan sepenuhnya mengikut kaedah-kaedah yang ditetapkan di bawah Peraturan-Peraturan Kualiti Alam Sekeliling (Buangan Terjadual) 2005.	AS(B)T: 41/010/100/007 Jilid 7 (6) tarikh 11.11.2012
5.	a. Subkontraktor iaitu Syarikat Pembinaan Infrastruktur OKH Sdn. Bhd. telah gagal mengurus sisa-sisa minyak buangan terjadual yang dikategorikan sebagai SW408 di bawah Peraturan-Peraturan Kualiti Alam Sekeliling (Buangan Terjadual) 2005. Pasir-pasir digunakan untuk menutup lantai tempat penyimpanan yang dicemari sisa minyak terpakai. Keadaan ini telah menghasilkan sisa buangan terjadual yang dikategorikan di bawah SW408 iaitu tanah atau bahan tercemar hasil daripada pembersihan tumpahan buangan terjadual dan ia tidak diuruskan dengan baik di bengkel sementara yang terletak di kawasan <i>Emergency Spillway</i> . b. Operasi kuari dan bengkel membaiki kenderaan oleh Syarikat Saroma Holding Sdn. Bhd. di kawasan <i>Emergency Spillway</i> telah ditutup tetapi pelan penutupan termasuk kerja-kerja pemuliharaan belum disediakan untuk kelulusan JAS.	AS(B)T: 41/010/100/007 Jilid 11(5) tarikh 25.04.2013

BIL.	HASIL PEMERIKSAAN	RUJUKAN
6.	Subkontraktor iaitu Syarikat Pembinaan Infrastruktur OKH Sdn. Bhd. telah gagal menyimpan sisa buangan terjadual yang dikategorikan sebagai SW408 iaitu tanah atau bahan tercemar hasil daripada pembersihan tumpahan buangan terjadual dan ianya tidak diuruskan dengan baik di bengkel sementara yang terletak di kawasan <i>Emergency Spillway</i> .	AS(B)T: 41/010/100/007 Jilid 7 (8) tarikh 29.04.2013

Sumber : MOA

Pada pendapat Audit, oleh kerana salah satu objektif Empangan Paya Peda adalah untuk membekalkan air minuman, maka semua pihak hendaklah memastikan tiada pencemaran air yang berlaku terutama sekali semasa pembinaan empangan. Jika perkara ini berlaku, ia tidak mudah dikesan kerana tumpahan minyak tersebut akan ditutupi dengan tanah atau air. Dengan itu, pemeriksaan fizikal terhadap pengurusan sisa minyak terpakai di tapak hendaklah dilakukan secara berterusan.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

BPSP mengambil berat berhubung pematuhan kualiti alam sekitar, oleh itu isu-isu pematuhan tersebut dijadikan salah satu agenda tetap dalam Mesyuarat Tapak Bulanan. Pihak kontraktor telah melantik pihak ketiga iaitu Syarikat ASIA Pacific Environmental Consultant Sdn. Bhd. untuk membuat pemantauan dan memastikan pematuhan syarat-syarat kelulusan DEIA, EMP dan Jabatan Alam Sekitar Terengganu. Sebarang ketidakakuran oleh pihak kontraktor termasuk dari aspek tumpahan sisa-sisa minyak sentiasa dipantau dan dibincangkan dalam mesyuarat tapak bulanan berserta tindakan pembetulan yang dilaksanakan oleh kontraktor. BPSP juga telah mengeluarkan surat arahan kepada kontraktor untuk mengambil tindakan bagi memperbaiki pengurusan sisa minyak terpakai dan masih dalam tindakan kontraktor.

5.5.4.2. Emergency Response Team (ERT) Tidak Ditubuhkan

Mengikut Laporan EIA 2010, kontraktor adalah bertanggungjawab untuk menubuhkan ERT yang akan menyediakan *Emergency Response Plan* (ERP) untuk menghadapi setiap situasi kecemasan. ERP ini mengandungi proses pemberitahuan, prosedur tindakan, laluan pemindahan (evacuation routes) dan sebagainya. Semua kakitangan adalah bertanggungjawab untuk memahami ERP dengan jelas agar dapat mematuhiya terutama sekali semasa berlaku situasi kecemasan.

Semakan Audit mendapati ERT tidak ditubuhkan sebelum berlakunya banjir di Kg. Padang Bual pada 24 Disember 2012. Ketiadaan ERT mengakibatkan notis pemberitahuan maklumat keselamatan awam tidak dimaklumkan kepada agensi terlibat. Bagaimanapun, berdasarkan minit mesyuarat, pihak perunding projek

telah mengadakan mesyuarat pada 20 Mac 2013 yang turut dihadiri oleh pihak KETARA, JPS Negeri, Pejabat Daerah Besut, kontraktor utama, Jabatan Bomba Dan Penyelamat dan wakil penduduk Kg. Padang Bual bagi membentuk dan memperkemaskan ERT serta membincangkan langkah-langkah yang perlu diambil ketika menghadapi tanda-tanda awal kehadiran banjir, semasa dan selepas kejadian banjir.

Banjir yang berlaku pada 24 Disember 2012 telah menyebabkan kerugian harta benda kepada 159 keluarga di Kg. Padang Bual. Ini mengakibatkan Kerajaan Persekutuan membayar pampasan sejumlah RM477,000 kepada mangsa banjir (purata RM3,000 sekeluarga).

Pada pendapat Audit, ERP seharusnya dibentuk semasa penyediaan *Environmental Management Plan* (EMP) pada bulan September 2010 dan bukannya selepas tempoh selama 29 bulan. Ketiadaan ERP pada awal telah menyebabkan berlakunya kurang *engagement* di antara pihak yang terlibat dalam pelaksanaan projek bersama penduduk kawasan sekitar. Salah satu kesannya adalah penduduk setempat tidak membenarkan kontraktor untuk membuka saluran laluan air sebelum banjir berlaku kerana khuatir limpahan air akan membanjiri kawasan mereka.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 10 Februari 2014

Setelah teguran Audit, ERT telah ditubuhkan. Perunding adalah bertanggungjawab untuk memantau di kawasan tapak projek dan adalah juga tanggungjawab perunding untuk memberi nasihat dan cadangan kepada BPSP sekiranya ada keperluan untuk mengaktifkan ERT.

Mock up ERP telah diadakan beberapa siri iaitu pada 18 September 2013 dan 10 Oktober 2013 yang juga melibatkan penduduk sekitar. Selain itu, satu bengkel pemurnian ERP telah diadakan pada 9 Oktober 2013 yang turut dihadiri wakil-wakil dari pihak PDRM, Jabatan Bomba, Pejabat Tanah Daerah, Majlis Keselamatan Negara dan JPS Negeri bagi pengukuhan ERP projek ini. Keberkesanan ERP yang diwujudkan telah teruji pada musim tengkujuh yang berlaku pada penghujung November dan awal Disember 2013.

5.5.5. Tuntutan Insurans

5.5.5.1. Tuntutan Insurans Kerana Banjir

Fasal 36(d) Syarat-syarat Kontrak Projek Pembangunan Empangan Paya Peda memperuntukkan bahawa apabila berlakunya apa-apa kerugian atau kerosakan kepada kerja-kerja atau bahan-bahan atau barang-barang sebelum penyiapan kerja-kerja daripada apa-apa sebab sekalipun, kontraktor hendaklah, walaupun

mana-mana tuntutan insurans belum selesai, dengan usaha yang wajar membaik pulih, mengganti atau membaiki kerja yang rosak, mengeluarkan dan melupuskan mana-mana serpihan dan meneruskan penyiapan kerja-kerja. Semua wang jika dan apabila diterima daripada syarikat insurans di bawah fasal ini hendaklah dibayar kepada Kerajaan dan kemudian (tolak hanya jumlah seperti dalam *Appendix* kepada Syarat-syarat ini atau mana-mana syarat dalam Dokumen Kontrak) dibayar kepada kontraktor secara ansuran mengikut sijil pembayaran yang dikeluarkan oleh Pegawai Penguasa, dikira dari tarikh penerimaan wang mengikut kadar kerja-kerja pemulihan, penggantian atau pembaikan dan pengeluaran dan pelupusan mana-mana serpihan sebelum ini dijalankan oleh kontraktor. Kontraktor tidak berhak menerima apa-apa bayaran mengenai kerja pemulihan, penggantian atau pembaikan dan pelupusan serpihan yang lain daripada wang yang diterima di bawah insurans itu.

Kontraktor telah memperolehi satu polisi insurans Contractors' All Risks (No: 1062641-01-2) daripada Hong Leong Assurance dengan tempoh perlindungan mulai 1 Jun 2010 hingga 14 Mac 2015. Polisi insurans ini telah dikemukakan kepada MOA. Semakan Audit mendapati kontraktor utama tidak menuntut wang pampasan daripada syarikat insurans ini. Sebaliknya kontraktor menuntut pampasan melalui *insurance adjuster* Maphilindo International Sdn. Bhd. seperti mana suratnya bertarikh 3 Januari 2013 yang meminta JAKS Resources Berhad menghantar dokumen-dokumen yang berkenaan bagi menilai kerosakan kerja kontrak, bahan-bahan, kabin-kabin, peralatan dan jentera di dalam kawasan tapak Empangan Paya Peda. Semakan Audit mendapati *insurance adjuster* ini bertindak bagi pihak MSIG Insurance (M) Berhad di bawah polisi insurans No. KL-95187030-CAR yang tidak pernah dikemukakan kepada MOA. Bagaimanapun, MOA telah mengeluarkan surat kepada MSIG Insurance (M) Berhad untuk tuntutan insurans ini.

Pada pendapat Audit, pihak Kerajaan hendaklah mendapatkan wang pampasan daripada syarikat insurans tentang kerosakan kerja kontrak, bahan-bahan, kabin-kabin, peralatan dan jentera akibat daripada banjir di dalam kawasan tapak Empangan Paya Peda selaras dengan kehendak syarat kontrak.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 10 Februari 2014

Pihak kontraktor telah menuntut wang pampasan daripada syarikat insurans MSIG Insurance (M) (MSIG Malaysia) dan bukannya daripada syarikat Hong Leong Assurance kerana syarikat Hong Leong Assurance telah bergabung dengan syarikat MSIG Insurance (M) pada tahun 2010. Polisi insurans daripada MSIG Insurance (M) Berhad No.KL-95187030-CAR adalah polisi yang menggantikan polisi insurans Contractors' All Risks (No.1062641-01-2) daripada Hong Leong Assurance.

5.5.5.2. Tuntutan Insurans Kebakaran

Kontraktor utama telah mendirikan Pejabat Tapak Sementara yang terdiri daripada 6 buah kabin berukuran 6 m x 12 m, 2 buah kabin 3 m x 6 m, sebuah makmal dan tandas di kawasan Angga Barrage. Kesemua kabin tersebut adalah bagi menempatkan kakitangan juruperunding dan juga kakitangan kontraktor utama, sementara sebuah lagi kabin besar digunakan sebagai bilik mesyuarat. Mengikut Laporan Polis, 6 buah kabin besar dan sebuah kabin kecil telah terbakar pada 7 April 2011 jam 2.00 petang. Akibat daripada kebakaran tersebut, kesemua peralatan termasuk kabinet berserta dokumen dan laporan di dalam kabin telah musnah. Keadaan semasa kebakaran berlaku adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 5.8

GAMBAR 5.9

- Kebakaran Pejabat Tapak Sementara
(Sumber: MOA - 07.04.2011)

Mengikut Insurans *Contractors' All Risks* (No: 1062641-01-2) yang diambil oleh kontraktor daripada Hong Leong Assurance untuk tempoh mulai 1 Jun 2010 hingga 14 Mac 2015, pihak yang diinsuranskan meliputi Kerajaan Malaysia, kontraktor utama dan subkontraktor yang diluluskan. Mengikut *Discharge And Acceptance Form* dan surat daripada Crawford & Company Adjusters (Malaysia) Sdn. Bhd. melalui rujukan: 1013850 (40C) bertarikh 26 Mac 2012, pihak kontraktor telah membuat tuntutan insurans ke atas kemusnahan pejabat tapak sementara berserta harta benda kepada MSIG Insurance (Malaysia) Berhad di bawah Polisi No: DL-07524168-FC2 dan telah bersetuju menerima sejumlah RM72,195 sebagai penyelesaian penuh dan muktamad. Mengikut syarat kontrak, Fasal 36(d), semua wang jika dan apabila diterima daripada syarikat insurans di bawah fasal ini hendaklah dibayar kepada Kerajaan.

Semakan Audit mendapati salinan asal Polisi No: DL-07524168-FC2 tidak pernah dikemukakan kepada MOA dan tuntutan insurans ke atas kemusnahan 7 buah kabin berserta dengan peralatan dan dokumen rasmi Kerajaan tidak dibuat oleh MOA.

Pada pendapat Audit, syarat-syarat kontrak seperti yang dipersetujui hendaklah dipatuhi oleh kedua-dua pihak yang menandatangani. Bukti dokumen hendaklah disimpan secara sistematik bagi memudahkan *traceability* dan rujukan.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 10 Februari 2014

Tuntutan insurans ke atas kemusnahan 7 buah kabin berserta dengan peralatan dan dokumen rasmi Kerajaan telah dibuat oleh kontraktor. Pihak insurans telah mengambil masa yang agak lama bagi menyelesaikan tuntutan insurans kebakaran tersebut. Kontraktor telah pun memperbaiki kerosakan akibat kebakaran sebelum tuntutan insurans diperolehi. Pihak insurans telah membayar tuntutan terus kepada kontraktor sejumlah RM72,194.92 tanpa terlebih dahulu membayar kepada Kerajaan.

BPSP mengambil maklum tentang teguran pihak Audit berhubung tuntutan pampasan insurans ini di mana sepatutnya dibayar kepada Kerajaan terlebih dahulu. Bagaimanapun disebabkan pihak kontraktor telah pun selesai memperbaiki kerosakan sebelum tuntutan pampasan insurans diperolehi maka tidak ada keperluan untuk mendapatkan semula pampasan tersebut daripada pihak Kontraktor.

5.5.6. Pemantauan

Mekanisme pemantauan pelaksanaan Pembangunan Empangan Paya Peda merangkumi mesyuarat, penyediaan laporan bulanan dan laporan khas serta kawalan kualiti. Antara mesyuarat yang diadakan adalah mesyuarat tapak bulanan dan teknikal, mesyuarat penyelarasan, mesyuarat hydro mekanikal, mesyuarat Jawatankuasa Perubahan Kerja dan Jawatankuasa Pemilihan Kerja Wang Peruntukan Sementara. Perkara-perkara yang dilaporkan dalam laporan bulanan adalah kemajuan fizikal/kewangan, diari tapak (site diary), keselamatan, alam sekitar, cuaca, tenaga kerja, jentera, bahan-bahan, *non-compliance report*, arahan-arahan wakil Pegawai Penguasa di tapak dan ringkasan perubahan kerja. Manakala laporan khas adalah berkaitan sesuatu isu yang dibangkitkan. Ujian kawalan kualiti kerja telah diadakan secara mingguan ke atas konkrit, kerja tanah, tetulang, penyiasatan tanah dan pemeriksaan tapak. Selain itu, surat arahan, peringatan dan surat amaran daripada wakil pertama Pegawai Penguasa juga dikeluarkan dari semasa ke semasa selaras dengan syarat-syarat kontrak. Semakan Audit mendapati mekanisme pemantauan yang dilaksanakan adalah seperti berikut:

5.5.6.1. Mesyuarat Tapak Bulanan

Mesyuarat tapak bulanan diadakan di peringkat tapak pembinaan yang dihadiri oleh kontraktor utama, wakil MOA, KETARA dan perunding bagi memantau aktiviti pelaksanaan kerja, melapor dan mendokumentasikan kemajuan kerja kontraktor utama, membincang perkara mengenai alam sekitar, isu-isu semasa yang belum selesai dan arahan-arahan perunding. Wakil dari peringkat MOA akan membuat lawatan fizikal untuk meneliti kemajuan kerja di tapak pembinaan.

5.5.6.2. Mesyuarat Teknikal

Mesyuarat Teknikal secara berkala diadakan yang dipengerusikan oleh perunding projek sebagai wakil Pegawai Penguasa dan dianggotai oleh wakil-wakil daripada perunding projek, MECIP (M) Sdn. Bhd. dan JAKS Resources Berhad - Pembinaan Sujaman Sdn. Bhd. Perkara yang dibincangkan adalah berkaitan dengan bahan binaan, loji dan peralatan, arahan wakil Pegawai Penguasa, *method statements*, isu keselamatan, data kajian, pembersihan tapak, pengambilan tanah, kawasan *borrow*, alam sekitar, dan kerja-kerja semasa di tapak.

5.5.6.3. Mesyuarat Penyelarasan

Mesyuarat ini dipengerusikan oleh Pengarah Bahagian Pengairan Dan Saliran Pertanian, sebagai wakil Pegawai Penguasa dan dihadiri oleh wakil KETARA, Jabatan Perhutanan Negeri Terengganu, Jabatan Pengairan Dan Saliran (JPS), Jabatan Ketua Pengarah Tanah Dan Galian, Pejabat Tanah Besut, Majlis Daerah Besut, perunding projek dan JAKS Resources Berhad - Pembinaan Sujaman Sdn. Bhd. Perkara yang dibincangkan meliputi kerja merobohkan 2 buah rumah kediaman JPS, peneroka haram, pengalihan balak dari kawasan takungan empangan, pengambilan balik tanah, penyerahan pelan bangunan kepada Majlis Daerah Besut, *Diversion Tunnel* dan masalah banjir di Pasir Akar.

Pada pendapat Audit, projek ini perlu disiapkan seperti mana yang ditetapkan dalam tempoh lanjutan masa nombor satu iaitu pada 16 Jun 2014 di samping mematuhi segala peraturan kewangan, standard, kualiti dan laporan EIA. Dengan itu, mekanisme pemantauan secara langsung terhadap pelaksanaan kerja di tapak hendaklah dipergiatkan. Kerjasama dan hubungan baik antara MOA dan agensi-agensi lain di peringkat pelaksanaan perlu diteruskan.

Maklum Balas MOA Yang Diterima Pada 8 Januari 2014

MOA telah mengambil maklum perkara ini dan sedang mengambil langkah-langkah yang sewajarnya selaras dengan syarat-syarat kontrak termasuk memantau dan memberikan peringatan secara berterusan khususnya dalam setiap kali mesyuarat tapak supaya pihak kontraktor mempergiatkan usaha dengan lebih tekun untuk menyiapkan projek ini seperti mana tarikh kelulusan EOT No. 1 iaitu pada 16 Jun 2014.

5.6. SYOR AUDIT

Bagi mengatasi kelemahan yang dibangkitkan dan memastikan pengurusan pembinaan Empangan Paya Peda dilaksanakan dengan cekap dan teratur untuk mencapai objektif yang ditetapkan, adalah disyorkan supaya pihak Kementerian/Jabatan/Agensi dan kontraktor/perunding yang terlibat mengambil tindakan penambahbaikan seperti berikut:

5.6.1. MOF dan MOA hendaklah memastikan asas pemilihan kontraktor dibuat secara komprehensif dari segi kewibawaan, kelayakan, keupayaan dan pengalaman terutama sekali bagi projek berskala besar dan yang memerlukan kepakaran teknikal yang tinggi;

5.6.2. MOA pada masa akan datang hendaklah memastikan pemeteraian kontrak pada awal projek dibuat tanpa kelewatan. Selain itu, keseluruhan proses rundingan harga diselesaikan dalam tempoh tidak melebihi 2 minggu dan memuktamadkan rundingan dalam tempoh 6 bulan bagi projek kerja pembinaan bernilai melebihi RM10 juta;

5.6.3. kontraktor hendaklah memastikan pelantikan subkontraktor mendapat kelulusan Pegawai Penguasa terlebih dahulu. Segala pelanggaran syarat-syarat kontrak hendaklah diambil tindakan yang sesuai oleh MOA;

5.6.4. MOA hendaklah memastikan Jurukur Jitu Runding menyelesaikan baki amaun yang terlebih bayar dalam tempoh masa yang dipersetujui. Selain itu, MOA perlu memastikan lebihan bayaran tidak berulang;

5.6.5. MOA dan perunding hendaklah memantau bilangan loji dan peralatan asas di kawasan pembinaan seperti mana yang disyaratkan dalam kontrak dan memastikan projek disiapkan seperti mana dalam tempoh lanjutan masa nombor 1 iaitu pada 16 Jun 2014;

5.6.6. MOA dan perunding hendaklah membuat pemantauan yang berterusan bagi memastikan kelancaran dan keberkesanan projek serta stok bahan binaan sentiasa berada dalam keadaan baik dan mematuhi Laporan EIA serta lain-lain laporan kajian;

5.6.7. MOA, perunding dan kontraktor hendaklah mengambil pendekatan dan langkah yang lebih efektif seperti penubuhan pusat informasi bagi meningkatkan *engagement* serta menyediakan *Emergency Response Plan* (ERP) yang lengkap dengan kadar yang segera. ERP ini perlu diuji dari semasa ke semasa untuk memastikan keberkesanannya; dan

5.6.8. MOA hendaklah meneliti kembali kaedah bayaran wang pampasan oleh syarikat insurans serta lain-lain syarat kontrak.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 45-65 Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN PERDAGANGAN DALAM NEGERI, KOPERASI DAN KEPENGGUNAAN

6. PROGRAM TRANSFORMASI KEDAI RUNCIT (TUKAR)

6.1. PENGENALAN

6.1.1. Program Transformasi Kedai Runcit (TUKAR) merupakan salah satu *Entry Point Projek* (EPP) di bawah Bidang Ekonomi Utama Negara (NKEA) bagi Pemborongan Dan Peruncitan yang diselia oleh Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan (KPDNKK). Program ini telah dilancarkan pada 19 Februari 2011. Program TUKAR bertujuan untuk memodenkan kedai runcit tradisional dan sedia ada bagi meningkatkan daya saing dalam bidang peruncitan yang kompetitif. Program ini dilaksanakan dengan kerjasama pasaraya besar (hypermarket) sebagai tanggungjawab sosial korporat syarikat terbabit di dalam membangun dan memodenkan peruncit-peruncit tempatan seperti memberi khidmat nasihat pemodenan, membantu dalam proses pengubahsuaian kedai, penyediaan susunatur barangan, latihan dan sebagainya.

6.1.2. KPDNKK adalah Kementerian yang bertanggungjawab terhadap program TUKAR. Program ini dilaksanakan melalui Bank Rakyat dan 5 koperasi khas yang mendapat kelulusan daripada Unit Pengurusan Prestasi Dan Pelaksanaan (PEMANDU) di bawah seliaan Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM). Penyaluran dana bagi Program TUKAR kepada peserta adalah melalui pinjaman. Bank Rakyat akan mengeluarkan pinjaman kepada pemohon sehingga had maksima iaitu RM80,000 dengan kadar caj perkhidmatan sebanyak 3% dan tempoh maksima bayaran balik selama 15 tahun. Sejumlah RM30,000 daripada RM80,000 jumlah pinjaman boleh digunakan untuk pembelian stok barang jualan.

6.1.3. Mulai tahun 2012, kedai runcit yang tidak memenuhi kriteria yang ditetapkan oleh Bank Rakyat masih berpeluang mendapat pinjaman daripada 5 koperasi khas yang diselia oleh SKM dan PEMANDU. Lima koperasi khas tersebut adalah Koperasi Suria Malaysia Berhad (KOSURIA), Koperasi Pembangunan Usahasama Masyarakat Maju Sabah Berhad (KOP-PUSAMAJU), Koperasi Jaringan Sepadu Malaysia Berhad (KOJARIS); Koperasi Automobil Kuching Sarawak Berhad (KOKAS); dan Koperasi Jayadiri Malaysia Berhad (KOJADI).

6.1.4. Bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013, Kementerian Kewangan telah meluluskan peruntukan dana sejumlah RM149 juta untuk melaksanakan Program TUKAR. Pelaksanaan projek ini dijangka menyumbangkan Pendapatan Negara Kasar (PNK) berjumlah RM5.56 bilion dan mewujudkan 51,540 peluang pekerjaan menjelang tahun 2020. Program TUKAR ini dilaksanakan melalui 4 strategi seperti berikut:

- i. memodenkan premis peruncit tradisional sedia ada;
- ii. menaik taraf premis peruncit tradisional sedia ada;
- iii. menggalakkan penyertaan koperasi dalam bidang peruncitan; dan
- iv. mewujudkan pusat pengedaran setempat.

6.1.5. Sehingga 31 Disember 2013, terdapat sejumlah 1,609 kedai TUKAR di seluruh Negara dan butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.1
BILANGAN KEDAI MENYERTAI PROGRAM TUKAR
SEHINGGA 31 DISEMBER 2013

NEGERI	BILANGAN KEDAI TUKAR			JUMLAH
	2011	2012	2013	
Perlis	6	6	3	15
Kedah	42	36	44	122
Pulau Pinang	47	48	79	174
Perak	30	45	34	109
Selangor	62	72	41	175
Wilayah Persekutuan	24	24	13	61
Negeri Sembilan	30	33	15	78
Melaka	23	48	26	97
Johor	51	55	64	170
Pahang	62	71	31	164
Terengganu	53	35	64	152
Kelantan	36	18	25	79
Sabah	31	47	46	124
Sarawak	22	30	37	89
JUMLAH	519	568	522	1,609

Sumber : KPDNKK

6.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada Program TUKAR telah dirancang dan dilaksanakan dengan teliti, cekap, berhemat serta mencapai objektif yang ditetapkan.

6.3. SKOP PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap Program TUKAR bermula dari tahun pelancarannya iaitu tahun 2011 hingga 2013. Pengauditan meliputi dana Program TUKAR yang disalurkan oleh Kementerian Kewangan kepada KPDNKK di bawah kod B25 berjumlah RM149 juta.

6.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan dijalankan dengan menyemak rekod, dokumen dan fail berkaitan di KPDNKK serta peringkat Negeri dan Daerah; SKM (peringkat Ibu Pejabat, Negeri dan Daerah) serta Bank Rakyat (Ibu Pejabat dan cawangan). Lawatan Audit juga dibuat ke 70 lokasi kedai TUKAR di Johor, Melaka, Pahang, Sabah, dan Selangor meliputi sebanyak 56 kedai di bawah seliaan KPDNKK; 11 kedai di bawah seliaan KOP-PUSAMAJU dan 3 kedai di bawah seliaan KOSURIA. Selain itu temu bual dengan peserta juga telah dijalankan untuk mendapatkan maklum balas mereka terhadap program ini.

6.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Mei hingga Julai 2013 terhadap Program TUKAR mendapati secara keseluruhannya Program TUKAR telah berjaya menaiktaraf kedai-kedai runcit tradisional yang sedia ada bagi meningkatkan daya saing dalam persekitaran peruncitan yang kompetitif. Sebanyak 39 (56%) daripada 70 kedai runcit yang dilawati telah berjaya meningkatkan nilai jualan berbanding sebelum menyertai program ini. Bagaimanapun terdapat beberapa kelemahan yang perlu diambil perhatian oleh KPDNKK seperti berikut:

- i. sebanyak 18 daripada 70 kedai (26%) tidak menunjukkan perubahan serta mengalami penurunan dalam nilai jualan antaranya disebabkan wujudnya persaingan dari pasar raya berdekatan;
- ii. sebanyak 10 kedai (14%) telah menutup perniagaan mereka antaranya disebabkan peniaga menghadapi masalah kekurangan modal; kesukaran peserta mendapat bekalan barang untuk jualan disebabkan para peserta tidak memaksimumkan pulangan ke atas jualan stok sebagai modal pusingan untuk pembelian stok seterusnya. Di samping itu peserta juga mengalami kesukaran untuk mengembalikan barang yang telah tamat tarikh luput disebabkan tiada perjanjian antara peserta dengan pembekal;
- iii. peserta kurang menjalani latihan antaranya disebabkan lokasi latihan yang jauh, masalah pengangkutan serta masalah kesihatan; dan
- iv. pekedai tidak menggunakan sistem *Point Of Sales* (POS) disebabkan latihan secukupnya tidak diterima dari pembekal serta faktor usia lanjut pekedai yang sukar untuk memahami sistem tersebut. Ini mengakibatkan fungsi sistem POS seperti memantau nilai jualan dan stok barang, penggunaan sistem *bar code* serta pangkalan data inventori yang boleh dihubung terus dengan pihak konsultan tidak dapat digunakan.

Penjelasan lanjut berhubung perkara yang ditemui dan maklum balas KPDNKK adalah seperti di perenggan berikut:

6.5.1. Prestasi Program TUKAR

Prestasi Program TUKAR diukur berdasarkan pencapaian fizikal, prestasi kewangan dan prestasi jualan kedai. Semakan Audit mendapati perkara-perkara berikut:

6.5.1.1. Pencapaian Fizikal Program TUKAR

KPDNKK mensasarkan sebanyak 500 pemilik kedai runcit untuk menyertai Program TUKAR setiap tahun sebagai Indeks Prestasi Utama (KPI). Untuk mencapai sasaran tersebut pelbagai aktiviti promosi telah dijalankan melalui iklan di media massa, penyertaan dalam 13 siri *Jelajah Janji Ditepati*, cetakan *pamphlet* TUKAR, penyediaan KIT untuk rujukan umum dan seminar promosi program TUKAR di seluruh Negara. Bagi tempoh tahun 2011 sehingga 31 Disember 2013, sebanyak 1,609 pemilik kedai runcit telah menyertai program ini. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.2
BUTIRAN PENCAPAIAN KEDAI MENYERTAI PROGRAM TUKAR

TAHUN	BIL. SASARAN (Kedai)	BIL. SEBENAR (Kedai)	PENCAPAIAN	
			LEBIHAN	%
2011	500	519	19	104
2012	500	568	68	114
2013	500	522	22	104
JUMLAH	1,500	1,609	109	107

Sumber : Senarai Peserta Dari KPDNKK

Nota : Sasaran Adalah 500 Kedai Setahun

Pada pendapat Audit, secara keseluruhannya KPDNKK telah berjaya mencapai sasaran bilangan pemilik kedai runcit yang menyertai program TUKAR.

6.5.1.2. Pencapaian Prestasi Kewangan

- a. Bagi tempoh 2011 hingga 31 Disember 2013, KPDNKK telah menerima sejumlah RM149 juta dana daripada Kementerian Kewangan untuk pelaksanaan Program TUKAR. Dalam tempoh tersebut juga KPDNKK telah menyalurkan dana kepada agen penyaluran pinjaman iaitu sejumlah RM90 juta kepada Bank Rakyat dan RM59 juta kepada koperasi-koperasi khas melalui SKM. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.3
PENYALURAN DANA KEPADA BANK RAKYAT DAN SKM UNTUK PROGRAM TUKAR

AGENSI	TAHUN			JUMLAH (RM Juta)
	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	
Bank Rakyat	40.00	50.00	-	90.00
SKM	-	29.00	30.00	59.00
JUMLAH	40.00	79.00	30.00	149.00

- b. Semakan Audit selanjutnya mendapati sehingga 31 Disember 2013, dari sejumlah RM59 juta yang diterima oleh SKM, sejumlah RM35 juta atau 59% telah diagihkan kepada 5 koperasi khas iaitu KOJARIS, KOSURIA, KOKAS, KOJADI dan KOP-PUSAMAJU. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.4
PENYALURAN DANA PINJAMAN PROGRAM TUKAR SETAKAT 31 DISEMBER 2013

AGEN PENYALURAN PINJAMAN	PERUNTUKAN DANA (RM Juta)	AGIHAN DANA KEPADA 5 KOPERASI KHAS (RM Juta)	DANA YANG TELAH DIAGIH (RM Juta)	BAKI DANA (RM Juta)
Bank Rakyat	90.00	-	74.97	15.03
SKM	59.00	(35.00)	-	24.00
KOJARIS	-	16.00	10.00	6.00
KOSURIA	-	8.00	6.10	1.90
KOKAS	-	3.50	2.02	1.48
KOJADI	-	4.00	3.75	0.25
KOP-PUSAMAJU	-	3.50	3.00	0.50
JUMLAH	149.00		99.84	49.16

Sumber : KPDNKK dan SKM

- c. Berdasarkan jadual di atas, hanya sejumlah RM99.84 juta (67%) telah dikeluarkan sebagai pinjaman kepada para peserta yang menyertai Program TUKAR. Sehingga 31 Disember 2013 baki dana tersebut masih berjumlah RM49.16 juta (33%).

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

Sehingga 8 November 2013, baki dana Tukar-I adalah berjumlah RM17.99 juta. Baki dana tersebut akan terus diuruskan oleh Bank Rakyat sebagai pinjaman untuk peserta seterusnya. Bagi SKM, dana tahun 2012 adalah berbentuk geran manakala pada tahun 2013 dana tersebut adalah berbentuk revolving fund.

Pada pendapat Audit, proses penyaluran dana oleh pihak KPDNKK dan agensi pelaksana kepada peserta TUKAR yang berjaya adalah memuaskan. Namun begitu, penyaluran dana perlu dilakukan secara berperingkat dengan mengambil kira potensi bilangan pemilik kedai runcit yang akan diluluskan permohonannya untuk menyertai Program TUKAR.

6.5.1.3. Prestasi Kedai Yang Menyertai Program TUKAR

Prestasi peserta kedai TUKAR diukur berdasarkan kepada peningkatan nilai jualan selepas menyertai Program TUKAR dan peserta tidak dibenarkan menarik diri selepas menyertai Program TUKAR selaras dengan garis panduan pelaksanaan Program TUKAR KPDNKK. Semakan Audit mendapati perkara-perkara berikut:

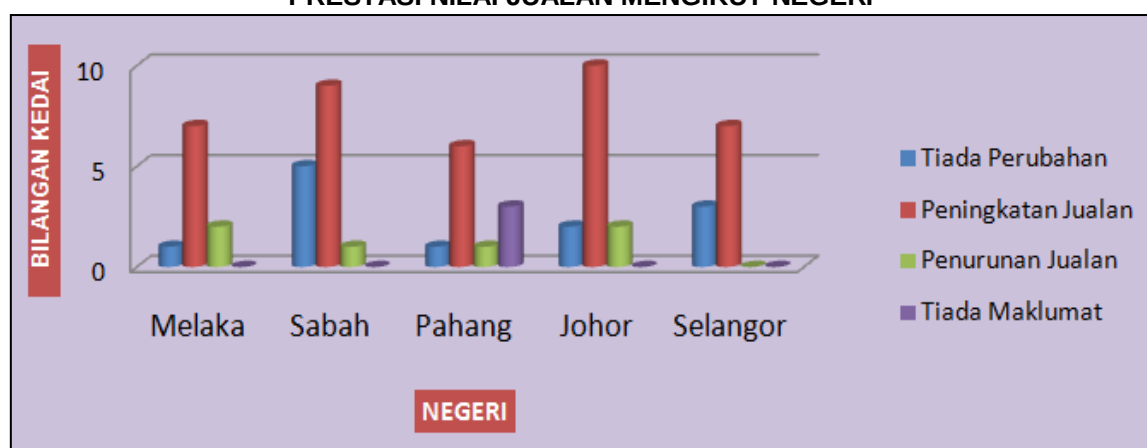
a. Maklumat Nilai Jualan Kedai

- i. Berdasarkan kepada Kit Tukar Versi 1/2013, terdapat 4 peranan peserta yang telah ditetapkan seperti berikut:
 - peserta dibenarkan memilih kontraktor sendiri dan menggunakan pembekal sedia ada untuk menjalankan kerja pengubahsuaian dan pembekalan barangan dengan syarat harga yang dikenakan oleh kontraktor dan pembekal yang dipilih lebih murah dan mesti melalui konsultan;
 - tidak dibenarkan menarik diri selepas menyertai Program TUKAR;
 - diwajibkan menghantar laporan jualan secara bulanan bagi setiap akhir bulan untuk rekod dan rujukan; dan
 - perlu menandatangani Aku Janji sebagai pengesahan menyertai Program TUKAR.
- ii. Pihak Audit telah memilih 70 peserta yang menyertai Program TUKAR di 5 buah negeri untuk mendapatkan maklumat mengenai pencapaian nilai jualan. Bagaimanapun hanya 60 kedai peserta dapat dilawati oleh pasukan Audit kerana 10 kedai tidak beroperasi ketika lawatan. Memandangkan tiada dokumen secara bertulis mengenai laporan jualan disediakan oleh peserta, maka pihak Audit telah mengadakan temu bual untuk mendapatkan maklumat tersebut. Hasil temu bual dengan peserta, mendapati sebanyak 39 (56%) dari 70 kedai peserta yang di pilih untuk di Audit menunjukkan peningkatan jualan manakala 18 (26%) tidak menunjukkan perubahan serta mengalami penurunan penjualan antaranya disebabkan persaingan dengan pasar raya yang berdekatan. Di samping itu penurunan jualan antaranya adalah disebabkan kesukaran untuk mendapatkan stok barang jualan. Sebanyak 3 kedai peserta tidak mempunyai maklumat kerana keengganan memberi maklumat jualan kedai mereka. Prestasi nilai jualan mengikut negeri adalah seperti di jadual dan carta berikut:

JADUAL 6.5
PRESTASI NILAI JUALAN MENGIKUT NEGERI

NEGERI	PRESTASI					JUMLAH KEDAI YANG DIPILIH UNTUK DIAUDIT
	PENINGKATAN JUALAN	TIADA PERUBAHAN	PENURUNAN JUALAN	TIADA MAKLUMAT	TIDAK BEROPERASI	
Melaka	7	1	2	-	3	13
Sabah	9	5	1	-	1	16
Pahang	6	1	1	3	-	11
Johor	10	2	2	-	3	17
Selangor	7	3	-	-	3	13
JUMLAH	39	12	6	3	10	70

CARTA 6.1
PRESTASI NILAI JUALAN MENGIKUT NEGERI

Bagi meningkatkan lagi prestasi jualan, pelbagai aktiviti telah dirancang dan di antaranya adalah setiap peserta TUKAR akan diwajibkan untuk menghadiri Sesi Latihan TUKAR Fasa 1, Fasa 2 dan POS yang dianjurkan oleh KPDNKK dan konsultan. Bagi memastikan kehadiran peserta, KPDNKK bercadang untuk memberi insentif kehadiran seperti menanggung kos pengangkutan dan wang saku sebagai ganti rugi kepada peserta akibat terpaksa menutup perniagaan pada hari tersebut. Peserta TUKAR yang berjaya akan dijemput untuk berkongsi pengalaman dalam setiap siri latihan yang diadakan.

- iii. Analisis lanjut terhadap 39 kedai peserta yang menunjukkan peningkatan jualan mendapati 23 (59%) mencatat nilai jualan melebihi 50% dan sebanyak 16 (41%) mencatat nilai jualan antara 1% hingga 49%. Bagaimanapun, terdapat perbezaan maklumat prestasi nilai jualan yang diperolehi oleh pasukan Audit dengan maklumat yang dikemukakan oleh pihak KPDNKK seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.6
PRESTASI NILAI JUALAN MENGIKUT BILANGAN KEDAI YANG DIPILIH UNTUK DIAUDIT

TAHAP PRESTASI (NILAI JUALAN)	LAWATAN AUDIT (a)	MAKLUMAT KPDNKK (b)	PERBEZAAN (a) - (b)
Peningkatan melebihi 50%	23	15	8
Peningkatan antara 1% hingga 49%	16	26	(10)
Tiada Perubahan/Peningkatan	12	4	8
Penurunan Penjualan	6	5	1
Tiada Maklumat	3	20	(17)
Tidak Beroperasi	10	-	-
JUMLAH	70	70	-

- iv. Di antara sebab berlakunya perbezaan maklumat ini adalah laporan jualan bulanan kedai peserta yang diperolehi itu hanya melalui temubual dengan peserta tanpa melalui dokumen yang direkod oleh peserta tersebut. Semakan Audit mendapati tiada bukti menunjukkan peserta yang dilawati itu ada mengemukakan dokumen laporan jualan bulanan kepada pihak PPDNKK Negeri dan pihak konsultan bagi tujuan rekod.

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

Sumber maklumat tersebut adalah melalui maklumat yang dikemukakan oleh Pejabat PDNKK Negeri. Laporan Jualan Bulanan oleh pekedai diselenggara oleh semua PPDNKK Negeri. Laporan Jualan Bulanan direkodkan melalui temu bual dengan pekedai. Ketepatan sesuatu maklumat bergantung kepada kejujuran pekedai. Maklumat tersebut tidak direkodkan secara formal kerana tidak mahu menghalang penyertaan daripada peserta yang menganggap perniagaan mereka akan dipantau oleh Kerajaan. Bagi Koperasi, nilai perolehan koperasi perlu dilaporkan kepada SKM selaras dengan peraturan koperasi sedia ada. Bagi langkah jangka pendek, KPDNKK akan menyediakan templat untuk diisi oleh peserta sebagai bukti pengesahan jualan bulanan oleh peserta. Bagi langkah jangka panjang pula, jualan boleh dipantau melalui pelaksanaan GST.

Pada pendapat Audit, peserta perlu digalakkan untuk mengemukakan maklumat secara bertulis bagi memastikan maklumat tersebut adalah tepat dan betul.

b. Status Kedai TUKAR

- i. Dari 70 buah kedai milik peserta yang dipilih untuk tujuan pengauditan, pihak Audit mendapati sebanyak 10 peserta tidak lagi menjalankan perniagaannya. Butiran adalah seperti di jadual dan contoh **Gambar 6.1** hingga **Gambar 6.3** berikut:

JADUAL 6.7
SENARAI KEDAI YANG TELAH TIDAK MENJALANKAN PERNIAGAAN

BIL.	SENARAI KEDAI	SUMBER PEMBIAYAAN PINJAMAN	TARIKH MULA DITUTUP	STATUS BAYARAN BALIK PINJAMAN	CATATAN
1	PPDNKK(M)800-10/4/(13) (Melaka)	Bank Rakyat	Oktober 2012	Tidak Berkaitan	Pelanggan Tidak Tandatangani Surat Tawaran. Perniagaan Tidak Beroperasi.
2	PPDNKK(M)800-10/4/(12) (Melaka)	Bank Rakyat	Januari 2013	Tunggakan 8 bulan	Tindakan Guaman - <i>Notice of Demand</i> dan Saman. Lawatan telah dibuat oleh Bank Rakyat pada Januari 2013. Pemilik telah memohon untuk penjadualan semula pembayaran.
3	TUKAR/2012/008 (Sabah)	KOP-PUSAMAJU	April 2013	Tunggakan Melebihi 6 bulan	Tindakan Guaman.
4	PPDNKK.SGT-/26MHBN/490/04/15-04 (Johor)	Bank Rakyat	Jun 2013	Tunggakan 19 bulan	Tindakan Guaman - Penghakiman Ingkar. Perniagaan Tidak Beroperasi.
5	PPDNKK.SGT-/26MHBN/490/04/15-01 (Johor)	Bank Rakyat	Disember 2012	Penjadualan Semula	Tindakan Guaman - <i>Notice of Demand</i> (ditangguhkan kerana telah buat bayaran pada April 2013). Pemilik memohon penjadualan semula pada September 2013. Mula bayar dengan ansuran baru RM250 sebulan.
6	PPDNKK.J-JB(TUKAR)/05 (Johor)	Bank Rakyat	Januari 2012	Tunggakan 10 bulan	Tindakan Guaman - Penghakiman Ingkar.
7	PPDNKK.SPG. 700-2/7/4/2012 (Selangor)	Bank Rakyat	November 2013	Tunggakan 11 bulan	Tindakan Guaman - <i>Notice of Demand</i> Lawatan oleh Bank Rakyat pada Disember 2013.
8	PPDNKK.SPG. 700-2/7/2/2012 (Selangor)	Bank Rakyat	TM	Memuaskan	Bayaran RM500 pada Oktober 2013.
9	PPDNKK.Kaj.800-1/10/1 (Selangor)	Bank Rakyat	Mei 2012	Tunggakan 15 bulan	Tindakan Guaman - <i>Notice of Demand</i> .
10	PPDNKK(M)800-10/4/(9) (Melaka)	Bank Rakyat	17 Oktober 2013	Tidak Berkaitan	Pelanggan Tidak Tandatangani Surat Tawaran. Perniagaan Tidak Beroperasi.

GAMBAR 6.1

Program Kedai TUKAR Negeri Melaka
PPDNKK(M)800-10/4/(13)
- Notis Kedai Untuk Disewa Ditampal
Di Hadapan Kedai
(29.05.2013)

GAMBAR 6.2

Program Kedai TUKAR Negeri Melaka
PPDNKK(M)800-10/4/(12)
- Kedai TUKAR Telah Berpindah Pemilik
(29.05.2013)

GAMBAR 6.3

*Program Kedai TUKAR Negeri Sabah
TUKAR/2012/008
- Kedai Tutup Semasa Lawatan Audit Dijalankan
Dan Tertera Notis Kedai Untuk Disewa
(13.06.2013)*

- ii. Berdasarkan temu bual dengan para peniaga lain yang menyertai program TUKAR, antara punca jualan barangan di kedai peserta kurang mendapat sambutan sehingga ada yang terpaksa ditutup atau bertukar milik adalah disebabkan persaingan dengan pasaraya berdekatan; kesukaran mendapat stok barang jualan serta keengganan pembekal menerima kembali barang-barang yang rosak serta tamat tempoh; lokasi kedai tidak sesuai; dan keutamaan Program TUKAR kepada kerja-kerja naik taraf kedai berbanding bantuan modal bagi menambah stok barangan jualan.
- iii. Selain itu, temu bual dengan pegawai-pegawai KPDNKK menyatakan masalah perniagaan ditutup dan berpindah milik berlaku disebabkan peniaga menghadapi kekurangan modal dan klausa dalam perjanjian pinjaman tidak terdapat larangan kepada peserta TUKAR untuk menjual dalam tempoh perjanjian berkuat kuasa.

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

Maklumat adalah seperti di Lampiran No.4. Kit TUKAR merupakan garis panduan kepada semua pihak yang terlibat dalam pelaksanaan program TUKAR. Kit tersebut tidak menggariskan sebarang kaedah pengoperasian yang perlu dipatuhi seperti masa operasi, pindah milik dan sebagainya. Bersetuju dengan syor Audit supaya perjanjian penyertaan program ini perlu meletakkan syarat bahawa pekedai tidak boleh menukar milik atau menjual kedai mereka kepada pihak lain tanpa persetujuan KPDNKK terlebih dahulu. KPDNKK berpandangan bahawa syarat tersebut boleh diguna pakai dengan memadai peserta memaklumkan dan bukannya memohon persetujuan PPDNKK Negeri mengenai penukaran tersebut. KPDNKK akan mendapatkan pengesahan maklumat pindah milik syarikat daripada SSM.

Pada pendapat Audit, secara keseluruhannya prestasi kebanyakan peserta kedai runcit yang menyertai Program TUKAR adalah memuaskan walaupun terdapat beberapa kedai yang tidak beroperasi dan menghadapi kemerosotan nilai jualan.

6.5.2. Pengurusan Pinjaman Membiayai Program TUKAR

6.5.2.1. Surat Perjanjian Pinjaman

- a. Surat tawaran pinjaman oleh Bank Rakyat, hendaklah ditandatangani dalam tempoh 14 hari dari tarikh surat tawaran tersebut sebagai tanda persetujuan dan dokumen perjanjian hendaklah ditandatangani dalam tempoh 30 hari dari tarikh persetujuan. Pihak konsultan hanya boleh menjalankan kerja-kerja ubahsuai selepas perjanjian tersebut ditandatangani.
- b. Semakan Audit mendapati 3 kedai peserta telah diubahsuai yang berjumlah RM138,572 dan diberi perkhidmatan susun atur oleh konsultan yang dilantik walaupun perjanjian pinjaman belum ditandatangani antara peserta dengan Bank Rakyat. Kedai yang dimaksudkan adalah seperti berikut:

JADUAL 6.8
SENARAI KEDAI YANG TELAH DIUBAHSUAI
SEBELUM MENANDATANGANI PERJANJIAN

BIL.	SENARAI KEDAI	JUMLAH PINJAMAN YANG DILULUSKAN (RM)	TARIKH PINJAMAN DILULUSKAN/ TARIKH SURAT TAWARAN PINJAMAN	STATUS TERKINI (31 Disember 2013)	KOS UBAHSUAI (RM)
1.	PPDNKK(M) 800-10/4/(1) (Melaka)	51,164	28.09.2011	Belum Menandatangani Perjanjian	50,509
2.	PPDNKK(M) 800-10/4/(8) (Melaka)	53,321	19.04.2012	Belum Menandatangani Perjanjian	25,402
3.	PPDNKK.TLOH (PDN) 01/03/01 (Pahang)	60,000	14.11.2011	Belum Menandatangani Perjanjian	62,661
JUMLAH					138,572

Nota: Semua Peserta Belum Menerima Pinjaman Yang Dilakukan Itu.

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

Pada tahun 2011, semua konsultan dibenarkan untuk menjalankan kerja-kerja pengubahsuaian sebelum perjanjian pinjaman. Langkah ini bagi mempercepatkan pelaksanaan program. Walau bagaimanapun, penambahbaikan telah dibuat setelah mendapati wujudnya risiko peserta tidak menandatangani perjanjian pinjaman setelah kerja pengubahsuaian dilaksanakan seperti yang terdapat dalam Kit TUKAR Versi 2.1/2011 dan Kit TUKAR Versi 3/2013.

Pada pendapat Audit, perjanjian pinjaman adalah ikatan perundangan di antara peminjam dengan pemberi pinjam. Ianya hendaklah ditandatangani dan didokumenkan agar menjadi satu ikatan yang sah di sisi undang-undang dan syarat-syarat pinjaman dapat dikuatkuasakan.

6.5.2.2. Bayaran Balik Pinjaman

- a. Berdasarkan dokumen perjanjian, tempoh bayaran balik pinjaman adalah tidak melebihi 15 tahun atau umur peminjam tidak melebihi 60 tahun. Surat perjanjian juga menetapkan bahawa peminjam perlu menjelaskan bayaran pertama selepas 3 hingga 6 bulan dari tarikh dokumen perjanjian ditandatangani.
- b. Didapati pada 31 Disember 2013, sebanyak 11 peserta kedai TUKAR mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman antara 6 hingga 21 bulan yang secara keseluruhannya berjumlah RM76,875. Butiran adalah seperti jadual di bawah:

JADUAL 6.9
MAKLUMAT BAYARAN BALIK PINJAMAN PADA 31 DISEMBER 2013

BIL.	SENARAI KEDAI	AGEN PEMBIAYA PINJAMAN	JUMLAH PINJAMAN DILULUSKAN (RM)	BAKI TERTUNGGAK (RM)	BILANGAN BULAN TERTUNGGAK	STATUS TINDAKAN UNDANG-UNDANG
1	PPDNKK(M) 800-10/4/(10) (Melaka)	Bank Rakyat	60,000	4,878	11	Tindakan Guaman
2	PPDNKK(M) 800-10/4/(2) (Melaka)	Bank Rakyat	60,000	5,689	8	Tindakan Guaman
3	PPDNKK(M) 800-10/4/(12) (Melaka)	Bank Rakyat	57,237	4,122	9	Tindakan Guaman - <i>Notice of Demand</i> dan Saman
4	TUKAR/2012/008 (Sabah)	KOP-PUSAMAJU	80,000	7,733	12	Tindakan Guaman
5	TUKAR/2012/007 (Sabah)	KOP-PUSAMAJU	80,000	7,088	11	Tiada Tindakan
6	KSMB/40/TUKAR/1(1) (Johor)	KOSURIA	69,399	8,232	17	Tiada Tindakan
7	PPDNKK.SGT-/26MHBN/490/04/15-04 (Johor)	Bank Rakyat	60,000	13,018	21	Tindakan Guaman - Penghakiman Ingkar
8	PPDNKK.J-JB (TUKAR)/05 (Johor)	Bank Rakyat	30,898	3,371	12	Tindakan Guaman - Penghakiman Ingkar
9	PPDNKK.Kaj. 800-1/10/1 (Selangor)	Bank Rakyat	60,000	12,723	16	Tindakan Guaman - <i>Notice of Demand</i>
10	KSMB/40/TUKAR/4(5) (Selangor)	KOSURIA	83,633	3,501	6	Tiada Tindakan
11	PPDNKK.SPG. 700-2/7/4/2012 (Selangor)	Bank Rakyat	80,000	6,520	12	Tindakan Guaman - <i>Notice of Demand</i>
JUMLAH				76,875		

Sumber : Laporan Dari KPDNKK

- c. Berdasarkan kepada perenggan 5 (Obligasi Bank Rakyat) klausa 5.8 dalam Perjanjian Kerjasama Transformasi Kedai Runcit Dan Pemodenan Bengkel Automotif antara Kerajaan dan Bank Rakyat, Bank Rakyat memaklumkan akan melaksanakan tindakan undang-undang ke atas pelanggan yang gagal menjelaskan pinjaman tersebut atau gagal membuat ansuran bulanan

sehingga ke peringkat sepatutnya. Di samping itu, pihak Audit juga dimaklumkan bahawa Bank Rakyat dibenarkan mengeluarkan Surat Peringatan Pertama kepada peserta yang mempunyai tunggakan bayaran balik setelah melebihi tempoh 6 bulan pinjaman tak berbayar. Manakala tindakan lain seperti amaran dan penyitaan hanya boleh dibuat atas kebenaran pihak KPDNKK.

- d. Semakan Audit mendapati dari 11 senarai peserta TUKAR yang mempunyai tunggakan melebihi 6 bulan, tiada bukti menunjukkan sebarang tindakan undang-undang diambil ke atas 3 peserta seperti di jadual di atas.

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

Agensi pembiaya boleh mengambil tindakan undang-undang kepada pekedai yang gagal menjelaskan bayaran balik pinjaman. Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu Bil. 7/2012 (Perkara 3.1.1. (v)) pada 27 September 2012 bersetuju supaya Bank Rakyat perlu mengeluarkan notis tuntutan bayaran sebelum tindakan diambil. Manakala Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu NKEA Bil. 8/2012 (Perkara 3.1.1 (vi)) pada 1 November 2012 telah bersetuju supaya tempoh bagi NPL pinjaman ialah selepas 6 bulan. Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu Bil. 1/2013 (Perkara 3.1.1 (vii)) pada 10 Januari 2013 bersetuju supaya cadangan pembayaran secara mingguan akan dilaksanakan kepada peserta NPL sebagai langkah alternatif untuk mengutip bayaran balik pinjaman secara case by case. Peserta yang telah dikategorikan sebagai pinjaman tidak berbayar (lebih 6 bulan) perlu diselidik terlebih dahulu mengenai alasan ansuran pinjaman tidak boleh dibayar sebelum tindakan undang-undang diambil.

6.5.3. Peranan Konsultan

6.5.3.1. Program TUKAR dilaksanakan dengan kerjasama *hypermarket* yang bertindak sebagai konsultan dalam proses pemodenan kedai runcit. Kerjasama ini dilakukan sebagai tanggungjawab mereka di bawah program *Corporate Social Responsibility* (CSR). Bagi kedai TUKAR di bawah seliaan KPDNKK, pelantikan konsultan ditentukan oleh KPDNKK dengan persetujuan peserta TUKAR. Antara konsultan yang terlibat adalah seperti MYDIN, Giant, Carrefour (Aeon Big), Tesco dan Xpress Point. Manakala kedai TUKAR di bawah koperasi-koperasi khas, konsultan yang dilantik adalah dipilih oleh koperasi-koperasi khas tersebut.

6.5.3.2. Kit TUKAR juga ada menggariskan 12 peranan yang perlu dilakukan oleh pihak konsultan. Bagaimanapun semakan Audit mendapati perkara-perkara berikut:

a. Kesukaran Mendapat Stok Barang Jualan

- i. Berdasarkan garis panduan pelaksanaan Program TUKAR, adalah menjadi tanggungjawab konsultan membantu pekedai mendapatkan bekalan barang-barang jualan. Kedai yang mempunyai barang jualan sedikit atau kerap kehabisan stok akan menjejaskan keyakinan pembeli untuk mengunjungi kedai tersebut pada masa hadapan.
- ii. Semasa lawatan pihak Audit mendapati beberapa peserta menghadapi kekurangan bekalan barangan jualan disebabkan kesukaran mendapat stok bekalan barang-barang pada harga yang berpatutan. Pihak Audit tidak dapat memastikan sama ada peserta mendapat bimbingan atau nasihat dari pihak konsultan secara berterusan memandangkan tiada maklumat mengenainya dikemukakan oleh peserta. Pihak Audit juga dimaklumkan terdapat sebilangan peserta tidak memaksimakan pulangan yang diperolehi, hasil dari jualan stok awal untuk dijadikan modal pusingan bagi pembelian stok seterusnya. Keadaan kedai peserta yang dimaksudkan adalah seperti gambar berikut:

GAMBAR 6.4

*Program Kedai TUKAR Negeri Melaka
PPDNKK(M)800-10/4/(1)
- Kekurangan Stok Barang Jualan
(29.05.2013)*

GAMBAR 6.5

*Program Kedai TUKAR Negeri Pahang
PPDNKK.Phg.(DMO)26/379/2(13)
- Kekurangan Stok Barang Jualan
(18.06.2013)*

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

Peserta dibenarkan menggunakan RM30,000 daripada keseluruhan pinjaman bagi tujuan pembelian stok perniagaan. Dalam hal ini, para peserta sepatutnya memaksimakan pulangan ke atas jualan stok terbabit sebagai modal pusingan untuk pembelian stok seterusnya. Peserta diberi pilihan untuk mendapatkan bekalan stok daripada pembekal sedia ada ataupun konsultan masing-masing. Konsultan boleh memberi khidmat nasihat bagi mendapatkan bekalan barangan yang berterusan tanpa sebarang caj. Jika sekiranya peserta memerlukan modal tambahan, para peserta juga boleh mendapatkan pembiayaan daripada agensi pembiayaan yang lain untuk membeli stok barangan. Namun begitu, urusan pembelian stok adalah berdasarkan persetujuan business to business antara peserta dengan pembekal.

b. Peniaga Tidak Menjalani Latihan

- i. Bagi setiap peserta TUKAR, mereka adalah diwajibkan untuk menghadiri latihan yang diadakan oleh konsultan dan KPDNKK. Latihan diperlukan supaya mereka berinovatif dan berpengetahuan tinggi menjalani perniagaan mereka seterusnya dapat meningkatkan daya saing di dalam perniagaan dan menyiapkan diri agar berupaya meningkatkan keuntungan kedai runcit berbanding sebelum program ini. Semua kos latihan ditanggung oleh konsultan itu sendiri, manakala KPDNKK menanggung kos latihan peserta yang menghadiri latihan di bawah kendaliannya.
- ii. Temu bual dengan peserta TUKAR mendapati daripada 60 kedai peserta yang dilawati, seramai 15 (25%) peserta telah menjalani latihan manakala seramai 45 (75%) peserta lagi tidak mendapat latihan yang sewajarnya disebabkan masalah ketiadaan pembantu untuk menguruskan perniagaan ketika menghadiri latihan, lokasi latihan yang jauh, masalah pengangkutan serta masalah kesihatan. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 6.10
BUTIRAN LATIHAN DI KALANGAN PESERTA TUKAR**

NEGERI	BIL. KEDAI		JUMLAH
	MENGIKUTI LATIHAN	TIDAK MENDAPAT LATIHAN YANG SEWAJARNYA	
Melaka	3	8	11
Sabah	1	14	15
Pahang	6	4	10
Johor	2	12	14
Selangor	3	7	10
JUMLAH	15	45	60

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

Semua peserta TUKAR telah diminta untuk menghadiri latihan TUKAR yang dianjurkan oleh KPDNKK dan konsultan. Kebanyakan peserta tidak dapat menghadiri latihan TUKAR yang dianjurkan antara lain adalah kerana peserta perlu menutup perniagaan disebabkan tiada pembantu dalam menguruskan kedai, lokasi latihan yang jauh, masalah pengangkutan untuk menghadiri latihan serta masalah kesihatan. Sebagai tindakan pembaikan setiap peserta TUKAR akan diwajibkan untuk menghadiri Sesi Latihan TUKAR Fasa 1, Fasa 2 dan Point of Sale yang dianjurkan oleh KPDNKK dan konsultan. Bagi memastikan kehadiran peserta, KPDNKK bercadang untuk memberi insentif kehadiran seperti menanggung kos pengangkutan dan wang saku sebagai ganti rugi kepada peserta akibat

terpaksa menutup perniagaan pada hari tersebut. Peserta TUKAR yang berjaya akan dijemput untuk berkongsi pengalaman dalam setiap siri latihan yang diadakan.

Pada pendapat Audit, pihak konsultan perlu memantau masalah bekalan barang-barang di kalangan peserta-peserta TUKAR. Pendekatan pihak konsultan dalam menyediakan latihan perlu dikaji semula agar bersesuaian dengan keadaan persekitaran peserta. Di samping itu bimbingan dan latihan yang berterusan perlu diberi kepada peserta.

6.5.4. Pengurusan Program TUKAR

Pengurusan Program TUKAR meliputi proses antaranya pemilihan kedai TUKAR, skop pembiayaan dan pengurusan kedai oleh peserta TUKAR. Semakan Audit mendapati perkara-perkara berikut:

6.5.4.1. Skop Pembiayaan Program TUKAR

Peserta yang dipilih menyertai Program TUKAR layak diberi pinjaman untuk menaiktaraf kedai runcit mereka serta modal kerja iaitu pembelian stok perniagaan. Setiap bayaran bagi kerja-kerja pengubahsuaian serta pembelian stok perniagaan itu dibuat kepada kontraktor dan pembekal yang diperakui oleh konsultan yang dilantik. Skop pembiayaan Program TUKAR adalah seperti jadual berikut:

JADUAL 6.11
SKOP PEMBIAYAAN PROGRAM TUKAR

BIL.	PERKARA	HURAIAN
1	Modal	Pembelian stok perniagaan
2	Pengubahsuaian/menaiktaraf premis perniagaan	Pendawaian dan lampu
		Pengubahsuaian siling
		Mengecat
		Membaiki lantai, dinding, cermin dan sebagainya
3	Pembelian mesin/peralatan	POS Counter Terminal (GST Ready) - Wajib
		Gondola/rak
		Chiller
		Freezer
		Tanda harga/signage - Wajib
		Signboard - Wajib
		Penyaman udara
		CCTV
		Sistem alat penggera
		Alat pencegah kebakaran
		Perkakasan perisian IT
		Peralatan lain yang sesuai

Selain memberi khidmat nasihat berhubung kerja-kerja pengubahsuaian dan penaiktarafan kedai, konsultan juga bertanggungjawab menentukan mesin dan peralatan yang diperlukan dengan mengambil kira pelbagai aspek antaranya keperluan, saiz dan jenis perniagaan yang dijalankan oleh sesebuah kedai. Antara mesin dan peralatan yang diwajibkan adalah seperti *POS Counter Terminal (GST Ready)*, gondola, papan tanda dan tanda harga/*signage*. Selain itu, peralatan lain juga digalakkan disediakan di kedai TUKAR iaitu bergantung pada keperluan seperti, *freezer*, peti sejuk, CCTV, sistem alat penggera, alat pencegah kebakaran dan sebagainya. Semakan Audit mendapati perkara-perkara berikut:

a. Pembekalan Mesin Dan Peralatan - Sistem *Point Of Sales* (POS)

- i. Sistem POS adalah peralatan wajib yang perlu ada di kedai-kedai yang menyertai Program TUKAR. Sistem ini membantu pemilik kedai memantau nilai jualan dan stok barang dengan lebih cekap, sistematik dan teratur. Sistem ini meliputi sistem *bar code* dan pangkalan data inventori yang boleh dihubungkan terus dengan pihak konsultan. Konsultan akan menentukan kontraktor yang akan membekal peralatan ini. Kos penyediaan sistem POS adalah antara RM4,950 sehingga RM13,000.
- ii. Lawatan Audit mendapati semua kedai peserta telah dibekalkan peralatan sistem POS seperti yang terdapat dalam pakej Program TUKAR. Semakan Audit seterusnya mendapati sebanyak 32 (53%) daripada 60 kedai peserta yang beroperasi semasa lawatan Audit tidak menggunakan sistem POS dalam operasi harian kedai runcit mereka. Butiran adalah seperti di jadual dan gambar-gambar berikut:

JADUAL 6.12
MAKLUMAT MENGENAI PENGGUNAAN SISTEM POS YANG DIBEKALKAN

NEGERI	BIL. KEDAI YANG DILAWATI	TIDAK MENGGUNAKAN SISTEM POS	MESIN POS DIPULANGKAN	MESIN POS DIGUNAKAN
Melaka	11	6	1	4
Sabah	15	12	-	3
Pahang	10	4	1	5
Johor	14	5	-	9
Selangor	10	5	-	5
JUMLAH	60	32	2	26

GAMBAR 6.6

*Program Kedai TUKAR Negeri Melaka
PPDNKK(M)800-10/4/(2)
- Sistem POS Yang Tidak Digunakan
(29.05.2013)*

GAMBAR 6.7

*Program Kedai TUKAR Negeri Pahang
PPDNKK.Phg.(DMO)26/379/2(3)
- Mesin POS Yang Tidak Digunakan
(18.06.2013)*

GAMBAR 6.8

*Program Kedai TUKAR Negeri Johor
PPDNKK.J-JB(TUKAR)/06
- Mesin POS Yang Tidak Digunakan
(03.07.2013)*

GAMBAR 6.9

*Program Kedai TUKAR Negeri Selangor
PPDNKK.SPG.700-2/7/5/2011
- Mesin POS Yang Tidak Digunakan
(09.07.2013)*

- iii. Temubual dengan pemilik kedai menyatakan antara sebab sistem POS tidak digunakan adalah seperti faktor usia lanjut yang sukar untuk memahami dan menggunakan sistem ini serta pembekal tidak memberi latihan secukupnya. Ini mengakibatkan fungsi sistem POS seperti memantau nilai jualan dan stok barang, penggunaan sistem *bar code* serta pangkalan data inventori yang boleh dihubung terus dengan pihak konsultan tidak dapat digunakan.

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

Sistem POS yang dibekalkan mengandungi maklumat asas barang yang dijual di kedai peserta. Setiap peserta dikehendaki menjalani sesi latihan yang dijalankan oleh pembekal dan boleh menghubungi pembekal pada bila-bila masa sekiranya menghadapi masalah di dalam penggunaan sistem POS tersebut. Sistem POS bukanlah ultimate goal dalam pelaksanaan TUKAR. Ianya merupakan sebahagian daripada keseluruhan proses transformasi kedai dan peserta. Namun, sebagai langkah pembaikan, sesi latihan penggunaan sistem POS akan diteruskan kepada peserta. KPDNKK akan sentiasa menggalakkan peserta untuk menggunakan sistem POS tersebut dalam operasi harian kedai bagi membantu meningkatkan nilai jualan peserta TUKAR. KPDNKK juga akan

mengadakan perbincangan dengan konsultan dan service provider bagi mencari mekanisme terbaik supaya sistem POS diguna pakai oleh peserta.

Pada pendapat Audit, kaedah latihan yang berterusan sehingga peserta TUKAR benar-benar memahami cara penggunaan sistem POS boleh dilaksanakan agar peserta dapat menggunakan sistem tersebut sepenuhnya.

6.5.5. Pengurusan Kedai Runcit TUKAR

Kedai runcit yang diuruskan dengan baik boleh dilihat dari segi waktu operasi, susun atur dan kualiti barang jualan serta kebersihan kedai. Lawatan Audit mendapati perkara-perkara berikut:

6.5.5.1. Susun Atur Barangan Dan Kebersihan Kedai

- a. Susun atur barangan jualan yang kemas dan menarik adalah perkara yang menjadi keutamaan di semua kedai runcit. Adalah menjadi peranan konsultan memberi idea dan khidmat nasihat berterusan kepada peserta TUKAR supaya membuat susun atur barangan yang terbaik. Selain itu, kedai-kedai perlu sentiasa bersih untuk menarik minat pelanggan di samping menghalang pembiakan binatang perosak seperti tikus dan lipas.
- b. Lawatan Audit di kedai-kedai TUKAR mendapati 22 peserta tidak mematuhi susunan atur barangan yang baik di kedai masing-masing. Selain itu, beberapa peserta didapati tidak menjaga kebersihan kedai. Pemerhatian Audit mendapati barangan dalam keadaan berselerak dan bercampur; terdapat kotoran; kesan-kesan habuk di rak, kaunter dan lantai; barang-barang tidak diletak di gondola dan kedai berbau kurang menyenangkan. Butiran adalah seperti di **Jadual 6.13**. Bagaimanapun selepas mendapat teguran, lawatan kali kedua oleh pihak Audit ke atas 2 kedai yang terlibat menunjukkan terdapat perubahan yang positif dari segi penyusunan barang-barang. Kedudukannya adalah seperti di **Gambar 6.10** hingga **6.13**.

JADUAL 6.13
CONTOH-CONTOH KEDAI YANG MANA
SUSUN ATUR DAN KEBERSIHAN TIDAK MEMUASKAN

BIL.	NAMA KEDAI	KEADAAN SUSUNATUR DAN KEBERSIHAN KEDAI
1.	PPDNKK(M)800-10/4/(2) (Melaka)	Susun atur kurang memuaskan.
2.	PPDNKK(M)800-10/4/(4) (Melaka)	Susun atur kurang memuaskan, barang diletak atas lantai.
3.	PPDNKK(M)800-10/4/(8) (Melaka)	Susun atur kurang memuaskan, terdapat basikal dalam kedai, susunan makanan bercampur dengan makanan kucing.
4.	PPDNKK(M)800-10/4/(9) (Melaka)	Susunan makanan bercampur dengan makanan anab dan burung.
5.	PPDNKK.SAB 700-6/4/3 (Sabah)	Susun atur kurang memuaskan.

BIL.	NAMA KEDAI	KEADAAN SUSUNATUR DAN KEBERSIHAN KEDAI
6.	PPDNKK.SAB 700-6/4/2 (Sabah)	Dalam kedai runcit terdapat rak pakaian kerana kedai berkongsi dengan kedai jahit, bau dalam kedai kurang menyenangkan.
7.	PPDNKK.SAB 700-6/4/6 (Sabah)	Pengaut sampah diletak berhampiran peti sejuk aiskrim, barangan disusun tidak teratur, susu tepung omega disusun bersebelahan penyembur serangga.
8.	TUKAR/2012/006 (Sabah)	Stok barang disusun terlalu tinggi.
9.	TUKAR/2012/005 (Sabah)	Keadaan barang yang tidak tersusun.
10.	TUKAR/2012/004 (Sabah)	Keadaan barang yang tidak tersusun.
11.	PPDNKK.SAB 700-6/4/4 (Sabah)	Barang-barang diletakkan di atas lantai.
12.	KSMB/40/TUKAR/1(1) (Johor)	Minyak diletak di atas lantai.
13.	PPDNKK.Phg.(DMO)26/379/2(9) (Pahang)	Sebahagian beras di lantai.
14.	PPDNKK.J-JB(TUKAR)/03 (Johor)	Barang-barang diletak di lantai, bau yang kurang menyenangkan kerana dimasuki tikus.
15.	PPDNKK.J-JB(TUKAR)/02 (Johor)	Barang-barang tidak disusun dengan kemas.
16.	PPDNKK.J-JB(TUKAR)/04 (Johor)	Bau yang kurang menyenangkan kerana dimasuki tikus.
17.	PPDNKK.SPG.700-2/7/3/2012 (Selangor)	Barang-barang diletakkan di atas lantai.
18.	PPDNKK.SPG.700-2/7/2/2011 (Selangor)	Barang-barang diletakkan di atas lantai, tidak disusun rapi.
19.	PPDNKK.SPG.700-2/7/5/2011 (Selangor)	Barang-barang diletakkan di atas lantai.
20.	PPDNKK.SPG.700-2/7/3/2011 (Selangor)	Barangan digantung di dinding hadapan, sebahagian barang diletakkan di lantai.
21.	PPDNKK.SPG.700-2/7/6/2012 (Selangor)	Barang-barang tidak disusun rapi, ada barangan digantung.
22.	PPDNKK.SEL.800-1/10-4/2011 (Selangor)	Telur diletakkan di sebelah makanan kucing, pewangi Air Wick diletakkan bersebelahan minuman jus.

LAWATAN AUDIT KALI PERTAMA

GAMBAR 6.10

*Program Kedai TUKAR Negeri Selangor
PPDNKK.SPG.700-2/7/2/2011
- Barang-barang Yang Tidak Disusun Rapi
(09.07.2013)*

LAWATAN AUDIT KALI KEDUA

GAMBAR 6.11

*Program Kedai TUKAR Negeri Selangor
PPDNKK.SPG.700-2/7/2/2011
- Barang-barang Telah Disusun Rapi Ketika
Lawatan Kali Kedua Pada 05.12.2013*

GAMBAR 6.12

Program Kedai TUKAR Negeri Selangor
PPDNKK.SPG.700-2/7/3/2012
- Barang-barang Jualan Diletak Di Atas Lantai
(09.07.2013)

GAMBAR 6.13

Program Kedai TUKAR Negeri Selangor
PPDNKK.SPG.700-2/7/3/2012
- Barang Jualan Telah Diletak Sempurna Ketika
Lawatan Kali Kedua Pada 05.12.2013

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

KPDNKK telah memasukkan elemen pengurusan inventori dan pemasaran perniagaan kepada peserta melalui Sesi Latihan TUKAR Fasa 1 dan 2 yang dianjurkan untuk meningkatkan daya saing dan komitmen para peserta dalam menguruskan perniagaan. Selain itu, pihak konsultan juga telah membekalkan cadangan planogram kepada peserta dan membantu menyusun atur barangan di kedai peserta. Namun begitu, perubahan minda dalam menguruskan perniagaan dengan lebih cekap adalah bergantung kepada kesediaan peserta untuk menerima dan melaksanakan perubahan. KPDNKK dan pihak konsultan akan menasihati peserta dan membuat naziran berkala ke atas kedai yang bermasalah.

Pada pendapat Audit, pemantauan dan penyeliaan yang berterusan oleh pihak KPDNKK mahupun SKM diperlukan bagi memastikan kedai-kedai di bawah program TUKAR mempunyai susun atur yang baik di samping kebersihan dijaga untuk menarik minat pelanggan membeli di kedai TUKAR.

6.5.5.2. Keselamatan Dan Kualiti Barangan Jualan

- a. Antara amalan baik yang sepatutnya diterapkan di kalangan peserta TUKAR adalah menjual barang-barang berkualiti bagi menjamin keselamatan dan kesihatan pengguna. Penjualan barang-barang yang tidak berkualiti, rosak serta tamat tempoh menjejaskan keyakinan pelanggan terhadap kedai mereka.
- b. Lawatan Audit mendapati seramai 7 peserta menjual barangan tamat tarikh luput dan rosak. Butiran adalah seperti di jadual dan Gambar-gambar berikut:

JADUAL 6.14
CONTOH KEDAI-KEDAI YANG MEMPUNYAI BARANGAN
YANG TAMAT TARIKH LUPUT DAN ROSAK

BIL.	NAMA KEDAI	CATATAN
1	PPDNKK.SAB 700-6/4/1 (Sabah)	Cili giling bertin telah tamat tempoh pada 5 November 2013 dan 22 April 2013.
2	PPDNKK.SAB 700-6/4/1 (Sabah)	Serbuk kari ayam dan daging telah tamat tempoh pada 1 Jun 2013, serbuk kunyit tamat tempoh pada 29 Mac 2013.
3	TUKAR/2012/007 (Sabah)	Jus oren berkelodak.
4	TUKAR/2012/006 (Sabah)	Semua 8 pek biskut krim telah luput pada 5 April 2013, jem sebanyak 12 tin.
5	PPDNKK.Phg.(DMO)26/379/2(2) (Pahang)	Kordial berperisa mangga rosak (berkelodak).

GAMBAR 6.14

*Program Kedai TUKAR Negeri Sabah
PPDNKK.SAB 700-6/4/1
- Cili Giling Telah Tamat Tempoh Pada 22.04.2013
(Tarikh Lawatan Audit: 11.06.2013)*

GAMBAR 6.15

*Program Kedai TUKAR Negeri Pahang
PPDNKK.Phg.(DMO)26/379/2(2)
- Susu Sustagen Telah Tamat Tempoh
Pada 30.09.2012
(Tarikh Lawatan Audit: 11.06.2013)*

GAMBAR 6.16

*Program Kedai TUKAR Negeri Pahang
PPDNKK.Phg.(DMO)26/379/2(2)
- Kordial Perisa Mangga Telah Rosak (Tarikh Lawatan Audit: 18.06.2013)*

GAMBAR 6.17

GAMBAR 6.18

*Program Kedai TUKAR Negeri Johor
PPDNKK.SGT-/26MHB/490/04/15-03
- Serbuk Kari Telah Tamat Tempoh Pada 09.01.2013
(Tarikh Lawatan Audit: 18.06.2013)*

GAMBAR 6.19

*Program Kedai TUKAR Negeri Johor
KSMB/40/TUKAR/1(1)
- Tomato Puree Telah Tamat Tempoh Pada 17.01.2013
(Tarikh Lawatan Audit: 01.07.2013)*

GAMBAR 6.20

*Program Kedai TUKAR Negeri Selangor
PPDNKK.SPG.700-2/7/2/2011
- Air Oren Tropicana Telah Tamat Tempoh
Pada 19.06.2013
(Tarikh Lawatan Audit: 09.07.2013)*

GAMBAR 6.21

*Program Kedai TUKAR Negeri Selangor
PPDNKK.SPG.700-2/7/3/2012
- Barang Rosak Tidak Diasingkan
(Tarikh Lawatan Audit: 09.07.2013)*

- c. Namun begitu, ada peserta yang mengasingkan barangan yang telah tamat tarikh luputnya di rak berasingan namun tidak dapat dikembalikan kepada pembekal disebabkan tiada perjanjian mengenai pengembalian barangan yang telah tamat tarikh luput disediakan. Keadaan barangan yang dimaksudkan adalah seperti di gambar-gambar berikut:

GAMBAR 6.22

*Program Kedai TUKAR Negeri Sabah
PPDNKK.SAB 700-6/4/1
- Barang Rosak Telah Diasingkan
(Tarikh Lawatan Audit: 11.06.2013)*

GAMBAR 6.23

*Program Kedai TUKAR Negeri Johor
PPDNKK.SGT-/26MHBN/490/04/15-03
- Barang Rosak Telah Diasingkan
(Tarikh Lawatan Audit: 01.07.2013)*

Pada pendapat Audit, pihak KPDNKK dengan bantuan konsultan perlu memantau kualiti dan tahap keselamatan barangan jualan di kedai TUKAR secara berkala.

6.5.6. Status Hakmilik Kedai

6.5.6.1. Pemilik kedai runcit yang layak menyertai Program TUKAR perlu memenuhi syarat yang telah ditetapkan. Tujuannya adalah untuk menjamin perniagaan tersebut berdaya maju dan beroperasi tanpa sebarang masalah. Bagaimanapun syarat permohonan pinjaman Program TUKAR tidak memasukkan status hak milik premis kedai runcit sebagai salah satu syarat kelayakan.

6.5.6.2. Lawatan Audit ke 60 peserta kedai runcit yang menjalankan operasi mendapati sebanyak 32 (53%) kedai peserta yang menyertai Program TUKAR

merupakan kedai yang disewa daripada pemilik bangunan seperti Pihak Berkuasa Tempatan, Pemaju Hartanah, orang perseorangan, Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung (JKKK) dan sebagainya. Hasil temu bual mendapati pekedai-pekedai tersebut menyewa antara 1 hingga 3 tahun dan tempoh penyewaan boleh disambung atas persetujuan kedua-dua belah pihak. Bilangan kedai TUKAR yang menyewa mengikut negeri yang dilawati adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.15
BILANGAN KEDAI TUKAR YANG MENYEWAWA PREMIS

NEGERI	BIL. KEDAI YANG DILAWATI	BIL. KEDAI YANG MENYEWAWA
Melaka	11	4
Sabah	15	7
Pahang	10	6
Johor	14	9
Selangor	10	6
JUMLAH	60	32

6.5.6.3. Kriteria hak milik kedai adalah penting memandangkan tempoh penyewaan kedai lebih singkat berbanding tempoh bayaran balik pinjaman kepada Bank Rakyat atau koperasi-koperasi khas iaitu KOP-PUSAMAJU dan KOSURIA. Selain itu, peserta TUKAR terdedah kepada risiko premis perniagaan diambil semula oleh pemilik asal seperti yang dibenarkan dalam perjanjian penyewaan mereka sebelum bayaran pinjaman dapat diselesaikan.

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

KPDNKK tidak menetapkan apa-apa syarat sama ada kedai milik sendiri atau disewa untuk menyertai program TUKAR. KPDNKK dan konsultan sentiasa menasihatkan peserta yang menyewa premis supaya memanjangkan tempoh sewaan sebelum menyertai program ini. Namun persetujuan untuk memanjangkan tempoh sewaan bergantung kepada perbincangan antara peserta dengan pemilik premis.

Pada pendapat Audit, status hak milik premis kedai runcit perlu diletakkan sebagai salah satu daripada syarat permohonan pinjaman Program TUKAR. Ini adalah kerana tempoh pemilikan premis oleh peserta boleh memberi kesan kepada prestasi perniagaan.

6.5.7. Pemantauan

6.5.7.1. Peringkat Kementerian

- a. Semakan Audit mendapati kemajuan dan prestasi Program TUKAR dibentang semasa Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu NKEA Pemborongan

dan Peruncitan setiap bulan. Mesyuarat ini akan dipengerusikan oleh Yang Berhormat Menteri KPDNKK dengan kehadiran wakil dari PEMANDU, SKM, Bank Rakyat dan agensi Kerajaan lain yang berkaitan.

- b. Mesyuarat Jawatankuasa Kerja TUKAR pula diadakan setiap bulan bersama semua konsultan bagi membincangkan isu pelaksanaan program TUKAR. Mesyuarat ini dipengerusikan oleh KPDNKK.
- c. Unit DMO secara *ad hoc* akan mengadakan lawatan ke kedai-kedai TUKAR dari semasa ke semasa. Selain itu, SKM turut mengadakan mesyuarat secara bulanan/mengikut keperluan dengan koperasi-koperasi khas berhubung pelaksanaan Program TUKAR di kedai-kedai koperasi dan lawatan ke negeri-negeri berdasarkan kes-kes yang memerlukan pihak Ibu Pejabat SKM melakukan lawatan.

6.5.7.2. Peringkat Negeri/Lapangan

- a. Pejabat KPDNKK negeri ada menghantar laporan status pencapaian bilangan kedai yang telah menyertai Program TUKAR setiap bulan kepada Unit DMO, KPDNKK. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati tiada laporan pemantauan dibuat terhadap kemajuan atau prestasi peserta Program TUKAR selepas mereka menyertai program ini. Adalah didapati juga mesyuarat penyelarasan antara Pejabat KPDNKK Negeri, SKM, Bank Rakyat, koperasi-koperasi khas dan konsultan di negeri-negeri tidak dilakukan secara berkala dan bergantung kepada Pejabat KPDNKK Negeri.
- b. Selain itu, KPDNKK ada menyediakan Borang Penilaian Projek TUKAR yang mana pegawai-pegawai KPDNKK akan membuat pemantauan di kedai-kedai TUKAR dan membuat laporannya. Antara aspek yang dinilai adalah dari segi keterampilan fizikal, mesin dan peralatan, perkhidmatan konsultan/kontraktor serta penilaian selepas pemodenan kedai TUKAR. Semakan Audit mendapati sungguhpun pemantauan ada dilakukan, namun ia tidak dibuat secara berterusan pada setiap bulan serta tidak semua borang penilaian diisi semasa pemantauan dilakukan.

Maklum Balas Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan Yang Diterima Pada 29 November 2013

Langkah pemantauan yang dilaksanakan oleh KPDNKK adalah seperti berikut:

- 1. Jawatankuasa Pemandu NKEA Borong dan Runcit dipengerusikan oleh Yang Berhormat Menteri KPDNKK dan diadakan pada setiap 3 bulan.*
- 2. Jawatankuasa Kerja TUKAR dengan semua konsultan diadakan pada setiap bulan untuk membincangkan isu pelaksanaan program TUKAR.*

- 3. Jawatankuasa Kelulusan Pukal Program TUKAR dan ATOM diadakan setiap minggu dengan Bank Rakyat bagi membincangkan dan memberi kelulusan permohonan pembiayaan TUKAR dan ATOM. Selain itu, Bank Rakyat akan turut membentangkan prestasi NPL peserta yang terlibat.**
- 4. Laporan prestasi kemajuan program TUKAR dikemukakan setiap minggu oleh PPDNKK Negeri dan SKM kepada DMO.**

6.6. SYOR AUDIT

Bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dan memastikan perkara yang sama tidak berulang lagi di masa hadapan, adalah disyorkan supaya KPDNKK mengambil tindakan seperti berikut:

6.6.1. sebelum ubahsuai ke atas kedai peserta dilaksanakan, perjanjian pinjaman hendaklah terlebih dahulu ditandatangani di antara peserta dengan pemberi pinjaman agar syarat pinjaman dapat dikuatkuasakan;

6.6.2. surat tawaran atau perjanjian penyertaan program ini perlu meletakkan syarat bahawa pekedai tidak boleh menukar milik atau menjual kedai mereka kepada pengusaha lain bagi mengelakkan amalan mendapat keuntungan selepas menyertai program;

6.6.3. KPDNKK sepatutnya memastikan konsultan yang telah dilantik melaksanakan peranan dan tanggungjawab yang telahersetujui supaya berterusan memantau perjalanan operasi kedai-kedai dari segi khidmat nasihat, memastikan bekalan sentiasa mencukupi, membantu susun atur kedai dan memberi latihan yang secukupnya;

6.6.4. latihan yang secukupnya hendaklah dikaji semula supaya ianya bersesuaian dengan persekitaran peserta; dan

6.6.5. pihak KPDNKK perlu kerap mengadakan program motivasi supaya peniaga memberi komitmen yang penuh terhadap perniagaan mereka.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 66-77 Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN KERJA RAYA MALAYSIA

7. PROJEK MEMBAIK PULIH DAN MENAIK TARAF JALAN ALOR SETAR-KUALA NERANG-DURIAN BURUNG, KEDAH

7.1. LATAR BELAKANG

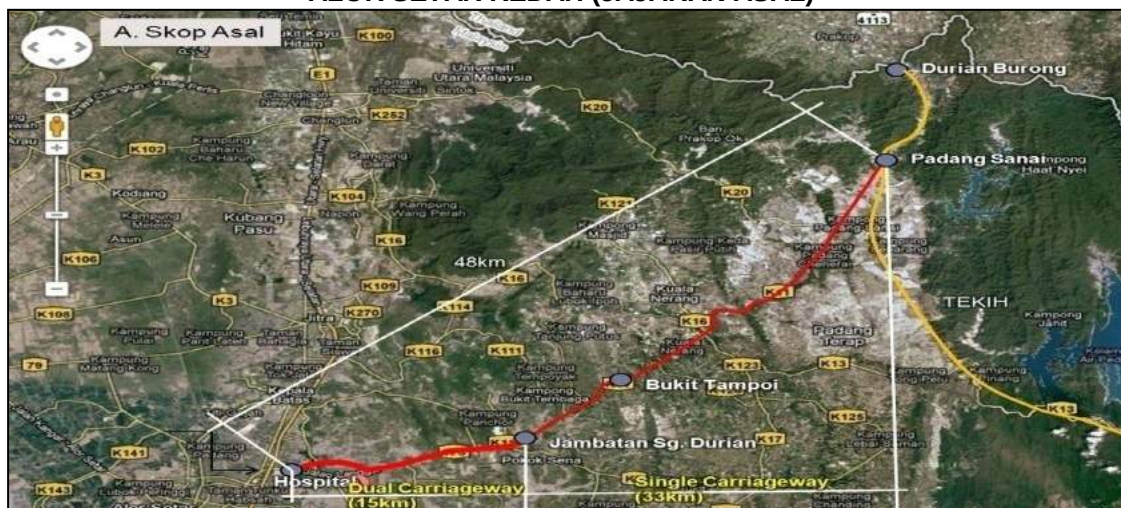
7.1.1. Projek Membaik Pulih Dan Menaik Taraf Jalan Alor Setar-Kuala Nerang-Durian Burung adalah salah satu projek di bawah Rancangan Malaysia Ke-9 (RMKe-9). Projek ini melibatkan kerja-kerja menaik taraf dan melebarkan jalan sedia ada bermula dari Bandar Alor Setar melalui Pokok Sena, Kuala Nerang dan Padang Sanai sepanjang 48 kilometer. Tujuan projek ini adalah untuk meningkatkan kapasiti isi padu laluan trafik disebabkan pembangunan Hospital Besar, Pekan Baru Pokok Sena dan pembangunan di Daerah Durian Burung, Kedah; sebagai pemangkin ekonomi melalui perhubungan yang sempurna dan cepat, di samping untuk keselamatan pengguna jalan raya. Jajaran asal projek adalah seperti di **Jadual 7.1** dan **Rajah 7.1**.

JADUAL 7.1
JAJARAN ASAL PROJEK

SEGMENT	KAWASAN	JAJARAN	PANJANG (KM)
2	Alor Setar – Pokok Sena	CH 00000 - CH 14700	14
3	Pokok Sena – Kuala Nerang	CH 13900 – CH 27848	14
4	Kuala Nerang – Durian Burung	CH 27848 – CH 47848	20
JUMLAH			48

Sumber: Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah

RAJAH 7.1
PROJEK MEMBAIK PULIH DAN MENAIK TARAF
JALAN ALOR SETAR-KUALA NERANG-DURIAN BURUNG,
ALOR SETAR KEDAH (JAJARAN ASAL)

Sumber : Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah

7.1.2. Projek ini yang melibatkan nilai kontrak berjumlah RM246.20 juta dilaksanakan secara reka dan bina oleh Syarikat HCM-MOLEK JV yang dilantik secara rundingan terus oleh Kementerian Kewangan. Projek ini telah siap sepenuhnya pada 28 Oktober 2012. Skop kerja adalah untuk menaik taraf dan melebarkan jalan dari 2 lorong 2 hala kepada 4 lorong 2 hala dari Alor Setar ke Pokok Sena; melebarkan jalan sedia ada dari R3 ke R5 bermula dari Pekan Pokok Sena hingga ke Durian Burung; menaik taraf dan melebarkan persimpangan; melebarkan dan menggantikan jambatan; memperbaiki sistem perparitan sepanjang jajaran dan mengadakan lampu jalan di tempat yang sesuai.

7.1.3. Salah satu skop kerja asal iaitu melibatkan jajaran dari Sungai Durian (CH 13900) ke Bukit Tampoi (CH 21650) dalam Daerah Pokok Sena sejauh 8 km yang bernilai RM20 juta telah dikeluarkan. Skop kerja ini telah digantikan dengan kerja menaik taraf persimpangan Jalan Langgar/Hutan Kampung yang lebih mendesak, bermula dari Simpang Hutan Kampung hingga ke Hospital Sultanah Bahiyah sejauh 1.55 km. Kontraktor sama iaitu HCM-MOLEK JV telah dilantik secara rundingan terus untuk melaksanakan skop kerja baru ini dengan nilai kontrak berjumlah RM37 juta dan tempoh siap selama 9 bulan. Jajaran terkini setelah mengambil kira perubahan skop kerja adalah seperti di **Rajah 7.2**.

RAJAH 7.2
PROJEK MEMBAIK PULIH DAN MENAIK TARAF
JALAN ALOR SETAR-KUALA NERANG-DURIAN BURUNG,
ALOR SETAR KEDAH (JAJARAN TERKINI)

Sumber: Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah

7.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada projek Membaik Pulih Dan Menaik Taraf Jalan Alor Setar-Kuala Nerang-Durian Burung, Kedah telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, cekap dan berhemat bagi mencapai objektif yang ditetapkan.

7.3. SKOP PENGAUDITAN

Skop pengauditan meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap projek Membaik Pulih Dan Menaik Taraf Jalan Alor Setar-Kuala Nerang-Durian Burung. Pengauditan ini dijalankan di Bahagian Pembangunan Dan Penswastan, Kementerian Kerja Raya; Cawangan Jalan, Ibu Pejabat Jabatan Kerja Raya dan Cawangan Jalan, Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah.

7.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen projek serta menjalankan analisis terhadap data projek. Selain itu, pemeriksaan fizikal serta temu bual dan perbincangan dengan pegawai terlibat juga telah diadakan.

7.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Mei hingga Ogos 2013 mendapati projek ini tidak dapat disiapkan dalam tempoh kontrak asal dan telah diluluskan 4 lanjutan masa selama 1,137 hari (3 tahun). Bagaimanapun, kontraktor telah dapat menyiapkan projek dalam tempoh lanjutan masa yang diluluskan. Antara sebab projek ini mengambil masa sehingga 3 tahun untuk disiapkan dari tarikh penyiapan asal adalah kerana berlakunya kelewatan dalam proses pengambilan balik tanah dan pengalihan utiliti. Dari aspek pengurusan projek pula, pihak Audit mendapati pentadbiran kontrak dalam urusan berkaitan dengan bayaran pendahuluan, bon pelaksanaan dan bayaran kemajuan telah mematuhi peraturan yang ditetapkan. Bagaimanapun, terdapat juga beberapa kelemahan seperti berikut:

- a. berlaku kelewatan untuk memuktamadkan rundingan harga dengan kontraktor di mana mesyuarat rundingan harga dengan kontraktor hanya dimulakan pada 26 Mac 2006 walaupun Surat Niat telah dikeluarkan pada 24 November 2003;
- b. berlaku kelewatan untuk menguatkuasakan arahan mengosongkan tapak terhadap pemilik premis yang terlibat dalam projek ini walaupun pembayaran pampasan kepada pemilik telah diselesaikan;
- c. kerja-kerja penyenggaraan tidak dijalankan oleh kontraktor dalam Tempoh Tanggungan Kecacatan; dan
- d. terdapat kerja-kerja pembinaan yang tidak memuaskan semasa pemeriksaan fizikal Audit dijalankan.

Penjelasan lanjut dan maklum balas daripada Kementerian Kerja Raya dan Jabatan Kerja Raya adalah seperti di perenggan berikut:

7.5.1. Prestasi Projek

7.5.1.1. Pencapaian Fizikal

- a. Mengikut syarat kontrak, tarikh siap asal projek ini adalah pada 17 September 2009. Bagaimanapun, projek ini hanya dapat disiapkan pada 28 Oktober 2012 iaitu selepas 4 lanjutan masa diluluskan kepada kontraktor melibatkan 1,137 hari atau 3 tahun. Tiada denda kelewatan dikenakan kepada kontraktor memandangkan projek telah dapat disiapkan dalam tempoh lanjutan masa yang diluluskan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.2
PERAKUAN KELAMBATAN DAN LANJUTAN MASA YANG DILULUSKAN

LANJUTAN MASA	TEMPOH	JUMLAH HARI	TARIKH SIJIL PERAKUAN KELAMBATAN	SEBAB LANJUTAN MASA
1	18.09.2009 - 17.03.2011	546	25.08.2009	Pengambilan balik tanah dan penempatan semula setinggan.
2	17.03.2011 - 20.11.2011	248	02.12.2010	Pengambilan balik tanah dan pengalihan utiliti.
3	20.11.2011 - 30.07.2012	253	01.11.2011	Pengambilan balik tanah dan pengalihan utiliti.
4	30.07.2012 - 28.10.2012	90	25.07.2012	Kemudahan Khas Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 2008.
JUMLAH		1,137		

Sumber: Perakuan Tempoh Dan Lanjutan Masa

- b. Semakan Audit selanjutnya mendapati antara sebab projek ini mengambil masa sehingga 3 tahun untuk disiapkan dari tarikh penyiapan asal ialah:

i. Kelewatan Untuk Menyelesaikan Proses Pengambilan Balik Tanah

Mengikut syarat kontrak, HCM-MOLEK JV adalah bertanggungjawab untuk menyediakan pelan pengambilan balik tanah. Berdasarkan kepada program kerja yang telah diluluskan pada 21 November 2006, tempoh masa yang diambil bagi proses pengambilan balik tanah bagi Segmen 2, 3 dan 4 adalah selama 298 hari atau 9 bulan bermula daripada 18 September 2006. Proses pengambilan balik tanah sepatutnya diselesaikan antara bulan Februari hingga Julai 2007. Bagaimanapun, ia hanya dapat diselesaikan antara bulan Oktober 2010 hingga September 2011. Secara keseluruhannya, pihak Audit mendapati proses pengambilan balik tanah bagi projek ini (Segmen 2, 3 dan 4) telah mengambil masa sehingga 1,613 hari iaitu selama 4 tahun 4 bulan untuk diselesaikan. Kelewatan pengambilan balik tanah ini adalah disebabkan oleh kelewatan dalam proses pewartaan dan terdapat baki 54 lot tanah

(Segmen 4) yang masih belum dapat diwartakan sepenuhnya. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.3
TEMPOH MASA PENGAMBILAN BALIK TANAH

SEGMENT	JAJARAN	PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH DISELESAIKAN		KELEWATAN (Hari)
		TARIKH SEPATUT	TARIKH SEBENAR	
2	CH 00000 – CH 14700	25.04.2007	30.10.2010	1,282
3	CH 13900 – CH 27848	13.07.2007	30.09.2011	1,538
4	CH 27848 – CH 47848	27.02.2007	30.09.2011	1,613

Sumber : Jadual Program Kerja

ii. Kelewatan Pengalihan Utiliti

Pengalihan utiliti bagi projek ini melibatkan Tenaga Nasional Berhad, Telekom Malaysia Berhad dan Syarikat Air Negeri Kedah. Berdasarkan kepada Program Kerja yang telah diluluskan pada 21 November 2006, tempoh masa yang diambil bagi proses pengalihan utiliti bagi Segmen 2, 3 dan 4 adalah selama 176 hari mulai 8 Disember 2006. Proses pengalihan utiliti ini sepatutnya diselesaikan antara bulan Mei hingga Jun 2007. Bagaimanapun, ia hanya dapat diselesaikan sepenuhnya pada 30 September 2011 dan keseluruhan masa yang diambil adalah 1,593 hari atau selama 4 tahun 3 bulan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.4
TEMPOH MASA PENGALIHAN UTILITI

SEGMENT	JAJARAN	PROSES PENGALIHAN UTILITI DISELESAIKAN		KELEWATAN (Hari)
		TARIKH SEPATUT	TARIKH SEBENAR	
2	CH 00000 – CH 14700	25.06.2007	30.10.2010	1,221
3	CH 13900 – CH 27848	30.06.2007	30.09.2011	1,551
4	CH 27848 – CH 47848	19.05.2007	30.09.2011	1,593

Sumber : Jadual Program Kerja

- c. Mengikut Klausula 45.2, syarat-syarat kontrak, jika kemajuan kerja telah terjejas secara material oleh sebab-sebab sebagaimana yang dinyatakan di fasal 45.1 (b), (c), (d), dan (h) dan bukannya oleh sebab lain di mana kontraktor telah menanggung kerugian secara langsung atau perbelanjaan yang dia tidak akan diganti bayar di bawah mana-mana peruntukan lain dalam kontrak ini, maka kontraktor adalah berhak untuk menuntut kerugian

secara langsung atau perbelanjaan itu dengan satu anggaran tentang amaun kerugian dan atau perbelanjaan itu tertakluk kepada Fasal 48 syarat-syarat ini. Selaras dengan syarat ini, pihak Audit mendapati HCM-MOLEK JV telah mengemukakan tuntutan bayaran kerugian dan perbelanjaan kepada Kerajaan yang disebabkan oleh kelambatan berjumlah RM30.34 juta pada 22 Januari 2013. Bagaimanapun, tuntutan ini masih di peringkat penilaian oleh Bahagian Ukur Bahan JKR Negeri Kedah sebelum ia diangkat kepada Jawatankuasa Tuntutan.

Pada pendapat Audit, penyelesaian pengambilan balik tanah dalam tempoh 9 bulan adalah tidak praktikal yang disebabkan oleh proses pengambilan tanah mengambil masa yang lama dan agak rumit untuk diselesaikan. Ini kerana ia melibatkan pelbagai pihak seperti Pihak Berkuasa Tempatan, Pejabat Tanah Negeri Dan Pejabat Tanah Daerah. Proses pengalihan utiliti pula boleh diselesaikan dengan segera sekiranya wujud pemantauan dan koordinasi yang berkesan dengan pihak yang terlibat. Kelewatan menyelesaikan proses pengambilan balik tanah dan pengalihan utiliti telah menyebabkan projek ini mengalami *time overrun* selama 3 tahun. Akibatnya, Kerajaan terpaksa menanggung kos tambahan disebabkan kelulusan lanjutan masa projek ini.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

a. Proses Pengambilan Balik Tanah

Proses pengambilan balik tanah bermula daripada permohonan JKR kepada Pejabat Tanah Dan Galian (PTG) sehingga cek bayaran pampasan dikeluarkan melibatkan 3 daerah iaitu Daerah Kota Setar, Pokok Sena dan Padang Terap. Pengambilan balik tanah dilakukan secara berfasa iaitu:

- i. Fasa I melibatkan segmen 1 dan 2;*
- ii. Fasa II melibatkan segmen 3 dan 4; dan*
- iii. Fasa III melibatkan segmen 2, 3 dan 4.*

Selain daripada itu, terdapat juga lot-lot yang tercicir yang hanya dikenal pasti semasa pembinaan. Pihak JKR juga bersetuju dengan pendapat Audit bahawa penyelesaian pengambilan balik tanah dalam tempoh 9 bulan adalah tidak praktikal memandangkan jajaran projek ini melibatkan 48 km dan sejumlah 830 lot tanah. Pihak JKR telah memaklumkan kepada Kerajaan Negeri melalui Unit Perancang Ekonomi Negeri Kedah agar mempercepatkan proses pengambilan balik tanah.

b. Pengalihan Utiliti

Pemantauan dan koordinasi telah dijalankan sebanyak 48 kali melalui beberapa siri mesyuarat (Mesyuarat teknikal, mesyuarat penyelarasan utiliti dan mesyuarat tapak) bagi memastikan proses pengalihan utiliti mengikut tempoh masa yang dijadualkan. Bagaimanapun, pihak utiliti menghadapi kekangan kerana terpaksa menanggung sendiri kos pengalihan tersebut. Bagi mengatasi masalah tersebut, Kerajaan telah mengeluarkan Garis Panduan Pengalihan Semula Kemudahan Utiliti Dalam Pelaksanaan Program Dan Projek Kerajaan Bil. 2 Tahun 2010 pada 1 November 2010 melalui Unit Penyelarasan Dan Pelaksanaan (ICU), Jabatan Perdana Menteri supaya projek-projek dalam RMKe-10 dapat berjalan dengan lancar. Seterusnya JKR telah mengambil langkah untuk memastikan peruntukan disediakan untuk pengalihan utiliti bagi projek-projek akan datang.

c. Tuntutan Kerugian Dan Perbelanjaan Disebabkan Oleh Kelambatan

Kontraktor telah mengemukakan tuntutan pada 22 Januari 2013 tetapi dokumen sokongan yang disediakan tidak lengkap. Pihak kontraktor hanya mengemukakan dokumen sokongan tambahan melalui surat bertarikh 9 Januari 2014.

7.5.1.2. Prestasi Kewangan

Kerajaan telah meluluskan peruntukan berjumlah RM280 juta di bawah RMKe-9 dan tambahan sejumlah RM74.33 juta, menjadikan jumlah keseluruhan peruntukan bagi projek ini berjumlah RM354.33 juta. Semakan Audit terhadap prestasi kewangan projek mendapati perkara seperti berikut:

- a. Setakat 21 Jun 2013, sebanyak 3 Arahan Perubahan Kerja (APK) telah diluluskan berjumlah RM0.25 juta. Selain itu, terdapat 9 Pelarasan Harga Kontrak (PHK) berjumlah RM4.31 juta di mana 5 PHK telah diluluskan manakala 4 PHK lagi masih belum diluluskan. Selepas mengambil kira APK dan kesemua PHK (termasuk yang belum diluluskan), nilai kontrak asal berjumlah RM246.20 juta dijangka akan meningkat kepada RM250.76 juta iaitu peningkatan sejumlah RM4.56 juta (1.9%). Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 7.5
ARAHAN PERUBAHAN KERJA**

NO. APK	PERKARA	STATUS	PENAMBAHAN/(PENGURANGAN) NILAI SKOP KERJA (RM Juta)
1	Kerja-kerja Tambahan bagi satu unit <i>Vehicular Box Culvert</i> di CH 2940 dan kerja-kerja pengurangan sebahagian kerja-kerja <i>motorcycle ramp</i> .	Lulus	0.38

NO. APK	PERKARA	STATUS	PENAMBAHAN/(PENGURANGAN) NILAI SKOP KERJA (RM Juta)
2	Kerja-kerja tambahan untuk pemasangan pengadang jalan (guardrail) di kawasan <i>vehicular box culvert</i> CH 2940 Langgar Bypass.	Lulus	0.12
3	<i>Omission</i> kepada <i>General Item 4 – Permanent Office</i> di Pokok Sena.	Lulus	(0.25)
JUMLAH			0.25

Sumber : Arahan Perubahan Kerja

JADUAL 7.6
PELARASAN HARGA KONTRAK

NO. APK	PERKARA	STATUS	PENAMBAHAN/(PENGURANGAN) NILAI SKOP KERJA (RM Juta)
1	Pelarasn kepada pindaan reka bentuk pada Segmen 1 dan CH 13900 ke CH 21650.	Lulus	-
2	Pelarasn kepada APK No:1 (Kerja-kerja Tambahan bagi satu unit <i>Vehicular Box Culvert</i> di CH 2940 dan kerja-kerja pengurangan sebahagian kerja-kerja <i>Motorcycle Ramp</i>).	Lulus	(0.08)
3	Pelarasn kepada <i>Provisional Sum Component Item</i> No: A, G, H (<i>Landscaping, TNB Sub Station and Telephone Bill For PD'S Office</i>).	Lulus	(0.45)
4	Pelarasn kepada APK No: 3 - <i>Omission</i> kepada <i>Item Bill No.4 - Permanent Office At Pokok Sena</i> .	Lulus	-
5	<i>Variations of Prices in Construction Materials</i> daripada Januari 2008 sehingga Disember 2011 (VOP).	Lulus	3.96
6	Pelarasn kepada APK No. 2 (Kerja-kerja tambahan untuk pemasangan pengadang jalan (<i>Guardrail</i>) di kawasan <i>Vehicular Box Culvert</i> CH 2940 Langgar Bypass).	Belum Lulus	-
7	Pelarasn kepada <i>Provisional Quantity Component Item</i> No:1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 & 9.	Belum Lulus	2.84
8	<i>Variations of Prices in Construction Materials</i> daripada Januari 2012 sehingga Oktober 2012 (VOP).	Belum Lulus	1.70
9	Pelarasn kepada <i>Provisional Sum Component Item</i> No. B, C, D, E, F, J (<i>Additional S.I Works During Constructions, Training and New Technology, Relocation of Cemetery, Temporary Relocation And Protection of Utilities And Other Services, TNB Supply Application Fees And Contribution Charges/Loops Cable, And Bus Shelter</i>).	Belum Lulus	(3.66)
JUMLAH			4.31

Sumber : Pelarasan Harga Kontrak

- b. Selain daripada harga kontrak, Kementerian Kerja Raya (KKR) juga perlu menanggung kos tambahan berjumlah RM104.99 juta yang melibatkan bayaran pampasan tanah, bayaran *ex-gratia* dan bayaran inden kerja. Setakat 21 Jun 2013, KKR telah membelanjakan sejumlah RM351.25 juta (99.1%) untuk keseluruhan projek ini berbanding peruntukan yang berjumlah RM354.33 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.7
KOS PROJEK SETAKAT BULAN JUN 2013

BUTIRAN	KOS (RM Juta)
Bayaran Kemajuan	246.26
KOS TAMBAHAN SELAIN DARIPADA HARGA KONTRAK	
Bayaran Pampasan Tanah	102.29
Bayaran <i>Ex-Gratia</i>	0.59
Bayaran Inden Kerja	2.11
Jumlah Kecil	104.99
KOS PROJEK KESELURUHAN	351.25

Sumber : JKR Negeri Kedah

Pada pendapat Audit, prestasi kewangan bagi projek ini adalah sangat baik di mana 99.1% daripada keseluruhan peruntukan telah dibelanjakan setakat bulan Jun 2013. Selain itu, kelulusan APK dan PHK (jika diluluskan keseluruhannya) akan mengakibatkan sedikit peningkatan kos iaitu pada kadar 1.9% atau sejumlah RM4.56 juta daripada kos asal kontrak. Namun secara amnya, kelulusan APK dan PHK berkenaan adalah selaras dengan syarat kontrak yang ditandatangani.

7.5.2. Pengurusan Projek

7.5.2.1. Pelantikan Kontraktor

- a. Pada 5 November 2003, Kementerian Kewangan bersetuju supaya projek Membaik Pulih Dan Menaik Taraf Jalan Alor Setar-Kuala Nerang-Durian Burung ditawarkan secara rundingan terus kepada HCM-MOLEK JV mengikut kaedah bayaran tertangguh. Bagaimanapun, Kementerian Kewangan melalui surat bertarikh 13 Mac 2004 telah memutuskan supaya kelulusan pelaksanaan projek secara rundingan terus kepada HCM-MOLEK JV ditarik balik. Oleh itu, surat bertarikh 5 November 2003 telah dibatalkan. Selanjutnya didapati Unit Perancang Ekonomi (UPE) melalui surat bertarikh 2 November 2004 kepada Kementerian Kewangan telah bersetuju untuk meneruskan projek ini selaras dengan keputusan Kerajaan untuk melaksanakan projek Kompleks CIQ Sungai Burung. UPE telah memutuskan supaya projek ini ditawarkan kepada syarikat HCM-MOLEK JV secara rundingan terus mengikut kaedah *progress payment* dengan kerja-kerja awalan dimulakan dalam RMKe-8 dan pembinaannya diteruskan dalam RMKe-9.
- b. Selaras dengan keputusan tersebut, rundingan harga telah diadakan di antara JKR dengan kontraktor bagi memuktamadkan harga kontrak sebelum ia dikemukakan kepada Kementerian Kewangan untuk kelulusan. Pada awalnya, kontraktor telah mengemukakan harga tawaran berjumlah

RM253.83 juta berbanding dengan harga tawaran JKR berjumlah RM238.15 juta. Bagaimanapun, selepas beberapa rundingan harga diadakan, harga yang dipersetujui berjumlah RM246.20 juta dengan tempoh siap selama 36 bulan.

- c. Mengikut Surat Arah Perbendaharaan bertarikh 2 Julai 2003, bagi memastikan pelaksanaan projek secara rundingan terus tidak mengalami kelewatan, agensi hendaklah memastikan rundingan dengan kontraktor mengenai skop kerja, reka bentuk, harga dan tempoh siap serta lain-lain dimuktamadkan dalam tempoh 6 bulan selepas Surat Niat dikeluarkan bagi projek yang bernilai melebihi RM10 juta. Tawaran melaksanakan projek ini secara rundingan terus akan terbatal secara automatik jika tempoh tersebut dilangkaui. Semakan Audit mendapati Surat Niat telah dikeluarkan pada 24 November 2003. Tempoh sepatutnya memuktamadkan rundingan harga ialah pada bulan Mei 2004 (6 bulan dari tarikh Surat Niat dikeluarkan) memandangkan projek ini bernilai RM246.20 juta. Bagaimanapun, adalah didapati mesyuarat rundingan harga di antara JKR dan kontraktor hanya dimulakan pada 26 Mac 2006 dan telah dimuktamadkan pada 25 Mei 2006. Kelulusan Kementerian Kewangan telah diperolehi pada 2 Ogos 2006.

Pada pendapat Audit, JKR mengambil masa yang lama untuk memuktamadkan harga rundingan dan telah melangkaui tempoh yang ditetapkan. Bagi projek lain di masa hadapan, JKR perlu memastikan harga rundingan dimuktamadkan dalam tempoh ditetapkan supaya pelaksanaan projek Kerajaan yang diluluskan secara rundingan terus tidak mengalami kelewatan.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

Merujuk kepada surat kelulusan daripada Kementerian Kewangan bertarikh 10 November 2004 (rujukan S/K.KEW/PP/KS/1100/810000/18/07 Jld.2 Sj. 1/4). Antaranya menyatakan kerja-kerja awalan dimulakan pada RMKe-8 manakala kerja-kerja pembinaan dilaksanakan pada RMKe-9 (2006 hingga 2010). Oleh yang demikian rundingan harga telah dilaksanakan pada bulan Mac 2006.

7.5.2.2. Urusan Pengambilan Balik Tanah

a. Kelewatan Penguatkuasaan Terhadap Premis-premis Yang Ingkar

- i. Notis Pemberitahuan (Borang K) akan dikeluarkan oleh JKPTG Negeri untuk memaklumkan bahawa pemilikan tanah telah diambil secara rasmi dan pemilik tanah perlu mengosongkan tanah tersebut dengan segera. Pengosongan ini perlu bagi membolehkan kontraktor menjalankan kerja-

kerja pembinaan dengan lancar tanpa sebarang halangan. Semakan Audit mendapati pembayaran pampasan kepada kesemua 106 pemilik struktur yang terlibat di Segmen 2, Segmen 3, Segmen 4 dan *Missing Link* telah dilakukan pada tahun 2007 (antara bulan April hingga Disember 2007). Bagaimanapun, pemilik struktur tersebut masih belum mengosongkan tapak selepas pembayaran dilakukan dan Borang K dikeluarkan.

- ii. Semakan selanjutnya mendapati JKR Negeri Kedah tidak mengeluarkan Surat Arahan Untuk Mengosongkan Tapak dengan segera kepada pemilik struktur sebaik sahaja pembayaran pampasan dilakukan. Sebaliknya, JKR Negeri Kedah hanya mengeluarkan surat arahan tersebut antara bulan April hingga Disember 2008 iaitu antara 144 hingga 534 hari dari tarikh pembayaran pampasan dilakukan. Dengan pengeluaran Surat Arahan Untuk Mengosongkan Tapak ini, pemilik struktur dikehendaki mengosongkan tapak yang terlibat dalam tempoh 14 hari dari tarikh surat dikeluarkan. Bagaimanapun, pemilik struktur masih tidak mengosongkan tanah sebagaimana yang diarahkan. Semakan selanjutnya mendapati HCM-MOLEK JV telah mengemukakan senarai 106 struktur yang menghalang kerja pembinaan jalan kepada JKR Negeri Kedah pada 31 Disember 2008. JKR Negeri Kedah pula telah mengemukakan senarai tersebut kepada Pentadbir Tanah Kota Setar dan Pokok Sena pada 19 Januari 2009 untuk tindakan selanjutnya.

Pada pendapat Audit, pengeluaran Surat Arahan Untuk Mengosongkan Tapak sepatutnya dilakukan dengan lebih awal memandangkan pemilik struktur tersebut telah menerima pampasan. Kelewatan pengosongan struktur ini telah menyumbang kepada kelewatan kerja-kerja pembinaan.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

Surat arahan mengosongkan premis adalah di bawah tanggungjawab Pentadbir Tanah Daerah (PTD) yang berkaitan di bawah Akta Kanun Tanah Negara (KTN) 1969. Mengikut KTN, hanya Pentadbir Tanah sahaja yang diberi kuasa untuk mengusir pemilik premis. Pada setiap kali mesyuarat tapak yang diadakan yang dihadiri oleh PTG dan PTD, pihak JKR telah mengingatkan pihak PTD agar mempercepatkan urusan pengeluaran notis pengosongan premis. Surat Arahan pihak JKR adalah merupakan inisiatif yang diambil secara pentadbiran untuk memberi peringatan kepada pemilik premis ke atas keperluan untuk mengosongkan premis tersebut. Sesalinan surat tersebut telah dipanjangkan kepada PTD.

b. Pembayaran *Ex-Gratia*

Bayaran *ex-gratia* adalah bayaran sagu hati yang diberikan kepada pemilik premis yang mendirikan premis dan struktur mereka atas rizab jalan atau *Right Of Way* (R.O.W). Pada bulan April 2011, Kementerian Kerja Raya (KKR) telah memutuskan bahawa jumlah yang perlu dibayar kepada pemilik-pemilik premis terlibat adalah pada kadar 30% daripada penilaian struktur, di mana penilaian struktur ini telah dilaksanakan oleh Jabatan Penilaian Dan Pengurusan Hartanah Negeri Kedah. KKR telah meluluskan sejumlah RM699,049 bagi tujuan pembayaran *ex-gratia* dan perpindahan penduduk yang terlibat dengan projek ini. Semakan Audit mendapati setakat bulan Mei 2013, bayaran *ex-gratia* telah dibuat kepada seramai 415 pemilik premis dan struktur melibatkan amaun berjumlah RM585,270 (83.7%). Secara amnya, pembayaran *ex-gratia* kepada pemilik premis dan struktur adalah mengikut peraturan yang telah ditetapkan.

7.5.2.3. Kerja Penyelenggaraan Tidak Dilaksanakan

Tempoh Tanggungan Kecacatan adalah 24 bulan selepas Perakuan Siap Kerja dikeluarkan. Bagi projek ini, Tempoh Tanggungan Kecacatan bermula pada 29 Oktober 2012 dan akan berakhir pada 29 Oktober 2014. Dalam tempoh tanggungan kecacatan tersebut, kontraktor adalah bertanggungjawab terhadap penyelenggaraan jalan. Ini termasuklah memastikan semua longkang dan *culvert* berfungsi dengan baik dengan membersihkan dan *desilting* sekurang-kurangnya setiap 2 bulan serta menjalankan kerja pemotongan rumput sebulan sekali. Semasa lawatan Audit pada 18 Jun 2013 di sepanjang lokasi jalan yang diaudit, adalah diperhatikan kontraktor tidak menjalankan kerja-kerja penyelenggaraan dengan sempurna. Bagaimanapun, kontraktor telah mengambil tindakan selepas teguran Audit. Butiran lanjut adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 7.8
KERJA PENYELNGGARAAN TIDAK DILAKSANAKAN

LOKASI	KEADAAN FIZIKAL	STATUS SELEPAS TEGURAN AUDIT
Jambatan BR1 Sungai Padang Terap (CH31534)	Rumput tidak dipotong. (Gambar 7.1)	Rumput telah dipotong. (Gambar 7.2)
Jalan Berhadapan Tangki Air SADA, Padang Sanai	Longkang tidak disenggarakan dengan baik. (Gambar 7.3)	Longkang telah disenggarakan dengan baik. (Gambar 7.4)
BR 15 Padang Sanai	Longkang tidak disenggarakan dengan baik. (Gambar 7.5)	Longkang telah disenggarakan. (Gambar 7.6)
BR 15 Padang Sanai	Longkang dan <i>sump pit</i> tidak disenggarakan dengan baik. (Gambar 7.7)	Longkang dan <i>sump pit</i> telah disenggarakan. (Gambar 7.8)
Terowong Kenderaan Ringan (Kawasan <i>Vehicular Box Culvert</i>)	- Rumput tidak dipotong dan disenggarakan. (Gambar 7.9) - Air bertakung di atas jalan. (Gambar 7.11)	- Rumput telah dipotong dan disenggarakan. (Gambar 7.10) - Tiada lagi masalah air bertakung. (Gambar 7.12)

SEBELUM

GAMBAR 7.1

Jambatan BR1 Sungai Padang Terap (CH31534)
- Rumput Tidak Dipotong
(18.06.2013)

SELEPAS

GAMBAR 7.2

Jambatan BR1 Sungai Padang Terap (CH31534)
- Rumput Telah Dipotong
(06.01.2014)

GAMBAR 7.3

Jalan Berhadapan Tangki Air SADA, Padang Sanai
- Longkang Tidak Disenggarakan Dengan Baik
(18.06.2013)

GAMBAR 7.4

Jalan Berhadapan Tangki Air SADA, Padang Sanai
- Longkang Telah Disenggarakan Dengan Baik
(13.01.2014)

GAMBAR 7.5

BR 15 Padang Sanai
- Longkang Tidak Disenggarakan Dengan Baik
(18.06.2013)

GAMBAR 7.6

BR 15 Padang Sanai
- Longkang Telah Disenggarakan Dengan Baik
(12.01.2014)

GAMBAR 7.7

BR 15 Padang Sanai
- Longkang Dan Sump Pit Tidak Disenggarakan Dengan Baik
(18.06.2013)

GAMBAR 7.8

BR 15 Padang Sanai
- Longkang Dan Sump Pit Telah Disenggarakan Dengan Baik
(12.01.2014)

SEBELUM

GAMBAR 7.9

*Terowong Kenderaan Ringan
(Kawasan Vehicular Box Culvert)
- Rumput Tidak Dipotong Dan Disenggarakan
(18.06.2013)*

SELEPAS

GAMBAR 7.10

*Terowong Kenderaan Ringan
(Kawasan Vehicular Box Culvert)
- Rumput Telah Dipotong Dan Disenggarakan
(09.01.2013)*

GAMBAR 7.11

*Terowong Kenderaan Ringan
(Kawasan Vehicular Box Culvert)
- Air Bertakung Di Atas Jalan (Resapan Air Ke
Dalam Lapisan Jalan Yang Telah Retak Boleh
Menyebabkan Kekuatan Jalan Merosot)
(18.06.2013)*

GAMBAR 7.12

*Terowong Kenderaan Ringan
(Kawasan Vehicular Box Culvert)
- Tiada Lagi Masalah Air Bertakung
Di Atas Jalan
(09.01.2014)*

Pada pendapat Audit, penyenggaraan yang tidak dijalankan dengan sempurna boleh mengakibatkan kemudahan yang dibina tidak dapat berfungsi dengan baik serta menjejaskan ketahanan dan kekuatan jalan. Pada akhirnya, Kerajaan akan menanggung kos yang tinggi untuk kerja-kerja pembaikan di masa hadapan.

7.5.2.4. Kualiti Kerja Yang Tidak Memuaskan

JKR hendaklah menjalankan pemeriksaan terhadap kerja yang dilaksanakan oleh kontraktor dalam Tempoh Tanggungan Kecacatan bagi mengenal pasti ketidaksempurnaan dan kecacatan. Segala aduan yang dibuat perlu diambil tindakan pembaikan oleh kontraktor dalam tempoh yang ditetapkan. Selanjutnya pihak Audit mendapati laporan kerosakan dan kecacatan (defects list) ada disediakan dan tindakan telah diambil oleh kontraktor terhadap perkara yang dilaporkan. Bagaimanapun, lawatan fizikal Audit yang dijalankan pada 18 Jun 2013 mendapati masih terdapat kerja-kerja yang tidak memuaskan. Bagaimanapun, kontraktor telah mengambil tindakan selepas teguran Audit. Butiran lanjut adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 7.9
KUALITI KERJA TIDAK MEMUASKAN

LOKASI	KEADAAN FIZIKAL	STATUS SELEPAS TEGURAN AUDIT
Laluan Di <i>Pedestrian Bridge</i> - Sekolah Menengah Dato' Syed Ahmad	Lubang <i>sump it</i> tidak ditutup dan tidak di tar dengan sempurna. (Gambar 7.13)	Lubang <i>sump it</i> telah ditutup dan di tar dengan sempurna. (Gambar 7.14)
Jalan Berhadapan Tangki Air SADA, Padang Sanai	Permukaan jalan yang retak dan berlekuk (depression). (Gambar 7.15)	Permukaan jalan yang retak dan berlekuk (depression) telah diperbaiki. (Gambar 7.16)
<i>Missing Link</i> CH 250 Persimpangan Jalan Hutan Kampung	Kerosakan pada <i>kerb</i> yang tidak diperbaiki. (Gambar 7.17)	Kerosakan pada <i>kerb</i> telah diperbaiki. (Gambar 7.18)
Perhentian Bas Berhampiran Dengan Hospital Sultanah Bahiyah	<i>Kerb</i> yang rosak dan tersumbat. (Gambar 7.19)	<i>Kerb</i> yang rosak telah diperbaiki. (Gambar 7.20)
<i>Missing Link</i> (CH250) Persimpangan Jalan Hutan Simpang	<i>Kerb</i> jalan di paip <i>inlet</i> rosak. (Gambar 7.21)	<i>Kerb</i> jalan di paip <i>inlet</i> telah diperbaiki. (Gambar 7.22)
Jalan Berhadapan Taska Permata Kemas, Jalan Kampung Hijrah	Air bertakung di atas jalan. (Gambar 7.23)	Lubang bagi laluan air telah dibina bagi pengaliran air. (Gambar 7.24)

SEBELUM

GAMBAR 7.13

Laluan Di Pedestrian Bridge
- Sekolah Menengah Dato' Syed Ahmad
- Lubang *Sump It* Tidak Ditutup Dan Tidak Di Tar Dengan Sempurna
(18.06.2013)

SELEPAS

GAMBAR 7.14

Laluan Di Pedestrian Bridge
- Sekolah Menengah Dato' Syed Ahmad
- Lubang *Sump It* Telah Ditutup Dan Di Tar Dengan Sempurna
(06.01.2014)

GAMBAR 7.15

Jalan Berhadapan Tangki Air SADA, Padang Sanai
- Permukaan Jalan Yang Retak Dan Berlekuk (Depression)
(18.06.2013)

GAMBAR 7.16

Jalan Berhadapan Tangki Air SADA, Padang Sanai
- Permukaan Jalan Yang Retak Dan Berlekuk (Depression) Telah Diperbaiki
(09.01.2014)

SEBELUM

GAMBAR 7.17

*Missing Link CH 250
Persimpangan Jalan Hutan Kampung
- Kerosakan Pada Kerb Yang Tidak Diperbaiki
(18.06.2013)*

SELEPAS

GAMBAR 7.18

*Missing Link CH 250
Persimpangan Jalan Hutan Kampung
- Kerosakan Pada Kerb Yang Telah Diperbaiki
(15.01.2013)*

GAMBAR 7.19

*Perhentian Bas Berhampiran Dengan
Hospital Sultanah Bahiyah
- Kerb Yang Rosak Dan Tersumbat
(18.06.2013)*

GAMBAR 7.20

*Perhentian Bas Berhampiran Dengan
Hospital Sultanah Bahiyah
- Kerb Yang Rosak Dan Tersumbat Telah Diperbaiki
(15.01.2014)*

GAMBAR 7.21

*Missing Link (CH250)
Persimpangan Jalan Hutan Simpang
- Kerb Jalan Di Paip Inlet Rosak
(18.06.2013)*

GAMBAR 7.22

*Missing Link (CH250)
Persimpangan Jalan Hutan Simpang
- Kerb Jalan Di Paip Inlet Rosak Telah Diperbaiki
(15.01.2014)*

GAMBAR 7.23

*Jalan Berhadapan Taska Permata Kemas,
Jalan Di Kampung Hijrah
- Air Bertakung Di Atas Jalan
(Resapan Air Ke Dalam Lapisan Jalan Yang Retak Boleh
Menjejaskan Kekuatan Struktur Jalan)
(18.06.2013)*

GAMBAR 7.24

*Jalan Berhadapan Taska Permata Kemas,
Jalan Di Kampung Hijrah
- Lubang Bagi Laluan Air Bertakung
Telah Dibina Bagi Pengaliran Air
(09.01.2014)*

Pada pendapat Audit, JKR Negeri Kedah perlu melaporkan kerosakan dan kecacatan kerja ini kepada kontraktor dengan segera dan memastikan kontraktor mengambil tindakan pembaikan sebelum tamat Tempoh Tanggungan Kecacatan.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

JKR akan memastikan kerja-kerja pembaikan dilaksanakan dengan berkualiti dalam tempoh tanggungan kecacatan.

7.5.2.5. Pentadbiran Kontrak

a. Bayaran Pendahuluan

Wang pendahuluan dibayar kepada kontraktor yang memerlukan modal untuk melaksanakan kerja-kerja awalan. Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, jumlah yang boleh dimohon oleh kontraktor bagi kontrak kerja ialah 25% daripada nilai kontrak atau maksimum RM10 juta mengikut mana yang lebih rendah. Semakan Audit mendapati wang pendahuluan yang dibayar kepada kontraktor berjumlah RM10 juta dan rekupmen telah dibuat sepenuhnya melalui tuntutan bayaran interim ke-57.

b. Bon Pelaksanaan

Perjanjian kontrak yang ditandatangani pada 3 Januari 2007 telah menetapkan bahawa kontraktor perlu mengemukakan Bon Pelaksanaan berjumlah RM12.31 juta iaitu 5% daripada harga kontrak. Semakan Audit mendapati kontraktor telah mengemukakan Bon Pelaksanaan mengikut amaun yang ditetapkan dalam bentuk jaminan insurans yang dikeluarkan oleh RHB Berhad pada 14 Disember 2006. Tempoh tamat jaminan insurans ini adalah pada 17 September 2012. Lanjutan jaminan insurans juga telah dibuat selaras dengan tempoh liputan yang ditetapkan di dalam kontrak setelah mengambil kira lanjutan masa yang diluluskan. Tarikh luput jaminan insurans yang baru adalah pada 30 Julai 2015.

c. Bayaran Kemajuan

Bayaran kemajuan hendaklah dilaksanakan pada setiap bulan mengikut penilaian oleh Pegawai Pengesyor dan diperakukan oleh Pegawai Penguasa menggunakan Sijil Perakuan Bayaran. Bagi projek ini, Pegawai Pengesyor ialah Ketua Penolong Pengarah (Cawangan Jalan), JKR Negeri Kedah dan Pegawai Penguasa pula ialah Pengarah JKR Negeri Kedah. Mengikut syarat kontrak, bayaran hendaklah dibuat kepada kontraktor dalam tempoh 30 hari

dari tarikh Sijil Perakuan Bayaran diperakukan. Semakan Audit terhadap Sijil Perakuan Bayaran dan baucar bayaran mendapati bayaran interim kepada kontraktor telah dibuat mengikut tempoh yang ditetapkan.

Pada pendapat Audit, pentadbiran kontrak bagi projek ini adalah teratur.

7.5.2.6. Pemantauan Projek

Bagi memastikan pelaksanaan projek ini berjalan dengan lancar dan memuaskan, JKR telah melakukan pemantauan melalui kaedah dan pendekatan seperti berikut:

a. Mesyuarat Tapak

Mengikut Buku Pentadbiran Kontrak Kerja (Tahun 1998), Mesyuarat Tapak hendaklah diadakan sekurang-kurangnya sekali sebulan bagi kontrak yang melebihi RM0.50 juta. Buku Pentadbiran Kontrak Kerja (Edisi 3) Tahun 2010 pula menetapkan Mesyuarat Tapak hendaklah diadakan sekurang-kurangnya sekali sebulan bagi kontrak kerja yang melebihi RM10 juta. Mesyuarat Tapak hendaklah diadakan dengan lebih kerap lagi bagi sesuatu kontrak jika keadaan memerlukan. Semakan Audit mendapati Mesyuarat Tapak bagi projek ini telah dipengerusikan oleh Pengarah JKR Negeri Kedah atau wakilnya dan dihadiri oleh wakil daripada Pejabat Tanah Dan Galian; pihak utiliti (TNB, Telekom, Petronas Gas dan Syarikat Air Darul Aman); kontraktor dan perunding. Pihak Audit mendapati Mesyuarat Tapak tidak dijalankan sekurang-kurangnya sekali sebulan seperti mana yang ditetapkan. Sepanjang tempoh pembinaan dari tahun 2008 hingga 2012, Mesyuarat Tapak hanya diadakan sebanyak 24 kali di mana mesyuarat pertama telah diadakan pada 6 Februari 2008 dan mesyuarat terakhir telah diadakan pada 15 Oktober 2012. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 7.10
KEKERAPAN MESYUARAT TAPAK**

TAHUN	KEKERAPAN MESYUARAT (Kali)
2008	2
2009	4
2010	7
2011	6
2012	5

b. Mesyuarat Utiliti

Mesyuarat Utiliti diadakan bagi membincang kemajuan kerja-kerja utiliti bagi projek ini. Semakan Audit mendapati Mesyuarat Utiliti telah diadakan sebanyak 24 kali di mana mesyuarat utiliti pertama telah diadakan pada 7 Disember 2006 dan Mesyuarat Utiliti terakhir telah diadakan pada 5 April 2012. Mesyuarat ini dipengerusikan oleh Pengarah JKR Negeri Kedah atau wakilnya serta dihadiri oleh wakil kontraktor, jurutera perunding dan pihak Utiliti. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 7.11
KEKERAPAN MESYUARAT PENYELARASAN UTILITI**

TAHUN	KEKERAPAN MESYUARAT (Kali)
2006	2
2007	3
2008	4
2009	3
2010	6
2011	5
2012	1

c. Buku Harian Tapak

Arahan Ketua Pengarah Kerja Raya Bil. 4 Tahun 1998 menetapkan Buku Harian Tapak Bina perlu dilengkapi setiap kali kerja pembinaan dilakukan. Buku Harian Tapak Bina adalah dokumen penting yang perlu di selenggara dan direkodkan setiap hari. Surat Arahan ini juga menyatakan Buku Harian Tapak Bina hendaklah disemak oleh Pengarah Projek/Pegawai Penguasa dan lain-lain pegawai atasan setiap kali mereka membuat lawatan ke tapak bagi memastikan ia sentiasa diguna serta dijaga dengan teratur. Semakan Audit terhadap Buku Harian Tapak Bina mendapati ia ada disediakan dan diselenggarakan dengan lengkap.

Pada pendapat Audit, JKR secara amnya telah mewujudkan mekanisme pemantauan terhadap pelaksanaan projek ini. Namun begitu, keberkesanannya boleh dipertikaikan memandangkan projek tidak dapat disiapkan dalam tempoh asal kontrak, di samping terdapat kerja penyenggaraan dan kualiti kerja pembinaan yang kurang memuaskan. Oleh kerana projek ini telah mengalami kelewatan, Mesyuarat Tapak sepatutnya diadakan dengan lebih kerap.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 16 Oktober 2013

JKR mengambil maklum terhadap keperluan kekerapan mesyuarat tapak sebagaimana teguran oleh pihak Audit dan akan memastikan mesyuarat-mesyuarat tapak bagi projek yang akan datang diadakan sebulan sekali. Bagaimanapun, JKR telah mengambil inisiatif mengadakan pemantauan secara komprehensif setiap minggu melalui Mesyuarat Pemantauan Baki Kerja bermula dari bulan Jun 2012 sehingga siap pada 28 Oktober 2012.

7.6. SYOR AUDIT

Bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dan memastikan perkara yang sama tidak berulang lagi di masa hadapan, adalah disyorkan supaya KKR dan JKR mengambil tindakan seperti berikut:

- 7.6.1. memastikan perancangan yang teliti dan menjalankan pemantauan yang berkesan bagi mengelakkan kelewatan dalam menyiapkan projek;
- 7.6.2. memastikan pemantauan dan koordinasi yang berkesan diwujudkan antara pihak utiliti dan kontraktor;
- 7.6.3. memastikan penguatkuasaan terhadap syarat kontrak dilaksanakan dengan berkesan, khususnya dalam aspek penyenggaraan jalan supaya kemudahan yang dibina tidak mengalami kerosakan dan dapat dimanfaatkan dengan optimum; dan
- 7.6.4. memastikan penyeliaan dan pemantauan yang rapi terhadap kerja yang dilaksanakan oleh kontraktor bagi memastikan kualiti kerja yang ditetapkan dalam kontrak dipatuhi.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 78-85 Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN KERJA RAYA

8. JABATAN KERJA RAYA

- PEMBINAAN POLITEKNIK BANTING, SELANGOR

8.1. LATAR BELAKANG

Projek Pembinaan Politeknik Banting, Selangor adalah projek di bawah RMKe-9. Pelanggan bagi projek ini adalah Kementerian Pengajian Tinggi (kini dinamakan Kementerian Pendidikan Malaysia) manakala Pengarah Projek bagi projek ini adalah Pengarah Jabatan Kerja Raya (JKR) Negeri Selangor. Dengan persetujuan pihak pelanggan dan bagi mempercepatkan pelaksanaannya, projek ini dibahagikan kepada 2 pakej. Pakej 1 melibatkan kerja tanah dan infrastruktur seperti sistem perparitan, sistem jalan, sistem pembetulan dan sistem bekalan air luaran. Pakej 2 pula adalah kerja bangunan iaitu kompleks akademik, pusat pensyarah, pusat ICT, pusat pelajar, perpustakaan, stor utama, garaj, kantin, kelas/makmal, *substation* TNB, pondok pengawal dan rumah pam. Kedua-dua pakej bagi projek ini dilaksanakan secara reka dan bina melalui rundingan terus. Butiran lanjut mengenai kedua-dua pakej adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.1
PROJEK BAGI PAKEJ 1 DAN PAKEJ 2 POLITEKNIK BANTING

PERKARA	PAKEJ 1 – KERJA TANAH DAN INFRASTRUKTUR	PAKEJ 2 – KERJA BANGUNAN DAN KERJA BERKAITAN
Kontraktor	Yayasan GPMS-Uni Integrated Construction Sdn. Bhd.	Uni Integrated Construction Sdn. Bhd.
Sumber Peruntukan	PFI	Pembangunan
Kos Kontrak Asal	RM37.50 juta	RM149.38 juta
Kos Kontrak Semasa	RM37.10 juta	RM157.50 juta
Tarikh Surat Setuju Terima	30.07.2008	22.12.2009
Tarikh Milik Tapak	15.08.2008	18.01.2010
Tempoh Pembinaan	52 minggu	96 minggu
Tarikh Siap Asal	13.08.2009	20.11.2011
Jumlah Lanjutan Masa	1 (90 hari)	3 (254 hari)
Tarikh Siap Sebenar (CPC)	09.02.2010	31.07.2012

Sumber : JKR Negeri Selangor

8.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada Projek Pembinaan Politeknik Banting, Selangor dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, cekap dan berhemat serta selaras dengan objektif pembinaannya.

8.3. SKOP PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap Projek Pembinaan Politeknik Banting, Selangor. Semakan telah dibuat di pejabat JKR Selangor dan Bahagian Pembangunan, Kementerian Pendidikan Malaysia.

8.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan dengan menyemak serta menggalakkan analisis terhadap data projek. Selain itu, lawatan ke bangunan Politeknik Banting, Selangor telah diadakan bertujuan untuk menjalankan semakan fizikal berkaitan pembinaan bangunan. Temu bual dengan pegawai dan kakitangan terlibat dalam projek pembinaan bangunan juga telah diadakan.

8.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Jun 2013 dan Ogos 2013 mendapati secara keseluruhannya, Projek Pembinaan Politeknik Banting, Selangor adalah memuaskan. Walaupun projek ini telah lewat disiapkan dan diberi tempoh lanjutan masa tetapi projek ini telah dapat disiapkan dalam tempoh tersebut. Arahan Perubahan Kerja dan Pelarasan Harga Kontrak adalah selaras dengan peraturan semasa dan syarat kontrak yang ditandatangani. Bagaimanapun, dari segi prestasi pembayaran dan pembinaan, terdapat beberapa kelemahan yang dikenalpasti seperti berikut:

- i. kelewatan/kekurangan dalam bayaran interim kepada kontraktor kerana ketidakcukupan peruntukan yang disalurkan kepada Jabatan Kerja Raya, Selangor oleh Kementerian Pendidikan Malaysia;
- ii. masalah mendapan tanah berlaku di garaj bas, dewan, ICT *centre*, kantin, *Sewerage Treatment Plant* dan blok pentadbiran/akibat kawasan tanah gambut;
- iii. kerja mekanikal dan elektrik yang dilaksanakan kurang sempurna yang boleh menyebabkan kerosakan yang serius di masa hadapan; dan
- iv. penggunaan *suspended ceiling* di ruang *outdoor/semi-outdoor* adalah tidak sesuai dan telah menyebabkan siling tertanggal apabila angin kuat.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui serta ulasan daripada pihak JKR adalah seperti di perenggan berikut:

8.5.1. Prestasi Projek

8.5.1.1. Pencapaian Fizikal Projek

- a. Mengikut syarat kontrak, tempoh penyiapan kerja Pakej 1 adalah selama 52 minggu iaitu bermula daripada 15 Ogos 2008 hingga 13 Ogos 2009. Selain itu, tempoh penyiapan Pakej 2 adalah selama 96 minggu, iaitu bermula daripada 18 Januari 2010 hingga 20 November 2011. Bagaimanapun,

kedua-dua pakej ini tidak dapat disiapkan mengikut tarikh siap asal. Kerja bagi Pakej 1 telah diluluskan satu lanjutan masa [*Extension of Time* (EOT)] selama 90 hari. Namun, sehingga akhir tempoh lanjutan masa tersebut, projek ini masih tidak dapat disiapkan. Perakuan Kerja Tidak Siap telah dikeluarkan oleh pihak JKR Selangor dan *Liquidated and Ascertained Damages* (LAD) berjumlah RM0.54 juta telah dikenakan terhadap kontraktor. Bagaimanapun, kontraktor telah menyiapkan projek pada 9 Februari 2010 dan LAD tersebut telah dikecualikan berdasarkan kepada Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1995. Bagi kerja Pakej 2 pula, 3 EOT selama 254 hari telah diluluskan. Butiran lanjutan masa adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.2
LANJUTAN MASA YANG DILULUSKAN

PAKEJ	TEMPOH KONTRAK	LANJUTAN MASA DILULUSKAN		TARIKH LANJUTAN MASA	TARIKH SIAP SEBENAR	LAD YANG DIKENAKAN (RM Juta)
		BIL.	HARI			
PAKEJ 1 - Kerja Tanah Dan Infrastruktur Politeknik Banting	15.08.2008 hingga 13.08.2009	1	90	11.11.2009	09.02.2010	0.54 (dikecualikan)
JUMLAH		1	90			
PAKEJ 2 - Kerja Bangunan Dan Kerja Berkaitan Politeknik Banting	18.01.2010 hingga 20.11.2011	1	103	02.03.2012	31.07.2012	-
		2	59	30.04.2012		
		3	92	31.07.2012		
JUMLAH		3	254			

Sumber : JKR Negeri Selangor

- b. EOT yang diluluskan untuk Pakej 1 adalah kerana pindaan susun atur tapak bina rezab 66 kaki yang disebabkan oleh perubahan kebenaran merancang dari Majlis Daerah Kuala Langat. Manakala 3 EOT yang diluluskan bagi Pakej 2 adalah disebabkan oleh perkara berikut:
 - i. kegagalan memperoleh sebahagian tapak untuk memulakan kerja pembinaan longkang *final discharge* di sepanjang lot sempadan di antara Institut Latihan Perindustrian dan Institut Kemahiran Belia Negara (Work Outside Boundary);
 - ii. kelewatan memperoleh kelulusan bagi kerja *Road and Drainage* di jalan masuk utama daripada Pihak Berkuasa Tempatan (Work Outside Boundary);
 - iii. kelewatan memperoleh kelulusan oleh Jabatan Ketua Pengarah Tanah Dan Galian berhubung tukar guna tanah di Jalan Masuk Utama; dan
 - iv. tempoh masa menunggu keputusan status tanah bagi laluan masuk paip.

8.5.1.2. Pencapaian Kewangan Projek

Peruntukan bagi projek pembinaan Politeknik Banting diperoleh melalui 2 sumber kewangan. Pakej 1 menggunakan pembiayaan *Private Finance Initiative* (PFI) di bawah Kementerian Kewangan manakala Pakej 2 menggunakan peruntukan pembangunan. Nilai kontrak asal adalah berjumlah RM37.50 juta bagi Pakej 1 dan RM149.38 juta bagi Pakej 2. Semakan Audit terhadap prestasi kewangan projek mendapati perkara berikut:

- a. Satu Arahan Perubahan Kerja (APK) telah diluluskan yang melibatkan perubahan kerja berjumlah RM0.03 juta bagi Pakej 1. Satu Pelarasan Harga Kontrak (PHK) dengan potongan berjumlah RM0.43 juta juga telah dibuat. Selepas mengambil kira APK dan PHK, nilai kontrak terlaras adalah berjumlah RM37.10 juta, iaitu pengurangan kos sebanyak 1.06%. Butiran lanjut APK dan PHK yang diluluskan bagi Pakej 1 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.3
PAKEJ 1 - ARAHAN PERUBAHAN KERJA DAN PELARASAN HARGA KONTRAK

APK/PHK NO.	PERKARA	PENAMBAHAN/(PENGURANGAN) NILAI SKOP KERJA	
		(RM Juta)	(%)
APK No. 1	Mengeluarkan skop kerja bagi kerja-kerja <i>External Water Supply System, Sewerage Pipelines</i> dan lapisan <i>Crusher Run</i> bagi kerja jalan dan digantikan dengan kerja tanah dan <i>Ground Treatment Works</i> untuk jalan 66 di antara Politeknik dan ILP.	0.03	0.09
PHK No. 1	i. Pelarasan APK No. 1	-	-
	ii. Pemotongan Kerja-kerja <i>Preliminaries</i>	(0.24)	(0.64)
	iii. Pemotongan Kos bagi NCR-NCR yang gagal ditutup seperti dinyatakan dalam kontrak	(0.19)	(0.50)
JUMLAH BERSIH POTONGAN		(0.40)	1.06

Sumber : JKR Negeri Selangor

- b. Selain itu, bagi Pakej 2 sebanyak 2 APK telah diluluskan yang melibatkan pengurangan dan penambahan skop kerja berjumlah RM0.03 juta dan RM0.40 juta masing-masing. Sebanyak 3 PHK dengan jumlah bersih tambahan berjumlah RM7.74 juta telah diluluskan. Selepas mengambil kira APK dan PHK, nilai kontrak terlaras adalah berjumlah RM157.50 juta, iaitu peningkatan kos sebanyak 5.43%. Butiran lanjut APK dan PHK yang diluluskan bagi Pakej 2 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.4
PAKEJ 2 - ARAHAN PERUBAHAN KERJA DAN PELARASAN HARGA KONTRAK

APK/PHK NO.	PERKARA	PENAMBAHAN/ (PENGURANGAN) NILAI SKOP KERJA	
		(RM Juta)	(%)
APK No. 1	Mengeluarkan Skop Kerja bagi kerja tanah dan <i>Ground Treatment Works</i> untuk jalan 66 di antara Politeknik Dan ILP dan digantikan dengan kerja-kerja <i>External Water Supply System, Sewerage Pipelines</i> dan lapisan <i>Crusher Run</i> bagi kerja-kerja jalan.	(0.03)	(0.02)
APK No. 2	Penambahan skop kerja bagi <i>Road and Drainage</i> (Laluan Masuk Utama) termasuk kerja-kerja ACDC bagi memenuhi pematuhan seperti yang diluluskan oleh JKR Kuala Langat.	0.40	0.27
PHK No. 1	Pelarasan Harga Kepada APK No. 1	-	-
PHK No. 2	Pelarasan Harga Kepada APK No. 2	-	-
	Pelarasan kepada wang peruntukan sementara (WPS) untuk item <i>Transfer of Technology, Assets Registration, Tagging and Inventory, I – Supervision & Built – In Furniture</i> dan <i>Electrical Services Item Registration, Tagging and Inventory</i> .	(0.25)	(0.17)
PHK No. 3	Pelarasan Harga:		
	i. Bangunan	5.45	3.65
	ii. Mekanikal	0.08	0.05
	iii. Elektrik	2.46	1.65
JUMLAH BERSIH TAMBAHAN		8.11	5.43

Sumber : JKR Negeri Selangor

Pada pendapat Audit, kelulusan APK dan PHK berkenaan adalah selaras dengan peraturan semasa dan syarat kontrak yang ditandatangani.

8.5.2. Pentadbiran Kontrak

8.5.2.1. Kelewatan Pembayaran Kepada Kontraktor Dan Bayaran Diperakukan Kurang

Mengikut kontrak bagi kedua-dua Pakej, bayaran interim adalah berdasarkan penilaian kerja di tapak yang telah dilaksanakan oleh kontraktor. Mengikut lampiran kepada syarat-syarat kontrak fasal 50.3(c), bayaran hendaklah dibuat kepada kontraktor dalam tempoh 30 hari daripada tarikh Perakuan Bayaran Interim diperakukan. Mengikut prosedur JKR, Perakuan Bayaran Interim disediakan menggunakan Borang JKR 66. Perakuan Bayaran Interim hendaklah disyorkan dan ditandatangani oleh Pegawai Pengesyor yang dilantik oleh Pegawai Penguasa/Pengarah Projek (P.P.) setelah membuat penilaian kerja di tapak yang telah dilaksanakan oleh kontraktor. Perakuan tersebut seterusnya diperakukan dan ditandatangani oleh P.P./wakil P.P. kerja utama. Semakan Audit terhadap bayaran interim, Sijil Perakuan Bayaran dan baucar bayaran mendapati:

- a. Bagi Pakej 1, sebanyak 23 perakuan bayaran interim telah disediakan. Adalah didapati 3 bayaran interim lewat dibuat kepada kontraktor dengan kelewatan antara 8 hingga 60 hari, manakala 4 bayaran diperakukan dan dibayar kepada kontraktor kurang daripada amaun yang disyorkan oleh Pegawai Pengesyor dengan perbezaan antara RM0.27 juta dan RM2.37 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.5
PAKEJ 1 - PEMBAYARAN KEPADA KONTRAKTOR

KELEWATAN BAYARAN INTERIM						
BIL.	NO. BAYARAN INTERIM	NO. BAUCAR/ TARIKH	AMAUN (RM Juta)	TARIKH		KELEWATAN (Hari)
				PERAKUAN	CEK	
1.	3	K0386 / 20.03.2009	0.71	29.01.2009	20.03.2009	20
2.	5	K0361 / 18.03.2009	2.37	10.02.2009	20.03.2009	8
3.	20	H0655 / 30.03.2010	0.63	31.12.2009	31.03.2010	60
BAYARAN DIPERAKUKAN KURANG DARI AMAUN DISYORKAN						
BIL.	NO. BAYARAN INTERIM	NO. BAUCAR/ TARIKH	AMAUN (RM Juta)		PERBEZAAN (RM Juta)	
			DISYORKAN	DIPERAKUKAN		
1.	19	H0033 / 14.01.2010	0.53	0.17	0.36	
2.	21	-	0.96	0.00	0.96	
3.	22	-	2.37	0.00	2.37	
4.	23	H0989 / 06.05.2010	2.37	2.10	0.27	

Sumber : JKR Negeri Selangor

- b. Bagi Pakej 2 pula, sebanyak 36 perakuan bayaran interim telah disediakan dan dibayar kepada kontraktor tanpa kelewatan. Bagaimanapun, 15 bayaran interim telah diperakukan dan dibayar kurang daripada amaun yang disyorkan oleh Pegawai Pengesyor dengan perbezaan antara RM0.11 juta dan RM14.77 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.6
PAKEJ 2 - BAYARAN DIPERAKUKAN KURANG DARI AMAUN DISYORKAN

BIL.	NO. BAYARAN INTERIM	NO. BAUCAR/ TARIKH	AMAUN (RM Juta)		PERBEZAAN (RM Juta)
			DISYORKAN	DIPERAKUKAN	
1.	1	-	0.52	0.00	0.52
2.	2	-	0.59	0.00	0.59
3.	3	H1179 / 26.05.2010	6.32	5.50	0.82
4.	8	H1923 / 02.09.2010	7.26	5.18	2.08
5.	9	-	4.46	0.00	4.46
6.	10	H2500 / 15.11.2010	7.01	6.50	0.51
7.	13	A0039 / 06.01.2011	1.32	0.60	0.72
8.	16	B0277 / 08.04.2011	3.11	3.00	0.11
9.	20	B0855 / 04.08.2011	5.06	2.31	2.75
10.	21	B1001 / 26.08.2011	9.15	0.07	9.08

BIL.	NO. BAYARAN INTERIM	NO. BAUCAR/ TARIKH	AMAUN (RM Juta)		PERBEZAAN (RM Juta)
			DISYORKAN	DIPERAKUKAN	
11.	22	-	14.77	0.00	14.77
12.	28	B1625 / 03.01.2012	1.60	0.82	0.78
13.	30	B0096 / 06.03.2012	3.04	1.05	1.99
14.	31	-	4.84	0.00	4.84
15.	32	-	11.03	0.00	11.03

Sumber : JKR Negeri Selangor

Pada pendapat Audit, kelewatan bayaran dan/atau kekurangan dalam bayaran daripada amaun yang disyorkan berdasarkan penilaian kerja di tapak boleh memberi kesan negatif kepada aliran tunai syarikat kontraktor yang seterusnya boleh menjejaskan kelancaran dalam kesinambungan kerja pembinaan.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

Kelewatan bayaran bagi Pakej 1 berlaku di awal tahun 2009 dan 2010 adalah kerana kelewatan menerima waran peruntukan dari Kementerian Pengajian Tinggi. Waran peruntukan diterima 4 kali setahun iaitu pada bulan Januari, April, Julai dan Oktober. Bagi bayaran yang kurang dari diperakukan adalah disebabkan baki peruntukan di JKR adalah kurang dari nilai kerja di tapak pada masa bayaran dibuat.

8.5.3. Kualiti Pembinaan

8.5.3.1. Masalah Mendapan Tanah

Lawatan Audit ke tapak projek mendapati berlaku mendapan tanah yang agak serius di Bangunan Politeknik Banting, Selangor. Mendapan tanah yang berlaku telah menyebabkan keretakan dinding, jalan mendap, kerosakan longkang, kecerunan longkang berubah dan air longkang tidak dapat mengalir. Keadaan kerosakan akibat mendapan tanah semasa lawatan Audit dan tindakan pembaikan yang diambil oleh pihak JKR adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

**JADUAL 8.7
KEROSAKAN AKIBAT MENDAPAN TANAH**

LOKASI	PENEMUAN AUDIT
Garaj	Mendapan tanah menyebabkan turapan parkir di kawasan garaj mendap dan rosak serta terdapat jurang yang ketara antara permukaan turapan parkir dengan struktur lantai pada garaj (Gambar 8.1).
	Mendapan tanah pada jalan masuk garaj mengakibatkan jalan mendap dan kerosakan tepi longkang (Gambar 8.3).
	Longkang pecah akibat daripada mendapan tanah (Gambar 8.5).

LOKASI	PENEMUAN AUDIT
Dewan kuliah utama, Bangunan Kompleks Akademik	Longkang pecah akibat daripada mendapan tanah (Gambar 8.7).
ICT Centre	Mendapan tanah mengakibatkan longkang retak dan pecah. Ia juga ditemui di tempat lain (Gambar 8.9).
Kantin	Mendapan tanah mengakibatkan kerosakan pada longkang (Gambar 8.11).
	Kesan retakan di laluan pejalan kaki di kantin (Gambar 8.13).
Sewerage Treatment Plant	Jalan mendap akibat daripada mendapan tanah (Gambar 8.15).
	Keretakan pada dinding tembok pagar (Gambar 8.17).
	Rekahan pada struktur loji akibat daripada mendapan tanah (Gambar 8.19 dan 8.20).
Longkang, Sewerage Treatment Plant	Mendapan tanah mengakibatkan kecerunan longkang berubah dan air longkang tidak dapat mengalir (Gambar 8.23).
Lobi, Blok Pentadbiran	Jalan mendap akibat daripada mendapan tanah (Gambar 8.25).

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.1

Garaj
- Mendapan Tanah Menyebabkan Turapan Parkir Di Kawasan Garaj Mendap Dan Rosak Serta Terdapat Jurang Yang Ketara Antara Permukaan Turapan Parkir Dengan Struktur Lantai Pada Garaj (25.06.2013)

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.2

Garaj
- Kawasan Yang Mendap Telah Siap Dibaiki (Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.3

Garaj
- Mendapan Tanah Pada Jalan Masuk Garaj Mengakibatkan Jalan Mendap Dan Kerosakan Tepi Longkang (26.06.2013)

GAMBAR 8.4

Garaj
- Longkang Telah Siap Dibaiki (Sumber : JKR - 20.12.2013)

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.5

Garaj
- Longkang Pecah Akibat Daripada Mendapan Tanah
(26.06.2013)

GAMBAR 8.7

Dewan Kuliah Utama, Bangunan Kompleks Akademik
- Longkang Pecah Akibat Daripada Mendapan Tanah
(24.06.2013)

GAMBAR 8.9

ICT Centre
- Mendapan Tanah Mengakibatkan Longkang Retak Dan Pecah. Ia Juga Ditemui Di Tempat Lain
(25.06.2013)

GAMBAR 8.11

Kantin
- Mendapan Tanah Mengakibatkan Kerosakan Pada Longkang
(25.06.2013)

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.6

Garaj
- Longkang Telah Siap Dibaiki
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.8

Dewan Kuliah Utama, Bangunan Kompleks Akademik
- Dinding Sump Dilepa Semula Dan Longkang Yang Pecah Telah Dibaiki
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.10

ICT Centre
- Dinding Dan Longkang Dipecahkan Dan Diganti Dengan Round Culvert 300mm Diameter
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.12

Kantin
- Longkang Telah Siap Dibaiki
(Sumber : JKR - 20.12.2013)

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.13

Kantin
- Kesan Retakan Di Laluan Pejalan Kaki Di Kantin
(25.06.2013)

GAMBAR 8.15

Sewerage Treatment Plant
- Jalan Mendap Akibat Daripada Mendapan Tanah
(25.06.2013)

GAMBAR 8.17

Sewerage Treatment Plant
- Keretakan Pada Dinding Tembok Pagar
(25.06.2013)

GAMBAR 8.19

Sewerage Treatment Plant
- Retakan Pada Struktur Loji Akibat Daripada Mendapan Tanah
(25.06.2013)

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.14

Kantin
- Retakan Pejalan Kaki Telah Siap Dibaiki
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.16

Sewerage Treatment Plant
- Kawasan Mendap Diletakkan Crusher Run Sebelum Kerja Premix Dilakukan
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.18

Sewerage Treatment Plant
- Kerja Plaster Dan Mengecat Telah Dilakukan
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.20

Sewerage Treatment Plant
- Kawasan Mendapan Di Blower House Telah Ditambak Dengan Tanah
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.21

Sewerage Treatment Plant
- Rekahan Pada Struktur Loji Akibat
Daripada Mendapan Tanah
(25.06.2013)

GAMBAR 8.23

Longkang, Sewerage Treatment Plant
- Mendapan Tanah Mengakibatkan
Kecerunan Longkang Berubah Dan
Air Longkang Tidak Dapat Mengalir
(25.06.2013)

GAMBAR 8.25

Lobi, Blok Pentadbiran
- Jalan Mendap Akibat Daripada
Mendapan Tanah
(25.06.2013)

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.22

Sewerage Treatment Plant
- Kerja Plaster Dan Mengecat Telah Dilakukan
(Sumber : JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.24

Longkang, Sewerage Treatment Plant
- Longkang Telah Diratakan Dengan Lapisan
Konkrit Bagi Mendapatkan Aliran
Air Yang Betul
(Sumber : JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.26

Lobi, Blok Pentadbiran
- Kawasan Mendap Telah Siap Dibaiki
Dengan Menurap Premix
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.27

Pagar
- Terdapat Kesan Mendapan Tanah
Di Sepanjang Tembok Pagar
(25.06.2013)

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.28

Pagar
- Pagar Di Sekeliling Politeknik Telah Dibina
Di Atas Cerucuk. Mendapan Tanah Di
Kawasan Terlibat Telah Dibaiki
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

Pada pendapat Audit, masalah mendapan tanah ini telah menyebabkan kerosakan yang serius. Walaupun tindakan membaik pulih telah diambil, pihak JKR hendaklah memastikan kontraktor membaiki segala kerosakan yang timbul secara penyelesaian jangka panjang dan memberi jaminan kualiti selepas kerja-kerja pembaikan dilaksanakan terutama jika berlaku kerosakan pada sistem utiliti bawah tanah antaranya sistem pembetungan dan sistem bekalan air.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

Keseluruhan tapak bina merupakan tanah yang ditambak. Reka bentuk telah mengambil kira pemendapan dengan membina semua struktur bangunan di atas cerucuk. Sebagai contoh, struktur tiang pagar tidak mengalami pemendapan tanah di sekeliling tiang pagar tersebut. Manakala keretakan pada dinding tembok pagar Sewerage Treatment Plant merupakan binaan tambahan oleh pihak kontraktor untuk tujuan kecantikan dan melindungi daripada dimasuki oleh binatang dan binaan ini tiada di dalam lukisan pembinaan. Bagi jalan mendap pula, tindakan telah diambil untuk meratakan jalan. Mendapan tanah bagi tanah yang ditambak merupakan proses yang biasa berlaku within the tolerance dan akan stabil dalam tempoh 5 tahun. Kerosakan longkang telah dibaiki pada bulan November 2013 dan tidak mengganggu fungsi bangunan secara keseluruhan. Lawatan oleh pihak Audit pada bulan Disember 2013 dan lawatan oleh Cawangan Forensik Geoteknik, JKR Ibu Pejabat pada bulan Januari 2014 mendapati tiada mendapan baru dikesan. Mendapan yang berlaku tidak menjejaskan keselamatan bangunan. Jika berlaku kegagalan reka bentuk, pihak kontraktor/juruperunding akan dipertanggungjawabkan seperti di Klausula 2.2 Contractor's Obligation - The Contractor shall be fully responsible for design, execution and maintenance of the Work/portion of the works for which his design/alternative design have been accepted by

the Government, and shall absolutely guarantee the Government independent of fault that design, materials and workmanship for the Works or portion of the works is suitable for the known requirements of the Government.

8.5.3.2. Kerja Mekanikal Dan Elektrikal Yang Kurang Sempurna

Kerja mekanikal adalah kerja yang antaranya melibatkan sistem penyaman udara dan pengudaraan, sistem pencegahan kebakaran, sistem lif, sistem paip air dalaman dan sanitari. Kerja elektrikal pula adalah kerja yang antaranya melibatkan sistem voltan tinggi, sistem voltan rendah, sistem siaraya, sistem telekomunikasi dan sistem ICT. Lawatan Audit mendapati antara beberapa kelemahan dalam hasil kerja mekanikal dan elektrikal adalah seperti air bertakung, ruang servis yang sempit, tiada lukisan skematik dan *Earth Chamber* telah tenggelam. Keadaan semasa lawatan Audit dan tindakan pembaikan yang diambil oleh pihak JKR adalah seperti ditunjukkan dalam jadual dan gambar berikut:

JADUAL 8.8
KERJA MEKANIKAL DAN ELEKTRIKAL YANG KURANG SEMPURNA

LOKASI	PENEMUAN AUDIT
Perpustakaan - Aras <i>Cooling Tower</i>	Air bertakung disebabkan <i>floor trap</i> telah tersumbat (Gambar 8.29).
	<i>Cat ladder</i> tidak disediakan ke ruang servis tangki air. Ini akan menyukarkan kerja-kerja penenggaraan (Gambar 8.31).
	<i>Step cat ladder</i> yang disediakan ke ruang servis tangki air terlalu tinggi. Ini akan menyukarkan kerja-kerja penenggaraan (Gambar 8.33).
	Air tidak masuk terus ke <i>Cooling Tower</i> . Ini menyebabkan tempas dan menyebabkan air bertakung pada permukaan lantai di kawasan <i>Cooling Tower</i> (Gambar 8.35).
Sewerage Treatment Plant	Sistem pendawaian masih belum siap sepenuhnya dan sekiranya pemasangan ini tidak digunakan, bahagian ini hendaklah diasingkan daripada punca elektrik dan tidak boleh dibiarkan bertenaga (Gambar 8.37).
	Tiada lukisan litar skematik yang dilekatkan di permukaan dinding bilik suis. Penemuan ini juga ditemui di bilik suis yang lain (Gambar 8.39).
Jabatan Matematik Sains & Komputer - Sesalur <i>Hose Reel</i>	Ruang sesalur <i>hose reel</i> dijadikan stor barang. Ini akan menyukarkan kerja menarik <i>hose</i> semasa berlakunya kebakaran (Gambar 8.41).
Jabatan Matematik Sains & Komputer	Lampu kalimantang telah dimasuki air (Gambar 8.43).
Jabatan Kejuruteraan Mekanikal - Aras Tangki Air	<i>Over flow</i> dan <i>scour pipe</i> tidak disambung terus ke <i>floor trap</i> yang berdekatan (Gambar 8.45).
	Ruang servis antara siling dan tangki air terlalu sempit dan ini akan menyukarkan kerja-kerja penenggaraan (Gambar 8.47).
	Penutup tangki air tidak dapat ditutup disebabkan ruang yang sempit. Ini akan menyebabkan tangki air akan menjadi tempat pembiakan nyamuk (Gambar 8.49).
Jabatan Kejuruteraan Mekanikal - Bilik <i>Switch Room</i>	Terdapat saluran paip air di bilik suis (Gambar 8.51).
Bilik MSB (Blok Pentadbiran) / Bilik Genset (Sub Station)	Keperluan bilik suis (notis) tidak lengkap. Notis "DILARANG MASUK" "BAHAYA" dan "DILARANG MEROKOK" tidak dilekatkan pada pintu Bilik Genset. Penemuan ini juga ditemui pada bilik suis yang lain (Gambar 8.53).
Sub Station - Papan Agihan	Lukisan litar skematik tidak dilekatkan di bahagian dalam pintu papan agihan (Gambar 8.55).

LOKASI	PENEMUAN AUDIT
Sistem Pembumian	<i>Earth Chamber</i> telah tenggelam. Penemuan ini juga ditemui pada <i>Earth Chamber</i> yang lain (Gambar 8.57).
Blok Pentadbiran - Bilik MSB	Ruang servis untuk papan suis utama sempit di mana jarak adalah hanya 56.5sm berbanding dengan jarak piawaian 1 meter mengikut Panduan Teknik JKR Cawangan Kejuruteraan Elektrik. Ini akan menyukarkan kerja-kerja penyelenggaraan (Gambar 8.59).

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.29

Perpustakaan - Aras Cooling Tower
- Air Bertakung Disebabkan Floor Trap
Telah Tersumbat
(27.06.2013)

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.30

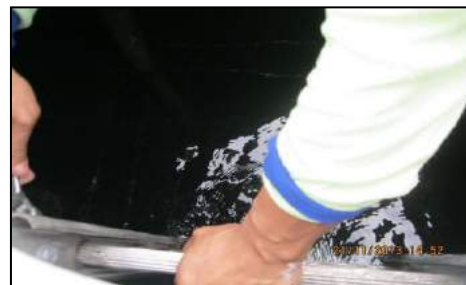
Perpustakaan - Aras Cooling Tower
- Floor Trap Telah Dibersihkan
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.31

Perpustakaan - Aras Cooling Tower
- Cat Ladder Tidak Disediakan Ke Ruang
Servis Tangki Air. Ini Akan Menyukarkan
Kerja-Kerja Penyelenggaraan
(27.06.2013)

GAMBAR 8.32

Perpustakaan - Aras Cooling Tower
- Cat Ladder Asal Didapati Hilang.
Bagaimanapun, Cat Ladder Baru
Telah Dipasang Semula
(Sumber : JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.33

Perpustakaan - Aras Cooling Tower
- Step Cat Ladder Ke Ruang Servis Tangki Air Terlalu
Tinggi Menyukarkan Kerja Penyelenggaraan
(27.06.2013)

GAMBAR 8.34

Perpustakaan - Aras Cooling Tower
- Step Cat Ladder Telah Dipasang
Sehingga Ke Aras Lantai
(Sumber : JKR - 20.12.2013)

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.35

*Perpustakaan - Aras Cooling Tower
- Air Tidak Masuk Terus Ke Cooling Tower
Menyebabkan Air Bertakung Pada Permukaan
Lantai Di Kawasan Cooling Tower
(27.06.2013)*

GAMBAR 8.37

*Sewerage Treatment Plant
- Sistem Pendawaian Masih Belum Siap
Sepenuhnya. Sekiranya Pemasangan Ini Tidak
Digunakan, Bahagian Ini Hendaklah Diasingkan
Daripada Punca Elektrik Dan Tidak Boleh
Dibiarkan Bertenaga
(26.06.2013)*

GAMBAR 8.39

*Sewerage Treatment Plant
- Tiada Lukisan Litar Skematik Yang Dilekatkan
Di Permukaan Dinding Bilik Suis. Penemuan
Ini Juga Ditemui Di Bilik Suis Yang Lain
(26.06.2013)*

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.36

*Perpustakaan - Aras Cooling Tower
- Paip Telah Disambung Sehingga Ke
Lubang Cooling Tower Bagi
Mengelakkan Tempas
(Sumber: JKR - 20.12.2013)*

GAMBAR 8.38

*Sewerage Treatment Plant
- Wayar Yang Dimaksudkan Merupakan
Wayar Kegunaan Sementara. Wayar Yang
Tidak Digunakan Telah Dikemaskan
(Sumber: JKR - 20.12.2013)*

GAMBAR 8.40

*Sewerage Treatment Plant
- Lukisan Litar Skematik Telah Dilekatkan,
Termasuk Di Bilik Suis Yang Lain
Pada November 2013
(Sumber: JKR - 20.12.2013)*

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.41

Jabatan Matematik Sains & Komputer
- Sesalur Hose Reel
- Ruang Sesalur Hose Reel Dijadikan Stor Barang.
Ini Akan Menyukarkan Kerja Menarik
Hose Semasa Berlakunya Kebakaran
(26.06.2013)

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.42

Jabatan Matematik Sains & Komputer
- Sesalur Hose Reel
- Semua Peralatan Tersebut Telah Dialihkan.
Pihak Kontraktor Pembersihan Telah
Dimaklumkan Untuk Tidak Menjadikan
Ruang Sesalur Hose Reel Sebagai
Stor Penempatan Peralatan
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.43

Jabatan Matematik Sains & Komputer
- Lampu Kalimantan Telah Dimasuki Air
(26.06.2013)

GAMBAR 8.44

Jabatan Matematik Sains & Komputer
- Pemasangan Kurang Sempurna Menyebabkan
Lampu Kalimantan Dimasuki Air. Walau
Bagaimanapun, Lampu Di Kawasan
Tersebut Telah Diganti
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.45

Jabatan Kejuruteraan Mekanikal
- Aras Tangki Air
- Over Flow Dan Scour Pipe Tidak Disambung
Terus Ke Floor Trap Yang Berdekatan
(27.06.2013)

GAMBAR 8.46

Jabatan Kejuruteraan Mekanikal
- Aras Tangki Air
- Over Flow Dan Scour Pipe Telah
Disambung Ke Floor Trap Berdekatan
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.47

Jabatan Kejuruteraan Mekanikal
 - Aras Tangki Air
 - Ruang Servis Antara Siling Dan Tangki Air Terlalu Sempit Dan Ini Akan Menyukarkan Kerja-Kerja Penyelenggaraan
 (27.06.2013)

GAMBAR 8.49

Jabatan Kejuruteraan Mekanikal
 - Aras Tangki Air
 - Penutup Tangki Air Tidak Dapat Ditutup Disebabkan Ruang Yang Sempit. Ini Akan Menyebabkan Tangki Air Akan Menjadi Tempat Pembiakan Nyamuk
 (27.06.2013)

GAMBAR 8.51

Jabatan Kejuruteraan Mekanikal
 - Bilik Switch Room
 - Terdapat Saluran Paip Air Di Bilik Suis
 (26.06.2013)

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.48

Jabatan Kejuruteraan Mekanikal
 - Aras Tangki Air
 - Siling Boleh Dibuka Bagi Memberi Laluan Untuk Kerja-Kerja Penyelenggaraan. Pembukaan Siling Tidak Akan Menjejaskan Fungsi Bilik Sebagai Bilik Mekanikal Mahupun Struktur Kekuda Bumbung Yang Dipasang Di Ruang Tersebut
 (Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.50

Jabatan Kejuruteraan Mekanikal
 - Aras Tangki Air
 - Penutup Tangki Air Telah Ditutup. Walau Bagaimanapun, Siling Akan Dibuka Bagi Memberi Laluan Untuk Kerja-Kerja Penyelenggaraan
 (Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.52

Jabatan Kejuruteraan Mekanikal
 - Bilik Switch Room
 - Laluan Paip Telah Diubah
 (Sumber: JKR - 20.12.2013)

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.53

Bilik MSB (Blok Pentadbiran) / Bilik Genset (sub station)

- Keperluan Bilik Suis (Notis) Tidak Lengkap. Notis "DILARANG MASUK", "BAHAYA" Dan "DILARANG MEROKOK" Tidak Dilekatkan Pada Pintu Bilik Genset. Penemuan Ini Juga Ditemui Pada Bilik Suis Yang Lain (26.06.2013)

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.54

Bilik MSB (Blok Pentadbiran) / Bilik Genset (sub station)

- Notis Berkaitan Telah Dilekatkan Termasuk Pada Bilik Suis Yang Lain (Sumber: JKR - 20.12.2013)

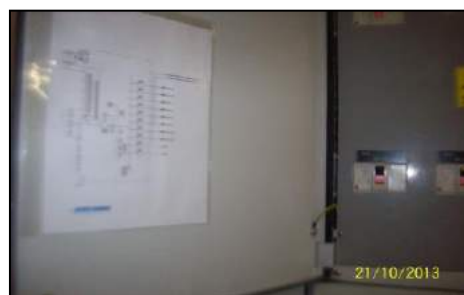
GAMBAR 8.55

Sub Station

- Papan Agihan
- Lukisan Litar Skematik Tidak Dilekatkan Di Bahagian Dalam Pintu Papan Agihan (26.06.2013)

GAMBAR 8.56

Sub Station

- Papan Agihan
- Lukisan Litar Skematik Telah Dilekatkan (Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.57

Sistem Pembumian

- Earth Elektrod Di Dalam Earth Chamber Tertimbus. Penemuan Ini Juga Ditemui Pada Pembumian Yang Lain (26.06.2013)

GAMBAR 8.58

Sistem Pembumian

- Tindakan Pembaikan Untuk Menaikkan Earth Chambers Ke Aras Yang Asal Telah Dilakukan Pada November 2013. Walaupun Earth Chambers Tenggelam (Ditimbus Tanah) Disebabkan Pemendapan Tanah, Namun Ia Masih Berfungsi (Sumber: JKR - 20.12.2013)

SEMASA LAWATAN AUDIT

GAMBAR 8.59

Blok Pentadbiran

- Bilik MSB

- Ruang Servis Untuk Papan Suis Utama Sempit Di Mana Jarak Adalah Hanya 56.5cm Berbanding Dengan Jarak Piawaian 1 Meter Mengikut Panduan Teknik JKR Cawangan Kejuruteraan Elektrik, Edisi Ke-4 Tahun 2008. Ini Akan Menyukarkan Kerja-Kerja Penyelenggaraan (26.06.2013)

Pada pendapat Audit, kerja-kerja mekanikal dan elektrik adalah asas pembinaan yang memberi kesan kepada kualiti projek seterusnya dapat menjimatkan kos penyelenggaraan dalam jangka masa panjang serta menjamin keselamatan dan keselesaan pengguna.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

Segala teguran Audit bagi kerja-kerja elektrik dan kerja-kerja mekanikal telah dibaiki. Bagi teguran Audit berkaitan dengan ruang servis untuk papan suis utama sempit (Gambar 8.59), ruang servis yang disediakan adalah mencukupi berdasarkan Laporan Audit Teknikal Mei 2012 oleh Cawangan Pendidikan dan Pengajian Tinggi (Pakar), JKR. Penambahbaikan juga telah dilakukan dengan penggunaan Hinge Door yang boleh ditanggal untuk tujuan penyelenggaraan.

8.5.3.3. Penggunaan Jenis Siling Yang Tidak Sesuai

Mengikut *Need Statement For Architectural Works* para 5.6.8, *suspended ceiling* tidak boleh digunakan di tempat terbuka atau *semi outdoor*. Lawatan Audit mendapati *suspended ceiling* telah dipasang di tempat terbuka/*semi outdoor* seperti di kantin dan koridor di luar Bilik Tangki Air, Jabatan Mekanikal. Penggunaan jenis siling yang tidak sesuai ini telah menyebabkan siling di tempat tersebut tertanggal apabila dilanda angin kuat. Butiran lanjut adalah seperti di gambar berikut:

SEMASA LAWATAN AUDIT

SELEPAS KERJA PEMBAIKAN

GAMBAR 8.60

Kantin
- Siling Bumbung Tertanggal
(26.06.2013)

GAMBAR 8.61

Kantin
- Pemasangan Klip Di Kawasan
Terlibat Telah Dilakukan
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

GAMBAR 8.62

Koridor Di Luar Bilik Tangki Air
- Siling Bumbung Tertanggal
(26.06.2013)

GAMBAR 8.63

Koridor Di Luar Bilik Tangki Air
- Pemasangan Klip Di Kawasan
Terlibat Telah Dilakukan
(Sumber: JKR - 20.12.2013)

Pada pendapat Audit, spesifikasi dalam *need statement* hendaklah diambil kira setelah mengkaji pencapaian piawaian spesifikasi tersebut. Siling yang sesuai harus dipasang supaya ia tidak tertanggal apabila ditiup angin. Pemasangan klip merupakan penyelesaian sementara dan siling berkemungkinan akan tertanggal lagi pada masa akan datang.

Maklum Balas JKR Yang Diterima Pada 13 Februari 2014

Mengikut Architectural Work Brief Clause 5.6.8, all external ceiling for soffits, porches, and link ways shall be fixed type covered, with approved ceiling finish. Weather resistant and damp resistant system/material shall be suitable to cater for weathering effect. No suspended ceiling system shall be used at outdoor and semi-outdoor areas eg. external corridors, open lobbies etc. Dalam lukisan Tender Dokumen, jenis siling yang dicadangkan oleh pihak kontraktor di kantin adalah jenis siling gantung sebagaimana yang dipasang di tapak. Tindakan pembetulan telah diambil oleh kontraktor pada 14 Disember 2013. Sekiranya ia masih gagal berfungsi dan tertanggal, pihak kontraktor masih bertanggungjawab untuk membaikinya dalam tempoh kecacatan serta tertakluk dalam klausa 2.2

Contractor's Obligation – The Contractor shall be fully responsible for design, execution and maintenance of the Work/portion of the works for which his design/alternative design have been accepted by the Government, and shall absolutely guarantee the Government independent of fault that design, materials and workmanship for the Works or portion of the works is suitable for the known requirements of the Government.

8.6. SYOR AUDIT

Bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dalam laporan ini, adalah disyorkan supaya pihak JKR dan Kementerian Pendidikan Malaysia mengambil tindakan seperti berikut:

8.6.1. memastikan bayaran kepada kontraktor dibuat dalam tempoh masa yang ditetapkan dan berdasarkan nilai kerja yang telah dilaksanakan setelah meneliti dan memperakui dokumen sokongan yang sempurna. Kementerian Pendidikan Malaysia (dahulunya Kementerian Pengajian Tinggi) hendaklah memastikan peruntukan yang disalurkan kepada JKR Selangor adalah mencukupi untuk bayaran interim yang sepenuhnya;

8.6.2. memberi perhatian serius terhadap masalah mendapan tanah dan memastikan tindakan penyelesaian jangka panjang diambil dengan segera;

8.6.3. Ibu Pejabat JKR perlu mengeluarkan satu Garis Panduan bagi pembinaan projek dalam kawasan tanah yang mendap supaya kontraktor dapat mematuhi prosedur yang ditetapkan bagi mengelakkan kerosakan kepada premis akibat mendapan tanah;

8.6.4. memastikan semua aspek elektrik dan mekanikal diuruskan dengan sempurna sebelum bangunan diserahkan kepada pengguna;

8.6.5. mengambil kira dalam *Standard Operating Procedure* JKR bahawa penggunaan *suspended ceiling* di tempat yang terbuka tidak sepatutnya dibenarkan kerana tidak sesuai dan mudah tertanggal apabila dilanda angin kuat; dan

8.6.6. sistem pemantauan yang berkesan terhadap kontraktor hendaklah diamalkan bagi memastikan hasil kerja adalah berkualiti dan mematuhi standard serta spesifikasi yang ditetapkan.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 86-89 Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

9. PENGURUSAN SKIM JAMINAN DANA PEMBIAYAAN TEKNOLOGI HIJAU

9.1. LATAR BELAKANG

9.1.1. Teknologi Hijau (TH) didefinisikan sebagai pembangunan dan aplikasi produk, peralatan serta sistem untuk memelihara alam sekitar dan alam semula jadi serta meminimumkan atau mengurangkan kesan negatif daripada aktiviti manusia selaras dengan Dasar TH Negara (DTHN). TH merupakan pemacu pertumbuhan ekonomi negara ke arah pembangunan yang mapan berdasarkan kepada 4 tonggak utama iaitu tenaga, alam sekitar, ekonomi dan sosial.

9.1.2. Skim Jaminan Dana Pembiayaan TH atau lebih dikenali sebagai *Green Technology Financing Scheme* (GTFS) telah diwujudkan bertujuan membantu pembangunan TH dalam sektor pembuatan atau perkhidmatan yang berupaya menghasilkan produk dan perkhidmatan TH bagi pasaran setempat dan global, menyediakan peluang pekerjaan dan meningkatkan pertumbuhan ekonomi negara. Teras Strategi ini menggariskan bahawa perlunya persekitaran pembangunan TH yang kondusif yang memberi penekanan kepada aspek ekonomi merangkumi 4 sektor iaitu Sektor Tenaga, Sisa Dan Air, Bangunan Dan Pengangkutan.

9.1.3. Objektif GTFS adalah untuk menggalakkan pelaburan dalam TH yang meliputi produk, peralatan atau sistem yang memenuhi kriteria seperti berikut:

- a. ia meminimumkan degradasi kualiti persekitaran;
- b. ia mempunyai pembebasan Gas Rumah Hijau (GHG) yang rendah atau sifar;
- c. ia selamat untuk digunakan dan menyediakan persekitaran sihat dan lebih baik untuk semua hidupan;
- d. menjimatkan tenaga dan sumber asli; dan
- e. menggalakkan sumber-sumber yang boleh diperbaharui.

9.1.4. Pembiayaan yang layak dijamin di bawah skim ini terbahagi kepada dua kategori iaitu pembiayaan untuk syarikat pengeluar dan syarikat pengguna TH. Syarikat pengeluar TH merujuk kepada projek atau aktiviti yang menghasilkan produk-produk yang boleh memulihara dan meminimumkan kesan kepada alam sekitar manakala syarikat pengguna adalah merujuk kepada projek atau aktiviti yang mengaplikasikan produk, peralatan atau sistem yang boleh memulihara dan meminimumkan kesan kepada alam sekitar. Kriteria pembiayaan bagi syarikat pengeluar dan syarikat pengguna seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.1
KRITERIA PEMBIAYAAN BAGI SYARIKAT PENGELUAR DAN SYARIKAT PENGGUNA TH

BIL.	SYARIKAT PENGELUAR	SYARIKAT PENGGUNA
1.	Jumlah Pembiayaan Maksimum RM50 Juta.	Jumlah Pembiayaan Maksimum RM10 Juta.
2.	Tempoh Pembiayaan Sehingga 15 Tahun.	Tempoh Pembiayaan Sehingga 10 Tahun.
3.	Tujuan Pinjaman Adalah Untuk Membiayai Pelaburan Dalam Pengeluaran TH Yang Memenuhi Objektif Skim Ini.	Tujuan Pinjaman Adalah Untuk Membiayai Pelaburan Dalam Pengeluaran TH Yang Memenuhi Objektif Skim Ini.
4.	Syarikat Dimiliki Sekurang-kurangnya 51% Oleh Rakyat Malaysia Dalam Semua Sektor Ekonomi.	Pemegang Saham Dimiliki Lebih 70% Oleh Rakyat Malaysia.
5.	Kadar Faedah Ditentukan Oleh Institusi Kewangan Yang Menyertai Skim Ini.	Kadar Faedah Ditentukan Oleh Institusi Kewangan Yang Menyertai Skim Ini.
6.	Kerajaan Menyediakan Insentif Faedah 2% Dan Jaminan 60% Daripada Jumlah Pinjaman Diluluskan Dan 40% Dijamin Oleh Institusi Kewangan.	Kerajaan Menyediakan Insentif Faedah 2% Dan Jaminan 60% Daripada Jumlah Pinjaman Diluluskan Dan 40% Dijamin Oleh Institusi Kewangan.
7.	<i>Guarantee Fee</i> 0.5% Setahun.	<i>Guarantee Fee</i> 0.5% Setahun.

Sumber : Kementerian Kewangan Malaysia

9.1.5. Kerajaan telah mewujudkan dana berjumlah RM3.5 bilion bagi tempoh tahun 2010 hingga 2015. Sumber dana akan disediakan melalui semua bank komersial dan Bank Islam serta institusi kewangan. Tempoh skim bermula pada 1 Januari 2010 selama 5 tahun atau sehingga dana skim digunakan sepenuhnya yang mana terdahulu. Proses permohonan pinjaman boleh dibuat melalui Pusat Tenaga Malaysia (PTM) yang telah diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965 pada 12 Mei 1998 sebagai sebuah syarikat Berhad dengan Jaminan dan tidak mempunyai modal saham. Pada 7 April 2010, PTM telah menukar nama kepada *Malaysian Green Technology Corporation* (GreenTech Malaysia). Ianya di bawah seliaan Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau Dan Air (KeTTHA). Sebagai tanda komitmen Kerajaan, Kementerian Kewangan akan menanggung bayaran subsidi kadar faedah sebanyak 2% daripada jumlah kadar faedah dengan nisbah jaminan Kerajaan 60% dan institusi perbankan 40%. Pecahan dana adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.2
DANA GTFS BAGI TEMPOH TAHUN 2010 HINGGA 2015

TEMPOH	JUMLAH DANA (RM Bilion)
2010 - 2012	1.5
2013 - 2015	2.0
JUMLAH	3.5

Sumber : GreenTech Malaysia

9.1.6. Pengurusan jaminan Kerajaan dibuat melalui *Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad* (CGC) yang dilantik oleh Kerajaan bagi tujuan melaksana, menyelia, mentadbir dan menguruskan skim ini. CGC merupakan syarikat yang dimiliki 79% oleh Bank Negara Malaysia (BNM) dan 21% oleh bank komersial serta institusi kewangan tempatan.

9.1.7. GreenTech Malaysia telah diberi tanggungjawab sebagai agensi pelaksana kepada GTFS ini. GreenTech Malaysia akan membuat penilaian teknikal projek sebelum pihak KeTTHA meluluskan dan memberi Pensijilan Hijau kepada syarikat pemohon. KeTTHA akan memantau status pelaksanaan GTFS melalui Mesyuarat Jawatankuasa GTFS secara bulanan. Mesyuarat ini adalah bertujuan untuk menilai, mempertimbangkan dan meluluskan projek-projek sama ada menepati kriteria atau berkelayakan sebelum menerima Pensijilan Hijau. GreenTech Malaysia juga bertanggungjawab memantau semua projek yang telah mendapat pembiayaan di bawah GTFS.

9.1.8. Dua wakil dari Kementerian Kewangan telah dilantik dalam Lembaga Pengarah GreenTech Malaysia bagi memantau perjalanan syarikat ini. Daripada aspek GTFS, GreenTech Malaysia telah diamanahkan oleh KeTTHA untuk melaksanakan Skim tersebut. Peranan GreenTech Malaysia adalah menerima dan mengesahkan permohonan yang diterima layak untuk dipertimbangkan di bawah Skim ini setelah memenuhi kriteria “Hijau” dan sekiranya lulus, GreenTech Malaysia akan mengeluarkan Sijil Projek Hijau sebagai dokumen pengesahan kelayakan demikian. Dengan sijil ini, pensijil akan memohon pembiayaan dari institusi kewangan di bawah pengawasan Bank Negara Malaysia. Institusi kewangan pula akan menilai permohonan pembiayaan berkenaan tertakluk kepada kriteria, syarat dan terma institusi kewangan berkenaan. Pembiayaan yang berjaya akan mendapat jaminan dan rebat dari Kementerian Kewangan melalui agensi yang dilantik iaitu CGC.

9.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Objektif pengauditan adalah untuk menilai sama ada GTFS telah dilaksanakan dengan cekap dan berkesan untuk mencapai objektif yang ditetapkan.

9.3. SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

9.3.1. Skop pengauditan adalah bagi tempoh tahun 2010 hingga 2013. Pemilihan sampel Audit adalah bagi 2 syarikat pengguna TH berjumlah RM12.5 juta dan 7 syarikat pengeluar TH berjumlah RM51.02 juta yang telah mendapat kelulusan pinjaman, jaminan kerajaan dan projek yang telah siap sepenuhnya. Kaedah pengauditan adalah dengan menyemak rekod, fail dan dokumen serta mengkaji dan menganalisis data selaras dengan sampel Audit yang dipilih adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.3
SAMPEL AUDIT BAGI SYARIKAT PENGGUNA DAN SYARIKAT PENGELUAR TH

BIL.	NAMA SYARIKAT	SEKTOR	KATEGORI	NAMA PROJEK	LOKASI PROJEK	KOS KESELURUHAN PROJEK (RM Juta)
1.	Mushkin Sdn. Bhd.	Tenaga	Pengguna	Projek TH <i>RoboFlex</i> III	Kuala Lumpur	2.50
2.	QL Plantation Sdn. Bhd.	Tenaga	Pengguna	Loji Biogas Sisa Kelapa Sawit	Tawau, Sabah	10.00
3.	Logomas Sdn. Bhd.	Tenaga	Pengeluar	TH Bagi Pembungkusan Produk Biodegradasi	Shah Alam, Selangor	2.50
4.	Dovechem Chemical Sdn. Bhd.	Tenaga	Pengeluar	Projek Kitar Semula Gas	Kuantan, Pahang	3.34
5.	Mistral Engineering Sdn. Bhd.	Tenaga	Pengeluar	Projek Loji Biogas	Lahad Datu, Sabah	15.00
6.	Green Pluslink Sdn. Bhd.	Sisa & Air	Pengeluar	Projek Pengurusan Kitar Semula Tayar	Klang, Selangor	6.79
7.	Daya Clarimax Sdn. Bhd.	Sisa & Air	Pengeluar	Loji Kitar Semula Cecair Kimia	Klang, Selangor	9.75
8.	QL Tawau Palm Pallet Sdn. Bhd.	Sisa & Air	Pengeluar	Loji <i>Pellet</i> Kelapa Sawit	Tawau, Sabah	9.20
9.	Nasmech Technology Sdn. Bhd.	Sisa & Air	Pengeluar	<i>Carbonator</i> TM - Alat Mesra Alam Bagi Merawat Sisa Medikal	Melaka	4.44
JUMLAH						63.52

Sumber : GreenTech Malaysia

9.3.2. Pengauditan juga dijalankan di agensi dan jabatan Kerajaan yang terlibat dengan GTFS seperti Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau Dan Air, Kementerian Kewangan, *Malaysian Green Technology Corporation*, Bank Negara Malaysia, Credit Guarantee Corporation dan Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar. Rujukan juga dibuat terhadap data dan maklumat sekunder yang diperolehi di peringkat antarabangsa dan badan-badan bukan Kerajaan yang berkenaan. Di samping itu, lawatan ke tapak projek dan temu bual dengan pegawai dan kakitangan syarikat juga dilakukan.

9.4. PENEMUAN AUDIT

Prestasi GTFS didapati telah mencapai 30% bagi tempoh 2010 hingga 2013 daripada 60% jumlah keseluruhan dana bagi tempoh 2010 hingga 2015. Beberapa penemuan juga telah dikenal pasti untuk tindakan Kementerian seperti berikut:

a. Prestasi Kewangan

- Sehingga Julai 2013, daripada 268 syarikat yang memperolehi Sijil Hijau dan memohon pinjaman, hanya 102 (38%) yang telah diluluskan pinjaman sejumlah RM1.69 bilion.
- Perbezaan rekod bilangan syarikat yang diberi kelulusan berlaku di antara rekod CGC dengan rekod GreenTech Malaysia dengan jumlah jaminan sejumlah RM669.84 juta.

- Ketetapan bagi 4 sektor utama yang telah ditetapkan dalam GTFS merangkumi 64.2% Sektor Tenaga; 29.1% Sektor Sisa Dan Air; 4.1% Sektor Bangunan; 2.6% Sektor Pengangkutan dengan keseluruhan jumlah kos projek berjumlah RM11.5 bilion dengan 268 syarikat yang telah mendapat Sijil Hijau adalah tidak menyeluruh bagi setiap sektor.

b. Prestasi Syarikat

- Tiga (43%) daripada 7 syarikat pengeluar dan satu syarikat pengguna dengan kos projek berjumlah RM14.6 juta dan RM10 juta masing-masing merupakan syarikat yang telah berjaya (telah beroperasi sepenuhnya), manakala 3 (43%) daripada 7 syarikat pengeluar dengan kos projek berjumlah RM21.5 juta dikategorikan sebagai kurang berjaya (masih belum beroperasi walaupun telah mendapat pembiayaan) dan 1 syarikat telah menghadapi masalah pinjaman tidak berbayar bagi kos projek berjumlah RM2.5 juta.
- Pemantauan yang rapi dan berterusan oleh semua pihak perlu diberi penekanan terhadap pelaksanaan GTFS bagi memastikan objektifnya yang meliputi produk, peralatan dan sistemnya tercapai. Antara pemerhatian yang diperolehi adalah:
 - Laporan bulanan GTFS *Monthly Progress Report* (GMPR) tidak dikemukakan secara konsisten kepada GreenTech Malaysia seperti yang telah ditetapkan dalam Manual Prosedur Kerja (MPK);
 - Laporan pemantauan dan pengesahan Audit Dalaman bagi syarikat-syarikat dikeluarkan tidak mengikut tempoh yang ditetapkan dalam MPK; dan
 - Laporan Impak Projek dan Laporan Penutupan bagi Projek Hijau yang telah mencapai tahap optimum (Final Project Close Out Report) tidak dapat disediakan oleh GreenTech Malaysia.
- Kelewatan tempoh pemberian Sijil Hijau melebihi 48 hari daripada tarikh pendaftaran boleh memberi kesan terhadap kelewatan prestasi pembiayaan oleh institusi kewangan secara keseluruhannya.

Penjelasan mengenai penemuan Audit dan maklum balas daripada KeTTHA dan GreenTech Malaysia adalah seperti di perenggan berikut:

9.4.1. Prestasi Kewangan

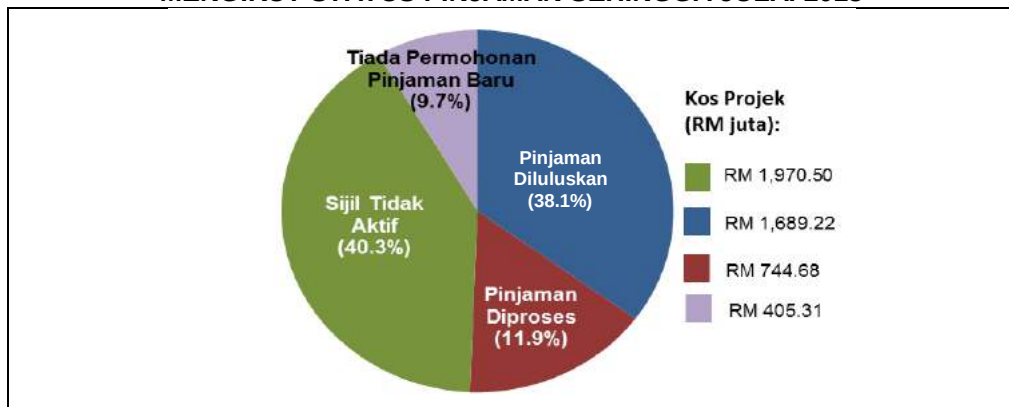
9.4.1.1. Sasaran Dan Pencapaian Dana Khas GTFS

- Kementerian Kewangan telah mewujudkan pembiayaan dana berjumlah RM1.5 bilion dan telah ditambah dengan RM2 bilion menjadikan keseluruhan

dana berjumlah RM3.5 bilion bagi tempoh 2010 hingga 2015. Pembiayaan dana juga hanya tertakluk kepada kelulusan tawaran pinjaman bank berdasarkan amalan *Standard Operating Procedure* semasa walaupun syarikat pengguna dan syarikat pengeluar telah memperoleh Sijil Hijau.

- b. Semakan Audit mendapati sehingga bulan Julai 2013, sebanyak 268 syarikat dengan kos TH berjumlah RM4.8 bilion telah mendapat Sijil Hijau. Jumlah ini telah melebihi peruntukan yang disediakan oleh Kerajaan iaitu berjumlah RM3.5 bilion. Daripada 268 syarikat yang telah mendapat Sijil Hijau, hanya 102 atau 38.1% syarikat telah diberi pinjaman berjumlah RM1.69 bilion. Manakala baki syarikat yang tidak mendapat pinjaman menunjukkan 40.3% merupakan sijil tidak aktif: 9.7% tidak membuat permohonan pinjaman baru dan 11.9% merupakan pinjaman sedang diproses. Senarai bilangan syarikat tersebut dan status pensijilan Projek Hijau dengan kos projek adalah seperti di **Carta 9.1** dan **Jadual 9.4**.

CARTA 9.1
BILANGAN 268 SYARIKAT YANG MENDAPAT SIJIL HIJAU
MENGIKUT STATUS PINJAMAN SEHINGGA JULAI 2013

Sumber : GreenTech Malaysia

JADUAL 9.4
STATUS PENSIJILAN PROJEK HIJAU SEHINGGA 31 JULAI 2013

STATUS	BILANGAN SYARIKAT	PERATUSAN (%)	CADANGAN KOS TH OLEH GREENTECH MALAYSIA (RM Juta)
Pinjaman Diluluskan	102	38.1	1,689.22
Pinjaman Diproses	32	11.9	744.68
Sijil Tidak Aktif	108	40.3	1,970.50
Tiada Permohonan Pinjaman Baru	26	9.7	405.31
JUMLAH	268	100.0	4,809.71

Sumber : GTFS Loan Application To Financial Institutions, GreenTech Malaysia

Bagaimanapun, tindakan mempromosi dan memperkenalkan bidang TH telah dilaksanakan oleh pihak GreenTech Malaysia seperti mengadakan seminar dan persidangan di peringkat kebangsaan dan antarabangsa.

Maklum Balas KeTTHA Yang Diterima Pada 17 Februari 2014

Mengikut trend pinjaman yang diluluskan oleh institusi kewangan, jumlah syarikat yang diberi pensijilan adalah lebih tinggi berbanding jumlah syarikat yang mendapat tawaran pembiayaan oleh institusi kewangan. Daripada 268 syarikat yang telah mendapat Sijil Hijau, hanya 102 atau 38.1% syarikat telah diberi pinjaman berjumlah RM1.69 bilion. Skim ini mengaplikasikan konsep “First Come First Serve Basis” di mana tertakluk kepada “availability” peruntukan atau tarikh tamat program GTFS.

9.4.1.2. Perbezaan Rekod GreenTech Malaysia Dan CGC

- a. Memorandum Jemaah Menteri mengenai GTFS, di bawah Klausa 9 (iv) menetapkan bahawa pihak CGC perlu menyiapkan laporan prestasi GTFS dan menyerahkannya kepada GreenTech Malaysia setiap 3 bulan. Klausa 3.5 Garis Panduan dan Prosedur Pengoperasian juga menetapkan bahawa pihak CGC perlu menyediakan laporan 3 bulan sekali terhadap prestasi GTFS kepada GreenTech Malaysia. Di samping itu, MPK GTFS menghendaki GreenTech Malaysia mendapatkan Laporan Kemajuan Kewangan 3 bulan sekali yang perlu dikemukakan oleh CGC.
- b. Semakan Audit mendapati terdapat perbezaan rekod bagi 24 syarikat berjumlah RM669.84 juta antara rekod GreenTech Malaysia dan CGC. Ini adalah kerana GreenTech Malaysia menunjukkan rekod bilangan syarikat yang telah mendapat pinjaman manakala rekod CGC menunjukkan bilangan syarikat yang telah mendapat jaminan berdasarkan kelulusan pinjaman. Mengikut GreenTech Malaysia sebanyak 102 syarikat yang telah mendapat pinjaman manakala rekod CGC menunjukkan sebanyak 78 syarikat daripada 102 syarikat tersebut atau 77% telah mendapat jaminan berjumlah RM1.02 bilion. Bilangan perbezaan antara syarikat yang telah mendapat pinjaman dan bilangan perbezaan syarikat yang telah mendapat kelulusan jaminan adalah seperti jadual berikut:

JADUAL 9.5
PERBEZAAN BILANGAN SYARIKAT YANG MENDAPAT
PINJAMAN DAN NILAI JAMINAN

REKOD BIL. SYARIKAT DAN NILAI PINJAMAN/JAMINAN	SYARIKAT YANG TELAH MENDAPAT PINJAMAN (REKOD GREENTECH MALAYSIA)	SYARIKAT YANG MENDAPAT JAMINAN (REKOD CGC)	PERBEZAAN (BIL. / RM Juta)
Bilangan Syarikat	102	78	24
Nilai Pinjaman/Jaminan (RM Juta)	1,689.22	1,019.38	669.84

Sumber : GreenTech Malaysia & Credit Guarantee Corporation Berhad

Maklum Balas GreenTech Malaysia Yang Diterima Pada 3 Disember 2013 Dan 6 Januari 2014

Perbezaan rekod bilangan syarikat dan nilai pinjaman di antara GreenTech Malaysia dan CGC adalah kerana GreenTech Malaysia merekodkan jumlah bilangan syarikat dan jumlah nilai pinjaman yang telah ditawarkan oleh institusi kewangan di bawah GTFS. Setiap maklumat akan disertakan dengan surat tawaran daripada institusi kewangan berkenaan. Manakala, CGC pula merekodkan jumlah bilangan syarikat yang mendapat kelulusan jaminan daripada CGC dan ia sentiasa dilaporkan di dalam mesyuarat Joint Action Committee (JAC). Perbezaan ini disebabkan oleh pihak institusi kewangan masih belum menghantar atau sedang mendokumentasikan permohonan untuk kelulusan jaminan kepada CGC.

Merujuk kepada maklum balas di atas, dalam proses pembiayaan GTFS, setelah pensijil berjaya mendapatkan pembiayaan dari institusi kewangan, pensijil akan melaporkan kepada GreenTech Malaysia dan GreenTech Malaysia akan merekodkan yang sewajarnya. Proses selanjutnya pula pihak institusi kewangan akan memohon kepada CGC untuk mendapat jaminan dan CGC akan merekodkan permohonan yang berjaya. Di sini memang ada perbezaan rekod di antara GreenTech Malaysia dan CGC disebabkan jurang masa di antara penerimaan surat tawaran institusi kewangan di GreenTech Malaysia dan proses permohonan jaminan di CGC. Walau bagaimanapun, kedua-dua GreenTech Malaysia dan CGC akan melaporkan rekod masing-masing di dalam mesyuarat bulanan JAC. Semenjak Januari 2013, kekerapan mesyuarat telah ditukarkan kepada 2 bulan sekali. Berkenaan laporan berkala, GreenTech Malaysia mengambil maklum perkara ini dan akan meminta CGC melaporkan secara berkala.

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati, perbezaan berjumlah RM31.35 juta bagi kos TH dengan jumlah pinjaman antara rekod *GTFS Project Technical Progress & Financing Report* menunjukkan RM4,778.36 juta dan *GTFS Loan Application to Financial Institutions*, GreenTech Malaysia berjumlah RM4,809.71 juta. Perbezaan ini disebabkan oleh rekod-rekod tersebut dikendalikan oleh 2 bahagian yang berlainan. Oleh itu, pihak Audit tidak dapat mengesahkan ketepatan jumlah pinjaman pengeluaran sijil yang diluluskan.

Pada pendapat Audit, kawalan oleh agensi pelaksana melalui mesyuarat *Joint Action Committee* (JAC) perlu dimanfaatkan sepenuhnya oleh pihak yang terlibat bagi memastikan sasaran prestasi kewangan GTFS tercapai sebagaimana objektif yang ditetapkan.

Maklum Balas GreenTech Malaysia Yang Diterima Pada 3 Disember 2013 Dan 6 Januari 2014

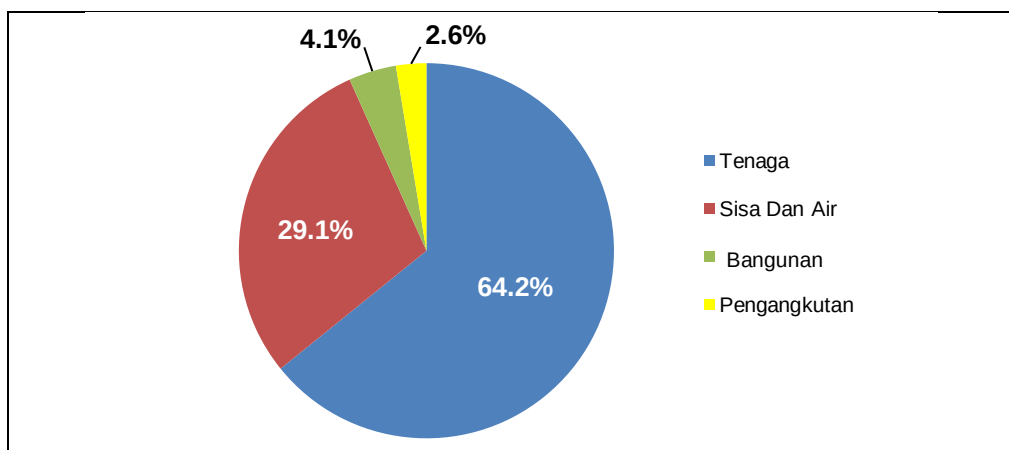
GreenTech Malaysia telah mengambil maklum perbezaan ini berikutan kesilapan bagi jumlah kos teknologi hijau di dalam laporan GTFS Loan Application to Financial Institutions bertarikh 31 Julai 2013 dan perkara ini telah diperbetulkan di dalam laporan seterusnya iaitu pada laporan bulan Ogos 2013.

Tindakan telah diambil seperti lampiran (laporan GTFS Loan Application to Financial Institutions bertarikh 31 Ogos 2013 yang telah dihantar melalui emel kepada Bank Negara Malaysia).

9.4.1.3. Ketetapan Key Performance Indicator Bagi Setiap Sektor

- a. GTFS memberi penekanan kepada aspek ekonomi dalam TH merangkumi 4 sektor iaitu Sektor Tenaga, Sisa Dan Air, Bangunan Dan Pengangkutan yang telah diwujudkan bagi tujuan membantu pembangunan TH dalam sektor pembuatan atau perkhidmatan yang berupaya menghasilkan produk dan perkhidmatan TH bagi pasaran setempat dan global, menyediakan peluang pekerjaan dan meningkatkan pertumbuhan ekonomi negara.
- b. Bagaimanapun, semakan Audit mendapati peratusan prestasi bagi 4 sektor berkenaan menunjukkan 64.2% adalah bagi Sektor Tenaga; 29.1% adalah bagi Sektor Sisa Dan Air; 4.1% adalah bagi Sektor Bangunan manakala 2.6% bagi Sektor Pengangkutan. Bilangan 268 syarikat yang telah mendapat Sijil Hijau mengikut sektor adalah seperti di carta berikut:

**CARTA 9.2
BILANGAN 268 SYARIKAT YANG MENDAPAT SIJIL HIJAU
MENGIKUT SEKTOR SEHINGGA JULAI 2013**

Sumber : GreenTech Malaysia

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati GTFS memberi penekanan terhadap 4 sektor utama iaitu Sektor Tenaga, Sisa Dan Air, Pengangkutan Dan Bangunan. Bagaimanapun, sehingga 31 Julai 2013 didapati permohonan sebanyak 301 syarikat telah diproses di mana 268 syarikat atau 89% daripada bilangan tersebut telah disijilkan. Manakala 33 syarikat atau 11% telah ditolak disebabkan oleh permohonan tidak lengkap dan tidak memenuhi kategori yang ditetapkan. **Jadual 9.6** menunjukkan status permohonan GTFS sehingga 31 Julai 2013.

JADUAL 9.6
STATUS PERMOHONAN GTFS YANG TELAH
DISIJILKAN SEHINGGA 31 JULAI 2013

BIL.	SEKTOR	TELAH DIPROSES	TELAH DISIJILKAN	DITOLAK
1.	Tenaga	187	172	15
2.	Sisa & Air	86	78	8
3.	Bangunan	14	11	3
4.	Pengangkutan	14	7	7
JUMLAH		301	268	33

Sumber : GreenTech Malaysia

- d. Pihak Audit juga mendapati Sektor Sisa Dan Air memiliki peratusan komponen TH yang tinggi sebanyak 79.3% dengan kos berjumlah RM1.32 bilion berbanding RM1.67 bilion. Manakala industri Sektor Pengangkutan dan Sektor Bangunan menunjukkan 10.4% dan 26.3% masing-masing seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.7
PERATUS KOS TEKNOLOGI HIJAU DENGAN KOS PROJEK

BIL.	SEKTOR	TELAH DISIJILKAN	PERATUS (%)	KOS PROJEK (RM Juta)	KOS TH (RM Juta)	PERATUS KOS TH & KOS PROJEK (%)
1.	Tenaga	172	64.2	7,644.63	3,161.67	41.3
2.	Sisa & Air	78	29.1	1,670.87	1,325.78	79.3
3.	Bangunan	11	4.1	414.87	109.91	26.3
4.	Pengangkutan	7	2.6	1,729.013	180.99	10.4
JUMLAH		268	100.0	11,459.39	4,778.36	-

Sumber : GTFS Project Technical Progress & Financing Report, GreenTech Malaysia

Maklum Balas GreenTech Malaysia Yang Diterima Pada 3 Disember 2013

GreenTech Malaysia dengan kerjasama Bank Negara Malaysia serta CGC secara berkala akan terus menjalankan pelbagai aktiviti promosi kesedaran dan latihan di kalangan institusi kewangan untuk meningkatkan keyakinan pihak institusi kewangan mengenai keupayaan TH di semua sektor tumpuan termasuk sektor pengangkutan.

9.4.2. Prestasi Syarikat

9.4.2.1. Pematuhan Terhadap Manual Prosedur Kerja GTFS

a. Pemberian Sijil Hijau

- i. Manual Prosedur Kerja GTFS telah menetapkan bahawa GreenTech Malaysia sebagai agensi pelaksana bagi program GTFS di bawah KeTTHA, telah diberi tanggungjawab bagi menjalankan pengurusan berhubung dengan GTFS bermula dengan proses penapisan, penilaian, pensijilan, pemantauan dan pengesahan. Proses penapisan bermula daripada penerimaan permohonan syarikat melalui *online* dan juga penghantaran terus dokumen ke GreenTech Malaysia dan dokumen tersebut akan disemak berdasarkan kepada kriteria yang telah ditetapkan.
- ii. Dokumen yang telah ditapis bagi tempoh 2 hari akan dinilai oleh pakar teknikal bagi melihat kebolehan syarikat tersebut sama ada memenuhi kriteria GTFS. Selain itu, syarikat pemohon akan membuat pembentangan perniagaan kepada bank-bank pembiaya bagi menerangkan skop projek dan juga potensi kewangan yang akan dinilai oleh bank-bank berkenaan. Tempoh proses penilaian akan mengambil masa 24 hari. Dokumen syarikat yang telah dinilai dan telah disahkan oleh pakar teknikal dan pegawai teknikal GreenTech Malaysia akan dibawa ke Mesyuarat Jawatankuasa GTFS yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha KeTTHA. Ahli Jawatankuasa terdiri daripada wakil dari KeTTHA, Institut Piawaian dan Penyelidikan Perindustrian Malaysia (SIRIM), Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT), Jabatan Kerja Raya (JKR), Jabatan Alam Sekitar (JAS), Suruhanjaya Tenaga (ST), Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD), GreenTech Malaysia dan pakar teknikal yang dilantik oleh GreenTech Malaysia. Tujuan mesyuarat tersebut adalah untuk membincangkan isu-isu yang berkaitan dengan pelaksanaan GTFS dan juga bagi pemberian Sijil Hijau kepada syarikat pemohon sekiranya ia menepati kriteria GTFS.
- iii. Berdasarkan kepada MPK GTFS, tempoh pemberian Sijil Hijau kepada syarikat bermula daripada tarikh pendaftaran permohonan adalah 48 hari.
- iv. Semakan Audit mendapati tempoh melebihi 48 hari bagi 6 syarikat daripada 9 syarikat berdasarkan sampel audit seperti di **Jadual 9.8**, adalah tidak mematuhi MPK yang telah ditetapkan. Ketidakpatuhan terhadap MPK berkenaan adalah disebabkan oleh tempoh sasaran tidak dirancang semasa penyediaan MPK yang terdahulu. Bagaimanapun, pihak audit mendapati MPK telah disediakan dan sasaran tersebut telah ditetapkan dalam MPK berkenaan. Kelewatan pemberian Sijil Hijau akan

memberi kesan terhadap kelewatan untuk mendapatkan pinjaman daripada institusi kewangan seterusnya.

**JADUAL 9.8
KELEWATAN PEMBERIAN SIJIL PROJEK HIJAU**

BIL.	NAMA SYARIKAT	TARIKH PENDAFTARAN PERMOHONAN	TARIKH TERIMA SIJIL HIJAU	TEMPOH KELEWATAN (Hari)
Sektor Tenaga				
Syarikat Pengguna				
1.	Mushkin Sdn. Bhd.	05.02.2010	26.03.2010	48
Syarikat Pengeluar				
2.	QL Plantation Sdn. Bhd.	14.06.2010	10.08.2010	56
3.	Logomas Sdn. Bhd.	04.11.2010	24.12.2010	49
4.	Dovechem Chemical Sdn. Bhd.	03.06.2011	08.08.2011	65
5.	Mistral Engineering Sdn. Bhd.	19.02.2010	15.04.2010	54
Sektor Sisa Dan Air				
Syarikat Pengeluar				
6.	Green Pluslink Sdn. Bhd.	08.02.2010	26.03.2010	45
7.	Daya Clarimax Sdn. Bhd.	12.05.2010	10.08.2010	89
8.	QL Tawau Palm Pallet Sdn. Bhd.	14.06.2010	15.11.2010	153
9.	Nasmech Technology Sdn. Bhd.	11.03.2010	15.04.2010	34

Sumber : GreenTech Malaysia

Pada pendapat Audit ketetapan pemberian Sijil Hijau perlu dirancang secara komprehensif bagi mengelakkan kelewatan pembiayaan GTFS daripada institusi kewangan secara keseluruhannya.

Maklum Balas GreenTech Malaysia Yang Diterima Pada 6 Januari 2014

GreenTech Malaysia telah mengambil maklum mengenai perkara ini dan telah melakukan beberapa penambahbaikan terhadap Manual Prosedur Kerja GTFS. Sebelum Manual Prosedur Kerja GTFS diterbitkan, terdapat manual yang ringkas iaitu hanya mengandungi carta aliran proses Pensijilan Hijau. Oleh yang demikian, pihak GreenTech Malaysia telah menambah baik dengan menerbitkan Manual Prosedur Kerja GTFS yang menjelaskan prosedur dan proses carta aliran secara terperinci bagi setiap pegawai yang bertugas dalam tempoh (KPI) yang ditetapkan berserta dengan hasil dapatan dan dokumen/rekod sebagai rujukan. Di dalam Manual ini juga, pihak GreenTech Malaysia telah melampirkan contoh borang dan lampiran yang terlibat dalam permohonan GTFS.

Maklum Balas KeTTHA Yang Diterima Pada 17 Februari 2014

Semua kes yang dilaporkan adalah kes lama sebelum Manual Prosedur Kerja (MPK) ditambahbaik pada 23 April 2012.

b. Penyerahan Laporan Bulanan Kemajuan Projek

- i. Laporan bulanan kemajuan projek atau *GTFS Monthly Progress Report* (GMPR) hendaklah dikemukakan oleh syarikat pengeluar dan pengguna selewat-lewatnya 25 hari bulan pada setiap bulan kepada GreenTech Malaysia berdasarkan kepada MPK GTFS. Di samping itu, GreenTech Malaysia hendaklah menyediakan laporan perkembangan pembiayaan terhadap Projek Hijau kepada Bank Negara selewat-lewatnya pada setiap 25 hari bulan selain daripada mendapatkan laporan mengenai perkembangan projek daripada CGC.
- ii. Semakan Audit mendapati 9 sampel syarikat yang dipilih tidak mengemukakan laporan bulanan GMPR secara konsisten dan tidak mengikut MPK yang ditetapkan kepada GreenTech Malaysia setakat 31 Julai 2013. Adalah didapati syarikat QL Plantation Sdn. Bhd. dan QL Palm Pellet Sdn. Bhd. masing-masingnya hanya menghantar satu laporan bulanan GMPR dengan peratusan penghantaran sebanyak 2.9% dan 3.1%. Manakala, peratusan penghantaran laporan bulanan GMPR oleh Mistral Engineering Sdn. Bhd. sebanyak 61.5% daripada jumlah bulanan daripada tarikh penerimaan Sijil Hijau pada 15 April 2010 sehingga bulan Julai 2013. Corak penghantaran GMPR kepada GreenTech Malaysia boleh dilihat seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.9
PENGHANTARAN LAPORAN BULANAN GMPR KEPADA UNIT GTFS

BIL.	SYARIKAT	MUS	QLP	LOGO	DOVE	MIST	GRE	DAYA	QLT	NAS
	SEKTOR	T	T	T	T	T	S&A	S&A	S&A	S&A
	TARIKH SIJIL HIJAU	26.03.2010	10.08.2010	24.12.2010	08.08.2011	15.04.2010	26.03.2010	10.08.2010	15.11.2010	15.04.2010
1.	Apr. 2010	1	TB	TB	TB	TB	1	TB	TB	TB
2.	Mei 2010	1	TB	TB	TB	1	1	TB	TB	1
3.	Jun 2010	0	TB	TB	TB	1	1	TB	TB	1
4.	Julai 2010	1	TB	TB	TB	1	1	TB	TB	0
5.	Ogos 2010	0	TB	TB	TB	1	1	TB	TB	1
6.	Sept. 2010	1	0	TB	TB	1	1	1	TB	0
7.	Okt. 2010	1	0	TB	TB	1	0	1	TB	1
8.	Nov. 2010	1	0	TB	TB	1	0	1	TB	1
9.	Dis. 2010	1	0	TB	TB	1	1	1	0	1
10.	Jan. 2011	1	0	1	TB	1	1	1	0	1
11.	Feb. 2011	0	0	1	TB	1	1	1	0	1
12.	Mac 2011	0	0	1	TB	1	1	1	0	1
13.	Apr. 2011	0	0	1	TB	1	1	0	0	1
14.	Mei 2011	0	0	1	TB	1	1	1	0	1
15.	Jun 2011	0	0	1	TB	1	1	0	0	0
16.	Julai 2011	0	0	1	TB	0	1	0	0	0
17.	Ogos 2011	0	0	0	TB	0	1	0	0	0
18.	Sept. 2011	0	0	0	0	0	1	0	0	0
19.	Okt. 2011	0	0	0	0	0	1	0	0	0
20.	Nov. 2011	0	0	1	0	1	1	1	0	1

BIL.	SYARIKAT	MUS	QLP	LOGO	DOVE	MIST	GRE	DAYA	QLT	NAS
	SEKTOR	T	T	T	T	T	S&A	S&A	S&A	S&A
	TARIKH SIJIL HIJAU	26.03.2010	10.08.2010	24.12.2010	08.08.2011	15.04.2010	26.03.2010	10.08.2010	15.11.2010	15.04.2010
21.	Dis. 2011	0	0	0	0	1	1	0	0	0
22.	Jan. 2012	0	0	1	0	1	1	0	0	1
23.	Feb 2012	0	0	0	0	0	1	0	0	0
24.	Mac 2012	0	0	0	0	0	1	0	0	0
25.	Apr. 2012	0	0	0	1	0	1	0	0	0
26.	Mei 2012	0	0	0	1	0	1	0	0	0
27.	Jun 2012	0	0	0	1	0	0	0	0	0
28.	Julai 2012	0	0	0	1	1	0	0	0	0
29.	Ogos 2012	0	0	0	1	1	0	0	0	0
30.	Sept. 2012	0	0	0	1	0	0	0	0	0
31.	Okt. 2012	0	0	0	1	0	0	0	0	0
32.	Nov. 2012	0	0	0	1	1	0	0	0	0
33.	Dis. 2012	0	0	0	1	1	0	0	0	0
34.	Jan. 2013	0	0	0	1	1	0	0	0	0
35.	Feb 2013	0	0	0	1	0	0	0	0	0
36.	Mac 2013	0	1	0	1	1	0	0	1	0
37.	Apr 2013	0	0	0	0	1	0	0	0	0
38.	Mei 2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39.	Jun 2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40.	Julai 2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JUMLAH		8/40	1/35	9/31	12/23	24/39	24/40	9/35	1/32	13/39
PRESTASI (%)		20.0	2.9	29.0	52.2	61.5	60.0	25.7	3.1	33.3

Sumber : GreenTech Malaysia

Nota:

TB: Tidak Berkenaan

T: Tenaga

S&A: Sisa & Air

Mus: Muskin Sdn. Bhd.

Qlp: QI Plantation Sdn. Bhd.

Logo: Logomas Packaging Sdn. Bhd.

Dove: Dovechem Chemical Sdn. Bhd.

Mist: Mistral Engineering Sdn. Bhd.

Gre: Green Plus Link Sdn. Bhd.

Daya: Daya Clarimax Sdn. Bhd.

Qlt: QI Tawau Palm Pallet Sdn. Bhd.

Nas: Nasmech Technology Sdn. Bhd.

Tb: Laporan Bulanan Masih Belum Bermula

1: Laporan Telah Dihantar

0: Laporan Tidak Dikemukakan

Pada pendapat Audit, kelewatan penyerahan laporan bulanan secara konsisten boleh menyukarkan pelaksanaan aktiviti pemantauan dan perkembangan projek secara rapi.

Maklum Balas GreenTech Malaysia Yang Diterima Pada 3 Disember 2013 Dan 6 Januari 2014

Walaupun peringatan dan tindakan susulan telah diambil, sesetengah syarikat sukar dan mengambil masa untuk mengemukakan perincian sokongan untuk laporan bulanan. GreenTech Malaysia akan membuat tindakan susulan secara berterusan bagi memastikan syarikat yang telah disijilkan mengemukakan laporan bulanan GMPR kepada GreenTech Malaysia secara konsisten.

GreenTech Malaysia telah mula mendokumentasikan peringatan yang diberikan kepada syarikat. Status dan kemajuan sesuatu projek itu dapat dipantau melalui GMPR yang dihantar. Namun, untuk mendapatkan maklumat yang lebih terperinci adalah melalui audit yang dilakukan. GMPR perlu dihantar sehingga sesuatu projek itu telah 'commissioning'. Kemudian, ia akan dipantau melalui audit.

c. Penyediaan Laporan Aktiviti Pengesahan Kemajuan Projek

- i. Berdasarkan Manual Kerja GTFS, dalam fasa pengesahan, aktiviti pemantauan adalah merangkumi daripada permulaan pelaksanaan projek sehingga pengendalian secara optimum (optimum stage). Tujuan proses pengesahan adalah untuk memastikan Projek Hijau dilaksanakan dengan berkesan dan sistematik. Dalam fasa ini, laporan GMPR digunakan untuk mendapat maklumat tentang bila pelaksanaan projek syarikat pemohon bermula dan mendapatkan hasil projek tersebut selepas pelaksanaan sesuatu projek. GreenTech Malaysia bertanggungjawab untuk menyediakan Rancangan Pemantauan Projek atau *Project Monitoring Plan* untuk setiap projek yang telah dilaksanakan pada setiap 6 bulan. Proses pengesahan juga melibatkan siasatan oleh Pasukan Audit Tenaga yang akan menjalankan pengauditan selepas pelaksanaan Projek Hijau pada setiap 6 bulan dan menyediakan laporan pemantauan dan pengesahan dalam tempoh 3 hari. Aktiviti pemantauan akan dilakukan secara berterusan sehingga projek mencapai tahap optimum pengeluaran atau operasi. Pasukan Audit Tenaga perlu memaklumkan perubahan terhadap rancangan asal, masalah pencapaian objektif projek dan sebarang ketidakpatuhan kepada Ketua Unit GTFS dan CGC. Pasukan Audit Tenaga perlu menyediakan Laporan Impak Projek dan Laporan Penutupan bagi Projek Hijau yang telah mencapai tahap optimum (Final Project Close Out Report).
- ii. Semakan Audit mendapati sehingga bulan Julai 2013, *Final Project Close Out Report* dan Laporan Impak Projek masih belum boleh dilakukan oleh GreenTech Malaysia. Ini adalah kerana definisi tahap optimum sesebuah projek adalah kurang jelas. Dengan itu pencapaian tahap optimum terhadap 14 projek di bawah GTFS yang telah disiapkan sukar untuk ditentukan. Semakan selanjutnya mendapati Syarikat Logomas Packaging Sdn. Bhd. yang dilawati telah membuat pertukaran pembekal bahan mentah dan teknologi daripada Amerika Syarikat kepada Indonesia dan tidak dimaklumkan kepada GreenTech Malaysia.

Pada pendapat Audit, sebarang perubahan atau pengubahsuaian terhadap Projek Hijau di bawah GTFS hendaklah dimaklumkan dan mendapatkan persetujuan bertulis daripada pihak GreenTech Malaysia. Di samping itu,

tindakan perlu diambil untuk mengeluarkan Laporan Impak Projek walaupun tahap optimum belum tercapai bagi setiap syarikat yang telah beroperasi mengikut tempoh GTFS sehingga tahun 2015.

Maklum Balas GreenTech Malaysia Yang Diterima Pada 3 Disember 2013 Dan 6 Januari 2014

Tahap optimum sesebuah projek adalah apabila sasaran parameter projek yang tercatat semasa permohonan GTFS adalah sama/hampir dengan outcome projek bila projek tersebut telah mula beroperasi. Setakat ini kemajuan projek-projek tersebut masih tidak mencapai paras yang disasarkan. Oleh kerana itu, GreenTech Malaysia masih belum boleh menyediakan Laporan Impak Projek untuk projek-projek tersebut.

Pihak GreenTech Malaysia akan membuat pemantauan ke atas syarikat yang mendapat pembiayaan di bawah GTFS selepas 6 bulan beroperasi. Dalam tempoh tersebut, pihak syarikat sepatutnya telah mencapai tahap optimum seperti yang dicadangkan. Namun, sehingga kini masih tiada lagi syarikat yang telah mencapai tahap optimum. Pihak GreenTech Malaysia akan menetapkan cut off date sekiranya syarikat tersebut masih belum mencapai tahap optimum dalam tempoh yang sepatutnya dan pemantauan yang berterusan akan dibuat dari semasa ke semasa.

Sebelum Manual Prosedur Kerja dikeluarkan pada 23 April 2012, pihak GreenTech Malaysia telah merujuk kepada GTFS Procedure & Guidelines seperti yang dikemukakan.

9.4.2.2. Prestasi Projek Syarikat

Semakan Audit terhadap projek syarikat pengeluar dan pengguna mendapati 14 syarikat (18%) daripada 78 syarikat telah beroperasi manakala 8 (57%) daripada 14 syarikat telah dilawati oleh pasukan Audit. Berikut adalah penemuan Audit terhadap prestasi projek GTFS yang dilawati adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 9.10
PRESTASI PROJEK GTFS YANG DILAWATI**

BIL.	NAMA SYARIKAT	SEKTOR	KATEGORI	NAMA PROJEK	STATUS
Syarikat Yang Berjaya					
1.	QL Plantation Sdn. Bhd.	Tenaga	Pengguna	Loji Biogas Sisa Kelapa Sawit	Berjaya
2.	Dovechem Chemical Sdn. Bhd.	Tenaga	Pengeluar	Projek Kitar Semula Gas	Berjaya
3.	Nasmech Technology Sdn. Bhd.	Sisa & Air	Pengeluar	Carbonator™ - Alat Mesra Alam bagi merawat Sisa Medikal	Berjaya
4.	Green Pluslink Sdn. Bhd.	Sisa & Air	Pengeluar	Projek Pengurusan Kitar Semula Tayar	Berjaya

BIL.	NAMA SYARIKAT	SEKTOR	KATEGORI	NAMA PROJEK	STATUS
Syarikat Yang Kurang Berjaya					
5.	Logomas Sdn. Bhd.	Tenaga	Pengeluar	Teknologi Hijau bagi Pembungkusan Biodegradasi Produk	Kurang berjaya
6.	Daya Clarimax Sdn. Bhd.	Sisa & Air	Pengeluar	Loji Kitar Semula Cecair Kimia	Kurang berjaya
7.	QL Tawau Palm Pallet Sdn. Bhd.	Sisa & Air	Pengeluar	Loji <i>Pellet</i> Kelapa Sawit	Kurang berjaya
Syarikat Yang Tidak Berjaya (Pinjaman Tidak Berbayar)					
8.	Mushkin Sdn. Bhd.	Tenaga	Pengguna	Projek Teknologi Hijau RoboFlex III	Tidak Berjaya & Pinjaman Tidak Berbayar

Sumber : Analisis Jabatan Audit Negara

Maklum Balas KeTTHA Yang Diterima Pada 17 Februari 2014

Tanggungjawab agensi pelaksana adalah sehingga pihak pemohon mendapat tawaran pembiayaan daripada institusi kewangan. Isu berkaitan viabiliti projek dan pinjaman tidak berbayar [Non Performing Loan (NPL)] adalah di bawah tanggungjawab pihak institusi kewangan yang membiayai projek tersebut.

a. Syarikat Yang Telah Berjaya (Beroperasi Sepenuhnya)

i. QL Plantation Sdn. Bhd.

- QL Plantation Sdn. Bhd. adalah anak syarikat QL Resources Berhad yang memohon GTFS dengan kos keseluruhan projek berjumlah RM10 juta. Projek ini bertujuan untuk membina loji proses penukaran biogas yang terhasil daripada sisa minyak kelapa sawit kepada tenaga bagi kegunaan operasi loji syarikat tersebut. Sebelum menggunakan TH, gas yang terhasil daripada proses tersebut akan dibakar ke udara dan mengakibatkan kesan buruk kepada alam sekitar.
- Semakan Audit dan lawatan Audit bersama Pasukan Audit Tenaga GreenTech Malaysia pada 25 April 2013 ke tapak projek QL Plantation Sdn. Bhd. dan QL Tawau Palm Pellet Sdn. Bhd. mendapati jumlah output tenaga yang dihasilkan dalam loji syarikat adalah sebanyak 1.2 MW berbanding dua buah enjin biogas yang beroperasi penuh boleh menghasilkan tenaga sebanyak 1.8 MW. Hal ini berlaku kerana tenaga elektrik yang dijana hanya digunakan untuk operasi pemprosesan minyak kelapa sawit, *palm pellet* dan perumahan pekerja yang menggunakan 1.2MW hingga 1.4MW tenaga. Walaupun loji tersebut hanya menghasilkan satu pertiga

daripada jumlah output tenaga, namun operasi syarikat berjalan dengan lancar dan tersusun. Perbandingan parameter sebenar, sebelum dan selepas pelaksanaan projek biogas adalah seperti di **Jadual 9.11**. Selain itu, ia juga menunjukkan bahawa pencemaran air dapat dikurangkan sehingga lebih kurang 90% berbanding sebelum projek tersebut dilaksanakan. **Gambar 9.1** hingga **Gambar 9.4** menunjukkan sistem penapisan oleh syarikat tersebut.

JADUAL 9.11
PERBANDINGAN PARAMETER SEBENAR SEBELUM DAN SELEPAS

BIL.	AKTIVITI PROJEK	PARAMETER SEBENAR (NILAI & UNIT)	
		SEBELUM	SELEPAS
1.	Pelepasan Gas GHG	35,000 mt bersamaan CO2	TB
2.	Pencemaran Air	COD 54,000 mg/L BOD 27,000 mg/L	COD 382 mg/L BOD 45 mg/L
3.	Pengurangan Sisa	60 hari untuk rawatan efluen	77 hari
4.	Pembaharuan Tenaga	0	1.2 MW output tenaga
5.	Green Job	0	22

*Sumber : GreenTech Malaysia (Site Visit Report QL Tawau Biogas Sdn. Bhd.,
QL Plantation Sdn. Bhd.)*

GAMBAR 9.1

*Syarikat QL Plantation Sdn. Bhd., Tawau, Sabah
- Sistem Penapisan Gas Selain Biogas
(25.04.2013)*

GAMBAR 9.2

*Syarikat QL Plantation Sdn. Bhd., Tawau, Sabah
- Sistem Anaerobik Untuk Penghasilan Biogas
(25.04.2013)*

GAMBAR 9.3

*Syarikat QL Plantation Sdn. Bhd., Tawau, Sabah
- Paip Saluran Biogas Ke Kilang Pemprosesan
Kelapa Sawit Untuk Penjanaan Elektrik
(25.04.2013)*

GAMBAR 9.4

*Syarikat QL Plantation Sdn. Bhd., Tawau, Sabah
- Paip Saluran Gas Di Loji Biogas
(25.04.2013)*

ii. Dovechem Chemical Sdn. Bhd.

- Dovechem Chemical Sdn. Bhd. telah ditubuhkan pada 29 Januari 1991 bagi menjalankan perniagaan penghasilan resin sintetik dan bahan pelekat. Pada peringkat permulaan, syarikat ini ditubuhkan untuk membekalkan resin industri kepada kilang papan lapis. Sehingga kini, Dovechem Chemical Sdn. Bhd. juga menghasilkan resin untuk papan cip dan *medium density board*. Syarikat ini memohon GTFS untuk membiayai projek pemasangan sistem pemulihan gas lebihan (*off-gas recovery system*) untuk mengguna semula haba dan gas lebihan. Haba lebihan yang diguna semula adalah untuk menggantikan penggunaan dandang (*boiler*) untuk penjanaan stim bagi menjimatkan penggunaan gas asli sebanyak 1.53m³. Manakala gas lebihan dapat menjimatkan 25 kg/mt metanol yang digunakan sebagai bahan mentah.
- Semakan terhadap dokumen *Site Visit Report 18 October 2012* (Doc. Ref.No.PRO/GEN-16), pihak Audit mendapati bahawa terdapat pengurangan pada penggunaan gas sejak pelaksanaan operasi sistem pemulihan gas lebihan. Berdasarkan **Jadual 9.12**, bayaran minimum yang dibayar oleh Dovechem Chemical Sdn. Bhd. kepada pembekalnya, Gas Malaysia ialah RM643 pada bulan Ogos 2012.

JADUAL 9.12
PERBANDINGAN PENGGUNAAN GAS BAGI TAHUN 2011 DAN 2012

BULAN	PENGGUNAAN GAS (m3)		PENGGUNAAN GAS (RM)	
	2011	2012	2011	2012
Januari	20,766	6,340	10,236	3,331
Februari	11,862	12,070	5,728	6,370
Mac	18,334	13,861	7,952	7,334
April	21,876	328	9,488	643
Mei	19,231	6,590	9,500	643
Jun	20,634	133	10,826	3,477
Julai	20,539	229	10,797	643
Ogos	17,855	12,007	9,423	643
September	24,717	-	12,988	-
Oktober	4,754	-	2,498	-
November	2,076	-	1,096	-
Disember	1,787	-	950	-

Sumber : GreenTech Malaysia [Site Visit Report 18 October 2012 (Doc. Ref. No.:PRO/GEN-16)]

- Semakan Audit terhadap dokumen *Site Visit Report 18 October 2012* (Doc.ref.No.:PRO/GEN-16), mendapati bahawa hasil projek yang dikaji oleh GreenTech Malaysia adalah merujuk kepada rekod pengeluaran oleh loji syarikat tersebut. Daripada rekod harian loji

syarikat tersebut, kecekapan dan nisbah pengeluaran bagi penggunaan bahan mentah bertambah baik dalam julat standard yang merujuk kepada 443 kg metanol hingga 1,000 kg formalin. Manakala, penggunaan gas asli untuk dandang stim boleh berkurangan sebanyak 52% disebabkan dandang tersebut hanya digunakan sebagai peralatan siap sedia (standby) semasa operasi. Ringkasan hasil projek adalah seperti di **Jadual 9.13** dan lawatan ke tapak projek adalah seperti di **Gambar 9.5** hingga **Gambar 9.8**.

JADUAL 9.13
KEDUDUKAN PENGIRAAN SEBELUM DAN SELEPAS PENGGUNAAN PRODUK TH

BIL.	HASIL PROJEK	SEBELUM	SELEPAS	PEMERHATAN SEMASA LAWATAN
1.	Kecekapan Loji - Penggunaan Bahan Mentah	470 kg	447 - 450 kg	Bertambah baik (merujuk kepada 443 kg metanol 1,000 kg formalin, 37% produk akhir).
2.	Penggunaan Gas Asli (Dandang)	6,643 mmbtu	1,902 mmbtu	Pengurangan penggunaan gas sehingga 28%.
3.	Pelepasan Gas Rumah Hijau	350.66 ton CO ₂ -eq/tahun	100.41 ton CO ₂ -eq/tahun	Pengiraan adalah berdasarkan pengeluaran sebenar untuk turutan bulan berikutnya.

Sumber : Malaysian Green Technology Sdn. Bhd. [Site Visit Report 18 October 2012 (Doc. Ref. No.:PRO/GEN-16)]

GAMBAR 9.5

Syarikat Dovechem Chemical, Kuantan, Pahang
- Off-Gas Recycle Plant
(22.05.2013)

GAMBAR 9.6

Syarikat Dovechem Chemical, Kuantan, Pahang
- Dandang Stim
(22.05.2013)

GAMBAR 9.7

Syarikat Dovechem Chemical, Kuantan, Pahang
- Panel Pengawalan Off-Gas2
(22.05.2013)

GAMBAR 9.8

Syarikat Dovechem Chemical, Kuantan, Pahang
- Tempat Penyimpanan Bahan Mentah
(22.05.2013)

iii. Nasmtech Technology Sdn. Bhd.

- Nasmtech Technology Sdn. Bhd. adalah syarikat pengeluar *Carbonator™* di mana ia berfungsi menukar bahan sisa klinikal organik kepada karbon yang lebih stabil dengan pengurangan sisa sebanyak 95% di samping pengurangan gas rumah hijau. Objektif projek ini adalah untuk merawat 10 tan sisa klinikal sehari daripada Pantai Medivest Sdn. Bhd. dengan penggunaan tenaga elektrik, bahan bakar dan air yang kurang berbanding dengan insinerator yang diguna pakai sebelum ini. Karbon yang terhasil daripada proses ini akan dilupus ke tapak pembuangan sampah. Perbandingan sebelum dan selepas aspek penggunaan dan parameter antara *Carbonator™* dengan insinerator adalah seperti di **Jadual 9.14**.

JADUAL 9.14
PERBANDINGAN PENGGUNAAN ANTARA CARBONATOR™ DENGAN INSINERATOR

ASPEK	CARBONATOR™ – TH	INSINERATOR
Kapasiti	500 ~ 200,000 kg/day	5,000 ~ 200,000 kg/day
Penyingkiran Lembapan	Hampir 99%	Hampir 99%
Pengawalan Proses	Automasi dan ringkas	Rumit dan memerlukan kemahiran
Kaedah Pemanasan	Pemanasan secara tidak langsung tanpa oksigen	Pembakaran secara langsung dengan oksigen
Impak Alam Sekitar	Tiada gas pencemar - dioksin, karbon monoksida, Sox, Nox, jirim zarahatan	Menghasilkan gas pencemar - dioksin, karbon monoksida, Sox, Nox, jirim zarahatan
Teknologi	Tempatan dan Jepun	Negara Asing
Kos Penyenggaraan Dan Alat Ganti	Rendah	Tinggi
Capex & Opex	Rendah	Tinggi
Produk Akhir	<i>Char</i> (cebisan sisa) stabil dan tidak berbau	Abu mendap (bottom ash) yang stabil
Pemulihan Tenaga	- Produk akhir ialah sumber bahan api yang boleh diguna semula - Sisa haba diguna semula untuk sistem	Tidak berkenaan

Sumber : Nasmtech Technology Sdn. Bhd.

- Pihak Audit mendapati penggunaan *Carbonator™* adalah efektif dan bertepatan dengan konsep TH dengan melihat kepada perbandingan parameter sebenar penggunaan insinerator dan *Carbonator™*. Dari segi pelepasan karbon dioksida, *Carbonator™* melepaskan karbon dioksida sebagai produk sisa yang rendah iaitu 460.2kg/ton berbanding dengan insinerator iaitu 576kg/ton. Perbezaan ketara dapat dilihat dalam pelepasan karbon dioksida, penggunaan elektrik dan penggunaan bahan api seperti di **Jadual 9.15**. Lawatan Audit bersama Pasukan Audit Tenaga GreenTech Malaysia ke tapak projek Kawasan Perindustrian Bukit Rambai, Melaka mendapati projek tersebut telah beroperasi seperti di **Gambar 9.9** hingga **Gambar 9.12**.

JADUAL 9.15
PERBANDINGAN PENGGUNAAN PARAMETER SEBENAR
SEBELUM (PENGGUNAAN INSINERATOR) DAN SELEPAS (CARBONATOR™)

BIL.	AKTIVITI PROJEK	PARAMETER DIJANGKA		PARAMETER DIRANCANG		PARAMETER SEBENAR	
		SEBELUM (INSINERATOR)	SELEPAS (CARBONATOR™)	SEBELUM (INSINERATOR)	SELEPAS (CARBONATOR™)	SEBELUM (INSINERATOR)	SELEPAS (CARBONATOR™)
1.	Pelepasan Karbon Dioksida	576.6 kg/ton	199.6 kg/ton	576.6 kg/ton	199.6 kg/ton	576.6 kg/ton	460.2 kg/ton
2.	Penggunaan Elektrik	466 kW.h/ton	207 kW.h/ton	466 kW.h/ton	207 kW.h/ton	466 kW.h/ton	8.26 kW.h/ton
3.	Penggunaan Bahan Api	208 L/ton	72 L/ton	208 L/ton	72 L/ton	208 L/ton	166 L/ton
4.	Penggunaan Air	2 m ³ /ton	0.6 m ³ /ton	2 m ³ /ton	0.6 m ³ /ton	2 m ³ /ton	2.5 m ³ /ton
5.	Pelepasan Sox	< 0.003 g/NM ³	< 0.001 g/NM ³	< 0.003 g/NM ³	*0.05 g/NM ³	< 0.003 g/NM ³	0.038 g/NM ³
6.	Pelepasan Nox	0.0058 g/NM ³	< 0.001 g/NM ³	0.0058 g/NM ³	*0.2 g/NM ³	0.0058 g/NM ³	< 0.001 g/NM ³
7.	Jirim Zarah	0.015 g/NM ³	0.004 g/NM ³	0.015 g/NM ³	*0.1 g/NM ³	0.015 g/NM ³	0.097 g/NM ³
8.	Asid Hidroklorik	0.0064 g/NM ³	< 0.01 g/NM ³	0.0064 g/NM ³	*0.04 g/NM ³	0.0064 g/NM ³	0.0031 g/NM ³
9.	Pelepasan Dioksin	0.0379 ngITEQ/Nm ³	0.001 ngITEQ/Nm ³	0.0379 ngITEQ/Nm ³	*0.1 ngITEQ/Nm ³	0.0379 ngITEQ/Nm ³	0.0703 ngITEQ/Nm ³
10.	Pengurangan Sisa	92%	95%	92%	95%	92%	85%
11.	Penggunaan Natrium Hidroksida	360 kg/day	0 kg/day	360 kg/day	0 kg/day	360 kg/day	65 kg/day
12.	Penggunaan Karbon Diaktifkan	36 kg/day	2.5kg/day	36 kg/day	2.5kg/day	36 kg/day	Tidak berkenaan

Sumber: Nasmtech Technology Sdn. Bhd. (GTFS Monitoring & Verification - Project Outcome Report)

Nota: (*) - Merujuk kepada Garis Panduan EIA yang diluluskan [Nombor Rujukan: AS(PN)50/013/901/023/Jilid15(25)]

GAMBAR 9.9

Syarikat Nasmtech Technology Sdn. Bhd.,
Bukit Rambai, Melaka
- Sisa Klinikal Yang Akan Dirawat
(17.05.2013)

GAMBAR 9.10

Syarikat Nasmtech Technology Sdn. Bhd.,
Bukit Rambai, Melaka
- Menara Operasi Carbonator
(17.05.2013)

GAMBAR 9.11

Syarikat Nasmtech Technology Sdn. Bhd.,
Bukit Rambai, Melaka
- Scrubber
(17.05.2013)

GAMBAR 9.12

Syarikat Nasmtech Technology Sdn. Bhd.,
Bukit Rambai, Melaka
- Mesin Pemprosesan Rawatan Sisa Klinikal
(17.05.2013)

iv. GreenPlus Link Sdn. Bhd.

- GreenPlus Link Sdn. Bhd. merupakan sebuah syarikat di Malaysia yang menyediakan kemudahan kitar semula tayar buruk dengan menggunakan sistem pirolisis. Di bawah GTFS, sistem pirolisis yang dijalankan akan menggunakan mesin baru yang menggunakan minyak bahan api yang dikitarkan semula di mana dapat mengurangkan kos berbanding dengan mesin lama yang menggunakan diesel. Dengan penggunaan mesin baru ini, syarikat dapat mengitar 100% tayar buruk dan tiada sisa ditinggalkan selepas pemprosesan. Sistem pengkitaran semula tayar buruk tersebut menghasilkan produk seperti minyak bahan api (fuel oil), wayar besi dan *carbon black*. Menurut wakil syarikat tersebut, kebanyakan tayar buruk dibekalkan dari negara Australia dan sebahagian kecil dari sumber tempatan. Secara keseluruhannya, pelaksanaan dan operasi projek adalah baik. Syarikat ini juga mengguna semula air hujan (rainwater harvesting) untuk sistem penyejukan mesin pemprosesan.
- Berdasarkan dokumen *GFTS Evaluation Report – Project Outcome Green Pluslink Sdn. Bhd.*, pihak Audit mendapati penggunaan elektrik melalui projek TH pirolisis dapat dikurangkan daripada 22,000 kWh kepada 13,200 kWh. Di samping itu, 35 ton sehari tayar buruk dapat dikurangkan pembuangannya ke kambus tanah (landfill). Perbandingan parameter sebenar untuk sebelum dan selepas bagi penggunaan pirolisis konsep TH adalah seperti di **Jadual 9.16** dan **Gambar 9.13** hingga **Gambar 9.16**.

JADUAL 9.16
PERBANDINGAN PARAMETER SEBENAR UNTUK SEBELUM DAN SELEPAS
PENGGUNAAN PIROLISIS KONSEP TH

BIL.	AKTIVITI PROJEK	PARAMETER SEBENAR (NILAI & UNIT)		PERBEZAAN
		SEBELUM	SELEPAS	
1.	Penggunaan Elektrik	22,000 kWh	13,200 kWh	8,800 kWh
2.	Pengurangan Sisa	0 ton	35 ton	(35) ton

Sumber : GreenTech Malaysia (GFTS Evaluation Report - Project Outcome Green Pluslink Sdn. Bhd.)

GAMBAR 9.13

*Syarikat Green Pluslink Sdn. Bhd.,
Pelabuhan Klang, Selangor
- Tempat Penyimpanan Tayar Terpakai
Yang Telah Dipotong
(28.08.2013)*

GAMBAR 9.14

*Syarikat Green Pluslink Sdn. Bhd.,
Pelabuhan Klang, Selangor
- Tayar Terpakai Separa Proses (Char)
(28.08.2013)*

GAMBAR 9.15

Syarikat Green Pluslink Sdn. Bhd.,
Pelabuhan Klang, Selangor
- Mesin Pirolisis Untuk Tayar Terpakai
(28.08.2013)

GAMBAR 9.16

Syarikat Green Pluslink Sdn. Bhd.,
Pelabuhan Klang, Selangor
- Sistem Penyejukan Yang Menggunakan Air Hujan
(28.08.2013)

b. Syarikat Yang Kurang Berjaya (Belum Beroperasi Sepenuhnya)

i. QL Tawau Palm Pellet Sdn. Bhd.

- QL Tawau Palm Pellet Sdn. Bhd. adalah anak syarikat QL Resources Berhad yang menjalankan aktiviti penghasilan bio bahan api *pellet* daripada tandan kelapa sawit di mana ia boleh digunakan semula sebagai bahan bakar. Bagaimanapun, bio bahan api *pellet* tersebut telah disimpan di kilang kerana tidak dapat dijual disebabkan oleh tiada pasaran. Lawatan Audit ke tapak projek mendapati bio bahan api *pellet* sedang diproses di syarikat berkenaan seperti di **Gambar 9.17** hingga **Gambar 9.20**.

GAMBAR 9.17

Syarikat QL Tawau Palm Pellet Sdn. Bhd.,
Tawau, Sabah
- Tapak Penyimpanan Pellet
(25.04.2013)

GAMBAR 9.18

Syarikat QL Tawau Palm Pellet Sdn. Bhd.,
Tawau, Sabah
- Mesin Pemprosesan Pellet
(25.04.2013)

GAMBAR 9.19

Syarikat QL Tawau Palm Pellet Sdn. Bhd.,
Tawau, Sabah
- Timbunan Pellet
(25.04.2013)

GAMBAR 9.20

Syarikat QL Tawau Palm Pellet Sdn. Bhd.,
Tawau, Sabah
- Bio Bahan Api Pellet
(25.04.2013)

Pada pendapat Audit, pemasaran promosi produk TH boleh dilaksanakan dengan kerjasama dengan pelbagai agensi yang terlibat secara langsung dengan GTFS.

Maklum Balas GreenTech Malaysia Yang Diterima Pada 3 Disember 2013 Dan 6 Januari 2014

Berdasarkan maklumat yang diperoleh, pemasaran untuk pellet sedang giat dilaksanakan. Pada masa ini syarikat telah pun menjual pellet kepada kilang penapis minyak sawit tempatan di Sabah untuk kegunaan penjanaan wap dan tenaga. Syarikat juga telah menjual pelet melalui syarikat ESCO QL Sdn. Bhd. untuk pasaran tempatan (Semenanjung) dan di dalam proses bagi pemasaran ke luar negara.

Pihak Audit GreenTech Malaysia telah membuat lawatan tapak terhadap syarikat QL Tawau Palm Pellet Sdn. Bhd. pada 20 November 2013 yang lalu. GreenTech Malaysia juga telah membangkitkan serta meminta pelan pemasaran 'marketing plan' dari pihak syarikat untuk mendapat gambaran jelas tentang bagaimana strategi pihak syarikat akan memasarkan dan menjual palm pellet keluaran syarikat tersebut. Dalam masa yang sama pihak GreenTech Malaysia juga meminta beberapa dokumen tambahan seperti lampiran 'PO' purchase order jual beli palm pellet tersebut. Walau bagaimanapun pihak syarikat memohon lanjutan masa untuk menyediakan beberapa dokumen tambahan lain seperti bukti jual beli. Untuk makluman syarikat QL Plantation telah menghantar salinan General Order dan Purchase Order dari 2 syarikat yang membeli palm pellet sebagai bukti pembelian atau jual beli pellet dari Green Green Grass Sdn. Bhd. dan Kunak Refinery Sdn. Bhd.

Maklum Balas KeTTHA Yang Diterima Pada 17 Februari 2014

Syarikat QL Tawau Palm Pellet Sdn. Bhd. telah berjaya memasarkan produk kepada Syarikat Green Green Grass Sdn. Bhd. dan Kunak Refinery Sdn. Bhd. dan telah mengemukakan dokumen bukti penjualan.

ii. Logomas Packaging Sdn. Bhd.

- Logomas Packaging Sdn. Bhd. merupakan sebuah syarikat pemprosesan produk pembungkusan seperti bekas makanan untuk industri makanan dan bahan pembungkus tegar untuk industri elektronik. Syarikat ini memohon GTFS untuk pembelian mesin baru yang akan menghasilkan produk bekas pembungkusan makanan biodegradasi. Lawatan tapak pada 22 Mei 2013 bersama Pasukan

Audit Tenaga GreenTech Malaysia mendapati mesin baru untuk pemprosesan bekas pembungkusan makanan biodegradasi yang telah dibeli tidak digunakan. Pemprosesan bekas pembungkusan makanan ini ditangguhkan atas alasan tiada pasaran dan permintaan kerana harga bekas pembungkusan makanan biodegradasi adalah lebih tinggi berbanding dengan bekas pembungkusan makanan biasa atau bekas polistirena. Menurut wakil syarikat, projek ini masih dalam peringkat penyelidikan dan mengubahsuai mesin untuk menampung proses baru yang menggunakan bahan mentah baru. Syarikat ini juga sedang dalam proses menukar pembekal bahan mentah dan teknologi Amerika Syarikat yang didaftarkan sebelum ini dalam permohonan GTFS kepada pembekal bahan mentah dan teknologi dari Indonesia. Bagaimanapun, perubahan spesifikasi peralatan tersebut tidak dilaporkan kepada GreenTech Malaysia dan hanya dimaklumkan semasa lawatan tapak dilaksanakan. Mesin pemprosesan bekas makanan biodegradasi yang tidak diguna pakai adalah seperti di **Gambar 9.21** hingga **Gambar 9.24**.

GAMBAR 9.21

*Syarikat Logomas Packaging Sdn. Bhd.,
Shah Alam, Selangor
- Mesin Pelebur Bahan Mentah (Extruder Machine)
(22.05.2013)*

GAMBAR 9.22

*Syarikat Logomas Packaging Sdn. Bhd.,
Shah Alam, Selangor
- Mesin Pemotong
(22.05.2013)*

GAMBAR 9.23

*Syarikat Logomas Packaging Sdn. Bhd.,
Shah Alam, Selangor
- Mesin Pembentuk (Forming Machine)
(22.05.2013)*

GAMBAR 9.24

*Syarikat Logomas Packaging Sdn. Bhd.,
Shah Alam, Selangor
- Polistirena Yang Dikitar Semula
Untuk Penggunaan Semula
(22.05.2013)*

Pada pendapat Audit, koordinasi dan komunikasi antara pihak yang terlibat adalah penting bagi memastikan pelaksanaan GTFS berjalan lancar.

Maklum Balas KeTTHA Yang Diterima Pada 17 Februari 2014

Syarikat mula beroperasi pada Oktober 2013 dan telah mengemukakan bukti penjualan. Tentatif lawatan Monitoring & Verification (M&V) akan diadakan bulan April 2014.

iii. Daya Clarimax Sdn. Bhd.

- Daya Clarimax Sdn. Bhd. adalah sebuah syarikat subsidiari di bawah Daya Berhad, yang menjalankan perniagaan kemudahan pembersihan, pembaikan dan penyenggaraan tangki ISO, mengitar semula sisa cecair dan pemprosesan bahan pelarut berketulenan tinggi untuk industri elektronik dan teknikal. Syarikat ini memohon GTFS untuk membiayai projek rawatan sisa cecair pelarut melalui sistem penyulingan dan penapisan. Melalui sistem rawatan tersebut, sisa cecair pelarut yang merbahaya dapat dikitarkan semula dan hasilnya iaitu minyak bahan api digunakan semula untuk industri seperti industri petrokimia. Syarikat ini dalam fasa kedua untuk membina sistem pengitaran semula haba yang akan diguna semula untuk memanaskan dandang untuk sistem penyulingan tersebut.
- Projek tersebut merangkumi pemasangan sistem pengitaran semula haba dan sistem rawatan sisa cecair yang mempunyai kapasiti 300 kg/jam untuk sisa buangan dengan purata nilai kalori 16.8 MJ/kg. Semakan Audit terhadap dokumen *GTFS Evaluation Report Summary* (Nombor siri projek: GTFS/W/P016) mendapati syarikat tersebut menjangka pengurangan dapat dicapai untuk pelepasan gas hijau (GHG) sebanyak 1,470 tCO₂-eq setahun kepada 4,380 tCO₂-eq setahun daripada 5,850 tCO₂-eq setahun. Di samping itu, pihak Audit juga mendapati bahawa penggunaan bahan api dijangka boleh dikurangkan kepada 1,640 m³ diesel setahun selepas operasi sistem tersebut. Perbandingan parameter sebenar untuk sebelum dan selepas sistem rawatan sisa cecair dan sistem pengitaran semula haba adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.17
PERBANDINGAN PARAMETER SEBENAR SEBELUM DAN SELEPAS

BIL.	AKTIVITI PROJEK	PARAMETER SEBENAR (NILAI & UNIT)		PERBEZAAN (NILAI & UNIT)
		SEBELUM	SELEPAS	
1.	Pelepasan GHG (TCO ₂ -Eq/Tahun)	5,850	4,380	1,470
2.	Penggunaan Bahan Api (M ³ Diesel/Tahun)	2,190 (max)	1,640 (max)	550
3.	Sisa Berbahaya	2,600	0	2,600
4.	Kecekapan Tenaga	Tidak berkenaan	82% (thermal)	Tidak berkenaan
5.	Pengurangan Sisa (Ton/Tahun)	Tidak berkenaan	2,600	Tidak berkenaan

Sumber : GreenTech Malaysia [GTFS Evaluation Report Summary
(Nombor siri projek: GTFS/W/P016)]

- Lawatan Audit ke tapak projek telah dilaksanakan pada 30 Ogos 2013 bersama Pasukan Audit Tenaga GreenTech Malaysia. Adalah didapati sistem rawatan sisa dan sistem pengitaran semula haba di bawah pembiayaan GTFS masih belum beroperasi kerana menghadapi masalah mendapatkan bekalan bahan mentah. Sehubungan itu, pihak syarikat sedang mengadakan perbincangan dengan beberapa buah syarikat pembekal tempatan dan luar negara untuk membekalkan bahan mentah dalam kuantiti yang lebih besar. Syarikat ini juga telah mendapat lesen memungut sisa cecair pelarut daripada Jabatan Alam Sekitar pada bulan April 2013. Sistem rawatan sisa cecair dan sistem kitaran haba adalah seperti di **Gambar 9.25** hingga **Gambar 9.28**.

GAMBAR 9.25

*Syarikat Daya Clarimax Sdn. Bhd.,
Pelabuhan Klang, Selangor
- Menara Operasi (Waste Solvent Recovery Plant)
(30.08.2013)*

GAMBAR 9.26

*Syarikat Daya Clarimax Sdn. Bhd.,
Pelabuhan Klang, Selangor
- Kolum Penyulingan Untuk Sisa Cecair
Yang Telah Dirawat
(30.08.2013)*

GAMBAR 9.27

*Syarikat Daya Clarimax Sdn. Bhd.,
Pelabuhan Klang, Selangor
- Dandang Pemanasan Dan Thermal Oxidizer
(Waste Heat Recovery Plant)
(30.8.2013)*

GAMBAR 9.28

*Syarikat Daya Clarimax Sdn. Bhd.,
Pelabuhan Klang, Selangor
- Dandang Pemanasan Untuk Sistem Penyulingan
(30.8.2013)*

Pada pendapat Audit, strategi pembekalan bahan mentah perlu dirancang secara menyeluruh agar prestasi projek tidak terjejas.

Maklum Balas GreenTech Malaysia Pada 6 Februari 2014

Pihak Audit GreenTech Malaysia telah membuat M&V Audit terhadap syarikat Daya Clarimax Sdn. Bhd. pada 7 Januari 2014. Hasil dari lawatan mendapati syarikat tersebut masih lagi tidak beroperasi kerana masalah

bekalan mentah yang dihadapi masih lagi tidak selesai. Sehubungan itu, pihak Audit GreenTech Malaysia telah memohon syarikat Daya Clarimax Sdn. Bhd. untuk menghantar satu surat tunjuk sebab tentang masalah yang dihadapi oleh pihak syarikat serta perancangan syarikat untuk beroperasi di masa hadapan.

c. Syarikat Yang Tidak Berjaya (Tidak Beroperasi Dan Pinjaman Tidak Berbayar)

i. Syarikat Mushkin Sdn. Bhd.

- Mushkin Sdn. Bhd. adalah syarikat pembuatan modul memori komputer di mana ia berfungsi sebagai tempat penyimpanan sementara bagi pemindahan data di antara komponen komputer. Tujuan syarikat tersebut membuat pinjaman melalui GTFS adalah bagi menjalankan projek TH *RoboFlex III* yang boleh mengurangkan penggunaan tenaga elektrik selain dapat meningkatkan produktiviti. Sebelum penggunaan *RoboFlex III*, Mushkin Sdn. Bhd. menggunakan tenaga pekerja bagi memeriksa dan menjalankan ujian ke atas modul memori komputer. Bagaimanapun, syarikat tersebut kini menghadapi isu pinjaman tidak berbayar (non-performing loan) sejak 1 April 2013. Lawatan Audit bersama Pasukan Audit Tenaga GreenTech Malaysia ke syarikat tersebut menunjukkan aktiviti syarikat seperti di **Gambar 9.29** hingga **Gambar 9.32**.

GAMBAR 9.29

GAMBAR 9.30

*Syarikat Mushkin Sdn.Bhd., Kuala Lumpur
- RoboFlex III Pick & Place Handler Robotic Memory Testing System
(10.04.2013)*

GAMBAR 9.31

GAMBAR 9.32

*Syarikat Mushkin Sdn. Bhd., Kuala Lumpur
- SP3000 Memory Tester Running Software
(10.04.2013)*

Pada pendapat Audit, tindakan undang-undang perlu diambil oleh agensi pelaksana terhadap syarikat berkaitan pinjaman tidak berbayar supaya wang kerajaan dapat dilindungi bagi membayar jaminan 60% tersebut. Di samping itu, agensi pelaksana juga boleh membuat aduan kepada Suruhanjaya Syarikat Malaysia berkaitan dengan perkara ini.

Maklum Balas KeTTHA Yang Diterima Pada 17 Februari 2014

Isu berkaitan pinjaman tidak berbayar/Non Performing Loan (NPL) adalah di bawah tanggungjawab pihak institusi kewangan yang membiayai projek tersebut dan pihak CGC membuat jaminan pembiayaan bagi pihak Kerajaan.

9.5. SYOR AUDIT

Bagi menambah baik GTFS, adalah disyorkan KeTTHA dan GreenTech Malaysia sebagai agensi pelaksanaanya mengambil tindakan terhadap perkara seperti berikut:

9.5.1. penglibatan keseluruhan secara langsung oleh kementerian/jabatan/agensi dalam rantai membuat keputusan pengurusan GTFS Kerajaan dan menekankan *best value for money* bagi setiap projek/program/aktiviti di bawah skim ini; dan

9.5.2. mempertingkatkan pemantauan yang rapi oleh pihak GreenTech Malaysia bersama agensi Kerajaan yang terlibat dalam pelaksanaan skim ini di samping mengamalkan pengurusan kewangan yang berintegriti dan berakauntabiliti.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 90-99 Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

10. PENGURUSAN PROGRAM SKIM GERAN PENYELIDIKAN FUNDAMENTAL DI INSTITUSI PENGAJIAN TINGGI AWAM (IPTA)

10.1. LATAR BELAKANG

10.1.1. Kementerian Pendidikan Malaysia (Kementerian) merupakan peneraju dalam penyelidikan bersifat fundamental bagi menggalakkan penjana ilmu yang mampu menyumbang terhadap peningkatan tahap intelektual, penciptaan teknologi baru dan penyuburan budaya yang dinamik selaras dengan aspirasi negara. Skim Geran Penyelidikan Fundamental atau *Fundamental Research Grant Scheme* (FRGS) merupakan pemberian geran bagi menjalankan penyelidikan asas yang boleh menghasilkan teori, konsep dan idea baru demi perkembangan ilmu serta menjadi pemangkin kepada penemuan baru dan penciptaan inovatif yang boleh mengembangkan sempadan ilmu. Objektif program FRGS adalah untuk membudayakan penyelidikan fundamental di Institusi Pengajian Tinggi (IPT) di samping dapat menjana penemuan penyelidikan dan pembangunan modal insan. Di bawah RMKe-9, Kementerian telah memperuntukkan sejumlah RM285 juta bagi membiayai projek-projek penyelidikan fundamental di Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA), Institusi Pengajian Tinggi Swasta (IPTS) dan Universiti Cawangan. Pihak Kementerian telah membuka permohonan FRGS buat pertama kalinya pada tahun 2006. Sehingga akhir tahun 2010, sejumlah RM284.99 juta (99.9%) telah dibelanjakan.

10.1.2. Di bawah RMKe-10, peruntukan dana penyelidikan telah ditambah kepada RM1 bilion untuk membiayai 5 program penyelidikan termasuk FRGS. Anggaran peruntukan bagi FRGS ini adalah berjumlah RM340 juta. Kementerian juga tidak menetapkan had peruntukan bagi setiap program penyelidikan selagi kesemua jumlah perbelanjaan bagi 5 program penyelidikan tersebut tidak melebihi RM1 bilion. Sehingga bulan Disember 2013, sejumlah RM353.20 juta (35.3%) telah dibelanjakan bagi melaksanakan FRGS. Pembiayaan geran FRGS meliputi bidang asas yang dapat menyokong agenda strategik negara. Bidang yang dikenal pasti adalah Sains Tulen (Pure Science); Sains Gunaan (Applied Science); Teknologi Dan Kejuruteraan (Technology And Engineering); Sains Kesihatan Dan Klinikal (Clinical And Health Sciences); Sains Sosial (Social Sciences); Sastera Dan Sastera Ikhtisas (Arts And Applied Arts); Sains Tabii Dan Warisan Negara (Natural Sciences And National Heritage); dan Teknologi Maklumat Dan Komunikasi (Information And Communication Technology).

10.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan program Skim Geran Penyelidikan Fundamental (FRGS) telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, berhemat serta mencapai objektif yang ditetapkan.

10.3. SKOP PENGAUDITAN

Skop pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan oleh agensi pelaksana terhadap pengurusan program FRGS di peringkat Kementerian, Jabatan Pengajian Tinggi (JPT) dan Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA) bagi tempoh tahun 2010 hingga 2013. Di peringkat pelaksanaan, semakan terhadap rekod dan dokumen berhubung dengan pengurusan program FRGS di IPTA terpilih mulai dari awal program sehingga tarikh pengauditan (Oktober 2013). Tumpuan diberikan terhadap perkara berikut:

- objektif program FRGS;
- struktur pengurusan program FRGS/pihak yang terlibat dan peranan masing-masing;
- pelaksanaan dan pemantauan pengurusan program FRGS; dan
- aspek kewangan.

10.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan telah dijalankan dengan menyemak fail, rekod dan dokumen serta menganalisis data yang berkaitan dengan pengurusan program FRGS di peringkat Kementerian. Selain itu, pengauditan dijalankan melibatkan:

10.4.1. pemeriksaan fail, rekod dan dokumen berkaitan di Jabatan Pengajian Tinggi, Universiti Teknologi Mara (UiTM), Universiti Sains Malaysia (USM) dan Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS). Sebanyak 300 (29.7%) sampel daripada 1,011 fail projek penyelidikan FRGS bagi tempoh tahun 2010 hingga 2013 yang melibatkan 100 fail projek penyelidikan bagi setiap universiti di atas telah disemak. Manakala pemeriksaan fizikal terhadap aset/inventori bagi 90 projek penyelidikan juga telah dijalankan; dan

10.4.2. temu bual dan perbincangan dengan pegawai yang terlibat serta pemeriksaan fizikal/lawatan bagi menentukan pengurusan program FRGS telah dilaksanakan mengikut garis panduan yang telah ditetapkan.

10.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang telah dijalankan antara bulan Julai hingga Oktober 2013 mendapati secara keseluruhannya pengurusan program FRGS adalah memuaskan dan objektif program telah dicapai. Pengurusan program FRGS antaranya permohonan, penilaian, kelulusan dan pengeluaran geran di peringkat Kementerian telah mengikut prosedur dan garis panduan yang telah ditetapkan. Selain itu, menurut Prof. Dato' Seri Ir. Zaini Ujang, terdapat peningkatan dari segi kuantiti bilangan penerbitan hasil daripada penyelidikan bagi tahun 2012 berbanding 2007 iaitu daripada 3,711 jurnal kepada 11,507 jurnal. Peningkatan penerbitan jurnal di Malaysia adalah paling tinggi (310.08%) berbanding beberapa negara ASEAN lain. Bagaimanapun di peringkat pelaksanaan program pula, terdapat kelemahan seperti prestasi projek yang tamat dalam tempoh yang ditetapkan hanya mencapai 61.1% iaitu 1,309 projek telah tamat daripada 2,144 projek yang diluluskan bagi tahun 2010. Manakala prestasi kewangan bagi tahun 2010 hanya mencapai RM87.36 juta (82.1%) yang telah dibelanjakan berbanding dengan peruntukan sejumlah RM106.39 juta. Antara kelemahan lain yang ditemui seperti berikut:

- i. bagi tahun 2011, setakat bulan Ogos 2013 prestasi projek hanya mencapai 19% iaitu 98 projek telah tamat daripada 517 projek yang telah diluluskan;
- ii. prestasi kewangan bagi tahun 2011 hanya mencapai 64.9% iaitu RM27.95 juta telah dibelanjakan daripada sejumlah RM43.06 juta yang diperuntukkan;
- iii. hasil penyelidikan masih rendah kerana hasrat melatih pelajar melalui projek penyelidikan tidak tercapai sepenuhnya iaitu hanya mencapai 62.1%;
- iv. dana program masih berbaki sejumlah RM13.44 juta dan tatacara pengurusannya tidak disediakan;
- v. pemantauan terhadap program FRGS kurang berkesan kerana penyelidik dan Pusat Pengurusan Penyelidikan di IPTA tidak mengemukakan sepenuhnya laporan prestasi kemajuan projek penyelidikan. Selain itu, analisis bagi mengenal pasti projek penyelidikan yang tidak mematuhi syarat tidak dilaksanakan dan tindakan susulan tidak dijalankan; dan
- vi. pengurusan aset penyelidikan kurang memuaskan dari segi kawalan terhadap perolehan, pendaftaran, penggunaan dan pergerakan aset.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui serta ulasan Kementerian adalah seperti di perenggan berikut:

10.5.1. Prestasi Projek Penyelidikan

10.5.1.1. Pencapaian Fizikal Projek

Mengikut Bahagian Perancangan Kecemerlangan IPT (BPKI), Jabatan Pengajian Tinggi semua projek penyelidikan (projek) hendaklah disiapkan mengikut tempoh yang ditetapkan antara dua hingga tiga tahun. Semakan Audit mendapati bilangan projek yang telah tamat dalam tempoh yang ditetapkan hanya mencapai 61.1% iaitu 1,309 projek daripada 2,144 projek yang diluluskan

bagi tahun 2010. Manakala projek yang berjaya ditamatkan bagi tahun 2011 (setakat bulan Ogos 2013) hanya mencapai 19% sahaja iaitu 98 projek telah tamat daripada 517 projek yang telah diluluskan. Bagaimanapun pihak penyelidik boleh memohon pelanjutan maksimum setahun selepas tempoh tamat. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.1
PRESTASI PROGRAM FRGS BAGI TEMPOH TAHUN 2010 HINGGA 2012
(SETAKAT BULAN OGOS 2013)

FASA/TAHUN	BIL. PROJEK				JUMLAH PERUNTUKAN YANG DILULUSKAN (RM Juta)
	DILULUSKAN	AKTIF	TAMAT	(%)	
Fasa 1/2010	1,118	267	851	76.1	51.51
Fasa 2/2010	1,026	568	458	44.6	54.88
JUMLAH TAHUN 2010	2,144	835	1,309	61.1	106.39
2011	517	419	98	19.0	43.06
2012	683	682	1	0.1	48.39
JUMLAH	3,344	1,936	1,408	42.1	197.84

Sumber : Bahagian Perancangan Kecemerlangan IPT, Jabatan Pengajian Tinggi

10.5.1.2. Pencapaian Kewangan Projek

Peruntukan kewangan perlu dibelanjakan seperti mana yang telah dirancang supaya projek penyelidikan FRGS dapat dilaksanakan dan mencapai sasaran serta objektif yang ditetapkan. Peruntukan bagi FRGS tahun 2010 dan 2011 masing-masing berjumlah RM106.39 juta dan RM43.06 juta. Semakan Audit mendapati perbelanjaan FRGS bagi tahun 2010 dan 2011 telah mencapai RM87.36 juta (82.1%) dan RM27.95 juta (64.9%) masing-masing. Bagi tahun 2012 dan 2013 prestasi kewangan belum dapat dinilai kerana projek sama ada sedang dilaksanakan atau masih dalam tempoh pelaksanaan penyelidikan yang dibenarkan iaitu 2 atau 3 tahun. Butiran status kewangan program FRGS adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.2
STATUS KEWANGAN PROGRAM FRGS BAGI TEMPOH TAHUN 2010 HINGGA 2012
(SETAKAT BULAN OGOS 2013)

FASA/TAHUN	BIL. PROJEK			JUMLAH PERUNTUKAN YANG DILULUSKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN	
	DILULUSKAN	AKTIF	TAMAT		(RM Juta)	(%)
Fasa 1/2010	1,118	267	851	51.51	42.79	83.1
Fasa 2/2010	1,026	568	458	54.88	44.57	81.2
JUMLAH TAHUN 2010	2,144	835	1,309	106.39	87.36	82.1
2011	517	419	98	43.06	27.95	64.9
2012	683	682	1	48.39	18.98	39.2
JUMLAH	3,344	1,936	1,408	197.84	134.29	67.9

Sumber : Bahagian Perancangan Kecemerlangan IPT, Jabatan Pengajian Tinggi

Nota : Aktif - Status Projek Sedang Dalam Pelaksanaan

Tamat - Status Projek Telah Tamat

Adalah didapati pencapaian prestasi kewangan dan fizikal projek kurang memuaskan kerana projek dan perbelanjaan bagi tahun 2010 sepatutnya telah ditamatkan dan selesai dibelanjakan tetapi terdapat 38.9% projek yang masih aktif dan peruntukannya masih berbaki 17.9%. Perkara ini antara lain disebabkan kurangnya pemantauan oleh BPKI. Bahagian ini menerima laporan prestasi projek 2 kali setahun daripada IPTA (bulan Februari dan Ogos), bagaimanapun tidak mengambil tindakan susulan walaupun projek tidak tamat dalam tempoh sepatutnya dan prestasi perbelanjaan kurang memuaskan. Selain itu, Kementerian kurang tegas dalam memantau pencapaian projek dan kewangan. Semakan Audit mendapati Kementerian masih memberikan geran kepada IPTA walaupun projek terdahulu gagal dilaporkan. Para penyelidik di IPTA pula kurang mengambil berat terhadap penyediaan laporan kemajuan projek penyelidikan serta tidak mematuhi tempoh yang ditetapkan bagi menyiapkan sesuatu projek. Kesannya hasrat Kementerian untuk memperteguhkan bidang penyelidikan kurang tercapai.

Maklum Balas Kementerian Pendidikan Malaysia Yang Diterima Pada 31 Disember 2013 Dan 18 Februari 2014

Kementerian memaklumkan bahawa tempoh penyelidikan di bawah geran (FRGS) yang ditetapkan adalah 2 hingga 3 tahun dan pelanjutan tempoh penyelidikan tersebut akan dipertimbangkan berdasarkan justifikasi yang diberikan. Pelanjutan tempoh projek penyelidikan adalah disebabkan oleh berlakunya perkara yang tidak dijangka sepanjang tempoh penyelidikan. Antara kes pelanjutan adalah disebabkan perkara-perkara seperti masalah mendapatkan Pembantu Penyelidik Siswazah (GRA) yang sesuai kerana jadual penawaran geran FRGS tidak selaras dengan jadual akademik universiti; Penyelidik memerlukan spesimen tambahan untuk mendapatkan hasil dan keputusan yang lebih signifikan; masalah sampel/spesimen kajian yang diambil tidak memenuhi piawaian dan rosak disebabkan perkara yang tidak dijangka; pengumpulan data mengambil masa yang lebih lama kerana melibatkan pihak agensi/badan luar; masalah peralatan/mesin yang digunakan rosak dan memerlukan masa yang lama untuk dibaiki mengikut prosedur biasa; dan proses pembelian bahan/peralatan/ aset memerlukan masa yang lama.

Prestasi perbelanjaan tahun 2010 belum mencapai 90% kerana walaupun kelulusan projek penyelidikan diperolehi pada tahun 2010, tetapi peruntukan diberi kepada Kementerian pada tahun 2011 dan disalurkan kepada IPTA pada tahun 2011. Pada tahun 2010, pihak KPM hanya dapat membuat pemilihan projek sahaja.

Selain itu faktor yang menjejaskan pencapaian fizikal dan kewangan projek ialah jadual penawaran geran FRGS yang tidak selari dengan jadual akademik universiti; pengurusan kewangan di RMC juga telah dikenalpasti antara faktor penyebab kurang tenaga kerja, pekerja yang dilantik adalah pekerja sementara yang sering bertukar ganti serta skim perkhidmatan yang tidak memuaskan; dan BPKI juga menghadapi kekangan tenaga kerja untuk menguruskan permohonan geran yang diterima.

Melalui Mesyuarat BPKI-RMC, RMC telah diarahkan untuk mengenakan tindakan pemberhentian projek, impak kepada sasaran kerja tahunan dan disenaraihitamkan untuk projek-projek akan datang bagi projek yang tidak tamat dalam tempoh sepatutnya dan mencatat prestasi perbelanjaan yang kurang memuaskan.

Pihak Audit berpendapat prestasi pencapaian fizikal dan kewangan projek penyelidikan FRGS bagi tahun 2010 adalah kurang memuaskan. Ini adalah kerana masih terdapat sebanyak 38.9% projek yang menerima peruntukan tahun 2010 yang sepatutnya telah tamat tetapi masih aktif. Manakala peruntukan yang sepatutnya selesai dibelanjakan masih berbaki RM19.03 juta (17.9%).

10.5.2. Pencapaian Hasil Penyelidikan

10.5.2.1. Menurut Buku Kerangka Kewangan Pengajian Tinggi Di Malaysia yang ditulis oleh YBhg. Prof. Dato' Seri Ir. Dr. Zaini Ujang UTM terbitan pada 26 April 2013, terdapat peningkatan dari segi hasil penyelidikan antaranya sumbangan daripada program FRGS dan pelaksanaan inisiatif yang lain. Peningkatan tersebut bukan sahaja dari segi jumlah malah kualiti sebagaimana yang ditunjukkan dalam 3 petunjuk utama yang boleh dijadikan kayu pengukur tentang pencapaian pengajian tinggi negara seperti berikut:

- i. peningkatan pengajian ijazah lanjutan di IPT khususnya program PhD. Peningkatan seramai 31,544 (328.2%) mahasiswa PhD yang terlibat dengan penyelidikan pada tahun 2011 berbanding 9,612 mahasiswa PhD pada tahun 2006;
- ii. peningkatan bilangan artikel jurnal sebanyak 11,507 (310.1%) jurnal pada tahun 2012 berbanding 3,711 jurnal pada tahun 2006. Butiran adalah seperti di **Jadual 10.3**; dan
- iii. peningkatan mahasiswa negara asing yang menuntut di IPT seramai 91,670 mahasiswa pada tahun 2011 berbanding 47,928 mahasiswa pada tahun 2007.

JADUAL 10.3
PERTAMBAHAN BILANGAN ARTIKEL JURNAL 2007 - 2012 UNTUK
BEBERAPA NEGARA ASEAN DAN PERATURAN BILANGAN PENERBITAN
BAGI TAHUN 2007 DAN 2012 BAGI NEGARA-NEGARA TERTENTU

Sumber : Michael Khor (2013), Zaini Ujang (2013)

10.5.2.2. Setiap projek penyelidikan digalakkan untuk menerbitkan hasil penyelidikan sama ada di peringkat tempatan atau antarabangsa. Selain itu, mengikut syarat yang telah ditetapkan oleh Kementerian bagi permohonan FRGS, penyelidik perlu melatih modal insan iaitu seorang pelajar PhD atau 2 pelajar Sarjana atau gabungan kedua-duanya bagi projek 3 tahun seperti mana yang termaktub dalam Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara (PSPTN). Manakala bagi projek 2 tahun disyaratkan dapat melatih sekurang-kurangnya

seorang pelajar Sarjana. Mengikut rekod daripada BPKI berkenaan hasil projek penyelidikan FRGS bagi tempoh tahun 2010 hingga 2012, output modal insan adalah seramai 4,041 orang, output penerbitan sebanyak 3,510 jurnal dan 5,021 persidangan dihadiri serta 55 harta intelek dihasilkan seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.4
HASIL PROJEK PENYELIDIKAN FRGS
BAGI TEMPOH TAHUN 2010 HINGGA 2012
(SETAKAT BULAN OGOS 2013)

FASA/ TAHUN	BIL. OUTPUT MODAL INSAN		BIL. OUTPUT PENERBITAN		BIL. PERSIDANGAN		BIL. HARTA INTELEK
	PhD	SARJANA	INDEKS BERJURNAL	INDEKS TIDAK BERJURNAL	ANTARABANGSA	DALAM NEGARA	
Fasa 1/2010	424	858	1,071	380	1,201	854	26
Fasa 2/2010	427	886	934	274	1,099	673	15
2011	263	485	381	102	449	274	7
2012	239	459	304	64	327	144	7
JUMLAH	1,353	2,688	2,690	820	3,076	1,945	55

Sumber : Bahagian Perancangan Kecemerlangan IPT, Jabatan Pengajian Tinggi

Berdasarkan statistik di atas, bilangan hasil projek berkenaan modal insan yang sepatutnya dicapai bagi tempoh tersebut tidak dapat ditentukan. Pihak Kementerian didapati tidak membuat analisis perbandingan hasil projek yang sepatutnya dicapai berbanding dengan pencapaian sebenar. Semakan Audit selanjutnya terhadap pencapaian hasil penyelidikan berkenaan mendapati sebanyak 19 (65.5%) daripada 29 sampel projek penyelidikan tamat telah mematuhi syarat melatih sekurang-kurangnya seorang pelajar Sarjana. Bakinya 10 (34.5%) projek lagi tidak mematuhi syarat melatih pelajar yang telah ditetapkan iaitu minimum seorang pelajar Sarjana.

Semakan lanjut mendapati, di USM kesemua 3 sampel projek penyelidikan yang tamat telah mematuhi syarat melatih pelajar. Di UNIMAS, 5 (71.4%) daripada 7 projek dan di UiTM, 11 (57.9%) daripada 19 projek penyelidikan pula telah berjaya melatih pelajar di peringkat Sarjana dan PhD. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.5
HASIL MODAL INSAN

BIL.	FASA/ TAHUN	RUJUKAN	PERUNTUKAN LULUS (RM)	BIL. MODAL INSAN (MELATIH PELAJAR)		
				SEPATUT	SEBENAR	BERJAYA (✓) / TIDAK (X)
USM						
1.	1/2010	F0491	50,780	1 Sarjana	1 Sarjana	✓
2.	1/2010	F0501	32,000	1 Sarjana	1 PhD 4 Sarjana	✓
3.	1/2011	F0596	134,000	1 Sarjana	1 PhD 1 Sarjana	✓

BIL.	FASA/ TAHUN	RUJUKAN	PERUNTUKAN LULUS (RM)	BIL. MODAL INSAN (MELATIH PELAJAR)		
				SEPATUT	SEBENAR	BERJAYA (✓) / TIDAK (X)
UNIMAS						
4.	2/2010	FRGS/05(21)/775/2010(56)	25,000	1 Sarjana	3 Sarjana	✓
5.	1/2010	FRGS/02(17)/738/2010(24)	24,000	1 Sarjana	5 UG	X
6.	1/2010	FRGS/02(12)/733/2010(19)	32,000	1 Sarjana	3 UG	X
7.	2/2010	FRGS/12(22)/775/2010(41)	88,500	1 Sarjana	3 Sarjana	✓
8.	2/2010	FRGS/03(03)/771/2010(52)	52,000	1 Sarjana	3 Sarjana	✓
9.	1/2010	FRGS/02(18)/739/2010(25)	32,000	1 Sarjana	3 Sarjana	✓
10.	1/2010	FRGS/07(02)/749/2010(35)	49,360	1 Sarjana	3 Sarjana	✓
UiTM						
11.	2/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(145/2010)	68,000	1 Sarjana	1 Sarjana	✓
12.	2/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(225/2010)	26,400	1 Sarjana	1 UG	X
13.	2/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(98/2010)	40,000	1 Sarjana	1 Sarjana	✓
14.	2/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(132/2010)	37,000	1 Sarjana	1 UG	X
15.	1/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(4/2010)	45,600	1 Sarjana	3 PhD 4 UG	✓
16.	1/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(65/2010)	49,000	1 Sarjana	1 PhD	✓
17.	1/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(94/2010)	48,000	1 Sarjana	1 PhD 1 Sarjana	✓
18.	1/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(97/2010)	48,000	1 Sarjana	3 UG	X
19.	1/2010	600-RMI/Ssp/FRGS 5/3/Fsp(34/2010)	36,300	1 Sarjana	2 UG	X
20.	1/2010	600-RMI/St/FRGS 5/3/Fst(131/2010)	45,000	1 Sarjana	1 UG	X
21.	2/2010	600-RMI/St/FRGS 5/3/Fst(143/2010)	57,000	1 Sarjana	5 UG	X
22.	2/2010	600-RMI/St/FRGS 5/3/Fst(144/2010)	79,000	1 Sarjana	1 PhD 1 Sarjana	✓
23.	2/2010	600-RMI/St/FRGS 5/3/Fst(229/2010)	45,050	1 Sarjana	1 UG	X
24.	2/2010	600-RMI/Ssp/FRGS 5/3/Fsp(121/2010)	50,000	1 Sarjana	1 UG	X
25.	2/2010	600-RMI/St/FRGS 5/3/Fst(251/2010)	51,000	1 Sarjana	5 Sarjana	✓
26.	2/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(255/2010)	78,000	1 Sarjana	1 Sarjana	✓
27.	1/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(32/2010)	36,300	1 Sarjana	2 PhD	✓
28.	1/2010	600-RMI/ST/FRGS 5/3/Fst(112/2010)	40,000	1 Sarjana	2 Sarjana 4 UG	✓
29.	2/2010	600-RMI/St/FRGS 5/3/Fst(158/2010)	48,160	1 Sarjana	1 Sarjana	✓

Sumber : Fail Individu Projek Penyelidikan FRGS UNIMAS, USM Dan UiTM

Nota : PhD - Doctor of Philosophy UG - Under Graduate

Projek penyelidikan tidak dapat melatih sepenuhnya para pelajar di peringkat Sarjana dan PhD seperti yang disyaratkan antara lain disebabkan pembantu penyelidik mempunyai pilihan lain untuk membiayai pengajian masing-masing walaupun dilatih di bawah pasukan penyelidik. Selain itu, kurangnya pemantauan oleh Kementerian terhadap ketidakpatuhan perjanjian antara penyelidik dan Kementerian telah menyebabkan hasrat projek penyelidikan untuk melatih pelajar

tidak tercapai sepenuhnya. Mengikut penyelidikan dan maklumat daripada laporan akhir projek penyelidikan juga menyatakan geran yang diluluskan bagi projek penyelidikan tertentu tidak mencukupi.

Maklum Balas Kementerian Pendidikan Malaysia Yang Diterima Pada 31 Disember 2013 Dan 18 Februari 2014

Bagi pencapaian modal insan, Kementerian mendapati projek penyelidikan yang diberi peruntukan RM30,000 ke bawah tidak berupaya melatih graduan PhD dan sarjana. Ini adalah kerana keperluan minimum untuk pembiayaan GRA ialah RM18,000 setahun untuk seorang pelajar sarjana dan RM24,000 setahun untuk pelajar PhD.

Selain itu, mengikut maklum balas UiTM yang dikemukakan melalui maklum balas Kementerian sebagai usaha memastikan penyelidik mencapai KPI mereka, perkara ini telah diberi arahan bertulis dan dijadikan agenda dalam Mesyuarat Penyelidikan Universiti, Majlis Penyelidikan Universiti, Senat dan Lembaga Pengarah Universiti. Pihak RMI sedia maklum mengenai KPI yang tidak dicapai oleh penyelidik berikutan tiada mekanisme khusus untuk memantau hasil modal insan bagi setiap projek penyelidikan. Bermula pada September 2013, Research Management Institute (RMI) telah memperkenalkan sistem pendaftaran pembantu penyelidik secara atas talian (online). Justeru, sistem ini menyediakan platform untuk penyelidik mendaftar Pembantu Penyelidik Siswazah (GRA) yang semakin meningkat selaras dengan pertambahan jumlah geran di UiTM.

Mengikut maklum balas UNIMAS yang dikemukakan melalui maklum balas Kementerian, projek penyelidikan hanya dapat melatih 1 pelajar sarjana kerana kekangan peruntukan.

Antara tindakan penambahbaikan yang telah dan sedang dilaksanakan adalah BPKI telah menyemak semula kaedah perekodan dokumen pemantauan supaya lebih terurus; Penggunaan sistem pemantauan secara atas talian (sistem MyGRANTS) sedang dilaksanakan. Modul pemantauan akan dilaksanakan pada 1 April 2014 kerana pihak urus setia sedang mengemaskini data-data penyelidikan yang diluluskan bermula tahun 2006 hingga fasa 1/2013; mengambil tindakan tegas terhadap penyelidik yang gagal mencapai prestasi yang ditetapkan dengan menyenaraihitamkan penyelidik tersebut. Perkara ini telah diputuskan dalam Mesyuarat Penyelarasan BPKI bersama pihak RMC Universiti pada 10 Disember 2013; membuat lawatan audit secara rawak ke IPT sekurang-kurangnya sekali setahun; dan BPKI telah beberapa kali membuat permohonan pertambahan perjawatan (kakitangan tetap). Permohonan terkini telah dibuat pada bulan April 2012 dan Julai 2013.

Pada pendapat Audit pencapaian hasil penyelidikan masih rendah kerana hasrat melatih pelajar melalui projek penyelidikan tidak tercapai sepenuhnya iaitu hanya mencapai 62.1%. Pencapaian perlu dipertingkatkan lagi bagi menggalakkan budaya penyelidikan dan peningkatan dalam modal insan.

10.5.3. Pengurusan Baki Dana Penyelidikan FRGS

Geran hendaklah digunakan dengan sepenuhnya bagi tujuan projek penyelidikan. Sebelum tahun 2013, Kementerian tidak menyediakan mekanisme berkenaan pengurusan baki dana penyelidikan FRGS. Mengikut ketetapan minit Mesyuarat Jawatankuasa Induk Dana Penyelidikan pada 22 November 2012, baki peruntukan yang tidak dibelanja di IPTA hendaklah digunakan semula (offset) untuk kelulusan permohonan baru berkuat kuasa bagi fasa pembukaan tahun 2013. Semakan Audit mendapati baki terkumpul dana penyelidikan setakat akhir bulan Disember 2013 di USM, UiTM dan UNIMAS berjumlah RM1.76 juta, RM0.20 juta dan RM0.43 juta masing-masing. Manakala baki dana penyelidikan bagi 17 IPTA yang lain ialah sejumlah RM11.05 juta. Amaun tersebut merupakan baki terkumpul sejak tahun 2006. Sehingga bulan Disember 2013 Kementerian belum melaksanakan ketetapan berkenaan pengurusan dana permohonan geran penyelidikan FRGS sebagaimana yang telah diputuskan dalam mesyuarat pada 22 November 2012. Selain itu, garis panduan/prosedur terperinci pengurusan dana penyelidikan juga masih belum diwujudkan. Baki peruntukan dana penyelidikan FRGS di IPTA sejak tahun 2006 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.6
BAKI TERKUMPUL PERUNTUKAN DANA PENYELIDIKAN FRGS DI IPTA
(SETAKAT DISEMBER 2013)

NAMA IPTA	BAKI (RM Juta)
Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS)	0.43
Universiti Sains Malaysia (USM)	1.76
Universiti Teknologi MARA (UiTM)	0.20
Lain-Lain Universiti	11.05 *
JUMLAH	13.44

Sumber : *Bahagian Perancangan Kecemerlangan IPT, Jabatan Pengajian Tinggi*

Nota: (*) –17 IPTA

Semakan lanjut Audit mendapati selain tiada garis panduan/prosedur dan mekanisme yang jelas berkenaan pengurusan baki dana program penyelidikan FRGS, Kementerian juga tidak menyelenggara rekod baki dana dan hanya menerima laporan baki dana daripada IPTA. Akibatnya IPTA mempunyai baki dana tidak bergerak sejumlah RM13.44 juta.

Maklum Balas Kementerian Pendidikan Malaysia Yang Diterima Pada 31 Disember 2013 Dan 18 Februari 2014

BPKI mengambil maklum berkenaan teguran audit bagi pengurusan baki dana di universiti dan dalam perancangan bagi mewujudkan garis panduan pengurusan baki dana bagi projek-projek yang tamat dan tidak aktif. Pihak RMC dan BPKI telah melaksanakan pengumpulan data baki dana penyelidikan bagi projek-projek penyelidikan yang telah tamat. Surat pemakluman pelaksanaan kontra dana penyelidikan kepada IPT telah dikeluarkan pada 30 Januari 2014 dan sistem MyGRANTS digunakan untuk memantau prestasi kewangan secara berterusan. Baki tersebut akan dikontra bagi pembayaran geran FRGS fasa 1/2014.

Pada pendapat Audit, pengurusan dana program FRGS masih kurang cekap kerana dana program masih berbaki dalam jumlah yang besar dan tatacara pengurusannya tidak disediakan.

10.5.4. Pemantauan Program FRGS

Aspek pemantauan bagi sesuatu program adalah penting bagi memastikan program FRGS dapat dilaksanakan dengan berkesan dan dapat mencapai objektif yang ditetapkan. Antara mekanisme yang perlu diwujudkan bagi memantau pelaksanaan program FRGS adalah melalui penyediaan laporan secara berkala, mengambil tindakan susulan terhadap projek yang tidak mencapai hasil yang ditetapkan, melaksanakan pemeriksaan di IPT dan menurunkan kuasa kepada pihak pengurusan IPT untuk melaksanakan pemantauan bagi pihak Kementerian.

Beberapa laporan dan borang perlu disediakan bagi melaporkan prestasi fizikal dan kewangan projek penyelidikan FRGS sama ada di peringkat penyelidik, Pusat Pengurusan Penyelidikan dan IPT secara berkala dalam tempoh yang telah ditetapkan. Selain itu laporan akhir penyelidikan perlu dikemukakan oleh penyelidik kepada Pusat Pengurusan Penyelidikan IPT dan seterusnya mengemukakan kepada BPKI dalam tempoh 3 bulan selepas projek disiapkan.

Manakala BPKI hendaklah mengambil tindakan susulan terhadap Laporan Prestasi Dan Kewangan Projek Penyelidikan FRGS yang tidak mencapai sasaran sama ada melalui pemeriksaan secara berkala, surat peringatan atau mesyuarat jawatankuasa. BPKI juga hendaklah membuat analisis laporan prestasi fizikal dan menyediakan laporan prestasi FRGS keseluruhan untuk dikemukakan kepada Ketua Pengarah Jabatan Pengajian Tinggi/Ketua Setiausaha Kementerian bagi bulan Februari dan Ogos.

Semakan Audit terhadap pengurusan pemantauan program FRGS mendapati perkara seperti berikut:

10.5.4.1. Berdasarkan laporan kemajuan prestasi fizikal projek penyelidikan di peringkat IPTA bagi 3 universiti yang dilawati adalah didapati tidak semua penyelidik mematuhi penyerahan laporan prestasi projek penyelidikan masing-masing kepada Pusat Pengurusan Penyelidikan IPTA. Mengikut laporan tersebut bagi tempoh tahun 2010 hingga bulan Februari 2013, sebanyak 50 (5.4%) daripada 934 projek penyelidikan masih belum mengemukakan laporan prestasi fizikal projek penyelidikan kepada Pusat Pengurusan Penyelidikan iaitu terdiri daripada masing-masing UNIMAS sebanyak 14 projek, USM 16 projek dan UiTM 20 projek. Bakinya sebanyak 884 (94.6%) penyelidikan telah dikemukakan kepada Pusat Pengurusan Penyelidikan IPTA. Selain itu didapati juga BPKI hanya menetapkan tarikh laporan dihantar tetapi tidak menetapkan tempoh yang diliputi bagi laporan kemajuan prestasi projek penyelidikan oleh IPTA.

10.5.4.2. BPKI telah membuat analisis laporan prestasi dan menyediakan laporan prestasi FRGS keseluruhan serta dikemukakan kepada Ketua Pengarah Jabatan Pengajian Tinggi/Ketua Setiausaha Kementerian sehingga bulan Ogos 2012. Bagaimanapun BPKI tidak membuat analisis laporan prestasi dan tidak menyediakan laporan prestasi FRGS keseluruhan bagi bulan Februari 2013. Selain itu, Kementerian tidak membuat analisis lanjut dan mengambil tindakan susulan walaupun projek penyelidikan tidak tamat dalam tempoh sepatutnya dan tidak mencapai hasil yang ditetapkan. Kementerian juga tidak membuat lawatan ke IPTA yang menerima geran penyelidikan FRGS bagi menentukan pengurusan dan penggunaannya mematuhi syarat yang ditetapkan.

Adalah didapati antara lain kelemahan di atas disebabkan Ketua Penyelidik kurang memberi perhatian terhadap penyediaan laporan prestasi dan laporan kewangan projek penyelidikan FRGS berbanding memberi lebih tumpuan kepada kerja-kerja penyelidikan. Selain itu, Pusat Pengurusan Penyelidikan di IPTA kurang memberi kawalan terhadap pengurusan penyediaan rekod laporan prestasi dan kewangan projek penyelidikan FRGS. Adalah juga didapati BPKI menghadapi kekangan perjawatan yang mana pada permulaan program dana penyelidikan dilancarkan, tanggungjawab BPKI hanya mengurus satu program (FRGS) bernilai RM285 juta berbanding dengan beban tugas semasa mengurus 5 program penyelidikan bernilai RM1 bilion dengan bilangan perjawatan yang tidak bertambah. Kesannya ialah pemantauan tidak dilaksanakan dengan kerap dan lawatan serta tindakan susulan terhadap IPTA yang tidak mengemukakan laporan tidak dapat dijalankan dengan berkesan.

Maklum Balas Kementerian Pendidikan Malaysia Yang Diterima Pada 31 Disember 2013 Dan 18 Februari 2014

BPKI telah membuat laporan analisis dan mengemukakannya kepada Ketua Pengarah bagi pelaporan pemantuan bulan Februari 2013 pada 2 Januari 2014. Kelewatan penghantaran kerana kekangan masa dan tenaga kerja bagi menyediakan laporan tersebut.

Sehingga Julai 2008, setiap projek penyelidikan di bawah FRGS dibentangkan melalui Seminar Pembentangan Projek-projek penyelidikan FRGS IPTA. Walau bagaimanapun, seminar ini terpaksa diberhentikan kerana kekangan kewangan Jabatan pada ketika itu dan juga arahan mantan Ketua Pengarah JPT. Lanjutan dari itu, RMC telah diberi mandat untuk melaksanakan pemantauan setiap projek di bawah universiti masing-masing melalui mesyuarat berkala 4 kali setahun.

Sistem MyGRANTS telah digunapakai bagi permohonan FRGS fasa 2/2013 yang mencakupi urusan permohonan dari penyelidik, penilaian peringkat jabatan/fakulti/RMC/BPKI, progress tracking, analisis dan pelaporan projek. Maklumat dan data-data penyelidikan sejak tahun 2006 akan dimuatnaik ke dalam sistem MyGRANTS bagi melengkapkan proses penyediaan analisis serta laporan prestasi dengan lebih mantap.

Perjawatan sedia ada di bawah Unit Penyelarasan Penyelidikan iaitu hanya seorang pegawai M52 dan seorang pegawai M41 (mengikut waran perjawatan Bil. S.236 tahun 2008 berkuatkuasa 1/12/2008) menghadkan keupayaan BPKI untuk melaksanakan proses pemantauan secara lebih berkesan.

Langkah-langkah berikut telah dikenalpasti bagi penambahbaikan proses pemantauan seperti berikut:

- memastikan pihak universiti menghantar Laporan Pemantauan dua kali setahun iaitu pada setiap 15 Februari dan 15 Ogos (telah dilaksanakan bermula tahun 2009);*
- data-data penyelidikan yang diluluskan bermula tahun 2006 sedang dikemaskini ke dalam sistem MyGRANTS dan modul pemantauan akan digunakan pada 1 April 2014; dan*
- mengambil tindakan tegas terhadap penyelidik yang gagal mencapai prestasi yang ditetapkan dengan menyenaraihitamkan penyelidik tersebut. Perkara ini telah diputuskan dalam Mesyuarat Penyelarasan BPKI bersama pihak RMC Universiti pada 10 Disember 2013;*

Selain itu, pihak IPTA yang terlibat telah memberi peringatan kepada penyelidik dan akan membekukan peruntukan seterusnya bagi penyelidik yang tidak mengemukakan Laporan Prestasi.

Pada pendapat Audit, langkah-langkah yang dicadangkan perlu dilaksanakan dengan teratur bagi memastikan aktiviti penyelidikan dilaksanakan dengan berkesan. Selain itu lawatan ke IPTA bagi melihat pelaksanaan program perlu juga dilaksanakan.

10.5.5. Pengurusan Aset Program Penyelidikan FRGS

Aset/inventori yang dibeli di bawah program penyelidikan FRGS hendaklah digunakan bagi tujuan projek penyelidikan. Perolehan aset/inventori hendaklah melalui Pusat Pengurusan Penyelidikan IPTA masing-masing. Pembelian aset hendaklah mengikut peruntukan yang telah ditetapkan/ diluluskan di bawah Vot 35000. Jika terdapat perubahan, penyelidik hendaklah mendapatkan kelulusan Pusat Pengurusan Penyelidikan. Aset/inventori ini hendaklah dikawal dengan baik, direkodkan dengan teratur dan kemas kini serta dipulangkan sebaik sahaja projek penyelidikan tamat. Antara aset/inventori yang biasa dibeli bagi projek penyelidikan ialah seperti *laptop*, kamera, Ipad, *printer* dan projektor serta peralatan penyelidikan. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 pula menetapkan setiap penerimaan, penggunaan, penyimpanan, pemeriksaan dan penyenggaraan aset hendaklah didaftarkan dan direkodkan. Ini termasuklah menandakan label 'Hak Milik Kerajaan/IPTA' dan 'Nombor Siri Pendaftaran'.

Semakan Audit terhadap pengurusan aset penyelidikan FRGS mendapati perkara seperti berikut:

10.5.5.1. Sebanyak 37 aset/inventori bernilai RM68,001 bagi tujuan penyelidikan tidak dikembalikan kepada Pusat Pengurusan Penyelidikan oleh penyelidik. Aset/inventori tersebut antara lainnya terdiri daripada *laptop*, Ipad, *printer* dan projektor. Sebanyak 27 peralatan bernilai RM51,796 di UiTM tidak dikembalikan kepada Pusat Pengurusan Penyelidikan oleh penyelidik setelah projek tamat. Manakala 10 lagi peralatan bernilai RM16,205 di UiTM (1 projek dan 7 peralatan) dan UNIMAS (2 projek dan 3 peralatan) tidak dikembalikan kepada Pusat Pengurusan Penyelidikan oleh penyelidik semasa bercuti belajar.

10.5.5.2. Perolehan bagi 5 aset/inventori bagi 3 projek bernilai RM7,882 di UNIMAS dibuat secara tunai bagi keperluan segera peralatan geran penyelidikan FRGS tanpa melalui Pusat Pengurusan Penyelidikan. Ini boleh menyebabkan Pusat Pengurusan Penyelidikan tidak dapat melakukan pemantauan dan kurang kawalan terhadap perolehan aset berkaitan. Ketua Penyelidik akan membuat tuntutan bayaran balik kepada pihak Bendahari UNIMAS dengan menyertakan resit pembelian peralatan tersebut yang telah disahkan oleh pihak Fakulti. Butiran perolehan aset tanpa melalui Pusat Pengurusan Penyelidikan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.7
PEROLEHAN ASET TANPA MELALUI PUSAT PENGURUSAN PENYELIDIKAN UNIMAS

FASA	KOD RUJUKAN PROJEK PENYELIDIKAN	TEMPOH PROJEK	STATUS	SENARAI ASET/ INVENTORI	JUMLAH (RM)	CATATAN
2010	FRGS/03(04)/772/2010(53)	01.10.2010 - 01.10.2012	Tamat	2 unit Notebook	2,998	Pembelian secara tunai (Gambar 10.1 dan 10.2)
2010	FRGS/03(05)/773/2010(54)	TM	Tamat	1 unit IdeaPad Tab	2,025	Pembelian secara tunai

FASA	KOD RUJUKAN PROJEK PENYELIDIKAN	TEMPOH PROJEK	STATUS	SENARAI ASET/ INVENTORI	JUMLAH (RM)	CATATAN
2012	FRGS/03(07)/839/2012(79)	TM	Aktif	1 unit Notebook Acer	1,689	Pembelian secara tunai
				1 unit Notebook Acer	1,170	
JUMLAH					7,882	

Nota : TM - Tiada Maklumat

GAMBAR 10.1

*Universiti Malaysia Sarawak, Sarawak
- Pembelian Laptop Secara Tunai RM1,299
Tanpa Melalui Pusat Pengurusan Penyelidikan
Dan Tidak Didaftar Di Dalam Kew. PA 3
(30.08.2013)*

GAMBAR 10.2

*Universiti Malaysia Sarawak, Sarawak
- Pembelian Laptop Secara Tunai RM1,699
Tanpa Melalui Pusat Pengurusan Penyelidikan
Dan Tidak Didaftar Di Dalam Kew. PA 3
(30.08.2013)*

10.5.5.3. Pemeriksaan terhadap 90 projek penyelidikan mendapati 48 unit aset/inventori bernilai RM81,118 bagi 17 projek penyelidikan di 3 IPTA tidak didaftarkan di dalam KEW.PA-2 dan KEW.PA-3. Selain itu aset/inventori tersebut juga tidak diberi nombor rujukan kawalan dan tidak dilabelkan nombor rujukan serta 'Hak Milik Kerajaan/IPTA'.

Adalah didapati kelemahan pengurusan aset FRGS ini antara lainnya disebabkan Pusat Pengurusan Penyelidikan kurang memberi perhatian terhadap perolehan/pendaftaran/penyimpanan serta penggunaan aset yang dibeli dengan menggunakan peruntukan geran. **Manakala para penyelidik pula menganggap aset yang digunakan oleh mereka semasa menjalankan kerja penyelidikan sebagai aset yang diguna habis dan tidak perlu dipulangkan ke IPTA.** Penyelidik juga kurang jelas berkenaan peraturan perolehan aset. Ekoran itu, risiko kepada kehilangan aset dan penyalahgunaannya boleh berlaku. Pembaziran perolehan aset juga berlaku kerana IPTA terpaksa membuat perolehan aset bagi setiap kali projek penyelidikan hendak dilaksanakan.

Maklum Balas Kementerian Pendidikan Malaysia Yang Diterima Pada 31 Disember 2013 Dan 18 Februari 2014

Merujuk kepada Garis Panduan Permohonan Geran Penyelidikan Fundamental IPTA (FRGS) pindaan tahun 2010, tatacara pengurusan aset telah dijelaskan yang mana pengurusan aset adalah di bawah tanggungjawab pihak pengurusan penyelidikan setiap IPT. Aset adalah

menjadi hak milik bersama Kerajaan Malaysia dan IPT. Sebarang pelupusan aset hendaklah mengikut prosedur yang telah ditetapkan.

Pihak Kementerian akan memastikan aset yang dibeli di bawah dana penyelidikan FRGS dikawal dengan berkesan oleh pihak RMC universiti. Sebagai permulaan, pihak universiti akan diminta untuk mengemukakan laporan aset kepada pihak BPKI secara berkala iaitu dua kali setahun. Pihak BPKI juga meminta pihak universiti merujuk kepada Pekeliling Perbendaharaan Berkaitan Perolehan Aset Kerajaan. Pihak BPKI telah melaksanakan proses penaziran terhadap setiap RMC dalam memproses permohonan geran FRGS mulai Fasa 1/2013. Pemantauan aset akan dilaksanakan bermula tahun 2015 dengan bantuan Unit Audit Dalam, Sektor Pengajian Tinggi. Aset/Inventori yang dibangkitkan dalam penemuan Audit telah didaftar dan dilabel selepas teguran Audit.

Selain itu, mengikut maklum balas UiTM yang dikemukakan melalui maklum balas Kementerian, UiTM membenarkan aset dan inventori terus digunakan dan penyelidik sebagai custodian. Oleh itu, mereka akan bertanggungjawab di atas keselamatan aset tersebut. Penjagaan dan penggunaan aset dan inventori diberikan untuk penyelidik meneruskan aktiviti projek seperti menulis. Oleh yang demikian, aset dan inventori dapat digunakan secara optimum. Sebagai kawalan, kerja-kerja verifikasi aset sentiasa dilakukan setiap tahun untuk memastikan semua aset dalam keadaan baik dan selamat untuk digunakan. Mengikut UiTM lagi, bagi penyelidik yang akan cuti belajar, mereka dikehendaki memulangkan semua aset kepada Ketua Projek atau kepada Fakulti/Bahagian di mana Ketua Projek berada. Sekiranya mereka membawa aset tersebut, itu adalah di luar kawalan Research Management Institute.

Mengikut maklum balas UNIMAS yang dikemukakan melalui maklum balas Kementerian, pihak fakulti mengawal pergerakan aset/inventori dan penyelidik telah mendapatkan kelulusan fakulti bagi menggunakan aset semasa cuti belajar. Manakala pembelian peralatan bagi projek FRGS/03(04)/772/2010(53) dan FRGS/03(07)/839/2012(79) adalah berdasarkan kelulusan asal dalam permohonan. Bagi projek FRGS/03(07)/839/2012(79) pembelian adalah melalui kelulusan fakulti. Bagi perolehan aset melebihi peruntukan, kelulusan pembelian adalah melalui institusi.

Pada pendapat Audit, pengurusan aset/inventori projek penyelidikan adalah kurang memuaskan terutamanya aspek kawalan terhadap pergerakan dan pendaftaran aset menyebabkan aset tidak dikembalikan oleh penyelidik setelah projek tamat atau penyelidik bercuti belajar. Aset/inventori tersebut juga berisiko tinggi kepada kehilangan dan mudah disalahgunakan disebabkan kelemahan kawalan dalaman. Aset/inventori yang masih boleh

digunakan perlu diagihkan semula kepada projek penyelidikan yang lain bagi tujuan penjimatan.

10.6. SYOR AUDIT

Bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dalam laporan ini dan juga memastikan perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek penyelidikan seterusnya atau projek yang lain serta usaha penambahbaikan adalah disyorkan supaya pihak yang terlibat mengambil tindakan terhadap perkara-perkara berikut:

10.6.1. Kementerian perlu tegas dalam memantau pencapaian fizikal projek dan prestasi kewangan dengan memastikan projek penyelidikan siap mengikut tempoh, mematuhi syarat-syarat pemberian geran dan melaksanakan pemeriksaan secara berkala di IPTA;

10.6.2. Kementerian perlu mengadakan garis panduan/prosedur dan mekanisme yang jelas berkenaan pengurusan baki dana dan memastikan rekod baki dana sentiasa dikemas kini di IPTA dan Kementerian serta pemberian geran baru dengan menggunakan semula (offset) baki dana penyelidikan di IPTA;

10.6.3. Kementerian perlu tegas dalam memastikan laporan prestasi dan kewangan projek penyelidikan disediakan oleh penyelidik serta Pusat Pengurusan Penyelidikan IPTA dan dikemukakan dalam tempoh yang ditetapkan. Manakala BPKI, perlu membuat analisis terhadap hasil projek penyelidikan dan seterusnya mengambil tindakan susulan terhadap projek yang tidak mematuhi syarat perjanjian yang ditetapkan;

10.6.4. Kementerian/IPTA perlu memastikan aset yang dibeli di bawah dana penyelidikan dikawal dengan berkesan dan disokong dengan rekod yang kemas kini serta mewujudkan peraturan penggunaan yang jelas terhadap aset yang digunakan bagi tujuan penyelidikan supaya aset tidak disalah guna. Aset dipulangkan setelah projek tamat agar dapat digunakan dalam projek penyelidikan yang lain bagi penjimatan perbelanjaan Kerajaan; dan

10.6.5. Kementerian memberi kuasa kepada pihak pengurusan IPT supaya aktiviti pemantauan projek penyelidikan dapat dilaksanakan oleh IPT dan seterusnya mengambil tindakan sewajarnya terhadap kelemahan yang wujud. Selain itu, Kementerian juga boleh menggunakan Bahagian Audit Dalam peringkat IPTA dan Kementerian sebagai sebahagian daripada agen pemantauan bagi memastikan pengurusan program FRGS dapat dilaksanakan dengan lebih cekap dan berkesan.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 100-109 Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

11. PENGURUSAN PROGRAM PEMULIHAN KANAK-KANAK KEKURANGAN ZAT MAKANAN

11.1. LATAR BELAKANG

11.1.1. Kementerian Kesihatan Malaysia (Kementerian) telah melancarkan Program Pemulihan Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan (PPKZM) pada tahun 1989. PPKZM bertujuan untuk meningkatkan status pemakanan kanak-kanak daripada keluarga miskin tegar (pendapatan keluarga kurang daripada RM430 atau RM110 per kapita bagi Semenanjung Malaysia; kurang RM540 atau RM110 per kapita bagi Sabah dan kurang dari RM520 atau RM115 per kapita bagi Sarawak) yang berumur antara 6 bulan hingga bawah 6 tahun yang mengalami masalah kurang berat badan (KBB) kepada berat badan normal dalam tempoh 6 hingga 12 bulan selepas menerima bantuan makanan (bakul makanan). Kanak-kanak yang dikesan mengalami masalah kekurangan zat makanan dan memenuhi kriteria kelayakan diberi bantuan bakul makanan yang mengandungi 2 bahan asas iaitu bahan makanan dan multivitamin untuk membantu mereka memperoleh makanan yang seimbang dan berkhasiat, supaya dapat mencapai pertumbuhan fizikal dan mental yang optima. Kanak-kanak tersebut juga diberikan rawatan bersesuaian sekiranya menghadapi sebarang penyakit, pendidikan kesihatan dan jagaan kesihatan serta pengawasan yang rapi. Terdapat 13 pilihan pakej makanan yang boleh dibekalkan kepada kanak-kanak yang layak dengan anggaran harga RM150 bagi setiap bakul. Malaysia telah mendapat pengiktirafan daripada UNICEF sebagai negara yang mempunyai kadar peningkatan taraf pemakanan kanak-kanak bawah umur 5 tahun yang terpuat di negara Asia Timur dan Pasifik pada tahun 2006.

11.1.2. Pada tahun 2010, di bawah Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) iaitu melalui Program 1 Azam, PPKZM telah diperluaskan kepada keluarga miskin dan mudah miskin iaitu pendapatan keluarga kurang daripada RM2,000 sebulan. Sementara itu, di bawah Program Transformasi Kerajaan, PPKZM pada tahun 2012 telah diperluaskan pula kepada masyarakat orang asli (OA) di negeri Perak, Pahang dan Kelantan melalui Program *Community Feeding* (PCF) dan pemberian bakul makanan.

11.1.3. Bahagian Pemakanan, Jabatan Kesihatan Awam adalah merupakan bahagian yang terlibat secara langsung terhadap aktiviti PPKZM yang berperanan untuk memastikan keberkesanan program pemakanan yang menyumbang kepada peningkatan kualiti dalam sistem perkhidmatan kesihatan dalam negara. Bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013, PPKZM telah diperuntukkan sejumlah RM66.51 juta dan sehingga bulan Ogos sejumlah RM55.3 juta (83.2%) telah dibelanjakan.

11.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada PPKZM telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur selaras dengan objektif yang ditetapkan.

11.3. SKOP PENGAUDITAN

Pengauditan yang dijalankan adalah meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan PPKZM bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 di Bahagian Pemakanan di peringkat Kementerian; Jabatan Kesihatan Negeri (JKN) Perak dan Sabah serta Pejabat Kesihatan Daerah/Kawasan di Daerah Gua Musang, Kelantan; Daerah Jerantut dan Kuala Lipis di Pahang; Daerah Kinta dan Batang Padang di Perak; Kawasan Kota Kinabalu dan Tawau di Sabah.

11.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan yang dijalankan adalah meliputi semakan rekod dan dokumen, analisis terhadap data dan temu bual dengan pegawai berkaitan. Di samping itu, lawatan fizikal ke rumah kediaman penerima bantuan juga dibuat bagi menentukan bantuan yang diberikan adalah berdasarkan garis panduan ditetapkan.

11.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan pengurusan PPKZM Kementerian yang dijalankan antara bulan Jun hingga September 2013 mendapati secara keseluruhannya program PPKZM yang dilaksanakan adalah memuaskan. Pelaksanaan program PPKZM telah memberi manfaat kepada kumpulan sasaran, prestasi perbelanjaan juga memuaskan dan Kementerian telah mencapai tahap KPI seperti yang ditetapkan. Bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan dalam pelaksanaan PPKZM antaranya seperti berikut:

- i. petunjuk prestasi bagi pulih KPI tidak menggambarkan tempoh pulih sebenar kanak-kanak KBB;
- ii. kanak-kanak KBB tidak pulih berdasarkan objektif program iaitu dalam tempoh 6 hingga 12 bulan sebaliknya mencapai berat badan normal selepas 12 bulan;
- iii. harga seunit bakul makanan tidak berdasarkan garis panduan;
- iv. kandungan/item bakul makanan tidak berdasarkan garis panduan kerana diubahsuai oleh PSP mengikut permintaan penerima dan bajet yang diperuntukkan termasuk pengurangan kuantiti;
- v. peruntukan bakul makanan digunakan untuk tujuan lain antaranya pembelian aset dan peralatan, perabot, hamper serta makan minum mesyuarat; dan
- vi. pengurusan stor yang tidak teratur di mana pegawai stor dan penerima stok tidak dilantik, rekod stor berdasarkan tatacara sedia ada tidak diselenggara dan penyimpanan stok tidak teratur.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui serta ulasan Kementerian adalah seperti di perenggan berikut:

11.5.1. Prestasi Aktiviti

11.5.1.1. Prestasi Kewangan

Bagi tempoh tahun 2011 hingga Ogos 2013 daripada peruntukan berjumlah RM66.51 juta, sejumlah RM55.3 juta (83.2%) telah dibelanjakan bagi pengurusan PPKZM di seluruh Malaysia. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.1
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN PPKZM

TAHUN	2011		2012		**2013		KESELURUHAN (2011 - 2013)	
PPKZM	1 (RM Juta)	2 (RM Juta)	1 (RM Juta)	2 (RM Juta)	1 (RM Juta)	2 (RM Juta)	1 (RM Juta)	2 (RM Juta)
KKM	8.95	8.92	7.35	7.14	11.7	6.2	28.0	22.26
- Dasar Sedia Ada	8.95	8.92	7.35	7.14	11.7	6.2	28.0	22.26
1 Azam	9.73	9.60	12.16	11.85	14.0	9.30	35.89	30.75
- Dasar Baru	-	-	-	-	10.0	6.70	10.00	6.70
- One-off (Bakul Makanan)	9.73	9.60	12.16	11.85	4.0	2.60	25.89	24.05
Pogram Community Feeding	-	-	*0.50	0.50	2.12	1.79	2.62	2.29
- Community Feeding	-	-	0.50	0.50	1.28	1.09	1.78	1.59
- One-off (Bakul Makanan OA)	-	-	-	-	0.84	0.70	0.84	0.70
JUMLAH	18.68	18.52	20.01	19.49	27.82	17.29	66.51	55.3
BELANJA (%)	99.1		97.4		62.1		83.2	

Sumber: Maklumat Daripada Bahagian Pemakanan Ibu Pejabat

Nota: (*) : Projek Perintis

(**) : Maklumat Sehingga Bulan Ogos 2013

(1) : Peruntukan

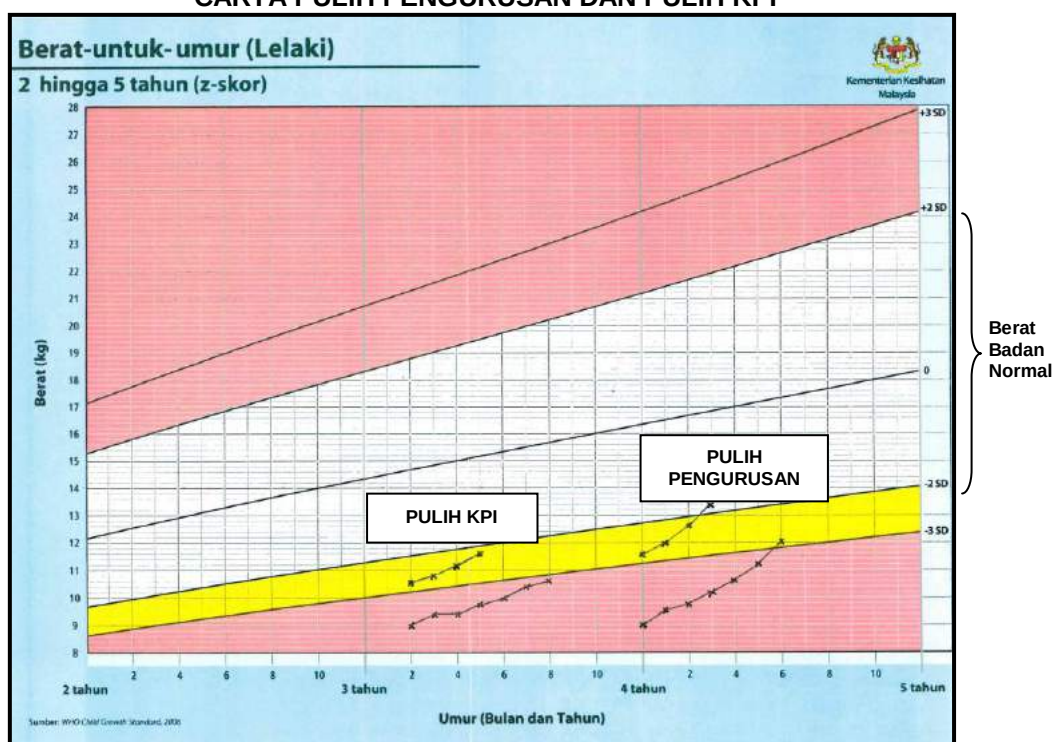
(2) : Perbelanjaan

11.5.1.2. Pencapaian Program Pemulihan Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan

- Kanak-kanak berumur antara 6 bulan hingga bawah 6 tahun yang mengalami masalah KBB teruk (-3SD) dan KBB sederhana (-2SD) yang terdiri daripada keluarga miskin tegar, miskin dan mudah miskin diberikan bantuan bakul makanan pada setiap bulan bagi membantu kenaikan berat badan kanak-kanak tersebut kepada berat badan normal dalam tempoh 6 hingga 12 bulan selepas menerima bakul makanan. Sebelum tahun 2011 tiada Petunjuk Prestasi Utama [Key Performance Indicator (KPI)] ditetapkan bagi mengukur pencapaian PPKZM, bagaimanapun bagi menunjukkan pencapaian berkaitan (Pulih Pengurusan) Kementerian mengambil kira bilangan kanak-kanak KBB yang pulih pada tahun semasa berbanding bilangan kanak-kanak yang masih belum pulih. Kriteria bagi kanak-kanak yang mengalami KBB teruk adalah apabila terdapat peningkatan berat badan mengikut lengkok pertumbuhan selama 6 bulan berturut-turut dan melepasi garisan -3SD. Manakala bagi kanak-kanak KBB sederhana terdapat peningkatan berat badan mengikut lengkok pertumbuhan dalam tempoh 3 bulan berturut-turut dan melepasi garisan -2SD seperti digambarkan dalam **Carta 11.1**.

- b. Bagi meningkatkan prestasi PPKZM, Kementerian mulai tahun 2011 telah menetapkan KPI Ketua Pengarah Kesihatan (KPK) pada kadar 25% setahun. KPI KPK (Pulih KPI) dikira berdasarkan bilangan kanak-kanak pulih selepas menerima 6 bakul makanan berbanding jumlah keseluruhan kanak-kanak yang pulih. Bagaimanapun pada tahun 2012 pengiraan Pulih KPI telah diubah kepada bilangan kanak-kanak KBB pulih tahun semasa yang menerima kurang daripada 6 bakul makanan berbanding dengan jumlah keseluruhan kanak-kanak KBB semasa yang menerima kurang daripada 6 bakul makanan. Berdasarkan draf Garis Panduan PPKZM 2013 kriteria pulih bagi kanak-kanak yang mengalami KBB teruk adalah apabila terdapat peningkatan berat badan mengikut lengkung pertumbuhan dalam tempoh 6 kali penilaian/kedatangan walaupun tidak melepasi garisan $-3SD$. Manakala bagi kanak-kanak yang mengalami KBB sederhana terdapat peningkatan berat badan mengikut lengkung pertumbuhan dalam tempoh 3 kali penilaian/kedatangan walaupun tidak melepasi garisan $-2SD$ seperti carta di bawah:

CARTA 11.1
CARTA PULIH PENGURUSAN DAN PULIH KPI

Semakan Audit di Kementerian bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 mendapati kadar peratusan kanak-kanak KBB Pulih KPI telah mencapai sasaran yang ditetapkan iaitu 22.0%, 30.3% dan 31.0% (sehingga bulan Ogos 2013) masing-masing bagi tahun 2011, 2012 dan 2013. Secara keseluruhan, kes kanak-kanak KBB yang pulih adalah 28.5% atau 2,439 daripada 8,556 penerima bakul makanan. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.2
BILANGAN KANAK-KANAK KBB PULIH KPI TAHUN 2011 HINGGA 2013

NEGERI	BIL. KANAK-KANAK KBB PULIH			BIL. KANAK-KANAK (SEMASA)			PERATUS PULIH (%)		
	2011	2012	*2013	2011	2012	*2013	2011	2012	*2013
Perlis	0	7	1	5	28	47	0	25.0	2.1
Kedah	77	116	46	161	315	93	47.8	36.8	49.5
Pulau Pinang	56	11	6	68	19	17	82.4	57.9	35.3
Perak	11	139	122	119	426	501	9.2	32.6	24.4
Selangor	2	18	18	30	37	27	6.7	48.6	66.7
W.P. Kuala Lumpur	8	4	1	14	9	1	57.1	44.4	100.0
W.P. Putrajaya	0	0	2	0	0	8	0	0	25.0
W.P. Labuan	6	0	2	9	0	3	66.7	0	66.7
Negeri Sembilan	0	21	4	52	38	5	0	55.3	80.0
Melaka	0	1	2	20	13	3	0	7.7	66.7
Johor	28	21	38	87	35	65	32.2	60.0	58.5
Pahang	97	105	64	268	364	280	36.2	28.8	22.9
Terengganu	19	38	33	175	109	68	10.9	34.9	48.5
Kelantan	0	55	169	266	225	489	0	24.4	34.6
Sabah	6	422	244	218	1171	866	2.8	36.0	28.2
Sarawak	150	96	173	596	695	511	25.2	13.8	33.9
JUMLAH	460	1,054	925	2,088	3,484	2,984	22.0	30.3	31.0
JUMLAH KESELURUHAN	2,439			8,556			28.5		

Sumber: Maklumat Daripada Bahagian Pemakanan Ibu Pejabat

Nota: (*) - Maklumat Sehingga Bulan Ogos 2013

- c. Semakan lanjut ke PKD/PPK yang dilawati mendapati secara keseluruhannya sasaran Pulih KPI telah dicapai iaitu 25.6% bagi tempoh 2011 hingga 2013 atau 23.7% pada tahun 2011, 35.2% pada tahun 2012 dan 18.8% pada tahun 2013. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.3
BILANGAN KANAK-KANAK KBB PULIH KPI
MENGIKUT PKD/PPK BAGI TAHUN 2011 HINGGA 2013

PKD/PPK	BIL. KANAK-KANAK KBB PULIH			BIL. KESELURUHAN KANAK-KANAK			PERATUS PULIH (%)		
	2011	2012	*2013	2011	2012	*2013	2011	2012	*2013
Daerah Kinta Perak	TM	9	2	TM	29	52	-	31.0	3.8
Daerah Batang Padang Perak	TM	33	30	TM	65	88	-	50.8	34.0
Kawasan Kota Kinabalu Sabah	6	14	4	17	56	15	35.3	25.0	26.7
Kawasan Tawau Sabah	6	10	5	20	23	21	30.0	43.5	23.8
Daerah Jerantut Pahang	5	14	0	63	35	15	7.9	40.0	0
Daerah Kuala Lipis Pahang	29	5	3	79	30	43	36.7	16.7	7.0
Daerah Gua Musang Kelantan	42	9	8	193	29	42	21.8	31.0	19.0
JUMLAH	88	94	52	372	267	276	23.7	35.2	18.8
JUMLAH KESELURUHAN	234			915			25.6		

Sumber: Maklumat Daripada PKK/PPK Yang Dilawati

Nota: (*) - Maklumat Sehingga Bulan Jun 2013

(TM) - Tiada Maklumat/Rekod

11.5.2. Pelaksanaan Program

11.5.2.1. Pulih KPI Tidak Menunjukkan Gambaran Sebenar

- a. Pulih KPI yang diwujudkan pada tahun 2011 menetapkan KBB teruk adalah apabila terdapat peningkatan berat badan mengikut lengkung pertumbuhan dalam tempoh 6 kali penilaian/kedatangan walaupun tidak melepasi garisan -3SD. Manakala bagi kanak-kanak yang mengalami KBB sederhana terdapat peningkatan berat badan mengikut lengkung pertumbuhan dalam tempoh 3 kali penilaian/kedatangan walaupun tidak melepasi garisan -2SD dalam tempoh 6 bulan/6 bakul. Kanak-kanak tersebut dianggap pulih walaupun pemberian bakul makanan masih diteruskan. Manakala Pulih Pengurusan yang digunakan sebelum tahun 2011 pula menetapkan kenaikan berat badan kanak-kanak perlu melebihi garisan -3SD atau garisan -2SD dalam tempoh 6 hingga 12 bulan dan diberhentikan pemberian bakul makanan. Peratusan Pulih KPI adalah berdasarkan jumlah kanak-kanak pulih di banding dengan jumlah kanak-kanak yang menerima 6 bakul makanan atau kurang. Manakala Pulih Pengurusan dikira berdasarkan jumlah kanak-kanak pulih berbanding keseluruhan penerima bakul pada tahun berkenaan. Semakan di PKD terlibat mendapati kadar Pulih KPI adalah 23.7% pada tahun 2011, 35.2% pada tahun 2012 dan 18.8% pada tahun 2013 atau 25.6% bagi tempoh 2011 hingga 2013 seperti di **Jadual 11.3**. Manakala kadar Pulih Pengurusan adalah lebih rendah iaitu 17.8% pada tahun 2011, 29.0% pada tahun 2012 dan 12.6% pada tahun 2013 atau secara keseluruhan 20.4% bagi tempoh 2011 hingga 2013. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.4
BILANGAN KANAK-KANAK KBB PULIH PENGURUSAN
MENGIKUT PKD/PKK BAGI TAHUN 2011 HINGGA 2013

PKD/PKK	BIL. KANAK-KANAK KBB PULIH			BIL. KESELURUHAN KANAK-KANAK			PULIH (%)		
	2011	2012	*2013	2011	2012	*2013	2011	2012	*2013
Daerah Kinta Perak	14	53	12	188	156	134	7.4	34.0	9.0
Daerah Batang Padang Perak	38	79	51	218	290	295	17.4	27.2	17.3
Kawasan Kota Kinabalu Sabah	18	50	12	106	130	83	17.0	38.5	14.5
Kawasan Tawau Sabah	26	27	21	87	87	61	29.9	31.0	34.4
Daerah Jerantut Pahang	70	56	10	248	215	142	28.2	26.1	7.0
Daerah Kuala Lipis Pahang	83	97	35	472	404	327	17.6	24.0	10.7
Daerah Gua Musang Kelantan	47	204	60	344	668	560	13.7	30.5	10.7
JUMLAH	296	566	201	1,663	1,950	1,602	17.8	29.0	12.6
JUMLAH KESELURUHAN	1,063			5,215			20.4		

Sumber: Maklumat Daripada PKK/PKD Yang Dilawati

Nota: (*) - Sehingga Bulan Jun 2013

- b. Analisis lanjut terhadap Pulih KPI di PKD/PKK yang dilawati mendapati hanya 94 atau 40.2% daripada 234 kanak-kanak KBB yang benar-benar pulih selepas menerima 6 bakul makanan dan diberhentikan pemberian bakul makanan. Manakala 114 kanak-kanak pulih dalam tempoh 7 hingga 48 bulan dan 26 kanak-kanak masih belum pulih. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.5
BILANGAN KANAK-KANAK KBB PULIH KPI BERBANDING
PULIH PENGURUSAN BAGI TAHUN 2011 HINGGA 2013

PEJABAT KESIHATAN	TAHUN	PULIH KPI (Bilangan)	TEMPOH PULIH SEBENAR (PULIH PENGURUSAN) (Bilangan)					*TIDAK PULIH (Bilangan)
			MENGIKUT TEMPOH (1 - 6 Bulan)	7 - 12 Bulan	13 - 24 Bulan	25 - 48 Bulan	JUMLAH	
Daerah Kinta Perak	2011	TM	-	-	-	-	-	-
	2012	9	-	-	-	-	-	9
	2013	2	-	-	-	-	-	2
JUMLAH		11	-	-	-	-	-	11
Daerah Batang Padang Perak	2011	TM	-	-	-	-	-	-
	2012	33	13	12	8	-	33	-
	2013	30	11	19	-	-	30	-
JUMLAH		63	24	31	8	-	63	-
Kawasan Kota Kinabalu Sabah	2011	6	-	-	4	2	6	-
	2012	14	2	4	5	-	11	3
	2013	4	1	1	-	-	2	2
JUMLAH		24	3	5	9	2	19	5
Kawasan Tawau Sabah	2011	6	6	-	-	-	6	-
	2012	10	6	-	4	-	10	-
	2013	5	4	1	-	-	5	-
JUMLAH		21	16	1	4	-	21	-
Daerah Jerantut Pahang	2011	5	4	1	-	-	5	-
	2012	14	1	2	3	2	8	6
	2013	0	-	-	-	-	-	-
JUMLAH		19	5	3	3	2	13	6
Daerah Kuala Lipis Pahang	2011	29	29	-	-	-	29	-
	2012	5	5	-	-	-	5	-
	2013	3	3	-	-	-	3	-
JUMLAH		37	37	-	-	-	37	-
Daerah Gua Musang Kelantan	2011	42	6	7	15	14	42	-
	2012	9	3	5	1	-	9	-
	2013	8	-	4	-	-	4	4
JUMLAH		59	9	16	16	14	55	4
JUMLAH KESELURUHAN		234	94	56	40	18	208	26

Sumber: Maklumat Daripada PKK/PKD Yang Dilawati

Nota: (*) - Maklumat Sehingga Bulan Jun 2013

(TM) - Tiada Maklumat/Rekod

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, penggunaan istilah pulih dalam KPI KPK lebih menggambarkan kadar peningkatan berat badan menuju ke arah pulih. Pengurusan kes yang dijalankan secara lebih agresif pada awal pemberian bakul makanan (dalam tempoh ≤ 6 bakul) dapat meningkatkan kebarangkalian kes tersebut untuk pulih melalui latihan kepada anggota kesihatan yang terlibat dengan pengendalian Program PKKZM.

Pada pendapat Audit, latihan berterusan perlu dilaksanakan bagi memastikan kadar pemulihan KBB dapat dipertingkatkan terutamanya Pulih Pengurusan.

11.5.2.2. Kanak-Kanak KBB Tidak Pulih Berdasarkan Objektif Program

- a. Antara objektif program yang ditetapkan dalam garis panduan ialah untuk meningkatkan berat badan kanak-kanak daripada keluarga miskin yang berumur di antara 6 bulan hingga bawah 6 tahun yang mengalami masalah kurang berat badan (KBB) kepada berat badan normal dalam tempoh 6 hingga 12 bulan selepas menerima bakul makanan. Semakan Audit terhadap Laporan Bulanan/Tahunan Kanak-Kanak KZM Yang Tidak Menerima Dan Menerima Bantuan (KZM 201 A) bagi tahun 2011 sehingga 2013 di kawasan/daerah yang dilawati mendapati hanya 128 kanak-kanak atau 17% yang pulih dalam tempoh 6 hingga 12 bulan, 341 kanak-kanak atau 45% pulih melebihi 12 bulan selepas menerima bakul makanan dan 288 kanak-kanak atau 38% masih belum pulih sehingga bulan Ogos 2013 walaupun ada di antaranya telah diberi bakul makanan antara 4 hingga 6 tahun. Antara faktor menyumbang kepada kelewatan/kegagalan pemulihan tersebut ialah kanak-kanak dikesan mengalami masalah kesihatan seperti kongenital, kelahiran tidak matang (unmature birth) dan *downsyndrom* yang melibatkan 21 kanak-kanak; persekitaran kediaman yang tidak teratur dan sikap ibu bapa yang mengharapkan bantuan ini secara berterusan menyebabkan kesihatan anak-anak kurang diambil peduli. Ini mengakibatkan objektif program tidak tercapai; tahap kesihatan kanak-kanak KBB tidak meningkat dan perbelanjaan Kementerian semakin bertambah. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.6
KANAK-KANAK KBB PULIH/BELUM PULIH
MENGIKUT OBJEKTIF PROGRAM BAGI TAHUN 2011 HINGGA 2013

PEJABAT KESIHATAN	BIL. KANAK-KANAK PULIH					BIL. KANAK-KANAK BELUM PULIH PADA BULAN OGOS 2013				MASALAH KESIHATAN
	12 Bulan Ke Bawah (<1 Tahun)	13-24 Bulan (>1-2 Tahun)	25-48 Bulan (>2-4 Tahun)	49-74 Bulan (>4-6 Tahun)	Jumlah (Bil.)	13-24 Bulan (>1-2 Tahun)	25-48 Bulan (>2-4 Tahun)	49-74 Bulan (>4-6 Tahun)	Jumlah (Bil.)	
Daerah Kinta Perak	2	9	3	1	15	6	3	1	10	1
Daerah Batang Padang Perak	9	5	3	1	18	3	4	0	7	0
Kawasan Kota Kinabalu Sabah	20	21	2	0	43	3	11	0	14	10
Kawasan Tawau Sabah	35	21	7	0	63	7	3	0	10	5
Daerah Jerantut Pahang	8	26	27	17	78	24	26	6	56	0
Daerah Kuala Lipis Pahang	19	29	21	2	71	25	83	1	109	3
Daerah Gua Musang Kelantan	35	104	38	4	181	68	14	0	82	2
JUMLAH	128	215	101	25	469	136	144	8	288	21
JUMLAH	128	341			469	288			288	21

- b. Semakan lanjut di PKD/PKK yang dilawati mendapati bilangan kes kanak-kanak pulih yang diperolehi dari data KZM 201 kumulatif seperti di **Jadual 11.4** adalah berbeza sebanyak 594 kes dengan data KZM 201 A seperti di **Jadual 11.6**. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.7
PERBEZAAN DATA BAGI TAHUN 2011 - 2013

PKD/PKK	KZM 201 KUMULATIF (Bil. Kes Pulih)	KZM 201 A (Bil. Kes Pulih)	PERBEZAAN (Bil. Kes Pulih)
Daerah Kinta Perak	79	15	64
Daerah Batang Padang Perak	168	18	150
Kawasan Kota Kinabalu Sabah	80	43	37
Kawasan Tawau Sabah	74	63	11
Daerah Jerantut Pahang	136	78	58
Daerah Kuala Lipis Pahang	215	71	144
Daerah Gua Musang Kelantan	311	181	130
JUMLAH	1,063	469	594

Sumber: Maklumat Daripada PKK/PKD Yang Dilawati

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, pelbagai faktor luar kawalan yang menyumbang kepada kelewatan pemulihan kes dalam tempoh ditetapkan. Bagaimanapun, perbezaan data yang dilaporkan pula adalah berpunca daripada data yang tidak dikemas kini. Pengurusan data PPKZM telah dipertingkatkan melalui pelaksanaan Registri Kebangsaan PPKZM secara web-based.

Pada pendapat Audit, runding cara pemakanan, lawatan ke rumah kanak-kanak KBB dan pemantauan perlu dipertingkatkan bagi memastikan objektif program tercapai. Selain itu, pengurusan data PPKZM perlu dipantau dari semasa ke semasa bagi memastikan data yang dikumpul adalah terkini dan tepat.

11.5.2.3. Pengurusan Peruntukan Dan Perbelanjaan

a. Peruntukan Bakul Makanan Digunakan Untuk Tujuan Lain

Bagi menjayakan PPKZM, Bahagian Pemakanan Kementerian pada tahun 2011 hingga 2013 telah menerima peruntukan sejumlah RM66.51 juta daripada peruntukan mengurus, peruntukan *One-Off NKRA* bagi kanak-kanak KBB dari kalangan keluarga miskin dan mudah miskin serta untuk PCF di kalangan OA. Peruntukan kewangan tersebut diagihkan oleh Kementerian kepada Jabatan Kesihatan Negeri (JKN), seterusnya JKN menyalurkan peruntukan tersebut berdasarkan bilangan kes yang terdapat di sesebuah daerah/kawasan. Semakan Audit terhadap rekod kewangan di Pejabat Kesihatan Daerah (PKD) Jerantut; Pejabat Kesihatan Kawasan (PKK) Kota Kinabalu; PKD Gua Musang Kelantan mendapati peruntukan yang diterima bagi perolehan bakul makanan khususnya peruntukan *One-Off NKRA* tidak digunakan sepenuhnya bagi tujuan asal peruntukan, sebaliknya digunakan untuk pembelian lain seperti aset dan peralatan; perolehan tikar, perabot, langsir, penghadang, bantal dan keperluan bilik penyusuan susu ibu; hamper program larian dan peserta pertandingan memasak; perbelanjaan makan dan minum mesyuarat; menyediakan cenderahati dan hadiah serta mencetak *t-shirt*. Antara faktor yang menyebabkan perkara ini berlaku ialah tiada pemantauan daripada Pegawai Sains Pemakanan (PSP) Daerah terhadap perbelanjaan semasa; Buku *Vot dummy* tidak disediakan oleh PSP Daerah bagi mengawal perbelanjaan seperti kehendak garis panduan dan PSP Daerah kurang arif berkaitan peraturan kewangan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.8
PERUNTUKAN KEWANGAN BAKUL MAKANAN BAGI
TAHUN 2011 HINGGA 2013 DIGUNAKAN UNTUK TUJUAN LAIN

SUMBER PERUNTUKAN		PEJABAT KESIHATAN	PERIHAL	BELANJA
JENIS	AMAUN (RM)			AMAUN (RM)
Dasar Baru Bakul Makanan Tahun 2013	100,000	PKD Jerantut, Pahang	Elaun perpindahan	2,975.48
<i>One-Off</i> Bakul Makanan Dan <i>Community Feeding</i> (Projek Perintis) Tahun 2012	185,000		Bayaran yuran tahunan Persatuan Pemakanan Malaysia; Bahan pendidikan sambutan bulan pemakanan Malaysia dan yuran <i>15th National Institute Health Meeting</i> .	1,290.00
<i>One-Off</i> Bakul Makanan (PPKZM) Tahun 2011	46,000		Perolehan aset; langsir pejabat; makan/minum peserta Kumpulan Inovasi Kreatif; hamper program larian dan pertandingan memasak; piramid makanan dan lain-lain	31,569.00
JUMLAH	331,000			35,834.48

SUMBER PERUNTUKAN		PEJABAT KESIHATAN	PERIHAL	BELANJA
JENIS	AMAUN (RM)			AMAUN (RM)
One-Off Bakul Makanan Tahun 2012	30,000	PKK Kota Kinabalu Sabah	Model bahan makanan seperti biskut; nasi goreng; nasi lemak dan lain-lain.	6,480.00
JUMLAH	30,000			6,480.00
Dasar Baru Bakul Makanan Tahun 2013	300,000	PKD Gua Musang Kelantan	Makan/minum hari keluarga dan peserta Penyusuan Susu Ibu (PSI); plak perasmian Klinik Rakan Bayi; sewaan khemah hari keluarga; hadiah program mikronutrien.	15,455.00
Dasar Sedia Ada - Mengurus (Program PPKZM) Tahun 2013	172,000		Perolehan aset; cenderahati kpd penceramah PSI; makan/minum bagi program PSI, kursus obesiti dan program PPKZM.	16,446.50
Dasar Sedia Ada - Mengurus (Program PPKZM) Tahun 2012	90,000		Cenderahati peserta PSI, PKD Gerik, penceramah catering sihat dan keluarga KZM; t-shirt kumpulan koir PSI; perolehan aset; makan/minum hari keluarga KZM.	13,635.40
JUMLAH	562,000			45,536.90
JUMLAH KESELURUHAN	923,000			87,851.38

Sumber: Maklumat Daripada PKK/PKD Yang Dilawati

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, skop perbelanjaan peruntukan meliputi aktiviti berkaitan PPKZM dan pemakanan seperti penyusuan susu ibu, pencegahan dan kawalan obesiti serta program pemakanan komuniti. Jawatankuasa Siasatan Dalaman telah ditubuhkan pada 27 Januari 2014 dan siasatan dijangka akan selesai pada akhir bulan Februari 2014.

Pada pendapat Audit, pemantauan ke atas peruntukan dan pengetahuan pegawai berhubung peraturan kewangan perlu dipertingkatkan bagi memastikan peruntukan dibelanjakan mengikut peraturan.

11.5.2.4. Pengurusan Perolehan Dan Pengagihan Bakul Makanan

Bakul makanan mengandungi 2 bahan asas iaitu bahan makanan dan multivitamin. Terdapat 13 pilihan pakej makanan yang boleh dibekalkan kepada kanak-kanak yang layak dengan anggaran harga bagi setiap pilihan ialah RM150. Pilihan pakej makanan yang ditetapkan dalam garis panduan adalah berdasarkan keperluan kanak-kanak KBB bagi meningkatkan berat badan dan tumbesaran. Pakej 1 hingga 12 mengandungi makanan asas yang membekalkan tenaga sebanyak 39,809 - 54,760 kkal dan protein sebanyak 1,415 - 1,549 gram sebulan yang memberi 102 - 104% keperluan kalori dan 204 - 222% keperluan protein harian. Manakala pakej 13 mengandungi susu khas dan multivitamin yang membekalkan tenaga sebanyak 8,856 kkal dan protein sebanyak 266 - 535 gram sebulan yang memberi 23% keperluan kalori

dan 39 - 78% keperluan protein harian. Semakan Audit di daerah/kawasan yang dilawati mendapati perkara seperti berikut:

a. Harga Bakul Makanan Tidak Berdasarkan Garis Panduan

Semakan Audit terhadap Laporan Kanak-Kanak KBB Menerima Bantuan (KZM 201); sebut harga pembekal dan baucar bayaran di PKD Kinta Perak; PKK Kota Kinabalu dan Tawau Sabah; PKD Jerantut dan Kuala Lipis Pahang serta PKD Gua Musang Kelantan mendapati nilai perolehan setiap bakul makanan melebihi kadar RM150 yang ditetapkan dalam garis panduan. Antara faktor yang menyebabkan perkara ini berlaku ialah kenaikan harga bagi barang terlibat dan perbezaan harga item dalam bakul yang tinggi khususnya di kawasan pedalaman. Ini mengakibatkan berlaku pertambahan perbelanjaan sebanyak RM4.70 hingga RM88.80 bagi setiap bakul makanan dengan nilai keseluruhan berjumlah RM0.24 juta. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.9
HARGA BAKUL MAKANAN MELEBIHI KADAR DITETAPKAN

TEMPOH (Tahun)	PAKEJ	NILAI PEROLEHAN (RM)	PERTAMBAHAN HARGA SEUNIT (RM)	BILANGAN BAKUL	JUMLAH PERTAMBAHAN HARGA (RM)
PKD KINTA PERAK					
2011 - Ogos 2013	8	159.40	9.40	3,079	28,942.60
PKK KOTA KINABALU SABAH					
2011 - Jun 2012	8	183.20	33.20	207	6,872.40
	9	154.70	4.70	726	3,412.20
Julai 2012 - April 2013	13	210.80	60.80	523	31,798.40
Mei - Ogos 2013	13	156.40	6.40	63	403.20
PKK TAWAU SABAH					
2011 - Ogos 2013	8	238.80	88.80	622	55,233.60
	8	176.00	26.00	797	20,722.00
PKD JERANTUT PAHANG					
2011 - Ogos 2013	8	165.50	15.50	2,848	44,144.00
PKD KUALA LIPIS PAHANG					
2011	8	167.94	17.94	135*	2,421.90
2012	8	167.94	17.94	1,204*	21,599.76
2013	8	154.94	4.94	429*	2,119.26
2012 - Ogos 2013	8	154.94	4.94	128*	632.32
PKD GUA MUSANG KELANTAN					
Januari 2011 - Mac 2012	9	171.55	21.55	924	19,912.20
JUMLAH KESELURUHAN					238,213.84

Sumber: Maklumat Daripada PKK/PKD Yang Dilawati

Nota: (*) - Maklumat Daripada Baucar Bayaran

b. Kandungan Bakul Makanan Tidak Berdasarkan Garis Panduan

Kandungan dan kuantiti makanan tidak berdasarkan 13 pilihan pakej makanan ditetapkan di semua Pejabat Kesihatan Daerah/Kawasan yang

dilawati. Antara faktor yang menyebabkan perkara ini berlaku ialah kandungan bakul diubahsuai oleh PSP mengikut permintaan penerima bantuan, pengubahsuaian dibuat mengikut bajet yang diperuntukkan dan lain-lain. Ini mengakibatkan keperluan kalori dan protein harian kanak-kanak KBB tidak mencukupi dan boleh melambatkan kenaikan berat badan kanak-kanak serta bertentangan dengan garis panduan yang ditetapkan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.10
KANDUNGAN BAKUL MAKANAN TIDAK BERDASARKAN GARIS PANDUAN

PAKEJ	KANDUNGAN BAKUL (Mengikut GP)		UBAHSUAI KUANTITI DAN KANDUNGAN BAKUL MAKANAN OLEH PEGAWAI SAINS PEMAKANAN (PSP) DAERAH						
			KINTA PERAK	B.PADANG PERAK	K.KINABALU SABAH	TAWAU SABAH	JERANTUT PAHANG	K.LIPIS PAHANG	GUA MUSANG KELANTAN
	Jenis	Kuantiti							
8	Beras	5kg	✓	✓	TB	X	✓	10kg	✓
	Susu	2kg	✓	✓	TB	✓	✓	✓	✓
	Bijirin Sarapan	1kg	X	X	TB	✓	660g	X	X
	Biskut	2kg	400g / 625g	1.5kg	TB	✓	1,371g	X	800g
	Sardin Tin	155g x 7 tin	155 x 5 tin	✓	TB	X	✓	155 x 5 tin	✓
	Minyak Masak	1kg	✓	✓	TB	X	✓	2kg	✓
	Serbuk Malt Coklat	1kg	900g / 500g	400g	TB	✓	✓	X	✓
	Multivitamin	30 biji	120ml	✓	TB	60 biji	100 biji	100 biji	175ml
	MENU YANG DITAMBAH DALAM BAKUL MAKANAN OLEH PSP BAGI PAKEJ 8		Tepung Gandum (1kg)	TB	TB	TB	Marjerin (480g)	Telur Ayam 30 biji	TB
			Kacang Hijau (1kg)	TB	TB	TB	TB	TB	TB
			Peanut Butter (200g)	TB	TB	TB	TB	TB	TB
			Susu Formula Khas (800g)	TB	TB	TB	TB	TB	TB
TEMPOH (Tahun)			2011-2013	2013	TB	2011-2013	2011-2013	2011-2012	2012-2013
13	Susu Formula Khas	1.8kg	TB	2kg	1.3kg	TB	2kg	2kg	1.6kg
	Vitamin	30 biji	TB	120ml	✓	TB	100 biji	100 biji	175ml
	MENU YANG DITAMBAH DALAM BAKUL MAKANAN OLEH PSP BAGI PAKEJ 13		TB	Bijirin Sarapan (500g)	Susu Tepung (1kg)	TB	TB	TB	TB
			TB	Biskut (2kg)	Serbuk Coklat (400g)	TB	TB	TB	TB
			TB	Serbuk Coklat (400g)	TB	TB	TB	TB	TB
TEMPOH (Tahun)			TB	2011-2012	2012-2013	TB	2011-2013	2013	2012-2013
5	Bihun	3kg	TB	TB	TB	TB	TB	TB	2.7kg
	Susu	2kg	TB	TB	TB	TB	TB	TB	✓
	Bijirin Sarapan	1kg	TB	TB	TB	TB	TB	TB	X
	Biskut	2kg	TB	TB	TB	TB	TB	TB	694g
	Sardin Tin	155g x 7 tin	TB	TB	TB	TB	TB	TB	✓
	Marjerin	250g	TB	TB	TB	TB	TB	TB	240g

PAKEJ	KANDUNGAN BAKUL (Mengikut GP)		UBAHSUAI KUANTITI DAN KANDUNGAN BAKUL MAKANAN OLEH PEGAWAI SAINS PEMAKANAN (PSP) DAERAH						
	Jenis	Kuantiti	KINTA PERAK	B.PADANG PERAK	K.KINABALU SABAH	TAWAU SABAH	JERANTUT PAHANG	K.LIPIS PAHANG	GUA MUSANG KELANTAN
	Serbuk Malt Coklat	1kg	TB	TB	TB	TB	TB	TB	✓
	Multivitamin	30 biji	TB	TB	TB	TB	TB	TB	175ml
TEMPOH (Tahun)			TB	TB	TB	TB	TB	TB	2012-2013

Sumber: Maklumat Daripada PKK/PKD Yang Dilawati

Nota: (✓) - Tiada Ubahsuai Dibuat

(X) - Tidak Dibekalkan Dalam Bakul Makanan

(TB) - Tidak Berkaitan

c. Butiran Pesanan Kerajaan Tidak Lengkap Dan Perolehan Item Berbeza Daripada Sebut Harga Pembekal

Arahan Perbendaharaan (AP) 176.1 (a) dan (b) menetapkan perhatian khusus hendaklah diberikan kepada maklumat penuh mengenai perolehan, harga seunit yang dipersetujui, kuantiti yang dikehendaki, tarikh, masa dan tempat serahan dan lain-lain yang berkenaan. Selain itu, bagi perolehan yang tidak melebihi RM50,000 Pesanan Kerajaan perlu dikeluarkan bagi menjamin kepentingan Kerajaan. Semakan Audit mendapati Pesanan Kerajaan yang dibuat bagi tujuan perolehan bakul makanan tidak lengkap diisi di ruangan jenis, kuantiti dan harga sebaliknya hanya dicatat dengan bilangan bakul makanan yang diperlukan sahaja menyebabkan pengesahan barangan tidak dapat dilakukan. Pihak Audit turut dimaklumkan, item bakul makanan yang diterima berbeza dengan item yang disenaraikan dalam sebut harga pembekal kerana PSP yang bertanggungjawab telah membuat perubahan pesanan melalui panggilan telefon kepada pembekal mengikut permintaan dan kesesuaian penerima bakul makanan ketika itu. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.11
PEROLEHAN ITEM BERBEZA DARIPADA SEBUT HARGA PEMBEKAL

NO. BAUCAR/ TARIKH	PERIHAL	AMAUN (RM)	SEBUT HARGA PEMBEKAL	PEMERIKSAAN FIZIKAL AUDIT	PERBEZAAN
B2412 / 28.05.2013	Perolehan 240 unit bakul makanan	24,000	Beras-5kg; sardin-5 tin; minyak masak-1kg; tepung gandum-1kg; susu tepung Fernleaf-2kg; Malt coklat (Milo-1kg); biskut-1kg.	Beras-5kg; sardin-5 tin; minyak masak-1kg; tepung gandum-1kg; susu tepung Fernleaf-1.2kg; O'coco-900g; biskut-400g.	- Kuantiti susu tepung Fernleaf kurang 800g. - Malt coklat berbeza jenama (Milo) ditukar kepada O'coco dan kuantiti kurang 100g. - Kuantiti biskut kurang 600g.
B3597 / 15.07.2013	Perolehan 204 unit bakul makanan	20,400	Beras-5kg; sardin-5 tin; minyak masak-1kg; tepung gandum-1kg; susu tepung Fernleaf-1.2kg; Malt coklat (Milo-1kg); biskut-1kg.	Beras-5kg; sardin-5 tin; minyak masak-1kg; Malt coklat (Milo-500g); biskut-625g; Peanut Butter-200g; kacang hijau-1kg.	- Kuantiti Malt coklat (Milo) kurang 500g. - Kuantiti biskut kurang 375g. - Peanut Butter (200g) dan kacang hijau (1kg) yang diberikan tiada dalam sebut harga asal.

Sumber: Maklumat daripada PKK/PKD yang dilawati

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, harga bakul makanan yang ditetapkan adalah pada kadar RM150. Bagaimanapun, mulai 2 April 2013 harga bakul makanan telah dinaikkan kepada RM180 yang melibatkan kawasan pedalaman di mana kos barang makanan tersebut adalah lebih tinggi. Kadar dan kandungan bakul makanan akan dikaji semula apabila penambahbaikan kepada Garis Panduan Program Pemulihan Kanak-kanak Kekurangan Zat Makanan 2008. Jawatankuasa Siasatan Dalaman telah ditubuhkan pada 27 Januari 2014 bagi menyiasat perubahan yang telah dibuat ke atas item bakul makanan yang berbeza dengan sebut harga pembekal. Selain itu pegawai berkenaan telah diberi teguran dan peringatan supaya mematuhi peraturan. Tindakan yang diambil dijangka selesai pada akhir bulan Februari 2014.

Pada pendapat Audit, pengurusan perolehan dan pengagihan bakul makanan perlu berpandukan garis panduan yang berkuat kuasa dan peraturan kewangan yang ditetapkan.

11.5.2.5. Program *Community Feeding* (PCF)

Program *Community Feeding* (PCF) ialah PPKZM yang disasarkan kepada semua kanak-kanak OA berumur dari 6 bulan hingga 6 tahun yang berada di sesuatu kawasan komuniti di negeri Kelantan, Pahang, dan Perak. Program ini dilaksanakan oleh sekumpulan sukarelawan yang kebanyakannya terdiri di kalangan OA dengan elaun RM150 seorang sebulan. Antara tanggungjawabnya ialah menyediakan dan memberikan keperluan makanan kepada kanak-kanak OA di bawah umur 6 tahun (5 hingga 6 kali/minggu), memantau berat badan kanak-kanak serta memberi pendidikan kesihatan kepada golongan ibu dan kanak-kanak OA dengan menggunakan bahasa ibunda dengan kerjasama anggota kesihatan. Selain diberi makanan secara harian di bawah PCF, kanak-kanak yang mengalami KBB teruk dan KBB sederhana di kalangan OA juga akan menerima bantuan bakul makanan. Semakan Audit di PKD Jerantut dan Kuala Lipis, Pahang serta Gua Musang, Kelantan mendapati perkara-perkara seperti berikut:

a. Pencapaian Program *Community Feeding* (PCF)

Kementerian menyasarkan kanak-kanak OA kekurangan berat badan (KBB) yang terlibat dengan PCF boleh dipulihkan dalam tempoh 6 bulan dengan petunjuk prestasi pulih 25% dalam tempoh tersebut. Semakan Audit ke atas prestasi pulih kanak-kanak OA bagi bulan Januari hingga Ogos 2013 di 3 negeri terlibat mendapati secara keseluruhannya adalah 36.2% dan mencapai petunjuk prestasi yang ditetapkan. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.12
BILANGAN KES PULIH PCF

NEGERI	JUMLAH KES KZM	BIL. KES PULIH	PERATUS PULIH (%)
Perak	262	81	30.9
Kelantan	55	23	41.8
Pahang	24	16	66.7
JUMLAH	341	120	35.2

Sumber: Maklumat Daripada Bahagian Pemakanan Ibu Pejabat

b. Pemberian Elaun Sukarelawan OA Tanpa Kelulusan

Pemberian elaun sukarelawan perlu mendapat kelulusan khas daripada Pihak Berkuasa Kewangan seperti Perbendaharaan. Semakan Audit mendapati elaun sukarelawan berjumlah RM28,350 seperti di **Jadual 11.13** telah dibayar. Bagaimanapun tiada bukti menunjukkan kelulusan khas telah diperolehi oleh Kementerian berhubung perkara ini. Ia berlaku disebabkan Kementerian tidak maklum berhubung keperluan kelulusan khas bagi pembayaran elaun tersebut dan mengakibatkan perbelanjaan dibuat tanpa kelulusan daripada Pihak Berkuasa.

JADUAL 11.13
BAYARAN ELAUN KEPADA SUKARELAWAN
TANPA KELULUSAN PERBENDAHARAAN BAGI TAHUN 2013

BIL.	NO. BAUCAR/ TARIKH	PERIHAL	AMAUN (RM)
PKD JERANTUT, PAHANG			
1	B1944 / 05.12.2012	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Oktober 2012.	3,300
2	B1945 / 05.12.2012	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan November 2012.	3,300
3	B2380 / 02.01.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Disember 2012.	3,300
4	B1326 / 31.07.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Februari dan Mac 2013.	2,400
5	B1327 / 31.07.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan April hingga Julai 2013.	4,800
JUMLAH			17,100
PKD KUALA LIPIS, PAHANG			
1	B0829 / 20.05.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Mac 2013.	150
2	B0772 / 16.05.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan April 2013.	600
3	B1067 / 18.06.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Mei 2013.	600
4	B1470 / 23.07.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Jun 2013.	600
5	B1547 / 06.08.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Julai 2013.	600
JUMLAH			2,550

BIL.	NO. BAUCAR/ TARIKH	PERIHAL	AMAUN (RM)
PKD GUA MUSANG KELANTAN			
1	B0482 / 27.03.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Mac 2013.	1,350
2	B0798 / 30.04.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan April 2013.	1,350
3	B1121 / 22.05.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Mei 2013.	750
4	B1160 / 29.05.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Mei 2013.	750
5	B1358 / 23.06.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Jun 2013.	750
6	B1615 / 14.07.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Jun 2013.	750
7	B1614 / 14.07.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Julai 2013.	1,500
8	B1935 / 14.08.2013	Bayaran elaun sukarelawan OA bagi bulan Ogos 2013.	1,500
JUMLAH			8,700
JUMLAH KESELURUHAN			28,350

Sumber: Maklumat Daripada Baucar Bayaran PKD Yang Dilawati

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, pembayaran dibuat sebagai kesinambungan program yang telah dijalankan oleh pihak JAKOA sebelum ini. Surat permohonan kelulusan pembayaran telah dikemukakan kepada Ketua Setiausaha Perbendaharaan pada 31 Disember 2013 dan Kementerian telah pun memperolehi kelulusan daripada Kementerian Kewangan, melalui surat KK/BP/WAI 09/547/1 Jld.8 s.k5/2013 (5) bertarikh 23 Januari 2013.

c. Menu Makanan Harian Berbeza Antara Negeri

Aktiviti utama dalam PCF ialah semua kanak-kanak OA berumur 6 tahun ke bawah diberikan makanan harian 5 atau 6 kali seminggu termasuk makanan berkalori dan berprotein tinggi iaitu *Ready to Use Therapeutic Food* (RUTF) sebanyak 2 - 3 kali seminggu bagi meningkatkan berat badan. Semakan Audit di PKD Jerantut dan Kuala Lipis di Pahang serta PKD Gua Musang di Kelantan mendapati menu makanan harian dan jadual waktu harian pemberian makanan adalah berbeza antara negeri. Ini disebabkan garis panduan khusus masih belum diwujudkan bagi program ini memandangkan ia baru dilaksanakan pada tahun 2013. Butiran adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 11.14
MENU DAN JADUAL PEMBERIAN MAKANAN BERBEZA

HARI	MENU MAKANAN HARIAN PUSAT COMMUNITY FEEDING		
	PKD JERANTUT PAHANG	PKD KUALA LIPIS PAHANG	PKD GUA MUSANG KELANTAN
Isnin	Air Susu Tepung Penuh Krim (STPK), RUTF, Biskut dan Multivitamin	STPK, RUTF, Biskut dan Multivitamin	STPK, RUTF, Biskut dan Multivitamin
Selasa	STPK, *Ready-cooked Food dan Multivitamin	STPK, Nasi, Telur/Ikan Bilis dan Multivitamin	STPK, Biskut dan Multivitamin
Rabu	STPK, *Ready-cooked Food dan Multivitamin	STPK, Nasi, Kari Ayam dan Multivitamin	STPK, RUTF dan Multivitamin
Khamis	STPK, *Ready-cooked Food dan Multivitamin	STPK, Nasi, Sardin dan Multivitamin	STPK, Biskut dan Multivitamin
Jumaat	STPK, RUTF, Biskut dan Multivitamin	STPK, RUTF, Biskut dan Multivitamin	Tiada Aktiviti
Sabtu	Tiada Aktiviti	Tiada Aktiviti	STPK, RUTF, Biskut dan Multivitamin
Ahad	Tiada Aktiviti	Tiada Aktiviti	STPK, Biskut dan Multivitamin

Sumber: Maklumat Daripada PKK/PKD Yang Dilawati

Nota: (*) - Ready-Cooked Food
- Mihun / Mi Kering Goreng Sardin
- Nasi Goreng Marjerin
- Lempeng / Cucur Susu

- Nasi Putih Telur Goreng
- Bubur Kacang Bersusu
- Bubur Nasi Ikan Bilis

GAMBAR 11.1

Pusat Community Feeding
Kg. Pagar Kuala Lipis, Pahang
- Kanak-Kanak OA Dihidangkan Makan Pagi
(29.08.2013)

GAMBAR 11.2

Pusat Community Feeding
Kg. Pagar Kuala Lipis, Pahang
- Menu STPK, Nasi Bersama Sardin, Telur Dan Multivitamin Dihidangkan Pada Hari Khamis
(29.08.2013)

GAMBAR 11.3

Pusat Community Feeding
Kg. Sg. Tiang Jerantut, Pahang
- Menu STPK, Mee Goreng Dan Multivitamin Dihidangkan Pada Hari Selasa
(27.08.2013)

GAMBAR 11.4

Pusat Community Feeding
Kg. Langsung Gua Musang, Kelantan
- Menu STPK, RUTF Dan Multivitamin Dihidangkan Pada Hari Selasa
(24.09.2013)

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, jenis makanan selain RUTF adalah mengikut kesesuaian dan cita rasa kanak-kanak. Menu yang

disediakan adalah mengikut kreativiti pihak Jabatan Kesihatan Negeri berdasarkan harga yang telah ditetapkan. Draf Garis Panduan Program Community Feeding sedang dimurnikan dan akan diguna pakai pada Mac 2014.

d. Tiada Rekod Kawalan Bagi Stok RUTF

*Ready to Use Therapeutic Food (RUTF) merupakan makanan harian yang diberikan kepada kanak-kanak OA 2-3 kali seminggu. RUTF mengandungi tenaga padat diperkaya dengan mikronutrien yang diperbuat daripada kacang tanah, minyak, gula dan susu tepung. Pemeriksaan Audit mendapati PKD Jerantut, Pahang ada membuat perolehan stok RUTF sebanyak 900 paket bernilai RM4,320 (RM4.80 seunit) pada tahun 2013 bagi kegunaan harian kanak-kanak OA selama 6 bulan di Kg. Sungai Tiang, Kg. Sg. Mai dan Kg. Sungai Koi. Bagaimanapun didapati rekod kawalan stok tidak diwujudkan bagi mengawal stok RUTF. Selain itu pemeriksaan fizikal Audit mendapati stok RUTF tidak disimpan di stor khas, sebaliknya ia disimpan di ruang makan (pantry) Unit Pemakanan PKD Jerantut. Ini mengakibatkan baki semasa stok tidak dapat disahkan dan stok RUTF yang disimpan di *pantry* terdedah kepada ancaman makhluk perosak seperti tikus, semut dan cicak. Butiran adalah seperti di gambar berikut:*

GAMBAR 11.5

*Unit Pemakanan PKD Jerantut Pahang
- Stok RUTF Di Simpan Di Pantry Unit Pemakanan
Disebabkan Tiada Stor Khas
(27.08.2013)*

GAMBAR 11.6

*Unit Pemakanan PKD Jerantut Pahang
- Bekas Penyimpanan Stok RUTF
Di Tebuk Oleh Tikus
(27.08.2013)*

GAMBAR 11.7

*Unit Pemakanan PKD Jerantut Pahang
- Bekas Penyimpanan Stok RUTF Di Tebuk Oleh Tikus
(27.08.2013)*

GAMBAR 11.8

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, stok RUTF telah disimpan ke dalam almari besi dan borang KEW-PS4 telah digunakan mulai bulan September 2013. Penggunaan bilik stor yang lebih sesuai akan digunakan oleh Unit Pemakanan apabila Klinik Kesihatan Jerantut siap pada pertengahan tahun 2014.

Pada pendapat Audit, pihak Kementerian perlu memantau keberkesanan PCF dan memastikan program ini dilaksanakan mengikut semua peraturan yang ditetapkan.

11.5.2.6. Perjanjian Kontrak

a. Klausula Kontrak Tidak Dipatuhi

Kontrak pembekalan susu formula khas bagi kanak-kanak kekurangan zat makanan di antara Tuah Cempaka Enterprise dengan PKD Kuala Lipis dimeterai pada bulan Mac 2013 bagi tempoh 11 bulan dengan nilai RM179,388. Antara klausa yang terdapat dalam perjanjian tersebut ialah pesanan Kerajaan akan dibuat oleh pegawai bertanggungjawab secara rasmi serta bertulis kepada Kontraktor dan Kerajaan tidak bertanggungjawab ke atas pesanan yang dibuat selain daripada rasmi dan bertulis. Kerajaan boleh mengambil tindakan bagi kelewatan bekalan barang makanan dengan menamatkan kontrak dan merampas cagaran, membeli barang makanan daripada sumber lain dan perbezaan harga dibayar oleh Kontraktor serta mengenakan denda pada kadar 5% atau 10% bergantung kepada keadaan. Semakan Audit mendapati Pesanan Kerajaan secara rasmi dan bertulis tidak dibuat kepada Kontraktor bagi 4 inbois iaitu pada 10 Jun, 8 Julai, 5 dan 22 Ogos 2013. Setiap inbois bernilai RM15,552 dengan jumlah keseluruhan bernilai RM62,208, sebaliknya pesanan hanya dibuat melalui telefon oleh PSP kepada Kontraktor. Akibatnya tindakan denda atau penamatan kontrak sukar diambil kerana tiada bukti pesanan dibuat terhadap pembekal walaupun surat amaran ada dikeluarkan pada 1 Ogos 2013 terhadap kelewatan pembekalan bakul makanan bagi bulan Mei hingga Julai 2013. Antara faktor yang menyebabkan perkara ini berlaku adalah kerana PKD Kuala Lipis tidak memberi perhatian terhadap keperluan syarat-syarat kontrak dan kontrak tidak disemak oleh Penasihat Undang-Undang (PUU) Kementerian. Keadaan ini menyebabkan bekalan bakul makanan lewat diterima dan tidak dapat diagihkan kepada penerima pada masa yang ditetapkan sekali gus menjejaskan aktiviti PPKZM.

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, penambahbaikan akan dibuat pada perjanjian kontrak yang baru bagi tahun 2014 serta disemak oleh Penasihat Undang-Undang.

Pada pendapat Audit, kegagalan pegawai mengeluarkan Pesanan Kerajaan yang menyebabkan denda tidak dapat dikenakan perlu diambil tindakan sewajarnya.

b. Kontrak Tidak Disediakan

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan kontrak hendaklah ditandatangani secepat mungkin selepas semua terma dan syarat dipersetujui oleh kedua-dua pihak selewat-lewatnya empat (4) bulan dari tarikh keluarnya Surat Setuju Terima (SST). PKD Gua Musang, Kelantan ada melaksanakan perolehan susu tepung penuh krim pada bulan Jun 2013 dan pembekalan bakul makanan bagi PPKZM pada bulan Mac 2013 (masing-masing) secara sebut harga melalui *e-Bidding*. Semakan Audit mendapati sehingga 31 Oktober 2013 kontrak bernilai RM0.56 juta tersebut masih belum disediakan dengan kelewatan 13 hingga 112 hari. Butiran lanjut seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.15
KONTRAK BELUM DISEDIAKAN BAGI PEROLEHAN
SUSU TEPUNG DAN BAKUL MAKANAN SEHINGGA 31 OKTOBER 2013

NAMA PEMBEKAL	PERIHAL	AMAUN (RM)	TARIKH		LEWAT (Hari)
			SURAT SETUJU TERIMA	KONTRAK PERLU DISEDIAKAN	
Wana Purnama Enterprise	Membekal Dan Menghantar Bakul Makanan Kanak-Kanak KZM 2013	479,996.20	11.03.2013	11.07.2013	112
Zanita Mohd Noor	Membekal Dan Menghantar Susu Tepung Penuh Krim Bagi Program PPKZM Dan Ibu Anemia Ke PKD Gua Musang	77,000.00	18.06.2013	18.10.2013	13

Sumber: Maklumat Daripada PKK/PKD Yang Dilawati

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, perjanjian kontrak sedang disediakan oleh PKD dan dijangka siap pada bulan Februari 2014.

Pada pendapat Audit, pengurusan kontrak bagi perolehan bakul makanan perlu dipertingkatkan bagi menjaga kepentingan Kerajaan.

11.5.2.7. Pengesahan Sumber Pendapatan

Pada tahun 1989, di bawah PPKZM pemberian bantuan bakul makanan kepada kanak-kanak kekurangan berat badan (KBB) makanan diberikan di kalangan keluarga miskin tegar, iaitu pendapatan isi rumah antara RM430 hingga RM540 di Semenanjung Malaysia termasuk Sabah dan Sarawak. Manakala bagi pemberian bantuan di bawah Program 1 Azam bermula pada tahun 2011, pemberian bantuan bakul makanan diperluaskan di kalangan keluarga miskin dan mudah miskin iaitu pendapatan isi rumah kurang daripada RM2,000 sebulan. Pendapatan keluarga disahkan oleh anggota kesihatan Klinik Kesihatan berkaitan dan lawatan fizikal perlu dibuat ke kediaman kanak-kanak KBB bagi memastikan mereka benar-benar layak untuk menerima bantuan. Semakan Audit mendapati perkara seperti berikut:

a. Tiada Bukti Kediaman Dilawati

Tiada bukti lawatan fizikal dibuat oleh anggota kesihatan terlibat sebelum bantuan bakul makanan diberikan seperti yang ditetapkan dalam garis panduan. Selain itu, lawatan fizikal Audit bersama-sama PSP di PKD Batang Padang Perak dan PKK Kota Kinabalu Sabah mendapati mereka menginap di kediaman sendiri, keadaan kediaman penerima bantuan agak selesa yang dilengkapi dengan perabot, peralatan elektrik seperti set *home theatre* dan memiliki kenderaan sendiri yang menimbulkan keraguan sama ada mereka ini boleh dikategorikan sebagai golongan miskin, seterusnya layak menerima bantuan daripada Kementerian.

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, Garis Panduan PPKZM 2008 tidak menyediakan sebarang borang atau format untuk pengesahan semasa lawatan dilakukan. Format khas bagi tujuan pengesahan lawatan ke rumah akan diperkenalkan dalam semakan Garis Panduan Program Pemulihan Kanak-kanak Kekurangan Zat Makanan.

b. Tiada Pengesahan Sumber Pendapatan

Semakan terhadap borang profail kes (KZM 102) dan rekod kanak-kanak yang berkaitan di daerah/kawasan yang dilawati mendapati butiran pendapatan isi rumah ada direkodkan dalam borang profail kes. Bagaimanapun tiada surat sokongan pengesahan pendapatan daripada pihak sepatutnya sebagai bukti bagi mengesahkan rekod tersebut adalah benar dan sahih. Semakan lanjut Audit mendapati pengesahan pendapatan hanya dibuat secara lisan oleh ibu atau bapa kanak-kanak KBB ketika lawatan ke klinik berkaitan. Antara faktor yang menyebabkan perkara ini berlaku ialah tiada format disediakan oleh Kementerian bagi tujuan pengesahan dan kebanyakan ibu bapa kanak-kanak KBB bekerja sendiri

serta tiada penyata pendapatan. Ini mengakibatkan maklumat mengenai pendapatan isi rumah di dalam borang profail kes kanak-kanak KBB boleh dimanipulasi dan diragui kesahihannya.

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, maklumat pendapatan isi rumah hanya diperolehi secara lisan daripada ibu bapa atau penjaga penerima ketika lawatan ke klinik atau lawatan ke rumah oleh anggota kesihatan. Tiada pengesahan pendapatan dibuat sekiranya tiada penyata gaji. Format khas bagi tujuan pengesahan sumber pendapatan akan diperkenalkan dalam semakan Garis Panduan Program Pemulihan Kanak-kanak Kekurangan Zat Makanan.

Pada pendapat Audit, Kementerian perlu memastikan format khas yang akan diperkenalkan dapat mengenal pasti penerima yang benar-benar layak menerima bantuan.

11.5.2.8. Penyenggaraan Stor

Tatacara berkaitan stor ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan (PP) Bil. 5 Tahun 2009, antaranya pegawai penerima dilantik dan diberi tanggungjawab oleh Ketua Jabatan untuk menerima dan mengesahkan stok yang diperolehi serta memastikan setiap stok yang diterima menepati spesifikasi ditetapkan; penerimaan dan pengeluaran stok perlu didaftarkan dalam borang ditetapkan; pemeriksaan perlu dijalankan dari semasa ke semasa untuk mengesan dan mengenal pasti kelemahan yang menyebabkan stok berlebihan, berkurangan, rosak, usang, luput tempoh dan sebagainya. Stor klinik kesihatan boleh dikategorikan sebagai Stor Utama kerana perolehan stok dibuat sendiri oleh PKD dan selaras dengan Surat Arahan Timbalan Ketua Setiausaha (Kewangan) Kementerian Kesihatan Malaysia Bil.(33) dlm KKM-57/S1/04 Jld. 3 bertarikh 31 Julai 2012 berkenaan dengan Pengkategorian Semula Stor di Kementerian. Bekalan stok vitamin, susu tepung, stok item bakul makanan dan stok RUTF untuk tujuan PPKZM ada disimpan di klinik kesihatan/PKD berkaitan bagi tujuan pengagihan. Semakan Audit terhadap penyelenggaraan stor dan lawatan fizikal bersama-sama PSP mendapati perkara seperti berikut:

a. Pegawai Stor Dan Penerima Stok Tidak Dilantik

Pegawai stor dan penerima stok tidak dilantik di stor klinik kesihatan dan pejabat kesihatan tempat penyimpanan stok vitamin, susu tepung, stok item bakul makanan dan stok RUTF di PKD Batang Padang Perak; PKK Kota Kinabalu dan PKK Tawau Sabah serta PKD Jerantut dan PKD Kuala Lipis Pahang. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.16
PEGAWAI STOR / PENERIMA STOK TIDAK DILANTIK

BIL.	PEJABAT KESIHATAN DAERAH (PKD) / KAWASAN (PKK)	LOKASI
1	PKD Batang Padang Perak	Klinik Kesihatan (KK) Tapah
2	PKK Kota Kinabalu Sabah	Klinik Kesihatan Ibu Anak (KKIA) Jalan Kebajikan KKIA Pekan
3	PKK Tawau Sabah	KKIA Bandar
4	PKD Jerantut Pahang	Pejabat PSP Jerantut KK Jerantut
5	PKD Kuala Lipis Pahang	KK Padang Tengku

b. Rekod Tidak Diselenggarakan

Urusan penerimaan stok perlu menggunakan Kad Kawalan Stok (Kew.PS-3) dan Kad Petak (Kew.PS-4) serta Borang Pengeluaran Stok (Kew.PS-10) bagi proses pengeluaran. Pemeriksaan Audit mendapati rekod ada dibuat bagi mencatatkan penerimaan dan pengeluaran stok vitamin, susu tepung dan bakul makanan di PKD, bagaimanapun ia tidak menggunakan Kad Kew.PS-3 dan Kew.PS-4 seperti yang ditetapkan dalam peraturan. Selain itu didapati tiada Borang Pengeluaran Stok (Kew.PS-10) disediakan apabila stok dikeluarkan daripada stor. Butiran adalah seperti di **Jadual 11.17**.

c. Pemeriksaan Stok Tidak Dibuat

Pengiraan stok dibuat apabila berlaku transaksi penerimaan dan pengeluaran oleh pegawai stor di Stor Unit dan Stor Utama, manakala pemeriksaan dan verifikasi stor perlu dilaksanakan sekurang-kurangnya setahun sekali oleh pegawai yang dilantik di Stor Utama. Pemeriksaan Audit mendapati pengiraan stok tidak dibuat dan pemeriksaan serta verifikasi stor juga tidak dibuat setahun sekali sebagaimana yang dikehendaki oleh peraturan. Bagaimanapun stok ada direkodkan dengan menggunakan buku log dan borang Kew300-J4. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.17
PENYELENGGARAN REKOD DAN PEMERIKSAAN STOK DI STOR PKD

BIL.	PEJABAT KESIHATAN DAERAH (PKD) / KAWASAN (PKK)	PENYELENGGARAAN REKOD			PEMERIKSAAN STOK			REKOD YANG DIGUNAKAN UNTUK MEREKOD STOK
		KEW-PS3	KEW-PS4	KEW-PS10	PENGIRAAN	PEMERIKSAAN	VERIFIKASI	
1	PKD KINTA PERAK							
	KK Gunung Rapat	X	X	X	X	X	X	Kew.300-J4
2	PKK KOTA KINABALU SABAH							
	KKIA Jalan Kebajikan	X	X	X	X	X	X	Kew.300-J4
	KKIA Pekan	X	X	X	X	X	X	Kew.300-J4

BIL.	PEJABAT KESIHATAN DAERAH (PKD) / KAWASAN (PKK)	PENYELENGGARAAN REKOD			PEMERIKSAAN STOK			REKOD YANG DIGUNAKAN UNTUK MEREKOD STOK
		KEW-PS3	KEW-PS4	KEW-PS10	PENGIRAAN	PEMERIKSAAN	VERIFIKASI	
3	PKK TAWAU SABAH							
	KKIA Bandar	X	X	X	X	X	X	Laporan Program KZM-IDD- KZM/IDD Pind 1/09
4	PKD JERANTUT PAHANG							
	Pejabat PSP Jerantut	X	X	X	X	X	X	Buku Log
	KK Jerantut	X	X	X	X	X	X	Buku Log
5	PKD KUALA LIPIS PAHANG							
	KK Padang Tengku	✓	✓	X	X	X	X	KEW-PS4
6	PKD GUA MUSANG KELANTAN							
	KK Bandar Gua Musang	X	X	X	X	X	X	Kew.300-J4

Nota: (✓) - Dilaksanakan (X) - Tidak Dilaksanakan

d. Stok Tidak Dapat Dikesan

Antara tujuan pemeriksaan stok diadakan dari semasa ke semasa ialah untuk mengesan dan mengenal pasti kelemahan yang menyebabkan stok berlebihan, berkurangan, rosak, usang, luput tempoh dan sebagainya. Semakan Audit mendapati perkara seperti berikut:

- i. Pemeriksaan Audit terhadap rekod stok dan pengiraan fizikal stok di stor Klinik Kesihatan (KK) Padang Tengku Kuala Lipis, Pahang dan stor KK Bandar Gua Musang, Kelantan mendapati tiada pemeriksaan diadakan dari semasa ke semasa dan berlaku perbezaan baki stok Susu Pediasure dan bakul makanan pakej 8 berjumlah RM49,521.50. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.18
STOK SUSU PEDIASURE DAN BAKUL MAKANAN TIDAK DAPAT DIKESAN

BIL.	PEJABAT KESIHATAN DAERAH (PKD) /KAWASAN (PKK)	ITEM	BAKI (unit)			AMAUN (RM)	
			KIRAAN AUDIT	KAD PETAK	BEZA	SEUNIT	BEZA
1	PKD KUALA LIPIS PAHANG						
	KK Padang Tengku	Susu Pediasure 400g	216	980	764	18.15	13,866.60
2	PKD GUA MUSANG KELANTAN						
	KK Bandar Gua Musang	Bakul Makanan (pakej 8)	96	241	145	132.50	19,212.50
		Bakul Makanan (pakej 8)	209	302	93	134.00	12,462.00
		Bakul Makanan (pakej 13)	33	64	31	128.40	3,980.40
JUMLAH KESELURUHAN			554	1,587	1,033		49,521.50

- ii. Pemeriksaan Audit terhadap rekod pesanan tempatan, sebut harga pembekal, baucar bayaran, Laporan Bulanan/Tahunan Kanak-Kanak KZM Tidak dan Menerima Bantuan (KZM 201) di PKD Kinta, Perak mendapati bakul makanan dibeli melebihi jumlah penerima bantuan bakul setiap bulan dan tiada rekod kawalan stok diwujudkan bagi pengurusan penerimaan dan pengeluaran. Analisis lanjut Audit terhadap laporan KZM 201 berbanding dengan baucar bayaran mendapati sebanyak 360 unit pembelian stok bakul makanan berjumlah RM36,000 melebihi keperluan dan tidak dapat dikesan. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.19
STOK BAKUL MAKANAN MELEBIHI KEPERLUAN DAN TIDAK DAPAT DIKESAN

BIL.	NO. BAUCAR/ TARIKH	NAMA PEMBEKAL	AMAUN (RM)	REKOD (Unit)			AMAUN (RM)	
				KUANTITI PEROLEHAN	KZM 201	BEZA	SEUNIT	BEZA
TAHUN 2012								
1	B0881 / 22.03.2012	Modern Ideal Ent.	16,800	168	1,206	246	100	24,600
2	B0927 / 23.03.2012	Flora Eve.	20,000	200				
3	B1239 / 16.04.2012	Modern Ideal Ent.	10,200	102				
4	B3070 / 13.07.2012	Azlina Md Alias	12,500	125				
5	B3073 / 13.07.2012	Azlina Md Alias	5,100	51				
6	B3824 / 13.08.2012	Flora Eve.	32,800	328				
7	B3823 / 13.08.2012	Modern Ideal Ent.	47,800	478				
JUMLAH			145,200	1,452	1,206	246	100	24,600
TAHUN 2013								
8	B1222 / 26.03.2013	Modern Ideal Ent.	5,000	50	428	114	100	11,400
9	B1721 / 18.04.2013	Flora Eve.	4,800	48				
10	B2412 / 28.05.2013	Modern Ideal Ent.	24,000	240				
11	B3597 / 15.07.2013	Flora Eve.	20,400	204				
JUMLAH			54,200	542	428	114	100	11,400
JUMLAH KESELURUHAN			199,400	1,994	1,634	360	200	36,000

e. Penyimpanan Stok Tidak Teratur Dan Ruang Penyimpanan Sempit

Ruang stor hendaklah digunakan sepenuhnya dengan mengambil kira faktor keselamatan, kemudahan pengeluaran, verifikasi dan kekemasan. Selain itu stor perlu mempunyai susun atur yang sistematik dan praktik untuk

membolehkan aktiviti pengurusan stor berjalan dengan lancar, selamat, mudah dan menjimatkan masa. Pemeriksaan fizikal Audit di PKD Kuala Lipis, Pahang, PKD Kinta, Perak dan PKD Gua Musang, Kelantan mendapati stok yang diterima ditumpangkan di beberapa lokasi sementara seperti di stor farmasi dan kuarters klinik kesihatan. Semakan juga mendapati penyusunan stok susu, vitamin dan bakul makanan tidak teratur dan kemas serta ruang penyimpanan stok kurang sesuai, sempit dan tidak selesa. Ini berlaku disebabkan ruang penyimpanan khas tidak disediakan bagi tujuan penyusunan stok dan pengasingan stok. Butiran lanjut seperti di gambar berikut:

GAMBAR 11.9

GAMBAR 11.10

*Stor Farmasi Klinik Kesihatan Padang Tengku, Pahang (PKD Kuala Lipis)
- Stok Susu Pediasure Disimpan Bawah Timbunan Botol Ubat Yang Kosong
(30.08.2013)*

GAMBAR 11.11

GAMBAR 11.12

*Klinik Kesihatan Gunung Rapat (PKD Kinta Perak)
- Stok Susu Di Simpan Di Ruangan Sempit Bawah Tangga Yang Dijadikan Stor
(19.06.2013)*

GAMBAR 11.13

GAMBAR 11.14

*Kuarters Klinik Kesihatan Bandar Gua Musang (PKD Gua Musang)
- Stok Bakul Makanan Yang Tidak Disusun Dengan Teratur Atas Rak
(25.10.2013)*

*Kuarters Klinik Kesihatan Bandar Gua Musang (PKD Gua Musang)
- Bungkus Bakul Makanan Yang Terkoyak Disebabkan Disusun Bertindih
(25.10.2013)*

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, pegawai stor dan penerima stok telah dilantik manakala KEW-PS berkaitan telah disediakan dan digunakan serta pemeriksaan stok akan dijalankan. Pihak negeri dan daerah telah diperingatkan mengenai kepentingan kawalan dan pemeriksaan stok secara berkala seperti yang ditetapkan. Ketidadaan stor/ruang stor yang mencukupi berpunca daripada kekurangan peruntukan akan dibangkitkan dalam Mesyuarat Pengurusan Negeri dan pihak Kementerian.

Pada pendapat Audit, PKD hendaklah memastikan Tatacara Pengurusan Stor yang ditetapkan dipatuhi dan stok PPKZM disimpan di tempat yang sesuai dan selamat.

11.5.2.9. Rekod PPKZM Tidak Diselenggarakan Dengan Sempurna

Pelaksanaan program dijalankan berdasarkan garis panduan Program Pemulihan Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan (PPKZM) pindaan tahun 2009 bagi semua negeri dan daerah di Malaysia. Laporan yang perlu disediakan berdasarkan garis panduan tersebut ialah Buku Rekod Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan (KZM 101); Profail Kes PPKZM (KZM 102); Buku Rekod Kawalan Stok (KZM 104); Rekod Bulanan/Tahunan Kanak-Kanak KZM yang Tidak Menerima dan Menerima Bantuan Bakul Makanan (KZM 301); Laporan Bulanan/Tahunan Kanak-Kanak KZM Yang Tidak Menerima Dan Menerima Bakul Makanan (KZM 201); Laporan Kemajuan Kes (KZM 202); Laporan Setengah Tahun Petunjuk PPKZM (KZM 202A); Borang Pesanan Bahan-Bahan Makanan (KZM 203); Laporan Perbelanjaan Suku Tahun dan lain-lain. Semakan Audit di daerah/kawasan yang dilawati mendapati rekod dan laporan berkaitan tidak disediakan seperti yang ditetapkan dalam garis panduan. Ini menyebabkan data tidak dapat disediakan dengan tepat dan pemantauan sukar dilaksanakan. Antara faktor yang menyebabkan rekod/laporan tidak disediakan ialah tidak diminta oleh peringkat negeri/ibu pejabat; berlaku pertindihan data kerana ada di antara rekod/laporan mengandungi maklumat yang sama dan jururawat yang menyediakan data khususnya di pedalaman tidak diberi pendedahan penyediaan laporan dengan sewajarnya. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.20
PENYELENGGARAAN REKOD BAGI TAHUN 2011 HINGGA 2013

BIL.	PERKARA	PERAK		SABAH		PAHANG		KELANTAN
		KINTA	B.PADANG	K.KINABALU	TAWAU	JERANTUT	K.LIPIS	GUA MUSANG
1	Buku Rekod Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan - KZM 101	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2	Borang Profail Kes Bagi Program Pemulihan Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan (PPKZM) - KZM 102	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3	Buku Rekod Kawalan Stok - KZM 104	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4	Rekod Bulanan/Tahunan Kanak-Kanak KZM Yang Tidak Menerima dan Menerima Bantuan Bakul Makanan - KZM 301	X	X	X	X	X	✓	✓
5	Laporan Bulanan/Tahunan Kanak-Kanak KZM Yang Tidak Menerima dan Menerima Bantuan - KZM 201	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6	Laporan Bulanan Kes Yang Diberhentikan Dari PPKZM - KZM 201A	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7	Laporan Kemajuan Kes KZM 202	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓
8	Laporan Setengah Tahun Petunjuk PPKZM - KZM 202A	X	X	X	X	✓	X	X
9	Borang Pesanan Bahan-Bahan Makanan - KZM 203	X	X	✓	✓	✓	✓	✓
10	Laporan Perbelanjaan Suku Tahun PPKZM	X	X	X	X	X	X	X

Nota: (✓) - Rekod Diselenggarakan

(X) - Rekod Tidak Diselenggarakan

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, jumlah borang dan retan yang sedia ada telah dinilai semula dari aspek keperluan dan kepenggunaannya melalui semakan semula Garis Panduan Program Kanak-kanak Kekurangan Zat Makanan 2008 dan pelaksanaan Registri PPKZM.

11.5.3. Pemantauan

11.5.3.1. Jawatankuasa Teknikal PPKZM

Garis panduan PPKZM telah menetapkan Jawatankuasa Teknikal di peringkat Kementerian; Negeri dan Daerah perlu diwujudkan serta bermesyuarat sekurang-kurangnya sekali setahun. Di antara fungsi jawatankuasa ialah memantau dan menilai pencapaian PPKZM; menyelaras pelaksanaan program; membincangkan masalah yang timbul; merancang aktiviti bersesuaian untuk meningkatkan keberkesanan program dan lain-lain. Mesyuarat tersebut perlu dipengerusikan oleh Pengarah Bahagian Pemakanan di peringkat Kementerian; Pengarah Kesihatan Negeri di peringkat negeri dan Pegawai Kesihatan Daerah di peringkat daerah serta dianggotai oleh pegawai-pegawai tertentu yang telah ditetapkan oleh garis panduan seperti di **Jadual 11.21**. Semakan Audit terhadap

rekod-rekod dan minit mesyuarat berkaitan di kementerian, negeri dan daerah/kawasan yang dilawati mendapati perkara-perkara seperti berikut:

JADUAL 11.21
KEANGGOTAAN MESYUARAT TEKNIKAL PERINGKAT
KEMENTERIAN, NEGERI DAN DAERAH MENGIKUT GARIS PANDUAN

JAWATANKUASA TEKNIKAL	KEANGGOTAAN	JAWATAN
Peringkat Kementerian	Pengerusi	Pengarah Bahagian Pemakanan
	Timbalan Pengerusi	Timbalan Pengarah Bahagian Pemakanan
	Setiausaha	Penolong Pengarah (Makronutrien)
	Ahli	Ketua Penolong Pengarah (KPP) Kanan Pemakanan, Kesihatan Kanak-Kanak, Kesihatan Ibu & Perinatal, Negeri; Ketua Bahagian Pemakanan-Institut Kesihatan Umum; pakar Perubatan Keluarga; pakar Pediatrik; Penyelia Jururawat Kesihatan dan <i>co-opted members</i> seperti wakil Kementerian Pendidikan, Jabatan Hal Ehwal Orang Asli (JHEOA), Jabatan Kebajikan Masyarakat dan lain-lain.
Peringkat Negeri	Pengerusi	Pengarah Kesihatan Negeri
	Timbalan Pengerusi	Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Kesihatan Awam)
	Setiausaha	KPP Kanan/KPP (Pemakanan) Negeri
	Ahli	KPP (Kesihatan Keluarga); pakar Pediatrik; Pegawai Kesihatan Daerah; Pakar Perubatan Keluarga; PSP Daerah; Penyelia Jururawat Kesihatan Negeri; Jururawat Kesihatan Umum; wakil Setiausaha Kerajaan Negeri; wakil Jabatan Pelajaran Negeri; wakil KEMAS; wakil Jabatan Kebajikan Masyarakat; wakil JHEOA; wakil Jabatan Pertanian Dan Industri Asas Tani.
Peringkat Daerah	Pengerusi	Pegawai Kesihatan Daerah
	Timbalan Pengerusi	Tiada
	Setiausaha	PSP Daerah/Penyelia Jururawat/Ketua Jururawat Kesihatan
	Ahli	Pakar Perubatan Keluarga; Pegawai Perubatan dan Kesihatan; Ketua Jururawat Daerah; Jururawat Kesihatan Umum; Penolong Pegawai Persekitaran (Pendidikan Kesihatan); Penolong Pegawai Kesihatan Pekerjaan Dan Persekitaran (KPAS); Penolong Pegawai Kesihatan Pekerjaan Dan Persekitaran (BAKAS); Penolong Pegawai Kesihatan Pekerjaan Dan Persekitaran (KMAM).

a. Pindaan Garis Panduan Tidak Dibuat

Mesyuarat Teknikal Peringkat Kementerian yang dipengerusikan oleh Pengarah Pemakanan ada dilaksanakan pada setiap tahun seperti yang ditetapkan di dalam garis panduan. Mesyuarat yang diadakan di Hotel Promenade, Kota Kinabalu, Sabah pada 14 - 18 Oktober 2012 (Minit Bil. 1/2012) ada menyentuh tentang keputusan mesyuarat iaitu '*Kuantiti barangan dalam bakul makanan boleh dikurangkan mengikut bajet yang diperuntukkan*'. Bagaimanapun tiada pindaan garis panduan dan arahan bertulis dibuat dan diedarkan kepada semua negeri/daerah sebagai panduan serta rujukan atas perubahan dasar yang telah dibuat dalam mesyuarat tersebut. Selain itu didapati tahap minima bilangan kuantiti yang boleh dikurangkan daripada setiap bakul juga tidak dinyatakan dengan jelas dalam mesyuarat tersebut. Ini bertentangan dengan garis panduan dan perubahan dasar tidak dimaklumkan kepada kumpulan pelaksana.

b. Jawatankuasa Teknikal Di Daerah Tidak Diwujudkan Dan Mesyuarat Jawatankuasa Teknikal Di Peringkat Negeri Tidak Dipengerusikan Mengikut Ketetapan

Semakan Audit mendapati, Jawatankuasa Teknikal tidak diwujudkan di daerah yang dilawati. Manakala semakan lanjut mendapati, Jawatankuasa Teknikal di peringkat negeri ada ditubuhkan, walau bagaimanapun Mesyuarat Teknikal hanya dipengerusikan oleh PSP Negeri dan tidak dipengerusikan oleh Pengarah Kesihatan Negeri seperti yang ditetapkan dalam garis panduan.

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 7 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, tiada pindaan dibuat ke atas garis panduan berkenaan harga bakul kerana keputusan mesyuarat adalah sementara sahaja sehingga isu peruntukan bagi kenaikan harga ditangani. Arahan bertulis mengenai pengurangan kuantiti barangan bakul makanan tidak dibuat dan diedarkan kerana mesyuarat tersebut dihadiri oleh pegawai sains pemakanan negeri. Selain itu, semakan semula garis panduan PPKZM telah dibuat di mana Jawatankuasa Teknikal Kekurangan Mikronutrien Kebangsaan dikekalkan dan Jawatankuasa Teknikal di peringkat negeri dan daerah tidak perlu diwujudkan memandangkan isu berkaitan sering dibincangkan dalam Mesyuarat Teknikal Pemakanan Negeri dan Daerah.

Pada pendapat Audit, Garis Panduan sedia ada perlu dikemas kini mengikut keputusan mesyuarat.

11.6. SYOR AUDIT

Sebagai langkah penambahbaikan terhadap perkara yang dibangkitkan dan memastikan pengurusan PPKZM di seluruh negara dapat dilaksanakan secara teratur dan cekap, adalah disyorkan supaya pihak Kementerian mempertimbangkan tindakan seperti berikut:

11.6.1. kanak-kanak KBB yang mengalami masalah kesihatan berpanjangan dan memerlukan keperluan khas dikategorikan dalam program lain yang lebih khusus bagi menangani kes yang mengambil tempoh masa yang lama untuk pulih;

11.6.2. justifikasi pengubahsuaian terhadap penambahan dan penukaran kandungan bakul perlu dinyatakan dalam garis panduan serta dimaklumkan secara bertulis dan diluluskan oleh pegawai bertanggungjawab;

11.6.3. menyeragamkan menu bagi Program *Community Feeding* bagi semua negeri yang terlibat dan mengkaji semua keperluan pemberian bantuan bakul

makanan pada setiap bulan bagi kanak-kanak yang telah menyertai Program *Community Feeding* untuk penjimatan;

11.6.4. memberi pendedahan yang luas terutama di peringkat PKD berhubung pengurusan dokumen kontrak kerajaan dan pengurusan stor; dan

11.6.5. mekanisme pengesahan pendapatan isi rumah perlu dibuat secara bertulis seperti salinan penyata pendapatan; pengesahan Ketua Kampung/Tok Batin; pengesahan daripada Baitulmal, Zakat dan sebagainya. Selain itu, Kementerian juga perlu memastikan penerima bantuan adalah di kalangan mereka yang benar-benar layak dengan memeriksa keseluruhan harta yang dimiliki bukan hanya sekadar berdasarkan kepada pendapatan keluarga sahaja.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 110-121
Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti
Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti
Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

12. PENGURUSAN PERKHIDMATAN KEJURUTERAAN PERALATAN PERUBATAN

12.1. LATAR BELAKANG

12.1.1. Perkhidmatan Kejuruteraan Peralatan Perubatan atau *Biomedical Engineering Maintenance Service* (BEMS) merupakan salah satu perkhidmatan sokongan yang sangat penting bagi memastikan penyampaian perkhidmatan kepada pesakit/pengguna tidak terjejas. Bagi meningkatkan kecekapan perkhidmatan hospital, Kementerian Kesihatan Malaysia (Kementerian) telah menswastakan 5 jenis perkhidmatan sokongan kepada 3 syarikat konsesi mulai 1 Januari 1997. Perkhidmatan BEMS adalah salah satu daripada 5 jenis perkhidmatan yang diswastakan.

12.1.2. Perjanjian penswastaan ini adalah untuk tempoh selama 15 tahun (28 Oktober 1996 hingga 27 Oktober 2011). Pada masa ini, perjanjian secara interim diberikan sehingga perjanjian penswastaan baru ditandatangani. Program perkhidmatan penswastaan dilaksanakan oleh 3 syarikat konsesi iaitu Faber Medi-Serve Sdn. Bhd., Radicare (M) Sdn. Bhd. dan Pantai Medivest Sdn. Bhd.

12.1.3. Objektif perkhidmatan BEMS adalah untuk memastikan peralatan perubatan di Kementerian dibuat penyenggaraan secara komprehensif, sedia digunakan dengan selamat kepada pesakit pada setiap masa dan memantau pelaksanaan perkhidmatan BEMS agar ia dilaksanakan mengikut kehendak dalam perjanjian penswastaan.

12.1.4. Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan (BPKj), Kementerian bertanggungjawab mengawal selia pengurusan perkhidmatan BEMS manakala Bahagian Perolehan Dan Penswastaan (BPP) berperanan dalam melantik syarikat konsesi, penyediaan dokumen kontrak dan penguatkuasaan perjanjian. Di peringkat hospital dan makmal, seorang pegawai perhubungan (Liason Officer) dilantik bagi menyelaras dan memantau kerja-kerja pengurusan perkhidmatan BEMS yang dilaksanakan oleh syarikat konsesi. Pada bulan Oktober 1997, Kementerian telah melantik Syarikat Sistem Hospital Awasan Taraf Sdn. Bhd. (SIHAT) bagi membantu Kementerian dalam memantau, menyelia dan memeriksa aktiviti perkhidmatan sokongan hospital yang diswastakan. Bagaimanapun, SIHAT telah diberhentikan perkhidmatannya pada bulan Oktober 2011 dan tanggungjawab berkenaan telah dipindahkan kepada jurutera dan penolong jurutera hospital dan makmal yang dilantik oleh Kementerian.

12.1.5. Jumlah peruntukan kewangan Pengurusan Perkhidmatan Kejuruteraan Peralatan Perubatan atau BEMS bagi tahun 2011 berjumlah RM349.60 juta, tahun 2012 berjumlah RM380.99 juta dan tahun 2013 berjumlah RM403.78 juta.

12.1.6. Sehingga 14 Mei 2013, syarikat konsesi bertanggungjawab menguruskan perkhidmatan penyenggaraan sebanyak 185,281 peralatan perubatan di seluruh negara seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.1
STATISTIK PERALATAN PERUBATAN

SYARIKAT KONSESI	NEGERI	JUMLAH PERALATAN PERUBATAN
Faber Medi-Serve Sdn. Bhd.	Perlis	2,169
	Pulau Pinang	9,225
	Perak	14,478
	Kedah	16,120
	Sabah	16,419
	Sarawak	15,155
Jumlah Kecil		73,566
Radicare (M) Sdn. Bhd.	Terengganu	7,351
	Kelantan	8,832
	Pahang	12,208
	Selangor	24,271
	Wilayah Persekutuan	25,626
Jumlah Kecil		78,288
Pantai Medivest Sdn. Bhd.	Melaka	4,041
	Negeri Sembilan	7,895
	Johor	21,491
Jumlah Kecil		33,427
JUMLAH KESELURUHAN		185,281

Sumber: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Kementerian Kesihatan Malaysia

12.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan yang dijalankan adalah untuk menilai sama ada pengurusan perkhidmatan BEMS telah dirancang, dilaksanakan dengan teratur dan berhemat bagi mencapai objektif yang ditetapkan.

12.3. SKOP PENGAUDITAN

Tumpuan pengauditan adalah dari aspek perancangan, pelaksanaan perkhidmatan BEMS (perolehan, penggunaan, penyenggaraan dan pembaikan, latihan pengendalian, pelupusan) dan pemantauan pengurusan BEMS. Pengauditan telah dijalankan di Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan (BPKj), Bahagian Perolehan Dan Penswastaaan (BPP), Kementerian Kesihatan Malaysia; Hospital Tengku Ampuan Rahimah, Klang, Selangor (HTAR); Hospital Wanita Dan Kanak-kanak, Sabah (HWKK); Hospital Tunku Fauziah Kangar, Perlis (HTF); dan Makmal Kesihatan Awam Johor Bahru, Johor (MKAJB).

12.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Menyemak dokumen dan fail berkaitan di BPP/BPKj/hospital/makmal terlibat dan mengadakan temu bual dengan pegawai yang berkaitan bagi memastikan prosedur/garis panduan yang ditetapkan dalam pengurusan perkhidmatan BEMS dipatuhi. Lawatan juga telah dijalankan ke unit/lokasi penempatan peralatan dan stor berkaitan.

12.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan pada bulan Jun hingga September 2013 mendapati prestasi perbelanjaan berkaitan pengurusan perkhidmatan BEMS adalah memuaskan. Selain itu, pencapaian *Key Performance Indicator* (KPI) perkhidmatan BEMS bagi *uptime* atau kesediaan peralatan untuk digunakan adalah melebihi sasaran yang ditetapkan. Bagaimanapun, masih terdapat beberapa kelemahan yang dikenal pasti. Antara kelemahan yang perlu diberi perhatian oleh Kementerian adalah seperti berikut:

- i. tahap boleh guna peralatan melebihi had umur ekonomi yang ditetapkan antara satu hingga 23 tahun;
- ii. perjanjian tambahan lewat ditandatangani antara 123 hari hingga 2,286 hari;
- iii. bayaran yuran tambahan berjumlah RM5.74 juta kurang dibayar dan sejumlah RM1.49 juta yuran bagi pembatalan/penamatan telah lebih dibayar. Manakala yuran bagi 1,570 peralatan bernilai RM42.27 juta yang ditambah belum dibayar dan sebanyak 829 peralatan bernilai RM11.19 juta yang dibatal belum dihentikan yuran;
- iv. jumlah yuran sebenar berbeza dengan jumlah yuran yang diluluskan menyebabkan yuran bagi HTAR dan MKAJB lebih dibayar berjumlah RM109,954 manakala yuran bagi HWKK telah kurang dibayar berjumlah RM106,588;
- v. Penyenggaraan Berjadual (PPM) tidak dilaksanakan antara 12 hingga 32 bulan namun sejumlah RM1.68 juta yuran masih dibayar bagi 113 peralatan yang tidak disenggara. Selain itu, sebanyak 16 peralatan masih dibayar yuran bulanan sungguhpun peralatan berkenaan telah rosak/tidak digunakan melibatkan bayaran berjumlah RM2.56 juta;
- vi. sebanyak 51 peralatan yang bernilai RM2.80 juta telah dikeluarkan sijil KEW.PA-16 sejak tahun 2010 namun peralatan tersebut masih belum dilupuskan; dan
- vii. sebanyak 445 peralatan yang bernilai RM2.45 juta di HTAR dikategorikan sebagai *Asset Not Found* (V4L) dan sebanyak 26 daripadanya masih dibayar yuran perkhidmatannya berjumlah RM9,346. Manakala sebanyak 419 peralatan tidak dapat dipastikan status yurannya.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui serta ulasan Kementerian adalah seperti di perenggan berikut:

12.5.1. Prestasi Pengurusan Perkhidmatan BEMS

Prestasi pengurusan perkhidmatan BEMS adalah meliputi prestasi perbelanjaan dan KPI perkhidmatan BEMS.

12.5.1.1. Prestasi Perbelanjaan

Bagi tempoh tahun 2011 hingga Disember 2013, Kementerian telah diperuntukkan sejumlah RM1,134,361,310 untuk pengurusan perkhidmatan BEMS di semua hospital dan institusi kesihatan di bawahnya. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM1,134,361,296 (99.9%) telah dibelanjakan. Butiran lanjut seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.2
PRESTASI PERBELANJAAN PERKHIDMATAN BEMS
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013

TAHUN	PERUNTUKAN (RM)	PERBELANJAAN (RM)	PRESTASI PERBELANJAAN (%)
2011	349,596,510	349,596,504	99.9
2012	380,989,800	380,989,799	99.9
2013	403,775,000	403,774,994	99.9
JUMLAH	1,134,361,310	1,134,361,297	99.9

Sumber : Bahagian Kewangan, Kementerian Kesihatan Malaysia

12.5.1.2. Petunjuk Prestasi Utama

- a. Selaras dengan Program Transformasi Kerajaan, KPI hendaklah ditetapkan oleh Kementerian dengan mengambil kira pendekatan yang boleh diukur selaras dengan objektif sesuatu program yang ditetapkan. Ketua Pengarah Kesihatan pada 5 Julai 2011 telah menetapkan KPI bagi Perkhidmatan Sokongan Hospital termasuk peratusan perkhidmatan BEMS mencapai *uptime* atau kesediaan peralatan untuk diguna pada kadar 90%. Bagi meningkatkan kecekapan tahap perkhidmatan BEMS, Kementerian pada tahun 2012 dan 2013 telah meningkatkan sasaran tersebut kepada 92%. Berdasarkan maklumat yang diperolehi, didapati pencapaian KPI bagi program ini pada tahun 2011 melebihi sasaran yang ditetapkan tetapi bagi tahun 2012 didapati pencapaiannya adalah kurang daripada sasaran. Manakala bagi tahun 2013, pencapaian KPI kembali melebihi sasaran Sasaran dan pencapaian KPI Kementerian bagi tempoh 3 tahun adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.3
SASARAN DAN PENCAPAIAN KPI
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013

TAHUN	SASARAN (%)	PENCAPAIAN (%)
2011	90	91
2012	92	91
2013	92	92.8

Sumber : Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Kementerian Kesihatan Malaysia

- b. Bagi memudahkan pemantauan terhadap tahap prestasi perkhidmatan berbanding piawaian yang ditetapkan, Kementerian juga telah mewujudkan *Quality Assurance Program* (QAP). QAP ini juga digunakan untuk mengenal pasti kelemahan dan memastikan penambahbaikan perkhidmatan yang berterusan dapat dilaksanakan. Sasaran QAP bagi indikator *Asset Uptime* dan *Plan Preventive Maintenance* (PPM) *Done* adalah 100%. Semakan Audit terhadap QAP bagi perkhidmatan BEMS mengikut syarikat konsesi bagi tempoh 3 tahun mendapati sasaran yang ditetapkan tidak tercapai bagi *Asset Uptime* antara 83.8% hingga 98.6%. Manakala bagi PPM *Done*, pencapaian antara 78.5% hingga 99.9% kecuali HWKK 100% bagi bulan Januari hingga Jun 2013 seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.4
PENCAPAIAN QAP MENGIKUT SYARIKAT KONSESI
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013

LOKASI	SYARIKAT KONSESI	TAHUN	INDIKATOR			
			ASSET UPTIME (%)	ASSET UPTIME (%)	PPM DONE (%)	PPM DONE (%)
			Jan. - Jun	Julai - Dis.	Jan. - Jun	Julai - Dis.
HTAR, Klang	Radicare (M) Sdn. Bhd.	2011	98.6	95.0	87.9	83.2
		2012	97.2	92.3	80.0	78.5
		*2013	96.8	-	81.2	-
HTF, Perlis	Faber Medi-Serve Sdn. Bhd.	2011	95.9	92.0	99.7	97.5
		2012	95.9	91.3	97.1	95.7
		*2013	96.6	-	98.8	-
MKAJB, Johor	Pantai Medivest Sdn. Bhd.	2011	90.4	83.8	81.8	81.9
		2012	98.6	92.3	95.5	95.4
		*2013	97.4	-	97.0	-
HWKK, Sabah	Faber Medi-Serve Sdn. Bhd.	2011	97.7	94.3	99.3	99.5
		2012	97.3	92.5	98.4	99.9
		*2013	95.2	-	100	-

Sumber : Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Kementerian Kesihatan Malaysia

Nota : (*) - Sehingga 30 September 2013

- c. Antara penyebab utama kepada ketidakcapaian sasaran KPI dan QAP bagi perkhidmatan BEMS adalah *work order* bagi aktiviti pembaikan atau PPM lambat dibuat; peralatan *high end equipment* yang mengambil masa yang lama untuk dibaiki kerana menunggu alat ganti dari luar negara; peralatan yang melebihi 10 tahun (*wear and tear*) yang selalu mengalami kerosakan; peralatan dalam proses pelupusan masih diambil kira dalam pengiraan *uptime*; dan ketiadaan PPM kit untuk pembaikan dan pengujian.

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Kementerian akan menambah baik sistem CMIS supaya berkebolehan untuk menyediakan laporan bulanan terperinci untuk KPI supaya tindakan pencegahan dapat diambil bagi memastikan KPI dapat dicapai secara keseluruhan; menambah baik Deduction Formula Guidelines untuk kontrak Perkhidmatan Sokongan Hospital (PSH) yang baru di mana Deduction Indicator bagi BEMS iaitu Uptime diwujudkan supaya pemantauan terhadap KPI lebih ditekankan dan sedang dalam tindakan untuk mengeluarkan surat kepada pihak hospital untuk memastikan PPM kit disediakan bagi tujuan PPM.

Kementerian mengambil maklum bahawa pencapaian QAP bagi indikator Asset Uptime dan PPM Done tidak tercapai. Ini kerana aset sedia ada telah bertambah dari segi usia dan terdapat sebahagian aset BEMS yang telah melebihi jangka hayat yang dicadangkan. Sebagai tindakan penambahbaikan, Kementerian sedang dalam proses untuk mengkaji semula sasaran QAP 100% bagi dua indikator utama yang ditetapkan iaitu PPM done on schedule dan Asset meeting uptime target.

i. Tahap Boleh Guna Peralatan Perubatan

Tahap boleh guna peralatan atau had umur ekonomi yang diamalkan oleh Kementerian adalah berdasarkan garis panduan yang dikeluarkan oleh *American Society for Healthcare Engineering of The American Hospital Association*. Semakan Audit terhadap tahap boleh guna peralatan di HTAR, HTF dan HWKK mendapati sebahagian besar peralatan perubatan melebihi tahap boleh guna yang ditetapkan antara satu hingga 23 tahun. Mengikut Kementerian, ini disebabkan kos yang tinggi bagi perolehan peralatan baru dan peruntukan adalah terhad. Oleh kerana keperluan operasi, peralatan tersebut terpaksa digunakan walaupun sering mengalami kerosakan dan masalah alat ganti peralatan yang sukar dicari. Butiran lanjut seperti di gambar dan jadual berikut:

JADUAL 12.5
PERALATAN PERUBATAN YANG MELEBIHI HAD UMUR EKONOMI

LOKASI	BIL. PERALATAN	KOS PEMBELIAN (RM)	TAHUN PEROLEHAN	HAD UMUR EKONOMI (Tahun)	TEMPOH DALAM PEGANGAN (Tahun)	HAD UMUR LEBIH (Tahun)
HTAR, Klang, Selangor	16	3,177,005	1985 - 2003	5 - 8	11 - 28	2 - 23
HTF, Kangar, Perlis	17	551,020	2000 - 2006	5 - 10	7 - 12	1 - 6
HWKK, Sabah	14	583,511	2004 - 1996	5 - 7	8 - 17	1 - 10

Sumber: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Kementerian Kesihatan Malaysia

GAMBAR 12.1

Pysiologic Monitoring Systems, HTF, Kangar
- Peralatan Yang Melebihi 5 Tahun
Had Umur Ekonomi
(21.11.2013)

GAMBAR 12.2

Oximeters, Pulse, HTAR, Klang
- Peralatan Yang Melebihi 23 Tahun
Had Umur Ekonomi
(22.11.2013)

GAMBAR 12.3

Pysiologic Monitoring Systems, HWKK, Sabah
- Peralatan Yang Melebihi 10 Tahun
Had Umur Ekonomi
(25.11.2013)

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Kebanyakan peralatan perubatan yang melebihi had umur tersebut masih lagi berfungsi dan boleh digunakan. Selain itu, peruntukan yang terhad menyukarkan Kementerian untuk menggantikan peralatan mengikut tahap umur yang diamalkan oleh American Society for Healthcare Engineering of The American Hospital Association. Oleh itu, penggunaan dan penyenggaraan peralatan tersebut perlu diteruskan mengikut amalan terbaik sehingga penggantian peralatan dilaksanakan supaya perkhidmatan klinikal tidak terjejas. Sebagai tindakan penambahbaikan, Kementerian sedang membuat perancangan yang komprehensif mengenai peralatan yang dicadangkan untuk penggantian, termasuk melaksanakan program penggantian peralatan perubatan secara berperingkat.

Kementerian juga sedang melaksanakan program yang dikenali sebagai Managed Equipment Services (MES) iaitu program penyewaan peralatan perubatan dari pihak swasta sebagai usaha untuk mengganti/menaik taraf peralatan perubatan yang telah melebihi had ekonomi/usang di hospital Kerajaan. Skop MES adalah meliputi pembelian dan penyenggaraan oleh pihak swasta. Selain itu, pemeriksaan secara berkala untuk menentukan tahap kebolehfungsian aset di peringkat hospital juga telah dilaksanakan di samping pematuhan terhadap Tatacara Pengurusan Aset Alih Kerajaan telah dipertingkatkan bagi memastikan pengurusan aset berada di tahap optimum.

Pada pendapat Audit, Kementerian perlu memastikan peralatan yang melebihi had umur ekonomi sentiasa disenggara dengan baik dan selamat digunakan.

12.5.2. Pengurusan Perjanjian

12.5.2.1. Perjanjian Tambahan Lewat Ditandatangani

- a. Perkhidmatan sokongan hospital termasuk pengurusan perkhidmatan BEMS di hospital dan institusi kesihatan telah dilaksanakan melalui kaedah penswastaaan kepada 3 syarikat konsesi yang dibahagikan mengikut zon. Semakan Audit mendapati sebanyak 3 perjanjian penswastaaan telah ditandatangani antara Kementerian dengan syarikat konsesi berkenaan seperti berikut:
 - i. perjanjian konsesi asal bertarikh 28 Oktober 1996 untuk menswastakan perkhidmatan sokongan bagi 123 hospital dan 4 institusi kesihatan yang meliputi tempoh selama 15 tahun iaitu sehingga 27 Oktober 2011;
 - ii. perjanjian tambahan pertama telah ditandatangani oleh Kementerian dengan syarikat konsesi pada 10 Februari 2003 untuk meminda beberapa terma dalam perjanjian asal; dan
 - iii. Kementerian juga telah menandatangani perjanjian tambahan ke-2 hingga ke-20 dengan syarikat konsesi bagi hospital dan institusi kesihatan yang tidak tersenarai dalam perjanjian asal.

Sehingga bulan September 2013, sebanyak 146 hospital/institusi terlibat dengan perkhidmatan ini. Butiran lanjutan syarikat konsesi, zon diliputi dan hospital terlibat adalah seperti jadual berikut:

JADUAL 12.6
PEMBAHAGIAN TANGGUNGJAWAB PENGURUSAN
PERKHIDMATAN BEMS MENGIKUT SYARIKAT KONSESI

SYARIKAT	ZON	BILANGAN HOSPITAL/INSTITUSI
Faber Medi-Serve Sdn. Bhd.	Zon Utara, Sabah dan Sarawak	78
Radicare (M) Sdn. Bhd.	Zon Tengah dan Zon Timur	46
Pantai Medivest Sdn. Bhd.	Zon Selatan	22
JUMLAH KESELURUHAN		146

Sumber: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Kementerian Kesihatan Malaysia

- b. Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1995 menghendaki kontrak ditandatangani dalam tempoh 4 bulan selepas Surat Setuju Terima dikeluarkan. Semakan lanjut terhadap Perjanjian Konsesi Tambahan (PKT) ke 12 hingga 20 meliputi tempoh tahun 2010 hingga 2011 mendapati semua dokumen perjanjian lewat ditandatangani antara 123 hingga 2,286 hari.

Menurut Kementerian, kelewatan menandatangani perjanjian tambahan tidak timbul kerana semua hospital terlibat merupakan hospital gantian kepada hospital sedia ada kecuali Hospital Queen Elizabeth II (HQE II). Bayaran yuran penyenggaraan bagi semua hospital terlibat diteruskan seperti dalam perjanjian asal pada tahun 1996 dan pelarasan yuran baru dibayar selepas perjanjian tambahan ditandatangani. Manakala bagi HQE II, tiada bayaran yuran dibuat sebelum perjanjian tambahan ditandatangani walaupun kerja-kerja penyenggaraan bermula semenjak tahun 2011. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.7
PERJANJIAN TAMBAHAN ANTARA KEMENTERIAN DAN SYARIKAT KONSESI

SYARIKAT KONSESI	HOSPITAL/MAKMAL	TARIKH SURAT SETUJU/ SURAT NOTIS	TARIKH KONTRAK DITANDATANGANI	TEMPOH KELEWATAN (Hari)	TEMPOH KONTRAK	PERJANJIAN KONSESI TAMBAHAN
Faber Medi-Serve Sdn. Bhd.	Sultan Abdul Halim, Sg. Petani, Kedah	19.07.2006	12.09.2011	1,752	23.07.2006 - 27.10.2011	PKT-12
	Sultanah Bahiyah, Alor Setar, Kedah	19.07.2006	12.09.2011	1,752	28.02.2007 - 27.10.2011	PKT-13
	Queen Elizabeth II, Kota Kinabalu, Sabah	11.01.2012	18.09.2012	123	13.01.2011 - 27.10.2011	PKT-16
Radicare (M) Sdn. Bhd.	Hospital Sg. Buloh, Selangor	25.02.2005	18.10.2010	1,941	01.10.2009 - 27.10.2011	PKT-14
	Kolej Sains Kesihatan Bersekutu Sg. Buloh, Selangor	29.11.2005	18.10.2010	1,664	01.10.2009 - 27.10.2011	PKT-15
	Hospital Ampang, Selangor	26.05.2005	18.10.2010	1,851	01.10.2009 - 27.10.2011	PKT-17
	Sultan Haji Ahmad Shah, Temerloh, Pahang	02.02.2005	12.09.2011	2,286	15.04.2005 - 27.10.2011	PKT-18
	Sultanah Hajjah Kalsom, Cameron Highlands, Pahang	23.11.2006	12.09.2011	1,628	15.12.2006 - 27.10.2011	PKT-19
	Hospital Pekan, Pahang	03.01.2007	12.09.2011	1,586	01.05.2007 - 27.10.2011	PKT-20

Sumber : Bahagian Perolehan Dan Penswastaan, Kementerian Kesihatan Malaysia

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Hasil semakan Kementerian mendapati perjanjian tambahan lewat ditandatangani adalah disebabkan beberapa faktor seperti proses pendaftaran untuk aset yang dibeli memerlukan masa bagi mengumpul maklumat dan dokumen yang lengkap sebelum pengiraan yuran dibuat; proses Testing And Commissioning (T&C) mengambil masa disebabkan masalah dokumentasi dan kelewatan penyediaan senarai aset lengkap daripada pihak Jabatan Kerja Raya (JKR). Sebagai tindakan penambahbaikan, pihak JKR telah dimohon untuk mengemukakan senarai aset dan sistem bagi projek turnkey bagi mempercepatkan penyediaan anggaran yuran perkhidmatan. Perkara ini telah dijelaskan di dalam mesyuarat koordinasi Kementerian bersama JKR yang telah diadakan pada

13 dan 14 Jun 2013. Selain itu, pemeriksaan aset dan sistem akan dilakukan dengan lebih awal supaya perjanjian tambahan dapat ditandatangani dalam tempoh yang ditetapkan.

Selain itu, semua kontrak Perkhidmatan Sokongan Hospital (PSH) bagi hospital baru tidak akan dimasukkan dalam perjanjian konsesi yang sedia ada seperti yang diamalkan sebelum tahun 2012. Polisi ini dapat memastikan kontrak tersebut disediakan dalam tempoh 4 bulan oleh kerana urusan perolehannya adalah seperti projek konvensional yang lain. Bagi hospital gantian perolehan PSH adalah melalui perjanjian konsesi sedia ada. Oleh yang demikian perolehan seperti yang dibangkitkan tidak dapat dilaksanakan kerana melibatkan penyelarasan yuran penyenggaraan hospital baru dan hospital lama. Proses pendaftaran aset dan verifikasi aset perlu dilaksanakan dengan terperinci ke atas kedua-dua hospital. Selain itu, rundingan harga perlu dilaksanakan serta mendapatkan persetujuan bersama daripada syarikat konsesi sedia ada. Sehubungan itu, Kementerian akan membuat permohonan kepada Kementerian Kewangan untuk mendapatkan pengecualian khas terhadap tempoh kontrak perjanjian bagi semua hospital gantian yang baru.

Pada pendapat Audit, pihak Kementerian perlu mempercepatkan proses menandatangani kontrak bagi memastikan syarat dan spesifikasi ditetapkan dapat dikuatkuasakan, pembayaran disahkan dengan wajar dan seterusnya menjaga kepentingan Kerajaan.

12.5.2.2. Penyambungan Perjanjian Penswastaan Belum Ditandatangani

- a. Mengikut Klausa 2.3 kepada perjanjian penswastaan, syarikat konsesi dikehendaki memaklumkan Kementerian sekiranya ingin melanjutkan tempoh perjanjian secara bertulis kepada pihak Kerajaan sekurang-kurangnya 2 tahun sebelum tarikh tamat perjanjian. Semakan Audit mendapati ketiga-tiga syarikat konsesi telah mengemukakan surat permohonan perlanjutan kepada Kementerian dalam tempoh yang ditetapkan seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.8
TARIKH SYARIKAT KONSESI MENGEMUKAKAN
SURAT PERMOHONAN PERLANJUTAN PERJANJIAN

NAMA SYARIKAT	TARIKH PERMOHONAN
Radicare (M) Sdn. Bhd.	22.10.2009
Pantai Medivest Sdn. Bhd.	20.10.2009
Faber Medi-Serve Sdn. Bhd.	22.10.2009

Sumber: Bahagian Perolehan Dan Penswastaan, Kementerian Kesihatan Malaysia

- b. Perjanjian penswastaan bagi 3 syarikat konsesi telah tamat pada 27 Oktober 2011. Unit Kerjasama Awam Swasta (UKAS) telah mengeluarkan surat kelulusan pada 27 Oktober 2011 membenarkan syarikat konsesi meneruskan perkhidmatan dalam tempoh interim selama 6 bulan bermula pada 28 Oktober 2011 atau sehingga perjanjian penswastaan baru perkhidmatan sokongan hospital ditandatangani, yang mana terdahulu. Bagaimanapun, pada 21 Mei 2012, UKAS sekali lagi mengeluarkan surat kelulusan bagi melanjutkan tempoh interim bermula pada 28 Oktober 2011 sehingga perjanjian baru ditandatangani. Semakan Audit mendapati sehingga bulan Oktober 2013 perjanjian perlanjutan masih belum ditandatangani iaitu dengan kelewatan selama 2 tahun.

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Perjanjian penyambungan kontrak penyenggaraan yang baru diuruskan oleh pihak Unit Kerjasama Awam Swasta (UKAS) selaras dengan keputusan Jemaah Menteri pada 12 Disember 2012. Mengambil kira kepentingan untuk mempercepatkan proses menandatangani perjanjian tersebut, Kementerian telah terlibat dalam sesi perbincangan penyediaan dokumen serta mengemukakan dokumen dan maklum balas yang dimohon oleh pihak UKAS.

Pada pendapat Audit, Kementerian perlu mengambil tindakan sewajarnya bagi mempercepatkan penyediaan dan menandatangani perjanjian baru yang akan mengambil kira syarat-syarat baru/tambahan bagi kepentingan Kerajaan.

12.5.3. Pengurusan Pembayaran

12.5.3.1. Yuran Perkhidmatan Penyenggaraan Dituntut Dua Kali

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 13 Tahun 2008 mengenai Pengurusan Kehilangan dan Hapus Kira Wang Awam antara lain menetapkan pembayaran tidak sepatutnya atau *improper payments* berlaku apabila bayaran yang disahkan mengakibatkan pembayaran lebih atau pembayaran 2 kali. Semakan Audit terhadap semua senarai *Variation Order* (VO) yang diluluskan mendapati yuran perkhidmatan BEMS bagi 19 peralatan di HWKK dan 37 peralatan di HTAR, Klang telah dituntut sebanyak 2 kali masing-masing bagi tempoh P209 dan P111 serta P106/P206 dan P211. Berdasarkan perkiraan Audit, jumlah yuran lebih dibayar bagi HWKK dan HTAR adalah RM43,650. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.9
YURAN PERKHIDMATAN DITUNTUT DUA KALI

HWKK, Sabah				
Bil. Peralatan	Yuran Diluluskan Julai - Dis. 2009 (P209) (RM)	Yuran Diluluskan Jan. - Jun 2011 (P111) (RM)	Tempoh Terlebih Bayar Antara Tempoh Julai 2011 - Ogos 2013 (Bulan)	Jumlah Terlebih Bayar (RM)
19	335	335	26	8,710
HTAR, Selangor				
Bil. Peralatan	Yuran Diluluskan Jan. - Jun 2006 & Julai - Dis. 2006 (P106 & P206) (RM)	Yuran Diluluskan Julai - Dis. 2011 (P211) (RM)	Tempoh Terlebih Bayar Antara Tempoh Jan. 2012 - Ogos 2013 (Bulan)	Jumlah Terlebih Bayar (RM)
37	*2,016	1,747	20	34,940

Sumber : Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Kementerian Kesihatan Malaysia

Nota : (*) - Kadar Yuran Bagi 2 Peralatan Termasuk Kadar During Warranty (DW) Dan Post Warranty (PW)

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Kementerian telah menubuhkan Jawatankuasa Siasatan Dalaman bagi menyasat perkara ini dan dijangka selesai pada hujung bulan Februari 2014. Sebagai tindakan penambahbaikan, senarai VO yang diluluskan dikemukakan kepada pihak hospital untuk tindakan dan rujukan pada setiap SST VO yang dikeluarkan; mengadakan perbincangan dengan pihak konsesi untuk tuntutan pembayaran balik bagi semua yuran aset yang terlibat; menyemak semula semua tuntutan bayaran yuran tambahan di semua hospital secara berperingkat dan dijangka dapat diselesaikan dalam masa 6 bulan; menyemak semula garis panduan pengurusan VO dan penyediaan SOP yang akan melibatkan jurutera di peringkat hospital dan negeri; menimbang keperluan melibatkan Juru Ukur Bahan bagi aktiviti semakan akhir VO; menggantikan CMIS sedia ada dengan sistem baru untuk perjanjian konsesi akan datang; dan pihak syarikat konsesi akan mengadakan latihan secara berterusan untuk meningkatkan lagi kemahiran serta ketepatan data dalam penyediaan laporan VO. Kementerian telah mengeluarkan surat arahan kepada pihak konsesi untuk tuntutan pembayaran balik bagi semua yuran aset yang terlibat. Sehingga 4 Februari 2014, sejumlah RM10,037.70 telah dikutip balik daripada syarikat Faber Medi-Serve Sdn. Bhd. Sebagai tindakan penambahbaikan, VO yang diluluskan akan disertakan dengan senarai lengkap aset dan diedarkan kepada semua hospital/institusi yang terlibat.

Pada pendapat Audit, pihak Kementerian perlu memastikan yuran bulanan bagi peralatan yang dituntut dua kali dihentikan. Manakala bagi yuran yang lebih dibayar, tuntutan balik hendaklah dibuat dengan segera.

12.5.3.2. Bayaran Yuran Kurang/Lebih Dibayar

- a. Garis panduan mengenai Pengurusan *Variations Order* (VO) menetapkan yuran tambahan/pengurangan bagi VO yang diluluskan akan dibayar 2 kali setahun di mana VO yang dilaporkan bagi tempoh bulan Januari hingga Jun dibayar pada 1 Julai tahun yang sama. Manakala VO yang dilaporkan bagi tempoh bulan Julai hingga Disember akan dibayar pada 1 Januari tahun berikutnya. VO terdiri daripada 2 komponen iaitu tambahan (additions) dan pembatalan/penamatan (deletions) yang terdiri daripada perkara seperti berikut:

JADUAL 12.10
KOMPONEN VARIATION ORDER

ADDITIONS	DELETIONS
V3 = Added Installed Facilities (New Building, Plant, Equipment Or Land)	V4 = Stop Service
V6 = Transferred From Other Hospital/Healthcare Facility	V4L = Asset Not Found
V7 = Donated By Others	V5 = Transferred Out To Other Hospital/Healthcare Facility
V9 = Upgrade Installed Facility	

Sumber: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Kementerian Kesihatan Malaysia

- b. Sehingga 31 Ogos 2013, semakan Audit terhadap senarai VO bagi peralatan tambahan/pengurangan mendapati perkara berikut:
- i. Bagi peralatan bernilai melebihi RM100,000 seunit di HTF, HTAR dan HWKK kecuali di MKAJB mendapati, sejumlah RM5.74 juta yuran tambahan bagi 482 peralatan telah kurang dibayar kepada pihak syarikat konsesi kerana tarikh mula pembayaran yuran *During Warranty* (DW) dan *Post Warranty* (PW) masing-masing lewat antara 4 hingga 278 bulan dan 6 hingga 206 bulan daripada tarikh sepatutnya. Selain itu, yuran DW bagi 2 peralatan di HTF telah dibayar awal 68 bulan daripada tarikh sepatutnya. Manakala pembayaran yuran DW dan PW bagi 25 peralatan di HWKK tidak dapat disahkan kerana tiada maklumat tempoh tamat waranti. Butiran terperinci mengenai yuran VO kurang dibayar seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.11
YURAN KURANG DIBAYAR SEHINGGA 31 OGOS 2013

HOSPITAL/ MAKMAL	SAMPEL AUDIT (%)	BIL. ALAT YANG DISEMAK	JUMLAH YURAN			DURING WARRANTY		POST WARRANTY	
			MENGIKUT PERKIRAAN AUDIT (RM Juta)	SEBENAR (RM Juta)	KURANG DIBAYAR (RM Juta)	BIL. ALAT LEWAT/ (Awal)	LEWAT/ (Awal) (Bulan)	BIL. ALAT LEWAT	LEWAT (Bulan)
HTF	76.14	93	8.82	5.39	(3.43)	90	5 - 188	55	6 - 109
						(2)	(68)		
HTAR	57.62	119	16.26	15.15	(1.11)	113	4 - 164	16	6 - 36
HWKK	63.48	197	10.56	9.82	(0.74)	166	6 - 278	98	6 - 206
						25	TM	25	TM

HOSPITAL/ MAKMAL	SAMPel AUDIT (%)	BIL. ALAT YANG DISEMAK	JUMLAH YURAN			DURING WARRANTY		POST WARRANTY	
			MENGIKUT PERKIRAAN AUDIT (RM Juta)	SEBENAR (RM Juta)	KURANG DIBAYAR (RM Juta)	BIL. ALAT LEWAT/ (Awal)	LEWAT/ (AWAL) (Bulan)	BIL. ALAT LEWAT	LEWAT (Bulan)
MKAJB	100.00	73	1.79	1.33	(0.46)	36	6 - 201	47	6 - 109
JUMLAH KESELURUHAN		482	37.43	31.69	(5.74)				

Sumber: *Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan Dan Bahagian Perolehan Dan Penswastaan, Kementerian Kesihatan Malaysia*

Nota: (TM) - Tiada Maklumat Tarikh Tamat Waranti

- ii. Bagi peralatan bernilai melebihi RM100,000 seunit di HTAR dan semua peralatan yang ditempatkan di HTF, HWKK dan MKAJB mendapati, sejumlah RM1.49 juta yuran telah lebih dibayar oleh Kementerian bagi pembatalan/penamatan perkhidmatan 367 peralatan kerana tarikh mula yuran dihentikan lewat antara 6 hingga 72 bulan. Manakala pemberhentian bayaran yuran bagi 104 peralatan tidak dapat disahkan kerana tiada maklumat mengenai tarikh penamatan perkhidmatan (Decommissioned Date). Butiran lanjut mengenai yuran lebih bayar seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.12
YURAN LEBIH DIBAYAR SEHINGGA 31 OGOS 2013

HOSPITAL/ INSTITUSI	SAMPEL AUDIT (%)	BIL. ALAT	TEMPOH LEWAT PENAMATAN (Bulan)	JUMLAH YURAN LEBIH DIBAYAR (RM Juta)
HTF	100.00	67	6 - 42	0.34
		103	TM	TM
HTAR	81.68	181	6 - 72	0.88
HWKK	100.00	4	12 - 42	0.25
MKAJB	100.00	11	6 - 24	0.02
		1	TM	TM
JUMLAH KESELURUHAN		367		1.49

Sumber: *Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan Dan Bahagian Perolehan Dan Penswastaan, Kementerian Kesihatan Malaysia*

Nota: (TM) - Tiada Maklumat

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Peruntukan dalam Perjanjian Tambahan yang ditandatangani pada tahun 2003 telah digubal untuk membolehkan pembayaran terhadap penambahan/pengurangan aset dibuat setiap 6 bulan sekali. Di samping itu, pengiraan yuran untuk penambahan aset dalam tempoh 6 bulan akan dibayar pada tempoh berikutnya. Yuran lebih/kurang dibayar yang berlaku disebabkan Verification of Variations Form (VVF) lewat dikemukakan oleh pihak konsesi dan dokumen sokongan bagi tuntutan yuran perkhidmatan tidak lengkap. Sebagai langkah penambahbaikan, Kementerian telah menetapkan supaya pihak konsesi perlu mengemukakan VVF untuk pengesahan pada bulan berikutnya iaitu selepas T&C aset dalam tempoh

VO yang sama untuk mengelakkan kelewatan atau ketidaktepatan semasa pembayaran. Perkara ini akan dijelaskan di dalam garis panduan VO yang baharu yang sedang disediakan oleh Kementerian. Selain itu, senarai aset yang telah dilaksanakan T&C dan status aset akan dibentangkan setiap bulan di mesyuarat Validation Committee Meeting (VCM). Kementerian juga akan melaksanakan penambahbaikan ke atas sistem CMIS seperti bagi aset yang tidak digunakan dan telah dikeluarkan sijil perakuan pelupusan, borang SNF akan dijana secara automatik untuk persetujuan pengarah hospital bagi penghentian perkhidmatan; SNF akan dihubungkan kepada VVF di mana Borang VVF yang dikeluarkan akan merangkumi semua SNF untuk mula/tamat perkhidmatan bagi tempoh VO yang sama; dan satu mekanisme alert system akan diwujudkan di mana aset yang telah dituntut tidak boleh diteruskan bagi permohonan mula/tamat perkhidmatan supaya tuntutan bertindih dapat dielakkan.

Pada pendapat Audit, pihak Kementerian hendaklah memastikan tarikh mula pembayaran/penamatan yuran dilaksanakan mengikut tempoh yang ditetapkan dalam perjanjian bagi memudahkan pemantauan dan mengelak berlakunya yuran kurang/lebih dibayar serta dapat membantu Kementerian merancang peruntukan/perbelanjaan sebenar bagi setiap hospital/makmal.

12.5.3.3. Potongan/Denda Dari Yuran Perkhidmatan Peralatan BEMS

Guidelines For The Application Of The Deduction Formula menetapkan denda bagi Indikator 1 akan dikenakan kepada pihak syarikat konsesi sekiranya peralatan yang diperlukan tidak dapat digunakan atau rosak sehingga peralatan tersebut dibaiki. Manakala Indikator 11 akan dikenakan sekali sebulan sekiranya tempoh pembaikan peralatan melebihi 15 hari sehingga peralatan berkenaan siap dibaiki. Semakan Audit mendapati, denda bagi Indikator 11 di HTF, MKAJB dan HWKK kurang dibayar berjumlah RM0.10 juta. Butiran lanjut mengenai denda seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.13
DENDA YANG DIKENAKAN KURANG DIBAYAR

HOSPITAL/MAKMAL	BIL. WORK ORDER	DENDA YANG DIKENAKAN (RM)	DENDA MENGIKUT PERKIRAAN AUDIT (RM)	KURANG (RM)
HTF	84	-	90,000	90,000
MKAJB	12	-	7,956	7,956
HWKK	14	-	3,116	3,116
JUMLAH KESELURUHAN	110	-	101,072	101,072

Sumber : HTF, MKAJB Dan HWKK

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Guidelines For The Application of Deduction Formula telah membenarkan penyelarasan semula pemotongan yuran oleh pengarah hospital di dalam VCM sekiranya konsesi memberi pinjam peralatan gantian sementara (loaner unit), aset yang telah diperakukan untuk pelupusan dan kesukaran untuk mendapatkan alat ganti. Sebagai tindakan penambahbaikan, pembangunan sistem CMIS baru yang akan mengambil kira penyelarasan pemotongan yuran perkhidmatan yang telah diputuskan dalam VCM di mana pengecualian denda akan diberikan secara automatik sekiranya aduan dapat diselesaikan pada masa yang sama atau aduan melibatkan peralatan yang telah diluluskan pelupusan tetapi masih digunakan; merekod dan memuat naik isu-isu yang telah diputuskan dalam mesyuarat validasi ke sistem CMIS; dan permohonan pengecualian pemotongan yuran perkhidmatan oleh pihak konsesi perlu dikemukakan kepada pihak hospital secara bersurat dan sebarang keputusan perlu direkodkan dengan teratur. Penyelarasan pengecualian pemotongan yuran tidak akan dilakukan bagi sebarang aduan kerosakan atau pembaikan sekiranya tiada permohonan bertulis/bersurat dikemukakan. Surat arahan telah dikeluarkan kepada pihak hospital untuk memastikan pihak konsesi mengemaskini keputusan VCM dalam CMIS supaya jumlah pemotongan yang dipersetujui adalah sama dalam rekod CMIS.

Pada pendapat Audit, pihak Kementerian hendaklah memastikan pengiraan denda yang dikenakan dibuat dengan tepat dan betul serta memastikan syarikat konsesi memenuhi semua obligasinya di bawah perjanjian yang dipersetujui.

12.5.3.4. Yuran Aset Yang Ditambah/Dibatalkan Belum Dibayar/Dihentikan

Peralatan yang ditambah/dilupuskan hendaklah dibayar/dihentikan bayaran yuran perkhidmatannya mengikut tempoh yang ditetapkan. Semakan Audit terhadap senarai induk (master list) di HTF, HTAR, HWKK dan MKAJB yang disediakan oleh pihak syarikat konsesi mendapati sehingga 31 Ogos 2013, sebanyak 1,570 peralatan yang ditambah bernilai RM42.27 juta tidak dikenakan yuran perkhidmatan serta tiada bukti yuran dihentikan bagi 829 peralatan bernilai RM11.19 juta yang telah ditamatkan perkhidmatan penyenggaraannya. Butiran lanjut peralatan yang terlibat seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.14
YURAN PERALATAN YANG DITAMBAH/DIBATAL BELUM DIBAYAR/DIHENTIKAN

HOSPITAL/MAKMAL	PERALATAN YANG DITAMBAH (V3/V6/V7/V8)		PERALATAN YANG DIBATAL (V4/V4L/V5)	
	BIL. PERALATAN	NILAI PERALATAN (RM Juta)	BIL. PERALATAN	NILAI PERALATAN (RM Juta)
HTF	896	21.26	652	7.51
HTAR	491	15.16	159	3.49
HWKK	148	5.26	-	-
MKAJB	35	0.59	18	0.19
JUMLAH KESELURUHAN	1,570	42.27	829	11.19

Sumber: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Bahagian Perolehan Dan Penswastaaan, HTF, HTAR, HWKK Dan MKAJB, Kementerian Kesihatan Malaysia

*Nota: V3 = Added Installed Facilities (New Building, Plant, Equipment Or Land)
V6 = Transferred From Other Hospital/Healthcare Facility
V7 = Donated By Others
V9 = Upgrade Installed Facility
V4 = Stop Service
V4L = Asset Not Found
V5 = Transferred Out To Other Hospital/Healthcare Facility*

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Untuk peralatan yang ditambah/dibatal, yuran perkhidmatan peralatan tidak dituntut/dihentikan kerana faktor-faktor seperti pihak konsesi tidak memaklumkan kepada pihak hospital supaya melakukan SNF segera setelah T&C atau KEW-PA16 dikeluarkan; borang VVF tidak dikemukakan kepada KKM dan SNF tidak dikeluarkan apabila alat yang tidak boleh digunakan lagi oleh pengguna. Pihak KKM sedang dalam proses menyemak semula status dan akan mengemas kini serta mengeluarkan SNF dan VVF dengan kadar segera. Di samping itu, latihan kesedaran berkenaan keperluan menyegerakan penambahan/penamatan yuran perkhidmatan peralatan kepada pihak hospital dan syarikat konsesi juga akan dipertingkatkan. Kementerian sedang menyelaraskan master list aset CMIS dengan KEW.PA-4 di setiap hospital.

Pada pendapat Audit, pihak Kementerian hendaklah sentiasa memantau peralatan yang ditambah atau ditamatkan perkhidmatan penyenggaraannya bagi memudahkan pengurusan peruntukan kewangan dan perbelanjaan perkhidmatan senggaraan yang diperlukan. Selain itu, Kementerian perlu mengesahkan ketepatan data *master list* yang disediakan oleh pihak syarikat konsesi berbanding dengan kewujudan aset secara fizikal.

12.5.3.5. Work Order Dan Perakuan Kerja Siap

Arahan Perbendaharaan (AP) 99 (e)(i) mengenai Perakuan Kesempurnaan Bekalan, Perkhidmatan atau Kerja telah menetapkan baucar bayaran hendaklah mengandungi perakuan bahawa perkhidmatan atau kerja telah dilaksanakan

dengan sempurna. Semakan Audit terhadap *work order* mendapati, salinan *work order* tidak disimpan oleh pihak pengguna di HTF dan HWKK kerana pihak syarikat konsesi tidak menyediakan salinan *work order* kepada pengguna. Semakan lanjut mendapati, pegawai yang memperaku kerja siap bagi penyenggaraan peralatan perubatan tidak dilantik secara bertulis di semua tempat yang dilawati. Ini menyebabkan pihak Audit tidak dapat mengesahkan sama ada pegawai yang memperaku kerja siap di *work order* adalah pegawai yang telah diberi kuasa atau tidak.

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Bagi memperketat kawalan pengesahan work order, Kementerian pada 23 Disember 2013 telah mengeluarkan surat arahan kepada pihak hospital supaya melantik secara bertulis pegawai yang bertanggungjawab untuk memperaku kerja siap bagi penyenggaraan peralatan perubatan di mana pegawai yang dilantik hendaklah daripada Gred 22 dan ke atas. Selain itu, garis panduan yang diguna pakai tidak menetapkan salinan work order perlu disimpan oleh pengguna.

Pada pendapat Audit, pegawai yang telah dilantik perlu mempunyai pengetahuan dalam mengendalikan peralatan berkaitan. Selain itu, pihak Kementerian perlu memastikan salinan *work order* disediakan oleh syarikat konsesi dan disimpan dengan sempurna oleh pengguna untuk rujukan terutama untuk pemantauan kerja yang dilaksanakan dan denda yang dikenakan.

12.5.3.6. Senarai Peralatan Dan Yuran VO

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 13 Tahun 2008 mengenai Pengurusan Kehilangan dan Hapus Kira Wang Awam antara lain menetapkan pembayaran tidak sepatutnya atau *improper payments* berlaku apabila bayaran yang disahkan mengakibatkan pembayaran lebih atau pembayaran 2 kali. Semakan Audit terhadap surat tawaran mengenai nilai kelulusan yuran tambahan VO yang dikeluarkan oleh Bahagian Perolehan Dan Penswastan mendapati jumlah yang dinyatakan pada 2 daripada 5 VO adalah berbeza dengan senarai terperinci yang dikemukakan oleh BPKj. Pengiraan semula Audit terhadap senarai terperinci yang dikemukakan mendapati jumlah yuran sebenar adalah berbeza dengan jumlah yang diluluskan oleh Bahagian Perolehan Dan Penswastan. Sehingga 31 Ogos 2013 jumlah yuran yang diluluskan di HTAR (P205 dan P108) dan MKAJB (P205) lebih dibayar berjumlah RM109,954. Bagi HWKK (P208 dan P207) pula, jumlah yuran yang diluluskan kurang dibayar berjumlah RM106,588. Selain itu, didapati tiada senarai aset terperinci bagi VO yang telah diluluskan disimpan oleh pihak HTF, HTAR, HWKK dan MKAJB untuk rujukan

semasa pembayaran yuran penyenggaraan bulanan dibuat. Ini menyebabkan pihak terlibat sukar memantau/menyemak aset yang telah diluluskan yuran tambahan. Butiran lanjut seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.15
JUMLAH YURAN LEBIH/KURANG DIBAYAR

HOSPITAL	TEMPOH VO / TARIKH MULA BAYARAN	JUMLAH YURAN			PERBEZAAN LEBIH/ (KURANG) (RM) [(B)-(C)]	TEMPOH BAYARAN (Bulan)	JUMLAH YURAN LEBIH/(KURANG) DIBAYAR SEHINGGA 31 OGOS 2013 (RM)
		MENGIKUT PERKIRAAN BPKJ (RM) (A)	YANG DILULUSKAN (RM) (B)	MENGIKUT PERKIRAAN AUDIT (RM) (C)			
HTAR	P205 / Jan. 2006	*1,359	2,290	1,359	931	92	85,652
	P108 / Julai 2008	5,984	5,984	5,779	205	62	12,710
MKAJB	P205 / Jan. 2006	1,616	1,616	1,490	126	92	11,592
HWKK	P207 / Jan. 2008	27,622	26,267	27,622	(1,355)	68	(92,140)
	P208 / Jan. 2009	50,511	50,511	50,769	(258)	56	(14,448)

Sumber: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan Dan Bahagian Perolehan Dan Penswastaan, Kementerian Kesihatan Malaysia

Nota: (*) - Berdasarkan Maklum Balas Dari Bahagian Perolehan Dan Penswastaan Bertarikh 25 Oktober 2013 Kerana Dokumen Asal Dari BPKj Tidak Diperolehi

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Laporan pengiraan dan pengesahan cadangan yuran bagi VO disediakan oleh Perunding (SIHAT) dan telah berlaku kesilapan formula pengiraan dalam laporan tersebut. Selain itu, pelaksanaan dan pengiraan VO pada tahun 2005 menggunakan Excel masih belum stabil sehingga mengakibatkan pengiraan VO tidak tepat. Semua pegawai yang terlibat masih belum mendapat latihan sepenuhnya dan banyak bergantung kepada pengiraan perunding. Laporan tersebut dikemukakan kepada Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan dan semakan akhir dilakukan oleh seorang pegawai yang juga perlu melakukan kerja-kerja teknikal yang lain. Sebagai tindakan penambahbaikan Kementerian sedang di peringkat perbincangan dengan pihak syarikat Medivest, Radicare dan Faber untuk tuntutan pembayaran balik atas yuran yang terlebih bayar; pengiraan cadangan yuran perkhidmatan dan semakan akan dibuat di peringkat negeri serta senarai VO yang diluluskan akan disertakan bersama dengan surat tawaran yuran baru; dan semakan yang lebih komprehensif akan dilaksanakan pada masa hadapan sebelum kelulusan sebarang VO dapat dijalankan. Kementerian juga telah menubuhkan Jawatankuasa Siasatan Dalaman bagi menyiasat perkara ini dan dijangka selesai pada hujung bulan Februari 2014.

12.5.3.8. Yuran *New Installed Facilities* (NIF)

Yuran *New Installed Facilities* (NIF) adalah yuran tetap yang dibayar secara bulanan kepada syarikat konsesi untuk aset/peralatan yang sedia ada di hospital/makmal bagi tempoh tahun 1997 hingga 2002. Semakan Audit mendapati yuran NIF telah dibayar bagi HTAR dan HTF masing-masing berjumlah RM61,520 dan RM48,334 sebulan dan sehingga 31 Ogos 2013 sejumlah RM10.85 juta yuran NIF telah dibayar. Semakan lanjut mendapati, senarai aset NIF yang disediakan tidak mempunyai maklumat mengenai yuran terperinci bagi setiap aset/peralatan terlibat. Pihak Audit dimaklumkan oleh Bahagian Perolehan Dan Penswastaan, asas perkiraan yuran NIF bagi HTAR dan HTF adalah berdasarkan cadangan daripada Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan. Bagaimanapun, pihak Audit tidak dapat mengesahkan asas perkiraan yuran tersebut kerana tiada perkiraan terperinci mengenainya dikemukakan untuk rujukan. Butiran lanjut yuran seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.16
JUMLAH BAYARAN YURAN NIF

HOSPITAL	TARIKH BAYARAN BERMULA	TEMPOH BAYARAN SEHINGGA 31 OGOS 2013 (Bulan)	YURAN BULANAN (RM)	JUMLAH YURAN DIBAYAR (RM Juta)
HTAR	01.01.2005	104	61,520	6.40
HTF	01.01.2006	92	48,334	4.45
JUMLAH KESELURUHAN				10.85

Sumber : Bahagian Perolehan Dan Penswastaan, Kementerian Kesihatan Malaysia

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Pihak Kementerian telah membuat semakan namun begitu maklumat mengenai yuran terperinci bagi setiap aset/peralatan seperti yang ditegur oleh pihak audit tiada dalam simpanan Kementerian. Pihak Kementerian juga akan menubuhkan Jawatankuasa Siasatan Dalaman bagi menyiasat perkara ini dan memastikan perkara ini tidak berulang di masa hadapan.

Pada pendapat Audit, senarai yuran terperinci bagi setiap peralatan perlu disediakan bagi memastikan perbelanjaan sebenar peralatan tersebut dapat ditentukan dan dijadikan rujukan pihak pengurusan terutama bagi tujuan pelupusan.

12.5.4. Pengurusan Aset

12.5.4.1. Peralatan Tidak Digunakan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, semua aset Kerajaan hendaklah digunakan dan dikendalikan dengan cekap, mahir dan teratur bagi tujuan mengurangkan pembaziran dan menjimatkan kos. Semakan Audit di MKAJB mendapati sebanyak 5 unit peralatan bernilai RM153,655 tidak digunakan sejak tahun 2008 namun yuran bagi satu peralatan berkenaan masih dibayar sejumlah RM152 sebulan. Manakala 4 daripadanya tidak mempunyai bukti sama ada yuran dikenakan atau dihentikan. Pihak Audit dimaklumkan bahawa peralatan tersebut tidak digunakan kerana *outdated* dan tidak sesuai digunakan. Manakala di HTF, 2 peralatan yang bernilai RM107,054 tidak digunakan selepas banjir pada tahun 2010 namun yuran bulanan masih dibayar masing-masing berjumlah RM58 dan RM340 sebulan. Yuran lebih dibayar bagi peralatan terlibat di MKAJB dan HTF berjumlah RM15,774.80. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.17
SENARAI PERALATAN YANG TIDAK DIGUNAKAN

HOSPITAL / MAKMAL	NO. SIRI PENDAFTARAN/ NAMA ASET	NILAI PEROLEHAN (RM)	YURAN BULANAN (RM)	JUMLAH YURAN LEBIH DIBAYAR SEHINGGA 31 OGOS 2013 (RM)	SEBAB TIDAK DIGUNAKAN
MKAJB	MKJ-BEANL41-0001 / Spectrometers	52,520	-	-	Alat berfungsi tetapi dikeluarkan daripada senarai penyenggaraan oleh pengguna kerana perubahan kaedah analisis di makmal yang tidak menggunakan peralatan ini lagi. Alat ini masih disimpan untuk keperluan kecemasan atau sebagai <i>back up</i> .
	MKJ-BEIMG42-0001 / Cameras, Multi image	45,900	-	-	Alat berfungsi tetapi pihak pengguna mengambil keputusan untuk menyenggara sendiri. Alat tersebut dijadikan <i>back up</i> .
	MKJ-BEDGS05-0001 / Flowmeters, Blood	25,500	152	*3,038.80	Alat masih berfungsi tetapi dikeluarkan daripada senarai penyenggaraan oleh pengguna kerana perubahan kaedah analisis menyebabkan alat tidak digunakan lagi dan disimpan sebagai <i>back-up</i> .
	MKJ-BELAB50-0001 / Washers, Microplate	12,735	-	-	Alat berfungsi tetapi dikeluarkan daripada senarai penyenggaraan oleh pengguna kerana analisis terkini di makmal tersebut menggunakan peralatan HPLC dan penggunaan <i>test kit</i> yang memerlukan peralatan <i>microplate</i> telah dihentikan. Alat ini masih disimpan untuk keperluan kecemasan atau sebagai <i>back up</i> .
	MKJ-BEANL48-0001 / Diluters, Blood Cell	17,000	-	-	Alat berfungsi tetapi dikeluarkan daripada senarai penyenggaraan oleh pengguna kerana analisis terkini tidak memerlukan peralatan ini dan disimpan sebagai <i>back up</i> jika ada keperluan pada masa depan.

HOSPITAL / MAKMAL	NO. SIRI PENDAFTARAN/ NAMA ASET	NILAI PEROLEHAN (RM)	YURAN BULANAN (RM)	JUMLAH YURAN LEBIH DIBAYAR SEHINGGA 31 OGOS 2013 (RM)	SEBAB TIDAK DIGUNAKAN
HTF	10009928 / Printer Laser Imager	50,000	58	**1,856	Alat berfungsi tetapi sebagai aksesori kepada <i>Ultrasound</i> yang rosak kerana banjir.
	10009602 / Printer Laser Imager	57,054	340	**10,880	Alat berfungsi tetapi tidak sesuai digunakan
JUMLAH KESELURUHAN		260,709	550	15,774.80	

Sumber: MKAJB Dan HTF

Nota: (*) - Pengiraan Bermula Pada Bulan Januari 2012 (Tarikh SNF 11 November 2011)

(**) - Pengiraan Bermula Pada Bulan Januari 2011

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

HTF sedang melakukan proses pemilihan hospital yang berminat untuk dilakukan pelupusan secara pindahan. MKAJB sedang membuat pelupusan kepada peralatan yang tidak ada keperluan lagi dalam bidang analisis berkaitan dan bagi peralatan camera multi-image telah dimasukkan semula di bawah penyenggaraan konsesi memandangkan alat masih diperlukan serta permohonan mula servis telah dihantar kepada pihak konsesi pada 18 Disember 2013.

Pada pendapat Audit, yuran perkhidmatan bagi peralatan yang tidak digunakan hendaklah dihentikan dengan segera bagi mengelakkan berlaku pembaziran.

12.5.4.2. Penyenggaraan Aset

a. Daftar KEW.PA-14 Tidak Dikemas Kini

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap penyenggaraan yang dilaksanakan hendaklah direkodkan dalam Daftar Penyenggaraan Harta Modal (KEW.PA-14) bagi memastikan penyenggaraan dijalankan adalah bersesuaian dan munasabah dari segi kos dan masa. Semakan Audit mendapati maklumat penyenggaraan semua harta modal bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 di semua lokasi yang dilawati tidak direkodkan/dikemas kini dengan nombor kontrak, jenis penyenggaraan dan kos penyenggaraan. Pihak Audit dimaklumkan, KEW.PA-14 tidak diisi kerana pengguna boleh merujuk maklumat sejarah penyenggaraan di *Central Management Information System* (CMIS) untuk tujuan pemantauan. Bagaimanapun, kos penyenggaraan di CMIS tidak menggambarkan perbelanjaan sebenar yang dikeluarkan oleh Kementerian kerana kos

tersebut merupakan kos yang ditanggung/dikeluarkan oleh pihak syarikat konsesi seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.18
ANALISIS PERBELANJAAN SEBENAR BERBANDING
KOS PENYENGGARAAN DI CMIS SEHINGGA 31 OGOS 2013

HOSPITAL/ MAKMAL	NO. ASET	*YURAN PERBELANJAAN SEBENAR (RM)	KOS DI CMIS (RM)	PERBEZAAN (RM)	PERATUS (%)
HTAR	007-017242	42,412	1,750	40,662	2,324.5
	007-018105	70,880	1,878	69,002	3,675.3
	007018429	57,047	4,500	52,547	1,167.7
	007018508	717,172	43,246	673,926	1,558.2
	007018909	36,288	3,023	33,265	1,101.6
	007018992	43,439	2,293	41,146	1,794.8
	007019252	57,083	1,250	55,833	4,466.6
	007019344	37,400	1,000	36,400	3,640.0
	007024261	21,436	1,875	19,561	1,043.2
HWKK	915001353	61,688	4,250	57,438	1,351.5
	915001403	101,292	4,737	96,555	2,038.4
	915001779	76,795	1,179	75,616	6,412.4
	915001905	43,498	1,720	41,778	2,429.5
	915001936	43,498	2,420	41,078	1,697.8
	915002152	71,176	5,183	65,993	1,273.3
	915002672	654,500	4,680	649,820	13,885.0
	915002819	115,958	1,240	114,718	9,251.5
	915004049	43,498	3,553	39,945	1,124.1
	915004053	43,498	2,917	40,581	1,391.0
	915004266	46,683	2,179	44,504	2,042.2
	915004633	51,150	1,140	50,010	4,386.8
	915004993	37,587	1,240	36,347	2,931.2
	915005073	40,036	1,200	38,836	3,236.3
	915005352	246,015	12,125	233,890	1,929.0
	915005438	15,272	480	14,792	3,081.6
	915005440	218,026	8,227	209,799	2,550.1
	915005478	15,987	1,168	14,819	1,268.9
	915007692	12,298	559	11,739	2,099.2
MKAJB	MKJ-BEAN L02-0001	145,979	18,945	127,034	670.5
	MKJ-BEAN L56-0008	651,226	12,446	638,780	5,132.4
	MKJ-BEAN L56-0009	443,737	13,366	430,371	3,219.9
HTF	010001470	61,461	4,578	56,883	1,242.5
	010001826	79,475	7,060	72,415	1,025.7
	010002219	25,782	1,472	24,310	1,651.5
	010002222	28,589	1,827	26,762	1,464.8
	010002276	162,386	5,399	156,987	2,907.7
	010002294	21,528	1,830	19,698	1,076.4
	010002474	36,786	3,220	33,566	1,042.4
	010002475	36,786	1,098	35,688	3,249.1
	010002523	2,691,433	77,633	2,613,800	3,366.9

HOSPITAL/ MAKMAL	NO. ASET	*YURAN PERBELANJAAN SEBENAR (RM)	KOS DI CMIS (RM)	PERBEZAAN (RM)	PERATUS (%)
	010002604	48,030	580	47,450	8,180.9
	010002611	59,829	2,494	57,335	2,298.9
	010002691	16,680	960	15,720	1,637.5
	010002693	78,829	790	78,039	9,878.3
	010009355	5,449,319	16,450	5,432,869	33,027.4

Sumber: Bahagian Perolehan Dan Penswastaaan, Kementerian Kesihatan Malaysia Dan Central Management Information System

Nota: (*) - Yuran Yang Dibayar Oleh Kementerian

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Hasil semakan Kementerian mendapati kos yuran perbelanjaan sebenar yang diambil kira oleh pihak audit adalah yuran yang dibayar kepada syarikat konsesi yang merangkumi kos fasiliti, kos pengurusan, kos tenaga kerja, kos kapital dan bukan hanya kos penyenggaraan peralatan tersebut. Oleh yang demikian, kos yang dibayar kepada syarikat konsesi tidak boleh diambil kira sebagai kos penyenggaraan peralatan tersebut untuk dimuatkan ke dalam KEW.PA-14. Justeru, kos penyenggaraan tidak sepenuhnya diisi/dikemas kini di dalam KEW.PA-14. Pihak PTJ yang terlibat telah mengambil tindakan mengemas kini KEW.PA-14 bagi penyenggaraan yang dijalankan oleh pihak konsesi. Sebagai penambahbaikan, sistem yang akan dibangunkan di bawah kontrak baru perlu merekodkan kos penyenggaraan sepenuhnya dalam KEW.PA-14 oleh syarikat konsesi. Selain itu, Kementerian sedang dalam proses memohon pengecualian penggunaan KEW.PA-9, KEW.PA-13 dan KEW.PA-14 daripada Kementerian Kewangan.

Pada pendapat Audit, daftar yang mengandungi maklumat berkaitan sejarah peralatan dan penyenggaraan hendaklah diwujudkan dan disediakan dengan lengkap dan kemas kini. Penyelenggaraan daftar ini akan memudahkan pihak pengurusan memantau rekod keluar/masuk peralatan untuk senggaraan, kos senggaraan dan seterusnya sebagai rujukan semasa proses pelupusan. Selain itu, nilai kos penyenggaraan sebenar perlu dikenal pasti bagi memudahkan perekodan oleh PTJ terlibat.

b. Jumlah Yuran Penyenggaraan Melebihi Nilai Perolehan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, sesuatu aset boleh dilupuskan sekiranya jumlah penyenggaraan aset menyamai atau melebihi nilai perolehan aset tersebut dan tidak ekonomi dibaiki. Semakan Audit mendapati jumlah yuran penyenggaraan bagi 16 peralatan yang disemak telah melebihi di antara 11.5% hingga 123.2% daripada nilai perolehan

peralatan tersebut. Bagaimanapun, peralatan berkenaan masih disenggara dan pembayaran yuran masih diteruskan. Butiran peralatan terlibat adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.19
JUMLAH YURAN PENYENGGARAAN MELEBIHI NILAI PEROLEHAN PERALATAN

LOKASI	NAMA PERALATAN	YURAN BERMULA	YURAN BULANAN (RM)	NO. ASET	KOS PEROLEHAN (RM)	YURAN SENGGARA SEHINGGA OGOS 2013	YURAN PENYENGGARAAN MELEBIHI (RM / %)
HTAR, Klang	Radiographic Units, General	01.01.2004	2,546.27	007015622	264,548	295,336	30,788 / 11.6
	Radiographic Unit, General	01.01.2004	2,546.27	007015748	264,548	295,336	30,788 / 11.6
	Radiographic - Fluoroscopic Units, Mobile	01.01.2004	2,098.25	007016566	218,000	243,368	25,368 / 11.6
	Radiographic Units	01.01.2004	866.25	007015288	45,000	100,456	55,456 / 123.2
	Hemodialysis Units	01.01.2004	423.50	007007367	44,000	49,184	5,184 / 11.8
	Rhinoscopes	01.01.2004	261.25	007011088	26,400	30,276	3,876 / 14.7
	Peritoneal Dialysis Units	01.01.2004	365.75	007011115	30,000	42,456	12,456 / 41.5
	Peritoneal Dialysis Units	01.01.2004	365.75	007011116	30,000	42,456	12,456 / 41.5
	Hemodialysis Units	01.01.2004	375.38	007016139	39,000	43,500	4,500 / 11.5
HTF, Kangar	Radiographic Units, Mobile	01.01.2004	768.85	010002858	79,880	89,204	9,324 / 11.7
	Radiographic Units, Mobile	01.01.2004	768.85	010002858	79,880	89,204	9,324 / 11.7
	Radiographic Units, Mobile	01.01.2004	768.85	010002858	79,880	89,204	9,324 / 11.7
	Radiographic Units, Mobile	01.01.2004	768.85	010002858	79,880	89,204	9,324 / 11.7
	Hemodialysis Units	01.07.2003	288.75	010002212	30,000	35,258	5,258 / 17.5
	Hemodialysis Units	01.01.2004	192.50	010002296	20,000	22,388	2,388 / 11.9
	Scanning Systems, Magnetic Resonance Imaging	01.07.2007	73,639.45	010009355	4,590,511	5,449,286	858,775 / 18.7
JUMLAH					5,921,527	7,006,116	

Sumber : Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan Dan Bahagian Perolehan Dan Penswastaan, Kementerian Kesihatan Malaysia

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Peralatan yang mempunyai jumlah yuran penyenggaraan yang melebihi nilai perolehan tidak dapat dibuat pelupusan kerana kekangan peruntukan untuk penggantian peralatan baru. Aset yang masih berfungsi dan telah diperakukan untuk pelupusan masih terus digunakan dan disenggara sehingga mengalami kerosakan besar atau mendapat penggantian walaupun jumlah penyenggaraan melebihi kos perolehan peralatan. Sebagai tindakan penambahbaikan, Kementerian sedang membuat perancangan yang komprehensif mengenai peralatan yang dicadangkan untuk penggantian, termasuk melaksanakan program penggantian peralatan perubatan secara berperingkat. Kementerian sedang

melaksanakan program yang dikenali sebagai Managed Equipment Services (MES) iaitu program penyewaan peralatan perubatan oleh Kerajaan dari pihak swasta sebagai usaha Kerajaan untuk mengganti/ menaik taraf peralatan perubatan yang telah melebihi had ekonomi/usang di hospital-hospital Kerajaan.

Pada pendapat Audit, penyenggaraan yang berkesan dan penggantian secara sistematik peralatan terlibat perlu dilakukan bagi memastikan ia tidak membahayakan pesakit.

c. Penyenggaraan Lewat Dilaksanakan

Mengikut proses kerja penyenggaraan, sesuatu peralatan hanya akan disenggara selepas ujian dan pentauliahan (T&C) dilakukan. Semakan Audit mendapati sebanyak 371 peralatan yang bernilai RM8.19 juta di HTF, HTAR, HWKK dan MKAJB lewat disenggara antara 343 hingga 10,091 hari daripada tarikh T&C. Manakala sebanyak 287 peralatan bernilai RM5.16 juta telah disenggara antara 120 hingga 6,712 hari lebih awal daripada tarikh T&C. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.20
JADUAL PENYENGGAARAAN LEWAT/AWAL DILAKSANAKAN
BERBANDING TARIKH UJIAN DAN PENTAULIAHAN

PENYENGGAARAAN LEWAT DILAKSANAKAN			
HOSPITAL/MAKMAL	KELEWATAN (Hari)	BIL. PERALATAN	NILAI PEROLEHAN (RM Juta)
HTF	365 - 10,091	124	3.155
HWKK	365 - 4,048	242	4.944
HTAR	343 - 4,259	3	0.090
MKA JB	933 - 4,072	2	0.002
JUMLAH KESELURUHAN		371	8.191
PENYENGGAARAAN AWAL DILAKSANAKAN			
HOSPITAL	AWAL (Hari)	BIL. PERALATAN	NILAI PEROLEHAN (RM Juta)
HTF	6,712	1	0.001
HWKK	120 - 5,482	285	5.068
HTAR	1,122	1	0.091
JUMLAH KESELURUHAN		287	5.160

Sumber : Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan Dan Bahagian Perolehan Dan Penswastaan, Kementerian Kesihatan Malaysia

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Pihak hospital yang terlibat akan memastikan proses pendaftaran penyenggaraan aset di bawah syarikat konsesi dilakukan dengan kadar segera supaya kejadian penyenggaraan lewat dilaksanakan dapat dielakkan. Hal ini akan ditekankan atau dibincangkan di dalam setiap mesyuarat VCM. Selain itu penambahbaikan sistem akan dilakukan di mana program/jadual penyenggaraan peralatan akan dijana secara automatik setelah peralatan baru didaftarkan. Penjanaan program/jadual penyenggaraan di dalam sistem juga akan dihentikan secara automatik setelah penamatan peralatan (SNF) dikeluarkan.

Pada pendapat Audit, pihak Kementerian perlu memastikan setiap peralatan baru yang diterima disenggara dengan sewajarnya. Selain itu, pihak Kementerian juga perlu menetapkan norma tempoh penyenggaraan dimulakan selepas tarikh T&C bagi menjamin aset tersebut berada dalam keadaan baik dan selamat digunakan.

d. Penyenggaraan Berjadual (PPM) Tidak Dilaksanakan

Setiap peralatan perlu disenggara secara berjadual mengikut kalendar penyenggaraan yang telah ditetapkan dalam *Hospital Specific Implementation Plan* (HSIP). Semakan Audit terhadap sejarah penyenggaraan berjadual (PPM) di CMIS bagi tempoh tahun 2011 sehingga bulan Ogos 2013 mendapati PPM bagi 113 peralatan di HTF, HTAR dan HWKK tidak dilaksanakan antara 12 hingga 32 bulan. Bagaimanapun sejumlah RM1.68 juta yuran penyenggaraan masih dibayar kepada pihak konsesi bagi tempoh PPM tidak dilaksanakan dan tiada bukti denda dikenakan. Semakan lanjut mendapati, jadual PPM aset tersebut tidak disediakan bagi tempoh satu hingga 3 tahun. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 12.21
PENYENGGARAAN PPM TIDAK DILAKSANAKAN
BAGI TEMPOH 2011 HINGGA 2013**

HOSPITAL/ MAKMAL	BIL. ALAT	YURAN BULANAN (RM)	TEMPOH PPM TIDAK DILAKSANAKAN (Bulan)	JUMLAH YURAN DIBAYAR (RM)
HTF	83	1.10 – 39,579.89	12 - 32	35.20 – 949,917.43
HTAR	14	4.40 – 455.81	32	140.80 – 14,585.92
HWKK	16	466.13 – 1,129.33	12 - 32	5,593.50 – 36,138.67
JUMLAH KESELURUHAN				1,685,974.98

Sumber : HTF, HTAR, HWKK Dan Central Management Information System

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Antara faktor-faktor yang menyumbang kepada PPM tidak dilaksanakan dalam tempoh yang ditetapkan adalah seperti berikut:

- *Modul Pelupusan Aset adalah berasingan dari Modul Asset Register. Setiap aset yang telah dilupuskan harus dikemaskinikan secara manual ke dalam Asset Register. Berkemungkinan data ini tidak dikemas kini pada kadar segera menyebabkan penyenggaraan masih dijadualkan;*
- *Sesetengah peralatan telah dikeluarkan daripada jadual penyenggaraan kerana peralatan tersebut tidak dijumpai. Selagi SNF tidak dikeluarkan bagi aset yang tidak dijumpai/hilang, work order penyenggaraan akan dijana secara automatik oleh sistem. Oleh itu, status penyenggaraan bagi aset tersebut tidak dapat dilaksanakan. Sekiranya, aset tersebut dijumpai semula, penyenggaraan akan dijalankan; dan*
- *Penjadualan semula PPM telah dibuat.*

Mengikut Deduction Formula Guideline, sebarang pemotongan yuran hanya boleh dilakukan bagi bulan yang berkenaan dan pemotongan bagi bulan atau tahun yang sebelumnya tidak dapat dilakukan. Sehubungan itu pihak Kementerian akan melaksanakan penambahbaikan Deduction Formula Guideline akan dilakukan secara menyeluruh bagi mengatasi masalah ini. Selain itu, pihak Kementerian telah menubuhkan Jawatankuasa Siasatan Dalaman bagi menyiasat perkara ini dan dijangka selesai pada hujung bulan Februari 2014.

Pada pendapat Audit, Kementerian perlu memastikan yuran peralatan yang tidak disenggara dikutip semula dan denda dikenakan bagi tempoh peralatan tersebut tidak disenggara. Selain itu, data CMIS perlu disemak semula bagi memastikan ketepatannya.

12.5.4.3. Pelupusan Aset

Tatacara pelupusan yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menyatakan pelupusan hendaklah dilaksanakan dalam tempoh 3 bulan dari surat kelulusan; pelanjutan tempoh pelupusan hendaklah dikemukakan kepada kuasa melulus dalam tempoh 2 minggu sebelum tamat tempoh pelupusan; kelulusan baru perlu diperolehi selepas tamat tempoh pelanjutan; pelupusan dibuat dalam tempoh kelulusan; Sijil Penyaksian Pemusnahan Aset Alih Kerajaan (KEW. PA-18) dan Sijil Pelupusan Aset (KEW. PA-19) disediakan dan dikemukakan kepada pihak berkuasa berkaitan. Antara tujuan pelupusan dilakukan adalah untuk memastikan jabatan/agensi Kerajaan

tidak menyimpan aset yang tidak boleh digunakan/diperlukan serta menjimatkan ruang simpanan. Semakan Audit terhadap pengurusan pelupusan aset mendapati perkara berikut:

a. Pelupusan Aset Belum Dilaksanakan

Semakan Audit di HWKK, HTAR, MKAJB dan HTF mendapati, sebanyak 61 peralatan yang rosak/tidak digunakan disimpan di stor pelupusan dan di unit berkaitan. Bagaimanapun, 16 daripadanya masih dibayar yuran bulannya. Berdasarkan tarikh penyenggaraan terakhir/Tarikh *Beyond Economic Repair* (BER)/Tarikh mula tidak digunakan, sehingga 31 Ogos 2013 sejumlah RM2.56 juta masih dibayar kepada syarikat konsesi dan sebanyak 39 peralatan tidak dapat dipastikan status yuran penyenggaraannya kerana tidak tersenarai dalam VO yang diluluskan. Selain itu, yuran bagi 2 peralatan telah dihentikan pembayaran dan telah ditolak daripada yuran bulanan. Manakala jumlah yuran yang masih dibayar bagi 4 baki peralatan tidak dapat ditentukan kerana tiada maklumat tarikh mula peralatan tersebut tidak digunakan. Pihak Audit juga tidak dapat mengesahkan sama ada Sijil Perakuan Pelupusan (PEP) dikeluarkan bagi kesemua peralatan berkenaan kerana tiada dokumen berkaitan dikemukakan untuk semakan. Butiran lanjut adalah seperti di **Jadual 12.22** dan contoh peralatan seperti di **Gambar 12.4** hingga **12.16**.

JADUAL 12.22
JUMLAH PERALATAN ROSAK/TIDAK DIGUNAKAN

HOSPITAL/ MAKMAL	BILANGAN PERALATAN (Unit)					JUMLAH YURAN YANG MASIH DIBAYAR SEHINGGA 31 OGOS 2013 (RM)
	ROSAK/ TIDAK DIGUNAKAN YANG DISEMAK	YURAN MASIH DIBAYAR	YURAN TIDAK DAPAT DITENTUKAN	YURAN DIHENTIKAN	YURAN TIDAK DAPAT DIPASTIKAN	
HWKK	17	9	4	-	4	159,521
HTAR	28	5	-	-	23	25,049
MKAJB	4	1	-	-	3	14,207
HTF	12	1	-	2	9	2,352,634
JUMLAH	61	16	4	2	39	2,551,411

Sumber : HWKK, HTAR, MKAJB Dan HTF

GAMBAR 12.4

GAMBAR 12.5

*Kuarters Pegawai, Hospital Likas, Sabah
- Peralatan Yang Rosak Untuk Dilupuskan
(03.07.2013)*

GAMBAR 12.6

*Stor Pelupusan, HTAR, Klang, Selangor
- Peralatan Yang Rosak Untuk Dilupuskan
(25.07.2013)*

GAMBAR 12.7

GAMBAR 12.8

*Neonatal Intensive Care Unit, HTAR, Klang, Selangor
- Peralatan Yang Rosak Untuk Dilupuskan
(25.07.2013)*

GAMBAR 12.9

GAMBAR 12.10

*Seksyen Kawalan Makanan, MKAJB, Johor
- Peralatan Yang Rosak Untuk Dilupuskan
(19.06.2013)*

GAMBAR 12.11

*Stor, MKAJB, Johor
- Peralatan Yang Rosak Untuk Dilupuskan
(19.06.2013)*

GAMBAR 12.12

*Stor Pelupusan Di HTF, Kangar, Perlis
- Peralatan Untuk Dilupuskan
(10.07.2013)*

GAMBAR 12.13

GAMBAR 12.14

*Jabatan Pengimejan Diagnostik, HTF, Kangar, Perlis
- Peralatan Rosak Dan Yang Tidak Digunakan
(10.07.2013)*

GAMBAR 12.15

GAMBAR 12.16

*Jabatan Pengimejan Diagnostik, HTF,
Kangar, Perlis
- Peralatan MRI Yang Rosak
(10.07.2013)*

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Pihak HTF telah melakukan pelupusan bagi semua aset yang terlibat kecuali 2 aset (010002038 dan 010002497) kerana terdapat perubahan pengesyoran pelupusan. Pihak HTF juga telah melupuskan MRI secara pindahan kepada Universiti Malaysia Perlis dan SNF telah dikeluarkan pada 5 Julai 2011 bagi menghentikan yuran perkhidmatan. Di HTAR, semua peralatan berada di stor pelupusan dan menunggu Lembaga Pemeriksaan Pelupusan dan peralatan yang masih digunakan di simpan dalam bilik Neonatal Intensive Care Unit. Pihak MKAJB telah mengambil tindakan bekerjasama dengan pihak konsesi untuk menyediakan dokumen pelupusan dengan kadar segera. Kementerian juga akan memastikan tindakan pelupusan diurus secara teratur dan berkala supaya aset-aset yang telah rosak/BER diproses secara lebih sistematik dan aset-aset tidak terbiar di lokasi dengan begitu lama.

Pada pendapat Audit, pihak Kementerian perlu memastikan Sijil PEP dikeluarkan dengan segera bagi peralatan yang rosak dan tidak ekonomi untuk dibaiki atau tidak diperlukan/digunakan. Ini bagi memastikan SNF dapat dikeluarkan untuk menghentikan penyenggaraan dan pembayaran yuran dengan segera bagi mengelak berlakunya pembaziran wang Kerajaan.

b. Penempatan Peralatan Untuk Pelupusan

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 telah menetapkan, aset boleh dilupuskan sekiranya tidak ekonomi dibaiki; rosak dan tidak boleh digunakan serta tidak lagi diperlukan oleh Jabatan. Semakan Audit di HWKK mendapati sebanyak 6 peralatan bernilai RM1.54 juta yang hendak dilupuskan telah ditempatkan di luar bangunan kerana ruang penyimpanan peralatan yang terhad. Pihak Audit tidak dapat memastikan sama ada semua peralatan tersebut telah memperolehi Sijil Tidak Ekonomi Dibaiki atau masih menunggu Sijil PEP kerana maklumat berkaitan tidak dikemukakan. Semakan lanjut terhadap tarikh terakhir PPM dilaksanakan mendapati yuran bagi peralatan 915002667 masih dibayar sejumlah RM685 sebulan dan dari bulan Januari 2011 sehingga Ogos 2013 berjumlah RM21,927 telah dibayar. Manakala, jumlah yuran bagi 5 peralatan tidak dapat ditentukan kerana tiada maklumat mengenai yuran dikenakan atau dihentikan bagi peralatan tersebut. Butiran lanjut adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 12.23
SENARAI PERALATAN YANG DITEMPATKAN DI LUAR BANGUNAN

NO. ASET / NAMA ASET	TARIKH PEROLEHAN	TAHUN ROSAK / TIDAK DIGUNAKAN	NILAI PEROLEHAN (RM)
915002665 Scanning System, CT	01.01.1996	15.01.2010	1,200,000
915002666 Injectors, Contrast Media	01.01.1995	08.10.2012	54,000
915002667 Laser Images	01.01.1996	*01.08.2010	115,000
915002693 Centrifuges, Tabletop	01.01.1986	TM	8,500
915002758 Microscopes, Light, Operating	01.01.2000	26.06.2012	150,000
915002883 Resuscitators Pulmonary	01.01.1986	15.12.2012	16,000
JUMLAH			1,543,500

Sumber : HWKK, Likas

Nota : (*) - Tarikh PPM Terakhir
(TM) - Tiada Maklumat

GAMBAR 12.17

GAMBAR 12.18

Luar Bangunan, Hospital Likas, Sabah
- Peralatan Yang Rosak Untuk Dilupuskan
(03.07.2013)

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Pihak HWKK terpaksa menempatkan enam peralatan yang hendak dilupuskan di luar bangunan kerana ruang penyimpanan peralatan yang terhad. Walau bagaimanapun, peralatan-peralatan berkenaan sentiasa dipantau untuk mengelakkannya daripada hilang. Pihak Hospital akan bekerjasama dengan pihak konsesi bagi mempercepatkan proses pelupusan peralatan-peralatan ini. Pihak hospital sedang dalam proses mengemukakan permohonan bagi pembaharuan sijil PEP, KEW.PA-16 sebelum proses pelupusan dilaksanakan.

Pada pendapat Audit, Kementerian hendaklah mengambil tindakan segera untuk memastikan peralatan yang rosak dan terbiar dilupuskan dengan sewajarnya bagi mengelakkan kesesakan ruang dan penurunan nilai yang berterusan. Selain itu, pihak Kementerian juga perlu memastikan pembayaran yuran bagi peralatan yang hendak dilupuskan tersebut dihentikan dengan segera.

c. Pelupusan Melebihi Tempoh Ditetapkan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, Perakuan Pelupusan (KEW.PA-16) hendaklah diperolehi sebelum proses pelupusan dilaksanakan. Nilai aset yang dinyatakan dalam Perakuan Pelupusan hanya sah dalam tempoh setahun. Sekiranya pelupusan tidak dapat dilaksanakan dalam tempoh tersebut, aset hendaklah dinilai semula mengikut nilai semasa. Semakan Audit terhadap Senarai Barang Yang Terdapat Dalam Stor Pelupusan di HTAR mendapati perkara berikut:

- i. Sebanyak 51 peralatan yang bernilai RM2.80 juta telah dikeluarkan Sijil KEW.PA-16 sejak tahun 2010. Bagaimanapun, sehingga tarikh pengauditan, peralatan tersebut masih belum dilupuskan. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan tarikh Sijil KEW.PA-16 dikeluarkan kerana

dokumen berkaitan tidak dikemukakan semasa pengauditan dijalankan. Butiran lanjut peralatan yang telah dikeluarkan sijil tersebut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.24
SENARAI PERALATAN YANG TELAH DIKELUARKAN SIJIL KEW.PA-16

NO. ASET	NAMA ASET	TARIKH HANTAR STOR	*TARIKH SIJIL KEW.PA-16 DIKELUARKAN	NILAI PEROLEHAN (RM)
007-006321	Radiographic Unit, Mobile	06.10.2009	27.08.2010	72,580
007-006627	CT Scan	06.10.2009	27.08.2010	1,600,000
007-007336	Phillips Mammo Diagnost	06.10.2009	27.08.2010	215,169
007-006658	Infra Red Radiator	24.06.2009	29.07.2010	1,001
007-006580	Infusion Pump	24.06.2009	29.07.2010	2,700
007-015958	Cardiotocograph	24.06.2009	29.07.2010	16,800
007-006584	Aspirator	24.06.2009	29.07.2010	5,295
007-017253	Physiologic Monitoring Systems	24.06.2009	29.07.2010	TM
007-007446	Suction Machine	16.07.2009	29.07.2010	4,800
007-016108	Aspirator	14.08.2009	29.07.2010	3,200
007-006202	Aspirator	14.08.2009	29.07.2010	1,800
007-007447	Aspirator	14.08.2009	29.07.2010	4,800
007-016202	Incubator	08.04.2009	27.08.2010	243,000
007-010440	Pulse Oximeter	TM	29.07.2010	6,802
007-006158	Incubator	TM	29.07.2010	12,000
007-006128	Incubator	TM	29.07.2010	12,000
007-006165	Incubator	08.04.2009	29.07.2010	12,000
007-006105	Pulse Oximeter	TM	29.07.2010	6,500
007-003831	Phototherapy Unit	TM	29.07.2010	4,000
007-006161	Incubator	08.04.2009	29.07.2010	17,500
007-010022	Aspirator	08.04.2009	29.07.2010	1,600
007-010935	Phototherapy Unit	08.04.2009	29.07.2010	11,700
007-006143	Incubator	08.04.2009	29.07.2010	12,000
007-006769	Light Sources	TM	29.07.2010	3,040
007-006706	Lasers, Argon, Ophthalmic	TM	27.08.2010	120,000
007-006519	Analyzers, Hematology	TM	27.08.2010	50,000
007-007992	Defibrillators, External, Manual	TM	29.07.2010	15,000
007-006360	Aspirator	TM	29.07.2010	4,800
007-008852	Infusion Pump	TM	29.07.2010	3,354
007-011119	Shakers, Laboratory	TM	29.07.2010	9,980
007-015905	Warming Units	TM	29.07.2010	10,000
007-015735	Hemodialysis Unit	08.11.2009	29.07.2010	42,000
007-006355	Hemodialysis Unit	TM	29.07.2010	33,000
007-006356	Defibrillators, External, Manual	TM	29.07.2010	14,000
007-008876	Dialyzer Reprocessing Units	08.11.2009	29.07.2010	7,000
007-008873	Dialyzer Reprocessing Units	08.11.2009	29.07.2010	7,000
007-016140	Hemodialysis Unit	08.11.2009	29.07.2010	39,000
007-006075	Analyzers, Blood Grouping	08.05.2009	29.07.2010	36,000

NO. ASET	NAMA ASET	TARIKH HANTAR STOR	*TARIKH SIJIL KEW.PA-16 DIKELUARKAN	NILAI PEROLEHAN (RM)
007-006211	Infusion Pump	TM	29.07.2010	4,000
007-017474	Scales, Infant	TM	29.07.2010	TM
007-007983	Pulse Oximeter	TM	29.07.2010	6,889
007-017254	Physiologic Monitoring System	08.05.2009	29.07.2010	TM
007-016806	Saws, Autopsy	TM	29.07.2010	18,850
007-016649	Ventilators, Transport	13.08.2009	29.07.2010	12,000
007-006114	Ventilators, Intensive Care	08.04.2009	29.07.2010	21,104
007-006079	Incubator	08.04.2009	29.07.2010	12,823
007-006135	Incubator	TM	29.07.2010	12,000
007-006111	Incubator	TM	29.07.2010	12,000
007-006091	Incubator	TM	29.07.2010	15,000
007-006139	Incubator	TM	29.07.2010	12,000
007-006144	Incubator	TM	29.07.2010	12,000
JUMLAH				2,800,087

Sumber: HTAR, Klang

Nota: (*) - Berdasarkan Tarikh PEP Pada Senarai Barang Yang Terdapat Dalam Stor Pelupusan
(TM) - Tiada Maklumat

- ii. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan sama ada 51 peralatan di **Jadual 12.25** di atas berada di stor kerana keadaan ruang stor yang sesak, tidak tersusun dan bercampur aduk dengan pelbagai jenis aset menyebabkan pemeriksaan Audit tidak dapat dijalankan. Keadaan stor di HTAR adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 12.19

GAMBAR 12.20

*Stor Pelupusan, HTAR, Klang, Selangor
- Aset Yang Hendak Dilupuskan
(25.07.2013)*

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Hasil semakan mendapati, pihak HTAR tidak dapat mengesan Perakuan Pelupusan (KEW.PA-16) bagi 51 peralatan yang dibangkitkan tersebut dan berkemungkinan ia tidak diterima oleh pihak hospital. Permohonan untuk mendapatkan KEW.PA-16 yang baru bagi peralatan-peralatan tersebut telah dibuat. Pihak HTAR akan menyemak dalam CMIS secara berkala bagi

mengenali pasti aset-aset yang perlu dilupuskan. Tindakan untuk melupuskan 51 peralatan berkenaan akan diambil serta-merta setelah KEW.PA-16 diperolehi.

12.5.4.4. Kehilangan Aset/Asset Not Found (V4L)

Mengikut *Standard Operating Procedure* yang dikeluarkan oleh BPKj berkuat kuasa mulai 1 Disember 2008, aset yang tidak dijumpai semasa penyenggaraan dilaksanakan oleh syarikat konsesi, pengguna (user) hendaklah mencari aset tersebut dalam tempoh 30 hari. Sekiranya aset tidak dijumpai selepas 30 hari, pengguna hendaklah memaklumkan kepada pegawai aset untuk tindakan pelaporan kehilangan dan hapus kira mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007. Semakan Audit terhadap *Asset Not Found (V4L)* di *master list* mendapati perkara berikut:

- a. sebanyak 482 peralatan yang bernilai RM2.58 juta di HTAR dan HTF telah dikategorikan sebagai V4L atau peralatan tiada di lokasi. Bagaimanapun, pihak Audit tidak dapat mengesahkan status peralatan tersebut kerana tiada daftar diselenggara bagi memantau peralatan V4L. Semakan Audit selanjutnya mendapati, di HTAR sehingga 31 Ogos 2013 sejumlah RM9,346 yuran masih dibayar bagi 26 peralatan V4L dan baki 419 peralatan tidak dapat disahkan status yurannya. Manakala yuran bagi semua peralatan V4L di HTF telah dihentikan. Selain itu, didapati daftar pergerakan harta modal KEW.PA-6 tidak diselenggara dengan sempurna di semua lokasi yang dilawati menyebabkan peralatan sukar untuk dikesan dan sebahagian peralatan tidak dijumpai sejak tahun 1998. Butiran lanjut seperti di jadual berikut:

**JADUAL 12.25
RINGKASAN PERALATAN V4L**

HOSPITAL	BILANGAN PERALATAN V4L	NILAI PEROLEHAN (RM Juta)
HTAR	445	2.45
HTF	37	0.13
JUMLAH KESELURUHAN	482	2.58
HOSPITAL	JUMLAH PERALATAN V4L YANG MASIH DIBAYAR	JUMLAH YURAN DIBAYAR SEHINGGA 31 OGOS 2013 (RM)
HTAR	26	9,346

Sumber : HTAR Dan HTF

- b. Semakan lanjut terhadap 26 peralatan V4L yang masih dibayar di HTAR mendapati Notis Untuk Mula/Tamat Perkhidmatan (SNF) telah dikeluarkan bagi 12 peralatan. Bagaimanapun, bayaran yuran bagi peralatan tersebut masih diteruskan dan jumlah yuran lebih dibayar bagi peralatan berkenaan dalam tempoh antara 8 hingga 38 bulan ialah RM4,497. Manakala pihak

Audit tidak dapat mengesahkan sama ada SNF telah dikeluarkan untuk 14 peralatan V4L kerana tiada salinan SNF dikemukakan untuk semakan. Berdasarkan sejarah penyenggaraan di CMIS, penyenggaraan terakhir dilaksanakan bagi 14 peralatan tersebut di antara bulan Jun 2006 hingga Disember 2012 melibatkan yuran lebih dibayar berjumlah RM4,849. Butiran terperinci mengenai peralatan terlibat adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.26
PERALATAN V4L YANG MASIH DIBAYAR

BIL.	NO. ASET	TARIKH SNF/ TARIKH SIAP KERJA TERAKHIR	TARIKH SEPATUTNYA BAYARAN DIHENTIKAN	TEMPOH PEMBAYARAN SEHINGGA 31 OGOS 2013 (Bulan)	YURAN BULANAN (RM)	JUMLAH YURAN YANG DIBAYAR (RM)
SNF Dikeluarkan						
1.	007008962	11.03.2010	01.07.2010	38	10.07	382
2.	007017101	05.10.2010	01.01.2011	32	20.63	660
3.	007-017280	03.04.2012	01.07.2012	14	31.36	439
4.	007-017643	18.04.2011	01.07.2011	26	5.60	146
5.	007-017644	18.04.2011	01.07.2011	26	5.60	146
6.	007-018015	13.04.2010	01.07.2010	38	18.18	691
7.	007-018074	12.07.2012	01.01.2013	8	3.47	28
8.	007-018076	12.07.2012	01.01.2013	8	3.47	28
9.	007018617	07.01.2010	01.07.2010	38	12.50	475
10.	007018639	14.01.2011	01.07.2011	26	21.18	551
11.	007018719	09.07.2012	01.01.2013	8	3.87	31
12.	007018692	11.03.2010	01.07.2010	38	24.20	920
Jumlah Kecil						4,497
SNF Tidak Dikeluarkan						
1.	007015135	19.06.2006	01.07.2006	86	12.10	1,041
2.	007016880	07.10.2008	01.01.2009	56	1.38	77
3.	007016886	28.01.2009	01.07.2009	50	1.93	96
4.	007016998	02.07.2008	01.01.2009	56	17.88	1,001
5.	007-017809	16.12.2009	01.01.2010	44	3.28	144
6.	007-017838	17.03.2009	01.07.2009	50	1.76	88
7.	007-017944	25.11.2010	01.01.2011	32	2.09	67
8.	007-017945	25.11.2010	01.01.2011	32	2.09	67
9.	007-018082	17.01.2011	01.07.2011	26	8.94	232
10.	007-018084	17.01.2011	01.07.2011	26	8.94	232
11.	007-018087	17.01.2011	01.07.2011	26	8.94	232
12.	007018381	02.04.2008	01.07.2008	62	17.05	1,057
13.	007018604	10.12.2012	01.01.2013	8	46.75	374
14.	007018709	02.03.2011	01.07.2011	26	5.42	141
Jumlah Kecil						4,849
JUMLAH KESELURUHAN						9,346

Sumber : Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Bahagian Perolehan Dan Penswastaan, HTF Dan HTAR

- c. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 13 Tahun 2008 menyatakan Ketua Jabatan hendaklah menyediakan Laporan Awal bagi kehilangan yang berlaku di Jabatan di bawah kawalannya. Bagi kehilangan yang melibatkan seseorang Ketua Jabatan, Laporan Awal hendaklah disediakan oleh pegawai atasannya di peringkat Kementerian/Ibu Pejabat secepat mungkin iaitu tidak lewat daripada 5 hari bekerja. Laporan Awal dan Laporan Polis hendaklah dikemukakan kepada Pegawai Pengawal di Kementerian/Jabatan di mana berlakunya kehilangan dan kepada Ketua Setiausaha Perbendaharaan. Salinan Laporan Awal hendaklah dihantar kepada Akauntan Negara dan Ketua Audit Negara atau wakil tempatan Ketua Audit Negara. Semakan Audit mendapati tiada Laporan Awal dan Laporan Polis dibuat terhadap kehilangan 37 peralatan BEMS bagi HTF. Manakala di HTAR hanya satu laporan polis telah dibuat bagi peralatan 007018617 dan tiada bukti Laporan Awal dan Laporan Polis dibuat bagi baki 444 peralatan yang hilang.

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 8 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Pihak Hospital telah mengambil tindakan melakukan pencarian terhadap aset yang telah diisytiharkan hilang (V4L). Pencarian dokumen pelupusan juga disemak disebabkan aset berusia terlalu lama. Walau bagaimanapun banyak dokumen telah musnah akibat banjir dan Laporan Polis akan dibuat sekiranya usaha untuk mencari tidak berhasil. Di HTF hasil dari pencarian 31 aset telah dijumpai dan selebihnya masih dalam proses pencarian. Manakala sebanyak 218 peralatan di HTAR telah dikenal pasti tiada di lokasi dan laporan polis telah dibuat, 218 peralatan telah dilupuskan, 3 peralatan telah dipindah keluar serta 6 peralatan telah dijumpai dan masih digunakan.

Pada pendapat Audit, pihak Kementerian perlu membuat Laporan Awal dan Laporan Polis setelah peralatan yang dilaporkan sebagai V4L tidak dapat dikesan selepas tempoh 30 hari seperti yang telah ditetapkan. Selain itu, pihak Kementerian juga perlu memastikan SNF dikeluarkan bagi peralatan yang terlibat untuk menghentikan pembayaran yuran peralatan tersebut. Pihak Kementerian hendaklah menyelenggara daftar bagi peralatan V4L dan seterusnya sentiasa mengemas kini senarai induk peralatan bagi memudahkan pemantauan dibuat.

12.6. SYOR AUDIT

Bagi memastikan pengurusan penyenggaraan BEMS dilaksanakan dengan lebih teratur dan cekap serta memastikan perkara yang sama tidak berulang pada masa hadapan, adalah disyorkan Kementerian mempertimbangkan tindakan seperti berikut:

12.6.1. memastikan kontrak ditandatangani dengan segera bagi menjaga kepentingan Kerajaan serta mematuhi peraturan kewangan mengenai tatacara pengurusan perolehan;

12.6.2. memastikan senarai NIF dan yuran tambahan/kurangan yang diluluskan diselenggara dengan lebih sempurna dan disimpan di setiap hospital/makmal sebagai rujukan semasa pembayaran yuran dibuat;

12.6.3. memastikan yuran dibayar atau dihentikan mengikut tempoh sepatutnya bagi mengelak berlakunya yuran lebih/kurang dibayar. Selain itu pemantauan terhadap ketepatan data CMIS perlu dibuat memandangkan data tersebut merupakan rujukan utama Kementerian dalam pengurusan aset;

12.6.4. memastikan SNF dikeluarkan bagi peralatan yang tidak digunakan/ rosak/V4L dan seterusnya menghentikan pembayaran yuran bagi peralatan tersebut. Selain itu, pemeriksaan aset perlu dibuat secara berkala bagi mengesan kewujudan peralatan di lokasi yang ditempatkan;

12.6.5. memastikan penyenggaraan peralatan dibuat mengikut jadual yang ditetapkan dan mengutip semula yuran serta mengenakan denda kepada syarikat konsesi bagi tempoh peralatan tersebut tidak disenggara; dan

12.6.6. memastikan Laporan Awal dan Laporan Polis dibuat bagi peralatan yang tidak dapat dikesan dan yuran peralatan yang dikenakan oleh Syarikat Konsesi perlu dihentikan dengan segera.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 122-142
Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti
Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti
Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

13. PENGURUSAN SAJIAN MAKANAN SECARA *INHOUSE* DI HOSPITAL

13.1. LATAR BELAKANG

13.1.1. Aktiviti Dietetik dan Sajian merupakan unit sokongan klinikal di bawah Bahagian Perkembangan Perubatan yang menawarkan 2 jenis perkhidmatan iaitu dietetik klinikal dan sajian makanan. Objektif aktiviti ini ialah menyediakan makanan berkhasiat kepada pesakit dan sebagai pelengkap kepada keseluruhan rawatan serta memberi perkhidmatan *medical nutrition therapy* untuk meningkatkan status pemakanan pesakit. Sajian makanan dibekalkan mengikut wad kelas 1, 2, 3 dan kanak-kanak serta jenis diet sama ada **diet normal** atau **diet terapeutik** yang akan ditentukan oleh Pegawai Dietetik. **Diet normal** merupakan diet yang seimbang dan tidak memerlukan modifikasi nutrien, manakala **diet terapeutik** ialah diet yang memerlukan modifikasi nutrien untuk rawatan sesuatu penyakit. Jadual waktu penghidangan di wad adalah 4 kali sehari iaitu sarapan pagi, makan tengah hari, minum petang dan makan malam.

13.1.2. Jabatan Dietetik dan Sajian di setiap hospital telah melaksanakan 3 kaedah dalam mendapatkan bekalan bahan makanan basah dan kering bagi kegunaan pesakit menerusi perolehan tender, sebut harga dan pembelian terus. Bagaimanapun bagi item seperti ayam, telur ayam, roti, beras, bihun, seri kaya, sos cili, sos tomato, kicap, kordial buah-buahan berperisa, teh, kopi dan serbuk rempah kari, item tersebut diperolehi melalui kontrak pusat sistem panel. Bagi menampung keperluan penyediaan makanan kepada Agensi Kerajaan termasuk Kementerian Kesihatan, Kementerian Kewangan telah melantik syarikat pembekal panel melalui kontrak pusat sistem panel. Bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013, aktiviti ini telah diberi peruntukan berjumlah RM395.54 juta dan daripada jumlah tersebut, sejumlah RM353.72 juta (89.4%) telah dibelanjakan.

13.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan sajian makanan secara *inhouse* di hospital adalah teratur, cekap dan berkesan bagi mencapai objektif yang ditetapkan.

13.3. SKOP PENGAUDITAN

Skop pengauditan meliputi aspek perolehan, pemesanan, pemeriksaan dan penerimaan, penyimpanan stok bekalan makanan, pra-penyediaan, memasak dan menguji rasa makanan serta penghidangan dan pengagihan makanan kepada pesakit di wad bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013. Sebanyak 5 PTJ telah dipilih untuk pengauditan iaitu Bahagian Perolehan Dan Penswastan (BP&P) Kementerian; Hospital Sultan Abdul Halim (HSAH), Kedah; Hospital Sultanah Aminah (HSA), Johor Bahru, Johor; Hospital Kuala Lumpur (HKL), Kuala Lumpur dan Hospital Umum Kuching (HUK), Sarawak.

13.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan dijalankan dengan menyemak fail, rekod, dokumen dan kontrak. Perbincangan dengan pegawai-pegawai yang bertanggungjawab dan syarikat pembekal terhadap pengurusan sajian makanan *inhouse* turut diadakan. Lawatan fizikal juga dilaksanakan di kilang pemprosesan ayam iaitu Baling, Kedah; Sungai Bakap, Pulau Pinang; Air Hitam, Johor; Miri, Sarawak dan Klang, Selangor serta kilang roti di Gombak Setia, Kuala Lumpur. Selain itu, kajian pasaran bagi bahan makanan basah seperti ikan, buah-buahan dan sayur-sayuran dijalankan di pasar berhampiran. Bagi menentukan tahap kepuasan pesakit terhadap pengurusan sajian makanan *inhouse* yang dibekalkan di hospital dipilih, sebanyak 200 borang soal selidik telah diedarkan dan dianalisis.

13.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Jun hingga Ogos 2013 mendapati prestasi perbelanjaan bekalan makanan dan kawalan kos bagi setiap hidangan adalah memuaskan. Selain itu, pengurusan hidangan makanan adalah teratur dan bilangan kes kontaminasi/pencemaran makanan adalah rendah. Pengurusan kawalan stok juga adalah cekap dan berkesan. Bagaimanapun, masih terdapat beberapa kelemahan yang perlu diberi perhatian seperti berikut:

- i. kaedah pengiraan *National Indicator Approach* bagi kes kontaminasi/pencemaran makanan pada tahun 2013 adalah kurang tepat kerana apabila bilangan hidangan bertambah, peratus kes kontaminasi berkurangan;
- ii. pengurusan kontrak bekalan makanan kurang memuaskan seperti pengujian sampel bahan makanan tidak dilaksanakan secara berkala dan harga item makanan dalam kontrak tidak munasabah berbanding harga pasaran;
- iii. pecah kecil bekalan makanan bagi mengelakkan pelawaan tender dan sebut harga;
- iv. skala porsi hidangan diet bagi golongan dewasa dan kanak-kanak tidak mengikut garis panduan yang ditetapkan;

- v. penyerahan hidangan diet kurang memuaskan seperti kemudahan *baine marie* tidak mencukupi di HKL dan HUK; 169 daripada 193 *non-heated trolley* perlu ditukarkan kepada *heated trolley* dan proses uji rasa tidak dilakukan pada setiap waktu hidangan serta borang uji rasa makanan tidak diisi dengan lengkap;
- vi. pengurusan aset tidak teratur seperti aset bernilai RM0.13 juta tidak digunakan di PTJ yang dilawati; dan
- vii. pemantauan premis dan prestasi pembekal kurang memuaskan.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui serta ulasan Kementerian adalah seperti di perenggan berikut:

13.5.1. Prestasi Pengurusan Sajian Makanan *Inhouse*

13.5.1.1. Prestasi Kewangan

Mengikut Arahan Perbendaharaan (AP) 54, seseorang Pegawai Pengawal adalah bertanggungjawab mengawal perbelanjaan sesuatu program dan aktiviti atau projek yang diperuntukkan di bawah kawalannya supaya peruntukan tidak terlebih dibelanjakan. Semakan Audit mendapati semua hospital yang dilawati dapat mengawal perbelanjaan bekalan makanan agar tidak melebihi peruntukan yang diberikan dan prestasi perbelanjaan bagi tempoh 3 tahun adalah baik. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.1
PRESTASI PERBELANJAAN BEKALAN MAKANAN
UNTUK TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA DISEMBER 2013

PTJ	2011			2012			2013		
	PERUNTUKAN (RM Juta)	BELANJA (RM Juta)	(%)	PERUNTUKAN (RM Juta)	BELANJA (RM Juta)	(%)	PERUNTUKAN (RM Juta)	BELANJA (RM Juta)	(%)
Hospital Sultan Abdul Halim Shah	1.57	1.57	100	1.47	1.47	100	1.47	1.47	100
Hospital Sultanah Aminah	3.01	3.00	99.7	2.84	2.84	100	3.30	3.29	99.7
Hospital Kuala Lumpur	10.72	10.53	98.2	10.66	10.66	100	8.59	8.59	100
Hospital Umum Kuching	2.36	2.35	99.6	2.68	2.68	100	2.85	2.60	91.2

Sumber: Maklumat Peruntukan Dan Perbelanjaan PTJ Yang Dilawati

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, semua PTJ diingatkan agar sentiasa berhemat dalam membelanjakan peruntukan yang diberikan.

Pada pendapat Audit, prestasi perbelanjaan bekalan makanan di semua hospital yang dilawati secara keseluruhannya adalah baik.

13.5.1.2. Kes Kontaminasi Makanan

Mengikut *National Indicator Approach* (NIA) mulai tahun 2011 hingga 2012, Kementerian telah menyasarkan bilangan kes kontaminasi/pencemaran makanan pada tahap sifar. Bagaimanapun mulai tahun 2013, NIA bagi kes kontaminasi makanan telah diubah kepada bilangan kes berbanding jumlah hidangan iaitu tidak melebihi 5% dan bagi tahun 2013, petunjuk prestasi kes kontaminasi makanan adalah memuaskan kerana NIA semua PTJ yang dilawati kurang daripada 5%. Bagaimanapun, pertukaran kaedah pengiraan NIA pada tahun 2013 berdasarkan peratus kes kontaminasi makanan adalah kurang tepat kerana apabila bilangan hidangan bertambah, peratus tersebut berkurangan walaupun bilangan kes pada sesuatu tahun meningkat. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.2
KES KONTAMINASI FIZIKAL MAKANAN MULAI TAHUN 2011 HINGGA 2013

PERKARA	HOSPITAL	2011	2012	2013*		
		BILANGAN KES		BILANGAN KES (a)	BILANGAN HIDANGAN (b)	(%) KES (c)=(a)/(b)
Kontaminasi Fizikal Makanan	Hospital Sultan Abdul Halim	1	3	0	213,670	0
	Hospital Sultanah Aminah	3	3	0	210,711	0
	Hospital Kuala Lumpur	16	11	4	1,060,600	0.00038
	Hospital Umum Kuching	0	1	1	117,159	0.00085

Sumber : Maklumat Diperoleh Daripada PTJ Yang Dilawati

Nota : (*) - Sehingga 29.08.2013

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, indikator NIA yang lama sukar dicapai, tidak realistik dan tidak memberi gambaran sebenar terhadap pencapaian perkhidmatan sajian dan dietetik. Selain itu, Kementerian telah mengedarkan surat makluman kepada semua Ketua Jabatan/Unit Sajian dan Dietetik di semua hospital di mana mulai Januari 2014, format pengumpulan data bagi kes kontaminasi fizikal makanan perlu mempunyai ruang bilangan kes kontaminasi fizikal, jumlah hidangan yang disediakan dan pencapaian peratusan standard.

Pada pendapat Audit, pertukaran kaedah pengiraan NIA berdasarkan peratus kes kontaminasi makanan sahaja tidak boleh dijadikan petunjuk

prestasi utama kerana kontaminasi makanan adalah sesuatu yang serius dan kaedah semasa tidak menunjukkan bilangan sebenar kes tersebut pada sesuatu tahun.

13.5.1.3. Hidangan Diet

Hidangan diet di hospital disediakan kepada pesakit sebanyak 4 kali sehari iaitu sarapan pagi, makan tengah hari, minum petang dan makan malam. Semakan Audit mendapati kos bagi satu hidangan pada tahun 2011 dan 2012 di HSAH tidak berubah iaitu RM3.02 dan jumlah hidangan disediakan berkurangan. Ini disebabkan bilangan pesakit berkurangan sebanyak 24.5% pada tahun 2012 berbanding tahun 2011. Semakan Audit seterusnya di HUK mendapati kos bagi satu hidangan menurun daripada RM2.19 kepada RM2.06 (5.9%) pada tahun 2012, manakala hidangan bertambah disebabkan pertambahan bilangan pesakit sebanyak 8.7% pada tahun 2012 berbanding tahun 2011. Sementara itu di HSA, kos hidangan menurun daripada RM5.77 kepada RM3.69 (36.3%) pada tahun 2012 walaupun jumlah hidangan disediakan meningkat. Ini disebabkan pelaksanaan dasar penjimatan yang diamalkan menyebabkan saiz/berat buah dan ikan kurang daripada skala porsi ditetapkan. Semakan lanjut Audit mendapati di HKL, kos bagi satu hidangan meningkat daripada RM3.64 kepada RM4.04 (11%) pada tahun 2012 walaupun jumlah hidangan yang disediakan berkurangan disebabkan oleh kos bahan makanan di pasaran semakin meningkat. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.3
PRESTASI HIDANGAN MAKANAN UNTUK
TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 31 DISEMBER 2013

PTJ	2011			2012			2013		
	BELANJA (RM Juta)	JUMLAH HIDANGAN (Juta)	**KOS PER HIDANGAN (RM)	BELANJA (RM Juta)	JUMLAH HIDANGAN (Juta)	**KOS PER HIDANGAN (RM)	BELANJA (RM Juta)	*JUMLAH HIDANGAN (Juta)	**KOS PER HIDANGAN (RM)
HSAH	1.57	0.52	3.02	1.48	0.49	3.02	0.49	0.21	2.33
HSA	3.01	0.52	5.79	2.84	0.77	3.69	1.59	0.21	7.57
HKL	10.53	2.89	3.64	10.87	2.69	4.04	8.20	1.06	7.74
HUK	2.36	1.08	2.19	2.68	1.30	2.06	1.70	0.48	3.54

Sumber : Maklumat Diperolehi Daripada PTJ Yang Dilawati

Nota : (*) - Jumlah Hidangan Tahun 2013 Mulai Januari Hingga Tarikh Pengauditan Di PTJ Masing-Masing
(**) - Kos Per Hidangan Tidak Mengambil Kira Elemen Gaji Dan Perbelanjaan Overhead

Pada pendapat Audit, kawalan kos bagi satu hidangan di PTJ yang dilawati adalah memuaskan memandangkan hidangan dapat disediakan mengikut keperluan pesakit.

13.5.1.4. Pengagihan Hidangan Diet Pesakit Ke Wad

Mengikut piagam pelanggan Jabatan, waktu hidangan makan tengah hari bagi 3 PTJ iaitu HSA, HKL dan HUK adalah pada pukul 11.30 pagi hingga 12.00 tengah hari manakala di HSAH, adalah pada pukul 11.15 pagi hingga 11.45 pagi. Semakan Audit mendapati PPK yang ditugaskan mengambil hidangan telah mematuhi waktu hidangan yang ditetapkan kecuali di HSAH. Pihak Audit dimaklumkan oleh pihak HSAH bahawa lif berhampiran dapur hospital itu biasanya diguna pakai oleh pihak konsesi untuk mengangkut barang pada waktu tengah hari. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.4
PRESTASI PENGAGIHAN HIDANGAN DIET PESAKIT KE WAD

PTJ	WAD / TARIKH LAWATAN	WAKTU HIDANGAN	JADUAL WAKTU HIDANGAN DITETAPKAN	WAKTU SEBENAR HIDANGAN DIAMBIL	KELEWATAN (Masa)
Hospital Sultan Abdul Halim	Kenanga 9 / 04.06.2013	Makan tengah hari	11.15 - 11.45 pagi	11.55 pagi	10 minit
	Kenanga 4 / 04.06.2013			12.20 tengah hari	35 minit
	Doktor Operation Theatre / 04.06.2013			12.10 tengah hari	25 minit

Sumber: Jabatan Audit Negara

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, di HSAH kesesakan lif berlaku kerana pertembungan jadual pengambilan hidangan makan tengah hari dengan jadual penghantaran linen bersih. Justeru itu, waktu jadual penghantaran linen bersih telah ditukarkan selepas waktu pengambilan hidangan berakhir.

13.5.1.5. Kadar Pusingan Stok

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2009 menetapkan semua stor utama perlu mencapai sekurang-kurangnya 4 kadar pusingan stok dan dibuat pengiraan setiap suku tahun. Semakan Audit mendapati semua PTJ yang dilawati telah melebihi 4 kadar pusingan stok bagi bahan makanan kering. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.5
KADAR PUSINGAN STOK SETIAP TAHUN

PTJ	TAHUN	JUMLAH NILAI STOK (RM)				KADAR PUSINGAN STOK $e=\frac{(a)}{(d)}$
		PENGELUARAN (a)	BAKI STOK AKHIR TAHUN LEPAS (b)	BAKI STOK AKHIR TAHUN SEMASA (c)	$(d)=\frac{(b)+(c)}{2}$	
HSAH	2011	385,567	59,884	76,683	68,284	5.65

PTJ	TAHUN	JUMLAH NILAI STOK (RM)				KADAR PUSINGAN STOK $e=\frac{(a)}{(d)}$
		PENGELUARAN (a)	BAKI STOK AKHIR TAHUN LEPAS (b)	BAKI STOK AKHIR TAHUN SEMASA (c)	$(d)=\frac{(b)+(c)}{2}$	
	2012	458,657	76,683	84,183	80,433	5.70
	*2013	195,672	84,183	79,457	81,820	2.39
HSA	2011	1,040,793	175,599	203,770	189,685	5.49
	2012	1,065,431	203,770	158,301	181,036	5.89
	*2013	486,836	158,302	136,126	147,214	3.31
HKL	**2011	-	-	-	-	-
	***2012	-	-	-	-	-
	*2013	1,479,457	367,489	270,800	319,145	4.64
HUK	**2011	-	-	-	-	-
	***2012	-	-	-	-	-
	2013	1,160,953	89,671	101,739	95,705	12.13

Sumber: Laporan Kadar Pusingan Stok PTJ Yang Dilawati

Nota : (*) - Kadar Pusingan Stok Berdasarkan Laporan Suku Tahun Kedua Pengurusan Stok

(**) - Laporan Suku Tahun Pengurusan Stok Tidak Disediakan

(***) - Kadar Pusingan Stok Tidak Dapat Disahkan Kerana Laporan Suku Tahun Pengurusan Stok Hanya Disediakan Bermula Suku Tahun Ketiga

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, semua PTJ sentiasa diingatkan agar mengekalkan prestasi pengurusan kawalan stok bahan makanan kering yang cekap dan berkesan.

Pada pendapat Audit, semua PTJ yang dilawati mempunyai pengurusan kawalan stok bagi bahan makanan kering yang cekap dan berkesan kerana kadar pusingan stok yang pantas.

13.5.2. Kekosongan Perjawatan

Skim perjawatan di Jabatan Sajian Dan Dietetik setiap PTJ secara umumnya dianggotai oleh Pegawai Dietetik (Gred U41, U44, U48, U52 dan U54), Pegawai Penyediaan Makanan (Gred C41), Penolong Pegawai Penyediaan Makanan (Gred C27, C32 dan C38), Pembantu Penyediaan Makanan (N17 dan N1) dan Pembantu Tadbir Gred N17. Semakan Audit mendapati antara 3 (4.2%) hingga 5 (3.2%) kekosongan jawatan di HSA dan HKL seperti di **Jadual 13.6**. Bagaimanapun, tiada pelantikan baru dibuat bagi jawatan Penolong Pegawai Penyediaan Makanan (Penyelia) dan Pembantu Penyediaan Makanan (Tukang Masak) di kebanyakan PTJ. Kekosongan jawatan ini adalah sangat kritikal berikutan perkhidmatan sajian

makanan mula beroperasi seawal jam 6.30 pagi sehingga lewat jam 7.00 malam. Selain itu, Pembantu Penyediaan Makanan tersebut juga terlibat dalam urusan penerimaan, penyimpanan bahan makanan, penghidangan dan pencucian kelengkapan dapur. Semakan lanjut Audit mendapati tiada norma khusus ditetapkan oleh Kementerian bagi skim jawatan Pembantu Penyediaan Makanan. Analisis perbandingan yang dibuat oleh Audit menunjukkan nisbah jawatan Pembantu Penyediaan Makanan kepada nisbah bilangan katil adalah antara 1 : 20 hingga 1 : 25, manakala nisbah Pembantu Penyediaan Makanan berbanding bilangan pesakit adalah antara 1 : 105 hingga 1 : 6,123 seperti di **Jadual 13.7**. Analisis Audit mendapati HKL mengalami beban tugas yang paling tinggi. Masalah anggota tidak mencukupi ini mengakibatkan kualiti perkhidmatan tidak dapat dipertingkatkan dan pemantauan aktiviti seperti perolehan, penentuan skala porsi makanan dan proses uji rasa makanan tidak dapat dilaksanakan dengan lebih berkesan. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.6
KEKOSONGAN JAWATAN TIDAK DIISI PADA TAHUN 2013

PTJ	PERJAWATAN			(% KOSONG)	CATATAN
	JUMLAH LULUS	JUMLAH DIISI	JUMLAH KOSONG		
HSA	71	68	3	4.2	Kekosongan jawatan seperti berikut: • Pembantu Penyediaan Makanan N1 - N22 (2) • Pembantu Tadbir N17 (1)
HKL	157	*152	5	3.2	Kekosongan jawatan seperti berikut: • Penolong Pegawai Penyediaan Makanan C27 - C38 (4) • Pembantu Tadbir N17 (1)

Sumber : Maklumat Perjawatan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Nota : (*) - Bilangan Jawatan Diisi Tidak Termasuk Jawatan Yang Dipinjamkan Oleh Pihak Pengurusan HKL

JADUAL 13.7
**NISBAH BILANGAN JAWATAN PEMBANTU PENYEDIAAN MAKANAN
DI HOSPITAL BERBANDING BILANGAN KATIL DAN BILANGAN PESAKIT**

PTJ	BILANGAN JAWATAN PEMBANTU PENYEDIAAN MAKANAN TAHUN 2013	BILANGAN KATIL TAHUN 2013	NISBAH JAWATAN PEMBANTU PENYEDIAAN MAKANAN : BILANGAN KATIL	BILANGAN PESAKIT TAHUN 2012	NISBAH JAWATAN PEMBANTU PENYEDIAAN MAKANAN : BILANGAN PESAKIT
HSAH	26	550	1 : 21	2,729	1 : 105
HSA	52	1,300	1 : 25	91,295	1 : 1,756
HKL	110	2,200	1 : 20	673,537	1 : 6,123
HUK	38	934	1 : 25	53,240	1 : 1,401

Sumber: Maklumat Perjawatan, Bilangan Katil Dan Bilangan Pesakit Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Pada pendapat Audit, jawatan kosong sedia ada perlu diisi dengan segera bagi meningkatkan keberkesanan aktiviti perkhidmatan sajian makanan. Selain itu, Kementerian perlu mengkaji semula bilangan jawatan Pembantu

Penyediaan Makanan yang perlu ditempatkan di sesebuah hospital untuk disesuaikan dengan beban kerja sedia ada.

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, selaras dengan peningkatan beban kerja, permohonan pertambahan jawatan melalui ABM 2014 telah dibuat oleh HSAH sebanyak 40 jawatan (Gred N17/N22, C27/C32, U41, U44 dan U48) dan HKL, sebanyak 44 jawatan (Gred U41, U44 dan U48). Bagi tempoh jangka pendek, kekosongan jawatan ini diisi melalui perpindahan secara pentadbiran dan pengambilan pekerja sambilan.

13.5.3. Pengurusan Kontrak Bekalan Makanan

13.5.3.1. Pengujian Sampel Bahan Makanan

Mengikut syarat kontrak, Kontraktor hendaklah mengemukakan contoh bahan makanan yang dibekalkan untuk diuji tanpa apa-apa bayaran apabila diminta oleh Kerajaan. Semakan Audit mendapati bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013, ujian yang dijalankan ke atas sampel makanan di semua PTJ yang dilawati adalah sebanyak 1 hingga 2 kali sahaja berdasarkan keperluan ke atas ujian tersebut seperti sekiranya berlaku kes keracunan makanan. Ketiadaan kaedah pengujian sampel yang berkesan menyukarkan PTJ untuk mengesan sama ada kandungan bahan makanan yang dibekalkan selaras dengan Akta Makanan 1983 dan Peraturan-Peraturan Makanan 1985. Semakan ke atas keputusan penghantaran ujian sampel bahan makanan terhadap 4 hospital yang dilawati bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 mendapati keputusan bagi 2 sampel masing-masing di HSAH dan HKL adalah tidak mematuhi kehendak Akta Makanan 1983 serta kehendak kontrak. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 13.8
KEPUTUSAN PENGHANTARAN SAMPEL BAHAN MAKANAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA OGOS 2013**

PTJ	TAHUN	JENIS SAMPEL	TARIKH HANTAR SAMPEL	TARIKH TERIMA KEPUTUSAN	KEPUTUSAN
HSAH	2011	-	-	-	-
	2012	-	-	-	-
	2013	Beras Gred Super 5%	18.04.2013	30.04.2013	Keputusan sampel dipatuhi kerana beras Gred Super 5%.
		2 Botol Kicap Manis	11.06.2013	16.07.2013	Keputusan sampel tidak dipatuhi kerana peratus garam kurang daripada had minima (10%) iaitu 9.1% (tidak mematuhi Akta Makanan 1983) . Keputusan sampel dipatuhi kerana peratus nitrogen melebihi had minima (0.6%) iaitu 0.75%.

PTJ	TAHUN	JENIS SAMPEL	TARIKH HANTAR SAMPEL	TARIKH TERIMA KEPUTUSAN	KEPUTUSAN
		3 Botol Sos Cili			Keputusan sampel dipatuhi kerana peratus asid asetik melebihi had minima (0.8%) iaitu 0.9%.
		1 Paket Rempah Kurma			Keputusan sampel dipatuhi kerana minyak <i>essential</i> ruap melebihi had minimum (0.25%) iaitu 0.99%.
		1 Paket Bihun			Keputusan sampel dipatuhi kerana kandungan sulfur dioksida tidak dapat dikesan.
		1 Botol Minyak Masak			Keputusan sampel dipatuhi kerana nilai iodin melebihi had minimum (56) iaitu 57.75.
		1 Paket Rempah Kari			Keputusan sampel dipatuhi kerana minyak <i>essential</i> ruap melebihi had minima (0.25%) iaitu 0.39%.
HSA	2011	-	-	-	-
	2012	Ayam Mentah	19.09.2012	03.10.2012	Keputusan sampel dipatuhi kerana parameter ditetapkan tidak dikesan iaitu <i>Chloramphenicol</i> , <i>Florfenicol</i> dan <i>Thiamphenicol</i> .
		Sayur Kobis Bulat		04.10.2012	Keputusan sampel dipatuhi kerana parameter ditetapkan tidak dikesan iaitu <i>Organochlorine</i> , <i>Organophosphorus</i> dan <i>Synthetic Pyrethroid</i> .
		Ikan Kembung		05.10.2012	Keputusan sampel dipatuhi kerana perkara parameter ditetapkan tidak dikesan iaitu <i>Formaldehyde</i> .
	2013	-	-	-	-
HKL	2011	Beras Gred Super 5%	24.05.2011	30.05.2011	Keputusan sampel tidak dipatuhi kerana beras Gred Super 15% (tidak mematuhi spesifikasi kontrak) .
	2012	-	-	-	-
	2013	-	-	-	-
HUK	2011	-	-	-	-
	2012	-	-	-	-
	2013	Tomato	06.08.2013	19.08.2013	Keputusan sampel dipatuhi kerana perkara parameter ditetapkan tidak dikesan seperti <i>Organochlorine</i> , <i>Organophosphorus</i> dan <i>Synthetic Pyrethroid</i> .
		Sawi	06.08.2013	19.08.2013	Keputusan sampel dipatuhi kerana Parameter <i>Organochlorine</i> dan <i>Synthetic Pyrethroid</i> tidak dikesan. Keputusan sampel tidak dipatuhi kerana parameter <i>Profenofos</i> melebihi had dibenarkan (0.025mg/kg) iaitu 1.85mg/kg.

Sumber: Laporan Keputusan Analisis Mikrobiologi Daripada Jabatan Kimia Dan Makmal Kesihatan Awam

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, Mesyuarat Pengurusan Perkhidmatan Dietetik dan Sajian Kebangsaan Kementerian Kesihatan Malaysia bertarikh 29 November 2013 menetapkan pengesahan sampel beras akan dilakukan setiap kali penghantaran, pengesahan bahan makanan bermasak (6 hingga 8 sampel makanan) dilakukan 4 kali setahun

mengikut keperluan Akreditasi MSQH serta pengesahan bahan-bahan lain (6 hingga 8 sampel makanan) dilaksanakan 2 kali setahun mengikut keperluan Good Manufacturing Practices. Di samping itu, Kementerian mengesyorkan agar analisis makanan dilaksanakan terhadap 13 item terlibat di bawah kontrak pusat/panel oleh Perbendaharaan terlebih dahulu sebelum kontrak dimuktamadkan serta surat pengesahan dikeluarkan bagi menyatakan semua produk tersebut mencapai standard dalam Akta Makanan 1983 dan kehendak kontrak. Pegawai yang mempunyai kepakaran dalam bidang ini boleh dilantik terutamanya pegawai dari Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan, Kementerian.

Pada pendapat Audit, pihak Kementerian hendaklah memastikan langkah-langkah yang telah diambil dilaksanakan dengan berkesan bagi memastikan makanan yang dihidangkan adalah selamat serta kandungannya tidak membahayakan kesihatan pesakit.

13.5.3.2. Spesifikasi Bahan Makanan

Spesifikasi makanan yang mengikut kontrak adalah penting bagi memastikan bahan makanan yang dibekalkan oleh pembekal adalah selamat dan berkualiti.

a. Berat Ayam

Mengikut kontrak, semua ayam daging hidup dan ayam potong sembilan yang dibekalkan masing-masing hendaklah antara 1.5kg hingga 2.0kg dan 1.3kg hingga 2.0kg. Mengikut kontrak yang ditetapkan, setiap pesanan bagi ayam potong sembilan hendaklah diisi di dalam satu bungkusan yang tidak melebihi 10kg untuk setiap bungkusan plastik. Setiap bungkusan hendaklah mengandungi 90% daripada 9 bahagian ayam yang terdiri daripada 2 ketul kepek, 2 ketul peha, 2 ketul *drumstick* dan 3 ketul bahagian dada dan 10% lagi bolehlah terdiri daripada mana-mana bahagian ayam di atas untuk tujuan menggenapkan timbangan dalam pesanan. Semakan Audit mendapati bekalan ayam potong 9 yang dibekalkan pada 23 Julai 2013 oleh (Pertubuhan Peladang Kebangsaan) NAFAS kepada pihak HKL melebihi 4kg iaitu 14kg bagi setiap bungkusan ayam berbanding 10kg mengikut kontrak. Ini boleh memberi kesan terhadap standard suhu yang ditetapkan sebelum ia dibekalkan. Semakan lanjut Audit mendapati pihak HKL tidak membuat kiraan bilangan ketul ayam mengikut bahagian ayam seperti ditetapkan. Tanpa membuat kiraan bahagian ayam yang ditetapkan, adalah dikhuatiri pembekal akan mengambil kesempatan dengan membekalkan bahagian ayam yang mudah diperolehi di pasaran serta kecil saiznya.

b. Suhu Ayam

Mengikut kontrak, suhu ayam daging hidup/bersih segar yang dibekalkan hendaklah tidak melebihi 5°Celsius (C) sebelum ia dibekukan atau disejukkan. Semakan Audit mendapati 104kg ayam daging hidup/bersih segar yang dibekalkan oleh NAFAS kepada pihak HSAH pada 5 Jun 2013 bersuhu 31°C seperti di **Gambar 13.1**. Perkara ini berlaku kerana pembekal tidak menggunakan kenderaan bertutup yang dilengkapi kemudahan sejuk beku bagi memelihara kualiti ayam ketika dalam perjalanan ke HSAH seperti di **Gambar 13.2**. Semakan lanjut Audit mendapati 394.75kg (14kg bagi setiap bungkusan) bekalan ayam potong 9 yang dibekalkan oleh NAFAS kepada pihak HKL pada 23 Julai 2013 juga tidak menepati suhu yang ditetapkan dalam kontrak iaitu 9.6°C seperti di **Gambar 13.3** dan **Gambar 13.4**.

GAMBAR 13.1

*Hospital Sultan Abdul Halim Shah
- Suhu Ayam Yang Dibekalkan Iaitu 31°C Tidak
Mengikut Suhu Ditetapkan Dalam Kontrak
(05.06.2013)*

GAMBAR 13.2

*Hospital Sultan Abdul Halim Shah
- Lori Tidak Bertutup Dan Tanpa Kemudahan Sejuk
Beku Yang Digunakan Oleh Pembekal Untuk
Membekalkan Ayam Kepada Hospital
(05.06.2013)*

GAMBAR 13.3

*Hospital Kuala Lumpur
- Suhu Ayam Yang Dibekalkan Iaitu 9.6°C Tidak Mengikut Suhu Ditetapkan Dalam Kontrak
(23.07.2013)*

GAMBAR 13.4

c. Maklumat Label Pada Bungkusan Roti

Mengikut spesifikasi kontrak, setiap bungkusan roti perlu mempunyai maklumat seperti nama produk, berat bersih (dalam kg), logo halal, nama dan alamat pengilang serta label Hak Kerajaan Malaysia. Selain itu, tekstur roti mestilah lembut, gebu dan tidak berlubang. Di samping itu mengikut spesifikasi kontrak, bekalan yang ditolak kerana rendah mutu dan diganti selepas jam 5.00 petang atau gagal diganti pada hari penyerahan, akan

dikenakan denda sebanyak 10% ke atas nilai bekalan yang berkenaan. Semakan Audit mendapati bungkusan roti *wholemeal* yang dibekalkan kepada pihak HSA dan HKL tidak mempunyai maklumat berat bersih (dalam kg) seperti di **Gambar 13.5** dan **Gambar 13.6**. Pihak Audit juga mendapati bungkusan roti *wholemeal* yang dibekalkan kepada pihak HKL tidak mempunyai maklumat seperti nama produk, nutrisi pemakanan, logo halal, nama serta alamat pengilang dan Hak Kerajaan Malaysia. Selain itu, roti pra-pek yang dibekalkan juga didapati berlubang serta mempunyai tekstur kasar seperti di **Gambar 13.7**. Semakan Audit mendapati pada 25 Julai 2013, aduan telah dikemukakan kepada pembekal tetapi sehingga kini tiada maklum balas diterima. Di samping itu berdasarkan lawatan Audit terhadap premis pembekal terlibat pada 25 Julai 2013, kualiti pengeluaran roti yang dibekalkan masih tidak berubah kerana didapati berlubang dan mempunyai tekstur kasar seperti di **Gambar 13.8** dan **Gambar 13.9**.

GAMBAR 13.5

*Hospital Sultanah Aminah
- Roti Wholemeal Yang Tidak Mempunyai
Maklumat Berat Bersih
(19.06.2013)*

GAMBAR 13.6

*Hospital Kuala Lumpur
- Roti Wholemeal Yang Tidak Mempunyai
Maklumat Produk Kecuali Tarikh Luput
(24.07.2013)*

GAMBAR 13.7

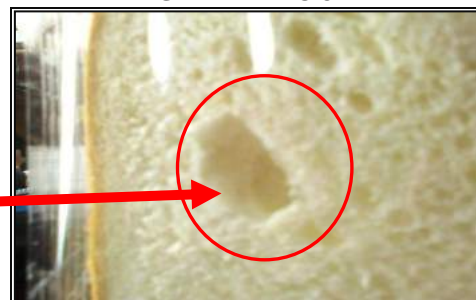
*Hospital Kuala Lumpur
- Roti Pra-Pek Yang Berlubang
(24.07.2013)*

GAMBAR 13.8

*Kilang Roti Di Gombak Setia, Kuala Lumpur
- Roti Pra Pek Yang Berlubang
(25.07.2013)*

GAMBAR 13.9

Pada pendapat Audit, Kementerian hendaklah sentiasa memastikan bungkusan roti dilabelkan dengan maklumat berkaitan yang lengkap dan suhu serta kuantiti bekalan ayam mengikut spesifikasi yang ditetapkan bagi menjamin kualiti bahan makanan dibekalkan.

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, kaedah pesanan ayam di HKL adalah mengikut keping/ketul berdasarkan bilangan pesakit yang mana setiap bungkusan mengandungi 100 keping/ketul ayam. Kaedah ini dilihat lebih tepat berbanding 10kg setiap bungkusan seperti yang ditetapkan dalam kontrak kerana setiap kepingan ayam tidak mempunyai timbangan berat yang standard. Justeru itu, HKL telah memastikan berat setiap bungkusan ayam yang diterima adalah 10kg. Selain itu, HKL turut membuat kiraan bilangan ketul mengikut bahagian ayam di dalam master sheet. Bagi suhu ayam yang sepatutnya dapat dikekalkan, pihak HKL telah memastikan proses thawing dilambatkan di premis pembekal, kemudahan pengangkutan pembekal dilengkapi dengan sistem penyejuk beku serta memperuntukkan waktu khusus untuk pembekal melaksanakan unloading di dapur. Sementara itu, pembekal roti kepada HSA telah melabelkan berat bersih pada bungkusan roti dengan menggunakan sticker bagi jangka masa pendek manakala untuk jangka masa panjang, bungkusan roti baru bercetak berat bersih akan digunakan. Di HKL pula, pembekal roti telah menggunakan sticker baru mulai 29 Julai 2013. Selain itu, HKL telah mengemukakan maklum balas berhubung aduan roti berkualiti rendah kepada Perbendaharaan pada 4 Disember 2013.

13.5.3.3. Perbandingan Harga Kontrak Baru Dengan Harga Pasaran

Penentuan harga bahan makanan yang dikemukakan oleh petender bagi bahan makanan basah dan kering seperti ikan, roti, sayur, buah-buahan dan sebagainya akan dipertimbangkan oleh Jawatankuasa Penilaian Harga yang dilantik di setiap PTJ dilawati. Bagi bahan makanan yang mempunyai siling harga ditetapkan oleh Kementerian Perdagangan, Koperasi dan Kepenggunaan, Jawatankuasa tersebut akan membuat perbandingan antara siling harga dengan harga tawaran petender. Manakala bagi bahan makanan yang tiada siling harga, Jawatankuasa itu akan membuat perbandingan berdasarkan harga paling munasabah petender berbanding harga tawaran oleh petender lain. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati harga beberapa item dalam kontrak seperti ikan adalah tidak munasabah kerana harganya lebih tinggi berbanding harga pasaran antara 34.4% hingga 100%. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.9
SENARAI HARGA BAHAN MAKANAN BASAH
DALAM KONTRAK BERBANDING HARGA PASARAN

DAERAH / NEGERI	PTJ	JENIS BAHAN MAKANAN	HARGA BAHAN MAKANAN PER KILOGRAM (RM)		PERBEZAAN HARGA (RM)	PERBEZAAN HARGA (%)
			KONTRAK BARU 2012 - 2014	PASARAN		
Johor Bahru / Johor	Hospital Sultanah Aminah	Ikan Siakap	21.00	14.50	6.50	44.8
		Sotong	16.00	9.50	6.50	68.4
Kuala Lumpur	Hospital Kuala Lumpur	Ikan Bawal	21.50	16.00	5.50	34.4
		Ikan Kerapu	19.50	12.00	7.50	62.5
		Ikan Nyior	18.00	10.00	8.00	80.0
		Ikan Keli	11.00	5.50	5.50	100.0

Sumber Harga Pasaran: Pasar Taman Ria (06.06.2013), Sungai Petani, Kedah; Pasar Larkin (21.06.2013), Johor Bahru, Johor Dan Pasar Chow Kit (02.09.2013), Kuala Lumpur

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, harga ikan yang dinyatakan dalam kontrak di HSA dan HKL telah mengambil kira kos pengangkutan dan kenaikan harga ikan di pasaran.

Pada pendapat Audit, harga bahan makanan basah yang dikenakan oleh pembekal adalah tinggi berbanding harga pasaran. Keadaan ini menyebabkan Kerajaan tidak mendapat *value for money* kerana terpaksa membayar harga lebih mahal berbanding harga pasaran.

13.5.4. Pengurusan Perolehan

13.5.4.1. Pecah Kecil Bekalan Makanan Bagi Mengelakkan Pelawaan Tender Dan Sebut Harga

Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 dan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2009, Agensi dilarang memecahkecilkan perolehan tahunan bagi mengelakkan pelawaan sebut harga/ tender. Semakan Audit mendapati nilai item dipecahkecilkan untuk mengelakkan pelawaan sebut harga bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 adalah berjumlah RM0.42 juta. Semakan lanjut Audit mendapati nilai item susu dipecahkecilkan untuk mengelakkan tender bagi tempoh tahun 2012 hingga 2013 adalah berjumlah RM3.88 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.10
NILAI ITEM MAKANAN DIPECAHKECILKAN BAGI MENGELAKKAN SEBUT HARGA

PTJ	JENIS BAHAN MAKANAN	NILAI ITEM DIPECAHKECILKAN (RM)			JUMLAH (RM)
		2011	2012	2013	
Hospital Sultan Abdul Halim	Susu	87,104	159,497	53,161	299,762
Hospital Kuala Lumpur	Gula	50,208	-	-	50,208
	Kicap, Sos Tomato Dan Sos Cili	66,202	-	-	66,202
JUMLAH KESELURUHAN (RM)					416,172

Sumber: Maklumat Nilai Item Makanan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Nota: (-) - Tiada Nilai Item Dipecahkecilkan

JADUAL 13.11
NILAI ITEM SUSU DIPECAHKECILKAN BAGI MENGELAKKAN TENDER

PTJ	NILAI ITEM DIPECAHKECILKAN (RM)		JUMLAH (RM)
	2012	2013	
Hospital Sultanah Aminah	1,123,853	551,399	1,675,252
Hospital Kuala Lumpur	928,432	-	928,432
Hospital Umum Kuching	661,444	618,517	1,279,961
JUMLAH	2,713,729	1,169,916	3,883,645

Sumber: Maklumat Nilai Item Makanan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Nota: (-) - Tiada Nilai Item Dipecahkecilkan

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, PTJ beranggapan item susu sebagai item berasingan kerana jenis dan kandungan susu berbeza mengikut diagnosis pesakit serta dianggap sebagai medical food yang digunakan sebagai salah satu mekanisme rawatan kepada pesakit. Justeru itu, PTJ telah mengemukakan surat permohonan penjelasan pecah kecil bekalan makanan bagi mengelakkan pelawaan tender dan sebut harga kepada Perbendaharaan pada 3 Disember 2013 (HSAH) dan 4 Disember 2013 (HKL). Di samping itu, bengkel pemurnian spesifikasi produk susu telah diadakan pada 6 dan 7 Februari 2014 serta hasil daripada perbincangan bengkel tersebut akan dikemukakan untuk pertimbangan Perbendaharaan. Selain itu, HKL turut mengemukakan surat penjelasan berhubung klasifikasi item kicap, sos cili dan sos tomato kepada Perbendaharaan pada 20 November 2013 kerana fungsi item kicap, sos cili dan sos tomato berbeza-beza dalam masakan serta berlainan kandungannya. PTJ telah bersetuju bahawa item-item tersebut akan dipelawa bersekali mengikut tatacara perolehan ditetapkan.

Pada pendapat Audit, item seperti susu, kicap, sos cili dan sos tomato ditafsirkan sebagai satu jenis item kerana boleh diperolehi daripada punca bekalan yang sama. Sehubungan itu, perancangan perolehan perlu diperbaiki dengan menyediakan anggaran kuantiti diperlukan pada setiap tahun bagi membolehkan proses sebut harga/tender dilaksanakan.

13.5.4.2. Pembelian Di Luar Kontrak

Mengikut Pekeliling Kontrak Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2012 yang berkuatkuasa mulai 18 Julai 2012, Agensi Kerajaan hendaklah memperoleh item yang dinyatakan dalam kontrak di kalangan syarikat panel pembekal yang dilantik sahaja. Agensi juga tidak dibenarkan memperoleh item daripada punca lain tanpa kebenaran terlebih dahulu daripada Kementerian Kewangan. Semakan Audit mendapati HSAH, HSA dan HKL membuat pembelian di luar kontrak pusat bagi item bihun. Pihak Audit dimaklumkan oleh pihak HKL bahawa pembelian bihun dibuat di luar kontrak kerana kontrak telah dimeterai terlebih dahulu sebelum Pekeliling Kontrak Pusat dikeluarkan. Bagaimanapun, pihak HKL tidak membuat permohonan pengecualian secara bertulis daripada Kementerian Kewangan. Nilai keseluruhan item bekalan makanan yang dibuat di luar kontrak adalah berjumlah RM0.18 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.12
PEMBELIAN DI LUAR KONTRAK PUSAT

TAHUN	PTJ	JENIS BAHAN MAKANAN	NAMA PEMBEKAL		TEMPOH KONTRAK	NILAI KONTRAK (RM)	
			MENGIKUT KONTRAK	DI LUAR KONTRAK			
2012 - 2014	Hospital Sultan Abdul Halim	Bihun	- Besta Corporation Sdn. Bhd. - Konsortium Sajian Seri Perak Sdn. Bhd.	Syarikat Lateh Dan Anak-Anak	01.07.2012 - 30.06.2014	7,012	
			JUMLAH KECIL				7,012
2010 - 2012	Hospital Sultanah Aminah		- Besta Corporation Sdn. Bhd. - Konsortium Sajian Seri Perak Sdn. Bhd.	Perniagaan Mezfey	01.12.2010 - 30.11.2012	21,460	
			JUMLAH KECIL				21,460
2011 - 2013	Hospital Kuala Lumpur		- Besta Corporation Sdn. Bhd. - Konsortium Sajian Seri Perak Sdn. Bhd.	Index Associates Sdn. Bhd.	01.04.2011 - 31.03.2013	148,500	
		JUMLAH KECIL				148,500	
JUMLAH KESELURUHAN						176,972	

Sumber: Maklumat Pembekal Dan Nilai Kontrak Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, HSAH, HSA dan HKL telah mengemukakan surat permohonan kelulusan pembelian bihun di luar kontrak pusat kepada Perbendaharaan masing-masing bertarikh 19 November 2013, 20 November 2013 dan 2 Disember 2013.

Pada pendapat Audit, semua perolehan di luar kontrak pusat perlu mendapat kebenaran bertulis daripada Kementerian Kewangan terlebih dahulu.

13.5.5. Perancangan Menu Tidak Teratur

Mengikut Manual Diet Hospital 2006, menu-menu perlu dirancang untuk kegunaan wad kelas 1, 2, 3 dan kanak-kanak. Selain itu, prinsip makanan seimbang perlu diamalkan dalam perancangan menu bagi diet normal. Manakala bagi menu untuk diet terapeutik pula, ia ditentukan dengan mengambil kira modifikasi nutrien yang bersesuaian dengan rawatan diperlukan. Semakan Audit mendapati perkara seperti berikut:

- a. tinjauan kajian kepuasan pelanggan yang dibuat di 4 PTJ yang dilawati melibatkan 200 responden mendapati 86 responden (43%) berpendapat menu yang disediakan tidak dipelbagaikan pada setiap waktu hidangan. Antara komen yang diberi oleh responden adalah jenis ikan yang sama dimasak dan jenis masakan tidak dipelbagaikan;
- b. maklumat jenis ikan dimasak tidak dinyatakan dalam menu tahun 2013 di semua PTJ yang dilawati kecuali HSAH. Keadaan ini dikhuatiri boleh menyebabkan pembekal mengambil kesempatan dengan membekalkan jenis ikan yang berharga rendah dan mudah diperolehi di pasaran. Tambahan pula, jenis ikan yang perlu dibekalkan oleh pembekal tidak dinyatakan dalam kontrak secara jelas di semua PTJ kecuali HKL. HKL telah meletakkan klausa berhubung pembekal yang dilantik tidak boleh membekalkan jenis ikan yang sama melebihi 2 kali seminggu dalam spesifikasi kontrak;
- c. menu utama waktu makan tengah hari dan makan malam tahun 2013 di HUK hanya mempunyai 1 jenis protein diet sahaja iaitu ayam seperti di **Jadual 13.13**. Manakala di HSAH, HSA dan HKL, menu waktu makan tengah hari dan makan malam mempunyai 2 jenis protein diet iaitu ikan dan ayam. Keadaan ini mengakibatkan jenis hidangan diet yang disediakan kepada pesakit tidak mempunyai kepelbagaian sumber protein;
- d. beberapa item buah-buahan yang dinyatakan dalam kontrak di HSAH (buah lai dan pear), HSA (buah epal, lai dan pear) dan HUK (buah anggur, mangga, kiwi, naga, plum, lai dan pear) tidak pernah disenaraikan dalam menu tahun 2013. Sebaliknya, pesakit kerap dihidangkan dengan jenis buah-buahan yang sama pada setiap pusingan menu atau set menu seperti di **Jadual 13.14** dan **Jadual 13.15**. Keadaan ini menyebabkan pesakit berasa jemu kerana kerap memakan jenis buah-buahan yang sama. Manakala di HKL, jenis buah-buahan yang disenaraikan dalam menu tahun 2013 adalah berbeza setiap hari; dan
- e. ketidakseragaman dari segi kitaran menu di HKL dan HUK iaitu 9 hari sekali seperti di **Jadual 13.14**. Manakala di HSAH dan HSA, kitaran menu adalah 2

minggu sekali seperti di **Jadual 13.15**. Selain itu, penetapan hidangan buah mengikut kelas wad dan waktu hidangan berbeza-beza di PTJ yang dilawati seperti di **Jadual 13.14** dan **Jadual 13.15**. Sebagai contoh, kelas wad 3 dan kanak-kanak di HSAH serta kelas wad 2 dan 3 di HSA tidak mendapat hidangan buah pada waktu malam berbanding di HKL dan HUK. Manakala pesakit kelas wad 2 di HSAH, HKL dan HUK mendapat buah pada waktu malam berbanding di HSA.

JADUAL 13.13
HIDANGAN DIET UTAMA WAKTU MAKAN TENGAH HARI
DAN MAKAN MALAM SAMA

PTJ	PUSINGAN MENU	WAKTU MAKAN	JENIS DIET	HIDANGAN DIET UTAMA
HUK	Hari Pertama	Makan Tengah Hari	Full Diet Onkologi / High Protein Diet	Ayam Masak Halia
		Makan Malam		Ayam Masak Sos Plum
	Hari Kedua	Makan Tengah Hari		Ayam Kukus Asam Boi
		Makan Malam		Ayam Masak Kalio
	Hari Ketiga	Makan Tengah Hari		Ayam Masak Stew
			Full Diet	Ayam Masak Kicap
			Onkologi / High Protein Diet	Ayam Masak Kicap
	Kanak-Kanak	Ayam Masak Tomato		
	Hari Ketiga		Makan Malam	Full Diet
				Onkologi / High Protein Diet
				Kanak-Kanak
	Hari Keempat	Makan Tengah Hari	Onkologi / High Protein Diet	Ayam Masak Taucu
		Makan Malam		Ayam Masak Kurma
	Hari Ketujuh	Makan Tengah Hari		Ayam Masak Sos Tiram
		Makan Malam		Ayam Masak Kari
	Hari Kelapan	Makan Tengah Hari		Ayam Masak Kicap
		Makan Malam		Ayam Sup
	Hari Kesembilan	Makan Tengah Hari		Ayam Masak Tomato
Makan Malam		Ayam Masak Sos Tiram		

Sumber: Maklumat Menu Hidangan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

JADUAL 13.14
KITARAN MENU MENGIKUT SET MENU HARIAN

PTJ	KELAS WAD	WAKTU HIDANGAN	KITARAN MENU/ JENIS BUAH								
			HARI 1/ SET A	HARI 2/ SET B	HARI 3/ SET C	HARI 4/ SET D	HARI 5/ SET E	HARI 6/ SET F	HARI 7/ SET G	HARI 8/ SET H	HARI 9/ SET I
HKL	Kelas 2, 3 Dan Kanak- Kanak	Makan Tengah Hari	Pisang	Tembikai Merah	Betik	Tembikai Merah	Pisang	Tembikai Merah	Tembikai Susu	Rock Melon	Tembikai Merah
		Makan Malam	Oren	Epal Merah	Plum	Epal Merah	Plum	Kiwi	Pear	Oren	Epal Merah
HUK	Kelas 3 Dan Kanak- Kanak	Makan Tengah Hari	Tembikai Merah	Tembikai Susu	Betik	Tembikai Kuning	Tembikai Merah	Pisang	Tembikai Susu	Betik	Tembikai Merah
		Makan Malam	Epal Hijau	Pisang	Epal Merah	Oren	Pisang	Limau Tempatan	Oren	Epal Hijau	Epal Merah

Sumber: Maklumat Menu Hidangan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

JADUAL 13.15
KITARAN MENU MENGIKUT PUSINGAN MENU MINGGUAN

PTJ	KELAS WAD	PUSINGAN MENU	WAKTU HIDANGAN	HARI/JENIS BUAH						
				AHAD	ISNIN	SELASA	RABU	KHAMIS	JUMAAT	SABTU
HSAH	Kelas 2	Minggu Pertama	Makan Tengah Hari	Epal	Pisang Emas	Betik	Tembikai Susu	Oren Sunkist	Tembikai Merah	Pisang Berangan
			Makan Malam	Betik	Tembikai Susu	Tembikai Kuning	Tembikai Merah	Tembikai Susu	Betik	Jambu Batu
	Kelas 3		Makan Tengah Hari	Tembikai Susu	Pisang Emas	Betik	Tembikai Susu	Betik	Tembikai Merah	Pisang Berangan
	Kelas 2	Minggu Kedua	Makan Tengah Hari	Epal	Pisang Emas	Betik	Tembikai Susu	Oren Sunkist	Tembikai Merah	Pisang Berangan
			Makan Malam	Betik	Tembikai Susu	Tembikai Kuning	Tembikai Merah	Tembikai Susu	Betik	Jambu Batu
	Kelas 3		Makan Tengah Hari	Tembikai Susu	Pisang Emas	Betik	Tembikai Susu	Betik	Tembikai Merah	Pisang Berangan
	Kanak-kanak	Minggu Pertama	Makan Tengah Hari	Tembikai Susu	Pisang Emas	Betik	Tembikai Susu	Betik	Tembikai Merah	Pisang Berangan
		Minggu Kedua								
HSA	Kelas 2	Minggu Pertama	Makan Tengah Hari	Betik	Betik	Tembikai Susu	Tembikai	Tembikai	Betik	Tembikai Susu
		Minggu Kedua		Tembikai	Betik	Tembikai Susu	Tembikai	Tembikai	Betik	Tembikai Susu
	Kelas 3	Minggu Pertama		Tembikai	Betik	Tembikai Susu	Tembikai	Tembikai	Betik	Tembikai Susu
		Minggu Kedua		Tembikai	Betik	Tembikai Susu	Tembikai	Tembikai	Betik	Tembikai Susu

Sumber: Maklumat Menu Hidangan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, jenis ikan yang dihidangkan dalam setiap menu adalah tidak penting kerana mempunyai kandungan makro nutrient hampir sama. Jika pembekal mengambil kesempatan membekalkan jenis ikan yang sama, ia boleh dipantau menerusi Borang Pesanan Makanan. Selain itu, PTJ terlibat akan memastikan buah-buahan disenaraikan dalam menu tahun 2014 adalah sama dengan buah-buahan dinyatakan dalam kontrak.

Pada pendapat Audit, klausa berhubung kepelbagaian jenis bahan makanan basah yang dibekalkan seperti ikan dan buah-buahan perlu dinyatakan dengan jelas dalam kontrak. Keadaan ini penting bagi mengelakkan pembekal mengambil kesempatan dengan membekalkan jenis bahan makanan basah yang sama berturut-turut serta pesakit dapat menikmati makanan berkhasiat yang tidak menjemukan. Selain itu, pengagihan buah-buahan kepada pesakit mengikut kelas wad perlu diseragamkan bagi memastikan prinsip makanan seimbang dapat dipatuhi dalam setiap perancangan menu yang dibuat.

13.5.6. Pemesanan

13.5.6.1. Borang Pesanan Harian Kepada Pembekal Tidak Lengkap

Borang pesanan harian digunakan untuk membuat pesanan harian kepada pembekal dan dapat menentukan bahan makanan yang dibekalkan adalah berdasarkan kuantiti dipesan dan mengikut masa ditetapkan. Justeru itu, maklumat penting yang perlu direkodkan dalam borang pesanan tersebut adalah seperti masa penerimaan bahan makanan basah/kering, masa penggantian dibuat, kuantiti penerimaan dan penggantian. Semakan Audit mendapati semua PTJ yang dilawati tidak mencatat maklumat tersebut dalam borang pesanan harian yang bernilai RM2.43 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.16
BORANG PESANAN HARIAN TIDAK LENGKAP

PTJ	NILAI PESANAN (RM)			JUMLAH (RM)
	2011	2012	2013	
Hospital Sultan Abdul Halim	82,837	57,500	41,893	182,230
Hospital Sultanah Aminah	391,083	292,933	22,877	706,893
Hospital Kuala Lumpur	636,325	132,567	519,535	1,288,427
Hospital Umum Kuching	30,996	24,161	192,832	247,989
JUMLAH KESELURUHAN				2,425,539

Sumber: Maklumat Nilai Pesanan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, HSAH, HKL dan HUK telah memantau masa penerimaan bahan makanan basah/kering menerusi punch card. Penggunaan punch card lebih sesuai berbanding borang pesanan harian kerana ia sukar dipinda. Bagi maklumat masa penggantian bekalan, ia akan direkodkan dalam Buku Penerimaan, Penolakan dan Penggantian.

Pada pendapat Audit, penggunaan *punch card* oleh pembekal perlu dipantau bagi memastikan masa penyerahan/penggantian bekalan yang dilaksanakan oleh pembekal mengikut tempoh ditetapkan dan seterusnya denda dapat dikenakan.

13.5.6.2. Perubahan Bilangan Pesakit Tidak Dimaklumkan

Mengikut Manual Diet Hospital 2006, jika pesakit baru dimasukkan ke wad selepas pesanan diet telah dibuat, pihak wad dikehendaki memaklumkan kepada Jabatan Sajian Dan Dietetik melalui telefon dengan secepat mungkin dan diikuti dengan borang pesanan diet tambahan. Semakan Audit mendapati

pesanan tambahan di wad HSA dan HKL tidak dimaklumkan secara bertulis kepada Jabatan Sajian Dan Dietetik. Selain itu, pihak Audit juga mendapati maklumat discaj pesakit tidak dimaklumkan secara bertulis kepada Jabatan Sajian Dan Dietetik kerana tiada polisi berkaitan dinyatakan. Berdasarkan maklumat bilangan pesakit pada setiap waktu hidangan yang disediakan oleh PTJ terlibat mendapati wujud perbezaan jumlah pesakit yang berpunca daripada pertambahan dan pengurangan (discaj) pesakit iaitu melibatkan pertambahan seramai 107 pesakit dan pengurangan 207 pesakit seperti di **Jadual 13.17**. Kegagalan memaklumkan pertambahan dan pengurangan pesakit menyebabkan berlaku pembaziran makanan selepas waktu hidangan.

JADUAL 13.17
PERUBAHAN BILANGAN PESAKIT TIDAK DIMAKLUMKAN

PTJ	WAD	PERUBAHAN BILANGAN PESAKIT		
		PERTAMBAHAN	PENGURANGAN	BEZA (KURANGAN)/LEBIHAN
Hospital Sultanah Aminah	E5 (Paed)	20	101	(81)
	E5 (Urology)	31	24	7
	PP3	-	24	(24)
	West 5	24	32	(8)
	Kelas 1 & 2 L&D	-	19	(19)
	Bunga Raya 1	-	7	(7)
Hospital Kuala Lumpur	Kelas 3	32	-	32
JUMLAH KESELURUHAN		107	207	(100)

Sumber : Maklumat Perubahan Bilangan Pesakit Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, HSA pada 13 November 2013 dan HKL pada 4 Disember 2013 telah mengeluarkan memo peringatan kepada pihak wad agar menggunakan borang ditetapkan bagi membuat pesanan tambahan dan discaj pesanan.

Pada pendapat Audit, pemantauan terhadap pertambahan dan pengurangan pesakit perlu dilaksanakan dengan teratur bagi memastikan pesanan diet dapat dibuat dengan tepat dan mengelakkan pembaziran.

13.5.7. Pra-penyediaan Hidangan

13.5.7.1. Skala Porsi Hidangan Tidak Mengikut Peraturan

Mengikut Manual Diet Hospital 2006, skala porsi adalah saiz atau berat (gram) bagi satu hidangan untuk seorang pesakit. Skala porsi adalah sama bagi semua kelas tetapi jenis makanan akan berbeza mengikut menu. Selain itu, skala porsi

hidangan bagi golongan kanak-kanak adalah separuh daripada golongan dewasa. Semakan Audit mendapati perkara seperti berikut:

- a. Skala porsi buah-buahan, ayam dan ikan bagi golongan dewasa di semua PTJ yang dilawati tidak mengikut skala porsi yang ditetapkan menyebabkan berlakunya lebihan dan kekurangan skala porsi antara 10 hingga 70 gram. Pihak Audit dimaklumkan oleh pihak HSA dan HKL bahawa pelaksanaan dasar penjimatan yang diamalkan menyebabkan saiz/berat buah dan ikan kurang daripada skala porsi ditetapkan. Bagaimanapun, semakan lanjut mendapati tiada polisi yang membenarkan pengecualian tersebut. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.18
PERBEZAAN SKALA PORSI HIDANGAN BAGI GOLONGAN DEWASA

PTJ	TARIKH PEMERIKSAAN	JENIS HIDANGAN	SKALA PORSI		BEZA SKALA PORSI LEBIHAN / (KURANGAN) (gram) (B) - (A)
			MANUAL DIET HOSPITAL 2006 (gram) (A)	SEBENAR (gram) (B)	
Hospital Sultan Abdul Halim	05.06.2013	Tembikai Susu	150	110-140	(10) - (40)
Hospital Sultanah Aminah	20.06.2013	Tembikai Kelas 1	200	160	(40)
		Ikan	150	110	(40)
Dapur Utama Hospital Kuala Lumpur	19.07.2013	Betik	150	102-112	(38) - (48)
		Ikan		82-124	(26) - (68)
Dapur Pediatrik Hospital Kuala Lumpur	23.07.2013	Tembikai		186	36
Hospital Umum Kuching	28.08.2013	Ikan	150	80-160	10 - (70)
		Ayam Dengan Tulang	180	140-220	(40) - 40

Sumber: Maklumat Skala Porsi Hidangan Bagi Golongan Dewasa Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

- b. Berdasarkan perakuan Pembantu Penyediaan Makanan di HSAH dan HUK, skala porsi hidangan buah bagi golongan kanak-kanak adalah sama dengan skala porsi hidangan untuk golongan dewasa. Sebagai contoh, skala porsi buah tembikai susu untuk golongan dewasa dan kanak-kanak di HSAH adalah antara 110 hingga 140 gram. Manakala skala porsi buah tembikai untuk golongan dewasa dan kanak-kanak di HUK adalah antara 130 hingga 180 gram.
- c. Skala porsi hidangan tembikai susu bagi golongan kanak-kanak di dapur Pediatrik HKL melebihi skala porsi untuk golongan dewasa di dapur utama HKL iaitu antara 6 hingga 26 gram. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.19
PERBEZAAN SKALA PORSI HIDANGAN BAGI GOLONGAN KANAK-KANAK
(LAWATAN AUDIT PADA 22.07.2013)

PTJ	TARIKH LAWATAN AUDIT	JENIS HIDANGAN	SKALA PORSI				BEZA SKALA PORSI	
			DEWASA MENGIKUT MANUAL DIET HOSPITAL 2006 (gram)	DEWASA SEBENAR DI DAPUR UTAMA HKL (gram) (A)	KANAK-KANAK MENGIKUT MANUAL DIET HOSPITAL 2006 (gram) (B)	KANAK-KANAK SEBENAR DI DAPUR PEDIATRI K HKL (gram) (C)	LEBIHAN / (KURANGAN) (gram) (C)-(A)	LEBIHAN / (KURANGAN) (gram) (C)-(B)
HKL	23.07.2013	Tembikai Susu Kelas 1	150	112	75	118	6	43
	23.07.2013	Tembikai Susu Kelas 2	150	116	75	112	(4)	37
		Tembikai Susu Kelas 3		102		128	26	53

Sumber : Maklumat Skala Porsi Hidangan Bagi Golongan Kanak-kanak Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, penetapan skala porsi yang bersesuaian dan seragam bagi golongan dewasa dan kanak-kanak akan dikaji semula. Buat masa ini, HKL berpendapat skala porsi hidangan yang dibuat telah mengambil kira faktor penjimatan kerana kos bahan makanan di pasaran semakin meningkat. Skala porsi bagi kanak-kanak tidak dipantau kerana kekurangan anggota penyeliaan, bilangan troli tidak mencukupi serta saiz hidangan dipotong sama dengan saiz untuk golongan dewasa bagi mempercepatkan proses pemotongan. Selain itu, Kementerian sedang mengkaji semula Manual Diet Hospital 2006 bagi menyeragamkan proses penyediaan makanan di dapur hospital dari permulaan iaitu penerimaan bahan mentah sehingga makanan diberikan kepada pesakit.

Pada pendapat Audit, HKL perlu mematuhi skala porsi yang telah ditetapkan bagi golongan dewasa dan kanak-kanak. Pada masa yang sama, kajian semula berhubung penetapan skala porsi yang sesuai dan seragam perlu dipercepatkan bagi membolehkan dasar penjimatan dilaksanakan.

13.5.7.2. Pembungkusan Bahan Makanan

Mengikut *Guidelines Hospital Catering 2010*, bahan makanan yang disimpan perlu dibungkus dengan *food grade materials* atau plastik pembungkusan. Manakala berdasarkan *Standard Operating Procedure (SOP)* Kawalan Penyimpanan Sejuk HUK, semua bahan makanan mentah/bermasak mesti

dibungkus dengan *clingfilm*/plastik dan diletakkan dalam bekas bertutup bagi mengelakkan berlakunya *freezer burn*. Semakan Audit mendapati bahan makanan seperti tauhu, ikan serta sayur di HSAH, HKL dan HUK dibiarkan terdedah tanpa dibungkus dengan *food grade materials* atau plastik pembungkusan makanan. Keadaan ini boleh menyebabkan bahan makanan yang disimpan menjadi kurang segar dan berkhasiat. Butiran lanjut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 13.10

*Walk-In Chiller, Dapur Hospital Sultan Abdul Halim
- Tauhu Dibiarkan Terdedah Di Dalam Bekas Tanpa
Dibungkus Dengan Food Grade Materials
Atau Plastik Pembungkusan Makanan
(06.06.2013)*

GAMBAR 13.11

*Chiller B, Dapur Hospital Kuala Lumpur
- Terung Dibiarkan Terdedah Di Dalam Bekas Tanpa
Dibungkus Dengan Food Grade Materials
Atau Plastik Pembungkusan Makanan
(22.07.2013)*

GAMBAR 13.12

*Walk-In Freezer, Dapur Hospital Umum Kuching
- Ikan Dibiarkan Terdedah Di Dalam Bekas Tanpa
Dibungkus Dengan Food Grade Materials
Atau Plastik Pembungkusan Makanan
(27.08.2013)*

GAMBAR 13.13

*Walk In Chiller, Dapur Hospital Umum Kuching
- Sayur Sawi Hijau Dibiarkan Terdedah Di Dalam
Bekas Tanpa Dibungkus Dengan Food Grade
Materials Atau Plastik Pembungkusan Makanan
(27.08.2013)*

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

*Berdasarkan maklum balas Kementerian, bahan makanan mentah tidak dibungkus dengan *clingfilm*/plastik dan diletakkan dalam bekas tertutup kerana ia terus digunakan dan kekurangan bekas makanan bertutup.*

Pada pendapat Audit, penggunaan *food grade materials* atau plastik pembungkusan makanan yang teratur adalah amalan terbaik kerana dapat mengekalkan kesegaran dan khasiat bahan makanan yang disimpan.

13.5.8. Penghidangan Diet

135.8.1. Proses Uji Rasa Makanan Sebelum Penghidangan

Mengikut *Manual Diet Hospital 2006*, uji rasa makanan bermasak perlu dilaksanakan untuk menentukan mutu makanan dan merekodkan maklumat berkaitan di dalam borang uji rasa. Semakan Audit mendapati semua hospital yang dilawati tidak mengadakan proses uji rasa makanan dengan teratur. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.20
PELAKSANAAN PROSES UJI RASA MAKANAN

HOSPITAL	PERIHAL PROSES UJI RASA MAKANAN
Hospital Sultan Abdul Halim	• Proses uji rasa makanan bagi diet terapeutik tidak dilaksanakan bagi semua waktu hidangan. • Borang uji rasa makanan bagi diet normal tidak diisi dengan lengkap kerana tiada maklumat nama pegawai yang menguji rasa makanan dan waktu hidangan.
Hospital Sultanah Aminah	Proses uji rasa bagi sarapan pagi dan minum petang diadakan secara berkala dan apabila berlaku perubahan menu berdasarkan pengesahan pihak Hospital Sultanah Aminah pada 5 Ogos 2013.
Hospital Kuala Lumpur	• Proses uji rasa makanan bagi makan malam dan makan tengah hari tidak dapat disahkan mulai April 2013 hingga Julai 2013 kerana borang uji rasa tidak diisi dengan lengkap. • Borang uji rasa makanan sebelum April 2013 tidak diisi dengan lengkap kerana tiada maklumat nama pegawai yang menguji rasa makanan dan waktu hidangan.
Hospital Umum Kuching	Uji rasa makanan yang dilakukan pada setiap waktu hidangan tidak dapat disahkan kerana ia tidak dicatat dalam borang uji rasa makanan.

Sumber: Maklumat Borang Uji Rasa Makanan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, proses uji rasa makanan perlu dilaksanakan bagi menentukan mutu makanan. Selain itu, proses tersebut perlu direkodkan dalam borang uji rasa sebagai bukti ia dilaksanakan. Bagaimanapun dalam Manual Diet Hospital 2006, tidak dinyatakan kekerapan proses uji rasa dilaksanakan. Selain itu, Kementerian sedang mengkaji semula Manual Diet Hospital 2006 bagi menyeragamkan proses penyediaan makanan di dapur hospital dari permulaan iaitu penerimaan bahan mentah sehingga makanan diberikan.

Pada pendapat Audit, proses uji rasa makanan perlu dilaksanakan pada setiap waktu hidangan bagi memastikan diet yang disediakan mengikut piawai ditetapkan.

13.5.8.2. Kemudahan Pengangkutan Hidangan Diet Kurang Sesuai

Mengikut *Guidelines Hospital Catering 2010*, semua troli makanan dan kenderaan yang membawa makanan perlu bersih dan dilengkapi dengan kemudahan penyimpanan yang bersesuaian. Selain itu, kenderaan berkenaan tidak boleh digunakan untuk membawa item selain daripada makanan. Semakan Audit mendapati perkara seperti berikut:

- a. bekas makanan terpaksa disusun secara bertindan kerana kapasiti troli di HUK tidak dapat menampung bilangan bekas makanan seperti di **Gambar 13.14**;
- b. di Wad IPR 4 dan IPR 5, HKL didapati van penumpang digunakan untuk membawa makanan dari dapur utama ke wad masing-masing seperti di **Gambar 13.15** dan pelapik kotak telah digunakan untuk mengalas bekas makanan seperti di **Gambar 13.16**; dan
- c. satu unit *non-heated* troli makanan di Wad Hematologi bernilai RM18,612 dan 2 unit *non-heated* troli makanan di Wad Pusat Bersalin Kelas 2 dan 3, HSA bernilai RM37,224 tidak sesuai digunakan untuk membawa makanan terus ke bilik pesakit kerana saiz yang besar seperti di **Gambar 13.17** dan **13.18**.

GAMBAR 13.14

*Dapur Utama, Hospital Umum Kuching
- Bekas Makanan Disusun Secara Bertindan
Kerana Kapasiti Troli Tidak Dapat Menampung
Bilangan Bekas Makanan
(29.08.2013)*

GAMBAR 13.15

*Wad IPR 4 Dan IPR 5, Hospital Kuala Lumpur
- Van Penumpang Digunakan Untuk
Membawa Makanan
(23.07.2013)*

GAMBAR 13.16

*Wad IPR 4 Dan IPR 5, Hospital Kuala Lumpur
- Pelapik Kotak Digunakan Sebagai Alas
Untuk Meletakkan Bekas Makanan
(23.07.2013)*

GAMBAR 13.17

*Wad Hematologi, Hospital Sultanah Aminah
- Saiz Troli Besar Menyebabkan Ia Tidak Boleh
Memasuki Lif Untuk Membawa Makanan
Ke Bilik Pesakit Di Tingkat Atas
(19.06.2013)*

GAMBAR 13.18

*Pusat Bersalin Kelas 2 Dan Kelas 3
- Saiz Troli Yang Besar Menyukarkan Ia
Dibawa Keluar Daripada Pantry Wad
(20.06.2013)*

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, Wad UN2A HKL telah mengecat semula troli dressing yang berkarat tersebut. HUK telah mengemukakan surat tindakan memperbaiki troli sedia ada kepada pihak konsesi pada 24 September 2013 dan pihak konsesi telah memperbaikinya. Selain itu, IPR HKL telah menggantikan pelapik kotak dengan pelapik baru untuk mengalas bekas makanan serta telah membuat permohonan mendapatkan van khusus membawa hidangan diet kepada Bahagian Khidmat Pengurusan, Kementerian pada 13 Februari 2012. Di samping itu, HSA telah memindahkan 2 troli tidak digunakan di Wad Hematologi dan Pusat Bersalin ke wad-wad yang memerlukan.

Pada pendapat Audit, pemantauan terhadap pengendalian diet perlu dipertingkatkan bagi memastikan ia dilaksanakan dengan teratur dan mengelakkan kualiti diet terjejas.

13.5.8.3. Kemudahan *Baine Marie/Heated Cabinet* Dan *Heated Trolley* Tidak Mencukupi

Mengikut *Guidelines Hospital Catering*, suhu makanan hendaklah sentiasa dikekalkan sekurang-kurangnya pada tahap 60°C bagi memastikan kualiti makanan sentiasa terjamin. Untuk tujuan tersebut, *plating area* hendaklah dilengkapi dengan kemudahan *baine marie/heated cabinet* manakala penghantaran makanan ke wad pula memerlukan *heated trolley*. Semakan Audit mendapati perkara seperti berikut:

- a. HKL tidak mempunyai kemudahan *baine marie/heated cabinet*. Manakala, HUK hanya mempunyai 2 unit *baine marie/heated cabinet* tetapi 1 daripadanya tidak boleh digunakan sejak bulan Februari 2013 kerana

kerusakan *plug*. Sebanyak 169 daripada 193 unit troli yang dimiliki oleh PTJ terlibat adalah *non-heated* seperti di **Jadual 13.21**. Selain itu di HSAH didapati 1 unit *heated trolley* tidak dilengkapi dengan *cold compartment* untuk membawa makanan sejuk seperti ais krim yang perlu dikekalkan pada suhu antara 0°C hingga 4°C. Pemeriksaan mendapati kekurangan peralatan berkaitan menyebabkan makanan tidak berada pada suhu sepatutnya apabila dihidangkan kepada pesakit seperti di **Jadual 13.22**.

**JADUAL 13.21
BILANGAN TROLLEY**

PTJ	BILANGAN		JUMLAH TROLLEY
	HEATED TROLLEY (Unit)	NON- HEATED TROLLEY (Unit)	
Hospital Sultan Abdul Halim	12	32	44
Hospital Sultanah Aminah	3	30	33
Hospital Kuala Lumpur	5	80	85
Hospital Umum Kuching	4	27	31
JUMLAH	24	169	193

Sumber: Maklumat Bilangan Trolley Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

**JADUAL 13.22
SUHU MAKANAN SEMASA TIBA DI WAD**

PTJ	WAD / TARIKH PEMERIKSAAN	JENIS HIDANGAN	SUHU SEBENAR	SUHU SEPATUTNYA DICAPAI
Hospital Sultan Abdul Halim	Bunga Raya 1 / 04.06.2013	Sup Sayur Sawi Putih	37°C	60°C
	Kenanga 9 / 04.06.2013	Lobak Merah	40°C	
	Kenanga 4 / 04.06.2013	Sup Sayur Sawi Putih	40°C	
		Aiskrim	14°C	0°C hingga 4°C
	Operation Theatre / 04.06.2013	Nasi	43°C	60°C
		Sup Sayur Sawi Putih	39°C	
Hospital Sultanah Aminah	Hematologi / 19.06.2013	Nasi	42.9°C	
		Ayam Kari	44.7°C	
		Sayur Sawi Putih Goreng	42.6°C	
	Wad 3 Gynae / 20.06.2013	Nasi	36°C	
		Ikan Masak Asam Pedas	46.9°C	
		Ayam Masak Kurma	46.8°C	
Hospital Sultanah Aminah	Pusat bersalin Kelas 2 Dan Kelas 3 / 20.06.2013	Nasi	49.6°C	60°C
		Ikan Masak Asam Pedas	42.8°C	
		Sayur Sawi Goreng	40.9°C	
Hospital Kuala Lumpur	KK6 / 22.07.2013	Nasi	33°C	
		Ikan Sambal	35.5°C	
		Sup Sayur Campur	37.5°C	
	IPR Wad 4 / 23.07.2013	Nasi	44°C	
		Ikan Asam Pedas	42°C	
		Sayur Sawi Putih	45°C	
	Wad NW24 / 23.07.2013	Nasi Bubur	48.2°C	
		Sayur Terung	42.4°C	
		Sawi Hijau	41.3°C	
		Ayam Diabetik Diet	45.4°C	

PTJ	WAD / TARIKH PEMERIKSAAN	JENIS HIDANGAN	SUHU SEBENAR	SUHU SEPATUTNYA DICAPAI
	UN2A / 24.07.2013	Sup	49.7°C	
		Ayam Bakar Normal Diet	51.7°C	
		Ayam Bakar Diabetik Diet	41.6°C	
Hospital Umum Kuching	Ambulatory / 28.08.2013	Nasi	44°C	
		Sayur Bendi Goreng	54°C	
	RTU 1 / 28.08.2013	Nasi	38.5°C	
		Ayam Stew	43.6°C	
Hospital Umum Kuching	RTU 1 / 28.08.2013	Sayur Siew Pak Choy	51.3°C	

Sumber: Maklumat Jenis Hidangan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat Dan Maklumat Suhu Makanan Sebenarnya Diperoleh Daripada Jabatan Audit Negara

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, memandangkan kos seunit bainie marie/heated cabinet dan heated trolley adalah sangat tinggi, kaedah lebih ekonomik akan dikaji semula bagi memastikan makanan yang dihidangkan terjamin kualiti dan tahap kebersihannya.

Pada pendapat Audit, ketiadaan dan kekurangan kemudahan bainie marie/heated cabinet dan heated trolley menyebabkan makanan tidak berada pada suhu yang sepatutnya serta boleh menjejaskan kualitinya.

13.5.8.4. Tiada Penyeliaan Jururawat Semasa Penyerahan Hidangan

Mengikut Manual Diet Hospital 2006, PPK perlu menyerahkan tray makanan kepada pesakit dengan penyeliaan oleh jururawat sama ada menerusi sistem penghidangan pukal (bulk system) atau sistem penghidangan berpusat (centralized plating) bagi memastikan tidak berlaku kesilapan penghidangan. Semasa pemeriksaan Audit mendapati proses penyerahan hidangan diet oleh PPK kepada pesakit tidak diselia oleh jururawat di HSAH dan HUK kerana bebanan tugas sedia ada dan bilangan jururawat yang tidak mencukupi di HUK. Butiran lanjut adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 13.23
TIADA PENYELIAAN OLEH JURURAWAT SEMASA PENYERAHAN HIDANGAN DIET

PTJ	NAMA WAD	TARIKH PEMERIKSAAN AUDIT / WAKTU HIDANGAN
Hospital Sultan Abdul Halim	Bunga Raya 1	04.06.2013 / Makan tengah hari
	Kenanga 9	
	Kenanga 4	
Hospital Kuala Lumpur	NW 24	22.07.2013 / Makan tengah hari
	KK6	23.07.2013 / Makan tengah hari
	IPR 4	23.07.2013 / Makan tengah hari
	IPR 5	23.07.2013 / Minum petang

PTJ	NAMA WAD	TARIKH PEMERIKSAAN AUDIT / WAKTU HIDANGAN
	UN2A	24.07.2013 / Makan tengah hari
Hospital Umum Kuching	Ambulatory	28.08.2013 / Makan tengah hari
	Paediatric Orthopedik	28.08.2013 / Minum petang

Sumber: Jabatan Audit Negara

GAMBAR 13.19

*Wad KK6, Hospital Kuala Lumpur
- Tiada Penyeliaan Daripada Jururawat Semasa Penyerahan Tray Makanan Oleh Pembantu Perawatan Kesihatan Kepada Pesakit (23.07.2013)*

GAMBAR 13.20

*Wad UN2A, Hospital Kuala Lumpur
- Tiada Penyeliaan Daripada Jururawat Semasa Penyerahan Tray Makanan Oleh Pembantu Perawatan Kesihatan Kepada Pesakit (24.07.2013)*

GAMBAR 13.21

*Wad Ambulatory, Hospital Umum Kuching
- Tiada Penyeliaan Daripada Jururawat Semasa Penyerahan Tray Makanan Oleh Pembantu Perawatan Kesihatan Kepada Pesakit (28.08.2013)*

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, HSAH, HUK dan HKL telah mengeluarkan memo peringatan kepada jururawat di wad agar mematuhi prosedur penyeliaan penghidangan yang bermula di pantri hingga penyerahan diet kepada pesakit. Selain itu, HSAH telah membuat pengagihan semula tugas jururawat agar pemantauan terhadap agihan diet dapat dilaksanakan.

Pada pendapat Audit, penyeliaan oleh jururawat semasa penyerahan hidangan diet adalah penting bagi memastikan hidangan diserahkan mengikut keperluan perubatan pesakit.

13.5.8.5. Penyerahan Hidangan Diet Kepada Pesakit

Bagi sistem penghidangan pukal (bulk system), Jabatan Sajian dan Dietetik akan menghidangkan makanan tersebut secara pukal untuk diambil dan dibawa ke wad oleh PPK. Berpandukan *diet board*, PPK akan mengagihkan makanan tersebut ke dalam *tray* makanan dan menyerahkannya kepada pesakit dengan penyeliaan oleh jururawat. Manakala bagi sistem penghidangan berpusat (centralised plating), makanan dihidangkan terus ke dalam *tray* makanan pesakit secara individu di peringkat Jabatan Sajian dan Dietetik. *Tray* berkaitan akan dilabelkan dan dimasukkan ke dalam troli untuk dibawa ke wad dan seterusnya diserahkan oleh PPK kepada pesakit dengan penyeliaan jururawat. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

a. Tahap Kebersihan Hidangan Makanan

Mengikut *Guidelines Hospital Catering 2010*, hidangan diet perlu ditutup dengan penutup makanan yang bersesuaian bagi makanan panas atau dibungkus bagi makanan sejuk sebelum dihidangkan kepada pesakit. Tinjauan Audit di wad LND Kelas 1, HSA dan wad KK6, HKL mendapati hidangan makanan tidak dibungkus terlebih dahulu sebelum dihidangkan kepada pesakit seperti di gambar berikut:

GAMBAR 13.22

Wad LND Kelas 1, Hospital Sultanah Aminah
- Makanan Tidak Ditutup Dengan Food Wrap Atau Plastik Pembungkusan Makanan
Sebelum Dihidangkan Kepada Pesakit
(20.06.2013)

GAMBAR 13.23

GAMBAR 13.24

Wad KK6, Hospital Kuala Lumpur
- Makanan Tidak Ditutup Dengan Food Wrap
Atau Plastik Pembungkusan Makanan
Sebelum Dihidangkan Kepada Pesakit
(22.07.2013)

b. Makanan Dihidangkan Dalam Bekas Makanan Polistirena

Penggunaan *tray* makanan yang sesuai perlu dititikberatkan bagi mengekalkan rasa, tekstur dan suhu makanan. Lawatan Audit ke Wad Ambulatory, HUK pada 28 Ogos 2013 mendapati 8 daripada 24 pesakit telah dibekalkan dengan bekas makanan polistirena seperti di **Gambar 13.25** dan **13.26**. Pihak HUK memaklumkan bahawa hanya pesakit yang memakan hidangan melebihi 1 jenis diet terapeutic menggunakan bekas polistirena kerana kekurangan peruntukan untuk membeli *tray* makanan.

GAMBAR 13.25

GAMBAR 13.26

*Wad Ambulatory, Hospital Umum Kuching
- Hidangan Diet Dalam Bungkusan Polistirena
(28.08.2013)*

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, HKL telah membekalkan cling film untuk menutup makanan sebelum dihidangkan di Wad KK6. Manakala HSA telah memastikan Wad LND Kelas 1 menghidangkan makanan dalam bekas tertutup. HUK juga telah menghidangkan makanan dalam disposable microwave container 3 compartment sebagai ganti kepada bekas polistirena kepada pesakit di Wad Ambulatory.

Pada pendapat Audit, pemantauan terhadap tahap kebersihan semasa penghidangan makanan kepada pesakit perlu diberi perhatian serius bagi mengelakkan berlaku kes keracunan makanan.

13.5.9. Pencucian Di Pantri Wad Tidak Mengikut Garis Panduan

Mengikut *Guidelines Hospital Catering 2010*, semua sisa makanan hendaklah dibuang terlebih dahulu ke dalam tong sampah yang disediakan sebelum proses pencucian dijalankan. Bekas makanan pula hendaklah dibasuh menggunakan air sejuk untuk menghilangkan sisa makanan yang masih ada pada bekas tersebut. Selepas itu, ia perlu direndamkan ke dalam air suam sebelum dibasuh menggunakan air sabun bagi menghilangkan semua kotoran. Bekas makanan yang

selesai dicuci perlu dilap dengan kain bersih sebelum dikeringkan. Semakan Audit mendapati pihak wad di HSA, HKL dan HUK tidak merendamkan bekas makanan yang telah digunakan oleh pesakit dengan air suam terlebih dahulu sebelum dicuci dengan air sabun seperti di **Gambar 13.27**, **13.28** dan **13.29**. Pihak Audit dimaklumkan oleh pihak HKL bahawa kegagalan pihak konsesi menyediakan saluran air panas di Wad KK6, IPR 4, IPR 5 dan UN2A menyebabkan proses rendaman bekas makanan ke dalam air suam tidak dapat dilaksanakan. Bagaimanapun pihak Audit mendapati wad IPR 4, HKL menggunakan *boiler* yang disediakan oleh pihak konsesi untuk mendapatkan bekalan air panas bagi tujuan membilas bekas makanan seperti di **Gambar 13.30** dan **13.31**. Semakan lanjut Audit juga mendapati ruang untuk mengeringkan bekas makanan dan kelengkapan hidangan amat terhad di wad HUK seperti di **Gambar 13.32**. Keadaan ini melambatkan proses pengeringan bekas makanan dan kelengkapan hidangan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.24
PENCUCIAN DI PANTRI WAD TIDAK MENGIKUT GARIS PANDUAN

PTJ	TARIKH PEMERIKSAAN AUDIT/WAKTU HIDANGAN	WAD	PERIHAL PENCUCIAN TIDAK MENGIKUT GARIS PANDUAN
Hospital Sultanah Aminah	19.06.2013 / Makan tengah hari	Hematologi	Bekas makanan dan kelengkapan hidangan tidak direndam/dibilas dalam air suam sebelum dicuci dengan air sabun.
	20.06.2013 / Makan tengah hari	Gynae	
	20.06.2013 / Minum petang	LND Kelas 1	
Hospital Kuala Lumpur	19.07.2013 / Makan tengah hari	SW7	- Bekas makanan dan kelengkapan hidangan tidak direndam/dibilas dalam air suam sebelum dicuci dengan air sabun. - Bekas makanan yang selesai dicuci tidak dilap dengan kain bersih sebelum dikeringkan dengan kipas.
	22.07.2013 / Makan tengah hari	NW24	
	23.07.2013 / Makan tengah hari	IPR4	Bekas makanan yang selesai dicuci tidak dilap dengan kain bersih sebelum diletakkan di rak yang berdekatan dengan kipas angin kerana ruang terhad.
	24.07.2013 / Makan tengah hari	UN2A	- Bekas makanan dan kelengkapan hidangan tidak direndam/dibilas dalam air suam sebelum dicuci dengan air sabun. - Bekas makanan dan troli yang selesai dicuci dilap dengan tisu bersih sebelum dikeringkan.
Hospital Umum Kuching	28.08.2013 / Makan tengah hari	Ambulatory	- Bekas makanan dan kelengkapan hidangan tidak direndam/dibilas dalam air suam sebelum dicuci dengan air sabun. - Bekas makanan yang selesai dicuci tidak dilap dengan kain bersih. - Bekas makanan yang selesai dicuci diletakkan di dalam sinki kedua bertindan-tindan untuk dikeringkan kerana ruang terhad.

Sumber : Jabatan Audit Negara

GAMBAR 13.27

*Wad Hematologi, Hospital Sultanah Aminah
- Bekas Makanan Tidak Direndam Dengan
Air Suam Sebelum Dicuci Dengan Air Sabun
(19.06.2013)*

GAMBAR 13.28

*Wad UN2A, Hospital Kuala Lumpur
- Bekas Makanan Tidak Direndam Dengan
Air Suam Sebelum Dicuci Dengan Air Sabun
(24.07.2013)*

GAMBAR 13.29

*Wad Ambulatory, Hospital Umum Kuching
- Bekas Makanan Tidak Direndam Dengan
Air Suam Sebelum Dicuci Dengan Air Sabun
(28.08.2013)*

GAMBAR 13.30

*Wad IPR 4, Hospital Kuala Lumpur
- Air Suam Diperolehi Daripada Boiler Digunakan Untuk Membilas Bekas Makanan
(23.07.2013)*

GAMBAR 13.31

GAMBAR 13.32

*Wad Ambulatory, Hospital Umum Kuching
- Ruang Pengeringan Bekas Makanan Terhad
(28.08.2013)*

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, HSA dan HKL telah mengeluarkan Prosedur Standard Pencucian Bekas Hidangan kepada pihak wad bagi memastikan ia dilaksanakan secara seragam serta dipatuhi. Selain itu, pemantauan oleh Ketua Jururawat/pegawai dilantik akan dibuat semasa PPK melaksanakan proses pencucian dan pengeringan bekas hidangan di pantri. Pihak IPR HKL telah membuat permohonan pertambahan kain tea towel untuk mengelap tray makanan kepada pihak konsesi pada 15 November 2013. HUK pula menetapkan bahawa proses pencucian dan pengendalian bekas hidangan akan dilaksanakan di Jabatan Sajian Dan Dietetik.

Pada pendapat Audit, penyeliaan terhadap tugas pencucian bekas makanan perlu dipertingkatkan bagi memastikan kebersihan kelengkapan hidangan terjamin dan mengelakkan kualiti penghidangan diet terjejas.

13.5.10. Kebocoran Paip Air Di Pantri Wad

Mengikut *Guidelines Hospital Catering 2010*, pemeriksaan secara berkala perlu dilaksanakan terhadap sinki dan saluran paip air bagi memastikan tiada kebocoran dan pembaikan perlu dibuat dengan segera. Selain itu, saluran sisa makanan juga perlu disenggara bagi memastikan ia berfungsi dengan sempurna. Semakan Audit mendapati berlaku kebocoran saluran paip air di pantri wad HSA dan HKL yang boleh menyebabkan kawasan pantri menjadi licin dan seterusnya mengundang bahaya. Butiran lanjut adalah seperti di **Gambar 13.33, 13.34, 13.35 dan 13.37**. Manakala **Gambar 13.36 dan 13.38** menunjukkan pembaikan paip bocor yang telah dilaksanakan oleh pihak HKL.

GAMBAR 13.33

GAMBAR 13.34

*Wad LND Kelas 1, Hospital Sultanah Aminah
- Bekas Digunakan Untuk Menadah Air Daripada Paip Air Yang Bocor
(20.06.2013)*

SEBELUM

GAMBAR 13.35

*Wad KK6, Hospital Kuala Lumpur
- Baldi Digunakan Bagi Menadah Air
Daripada Paip Air Yang Bocor
(22.07.2013)*

SELEPAS

GAMBAR 13.36

*Wad KK6, Hospital Kuala Lumpur
- Tiada Baldi Diletakkan Di Kawasan
Berhampiran Saluran Paip Air Kerana
Kebocoran Paip Telah Diperbaiki
(18.11.2013)*

SEBELUM

GAMBAR 13.37

*Wad UN2A, Hospital Kuala Lumpur
- Pelapik Kotak Sebagai Alas Untuk
Mengelakkan Anggota Daripada
Terjatuh
(24.07.2013)*

SELEPAS

GAMBAR 13.38

*Wad UN2A, Hospital Kuala Lumpur
- Tiada Pelapik Kotak Diletakkan Berhampiran
Kawasan Pencucian Kerana Kebocoran
Paip Telah Diperbaiki
(18.11.2013)*

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, kebocoran paip di Wad KK6 dan Wad UN2A telah diperbaiki. HSA turut mendapatkan pengesahan daripada pihak konsesi berhubung kebocoran paip di pantri Wad LND Kelas 1 pada 15 November 2013. Pihak konsesi menerusi surat bertarikh 21 November 2013 telah membuat pemeriksaan berkaitan kebocoran paip air di wad tersebut.

Pada pendapat Audit, penyenggaraan saluran paip air di pantri wad perlu dipertingkatkan lagi bagi tujuan keselamatan Pembantu Perawatan Kesihatan dan mengelakkan pembiakan mikroorganisma.

13.5.11. Pengurusan Aset

13.5.11.1. Penggunaan Aset

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, semua aset Kerajaan hendaklah digunakan dan dikendalikan dengan cekap, mahir dan teratur bagi tujuan mengurangkan pembaziran dan menjimatkan kos. Semakan Audit mendapati sampel aset di 3 PTJ yang dilawati bernilai RM0.13 juta tidak digunakan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.25
SENARAI ASET TIDAK DIGUNAKAN

PTJ	LOKASI	NAMA ASET / NO. SIRI PENDAFTARAN JABATAN	KUANTITI	KOS PEMBELIAN ASET (RM)	SEBAB TIDAK DIGUNAKAN
HSAH	Stor Pelupusan	Extractor Coconut Milk / HSAH/JDS/HM/KEQU 0104/1	1	7,318	Menggunakan santan kotak dan tidak menggunakan buah kelapa.
	Stor Peralatan 3	Mincer Meat Electric 151b/min / HSAH/JDS/HM/KEQU 1041/1	1	3,903	Tiada kepakaran
		Cutter Poultry / HSAH/JDS/HM/KEQU 0103/1	1	6,244	
		Chilli Grinder / HSAH/JDS/HM/KEQU 0108/1 /	1	3,707	Menggunakan kapasiti tenaga elektrik yang tinggi
		Tilting Kettle 23L / • HSAH/JDS/HM/KEQU 00115/1 • HSAH/JDS/HM/KEQU 0115/2	1	24,393	Tiada kepakaran
JUMLAH KECIL				45,565	
HKL	Ruang Dapur Utama	Vegetable Processor / HKL/240242/H/11/2130	1	43,014	Masalah tekanan air yang rendah
JUMLAH KECIL				43,014	
HUK	• Bilik Utiliti • Bilik Utiliti • Bilik Utiliti • Bilik Chemical • Bilik Chemical • Bilik Chemical • Bilik Chemical • Bilik Chemical	Dispenser For Plate Heated (100 plates/unit) / • HUS/JDS/HM/43 • HUS/JDS/HM/44 • HUS/JDS/HM/45 • HUS/JDS/HM/46 • HUS/JDS/HM/47 • HUS/JDS/HM/48 • HUS/JDS/HM/49 • HUS/JDS/HM/50	8	5,665 per unit x 8 = 45,320	6 compartment cambro tray digunakan
JUMLAH KECIL				45,320	
JUMLAH KESELURUHAN				133,899	

Sumber : Maklumat Senarai Aset Tidak Digunakan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

GAMBAR 13.39

Stor Peralatan 3 Hospital Sultan Abdul Halim
- Tilting Kettle 23L Tidak Digunakan
(Nilai RM24,393)
(06.06.2013)

GAMBAR 13.40

Dapur Utama Hospital Kuala Lumpur
- Vegetable Washing Machine Yang Tidak
Digunakan Sejak Tahun 2011 Kerana
Masalah Tekanan Air Rendah
(Nilai RM43,014)
(23.07.2013)

GAMBAR 13.41

*Bilik Utiliti Hospital Umum Kuching
- 3 Unit Dispenser For Plate Heated Yang
Ditempatkan Tidak Digunakan Sejak Tahun 2011
Kerana 6 Compartment Cambro Tray
Digunakan Bagi Menggantikannya
(Nilai RM16,995)
(27.08.2013)*

13.5.11.2. Pemeriksaan Aset

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, pemeriksaan aset hendaklah dilaksanakan sekurang-kurangnya satu (1) kali setahun yang antara lainnya bertujuan untuk mengetahui keadaan dan prestasinya serta memastikan setiap aset berada di lokasi sama seperti yang tercatat dalam daftar. Semakan Audit mendapati pemeriksaan aset tahunan bagi tahun 2011 dan 2012 tidak dijalankan bagi semua sampel aset di PTJ yang dilawati. Nilai keseluruhan aset yang tidak dijalankan pemeriksaan adalah bernilai RM1.22 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.26
NILAI ASET YANG TIDAK DIBUAT PEMERIKSAAN

PTJ	NILAI (RM)	CONTOH ASET TIDAK DIPERIKSA
Hospital Sultan Abdul Halim	433,612	• Dishwasher Flight Type 3500 Plate • Freezer Walk-In 4500Lx4500WMM • Chiller Walk-In 7500Lx4500WMM • Conveyor Plating Station Double Motor • Tilting Kettle 23 Liter
Hospital Sultanah Aminah	30,398	• Rice Cooker (Timer) 3 Decks • Penimbang Heavy Duty • Boiling Pan • Kwali Cooker & Burner • Trolley Ward (Bertingkat) SS
Hospital Kuala Lumpur	411,974	• Combination Oven – ELOMA • Mini Conveyor Belt • Tilting Braising Pan (Skillet) • Chiller Room A • Vegetable Cutter Machine
Hospital Umum Kuching	342,099	• Automatic Belt Dishwasher • Combi Steamer 20 x 1/1 GN c/w Trolley • 7m Conveyor Belt • Walk-in Freezer • Counter Top Kettle, Crown EC-10
JUMLAH KESELURUHAN	1,218,083	

Sumber: Maklumat Nilai Aset Tidak Dibuat Pemeriksaan Diperoleh Daripada PTJ Terlibat

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, HSAH telah menawarkan peralatan tidak digunakan kepada hospital lain yang berminat seperti 1 unit coconut milk extractor, 1 unit chilli grinder, 2 unit tilting kettle 23 liter dan sebagainya pada 26 November 2013. HUK turut membuat permohonan pelupusan bagi 9 unit dispenser for plate heated (100 plates/unit) yang tidak digunakan lagi pada 18 November 2013. Manakala HKL telah mula menggunakan vegetable processor untuk proses pra-penyediaan bagi hidangan sayur mulai Oktober 2013. Selepas lawatan Audit, semua PTJ dilawati telah membuat pemeriksaan terhadap aset 100% dalam tempoh 18 November 2013 sehingga 1 Disember 2013.

Pada pendapat Audit, PTJ perlu memastikan pemeriksaan tahunan terhadap semua aset dijalankan bagi mengenal pasti tahap sebenar prestasi aset terlibat. Selain itu, PTJ perlu memastikan semua aset yang dibeli perlu digunakan pada tahap optimum.

13.5.12. Pemantauan Terhadap Premis Pembekal Dan Laporan Pembekalan Bahan Makanan

13.5.12.1. Pemantauan Premis Pembekal

Bagi memastikan makanan dibekalkan oleh pembekal berkualiti dan selamat digunakan, lawatan ke premis pembekal perlu dibuat secara berkala. Semakan Audit mendapati pihak HSAH tidak pernah mengadakan lawatan ke kilang pembekal bahan makanan sepanjang tahun 2011 dan 2012. Ketiadaan program lawatan ke kilang pembekal bahan makanan secara berkala menyebabkan pemantauan terhadap kebersihan dan keselamatan pemprosesan makanan sukar dilaksanakan. Sebagai contoh, berdasarkan lawatan Audit ke kilang ayam Miri, Sarawak (30 Ogos 2013) dan kilang roti di Gombak Setia, Kuala Lumpur (25 Julai 2013), mendapati kebersihan pengendalian makanan kurang dititikberatkan oleh pihak kilang. Keadaan ini berlaku disebabkan ketiadaan peraturan khusus berkaitan lawatan ke premis pembekal. Butiran adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 13.42

*Kilang Roti Di Gombak Setia, Kuala Lumpur
- Tepung Roti Dalam Guni Diletakkan
Di Atas Lantai Tanpa Palet
(25.07.2013)*

GAMBAR 13.43

*Kilang Roti Di Gombak Setia, Kuala Lumpur
- Tray Berkarat Diletakkan Bertindan
Di Atas Bungkusan Kaya Roti
(25.07.2013)*

GAMBAR 13.44

*Kilang Roti Di Gombak Setia, Kuala Lumpur
- Bekas Adunan Roti Diletakkan
Di Atas Lantai
(25.07.2013)*

GAMBAR 13.45

*Kilang Roti Di Gombak Setia, Kuala Lumpur
- Palet Tidak Digunakan Bagi Mengalas
Bahagian Bawah Bekas Roti
(25.07.2013)*

GAMBAR 13.46

*Kilang Pemprosesan Ayam Di Miri, Sarawak
- Pengendali Makanan Tidak Memakai
Penutup Kepala Dan Face Mask
(30.08.2013)*

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, HSA dan HKL telah membuat lawatan ke premis pembekal telur ayam pada bulan November dan Disember 2013. Manakala HSAH dan HUK telah membuat lawatan ke premis pembekal telur ayam pada bulan Januari dan Februari 2014.

Pada pendapat Audit, pemantauan terhadap operasi pemprosesan bahan makanan di kilang pembekal perlu dipertingkatkan lagi dengan mewujudkan peraturan berkaitan pemeriksaan terhadap premis pembekal dan mengadakan lawatan secara berkala.

13.5.12.2. Pemantauan Bekalan Bahan Makanan

Mengikut kontrak bekalan beras, telur ayam dan roti ke seluruh Semenanjung Malaysia, pembekal perlu mengemukakan laporan pembekalan seperti nama pembekal, jenis bahan makanan dan kuantiti bekalan kepada pihak BP&P, Kementerian pada setiap bulan untuk pemantauan. Manakala bagi kontrak bekalan ayam, pembekal hendaklah menghantar laporan pembekalan berkenaan kepada pihak BP&P setiap 3 bulan. Semakan Audit mendapati pihak BP&P, Kementerian tidak pernah menjalankan pemantauan terhadap pembekal berhubung keperluan penyediaan laporan berkenaan sepanjang tahun 2011, 2012 dan 2013 (sehingga tarikh pengauditan). Semakan lanjut Audit turut mendapati pihak BP&P tidak menyatukan laporan pembekalan sedia ada dalam satu fail. Keadaan ini boleh menyukarkan pihak BP&P untuk memastikan pesanan yang dibuat oleh PTJ tidak melebihi nilai kontrak ditetapkan.

Maklum Balas Kementerian Yang Diterima Pada 18 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Berdasarkan maklum balas Kementerian, PTJ ada menghantar laporan kelewatan bekalan kepada BP&P. Selain itu, PTJ turut mengemukakan laporan secara berkala berkaitan prestasi pembekal (seperti roti dan beras) kepada BP&P. BP&P menganggap tindakan tersebut sebagai langkah-langkah pemantauan yang dilaksanakan oleh PTJ terlibat.

Pada pendapat Audit, BP&P hendaklah memastikan pembekal terlibat mematuhi syarat kontrak dengan mengemukakan laporan seperti ditetapkan. Selain itu, BP&P perlu menyatukan semua laporan pembekalan daripada pembekal yang dilantik bagi memastikan pesanan yang dibuat tidak melebihi nilai kontrak ditetapkan.

13.6. SYOR AUDIT

Berdasarkan kelemahan yang ditemui terhadap aktiviti pengurusan sajian makanan *inhouse* di hospital dan bagi memastikan ia tidak berulang di semua hospital Kerajaan pada masa hadapan, Kementerian disyorkan mempertimbangkan langkah-langkah seperti berikut:

13.6.1. merancang perolehan dengan teliti serta memantau harga item bahan makanan berbanding harga pasaran supaya Kerajaan mendapat *value for money* terhadap setiap perolehan yang dilaksanakan;

13.6.2. pihak Jabatan Sajian Dan Dietetik perlu bekerjasama dengan pihak wad bagi memastikan maklumat pesanan tambahan dan discaj pesakit direkodkan supaya jumlah hidangan disediakan adalah tepat;

13.6.3. pihak Jabatan Sajian Dan Dietetik perlu memastikan pembekal yang dilantik dapat membekalkan pelbagai bahan makanan basah mengikut perancangan menu serta spesifikasi kontrak ditetapkan bagi menjamin pesakit dapat menikmati makanan yang lengkap, seimbang dan berkhasiat selaras dengan objektif utama aktiviti perkhidmatan sajian dan dietetik;

13.6.4. memastikan peruntukan mencukupi bagi membolehkan kemudahan peralatan dapur seperti *baine marie* dan *heated trolley* dapat disediakan sepenuhnya;

13.6.5. menyediakan kakitangan mencukupi bagi memastikan pemantauan berhubung penentuan skala porsi makanan, kebersihan pengendali makanan dan proses uji rasa makanan dapat dilaksanakan dengan teratur;

13.6.6. memastikan proses kerja bagi setiap aktiviti pengurusan sajian makanan *inhouse* di hospital dinyatakan dengan terperinci bagi memudahkan anggota melaksanakan tugas yang diberikan; dan

13.6.7. memberi kefahaman kepada pegawai terlibat berhubung Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 (Tatacara Pengurusan Aset Alih Kerajaan) bagi meningkatkan tahap kemahiran dalam pengurusan aset.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 143-162
Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti
Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti
Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

14. PENGURUSAN KLINIK 1MALAYSIA

14.1. LATAR BELAKANG

14.1.1. Ilham untuk menubuhkan Klinik 1Malaysia (K1M) dicetuskan oleh YAB Perdana Menteri pada tahun 2009 seiring dengan konsep 1Malaysia, “Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan”. Penubuhan K1M bertujuan untuk menyediakan rawatan perubatan ringan kepada masyarakat bandar yang tinggi kepadatan penduduknya, berpendapatan rendah serta memudahkan akses untuk mendapatkan rawatan. Antara skop perkhidmatan yang ditawarkan adalah rawatan ringan seperti demam, batuk, selesema; prosedur rawatan ringan seperti mencuci luka dan membuka jahitan; perkhidmatan ujian makmal yang ringkas (point of care test) seperti ujian gula dalam darah dan ujian air kencing dengan menggunakan kaedah *urine dipstick*; menstabilkan pesakit sebelum dirujuk ke hospital berdekatan bagi kes kecemasan dan memberi khidmat nasihat serta promosi kesihatan kepada pesakit.

14.1.2. Penggubalan dasar dan polisi K1M adalah di bawah bidang kuasa Bahagian Pembangunan Kesihatan Keluarga (BPKK) Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM). Pentadbiran K1M di peringkat negeri di Semenanjung dan Sabah adalah di bawah seliaan Jabatan Kesihatan Negeri (JKN) dan Pejabat Kesihatan Daerah (PKD), manakala di Sarawak adalah di bawah Pejabat Kesihatan Bahagian (PKB). Selain daripada meningkatkan akses perkhidmatan kesihatan primer untuk penduduk bandar yang berpendapatan rendah/ sederhana, K1M berperanan untuk mengurangkan masa menunggu pesakit yang memerlukan rawatan ringan di Klinik Kesihatan Kerajaan.

14.1.3. Kriteria lokasi penubuhan K1M adalah di kawasan bandar yang mudah dikunjungi rakyat serta mempunyai kepadatan penduduk yang tinggi dan mendapat persetujuan daripada wakil masyarakat setempat/Ahli Dewan Undangan Negeri/Ahli Parlimen. Sehingga akhir tahun 2013, sebanyak 254 K1M telah beroperasi di seluruh negara dengan jumlah kumulatif seramai 10.46 juta pesakit seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.1
BILANGAN K1M MENGIKUT NEGERI DAN KEDATANGAN PESAKIT
DARI TAHUN 2010 HINGGA 2013

NEGERI	BILANGAN KLINIK 1MALAYSIA	PESAKIT (Orang)
Johor	23	1,268,934
Kedah	15	807,160
Kelantan	14	530,432
Melaka	17	625,931
Negeri Sembilan	14	674,033
Pahang	17	529,735
Perak	17	1,410,477
Perlis	4	125,023
Pulau Pinang	16	658,168
Sabah	29	830,366
Sarawak	25	949,097
Selangor	30	1,070,387
Terengganu	11	344,438
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (WPKL)	21	584,824
Wilayah Persekutuan (WP) Labuan	1	53,824
JUMLAH	254	10,462,829

Sumber: Bahagian Pembangunan Kesihatan Keluarga (BPKK), KKM

14.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan K1M telah dilaksanakan dengan teratur, cekap dan berhemat serta selaras dengan objektif yang ditetapkan.

14.3. SKOP PENGAUDITAN

Skop pengauditan merangkumi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap pengurusan K1M bagi tahun 2011 hingga 2013. Pengauditan telah dijalankan di Ibu Pejabat Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) iaitu di Bahagian Pembangunan Kesihatan Keluarga, di Jabatan Kesihatan Negeri, Pejabat Kesihatan Bahagian/Daerah dan 25 K1M di Kedah, Melaka, Sarawak dan Selangor seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.2
SENARAI KLINIK 1MALAYSIA YANG DILAWATI

NEGERI	PEJABAT KESIHATAN DAERAH (PKD)/ PEJABAT KESIHATAN BAHAGIAN (PKB)	KLINIK 1MALAYSIA
Kedah	PKD Kota Setar	K1M Alor Mengkudu
		K1M Batas Paip
		K1M Mergong Barrage
	PKD Kuala Muda	K1M Bandar Puteri Jaya
		K1M Taman Jenaris
	PKD Langkawi	K1M Pulau Tuba

NEGERI	PEJABAT KESIHATAN DAERAH (PKD)/ PEJABAT KESIHATAN BAHAGIAN (PKB)	KLINIK 1MALAYSIA
Melaka	PKD Alor Gajah	K1M Gadek
		K1M Londang
	PKD Jasin	K1M Bemban
		K1M Chenderah
	PKD Melaka Tengah	K1M Batu Berendam
		K1M Duyung
		K1M UTC
Sarawak	PKB Kuching	K1M Bintawa
		K1M Matang Jaya
		K1M Padawan
	PKB Miri	K1M Pujut
		K1M Senadin
	PKB Samarahan	K1M Samarindah
Selangor	PKD Hulu Langat	K1M Balakong Jaya
		K1M Taman Impian Ehsan
	PKD Kuala Selangor	K1M Puncak Alam
		K1M Sg. Burong
	PKD Petaling	K1M Lembah Subang
		K1M USJ 1

Sumber: Maklumat Daripada Bahagian Pembangunan Kesihatan Keluarga, KKM

14.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan telah dijalankan dengan menyemak fail, rekod dan dokumen serta menganalisis data yang berkaitan dengan pengurusan K1M. Lawatan, pemeriksaan dan temu bual dengan pegawai juga telah dijalankan di Jabatan Kesihatan Negeri, Pejabat Kesihatan Daerah/Bahagian dan K1M yang terlibat. Selain itu, borang soal selidik telah diedarkan untuk menilai kepuasan pelanggan, kakitangan dan pesakit.

14.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Julai hingga September 2013 mendapati secara keseluruhannya pengurusan K1M adalah baik. Pelaksanaan K1M telah mencapai objektif yang ditetapkan iaitu memberi perkhidmatan kesihatan asas berkualiti kepada golongan berpendapatan rendah di kawasan bandar. Ini berikutan sebanyak 86 K1M yang baru beroperasi pada tahun 2013. Selain itu, respons yang ditunjukkan oleh rakyat berpendapatan rendah di kawasan bandar amat menggalakkan berikutan jumlah kumulatif pesakit mencecah 10.46 juta orang sehingga akhir tahun 2013. KKM telah mengambil inisiatif untuk menempatkan pegawai perubatan di 26 K1M untuk memberikan perkhidmatan kesihatan yang lebih berkesan. Skop perkhidmatan K1M telah diperluaskan dengan menyediakan perkhidmatan Kesihatan Ibu dan Anak. KKM juga dalam proses untuk menaik taraf K1M kepada Klinik Kesihatan untuk memperkasakan perkhidmatan kesihatan kepada rakyat. Bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan dalam pengurusan K1M seperti berikut:

- i. pencapaian objektif mengurangkan beban pesakit dari segi masa menunggu untuk mendapat rawatan tidak dapat ditentukan bagi 19 K1M kerana hanya 6 daripada 25 K1M yang dilawati telah menyediakan laporan masa menunggu;
- ii. terdapat 1 K1M yang ditempatkan di kawasan kurang kepadatan penduduk dan tiada akses pengangkutan awam;
- iii. kekurangan kakitangan tetap di K1M menyebabkan kakitangan dipinjam dari Klinik Kesihatan atau Pejabat Kesihatan Bahagian/Daerah serta mengakibatkan bayaran elaun lebih masa berjumlah RM1.39 juta untuk tempoh 2011 hingga 2013;
- iv. sehingga akhir bulan Disember 2013, kelewatan memuktamadkan perjanjian sewaan premis untuk 5 K1M di Sarawak adalah di antara 12 hingga 26 bulan walaupun kesemua K1M tersebut telah beroperasi dan sewaan telah dibayar. Bagi perjanjian sewaan premis untuk K1M Gadek, Melaka telah ditandatangani oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan) pada 27 November 2012 yang tidak diberi kuasa oleh Menteri Kesihatan; dan
- v. pemantauan lawatan Audit Teknikal ke atas K1M tidak dilaksanakan secara menyeluruh.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui serta ulasan Kementerian adalah seperti di perenggan berikut:

14.5.1. Prestasi Kewangan

14.5.1.1. Peruntukan K1M pada tahun 2010 hingga 2013 adalah berjumlah RM51.83 juta diperolehi daripada peruntukan khas Perbendaharaan (B11) dan Dasar Baru/Sedia Ada KKM. Peruntukan ini adalah bagi kos pengubahsuaian K1M, pembelian peralatan perubatan dan bukan perubatan serta kos operasi K1M.

14.5.1.2. Semakan Audit mendapati daripada jumlah tersebut, sejumlah RM48.11 juta (92.8%) telah dibelanjakan bagi tujuan perbelanjaan mengurus dan pembangunan K1M. Butiran mengenai peruntukan dan perbelanjaan K1M bagi tempoh tahun 2010 hingga 2013 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.3
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN K1M
BAGI TEMPOH 2011 HINGGA 2013

TAHUN	PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	PERATUS (%)
2010	10.00	9.59	95.9
2011	7.75	7.23	93.3
2012	21.20	20.62	97.3
2013	12.88	10.67	82.8
JUMLAH	51.83	48.11	92.8

Sumber: Bahagian Kewangan KKM

Pada pendapat Audit, pencapaian peruntukan dan perbelanjaan program K1M secara amnya adalah baik.

14.5.2. Prestasi Pencapaian K1M

K1M diperkenalkan di kawasan bandar bertujuan untuk meningkatkan akses dan kualiti kesihatan di kawasan bandar. Sehingga akhir tahun 2013, sebanyak 254 K1M telah beroperasi seluruh negara dengan jumlah kumulatif kehadiran seramai 10.46 juta pesakit semenjak diperkenalkan pada tahun 2010.

14.5.2.1. Pertambahan Bilangan K1M

Pada 7 Januari 2010, K1M yang pertama dilancarkan di Kampung Kerinchi, Lembah Pantai, Kuala Lumpur. Bilangan K1M yang beroperasi telah meningkat daripada 53 buah pada tahun 2010 kepada 87 buah pada tahun 2011. Pada tahun semasa, sebanyak 254 K1M telah beroperasi berbanding 168 pada tahun 2012 iaitu peningkatan sebanyak 51.2%. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.4
BILANGAN K1M BAGI TEMPOH
TAHUN 2010 HINGGA 2013

NEGERI	BILANGAN KLINIK 1MALAYSIA				JUMLAH
	2010	2011	2012	2013	
Perlis	1	0	1	2	4
Kedah	2	3	5	5	15
Pulau Pinang	5	2	4	5	16
Perak	4	3	3	7	17
Selangor	6	2	9	13	30
WPKL	5	1	11	4	21
Negeri Sembilan	3	3	3	5	14
Melaka	3	2	7	5	17
Johor	6	3	8	6	23
Pahang	3	2	5	7	17
Terengganu	3	2	2	4	11
Kelantan	4	2	4	4	14
Sarawak	4	4	8	9	25
Sabah	4	4	11	10	29
WP Labuan	0	1	0	0	1
JUMLAH	53	34	81	86	254

Sumber: Rekod BPKK

Bagi tahun 2014, sebanyak 50 buah K1M telah dirancang untuk dibangunkan di seluruh negara.

14.5.2.2. Peningkatan Kedatangan Pesakit

Perkhidmatan K1M terbuka untuk semua golongan rakyat dengan caj minimum sejumlah RM1 bagi warganegara Malaysia dan RM15 bagi bukan warganegara. Pada tahun 2012, seramai 2.72 juta orang pesakit telah mendapatkan rawatan di K1M dan sehingga akhir tahun 2013, rekod pesakit di K1M adalah seramai 4.43 juta seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.5
STATISTIK KEDATANGAN PESAKIT DI K1M
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013

NEGERI	PENAMBAHAN BIL. K1M DARI TAHUN 2011 HINGGA 2013	KEDATANGAN PESAKIT KE K1M (Orang)		
		2011	2012	2013
Johor	9 - 23	246,485	357,941	525,455
Kedah	5 - 15	155,709	243,780	338,269
Kelantan	6 - 14	82,022	131,962	253,747
Melaka	5 - 17	101,927	146,237	290,817
Negeri Sembilan	6 - 14	146,021	176,023	240,529
Pahang	5 - 17	100,288	117,443	248,954
Perak	7 - 17	320,127	414,944	507,175
Perlis	1 - 4	23,545	30,298	50,993
Pulau Pinang	7 - 16	135,484	158,912	247,511
Sabah	8 - 29	187,744	192,473	333,664
Sarawak	8 - 25	123,565	241,021	457,613
Selangor	8 - 30	200,323	269,855	501,837
Terengganu	5 - 11	66,159	83,153	125,893
WPKL	6 - 21	84,328	139,337	281,853
WP Labuan	1 - 1	12,808	17,863	23,153
JUMLAH		1,986,535	2,721,242	4,427,463

Sumber : Laporan Kedatangan Pesakit K1M, Bahagian BPKK

14.5.2.3. Mengurangkan Masa Menunggu Pesakit

- a. Rasional penubuhan K1M adalah bagi mengurangkan beban pesakit yang terpaksa menunggu lama untuk mendapat rawatan perubatan ringan di Klinik Kesihatan (KK). Kajian khas masa menunggu (masa tiba di klinik dan masa mula konsultasi) di K1M telah dibuat di peringkat Jabatan di WP Kuala Lumpur dan Kelantan semasa kajian Penilaian *Outcome* Projek RMKe-10. Berdasarkan kajian yang dibuat di Kelantan, purata masa menunggu untuk merawat kes-kes ringan di KK ialah 30 minit berbanding 6 minit di K1M.
- b. Semakan Audit terhadap laporan dalam Sistem Hi-Data K1M (yang disediakan berdasarkan laporan masa menunggu) mendapati purata masa menunggu di 6 daripada 25 K1M yang dilawati pada bulan September 2013 adalah antara 2 hingga 32 minit. Manakala tiada laporan masa menunggu disediakan untuk 19 K1M yang dilawati. Purata masa menunggu di 6 K1M yang dilawati adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.6
PURATA MASA MENUNGGU DI K1M YANG DILAWATI

NEGERI	K1M	PURATA TEMPOH MASA MENUNGGU BULAN SEPTEMBER 2013 (Minit)
Kedah	K1M Taman Jenaris	5 - 10
	K1M Bandar Puteri Jaya	10 - 30
Sarawak	K1M Matang	2 - 21
	K1M Padawan	2 - 32
	K1M Samarindah	2 - 4
	K1M Pujut	4 - 28

Sumber: Laporan Sistem Hi-Data

- c. Tanpa laporan masa menunggu, pihak Audit tidak dapat menentukan sama ada objektif mengurangkan beban pesakit dari segi masa menunggu tercapai atau sebaliknya untuk 19 K1M yang tidak menyediakan laporan tersebut. Walaupun maklumat keseluruhan masa menunggu daripada K1M yang dilawati tidak diperolehi, berdasarkan maklum balas soal selidik yang diterima daripada pelanggan K1M, sebanyak 90.4% pengunjung berpuas hati dengan tempoh masa menunggu di K1M.

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 22 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Penggunaan aplikasi Hi-Data masih belum digunakan di K1M seluruh Malaysia. Sebagai langkah penambahbaikan, KKM sedang membangunkan aplikasi sistem pengumpulan data bagi kegunaan K1M dan dijangka siap pada penghujung tahun 2014. KKM akan memantau masa menunggu di K1M melalui kajian secara berkala sementara menunggu sistem pengumpulan data menyeluruh dibangunkan. Kajian Keberkesanan Pelaksanaan K1M telah dirancang dan akan dilaksanakan pada tahun 2014 dengan kerjasama Institut Penyelidikan Sistem Kesihatan yang mana skop kajian merangkumi masa menunggu di K1M.

Pada pendapat Audit, prestasi pencapaian K1M adalah baik kerana menunjukkan peningkatan dari segi bilangan klinik, kedatangan pesakit dan masa menunggu yang pendek berbanding dengan Klinik Kesihatan. Bagaimanapun, laporan masa menunggu perlu disediakan di K1M bagi memastikan matlamat mengurangkan masa menunggu pesakit tercapai.

14.5.3. Perluasan Skop Perkhidmatan K1M

14.5.3.1. Naik Taraf K1M Ke Klinik Kesihatan

Melalui surat edaran Ketua Pengarah Kesihatan Malaysia pada 29 September 2011, KKM menetapkan syarat bagi menaik taraf K1M ke KK bagi klinik yang mempunyai beban pesakit tinggi iaitu melebihi 100 orang pesakit sehari, ruang mencukupi bagi tujuan ubah suai dan tidak berdekatan dengan klinik swasta. Pemeriksaan Audit mendapati daripada keseluruhan 254 K1M, K1M Lembah Subang, Selangor telah di naik taraf ke Klinik Kesihatan Jenis 6 pada 8 Februari 2012. Pegawai perubatan telah ditempatkan di klinik tersebut dan beroperasi dari jam 8.00 pagi hingga 5.00 petang dan menyediakan kemudahan makmal dan perkhidmatan Kesihatan Ibu dan Anak.

GAMBAR 14.1

*K1M Lembah Subang, Selangor
- Selepas Di Naik Taraf Ke Klinik
Kesihatan Lembah Subang
(10.07.2013)*

14.5.3.2. Perkhidmatan Kesihatan Ibu Dan Anak

Mulai tahun 2013, KKM telah meluluskan cadangan perkhidmatan kesihatan ibu dan anak (KIA) disediakan di K1M dan cadangan penubuhan K1M baru perlu mengambil kira keperluan setempat untuk mewujudkan perkhidmatan KIA. Sehingga akhir bulan Disember 2013, daripada 254 K1M yang beroperasi, sebanyak 34 K1M telah menyediakan perkhidmatan KIA. Lawatan Audit ke 25 K1M mendapati perkhidmatan ini disediakan di 3 K1M seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.7
K1M DENGAN PERKHIDMATAN KESIHATAN IBU DAN ANAK

NEGERI	PEJABAT KESIHATAN DAERAH/BAHAGIAN	K1M	WAKTU OPERASI
Melaka	PKD Jasin	K1M Chenderah	10.00 pagi – 10.00 malam
Sarawak	PKB Kuching	K1M Bintawa	10.00 pagi – 10.00 malam
	PKB Samarahan	K1M Samarindah	10.00 pagi – 10.00 malam

Sumber: Laporan BPKK

a. Perkhidmatan KIA Di Tingkat Satu Bangunan Kedai

Lawatan Audit ke K1M Bintawa dan K1M Samarindah di Sarawak mendapati perkhidmatan KIA terletak di tingkat satu bangunan kedai yang disewa. Pihak Audit mendapati penempatan perkhidmatan ini tidak sesuai dan boleh membahayakan ibu mengandung dan kanak-kanak kerana perlu melalui tangga tinggi dan curam seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.2

GAMBAR 14.3

K1M Bintawa, Sarawak
 - Pesakit Perlu Melalui Tangga Tinggi Dan Curam Untuk Mendapat Rawatan KIA
 (27.08.2013)

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 22 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

KKM mengambil maklum mengenai penempatan perkhidmatan KIA tidak sesuai dan boleh membahayakan ibu mengandung dan kanak-kanak. Untuk makluman, pada masa ini, tiada tingkat bawah yang kosong yang berdekatan dengan K1M tersebut yang boleh disewa untuk perkhidmatan KIA berkenaan. KKM bersama JKN Sarawak akan sentiasa berusaha mengenalpasti lokasi di tingkat bawah yang sesuai untuk menjalankan perkhidmatan KIA di K1M Bintawa dan K1M Samarindah.

14.5.3.3. Perkhidmatan Pegawai Perubatan

Surat edaran Ketua Pengarah Kesihatan Malaysia bertarikh 29 September 2011, menetapkan pegawai perubatan akan ditempatkan bagi K1M yang mempunyai beban kerja melebihi 100 orang pesakit sehari. Memandangkan tiada jawatan baru Pegawai Perubatan diwujudkan, perjawatan Pegawai Perubatan yang belum diisi di peringkat negeri diarahkan diguna pakai di K1M. Sehingga akhir tahun 2013, terdapat 26 K1M yang telah menempatkan Pegawai Perubatan. Senarai K1M yang dilawati dan mempunyai Pegawai Perubatan adalah seperti berikut:

JADUAL 14.8
SENARAI K1M DENGAN PENGISIAN PEGAWAI PERUBATAN

NEGERI	PEJABAT KESIHATAN DAERAH	K1M	WAKTU PERKHIDMATAN PEGAWAI PERUBATAN
Selangor	PKD Hulu Langat	K1M Balakong Jaya	10.00 pagi - 5.00 petang
	PKD Petaling	K1M Lembah Subang	8.00 pagi - 5.00 petang
Kedah	PKD Kuala Muda	K1M Bandar Puteri Jaya	8.00 pagi - 5.00 petang

Sumber: Laporan BPKK

Pada pendapat Audit, tindakan menaik taraf K1M ke KK, menambah skop perkhidmatan KIA serta penempatan pegawai perubatan dapat mempertingkatkan dan memartabatkan kualiti dan taraf perkhidmatan kesihatan yang diberikan kepada rakyat. Bagaimanapun, KKM harus memastikan penempatan Unit KIA tidak mendatangkan risiko keselamatan kepada golongan ibu dan anak.

14.5.4. Kriteria Pemilihan Kawasan Operasi K1M

K1M diwujudkan bagi tujuan memudahkan masyarakat untuk mendapat akses perkhidmatan kesihatan di kawasan yang mempunyai kepadatan penduduk dan kawasan operasi klinik yang sesak. Perkara 3 Manual Polisi Operasi K1M dan Surat Pekeliling Ketua Pengarah Kesihatan Bil. 20 Tahun 2009 menetapkan kriteria penubuhan K1M seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.9
KRITERIA PENUBUHAN K1M

MANUAL/GARIS PANDUAN	KRITERIA
Manual Operasi K1M	• Di kawasan bandar. • Kawasan yang mempunyai kepadatan penduduk yang tinggi seperti di kawasan perumahan. • Masyarakat atau penduduk daripada golongan yang kurang berkemampuan dan berpendapatan rendah.
Surat Pekeliling Ketua Pengarah Kesihatan Bil. 20/2009	• Berdekatan dengan kawasan perumahan. • Mudah diakses oleh penduduk dengan kenderaan atau berjalan kaki.

Sumber: Manual Polisi Operasi K1M Dan Surat Pekeliling

Lawatan Audit ke 25 K1M mendapati K1M Pulau Tuba, Langkawi, Kedah tidak memenuhi kriteria penempatan di kawasan bandar dan kawasan yang berkepadatan tinggi seperti penjelasan berikut:

14.5.4.1. Penempatan K1M di Kawasan Kurang Kepadatan Penduduk

- K1M Pulau Tuba, Langkawi terletak 3 batu (jarak laut) dari Pekan Kuah dan jauh daripada kawasan perumahan dan perkampungan. Pengangkutan utama ke K1M tersebut adalah melalui bot, teksi dan kenderaan persendirian. Selain itu, pulau ini mempunyai sebuah klinik desa yang terletak hanya 2 km daripada lokasi K1M. Purata kedatangan pesakit ke K1M Pulau Tuba pada tahun 2013 hanya 8 orang sehari dan keadaan K1M semasa lawatan Audit seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.4

GAMBAR 14.5

*K1M Pulau Tuba, Kedah
- Pandangan Hadapan Dan Belakang K1M Yang Jauh Daripada Kawasan Perumahan
(27.08.2013)*

- b. Kesan daripada pemilihan lokasi yang tidak berpandukan kriteria yang ditetapkan menyebabkan K1M Pulau Tuba, Langkawi, Kedah menerima bilangan kedatangan pesakit yang rendah seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.10
K1M YANG MENCATAT PURATA KEDATANGAN PESAKIT YANG RENDAH

NEGERI	K1M	TARIKH MULA OPERASI	TAHUN 2012		TAHUN 2013	
			KEHADIRAN (Orang)	PURATA SEHARI (Orang)	KEHADIRAN (Orang)	PURATA SEHARI (Orang)
Kedah	K1M Pulau Tuba	13.09.2012	3,920	35	2,746	8

Sumber: Laporan Retan Kehadiran Pesakit K1M

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 22 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Pemilihan untuk membangunkan K1M Pulau Tuba, Kedah adalah mengambil kira kesulitan penduduk untuk mendapatkan rawatan di KK Kuah di Pulau Langkawi. Sekiranya terdapat kes-kes yang memerlukan rawatan, penduduk Pulau Tuba terpaksa menyewa bot ke Pulau Langkawi dengan kadar sewa yang agak mahal. Selain itu, bot berkenaan juga tidak beroperasi pada waktu malam dan akan menyukarkan penduduk setempat sekiranya memerlukan rawatan pada waktu tersebut.

Pada pendapat Audit, pemilihan lokasi K1M Pulau Tuba tidak mematuhi syarat yang ditetapkan oleh KKM. Selain itu penempatan K1M Pulau Tuba yang berdekatan dengan Klinik Desa menyebabkan kemudahan dan perkhidmatan K1M tidak dapat dimanfaatkan sepenuhnya.

14.5.5. Perjawatan K1M

14.5.5.1. Adalah menjadi tanggungjawab Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan untuk memastikan perjawatan yang disediakan mencukupi dan sebarang kekosongan jawatan diisi dengan segera. Berpandukan Manual Polisi Operasi K1M, perjawatan tetap di K1M terdiri daripada seorang Penolong Pegawai Perubatan U32 atau U29 yang mempunyai pengalaman kerja melebihi 5 tahun; seorang Jururawat Terlatih (U29) yang mempunyai pengalaman melebihi 5 tahun; dan seorang Pembantu Perawatan Kesihatan (U3/U12). Manakala jadual kerja anggota yang bertugas di K1M terdiri daripada 2 opsyen seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.11
JADUAL BEKERJA KAKITANGAN K1M

OPSYEN	JADUAL BEKERJA	KETERANGAN
1.	Jadual bekerja 12 jam sehari, 48 jam seminggu diikuti 3 hari rehat tidak melibatkan kerja lebih masa	- 2 pasukan petugas tetap (6 anggota). - Setiap pasukan bertugas 12 jam selama 4 hari dari jam 10 pagi - 10 malam (48 jam) dan rehat 3 hari. - Lebihan 2 jam boleh diberi sebagai kebenaran masuk lewat.
2.	Bekerja secara syif, 2 pasukan sehari, 5 hari seminggu tidak melibatkan kerja lebih masa	- 2 pasukan petugas tetap (6 anggota). - bertugas 46 jam seminggu dan 2 hari rehat: • 2 hari bekerja 12 jam (10 pagi - 10 malam) • 2 hari bekerja selama 8 jam (10 pagi - 6 petang) • 1 hari bekerja selama 6 jam (10 pagi - 4 petang)

Sumber: Manual Polisi Operasi K1M

14.5.5.2. Berdasarkan Manual Operasi K1M, bilangan jawatan yang optimum untuk semua K1M yang beroperasi pada 31 Disember 2013 adalah sebanyak 1,524 orang (berdasarkan keseluruhan 254 K1M dan 6 kakitangan setiap K1M). Bagaimanapun, pihak Audit mendapati sehingga 31 Disember 2013, bilangan jawatan yang diluluskan adalah sebanyak 1,366 manakala pengisiannya adalah sebanyak 1,439. Perbandingan jawatan yang optimum, berbanding jawatan yang diluluskan dan diisi adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.12
KEDUDUKAN PERJAWATAN K1M

PERJAWATAN	GRED JAWATAN	JUMLAH PERJAWATAN		PENGISIAN
		SEPATUTNYA	DILULUSKAN	
Pegawai Perubatan	U41	-	-	26
Penolong Pegawai Perubatan	U32	508	51	49
Penolong Pegawai Perubatan	U29		381	434
Jururawat	U29	508	502	498
Penolong Perawatan Kesihatan	U3/U12	508	432	432
JUMLAH KESELURUHAN		1,524	1,366	1,439

Sumber: Maklumat KKM

14.5.5.3. Semakan lanjut Audit mendapati akibat ketiadaan/kekurangan perjawatan tetap, kakitangan daripada KK atau *parent* klinik dan Pejabat Kesihatan Bahagian/Daerah berdekatan dipinjamkan ke K1M berkaitan dan terpaksa bertugas lebih masa. Kedudukan kakitangan yang dipinjamkan di K1M yang dilawati adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.13
KEDUDUKAN KAKITANGAN PINJAMAN DI K1M

NEGERI	K1M	JAWATAN	GRED	JUMLAH KEKOSONGAN	PINJAM DARI
Selangor	Taman Impian Ehsan	Penolong Pegawai Perubatan	U29	2	KK Beranang dan KK Batu 9
		Jururawat Kesihatan	U29	2	KK Bandar Seri Putra dan KK Kajang
		Pembantu Perawatan Kesihatan	U3	2	KK Batu 14 dan KK Balakong
Sarawak	Padawan	Jururawat	U29/U32	1	Pejabat Kesihatan Bahagian Kuching
	Matang	Jururawat	U29/U32	1	KK Tanah Puteh
	Bintawa	Jururawat	U19/U24	2	Pejabat Kesihatan Bahagian Kuching
		Pembantu Perawatan Kesihatan	U3/U12	1	PKD Bau
	Pujut	Jururawat	U29	2	KK Long Naah dan KK Long Moh
JUMLAH KESELURUHAN PINJAMAN KAKITANGAN				13	

Sumber: Maklumat PKD

14.5.5.4. Selain itu, kakitangan yang ditempatkan di K1M tidak mencukupi dan menimbulkan kesulitan terutamanya apabila terdapat kakitangan yang bercuti. Ini menyebabkan tuntutan elaun kerja lebih masa terpaksa dibuat dan tuntutan yang terlibat bagi tempoh 2011 hingga 2013 adalah berjumlah RM1.39 juta seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.14
ELAUN KERJA LEBIH MASA KAKITANGAN K1M
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013

NEGERI	K1M / DAERAH	ELAUN KERJA LEBIH MASA (OVERTIME)			
		TAHUN 2011 (RM)	TAHUN 2012 (RM)	TAHUN 2013 (RM)	JUMLAH (RM)
Sarawak	Bintawa	-	22,183	35,988	58,171
	Matang	97,104	48,376	34,615	180,095
	Padawan	28,030	15,626	10,391	54,047
	Samarindah	-	-	13,000	13,000
	Pujut	-	58,647	20,224	78,871
	Senadin	-	-	10,956	10,956
Kedah	Bandar Puteri Jaya	-	8,436	6,290	14,726
	Tikam Batu	-	30,562	20,374	50,936
	Lembah Bujang	-	-	3,862	3,862
	Kota Setar	-	49,687	29,421	79,108

NEGERI	K1M / DAERAH	ELAUN KERJA LEBIH MASA (OVERTIME)			
		TAHUN 2011 (RM)	TAHUN 2012 (RM)	TAHUN 2013 (RM)	JUMLAH (RM)
Selangor	Kuala Selangor	45,020	9,795	6,417	61,232
	Petaling	-	23,636	11,166	34,802
Melaka	Gadek	-	5,173	26,712	31,885
	Londang	9,600	10,350	11,100	31,050
	Bemban	-	39,011	31,610	70,621
	Chenderah	-	26,325	37,814	64,139
	Batu Berendam	-	232,321	162,999	395,320
	Duyung	-	48,868	75,984	124,852
	UTC	-	2,284	30,397	32,681
JUMLAH KESELURUHAN		179,754	631,280	579,320	1,390,354

Sumber: Maklumat PKD

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 22 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

K1M yang belum mempunyai jawatan merupakan K1M yang beroperasi tahun 2013 dan jawatan akan diberi keutamaan dalam ABM 2014. Pengisian jawatan K1M diberi keutamaan oleh pihak Jabatan Kesihatan Negeri dengan pengagihan semula PPP, JT dan PPK dari fasiliti kesihatan yang lain. Penjadualan tugas kakitangan K1M termasuk mengatur kelepasan cuti umum dan cuti gantian bagi mereka yang bekerja pada cuti umum akan dapat mengurangkan bayaran lebih masa.

Pada pendapat Audit, kekurangan kakitangan di K1M menyebabkan opsyen jadual bertugas seperti yang ditetapkan tidak dapat dilaksanakan dan mengakibatkan pembayaran elaun lebih masa. Selain itu, kebajikan kakitangan juga terjejas kerana terpaksa bekerja lebih masa yang boleh mengakibatkan keletihan dan terdedah kepada *medical error*.

14.5.6. Perjanjian Sewaan Premis Klinik 1Malaysia

14.5.6.1. Perjanjian Sewaan Belum Ditandatangani

Surat Pekeliling Am Bil. 3 Tahun 2011 mengenai Penyewaan Premis Bukan Milik Kerajaan Persekutuan menghendaki satu salinan surat perjanjian penyewaan ruang pejabat yang telah lengkap ditandatangani dikemukakan kepada Urus Setia Jawatankuasa Ruang Pejabat (JRP) di Pejabat Setiausaha Persekutuan Sarawak dalam tempoh 3 bulan dari tarikh surat kelulusan untuk semakan dan rekod. Semakan Audit terhadap status perjanjian penyewaan ruang pejabat mendapati 5 kes perjanjian masih belum ditandatangani atau dimuktamadkan di Sarawak walaupun sewaan bulanan telah dibayar kepada

pemilik premis. Sehingga akhir bulan Disember 2013, kelewatan memuktamadkan perjanjian sewaan premis adalah di antara 12 hingga 26 bulan seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.15
PERJANJIAN SEWAAN PREMIS K1M DI SARAWAK
YANG MASIH BELUM DITANDATANGANI/MUKTAMADKAN

K1M	TEMPOH SEWAAN	SEWA TAHUNAN (RM)	TEMPOH KELEWATAN* (Bulan)	STATUS
Padawan	01.12.2012 - 31.12.2013	31,200	12	Dokumen perjanjian telah dikembalikan oleh peguam premis kepada PKB Kuching.
Matang Jaya	01.12.2012 - 31.12.2013	21,600	12	Masih dalam proses ulasan daripada agensi berkaitan untuk pelanjutan sewaan ruang pejabat.
Bintawa	01.10.2011 - 30.09.2013	30,000	26	Semakan Penasihat Undang-Undang.
Senadin	01.04.2012 - 31.03.2015	18,000	20	Telah diluluskan oleh JKPTG dan dalam proses penghantaran dokumen.
Samarindah	01.09.2012 - 31.08.2015	31,200	15	Dalam proses menyediakan perjanjian pajakan kecil dengan JKPTG, Putrajaya.

Sumber: *Fail Perjanjian Dan Sewaan K1M*

Nota: (*) - Kelewatan Dikira Sehingga Akhir Bulan Disember 2013

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 22 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Bagi perjanjian yang mempunyai terma-terma yang tidak dipersetujui sama ada oleh pihak Kerajaan atau pemilik bangunan tidak dapat diselesaikan dalam tempoh masa 3 bulan. Sehubungan itu, KKM telah menasihati semua PTJ supaya memaklumkan pemilik bangunan untuk mengguna pakai 'standard agreement' yang disediakan oleh Peguam Negara. Walau bagaimanapun, masih terdapat ramai pemilik bangunan yang enggan menggunakan 'standard agreement' tersebut. KKM akan berusaha bekerjasama dengan pemilik bangunan untuk mempercepatkan urusan memuktamadkan perjanjian berkenaan.

14.5.6.2. Perjanjian Kontrak Sewaan Ditandatangani Oleh Pegawai Yang Tidak Diberi Kuasa

Seksyen 2 Akta Kontrak Kerajaan 1949 [Akta 120] menghendaki semua kontrak bagi pihak Kerajaan dibuat secara bertulis, atas nama Kerajaan Malaysia dan ditandatangani oleh Menteri atau oleh mana-mana pegawai awam yang diberi kuasa dengan sewajarnya secara bertulis oleh Menteri. Semakan Audit mendapati perjanjian sewaan K1M Gadek, Melaka yang dimeterai pada 27 November 2012 ditandatangani oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan) yang tidak diberi kuasa oleh Menteri Kesihatan.

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 22 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

KKM mengambil maklum bahawa penurunan kuasa bagi menandatangani perjanjian kontrak sewaan K1M diberi kepada Pengarah Jabatan Kesihatan Negeri atau Pegawai Kesihatan Daerah. Perjanjian sewaan K1M Gadek telah ditandatangani oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan) pada masa itu kerana beliau menanggung kerja Pengarah Kesihatan Negeri bermula dari 18 November 2012 hingga 14 Disember 2012. JKN Melaka telah terlepas pandang mengenai perkara ini di mana pegawai yang menanggung kerja tidak dibenarkan menandatangani kontrak.

Pada pendapat Audit, perjanjian sewaan antara KKM dan pemilik premis perlu dibuat dengan segera bagi melindungi kepentingan Kerajaan. Selain itu, KKM hendaklah memastikan semua perjanjian ditandatangani oleh pegawai yang diberi kuasa.

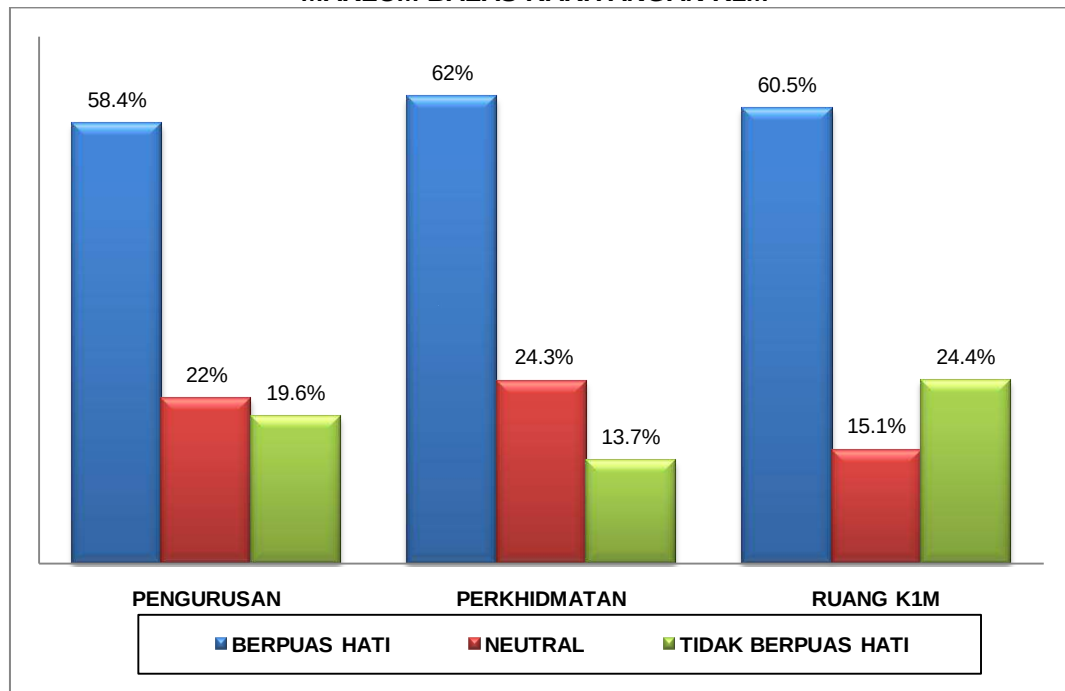
14.5.7. Kepuasan Kakitangan Dan Pesakit

Bagi menilai kepuasan kakitangan terhadap pengurusan K1M dan pesakit terhadap perkhidmatan yang diberi, pihak Audit telah menjalankan kaji selidik untuk meninjau kepuasan kakitangan bertugas dan pesakit yang telah mendapatkan rawatan di K1M yang dilawati melalui pengedaran borang soal selidik. Maklum balas kakitangan K1M dan pesakit adalah seperti berikut:

14.5.7.1. Kakitangan

- a. Sejumlah 109 borang soal selidik berhubung kepuasan kakitangan terhadap tahap pengurusan (beban kerja, jadual bertugas dan penempatan), perkhidmatan (rawatan yang disediakan dan peralatan perubatan) dan ruang klinik (lokasi dan keselesaan) K1M telah diedarkan di 25 K1M yang dilawati. Berdasarkan maklum balas yang diterima, 58.4% berpuas hati dengan sistem pengurusan di K1M dan hanya 19.6% tidak berpuas hati, 62% berpuas hati dengan sistem perkhidmatan yang disediakan seperti peralatan perubatan mencukupi dan berfungsi dengan baik dan digunakan manakala 60.5% berpuas hati dengan ruang klinik. Carta di bawah adalah berkaitan.

CARTA 14.1
MAKLUM BALAS KAKITANGAN K1M

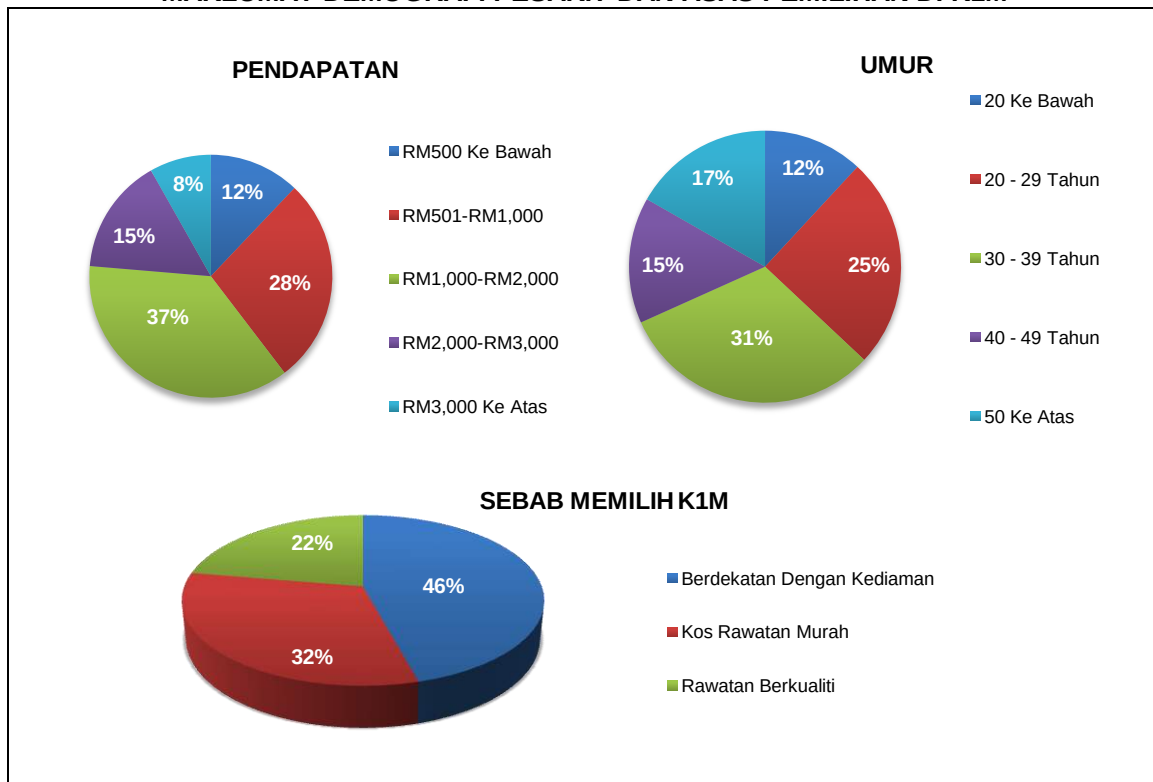

- b. Selain itu, maklum balas yang diterima daripada kakitangan menjelaskan beberapa masalah yang dihadapi seperti keselamatan di kaunter pendaftaran tidak terjamin, jadual kerja yang tidak fleksibel dan terlalu lama (12 jam), sukar mencari pengganti dan kemudahan terhad kepada kakitangan.
- c. Antara cadangan yang dikemukakan ialah mengkaji semula waktu bekerja, ruang klinik dan kemudahan yang lebih luas dan perjawatan K1M dapat diperkemaskan.

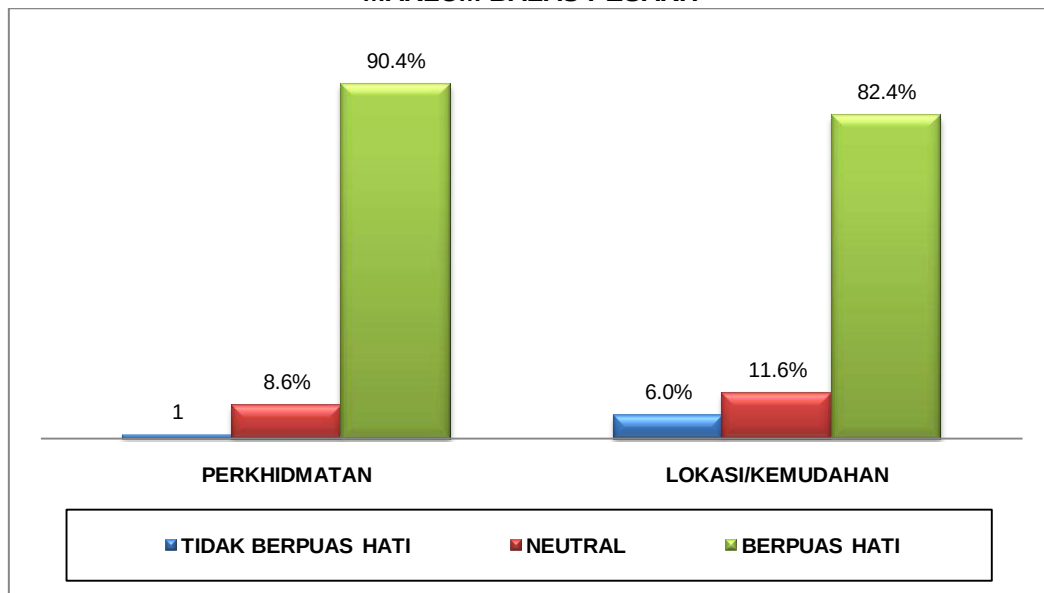
14.5.7.2. Pesakit

- a. Berdasarkan maklum balas yang diterima daripada borang soal selidik yang telah diedarkan kepada 229 pesakit, sebanyak 31.3% yang mendapatkan rawatan di K1M adalah berumur dalam lingkungan 30 - 39 tahun dan 36.7% berpendapatan antara RM1,000 hingga RM2,000. Sebanyak 45.8% pesakit memilih klinik ini kerana berdekatan dengan rumah dan kos rawatan yang murah. Manakala 90.4% berpuas hati dengan perkhidmatan yang diberikan seperti waktu perkhidmatan, tempoh menunggu, rawatan yang diberikan dan layanan oleh staf K1M. Sebanyak 82.4% pula berpuas hati dengan lokasi dan kemudahan yang disediakan. **Carta 14.2** dan **14.3** adalah berkaitan.

CARTA 14.2
MAKLUMAT DEMOGRAFI PESAKIT DAN ASAS PEMILIHAN DI K1M

CARTA 14.3
MAKLUM BALAS PESAKIT

- b. Bagi meningkatkan lagi mutu perkhidmatan K1M, cadangan yang dikemukakan oleh pesakit dan ahli keluarga adalah ruang menunggu yang lebih selesa, pemeriksaan kesihatan seperti kolesterol, kencing manis dan darah tinggi disediakan K1M.

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 22 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

KKM melalui Institut Penyelidikan Sistem Kesihatan telah menjalankan satu kajian kepuasan pelanggan pada tahun 2010. Kajian Penilaian Outcome K1M juga telah dijalankan di Kelantan dan WP Kuala Lumpur pada tahun 2013. Hasil kajian mendapati 93% pelanggan berpuas hati dengan perkhidmatan K1M yang disediakan di Kelantan manakala di WP Kuala Lumpur menunjukkan 99% pelanggan berpuas hati dengan perkhidmatan K1M yang disediakan. KKM merancang satu Kajian Keberkesanan Pelaksanaan K1M dilaksanakan pada tahun 2014 dengan kerjasama Institut Penyelidikan Sistem Kesihatan. Kajian ini akan meliputi tahap kepuasan pelanggan terhadap perkhidmatan K1M. KKM akan mengambil kira penemuan dalam Kajian Kepuasan Pelanggan bagi kakitangan dan pesakit yang telah dilaksanakan oleh pihak Audit untuk memperbaiki perkhidmatan yang telah disediakan di K1M.

Pihak Audit berpendapat maklum balas yang diterima daripada pesakit dan kakitangan K1M adalah positif terhadap mutu dan kualiti perkhidmatan yang disediakan. Bagaimanapun, KKM perlu mengambil perhatian terhadap cadangan yang dikemukakan untuk menambah baik perkhidmatan pada masa hadapan.

14.5.8. Mekanisme Pemantauan

14.5.8.1. Pemantauan secara tetap dan berkala perlu dilakukan bagi memastikan perkhidmatan berkualiti disediakan dan *medical error* dapat dicegah. Manual Polisi K1M telah menetapkan lawatan Audit Teknikal secara berkala setiap minggu dibuat oleh Pakar Perubatan Keluarga, Pegawai Perubatan, Pegawai Farmasi daripada Klinik Kesihatan atau Pejabat Kesihatan Daerah berhampiran. Aspek penting yang diaudit merangkumi pengurusan kemudahan kesihatan, kaunter pendaftaran, tempat saringan, bilik rawatan/prosedur dan kecemasan, penjagaan rangkaian sejuk dan promosi kesihatan.

14.5.8.2. Semakan Audit mendapati lawatan Audit Teknikal tidak dijalankan secara menyeluruh, iaitu secara mingguan ke semua K1M yang dipilih sebagai sampel pihak Audit. Daripada 25 K1M, lawatan Audit Teknikal hanya dijalankan di 3 K1M sejak beroperasi seperti berikut:

- a. Pegawai Farmasi telah membuat lawatan penyeliaan ke K1M Bandar Puteri Jaya, Kedah pada bulan Mac 2012; dan

- b. Audit Teknikal telah dilaksanakan oleh JKN Sarawak di K1M Bintang dan K1M Demak Laut pada bulan September 2013.

Maklum Balas Kementerian Kesihatan Malaysia Yang Diterima Pada 22 Januari 2014 Dan 13 Februari 2014

Lawatan Audit teknikal tidak dapat dijalankan setiap minggu disebabkan bebanan kerja yang lain yang terpaksa diuruskan. Penyeliaan Audit teknikal K1M di Negeri Selangor akan dijalankan oleh Pegawai Perubatan, Penyelia Penolong Pegawai Perubatan, Penyelia Jururawat, Pegawai Farmasi dan Ketua Kerani Kewangan/Pentadbiran dari semasa ke semasa mengikut jadual penyeliaan yang telah ditetapkan. Pihak JKN Sarawak juga telah menyediakan jadual penyeliaan audit teknikal K1M. KKM akan memastikan pemantauan penyeliaan K1M dilaksanakan seperti yang ditetapkan di Manual Polisi Operasi K1M.

Pada pendapat Audit, mekanisme Audit Teknikal yang diwujudkan di K1M hendaklah dilaksanakan supaya sebarang kelemahan dalam pengurusan K1M boleh diperbaiki dari semasa ke semasa. Bagaimanapun, sekiranya lawatan Audit Teknikal secara mingguan sukar dicapai, penetapan lawatan mingguan perlu dikaji semula.

14.6. SYOR AUDIT

Bagi memastikan segala kelemahan yang dibangkitkan diperbaiki dan K1M beroperasi dengan cekap bagi mencapai objektif yang ditetapkan, adalah disyorkan supaya KKM mengambil tindakan terhadap perkara-perkara berikut:

- 14.6.1. memastikan semua K1M menyediakan laporan masa menunggu untuk mendapat rawatan supaya pencapaian salah satu objektif penubuhan K1M iaitu mengurangkan beban pesakit dapat dinilai;
- 14.6.2. memastikan penempatan K1M adalah berpandukan kriteria yang telah ditetapkan iaitu di kawasan bandar yang mempunyai kepadatan penduduk yang tinggi dan akses yang mudah;
- 14.6.3. memohon perjawatan tetap bagi K1M dengan kadar segera supaya dapat mengurangkan beban kerja kakitangan serta meningkatkan prestasi penyampaian perkhidmatan K1M;
- 14.6.4. menyegerakan perjanjian sewaan dengan pemilik premis di Sarawak bagi memastikan kelancaran operasi K1M; dan

14.6.5. memastikan pemantauan yang berkesan dijalankan di K1M dan sekiranya lawatan Audit Teknikal secara mingguan sukar dicapai, penetapan lawatan mingguan hendaklah dikaji semula.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 163-171
Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti
Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti
Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN SUMBER MANUSIA

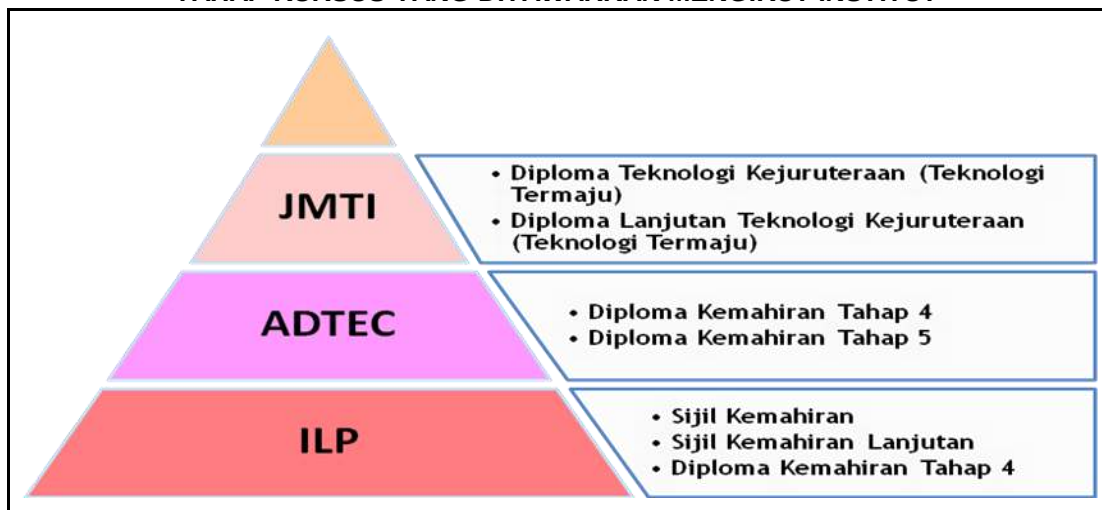
15. JABATAN TENAGA MANUSIA

- PEROLEHAN PERALATAN PEMBELAJARAN DI PUSAT LATIHAN TEKNOLOGI TINGGI DAN INSTITUT LATIHAN PERINDUSTRIAN

15.1. LATAR BELAKANG

15.1.1. Jabatan Tenaga Manusia (JTM) di bawah Kementerian Sumber Manusia (KSM) telah ditubuhkan pada tahun 1967. Fungsi JTM adalah untuk menyedia dan menjalankan program latihan kemahiran bagi memenuhi keperluan dan meningkatkan taraf kemahiran pekerja untuk sektor perindustrian. Sehingga kini, sebanyak 32 Institut Latihan Jabatan Tenaga Manusia (ILJTM) telah ditubuhkan yang menyediakan latihan vokasional iaitu 23 Institut Latihan Perindustrian (ILP), sebanyak 8 Pusat Latihan Teknologi Tinggi (ADTEC) dan satu Institut Teknikal Jepun Malaysia (JMTI). Secara amnya, tahap kursus yang ditawarkan bagi kesemua institut ini adalah seperti di jadual berikut:

RAJAH 15.1
TAHAP KURSUS YANG DITAWARKAN MENGIKUT INSTITUT

Sumber : Jabatan Tenaga Manusia

15.1.2. Pada tahun 2009 hingga 2011, sebanyak 5 ILJTM iaitu ADTEC Taiping, Perak; Kemaman, Terengganu; Jerantut, Pahang; dan Bintulu, Sarawak serta ILP Marang, Terengganu telah siap dibina dengan kos berjumlah RM698.61 juta. Bagi melengkapkan 5 ILJTM ini dengan peralatan untuk pembelajaran, **Kementerian Kewangan (MOF) telah melantik 6 kontraktor untuk membekalkan peralatan secara rundingan terus** dengan harga yang dipersetujui berjumlah RM291.97 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.1
PEMBINAAN DAN PEROLEHAN PERALATAN PEMBELAJARAN
BAGI 4 ADTEC DAN SATU ILP

ILJTM	PEMBINAAN		PEMBEKALAN PERALATAN			
	TARIKH SIAP	KOS (RM Juta)	KONTRAKTOR PEMBEKAL	HARGA PERALATAN YANG DILULUSKAN (RM Juta)	BIL. KURSUS/ BIDANG	BIL. ITEM
ADTEC Taiping	13.08.2009	160.00	SMG Machinery Sdn. Bhd.	17.16	7	771
				60.50	6	83
ADTEC Kemaman	30.08.2010	151.00	Qrios Technology Sdn. Bhd.	62.56	5	1,386
ADTEC Jerantut	28.12.2011	104.70	Isolectra (M) Sdn. Bhd.	13.36	2	370
			HDZ Maju Engineering Sdn. Bhd.	28.36	2	500
ADTEC Bintulu	30.12.2010	168.52	Naim Engineering Sdn. Bhd.	72.66	6	1,608
ILP Marang	04.10.2010	114.39	Path 1 Technologies Sdn. Bhd.	37.37	3	480
KOS PEMBINAAN		698.61	JUMLAH	291.97		5,198

Sumber: Ibu Pejabat, Jabatan Tenaga Manusia

15.1.3. Proses perolehan peralatan pembelajaran diuruskan di 3 peringkat iaitu Kementerian Sumber Manusia (KSM), Jabatan Tenaga Manusia (JTM) dan di peringkat ADTEC/ILP. JTM bertanggungjawab menetapkan harga anggaran jabatan dan menjalankan proses rundingan harga dengan pihak kontraktor. Setelah selesai proses rundingan harga, pengesahan Laporan Rundingan Harga dikemukakan kepada KSM yang kemudiannya akan mengemukakan perakuan harga rundingan kepada MOF untuk kelulusan muktamad. Di peringkat ADTEC/ILP pula, tenaga pengajar bertanggungjawab memberi latihan kepada pelatih di samping terlibat dengan urusan penerimaan (termasuk memperakukan proses uji guna peralatan yang dibuat oleh kontraktor) dan penyimpanan peralatan, penyelenggaraan rekod serta penyenggaraan peralatan. Segala dokumen yang berkaitan dengan penerimaan akan dikemukakan kepada Ibu Pejabat JTM untuk proses pembayaran.

15.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada perolehan peralatan pembelajaran di ADTEC dan ILP telah dirancang dan diuruskan dengan teratur, cekap dan berhemat.

15.3. SKOP PENGAUDITAN

Skop pengauditan merangkumi pengurusan perolehan peralatan pembelajaran yang dibuat secara rundingan terus di 4 ADTEC iaitu Taiping, Perak; Kemaman, Terengganu; Bintulu, Sarawak; Jerantut, Pahang serta ILP Marang, Terengganu. Pengauditan dijalankan di Bahagian Pembangunan, KSM dan JTM bagi menilai perancangan perolehan, proses rundingan harga, pengurusan kontrak dan pembayaran. Lawatan fizikal hanya dibuat di 4 ADTEC untuk menilai proses penerimaan dan penyimpanan

peralatan pembelajaran. Lawatan fizikal di ILP Marang tidak dibuat kerana prestasi penerimaan peralatan yang terlalu rendah setakat bulan Ogos 2013 iaitu 23.8%. Skop pengauditan bagi ILP Marang hanya meliputi proses perolehan dan rundingan harga sahaja.

15.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Semakan telah dijalankan terhadap fail, rekod dan dokumen yang berkaitan dengan perolehan peralatan pembelajaran. Pihak Audit juga menemu bual dan mengadakan perbincangan dengan pegawai terlibat, di samping menjalankan pemeriksaan secara fizikal terhadap peralatan pembelajaran. Selain itu, pihak Audit juga mengedarkan borang soal selidik kepada pensyarah ADTEC yang dilawati.

15.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Mei hingga September 2013 mendapati KSM/JTM telah mengambil langkah-langkah yang sewajarnya untuk memastikan proses perolehan peralatan pembelajaran berjalan dengan lancar dan mematuhi peraturan yang ditetapkan. Antaranya dengan mengadakan *value management* bagi mengkaji kaedah *best value for money* dalam proses perolehan ini; memberi penurunan kuasa dan melantik Jawatankuasa Rundingan Harga; melaksanakan proses rundingan berdasarkan peraturan yang ditetapkan; menetapkan asas rundingan serta mendokumentasikan keputusan mesyuarat rundingan harga dengan teratur. Pihak ADTEC juga telah menguruskan proses penerimaan dan penyimpanan peralatan dengan baik di mana mekanisme kawalan telah di tetap dan dilaksanakan. Sungguhpun langkah yang sewajarnya telah diambil, namun pihak Audit mendapati masih terdapat beberapa kelemahan dalam perolehan peralatan ini yang perlu diberikan perhatian supaya kelemahan sama tidak berulang di masa hadapan. Butirannya seperti berikut:

- a. pembekalan peralatan masih tidak dijalankan dengan cekap di mana penghantaran peralatan tidak dapat disempurnakan dalam tempoh kontrak asal yang ditetapkan/lanjutan masa yang diluluskan. Kelewatan penghantaran ini antaranya disebabkan oleh kontrak perolehan peralatan yang tidak mempunyai jadual perbatuan di dalam kontrak yang menyebabkan pemantauan tidak dapat dijalankan dengan berkesan. Selain itu, kelewatan juga berpunca daripada kerja-kerja tambahan yang perlu dilaksanakan terlebih dahulu sebelum pembekalan dimulakan bagi menyesuaikan keadaan bengkel dengan peralatan yang dibekalkan;
- b. JTM telah meluluskan 87 kerja-kerja tambahan yang berkaitan dengan pemasangan peralatan bernilai RM3.45 juta di ADTEC Taiping, ADTEC Kemaman dan ADTEC Jerantut. Jarak masa yang lama dari tarikh bangunan disiapkan dengan tarikh peralatan pembelajaran dibekalkan iaitu antara 299

hingga 1,080 hari merupakan antara faktor kerja-kerja tambahan ini perlu dilaksanakan. Pembinaan bangunan institusi adalah berdasarkan kepada spesifikasi peralatan yang ditetapkan pada tahun 2007 dan 2008, namun spesifikasi peralatan ini telah dikaji semula pada tahun 2011 bagi menyesuaikan dengan keperluan semasa. Perubahan spesifikasi telah menyebabkan Kerajaan terpaksa mengeluarkan perbelanjaan tambahan bagi menyesuaikan keadaan bengkel dengan peralatan serta mengakibatkan kelewatan dalam proses pembekalan peralatan;

- c. JTM juga telah meluluskan kerja-kerja tambahan di ADTEC Jerantut bernilai RM1.38 juta yang tidak berkaitan dengan pemasangan peralatan atau kontrak pembekalan peralatan. Kerja-kerja ini sepatutnya dilaksanakan semasa pembinaan institut;
- d. terdapat peralatan bagi kursus yang sama telah dibekalkan dengan jenama, model, spesifikasi dan harga yang berbeza serta daripada negara pengeluar berbeza (menyebabkan pertukaran wang asing yang menyumbang kepada harga peralatan menjadi mahal); dan
- e. pentadbiran kontrak kurang teratur di mana berlaku kelewatan menandatangani kontrak dan mendapatkan Bon Pelaksanaan daripada kontraktor.

Penjelasan lanjut dan maklum balas KSM/JTM adalah seperti di perenggan berikut:

15.5.1. Prestasi Perolehan

15.5.1.1. Pencapaian Fizikal

- a. Mengikut syarat kontrak, tempoh pembekalan peralatan di 5 institut yang terlibat adalah selama 12 bulan. Sekiranya pembekalan gagal dibuat dalam tempoh yang ditetapkan, kontraktor boleh dikenakan denda. Pihak Audit mendapati pembekalan peralatan melibatkan 6 kontrak di 4 ADTEC (2 kontrak berasingan ditandatangani bagi pembekalan peralatan di ADTEC Taiping dan ADTEC Jerantut) tidak dapat diselesaikan mengikut tempoh kontrak asal. Kesemua kontraktor ini telah diluluskan satu lanjutan masa [Extension of Time (EOT)] melibatkan tempoh antara 62 hingga 138 hari. Bagaimanapun, pembekalan masih tidak dapat diselesaikan sehingga tarikh akhir lanjutan masa. Setakat 31 Disember 2013, hanya kontrak pembekalan peralatan di ADTEC Taiping (JTM/KONTRAK/RT/ADTEC TAIPING/2011) telah dapat diselesaikan, namun JTM telah mengenakan denda *Liquidated Ascertained Damages* (LAD) berjumlah RM21,527 terhadap kontraktor atas kegagalannya menyelesaikan pembekalan peralatan dalam tempoh EOT. Pembekalan peralatan bagi 5 kontrak lain di 4 ADTEC pula masih belum diselesaikan dengan peratusan pembekalan antara 75.6% hingga 99.4% walaupun telah melepasi tempoh lanjutan masa yang diluluskan. Kesemua

5 kontrak tersebut adalah dalam tempoh LAD, namun amaun LAD belum dimuktamadkan kerana pembekalan peralatan yang masih belum selesai setakat 31 Disember 2013. Bagi ILP Marang, prestasi pembekalan peralatan hanya mencapai 56.5% setakat 31 Disember 2013 walaupun tempoh kontrak asal telah berakhir pada 4 November 2013. Adalah didapati kontraktor telah diluluskan satu EOT iaitu sehingga 4 Februari 2014. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.2
PRESTASI PEMBEKALAN PERALATAN SETAKAT 31 DISEMBER 2013

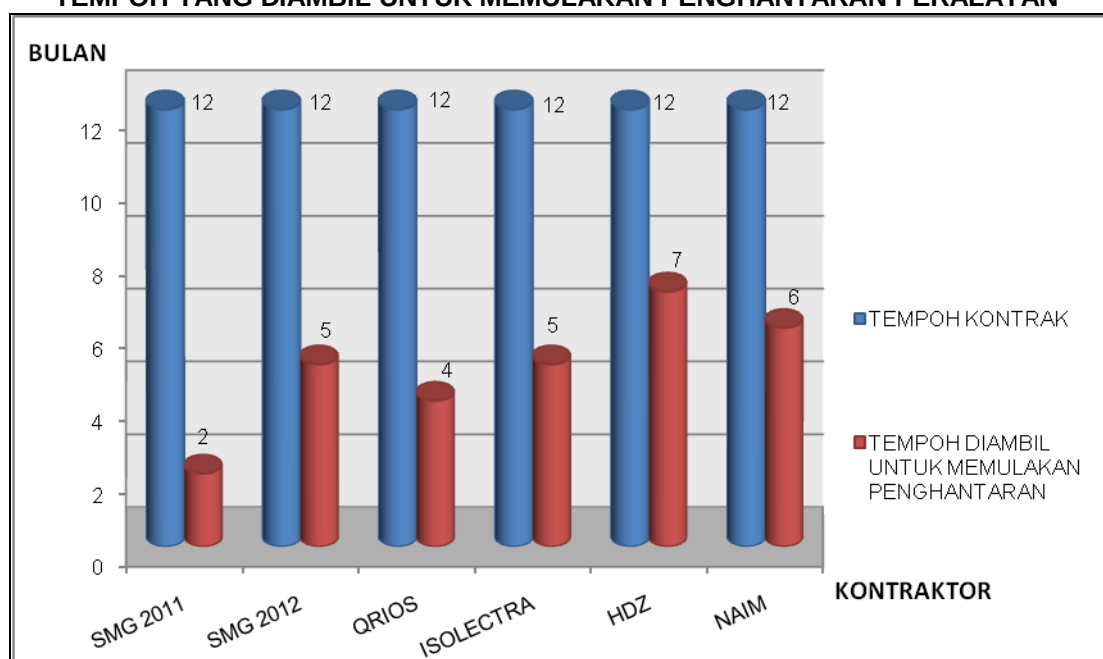
INSTITUT	KONTRAKTOR	NO. KONTRAK	TEMPOH KONTRAK ASAL	LANJUTAN MASA			BIL. PERALATAN DALAM KONTRAK (ITEM)	PRESTASI PEMBEKALAN PERALATAN SETAKAT 31 DISEMBER 2013	
				BIL.	TEMPOH DILIPUTI	BIL. HARI		ITEM	(%)
ADTEC Taiping	SMG Machinery Sdn. Bhd.	JTM/KONTRAK/RT/ADTEC TAIPING/2011	29.12.2011 hingga 28.12.2012	1	28.12.2012 hingga 28.02.2013	62	771	771	100.0
		JTM/KONTRAK/RT/ADTEC TAIPING/2012	27.02.2012 hingga 28.02.2013	1	28.02.2013 hingga 31.05.2013	93	83	81	97.6
ADTEC Kemaman	Qrios Technology Sdn. Bhd.	JTM/KONTRAK/RT/ADTEC KEMAMAN/2012	16.05.2012 hingga 15.05.2013	1	15.05.2013 hingga 30.09.2013	138	1,386	1,378	99.4
ADTEC Jerantut	Isolectra (M) Sdn. Bhd.	JTM/KONTRAK/RT/ADTEC JERANTUT/ISOLECTRA/2012	21.05.2012 hingga 20.05.2013	1	20.05.2013 hingga 30.09.2013	133	371	325	87.6
	HDZ Maju Engineering Sdn. Bhd.	JTM/KONTRAK/RT/ADTEC JERANTUT/HDZ/2012	28.05.2012 hingga 27.05.2013	1	27.05.2013 hingga 30.09.2013	126	500	378	75.6
ADTEC Bintulu	Naim Engineering Sdn. Bhd.	JTM/KONTRAK/RT/ADTEC BINTULU/2012	13.06.2012 hingga 12.06.2013	1	12.06.2013 hingga 13.10.2013	123	1,608	1,493	92.8
ILP Marang	Path 1 Technologies Sdn. Bhd.	JTM/KONTRAK/RT/ILP MARANG/2013	05.11.2012 hingga 04.11.2013	1	04.11.2013 hingga 04.02.2014	93	480	271	56.5

Sumber : Ibu Pejabat, Jabatan Tenaga Manusia

- b. Pihak Audit mendapati kelewatan pembekalan peralatan ini antaranya disebabkan faktor seperti berikut:
 - i. Didapati 6 daripada 7 kontrak perolehan peralatan tidak mempunyai jadual perbatuan di dalam kontrak. Hanya Kontrak Pembekalan Peralatan oleh SMG Machinery Sdn. Bhd. bagi ADTEC Taiping (JTM/KONTRAK/RT/ADTEC TAIPING/2011) yang mempunyai jadual perbatuan. Ketiadaan jadual perbatuan ini menyebabkan pemantauan yang berkesan tidak dapat dilaksanakan oleh pihak yang terlibat dalam kontrak. Pihak yang memantau penghantaran pembekalan juga tidak dapat menentukan sama ada pembekalan telah dibuat mengikut tempoh yang ditetapkan atau berlaku kelewatan berbanding jadual.

- ii. Pihak Audit mendapati tempoh kuat kuasa kontrak adalah selama satu tahun iaitu dari Tarikh Kuat Kuasa perjanjian sehingga Tarikh Luput Perjanjian. Selanjutnya pihak Audit telah membandingkan Tarikh Kuat Kuasa Perjanjian dengan tarikh peralatan mula dibekalkan oleh kontraktor. Berdasarkan perbandingan tersebut, didapati kontraktor mengambil masa antara 2 hingga 7 bulan untuk memulakan penghantaran peralatan dari Tarikh Kuat Kuasa Kontrak seperti ditunjukkan di **Carta 15.1**. Memandangkan bilangan peralatan yang perlu dibekalkan adalah antara 83 hingga 1,608 item, kelewatan memulakan penghantaran peralatan telah menjejaskan tempoh penghantaran secara keseluruhannya.

CARTA 15.1
PERBANDINGAN ANTARA TEMPOH KONTRAK DENGAN
TEMPOH YANG DIAMBIL UNTUK MEMULAKAN PENGHANTARAN PERALATAN

Sumber : Analisis Audit

- c. Kelewatan pembekalan peralatan ini telah menjejaskan proses pengambilan pelajar di ADTEC dan ILP di mana setakat bulan Disember 2013, hanya ADTEC Taiping yang telah memulakan operasinya. Manakala pengambilan pelajar di 3 ADTEC dan satu ILP masih belum dimulakan walaupun institusi telah disiapkan antara bulan Ogos 2010 hingga Disember 2011.

Maklum Balas Kontraktor Yang Diterima Pada 25 November 2013

Kelewatan memulakan pembekalan antaranya disebabkan pihak pembiaya kewangan kontraktor telah lewat mengeluarkan Letter of Credit (ADTEC Taiping, Kemaman dan Jerantut) yang menyebabkan perolehan peralatan tidak dapat dimulakan oleh kontraktor. Selain itu, kesemua kontraktor terlibat dalam kerja-kerja penyediaan tapak (termasuk kerja-kerja

tambahan) bagi menyesuaikan keadaan bengkel dengan peralatan yang akan dibekalkan. Bagi ADTEC Bintulu, kelewatan juga disebabkan perkara seperti berikut:

- i. kerja-kerja penyediaan tapak termasuklah pelantikan konsultan dan penyiapan as-built drawing;*
- ii. pihak kontraktor mengambil masa untuk menyemak semula spesifikasi peralatan satu persatu untuk memastikan ianya memenuhi spesifikasi kontrak; dan*
- iii. faktor pengangkutan bagi membekalkan peralatan ke Bintulu yang memakan masa.*

Maklum Balas JTM Yang Diterima Pada 25 November 2013

Mesyuarat pemantauan perolehan peralatan telah diadakan pada setiap bulan, dan bagi kes-kes tertentu diadakan 2 kali sebulan untuk memantau proses penerimaan peralatan dan menyelesaikan isu-isu berbangkit. Bagaimanapun, terdapat kelewatan yang disebabkan oleh:

- i. pertukaran spesifikasi, jenama dan model serta pembetulan negara pembuat seperti yang dibenarkan dalam kontrak;*
- ii. kelewatan urusan pembekalan oleh pihak Multimodal Transport Operator (MTO) bagi ADTEC Jerantut dan ILP Marang;*
- iii. perubahan Layout Foot Print; dan*
- iv. penyediaan keperluan tambahan untuk tujuan instalasi mengikut keperluan peralatan.*

Untuk tujuan penambahbaikan, carta perbatuan akan dijadikan sebahagian daripada dokumen kontrak pada masa akan datang.

Pada pendapat Audit, proses pembekalan peralatan pembelajaran di 4 ADTEC dan satu ILP adalah kurang cekap kerana pembekalan tidak dapat disempurnakan dalam tempoh asal kontrak/lanjutan masa yang diluluskan. Sungguhpun pemantauan yang berterusan dijalankan oleh pihak JTM, namun kelewatan masih berlaku yang berpunca daripada faktor-faktor tertentu di pihak Kerajaan, kontraktor dan MTO.

15.5.1.2. Pencapaian Kewangan

Setakat 31 Disember 2013, perbelanjaan bagi pembekalan peralatan di 4 ADTEC dan satu ILP telah mencapai RM234.34 juta (80.3%) berbanding RM291.97 juta yang diperuntukkan. Ini menunjukkan masih terdapat baki

berjumlah RM57.63 juta (19.7%) yang belum dibelanjakan iaitu bagi pembekalan peralatan yang tidak dapat disempurnakan pada tahun 2013. Butiran lanjut seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.3
PRESTASI PERBELANJAAN SETAKAT 31 DISEMBER 2013

INSTITUT	NILAI KONTRAK (RM Juta)	PERBELANJAAN	
		RM Juta	(%)
ADTEC Taiping	77.66	70.08	90.2
ADTEC Kemaman	62.56	56.02	89.5
ADTEC Jerantut	41.72	31.54	75.6
ADTEC Bintulu	72.66	55.35	76.2
ILP Marang	37.37	21.35	57.1
JUMLAH BESAR	291.97	234.34	80.3

Sumber: Ibu Pejabat, Jabatan Tenaga Manusia

Pada pendapat Audit, kelewatan pembekalan peralatan menyebabkan peruntukan kewangan bagi tujuan tersebut tidak dapat dibelanjakan semaksimumnya. Sehubungan itu, JTM perlu mendapatkan semula peruntukan bagi tahun berikutnya untuk membiayai baki bayaran pembekalan peralatan di 4 ADTEC dan satu ILP ini.

15.5.2. Kerja-kerja Tambahan

15.5.2.1. Kerja-kerja Tambahan Yang Berkaitan Dengan Pemasangan Peralatan

- a. Klausu 18.3 menetapkan Kerajaan bertanggungjawab untuk menyediakan semua kemudahan kepada kontraktor di tempat pemasangan bagi tujuan kelancaran pemasangan peralatan. Sekiranya Kerajaan tidak dapat menyediakannya, Kerajaan boleh meminta kontraktor menyediakannya dengan kos berasingan yang akan ditanggung oleh Kerajaan. Kerja-kerja tambahan hanya boleh dilaksanakan setelah mendapat kelulusan Ketua Pengarah JTM. Selaras dengan Klausu tersebut, pihak Audit mendapati Ketua Pengarah JTM telah meluluskan 87 kerja-kerja tambahan yang berkaitan dengan pemasangan peralatan bernilai RM3.45 juta di ADTEC Taiping, ADTEC Kemaman dan ADTEC Jerantut. Kerja-kerja ini telah dilaksanakan oleh pembekal yang sama dilantik untuk membekalkan peralatan pembelajaran di institusi tersebut. Bagaimanapun setakat 31 Disember 2013, bayaran terhadap kerja-kerja tambahan tersebut masih belum dibuat. Mengikut penjelasan JTM, pembayarannya akan dibuat dengan menggunakan peruntukan pembangunan di bawah kod projek ADTEC/ILP yang terlibat. Bagi ADTEC Bintulu dan ILP Marang, tiada senarai atau maklumat berhubung kerja tambahan telah dikemukakan kepada pihak Audit. Butiran lanjut adalah seperti di jadual dan gambar-gambar berikut:

JADUAL 15.4
KERJA-KERJA TAMBAHAN YANG DILAKSANAKAN

INSTITUT	KONTRAKTOR	BILANGAN KERJA	JUMLAH (RM Juta)
ADTEC Taiping	SMG Machinery Sdn. Bhd.	15	0.27
ADTEC Kemaman	Qrios Technology Sdn. Bhd.	36	1.13
ADTEC Jerantut	Isolectra (M) Sdn. Bhd.	24	1.32
	HDZ Maju Engineering Sdn. Bhd.	12	0.73
JUMLAH		87	3.45

Sumber : *Memo Dan Kelulusan Daripada Ketua Pengarah JTM Seperti Berikut:*

- ADTEC Taiping - JTM/HQ/6-2/1/6 Jld 4 (12)
- ADTEC Kemaman - JTM/HQ/600-2/1/8 JLD.2 (11)
- ADTEC Jerantut - JTM/HQ/600-2/1/7 JLD.2 (29)

GAMBAR 15.1

ADTEC Kemaman, Terengganu
- Kerja Memecah Dinding Luar Dan Tingkap Bangunan Bagi Memasang Laluan Roller Shutter Bernilai RM17,500 Di Bengkel Teknologi Penyaman Udara Dan Penyejukbekuan Kerana Laluan Sedia Ada Tidak Boleh Digunakan Untuk Membawa Masuk Peralatan Ke Dalam Bengkel
(02.07.2013)

GAMBAR 15.2

ADTEC Kemaman, Terengganu
- Kerja Menyediakan Kemudahan Sambungan Air Untuk Mesin Bernilai RM12,000 Untuk Peralatan DTK-05 Dan DTK-06 Di Bengkel Teknologi Kimpalan
(03.07.2013)

GAMBAR 15.3

ADTEC Kemaman, Terengganu
- Membekal Dan Memasang 41 Unit Meja Kimpalan Untuk Kerja-kerja Mengimpal Bernilai RM72,000 Di Bengkel Teknologi Kimpalan
(03.07.2013)

GAMBAR 15.4

ADTEC Kemaman, Terengganu
- Kerja-kerja Membekal Dan Memasang Isolator 3P Bagi Tujuan Pemasangan Dan Operasi Mesin Serta Membuat Pendawaian Baru Dari Distribution Board Bernilai RM345,000 Di Bengkel Teknologi Kimpalan Kerana Bekalan Kuasa Sedia Ada Tidak Dapat Menampung Keseluruhan Peralatan
(03.07.2013)

GAMBAR 15.5

ADTEC Taiping, Perak
- Kerja Membekal Dan Memasang
Pendawaian 3 Phase Dari Sub-Distributor Ke
16 Unit Lab Bench Bernilai RM11,200 Kerana
Pendawaian Single Phase Sedia Ada Tidak
Sesuai Di Bengkel Teknologi Mekatronik
(14.05.2013)

GAMBAR 15.6

ADTEC Taiping, Perak
- Kerja Mengubah Ketinggian Overhead Crane
Daripada 9' Ke 12' Berkapasiti 1.5 Ton Dan
Memasang Pendawaian Elektrik Dan Isolator
Bernilai RM32,000 Di Bengkel Teknologi Bahan
Termaju (Polimer) Untuk Menyesuikannya
Dengan Ketinggian Mesin Injection Moulding
(16.05.2013)

GAMBAR 15.7

ADTEC Jerantut, Pahang
- Kerja Membekal Motorised Roller Shutter
Bersaiz 25'x13' Bernilai RM9,360
Kerana Laluan Sedia Ada Tidak Boleh
Digunakan Di Bengkel Teknologi Kimpalan
(29.05.2013)

GAMBAR 15.8

ADTEC Jerantut, Pahang
- Membekal Dan Memasang 4 Unit Aircond Split
Unit (Cassette Type) 2.5hp Di Makmal Pengujian
Bahan Dan Pemasangan Kabel Baru Untuk
Aircond System Bernilai RM31,750 Di Bengkel
Teknologi Bahan Termaju (Polimer)
(30.05.2013)

GAMBAR 15.9

ADTEC Jerantut, Pahang
- Kerja Membuka, Memecah Tingkap Serta Dinding
Batu Sedia Ada Untuk Menggantikan Dengan Roller
Shutter Bernilai RM3,120 Kerana Laluan Sedia Ada
Tidak Boleh Digunakan Untuk Membawa Masuk
Peralatan Di Bengkel Teknologi Kimpalan
(29.05.2013)

GAMBAR 15.10

ADTEC Jerantut, Pahang
- Kerja Membina Gypsum Board Partition
Termasuk Pintu Plywood Dan Tingkap
Bernilai RM11,665 Kerana Tiada Ruang/Bilik
Khas Untuk Peralatan Rapid Prototyping
Di Bengkel Teknologi Pembuatan
(29.05.2013)

- b. Kerja-kerja tambahan ini dilaksanakan bagi membolehkan peralatan pembelajaran yang dibekalkan di ADTEC tersebut dipasang dengan sempurna. Sebahagian kerja-kerja tambahan ini terpaksa dilaksanakan disebabkan kelemahan dalam reka bentuk bangunan yang mengakibatkan

peralatan tidak dapat dibawa masuk atau tidak dapat dipasang. Selanjutnya pihak Audit mendapati kelewatan memulakan proses perolehan peralatan pembelajaran merupakan antara faktor berlakunya ketidakselarasan antara keadaan bengkel dengan peralatan. Adalah didapati Kementerian Kewangan telah melantik pembekal bagi membekalkan peralatan pembelajaran di 4 ADTEC dan satu ILP tersebut pada tahun 2007 dan 2008. Namun demikian, rundingan harga bagi perolehan peralatan pembelajaran lewat dimulakan oleh Kementerian. Ini menyebabkan peralatan pembelajaran masih belum dibekalkan sehingga akhir tahun 2011 walaupun ADTEC Taiping telah disiapkan pada 13 Ogos 2009; Kemaman pada 30 Ogos 2010; Bintulu pada 30 Disember 2010 dan Jerantut pada 28 Disember 2011. Kontrak pembekalan peralatan pembelajaran yang paling awal hanya berkuat kuasa mulai bulan Disember 2011 iaitu bagi ADTEC Taiping di mana tarikh sebenar peralatan mula dibekalkan ialah pada bulan Februari 2012. Jarak masa yang lama dari tarikh bangunan disiapkan dengan tarikh peralatan pembelajaran dibekalkan iaitu antara 299 hingga 1,080 hari merupakan antara faktor kerja-kerja tambahan diperlukan. Ini kerana pembinaan bangunan institusi adalah berdasarkan kepada spesifikasi yang ditetapkan pada tahun 2007 dan 2008. Memandangkan spesifikasi peralatan pembelajaran telah dikaji semula pada tahun 2011 bagi menyesuaikan dengan keperluan semasa, maka pelaksanaan kerja-kerja tambahan tidak dapat dielakkan bagi menyesuaikan keadaan bengkel dengan peralatan pembelajaran. Butiran lanjut seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.5
JARAK MASA ANTARA TARIKH BANGUNAN SIAP
DENGAN TARIKH PERALATAN MULA DIBEKALKAN

INSTITUT	TARIKH BANGUNAN SIAP	TARIKH KUAT KUASA KONTRAK PEROLEHAN PERALATAN	TARIKH SEBENAR PERALATAN MULA DIBEKALKAN	JARAK MASA ANTARA BANGUNAN SIAP DAN PERALATAN MULA DIBEKALKAN (Hari)
ADTEC Taiping	13.08.2009	29.12.2011	27.02.2012	926
		27.02.2012	30.07.2012	1,080
ADTEC Kemaman	30.08.2010	16.05.2012	19.09.2012	749
ADTEC Bintulu	30.12.2010	13.06.2012	10.12.2012	710
ADTEC Jerantut	28.12.2011	21.05.2012	23.10.2012	299
		28.05.2012	27.12.2012	364

Sumber: Ibu Pejabat, JTM

Pada pendapat Audit, kerja-kerja tambahan yang berkaitan dengan pemasangan peralatan pembelajaran adalah selaras dengan syarat kontrak. Bagaimanapun, bagi mengelakkan kelemahan yang sama berlaku di masa hadapan, pihak KSM/JTM disyorkan supaya menyelaraskan perolehan peralatan pembelajaran dengan kemajuan kerja pembinaan bangunan.

15.5.2.2. Kerja-kerja Tambahan Yang Tidak Berkaitan Dengan Pemasangan Peralatan

Pihak Audit mendapati Ketua Pengarah JTM juga ada meluluskan kerja-kerja tambahan di ADTEC Jerantut bernilai RM1.38 juta yang tidak berkaitan dengan pemasangan peralatan atau kontrak pembekalan peralatan. Kerja-kerja ini sepatutnya dilaksanakan semasa pembinaan institut tersebut di mana kontrak pembinaannya telah dilaksanakan secara Tender Terhad di bawah kendalian Jabatan Kerja Raya. Bagaimanapun setakat 31 Disember 2013, bayaran terhadap kerja-kerja tambahan ini masih belum dibuat. Mengikut penjelasan JTM, pembayarannya akan dibuat dengan menggunakan peruntukan pembangunan di bawah kod projek ADTEC Jerantut. Butiran lanjut seperti di jadual dan gambar-gambar berikut:

JADUAL 15.6
KERJA-KERJA TAMBAHAN YANG TIDAK BERKAITAN
DENGAN KONTRAK PEMBEKALAN PERALATAN PEMBELAJARAN

INSTITUT	LOKASI	KERJA TAMBAHAN	NILAI KERJA (RM)
ADTEC Jerantut	Bengkel Teknologi Bahan Termaju (Polimer)	Kerja-kerja merata dan mengemas permukaan lantai simen <i>render</i> , membuat kerja penyudahan kemasan lantai dengan <i>mortar topping system</i> dan kerja-kerja <i>coving</i> .	597,656
	Bengkel Teknologi Rekabentuk Dan Produk Industri	Kerja-kerja merata dan mengemas permukaan lantai simen <i>render</i> , membuat kerja penyudahan kemasan lantai dengan <i>mortar topping system</i> dan kerja-kerja <i>coving</i> .	358,830
	Bengkel Teknologi Kimpalan	Membekal dan memasang <i>stainless steel single bowl single drainer</i> untuk mencuci dan membasuh tangan lengkap dengan kepala paip jenis <i>stainless steel</i> serta berkaki batu bata, dilepa dan termasuk jubin.	8,680
		Membekal dan memasang lantai <i>Epoxy Mortar Sulf - Leveling Jotafloor SL Universal</i> .	392,500
		Membina dan menyiapkan rumah pelupusan sampah.	25,000
JUMLAH			1,382,666

Sumber : Ibu Pejabat, Jabatan Tenaga Manusia

GAMBAR 15.11

*Bengkel Polimer, ADTEC Jerantut
- Kerja Penyudahan Kemasan Lantai
Dengan Mortar Topping System Dan
Kerja-kerja Coving Bernilai RM597,656
(30.05.2013)*

GAMBAR 15.12

*Bengkel Teknologi Rekabentuk
Dan Produk Industri, ADTEC Jerantut
- Kerja Penyudahan Kemasan Lantai
Dengan Mortar Topping System Dan
Kerja-kerja Coving Bernilai RM358,830
(30.05.2013)*

GAMBAR 15.13

*Bengkel Teknologi Kimpalan, ADTEC Jerantut
- Kerja Memasang Stainless Steel Single Bowl
Single Drainer Untuk Mencuci Dan
Membasuh Tangan Bernilai RM8,680
(29.05.2013)*

GAMBAR 15.14

*Bengkel Teknologi Kimpalan, ADTEC Jerantut
- Kerja Membina Dan Menyiapkan
Rumah Pelupusan Sampah
Bernilai RM25,000
(29.05.2013)*

Pada pendapat Audit, KSM/JTM sepatutnya mengarahkan kontraktor pembinaan bangunan ADTEC untuk membaik pulih kerja-kerja yang tidak berkualiti dalam Tempoh Tanggungan Kecacatan.

Maklum Balas JTM Yang Diterima Pada 13 Disember 2013

Kerja naik taraf lantai di ADTEC Jerantut ini adalah termasuk di dalam skop kerja pembinaan tetapi kontraktor bangunan telah gagal menyediakan dan melengkapkan permukaan lantai bengkel dengan baik dan sempurna. Jika dibuat perbandingan, didapati keadaan bengkel di ADTEC Taiping adalah jauh lebih baik daripada ADTEC Jerantut. Oleh itu, JTM telah mengambil inisiatif dan bersetuju supaya keseragaman suasana bekerja di bengkel dilaksanakan. Dengan itu, kerja naik taraf bengkel berkaitan di ADTEC Jerantut telah setuju dilaksanakan bagi memastikan kelancaran operasi peralatan dari segi keselamatan persekitaran bekerja. Projek pembinaan ADTEC Jerantut adalah di bawah pengurusan dan kawal selia JKR sepenuhnya. Peringatan berkaitan kualiti kerja telah kerap kali dibangkitkan di dalam setiap mesyuarat pemantauan projek oleh pihak JTM. Walaupun sebahagian kerja-kerja kecacatan dilaksanakan tetapi ianya tidak mencapai tahap kualiti yang memuaskan. Manakala pembinaan rumah sampah adalah perlu kerana rumah sampah sedia ada tidak sesuai untuk pembuangan bahan latihan dan penempatan sementara chemical waste. Selain itu, lokasinya tidak sesuai kerana kesukaran laluan keluar masuk kenderaan.

15.5.3. Harga Anggaran Jabatan

15.5.3.1. Perancangan perolehan merupakan aspek yang paling asas dan penting dalam pengurusan perolehan Kerajaan. Perancangan perolehan yang baik boleh mengawal kos dan menangani masalah dalam melaksanakan

sesuatu perolehan. Mengikut Surat Arahan Perbendaharaan bertarikh 26 Mac 2008, kajian pasaran hendaklah dibuat sebelum sesuatu rundingan harga dijalankan dan trend harga pembelian dalam urusan perolehan hendaklah diambil kira serta dijadikan sebagai panduan. Pelantikan kontraktor bagi pembekalan peralatan telah dibuat oleh MOF antara bulan April 2007 hingga Januari 2008, namun proses rundingan harga dengan kontraktor hanya bermula pada tahun 2011. Selaras dengan itu, pihak Audit mendapati anggaran harga yang ditetapkan antara tahun 2007 hingga 2008 telah dikaji semula sebelum dan semasa proses rundingan harga dijalankan. Adalah didapati pihak KSM/JTM telah mengadakan 3 bengkel antara bulan Februari hingga April 2011 untuk mengkaji harga dan spesifikasi peralatan melalui kaedah *Value Management* (VM) sebelum memulakan proses rundingan harga. Tujuan bengkel adalah untuk mengkaji dan mengenal pasti anggaran harga dan keperluan spesifikasi peralatan bagi memastikan ia relevan dengan pasaran semasa.

15.5.3.2. Berdasarkan minit mesyuarat Jawatankuasa Rundingan Harga (JKRH), pihak Audit mendapati asas yang diguna pakai dalam proses rundingan harga adalah mana-mana item yang harga tawaran kontraktor lebih rendah daripada harga anggaran jabatan atau lebih tinggi pada kadar 5%, 10% dan sehingga 15% jika dibandingkan dengan harga anggaran jabatan, maka harga tawaran kontraktor akan diterima sebagai harga yang telah dipersetujui. Bagi mana-mana peralatan yang tidak dapat dipersetujui kerana harga tawaran kontraktor yang agak tinggi berbanding harga anggaran jabatan, pihak kontraktor telah diminta untuk mengkaji semula harga tawaran dan mengemukakan tawaran balas untuk disemak dan diteliti oleh JKRH.

15.5.3.3. Sepanjang proses rundingan harga dijalankan, pihak Audit mendapati JTM juga telah mengadakan 4 sesi semakan spesifikasi dan harga bagi item-item peralatan yang mempunyai perbezaan harga yang ketara dengan harga tawaran pembekal. Sesi semakan ini telah diadakan antara bulan September 2011 hingga Februari 2012 bagi 4 ADTEC yang diaudit. Tujuan sesi ini diadakan adalah untuk menyemak semula harga anggaran JKRH dan harga tawaran pembekal.

15.5.3.4. Bagi menilai keberkesanan kaedah penetapan harga anggaran jabatan yang digunakan oleh JTM, pihak Audit telah menjalankan analisis dengan membandingkan harga anggaran jabatan yang menjadi asas kepada Jawatankuasa Rundingan Harga dengan harga yang telah dimuktamadkan dalam kontrak. Tujuan analisis adalah untuk menentukan peratusan perbezaan antara kedua-dua harga tersebut. Analisis ini hanya dapat dijalankan terhadap 3 ADTEC iaitu Kemaman, Bintulu dan Jerantut. Analisis bagi ADTEC Taiping dan ILP Marang tidak dapat dibuat kerana maklumat yang lengkap tidak dikemukakan kepada pihak Audit. Keseluruhan item yang dibuat analisis adalah

3,864 (74.3%) item berbanding 5,198 item dalam kontrak. Hasil analisis menunjukkan penetapan harga kontrak bagi 3,220 item (83.3%) adalah lebih rendah atau sekurang-kurangnya tidak melebihi 30% daripada harga anggaran jabatan. Bagaimanapun, masih terdapat 644 item (16.7%) di ADTEC Kemaman dan Jerantut yang harga kontraknya adalah lebih tinggi daripada harga anggaran jabatan pada kadar melebihi 30% hingga melebihi 100%. Butiran lanjut adalah seperti di **Jadual 15.7**. Bagi harga kontrak yang melebihi harga anggaran jabatan pada kadar melebihi 30% di ADTEC Jerantut dan ADTEC Kemaman, pihak Audit mendapati penetapan harga tersebut telah disokong dengan justifikasi tertentu. Antara justifikasinya ialah perubahan tukaran wang asing, terutama Yen Jepun dan Euro yang sangat cepat; peralatan memerlukan aksesori; kos bagi aksesori yang diperlukan mahal; harga tawaran JKRH terlalu rendah dan tidak mencukupi untuk menampung kos pembelian dan penghantaran peralatan; kontraktor telah menurunkan harga sehingga lebih daripada 50% dan JKRH mengambil kira konsep harga seimbang.

JADUAL 15.7
ANALISIS BERHUBUNG JULAT PERBEZAAN HARGA

INSTITUSI	JULAT (PERBANDINGAN HARGA JKRH DENGAN HARGA KONTRAK)												JUMLAH	
	≤ JKRH				> JKRH - ≤ 30%				> 30% - > 100%					
	BIL ITEM	(%)	(RM Juta)	(%)	BIL ITEM	(%)	(RM Juta)	(%)	BIL ITEM	(%)	(RM Juta)	(%)	BIL ITEM	(RM Juta)
ADTEC Kemaman	579	41.8	8.28	13.2	362	26.1	22.98	36.7	445	32.1	31.30	50.0	1,386	62.56
ADTEC Bintulu	956	59.5	38.57	53.1	652	40.5	34.09	46.9	-	-	-	-	1,608	72.66
ADTEC Jerantut	349	40.1	16.96	40.6	322	37.0	20.30	48.7	199	22.9	4.46	10.7	870	41.72
JUMLAH	1,884	48.7	63.81	36.1	1,336	34.6	77.37	43.7	644	16.7	35.76	20.2	3,864	176.94

Sumber : Analisis Audit

Pada pendapat Audit, proses penetapan anggaran harga jabatan secara amnya adalah baik memandangkan penetapan harga kontrak bagi 83.3% item adalah lebih rendah atau tidak melebihi 30% daripada harga anggaran jabatan. Bagaimanapun, proses ini masih boleh ditambah baik lagi di masa hadapan dengan mewujudkan pangkalan data yang menyimpan maklumat spesifikasi dan harga semua peralatan pembelajaran bagi institusi-institusi di bawah JTM. Dengan adanya pangkalan data tersebut, JTM akan dapat menentukan harga anggaran yang lebih tepat dan munasabah bagi mengelakkan penetapan harga kontrak yang lebih tinggi daripada harga anggaran jabatan.

Maklum Balas JTM Yang Diterima Pada 13 Disember 2013

Semasa rundingan harga dilaksanakan, JKRH telah memutuskan untuk membuat semakan semula harga anggaran bagi baki item yang masih belum dirunding kerana JKRH berpendapat bahawa ada kemungkinan penjanaan harga anggaran asal dihasilkan dari sumber yang tidak tepat. Harga anggaran JKRH telah dibuat semakan sebanyak 4 kali semasa proses rundingan harga dilaksanakan. Dalam perkara ini, JTM melalui JKRH telah berusaha sebaik mungkin untuk mengawal kenaikan harga tawaran pembekal agar tidak melepasi paras 30% daripada harga anggaran jabatan.

15.5.4. Pematuhan Terhadap Peraturan Rundingan Harga

Proses rundingan harga yang ditetapkan dalam Surat Arahan Perbendaharaan (SAP) bertarikh 26 Mac 2008 antara lain menetapkan Jawatankuasa Rundingan Harga (JKRH) hendaklah ditubuhkan bagi setiap rundingan terus dan dipengerusikan oleh Pegawai Pengawal atau pegawai yang diturunkan kuasa. Keahlian JKRH hendaklah terdiri daripada sekurang-kurangnya 3 orang pegawai yang berkelayakan atau mempunyai pengalaman dan kemahiran teknikal mengenai perolehan yang berkenaan. Minit mesyuarat hendaklah disediakan untuk setiap mesyuarat rundingan harga dengan dicatatkan para hadirin dan perkara yang telah atau tidak dipersetujui dan seterusnya hendaklah ditandatangani oleh Pengerusi dan wakil syarikat. Semakan Audit mendapati Ketua Setiausaha Kementerian Sumber Manusia telah mengarahkan supaya rundingan harga dijalankan oleh pihak JTM dan Ketua Pengarah JTM telah dilantik sebagai Pengerusi JKRH. Secara umumnya, peraturan rundingan harga yang ditetapkan dalam SAP berkenaan dalam urusan pelantikan dan keahlian Jawatankuasa, penyediaan minit mesyuarat yang lengkap dan penyediaan Laporan Runding Harga Peralatan telah dipatuhi oleh KSM/JTM.

15.5.5. Analisis Terhadap Harga Kontrak

15.5.5.1. Harga Asal JKRH, Harga Tawaran Pembekal Dan Harga Kontrak

- a. Setelah melalui proses rundingan harga, JKRH akan memperakukan harga yang dipersetujui dengan kontraktor kepada Lembaga Perolehan KSM. Seterusnya, Lembaga Perolehan KSM akan mengemukakannya kepada MOF untuk tujuan memuktamadkan harga. Semakan Audit mendapati keputusan rundingan harga telah dikemukakan kepada MOF dan kelulusan telah diperoleh antara bulan Disember 2011 hingga Oktober 2012. Perbandingan antara harga anggaran jabatan (asal), harga tawaran pembekal dan harga kontrak adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.8
HARGA ANGGARAN JABATAN (ASAL),
HARGA TAWARAN PEMBEKAL DAN HARGA KONTRAK

INSTITUSI		ADTEC Taiping		ADTEC Kemaman		ADTEC Bintulu	
		(RM Juta)	Bil. Item	(RM Juta)	Bil. Item	(RM Juta)	Bil. Item
Anggaran Harga Jabatan (Asal)	(A)	79.53	1,046	76.56	1,989	73.51	2,014
Harga Tawaran Kontraktor	(B)	135.47	1,046	140.67	1,989	97.79	2,014
Harga Kontrak	(C)	77.66	854	62.56	1,386	72.66	1,608
Perbezaan Anggaran Harga Jabatan (Asal) Dengan Harga Kontrak	(C) - (A)	1.87	192	14.00	603	0.85	406
Perbezaan Harga Tawaran Kontraktor Dengan Harga Kontrak	(C) - (B)	57.81	192	78.11	603	25.13	406
INSTITUSI		ADTEC Jerantut (ISOLECTRA)		ADTEC Jerantut (PRO-RATA)		ILP Marang	
		(RM Juta)	Bil. Item	(RM Juta)	Bil. Item	(RM Juta)	Bil. Item
Anggaran Harga Jabatan (Asal)	(A)	16.55	448	42.22	809	76.09	997
Harga Tawaran Kontraktor	(B)	27.24	448	59.35	809	155.58	997
Harga Kontrak	(C)	13.36	370	28.36	500	37.37	480
Perbezaan Anggaran Harga Jabatan (Asal) Dengan Harga Kontrak	(C) - (A)	3.19	78	13.86	309	38.72	517
Perbezaan Harga Tawaran Kontraktor Dengan Harga Kontrak	(C) - (B)	13.88	78	30.99	309	118.21	517

Sumber : Analisis Audit

- b. Berdasarkan jadual di atas, pihak Audit mendapati harga kontrak bagi kesemua ADTEC/ILP adalah lebih rendah berbanding harga anggaran jabatan (asal) dan harga tawaran pembekal. Ini disebabkan oleh pengurangan bilangan item yang dimuktamadkan dalam kontrak rundingan terus. Pengurangan ini antaranya disebabkan sebahagian peralatan telah dikeluarkan dari skop perolehan secara rundingan terus seperti peralatan ICT dan pusat sumber. Selain itu, terdapat peralatan yang digugurkan kerana harganya tidak dapat dipersetujui dengan pihak kontraktor semasa rundingan atau peralatan tidak lagi bersesuaian dengan modul latihan. Bagi peralatan yang digugurkan ini, perolehannya akan dilaksanakan secara berasingan melalui kaedah tender sepertimana yang dicadangkan dalam Laporan Runding Harga yang disediakan oleh JKRH. Menurut pegawai JTM, pengeluaran peralatan ICT bertujuan untuk memastikan peralatan ICT yang diterima adalah yang terkini memandangkan proses perolehan peralatan mengambil masa yang lama. Dengan pengurangan kuantiti tersebut, harga perolehan secara rundingan terus yang dimuktamadkan tidak melebihi paras harga yang diluluskan oleh Unit Perancang Ekonomi (EPU). Butiran lanjut seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.9
PERBANDINGAN HARGA KONTRAK DENGAN
PARAS HARGA YANG DILULUSKAN OLEH UNIT PERANCANG EKONOMI

INSTITUSI	PARAS HARGA DILULUSKAN EPU (RM Juta)	HARGA KONTRAK (RM Juta)	PERBEZAAN HARGA (RM Juta)
ADTEC Taiping	100.00	77.66	22.34
ADTEC Kemaman	70.00	62.56	7.44
ADTEC Jerantut	70.00	41.72	28.28
ADTEC Bintulu	80.00	72.66	7.34
ADTEC Marang	70.00	37.37	32.63

Sumber : Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Tahun 2011

Pada pendapat Audit, pendekatan yang diambil oleh JTM iaitu dengan menggugurkan peralatan yang harganya tidak dapat dipersetujui dengan kontraktor dan membuat perolehan semula melalui kaedah tender adalah baik dan wajar dicontohi.

- c. Semakan Audit terhadap minit Mesyuarat Rundingan Harga bagi kelima-lima institut baru mendapati sebanyak 5,198 (71.2%) peralatan telah dimuktamadkan, manakala 2,105 (28.8%) peralatan tidak dapat dipersetujui dan digugurkan daripada perolehan peralatan secara rundingan terus. Daripada 37 bidang kursus di 5 institut baru tersebut, hanya 25 (67.6%) kursus telah dibuat pembekalan peralatan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.10
PERALATAN YANG DIMUKTAMADKAN DALAM RUNDINGAN HARGA

INSTITUT	BIL. BIDANG KURSUS YANG DITAWARKAN		BIL. PERALATAN		PERBEZAAN PERALATAN	
	ASAL	KONTRAK	ASAL	KONTRAK	BIL.	(%)
ADTEC Taiping	8	7	1,046	854	192	18.4
ADTEC Kemaman	8	5	1,989	1,386	603	30.3
ADTEC Jerantut	7	4	1,257	870	387	30.8
ADTEC Bintulu	8	6	2,014	1,608	406	20.2
ILP Marang	6	3	997	480	517	51.9
JUMLAH	37	25	7,303	5,198	2,105	28.8

Sumber: Minit Mesyuarat Rundingan Harga Bil. 1 Yang Mengambil Kira Peralatan Pusat Sumber

Pada pendapat Audit, JTM/KSM (tertakluk kepada peruntukan kewangan yang diterimanya) perlu mempercepatkan perolehan baki peralatan pembelajaran yang masih belum dibekalkan. Ini bagi memastikan proses pembelajaran di institusi terlibat tidak terjejas.

Maklum Balas JTM Yang Diterima Pada 25 November 2013

Secara umumnya, proses pembelajaran sedikit terganggu sekiranya pembekalan tidak mencapai 100%. Jabatan mengambil maklum perkara ini dan telah membuat perolehan semula secara tender terbuka bagi peralatan ICT, pusat sumber dan peralatan bagi kursus-kursus berkaitan seperti automotif, dan penyenggaraan mekanikal. Bagi memastikan proses pembelajaran berjalan dengan lancar, institut yang berkaitan mengambil langkah bekerjasama dengan institut yang berdekatan atau melalui kaedah penyewaan. Bagi urusan perolehan secara tender, jabatan sentiasa memastikan bahawa siling peruntukan yang diluluskan oleh EPU akan sentiasa dipatuhi.

15.5.5.2. Perbandingan Peralatan Antara Institusi

- a. Analisis Audit telah dibuat terhadap peralatan bagi kursus yang sama di ADTEC yang berbeza. Analisis ini meliputi kursus Teknologi Elektrik Kuasa dan Teknologi Penyejukbeku Dan Penyaman Udara di ADTEC Kemaman dan ADTEC Bintulu; Teknologi Mekatronik di ADTEC Taiping dan ADTEC Bintulu; Teknologi Bahan Termaju (Polimer) di ADTEC Taiping dan ADTEC Jerantut serta Teknologi Kimpalan di ADTEC Kemaman, ADTEC Bintulu dan ADTEC Jerantut. Hasil analisis mendapati peralatan bagi kursus yang sama telah dibekalkan dengan jenama, model, spesifikasi dan harga yang berbeza serta negara pembuat yang berbeza. Contoh peralatan adalah seperti di **Jadual 15.11** dan **Gambar 15.15** hingga **15.24**.

JADUAL 15.11
PERALATAN SAMA TETAPI BERBEZA MODEL,
SPESIFIKASI, HARGA DAN NEGARA PEMBUAT

NAMA PERALATAN	ADTEC BINTULU		ADTEC KEMAMAN		PERBEZAAN KOS SEUNIT	
	JENAMA/MODEL/SPESIFIKASI	KOS/UNIT (RM)	JENAMA/MODEL/SPESIFIKASI	KOS/UNIT (RM)	(RM)	(%)
TEKNOLOGI ELEKTRIK KUASA (ADTEC BINTULU DAN KEMAMAN)						
<i>Upright Sky Lift</i>	MANITOU 80 var	260,000	OPK / GTWY8-1008	59,500	200,500	337.0
<i>Protection Of Power Engineering System Trainer</i>	KHOLLER ETB 42	143,000	ELETTRONICA VENETA / SRT-1/EV	35,000	108,000	308.6
<i>Pedestal Drill Machine</i>	DRAPER 42642	9,300	KEF-MOTOR / SB35(AUT)	29,750	20,450	219.9
<i>SDS Hammer Drill Set</i>	KOBE TOOLS : KBE 280-4600K - 4714K	1,576	KENNEDY / KEN 057-7000K	93	1,483	1,594.6
TEKNOLOGI PENYEJUKBEKU & PENYAMAN UDARA (ADTEC BINTULU DAN KEMAMAN)						
<i>Combination Sheet Forming Machine</i>	Z & Y 130-5231	5,800	EXCEL / Maxiform 30	28,000	22,200	382.8
<i>Pillar Drilling Machine</i>	ARFA / RF-46SF	11,964	KEF Motor / SB 30 (AUT)	51,000	39,036	326.3
<i>Side Cutting Pliers</i>	Silverline / 675150	19	ELORA / 389-170	175	156	821.1
<i>Car Battery Charger</i>	DRAPPER / 66802 (Gambar 15.15)	478	DECA / SMART 3300 (Gambar 15.16)	4,580	4,102	858.2

NAMA PERALATAN	ADTEC BINTULU		ADTEC KEMAMAN		PERBEZAAN KOS SEUNIT	
	JENAMA/MODEL/SPESIFIKASI	KOS/UNIT (RM)	JENAMA/MODEL/SPESIFIKASI	KOS/UNIT (RM)	(RM)	(%)
Digital Clam-On KW-KWH Meter	TENMARS / TM-28E (Gambar 15.17)	920	AMPROBE / ACD-41PQ (Gambar 15.18)	2,000	1,080	117.4
TEKNOLOGI BAHAN TERMAJU (POLIMER) (ADTEC TAIPING DAN JERANTUT)						
NAMA PERALATAN	ADTEC TAIPING		ADTEC JERANTUT		PERBEZAAN KOS SEUNIT	
	JENAMA/MODEL/SPESIFIKASI	KOS/UNIT (RM)	JENAMA/MODEL/SPESIFIKASI	KOS/UNIT (RM)	(RM)	(%)
Drilling Machine	Hitachi/B16RM/ Japan (Gambar 15.19)	850	JET/ GHD-27 (Gambar 15.20)	14,750	13,900	1,635.3
Saw, Hole Cutting	KENNEDY / KEN-050-2500K & KEN-050-2000K / UK	410	IRWIN 10506444	41	370	902.4
Wrench, Universal Pipe Wrench	KENNEDY/KEN-588-3140K/UK	195	SEALEY / AK 513	54	141	261.1
TEKNOLOGI KIMPALAN (ADTEC KEMAMAN, JERANTUT DAN BINTULU)						
NAMA PERALATAN	ADTEC KEMAMAN		ADTEC JERANTUT		PERBEZAAN KOS SEUNIT	
	JENAMA/MODEL/SPESIFIKASI	KOS/UNIT (RM)	JENAMA/MODEL/SPESIFIKASI	KOS/UNIT (RM)	(RM)	(%)
Vacuum Cleaner	LAVOR / BISON LX150F (Gambar 15.21)	2,900	BOSCH / GAS 11-21 (Gambar 15.22)	700	2,200	314.3
NAMA PERALATAN	ADTEC KEMAMAN		ADTEC BINTULU		PERBEZAAN KOS SEUNIT	
	JENAMA/MODEL/SPESIFIKASI	KOS/UNIT (RM)	JENAMA/MODEL/SPESIFIKASI	KOS/UNIT (RM)	(RM)	(%)
Divider And Caliper (150mm)	ELORA /1584-150 (Gambar 15.23)	148	Kennedy / KEN 518-0260K (Gambar 15.24)	40	108	270.0

TEKNOLOGI PENYEJUKBEKU & PENYAMAN UDARA

GAMBAR 15.15

ADTEC Bintulu, Sarawak
- Car Battery Charger
(DRAPPER/66802)
RM478
(19.06.2013)

GAMBAR 15.16

ADTEC Kemaman, Terengganu
- Car Battery Charger
(DECA/SMART 3300)
RM4,580
(02.07.2013)

GAMBAR 15.17

ADTEC Bintulu, Sarawak
- DIGITAL CLAMP ON KW-KWH METER
(Temmars/TM-28E)
RM920
(19.06.2013)

GAMBAR 15.18

ADTEC Kemaman, Terengganu
- DIGITAL CLAMP ON KW-KWH METER
(Amprobe/ACD-41PQ)
RM2,000
(02.07.2013)

TEKNOLOGI BAHAN TERMAJU (POLIMER)

GAMBAR 15.19

ADTEC Taiping, Perak
- DRILLING MACHINE
(Hitachi/B16RM)
RM850
(15.05.2013)

GAMBAR 15.20

ADTEC Jerantut, Pahang
- DRILLING MACHINE
(JET/GHD-27)
RM14,750
(30.05.2013)

TEKNOLOGI KIMPALAN

GAMBAR 15.21

ADTEC Kemaman, Terengganu
DTK-49
- VACUUM CLEANER
(Lavor/Bison LX150F)
RM2,900
(01.07.2013)

GAMBAR 15.22

ADTEC Jerantut, Pahang
DTK-49
- VACUUM CLEANER
(BOSCH/GAS11-21)
RM700
(19.06.2013)

GAMBAR 15.23

ADTEC Kemaman, Terengganu
- DIVIDER AND CLIPER [150mm]
(ELORA/1584-150)
RM148
(01.07.2013)

GAMBAR 15.24

ADTEC Bintulu, Sarawak
- DIVIDER AND CLIPER [150mm]
(KENNEDY/KEN-518-0260K)
RM40
(19.06.2013)

- b. Semakan selanjutnya mendapati terdapat 2 jawatankuasa telah diwujudkan iaitu Jawatankuasa Spesifikasi dan Jawatankuasa Rundingan Harga. Jawatankuasa Spesifikasi bertanggungjawab membincangkan spesifikasi peralatan manakala Jawatankuasa Rundingan Harga bertanggungjawab merundingkan harga dengan pihak kontraktor berdasarkan spesifikasi peralatan yang telah dipersetujui oleh Jawatankuasa Spesifikasi. Keanggotaan Jawatankuasa Spesifikasi adalah di kalangan pegawai JTM serta pensyarah daripada ADTEC/ILP yang mempunyai kepakaran dalam bidang-bidang tertentu. Bagi 4 ADTEC yang diaudit, didapati terdapat 4 Jawatankuasa Spesifikasi telah ditubuhkan di peringkat Kementerian di mana pengerusi dan ahli yang berbeza telah dilantik dalam setiap jawatankuasa. Manakala Jawatankuasa Rundingan Harga pula mempunyai 7 anggota tetap yang merundingkan harga dengan kesemua kontraktor yang terlibat dalam pembekalan peralatan di 4 ADTEC ini.

Pada pendapat Audit, perbezaan jenama, model, spesifikasi dan harga bagi peralatan untuk kursus yang sama tidak akan berlaku sekiranya JTM mewujudkan pangkalan data yang menyimpan maklumat lengkap mengenai peralatan pembelajaran bagi institusi di bawahnya. Sekiranya satu sistem data berpusat diwujudkan, maklumat jenama, model, spesifikasi dan harga bagi peralatan yang telah dipersetujui di peringkat Jawatankuasa Spesifikasi dan Jawatankuasa Rundingan Harga boleh dijadikan rujukan untuk proses perolehan berikutnya. Ia juga dapat mewujudkan keseragaman dalam penentuan jenama, model, spesifikasi dan harga peralatan.

Maklum Balas JTM Yang Diterima Pada 25 November 2013

Jabatan mengambil maklum dan memberi perhatian untuk mewujudkan pangkalan data secara berpusat. Perkara ini akan diberi keutamaan dan perwujudan pangkalan data sedang dirancang. Jabatan menyasarkan agar

data-data yang sedia ada dapat disemak semula dalam tempoh 6 bulan pertama melalui Jawatankuasa Kepakaran mengikut bidang kursus. Jabatan akan membangunkan pangkalan data bagi mengumpul data-data maklumat untuk peralatan utama terlebih dahulu dan mengikut bidang kursus yang ditawarkan di ILJTM dari tahap 1 hingga tahap 5.

15.5.6. Pengurusan Peralatan

Pengurusan aset Kerajaan hendaklah mematuhi peraturan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 serta peraturan-peraturan lain yang berkuat kuasa. Pihak Audit telah menjalankan semakan terhadap pengurusan aset iaitu peralatan pembelajaran di 4 institusi yang dilawati. Semakan Audit meliputi aspek penerimaan, penyimpanan dan penggunaan peralatan. Butiran lanjut adalah seperti di perenggan berikut:

15.5.6.1. Penerimaan Peralatan

- a. Semua peralatan yang diterima dalam kontrak pembekalan peralatan hendaklah sama spesifikasi dan kuantitinya bagi mengelakkan kerugian kepada pihak Kerajaan. Pembekalan peralatan tersebut juga hendaklah dibuat mengikut jadual perbatuan yang telah ditetapkan dalam kontrak. Mengikut syarat kontrak, pembekalan peralatan di 5 institusi yang terlibat dalam perolehan peralatan secara rundingan terus ini akan dibuat melalui 2 kaedah iaitu penerimaan terus atau melalui penerimaan berfasa (2 fasa iaitu penerimaan sementara dan penerimaan muktamad). Penerimaan terus ialah peralatan yang diterima secara terus dan tidak memerlukan pemasangan dan latihan. Penerimaan berfasa pula ialah penerimaan bagi peralatan yang memerlukan pemasangan, pengujian dan pentauliahan serta latihan.
- b. Semakan Audit di 4 ADTEC mendapati secara keseluruhannya, dokumentasi dan kawalan terhadap ketepatan kuantiti dan spesifikasi peralatan oleh pihak ADTEC selaku penerima peralatan adalah baik. Segala penerimaan telah disokong dengan dokumen yang mencukupi seperti Sijil Akuan Penerimaan, *Delivery Order* serta pelbagai format pengesahan dan penerimaan bekalan yang disediakan oleh pihak ADTEC sendiri. Pegawai yang menerima/mengesahkan penerimaan peralatan boleh ditentukan dengan mudah berdasarkan maklumat penerimaan yang dicatatkan.

Pada pendapat Audit, proses penerimaan peralatan di peringkat ADTEC adalah teratur.

15.5.6.2. Penyimpanan Peralatan

Aset Kerajaan hendaklah disimpan di tempat yang selamat dan sentiasa di bawah kawalan pegawai yang bertanggungjawab. Arahan Keselamatan Kerajaan hendaklah sentiasa dipatuhi bagi mengelak berlakunya kerosakan atau kehilangan aset. Pemeriksaan fizikal Audit di 4 ADTEC yang dilawati mendapati secara amnya peralatan yang diterima telah disimpan di tempat yang sepatutnya dan selamat seperti ditunjukkan di gambar berikut:

GAMBAR 15.25

*ADTEC Taiping, Perak
- Peralatan Hand Tools Dan Guna Habis Di Bengkel
Teknologi Mikroelektronik Disimpan Di Dalam
Kabinet Dengan Teratur
(15.05.2013)*

GAMBAR 15.26

*ADTEC Kemaman, Terengganu
- Peralatan Di Bengkel Teknologi Instrumentasi
(02.07.2013)*

Pada pendapat Audit, penyimpanan peralatan di ADTEC secara amnya adalah teratur.

15.5.6.3. Penggunaan Peralatan Dan Latihan

Peralatan yang dibekalkan perlu disertakan dengan manual penggunaan peralatan bagi memudahkan pensyarah memahami cara penggunaannya. Ia juga bertujuan untuk mengelakkan berlaku kes seperti peralatan yang dibeli tidak digunakan oleh kerana tiada pengetahuan berhubung cara penggunaannya. Lawatan Audit ke 4 ADTEC mendapati peralatan yang dibekalkan telah disertakan dengan manual penggunaan. Selain itu, latihan berkaitan cara penggunaan peralatan tersebut juga telah dimasukkan di dalam kontrak. Penilaian Audit terhadap aspek penggunaan peralatan tidak dapat dilakukan secara menyeluruh memandangkan hanya ADTEC Taiping yang telah memulakan operasi pembelajaran (sejak tahun 2012) semasa lawatan Audit. Pihak Audit telah mengedarkan borang soal selidik kepada 72 responden yang merupakan pensyarah di 4 ADTEC yang dilawati untuk mendapatkan maklum balas berhubung penggunaan peralatan dan latihan. Secara umumnya, sebahagian besar responden berpuas hati dengan peralatan yang dibekalkan serta latihan yang diterima untuk mengendalikannya kecuali bagi 2 kes seperti berikut:

- a. Seramai 8 (11.1%) responden memaklumkan peralatan yang dibekalkan tidak mencukupi untuk sesi pembelajaran; dan
- b. Seramai 9 (12.5%) responden menyatakan mereka tidak diberi latihan untuk mengendalikan peralatan yang dibekalkan.

Pada pendapat Audit, latihan yang secukupnya perlu diberikan kepada Pensyarah di ADTEC/ILP supaya peralatan pembelajaran dapat dikendalikan dengan cekap.

Maklum Balas JTM Yang Diterima Pada 23 Januari 2014

Jabatan mengambil maklum perkara ini bahawa perolehan peralatan tidak lengkap kerana terdapat item yang tidak ditawarkan dan dikeluarkan daripada kontrak. Bagaimanapun item-item tersebut telah dibuat perolehan mengikut peraturan semasa dengan mengambil kira siling peruntukan yang diluluskan. Bagi teknologi baru, Jabatan sedang merancang dan melaksanakan kursus peningkatan kemahiran Pensyarah secara jangka pendek, jangka panjang, latihan sangkutan industri dan in house training. Sesi latihan dalam tempoh pembekalan hanya pendedahan awal dalam mengoperasi peralatan yang diterima.

15.5.7. Pentadbiran Kontrak

15.5.7.1. Menandatangani Kontrak

Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menghendaki kontrak ditandatangani dalam tempoh 4 bulan dari tarikh SST dikeluarkan. Semakan Audit mendapati 3 kontrak telah lewat ditandatangani antara 148 hingga 186 hari dari tarikh yang sepatutnya. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.12
KONTRAK LEWAT DITANDATANGANI

LOKASI	PEMBEKAL	NILAI KONTRAK (RM Juta)	TARIKH SST DITANDATANGANI	TARIKH KONTRAK DITANDATANGANI		KELEWATAN (Hari)
				SEPATUT	SEBENAR	
ADTEC Jerantut	Isolectra (M) Sdn. Bhd.	13.36	30.05.2012	29.09.2012	19.03.2013	171
	HDZ Maju Engineering Sdn. Bhd.	28.36	28.05.2012	27.09.2012	01.04.2013	186
ILP Marang	Path 1 Technologies Sdn. Bhd.	37.37	05.11.2012	04.03.2013	30.07.2013	148

Sumber : Ibu Pejabat, Jabatan Tenaga Manusia

Nota : Tarikh Sebenar Kontrak Ditandatangani Adalah Berdasarkan Tarikh Kelulusan Pengecualian Duti Setem/Remit Daripada LHDN

Maklum Balas JTM Yang Diterima Pada 25 November 2013

Secara umumnya, kelewatan kontrak ditandatangani adalah disebabkan oleh:

- i. Pihak Penasihat Undang-undang KSM memerlukan masa untuk menyemak dengan teliti supaya setiap klausa dalam draf kontrak mematuhi dan menjamin kepentingan pihak Kerajaan.*
- ii. Pihak pembekal memerlukan masa untuk melengkapkan keseluruhan kontrak dengan menyediakan jadual spesifikasi teknikal, katalog asal, pelan perancangan perbatuan, pelan layout, jadual latihan dan lampiran-lampiran yang berkaitan.*
- iii. Kelewatan penyediaan Bon Pelaksanaan oleh pembekal sepertimana keperluan kontrak.*

15.5.7.2. Bon Pelaksanaan

- a. Arahan Perbendaharaan 176.2 menghendaki pembekal bagi perolehan bernilai melebihi RM500,000 mengemukakan Bon Pelaksanaan sebanyak 5% daripada nilai kontrak. Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 (SPP 5/2007) pula menetapkan Bon Pelaksanaan dikemukakan dalam tempoh 14 hari dari tarikh SST. Semakan Audit mendapati kontraktor bagi 5 institut yang diaudit telah menyerahkan Bon Pelaksanaan berdasarkan kadar yang ditetapkan. Bagaimanapun, didapati 4 kontraktor bagi 5 kontrak telah lewat menyerahkan Bon Pelaksanaan antara 57 hingga 131 hari dari tarikh yang sepatutnya. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.13
KELEWATAN MENGEMUKAKAN BON PELAKSANAAN

INSTITUT	KONTRAKTOR	NILAI KONTRAK (RM Juta)	NILAI BON PELAKSANAAN [5% x Nilai Kontrak] (RM Juta)	TARIKH AKHIR BON PELAKSANAAN SEPATUTNYA DISERAHKAN	TARIKH SEBENAR BON PELAKSANAAN DISERAHKAN	KELEWATAN (Hari)
ADTEC Taiping	SMG Machinery Sdn. Bhd.	17.16	0.86	03.01.2012	*29.02.2012	57
		60.50	3.03	28.02.2011	*27.04.2012	58
ADTEC Kemaman	Qrios Technology Sdn. Bhd.	62.56	3.13	30.05.2012	*06.09.2012	99
ADTEC Jerantut	Isolectra (M) Sdn. Bhd.	13.36	0.67	04.06.2012	05.06.2012	-
	HDZ Maju Engineering Sdn. Bhd.	28.36	1.42	04.06.2012	*20.09.2012	108
ADTEC Bintulu	Naim Engineering Sdn. Bhd.	72.66	3.63	27.06.2012	*15.06.2012	-
ILP Marang	Path 1 Technologies Sdn. Bhd.	37.37	1.87	16.11.2012	27.03.2013	131

Sumber : Ibu Pejabat, Jabatan Tenaga Manusia

Nota : (*) - Tarikh Penyiaran Bon Pelaksanaan

- b. Path 1 Technology Sdn. Bhd. (PTSB) paling lewat menyerahkan Bon Pelaksanaan iaitu sehingga 131 hari dari tarikh akhir bon sepatutnya dikemukakan. PTSB sepatutnya mengemukakan Bon Pelaksanaan selewat-lewatnya pada 16 November 2012, namun ia mengalami masalah untuk mendapatkan Bon Pelaksanaan daripada pihak bank. PTSB hanya dapat menyerahkan Bon Pelaksanaan pada 27 Mac 2013. Semakan selanjutnya mendapati JTM pada 28 Mac 2013 telah mengemukakan kepada KSM kertas perakuan isu kegagalan PTSB mengemukakan Bon Pelaksanaan untuk diangkat dalam Mesyuarat Lembaga Perolehan A Kementerian. Pada 29 Mac 2013, Lembaga Perolehan A KSM telah bersetuju untuk membatalkan pelaksanaan perolehan oleh PTSB kerana melanggar syarat penyerahan Bon Pelaksanaan. Lanjutan daripada keputusan tersebut, KSM telah mengemukakan permohonan kepada MOF untuk melaksanakan perolehan peralatan secara tender terbuka. Bagaimanapun, MOF dalam surat bertarikh 6 Mei 2013 telah memaklumkan permohonan KSM untuk melaksanakan perolehan peralatan secara tender terbuka tidak dapat dipertimbangkan dan KSM diarahkan untuk meneruskan perolehan peralatan dengan syarikat PTSB. Mengikut penjelasan pihak MOF, pembatalan SST akan melewati proses pembekalan peralatan dan implikasi daripada pembatalan tersebut akan lebih melewati pembekalan peralatan kerana perlu melakukan semula proses perolehan. Ini juga bagi memastikan proses pembelajaran di ILP Marang, Terengganu tidak terjejas. Sehubungan itu, KSM telah diberikan pengecualian khas oleh MOF daripada Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 iaitu mengemukakan bon pelaksanaan dalam tempoh 14 hari dari tarikh SST.

Maklum Balas JTM Yang Diterima Pada 25 November 2013

Bagi kes Bon Pelaksanaan pembekal ILP Marang, KSM/JTM telah mematuhi arahan MOF supaya kontraktor diberi pengecualian daripada mematuhi SPP Bil. 5/2007. Secara umumnya kelewatan penyediaan Bon Pelaksanaan adalah di bawah urusan di antara pihak pembekal dan pembiaya kewangan (Bank). Dalam tempoh kelewatan ini, pihak JTM sentiasa memaklumkan akan keperluan penyerahan Bon Pelaksanaan dalam kadar segera.

Pada pendapat Audit, pentadbiran kontrak adalah kurang memuaskan antaranya disebabkan kegagalan kontraktor yang dilantik memenuhi obligasinya dalam tempoh ditetapkan. Sehubungan itu, pihak terlibat disyorkan supaya mengambil perhatian yang serius berhubung pengurusan dan pentadbiran kontrak bagi menjaga kepentingan Kerajaan dan melicinkan urusan yang berhubung kait dengan pelaksanaan sesuatu perolehan.

15.6. SYOR AUDIT

Bagi memastikan perolehan peralatan di masa akan datang dilaksanakan dengan cekap, berhemat dan memenuhi keperluan latihan, adalah disyorkan supaya Kementerian Sumber Manusia dan Jabatan Tenaga Manusia memberi pertimbangan kepada perkara-perkara berikut:

15.6.1. memastikan pemantauan dijalankan secara berkesan bagi memastikan pembekalan peralatan dapat disempurnakan dalam tempoh kontrak. Sehubungan itu, jadual perbatuan untuk tujuan penghantaran peralatan pembelajaran perlu disediakan bagi setiap kontrak;

15.6.2. menyelaraskan perolehan peralatan pembelajaran dengan kemajuan kerja pembinaan bangunan. Ini bagi mengelakkan Kerajaan menanggung perbelanjaan tambahan bagi kerja-kerja menyesuaikan keadaan bengkel dengan peralatan yang telah berubah spesifikasinya akibat jarak masa antara tarikh bangunan siap dengan tarikh peralatan dibekalkan;

15.6.3. mewujudkan pangkalan data yang menyimpan maklumat lengkap mengenai model, spesifikasi dan harga bagi peralatan yang dibekalkan kepada institusi-institusi di bawah JTM. Ini dapat mewujudkan keseragaman dalam penentuan jenama, model, spesifikasi dan harga peralatan serta membantu JTM menyediakan anggaran harga jabatan yang lebih tepat;

15.6.4. memastikan pentadbiran kontrak dibuat dengan teratur bagi menjamin kepentingan Kerajaan; dan

15.6.5. mengkaji keperluan untuk mewujudkan jawatan Akauntan dan Penasihat Undang-undang di JTM bagi melicinkan proses perolehan peralatan pembelajaran di masa hadapan.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 172-183
Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti
Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti
Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN PERTAHANAN

16. ANGKATAN TENTERA MALAYSIA - PENGURUSAN PEROLEHAN PERALATAN PERUBATAN

16.1. LATAR BELAKANG

16.1.1. Bahagian Perkhidmatan Kesihatan (BPK) yang diletakkan di bawah pentadbiran Markas Angkatan Tentera Malaysia (MK ATM) bertanggungjawab menyediakan perkhidmatan penjagaan kesihatan dan pergigian yang komprehensif kepada seluruh anggota Angkatan Tentera Malaysia (ATM) dan keluarga mereka. Selain itu, BPK juga menyediakan perkhidmatan kesihatan yang cekap kepada pasukan ATM di medan serta melaksanakan perancangan pengurusan dan latihan kepada sumber tenaga manusia Kor Kesihatan Diraja khususnya dan ATM amnya.

16.1.2. Perkhidmatan kesihatan angkatan tentera meliputi Depot Perubatan Dan Pergigian; 4 buah Hospital Angkatan Tentera (HAT); sebuah Hospital Tentera Darat; 18 unit Rumah Sakit Angkatan Tentera (RSAT); 10 unit Pusat Perubatan Angkatan Tentera (PPAT); 32 unit Pusat Pergigian Angkatan Tentera (PGAT); 37 Pusat Perubatan Rejimen; 2 unit Batalion Perubatan; sebuah Kompeni Perubatan Para; sebuah unit Kompeni Perubatan Grup Gerak Khas; Sekolah Kor Perubatan dan Pergigian yang kini dikenali sebagai Institut Latihan Kesihatan serta Institut Perubatan Penerbangan dan Institut Perubatan Bawah Air Dan Hiperbarik (IPBAH).

16.1.3. Bagi meningkatkan keberkesanan perkhidmatan kesihatan ATM, perkhidmatan kesihatan ATM telah diluluskan peruntukan keseluruhan yang berjumlah RM97.09 juta bagi tempoh tahun 2010 hingga 2012 untuk tujuan perolehan peralatan perubatan seperti di **Jadual 16.1**. Sejumlah RM96.62 juta (99.5%) telah dibelanjakan untuk perolehan peralatan perubatan sama ada melalui kaedah rundingan terus, tender terbuka, sebut harga atau pembelian terus.

JADUAL 16.1
PERUNTUKAN PEROLEHAN PERALATAN PERUBATAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2010 HINGGA 2012

TAHUN	PERUNTUKAN DITERIMA				JUMLAH (RM Juta)
	MENGURUS (RM Juta)	PEMBANGUNAN (RM Juta)	TENTERA DARAT (RM Juta)	TENTERA LAUT (RM Juta)	
2010	21.48	0.00	0.00	19.90	41.38
2011	3.00	20.00	0.00	0.00	23.00
2012	0.00	30.00	2.71	0.00	32.71
JUMLAH	24.48	50.00	2.71	19.90	97.09

Sumber : Laporan Perbelanjaan Mengurus 2010-2012 Dan Laporan Perbelanjaan Bahagian Pembangunan Kementerian Pertahanan

16.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Objektif pengauditan adalah untuk menilai sama ada pengurusan perolehan peralatan perubatan telah dibuat dengan teratur, cekap dan berhemat bagi mencapai objektif yang ditetapkan.

16.3. SKOP PENGAUDITAN

16.3.1. Skop pengauditan merangkumi pengurusan perolehan dan pembayaran; penerimaan, penyimpanan, penggunaan dan penyenggaraan peralatan perubatan serta kemudahan infrastruktur yang disediakan di 4 Hospital Angkatan Tentera bagi tempoh tahun 2010 hingga 2012. Pengauditan telah dijalankan di peringkat Kementerian iaitu di Bahagian Perolehan (PERO 4); Bahagian Pembangunan (Unit Kewangan) dan Bahagian Perkhidmatan Kesihatan (BPK) serta 4 hospital berikut:

- i. Hospital Angkatan Tentera Tuanku Mizan (HAT Tuanku Mizan);
- ii. Hospital Angkatan Tentera Lumut (HAT Lumut);
- iii. Hospital Angkatan Tentera Terendak (HAT Terendak); dan
- iv. Hospital Angkatan Tentera Wilayah Kota Kinabalu (HAT Wilayah Kota Kinabalu).

16.3.2. Pihak Audit telah menjalankan pemeriksaan secara fizikal terhadap 306 peralatan perubatan yang bernilai RM59.07 juta (61.1%) daripada perbelanjaan keseluruhan yang berjumlah RM96.62 juta. Butiran sampel Audit adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.2
SAMPEL AUDIT BAGI PEMERIKSAAN FIZIKAL PERALATAN PERUBATAN

HOSPITAL ANGKATAN TENTERA	SAMPEL PEMERIKSAAN AUDIT	
	BIL. PERALATAN	(RM Juta)
Tuanku Mizan	36	42.85
Terendak	18	0.78
Lumut	17	0.60
Wilayah Kota Kinabalu	235	14.84
JUMLAH	306	59.07

Sumber : Rekod Jabatan Audit Negara

16.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Semakan telah dibuat terhadap fail, rekod dan dokumen yang berkaitan. Pihak Audit juga telah menemu bual pegawai berkaitan di peringkat kementerian dan HAT serta mengadakan pemeriksaan fizikal terhadap peralatan perubatan di 4 hospital terlibat.

16.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Januari hingga September 2013 mendapati pengurusan perolehan peralatan perubatan melalui kaedah rundingan terus, tender dan sebut harga adalah memuaskan. Bagaimanapun perolehan secara pembelian terus adalah kurang memuaskan kerana terdapat kelemahan dalam mematuhi prosedur dan peraturan yang berkuat kuasa. Di samping itu, terdapat juga kelemahan dalam penguatkuasaan klausa kontrak, proses penerimaan, penggunaan, penyimpanan, dan penyenggaraan. Antara kelemahan ketara yang diperhatikan adalah seperti berikut:

- i. pengurusan dan penguatkuasaan klausa kontrak yang lemah;
- ii. perolehan bekalan perubatan pakai buang (BPPB) di HAT Tuanku Mizan tidak mematuhi peraturan kewangan yang ditetapkan;
- iii. penerimaan peralatan perubatan di HAT Tuanku Mizan dan HAT Wilayah Kota Kinabalu tidak diuruskan dengan sempurna;
- iv. peralatan yang dibeli masih belum digunakan atau belum digunakan secara optimum. Selain itu, terdapat peralatan perubatan pakai buang di HAT Tuanku Mizan yang telah dan akan tamat tempoh penggunaannya pada bulan Jun 2014;
- v. tempat penyimpanan peralatan tidak bersesuaian; dan
- vi. kontrak penyenggaraan peralatan masih belum dimuktamadkan.

Penjelasan lanjut berhubung perkara yang ditemui dan ulasan Kementerian adalah seperti di perenggan berikut:

16.5.1. Prestasi Perolehan Peralatan Perubatan

16.5.1.1. Pencapaian Kewangan

- a. Bagi tempoh tahun 2010 hingga 2012, BPK serta HAT yang diaudit telah memohon peruntukan mengurus berjumlah RM165.99 juta untuk menampung perolehan peralatan bagi aktiviti perkhidmatan kesihatan. Namun begitu, hanya sejumlah RM24.48 juta (14.7%) telah diluluskan. Bagi menampung kekurangan dalam peruntukan mengurus ini, Bahagian Pembangunan Kementerian telah meluluskan peruntukan pembangunan berjumlah RM50 juta untuk tempoh 2 tahun khusus untuk perolehan peralatan di HAT Tuanku Mizan. Selain itu, pihak Audit mendapati Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) telah memperuntukkan sejumlah RM19.90 juta pada tahun 2010 untuk perolehan peralatan HAT Wilayah Kota Kinabalu. BPK juga telah menerima peruntukan berjumlah RM2.71 juta daripada Tentera Darat (TD) pada tahun 2012. Oleh itu, keseluruhan peruntukan yang diterima untuk perolehan peralatan perubatan bagi tempoh tahun 2010 hingga 2012 adalah berjumlah RM97.09 juta. Kementerian telah membelanjakan sejumlah RM96.62 juta (99.5%) daripada keseluruhan peruntukan yang diterima. Butiran lanjut seperti di **Jadual 16.3** dan **16.4** berikut:

JADUAL 16.3
PRESTASI PERBELANJAAN BAGI TEMPOH TAHUN 2010 HINGGA 2012

TAHUN	PERUNTUKAN (RM Juta)					PRESTASI PERBELANJAAN	
	MENGURUS	PEMBANGUNAN	TD	TLDM	JUMLAH	(RM Juta)	(%)
2010	21.48	0.00	0.00	19.90	41.38	41.35	99.9
2011	3.00	20.00	0.00	0.00	23.00	22.58	98.2
2012	0.00	30.00	2.71	0.00	32.71	32.69	99.9
JUMLAH	24.48	50.00	2.71	19.90	97.09	96.62	99.5

Sumber : Bahagian Kewangan, Kementerian

Nota : TD - Tentera Darat

TLDM - Tentera Laut Diraja Malaysia

JADUAL 16.4
PERBELANJAAN PERALATAN PERUBATAN MENGIKUT AKTIVITI

SUMBER	AKTIVITI										JUMLAH (RM Juta)	
	PERKHIDMATAN KESIHATAN		HAT TERENDAK		HAT TUANKU MIZAN		HAT LUMUT		HAT WILAYAH KOTA KINABALU			
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B		
	(RM Juta)										A	B
Tahun 2010												
Mengurus	0.00	0.00	0.00	0.00	21.48	21.45	0.00	0.00	0.00	0.00	21.48	21.45
TLDM	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	19.90	19.90	19.90	19.90
Tahun 2011												
Mengurus	1.07	1.07	0.73	0.73	0.60	0.29	0.60	0.59	0.00	0.00	3.00	2.68
Pembangunan	0.00	0.00	0.00	0.00	20.00	19.90	0.00	0.00	0.00	0.00	20.00	19.90
Tahun 2012												
Pembangunan	0.00	0.00	0.00	0.00	30.00	29.98	0.00	0.00	0.00	0.00	30.00	29.98
TD	2.71	2.71	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.71	2.71
JUMLAH	3.78	3.78	0.73	0.73	72.08	71.62	0.60	0.59	19.90	19.90	97.09	96.62

Sumber : Laporan Perbelanjaan Mengurus 2010 - 2012 Dan Laporan Perbelanjaan Bahagian Pembangunan

Nota : A - Peruntukan

B - Perbelanjaan

- b. Semakan Audit selanjutnya mendapati permohonan peruntukan mengurus bagi tujuan perolehan peralatan perubatan telah dikemukakan kepada Kementerian dengan justifikasi keperluan bersama-sama dengan Anggaran Perbelanjaan Mengurus (ABM). Bagaimanapun, pihak Audit mendapati kelulusan yang diberikan hanya 14.7% daripada jumlah yang dimohon. Analisis Audit mendapati peruntukan perbelanjaan mengurus yang diluluskan untuk HAT Terendak dan HAT Lumut masing-masingnya hanya 1.8% dan 2.7% daripada jumlah yang dimohon. Kedua-dua HAT ini juga tidak ada menerima peruntukan dari sumber-sumber lain. Bagi aktiviti BPK peruntukan mengurus yang diluluskan hanya 3% daripada yang dimohon. Sungguhpun aktiviti ini ada menerima peruntukan berjumlah RM2.71 juta daripada TD, namun peruntukan keseluruhan yang diterima berjumlah RM3.78 juta masih tidak mencukupi untuk memenuhi keperluannya yang berjumlah RM35.92 juta. Perbandingan jumlah peruntukan mengurus yang dimohon dan diluluskan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.5
PERMOHONAN DAN KELULUSAN PEROLEHAN PERALATAN PERUBATAN

AKTIVITI	2010		2011		2012		JUMLAH		
	MOHON (RM Juta)	LULUS (RM Juta)	MOHON (RM Juta)	LULUS (RM Juta)	MOHON (RM Juta)	LULUS (RM Juta)	MOHON (RM Juta)	LULUS	
								(RM Juta)	(%)
Perkhidmatan Kesihatan	10.81	0.00	10.44	1.07	14.67	0.00	35.92	1.07	3.0
HAT Terendak	16.28	0.00	12.02	0.73	13.00	0.00	41.30	0.73	1.8
HAT Tuanku Mizan	49.00	21.48	15.66	0.60	2.20	0.00	66.86	22.08*	33.0
HAT Lumut	5.50	0.00	3.41	0.60	13.00	0.00	21.91	0.60	2.7
JUMLAH	81.59	21.48	41.53	3.00	42.87	0.00	165.99	24.48	14.7

Sumber : Surat Rujukan MATM/BPK-Alat/5046

Nota : (*) - Kekurangan Peruntukan di HAT Tuanku Mizan Ditampung Dengan Perbelanjaan Pembangunan Berjumlah RM50 Juta

- c. Analisis Audit juga telah dibuat terhadap 1,323 jenis peralatan perubatan bernilai RM56.66 juta yang diperoleh daripada senarai induk buku penyenggaraan peralatan perubatan di HAT Lumut dan HAT Terendak. Hasil analisis menunjukkan kedua-dua HAT ini menggunakan 764 (57.8%) peralatan bernilai RM41.35 juta yang berusia kurang dari 10 tahun, 227 (17.1%) peralatan bernilai RM6.22 juta yang berusia antara 10 hingga 15 tahun dan bakinya sebanyak 332 (25.1%) peralatan yang berusia melebihi 15 tahun. Kajian *Estimated Useful Lives of Depreciable Hospital Assets* yang dijalankan oleh *American Hospital Association* berkaitan dengan jangka hayat aset hospital, antara lain menyatakan bahawa jangka hayat peralatan perubatan hospital secara purata adalah 10 tahun bergantung kepada jenis dan kadar sensitiviti peralatan tersebut. Jika hasil kajian tersebut diambil kira, kedua-dua HAT ini beroperasi dengan 559 (42.2%) peralatan yang telah melepasi jangka hayat aset hospital. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.6
USIA PERALATAN PERUBATAN HOSPITAL

HAT	JUMLAH		KURANG DARI 10 TAHUN		10 TAHUN HINGGA 15 TAHUN		LEBIH DARI 15 TAHUN	
	BIL.	(RM Juta)	BIL.	(RM Juta)	BIL.	(RM Juta)	BIL.	(RM Juta)
Terendak	593	31.56	384	27.20	106	2.51	103	1.85
Lumut	730	25.10	380	14.15	121	3.71	229	7.24
JUMLAH	1,323	56.66	764 (57.8%)	41.35	227 (17.1%)	6.22	332 (25.1%)	9.09

Sumber : Senarai Induk Buku Penyenggaraan Peralatan Perubatan

Pada pendapat Audit, pencapaian kewangan secara umumnya adalah baik kerana perbelanjaan telah mencapai sehingga 99.5% daripada peruntukan yang diterima. Bagaimanapun, kekurangan peruntukan yang diluluskan berbanding yang dimohon bagi BPK, HAT Terendak dan HAT Lumut boleh menjejaskan perancangan untuk menggantikan peralatan yang telah uzur dan

melengkapkan peralatan hospital ke tahap kesiapsiagaan. Sehubungan itu, Kementerian Pertahanan dan Kementerian Kewangan perlu memberi perhatian sewajarnya terhadap program kesihatan ATM dengan mempertimbangkan dan meluluskan peruntukan kewangan yang secukupnya untuk tujuan perolehan dan penggantian peralatan perubatan.

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013

Kementerian Pertahanan sentiasa memberi perhatian yang serius terhadap keperluan program kesihatan ATM. Oleh yang demikian, pihak Kementerian memohon agar Kementerian Kewangan dapat mempertimbangkan dengan serius permohonan perolehan dan penyenggaraan alat perubatan yang dimajukan setiap tahun melalui ABM. Keperluan optimum Kementerian adalah RM40 juta setahun meliputi keperluan 4 buah PTJ Kesihatan, namun hanya RM2.03 juta dan RM10 juta telah diluluskan untuk BPK dan HAT bagi ABM tahun 2013 dan 2014 ke atas OS35000.

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 14 Februari 2014

Kementerian ingin memohon pertimbangan pihak Kementerian Kewangan agar peruntukan untuk membeli BPPB dan ubat-ubatan di bawah OS27000 dipertimbang sebaiknya setiap tahun. Adalah diharapkan Kementerian Kewangan dapat mempertimbangkan sebanyak RM110 juta setahun bagi Dasar Sedia Ada (DSA) tahun 2014.

16.5.1.2. Prestasi Fizikal

- a. Bagi tempoh tahun 2010 hingga 2012, sejumlah RM96.62 juta telah dibelanjakan untuk tujuan perolehan peralatan perubatan. Daripada jumlah tersebut, perolehan bernilai RM5.70 juta (5.9%) telah dilaksanakan secara rundingan terus; sejumlah RM28.33 juta (29.3%) secara tender dan sejumlah RM10.73 juta (11.1%) secara sebut harga. Butiran lanjut adalah seperti di **Jadual 16.7**. Selebihnya yang berjumlah RM51.86 juta (53.7%) telah dilaksanakan secara pembelian terus oleh BPK dan HAT masing-masing (kecuali HAT Wilayah Kota Kinabalu yang diletakkan di bawah BPK). Bagaimanapun, maklumat lengkap berhubung bilangan dan perolehan secara pembelian terus mengikut tahun pembelian (2010 hingga 2012) tidak dapat dikemukakan kepada pihak Audit.

JADUAL 16.7
KAEDAH PEROLEHAN PERALATAN PERUBATAN

TAHUN	RUNDINGAN TERUS		TENDER		SEBUT HARGA	
	BIL.	AMAUN (RM Juta)	BIL.	AMAUN (RM Juta)	BIL.	AMAUN (RM Juta)
2010	1	5.70	3	6.81	11	2.13
2011	0	0	5	8.49	18	4.56
2012	0	0	7	13.03	12	4.04
JUMLAH	1	5.70	15	28.33	41	10.73

Sumber : Bahagian Perolehan

16.5.2. Pentadbiran Kontrak

16.5.2.1. Kontrak Lewat Ditandatangani

Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, perjanjian kontrak hendaklah ditandatangani selepas semua syarat dipersetujui oleh kedua-dua pihak dan selewat-lewatnya dalam tempoh 4 bulan daripada tarikh SST dikeluarkan. Semakan Audit mendapati 11 kontrak yang dibuat perolehan secara tender bernilai RM34.68 juta bagi membekalkan 17 peralatan perubatan telah lewat ditandatangani antara 20 hingga 145 hari.

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Pihak kementerian memandang serius akan isu kelewatan menandatangani dokumen kontrak. Namun begitu, pihak kementerian berdepan dengan masalah daripada pihak syarikat yang gagal menyerahkan Jaminan Bank (BG) pada masa yang ditetapkan. Selain itu, setiap draf dokumen kontrak perlu disemak oleh Bahagian Undang-undang sebelum dijilid dan ditandatangani. Pihak kementerian juga telah mengambil tindakan penambahbaikan dengan menyediakan draf kontrak sebelum mesyuarat rundingan kontrak dijalankan. Pihak syarikat juga digesa untuk menyegerakan penyerahan BG dan memberikan justifikasi sekiranya gagal menyerahkan BG dalam masa yang ditetapkan.

16.5.2.2. Bon Pelaksanaan

Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, Bon Pelaksanaan hendaklah dikemukakan dalam tempoh 14 hari dari tarikh SST dan jika petender yang berjaya tidak mengembalikan Bon Pelaksanaan dalam tempoh yang ditetapkan, kegagalan ini hendaklah dimaklumkan kepada Lembaga Perolehan untuk memilih petender lain dalam tempoh sah laku tender. Semakan Audit terhadap 17 kontrak bernilai RM33.78 juta mendapati 7 kontrak bernilai RM27.39 juta dengan Bon Pelaksanaan bernilai RM1.35 juta telah lewat dikemukakan kepada Kementerian antara 11 hingga 163 hari. Semakan Audit selanjutnya terhadap 22 sebut harga bernilai RM6.06 juta mendapati 4 sebut

harga bernilai RM1.44 juta dengan Bon Pelaksanaan bernilai RM43,475 telah lewat dikemukakan kepada Kementerian antara 8 hingga 44 hari. Kelewatan mengemukakan Bon Pelaksanaan ini boleh melambatkan lagi proses menandatangani kontrak. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.8
KELEWATAN MENGEMUKAKAN BON PELAKSANAAN

KAEDAH PEROLEHAN	JUMLAH KONTRAK	NILAI KONTRAK (RM Juta)	NILAI BON (RM Juta)	KELEWATAN (Hari)
Tender	7	27.39	1.35	11 - 163
Sebut Harga	4	1.44	0.04	8 - 44
JUMLAH	11	28.83	1.39	8 - 163

Sumber : Rekod Jabatan Audit Negara

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013

Pihak Kementerian sering berdepan dengan masalah kelewatan penyerahan bon pelaksanaan oleh pihak syarikat. Sering kali alasan yang diberikan adalah karehah pihak bank yang sukar untuk meluluskan permohonan syarikat menyediakan bon terutamanya kepada syarikat-syarikat kecil yang biasanya tidak memiliki fasiliti dengan bank terbabit. Bagi memastikan perkara ini tidak lagi berlaku, peringatan dan amaran kepada pihak syarikat telah diberikan sewaktu mesyuarat rundingan kontrak. Pihak syarikat juga diarahkan untuk memberikan surat justifikasi ataupun surat pengesahan pihak bank jika berlaku kelewatan penyerahan bon.

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 14 Februari 2014

Pihak Kementerian akan mengambil tindakan yang tegas dengan mengeluarkan surat amaran bertempoh kepada syarikat supaya mengemukakan bon pelaksanaan dalam tempoh tambahan 7 hari daripada tarikh akhir tempoh 14 hari yang diberikan. Sekiranya syarikat gagal mengemukakan sebarang maklum balas dalam tempoh tersebut, tawaran kepada syarikat akan dibatalkan.

Pada pendapat Audit, pentadbiran kontrak masih perlu dipertingkatkan khususnya dalam aspek menandatangani kontrak dan mengemukakan Bon Pelaksanaan. Sehubungan itu, Kementerian disyorkan supaya mengambil perhatian yang serius berhubung pengurusan dan pentadbiran kontrak bagi menjaga kepentingan Kerajaan dan melicinkan urusan yang berhubung kait dengan pelaksanaan sesuatu perolehan.

16.5.3. Pengurusan Perolehan

Perolehan peralatan perubatan melibatkan proses pengeluaran tender/sebut harga/pembelian terus yang dibuat sama ada melalui Bahagian Perolehan Kementerian atau HAT mengikut tatacara yang telah ditetapkan. Sebelum tahun 2011, setiap HAT dibenarkan untuk membuat perolehan bernilai kurang daripada RM50,000. Mulai tahun 2011, nilai perolehan yang dibenarkan telah dinaikkan sehingga RM200,000 dan perolehan yang melebihi nilai tersebut akan diuruskan oleh Bahagian Perolehan Kementerian. Semakan Audit terhadap 142 kontrak/sebut harga bagi perolehan peralatan perubatan mendapati perkara seperti berikut:

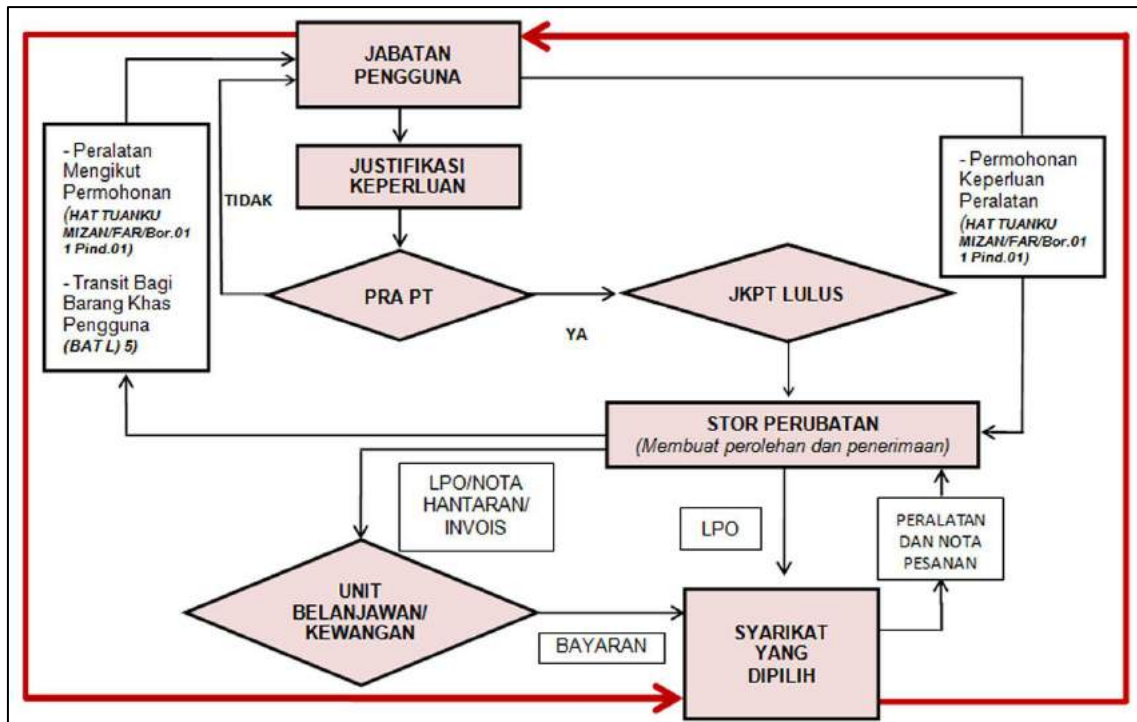
16.5.3.1. Perolehan BPPB Di HAT Tuanku Mizan Tidak Mematuhi Peraturan Kewangan

Carta Alir Fungsi Jabatan Kuartermasters mengenai pengendalian perolehan (Aktiviti 1.2.) menetapkan bagi setiap perolehan BPPB, jabatan pengguna (jabatan yang memerlukan peralatan tersebut) perlu mengemukakan Borang Permohonan Perolehan yang menyatakan justifikasi keperluan peralatan. Justifikasi ini perlu dikemukakan kepada Jawatankuasa Pra Pembelian Terus terlebih dahulu sebelum diluluskan oleh Jawatankuasa Pembelian Terus (JKPT) yang dilantik bagi memastikan perolehan adalah munasabah. JKPT dipengerusikan oleh Pegawai Memerintah dan dianggotai oleh pegawai-pegawai yang dilantik, termasuk wakil jabatan pengguna bagi memilih pembekal. Pemilihan pembekal adalah berdasarkan kepada 3 pembekal yang dicadangkan oleh jabatan pengguna. Bagi permohonan perolehan yang dipersetujui dan diluluskan oleh JKPT, Stor Perubatan akan mengeluarkan Pesanan Kerajaan kepada pembekal yang dipilih. Seterusnya pembekal akan membekalkan peralatan yang dipesan kepada Stor Perubatan. Setelah penerimaan disempurnakan, Stor Perubatan akan mengemukakan dokumen lengkap kepada Bahagian Belanjawan bagi tujuan pembayaran. Selanjutnya, jabatan pengguna perlu memohon pengeluaran peralatan tersebut dari Stor Perubatan dengan menggunakan Borang HAT TUANKU MIZAN/FAR/Bor.01 Pind.1 bagi pengeluaran BPPB guna sama atau Baucar Pengeluaran dan Penerimaan (BAT.L 5B) bagi pengeluaran peralatan khusus sesuatu jabatan. Semakan Audit mendapati peraturan yang ditetapkan berhubung perolehan BPPB telah tidak dipatuhi oleh Jabatan Bedah, HAT Tuanku Mizan seperti butiran berikut:

- a. Penghantaran BPPB melalui 92 Nota Hantaran telah dilakukan secara terus daripada pembekal kepada Jabatan Bedah tanpa melibatkan Stor Perubatan sepertimana yang ditetapkan. Penerimaan peralatan ini telah ditandatangani oleh Pegawai Penyelia dan pegawai lain di Dewan Bedah. **Semakan Audit mendapati tidak ada bukti pegawai tersebut diberi kuasa untuk menerima peralatan yang dibekalkan dan menandatangani dokumen penerimaan.**

- b. Memandangkan proses perolehan yang tidak mengikut prosedur ditetapkan, pihak Audit mendapati 92 Nota Hantaran yang dikemukakan oleh pembekal tidak mempunyai nombor Pesanan Kerajaan. Mengikut penjelasan pegawai terlibat di HAT Tuanku Mizan, permohonan perolehan BPPB tersebut hanya dibuat melalui panggilan telefon dengan alasan keperluan mendesak. Ketidadaan nombor Pesanan Kerajaan ini menyukarkan semakan silang terhadap pembayaran yang dibuat oleh Unit Belanjawan. **Oleh itu, pihak Audit tidak dapat memastikan sama ada bekalan tersebut telah dibuat bayaran, malah tidak diketahui kos yang terlibat dan lokasi penyimpanan peralatan tersebut.**
- c. Justifikasi keperluan hendaklah disediakan oleh jabatan pengguna berdasarkan kepada tujuan dan keperluan semasa BPPB bagi mengelak daripada berlakunya pembaziran. Antara rujukan yang digunakan untuk menyediakan justifikasi keperluan ini ialah keperluan khusus oleh pakar dan juga berpanduan kepada rekod stok (BAT L 20). Bagaimanapun, justifikasi keperluan bagi BPPB yang dibekalkan terus kepada Jabatan Bedah tidak dapat dikemukakan untuk pengauditan. Selain itu, mesyuarat Jawatankuasa Pra Pembelian Terus juga didapati tidak menyediakan minit mesyuarat berkaitan dengan proses tapisan permohonan perolehan. Semakan lanjut mendapati Kad Stok (BAT L 20) tidak disediakan di Jabatan Bedah menyebabkan jumlah dan bilangan BPPB dalam simpanan tidak dapat ditentukan. Selain itu, kaedah stok minimum tidak dapat dilaksanakan. Pihak Audit dimaklumkan oleh Pegawai Penyelia Dewan Bedah bahawa keperluan khusus pakar perubatan hanya dibuat secara lisan menyebabkan justifikasi keperluan BPPB tidak disediakan. Pihak Audit juga dimaklumkan kuantiti BPPB yang telah dibekalkan ini kemudiannya akan dimasukkan ke dalam permohonan keperluan untuk kelulusan JKPT apabila JKPT mengadakan mesyuarat.
- d. Perbandingan antara prosedur yang ditetapkan dengan kaedah pemesanan dan penerimaan sebenar BPPB di Jabatan Bedah ditunjukkan seperti di carta berikut:

CARTA 16.1
CARTA ALIR PROSEDUR PEROLEHAN BAGI
UBAT/PERALATAN PAKAI BUANG DI JABATAN BEDAH HAT TUANKU MIZAN

Sumber: Carta Fungsi Jabatan Kuatermasters Mengenai Pengendalian Perolehan Aktiviti 1.2

Nota:

	Prosedur Ditetapkan
	Pemesanan Dan Penerimaan Di Jabatan Bedah, HAT Tuanku Mizan

16.5.3.2. Peminjaman BPPB

Perenggan 3.9, Garis Panduan Pengurusan Ubat-ubatan dan Bekalan Perubatan Pakai Buang menetapkan sekiranya jabatan memerlukan peralatan perubatan dan pakai buang dengan segera, jabatan boleh membuat pinjaman sebelum Pesanan Kerajaan dikeluarkan dengan mengemukakan Borang Permohonan Pinjaman Peralatan dan Ubat-ubatan yang disokong oleh Jabatan Farmasi. Semakan Audit mendapati Borang Permohonan Pinjaman Peralatan dan Ubat-ubatan sepertimana yang ditetapkan tidak digunakan di HAT Tuanku Mizan. Sebaliknya pelaksanaan pinjaman peralatan telah melibatkan syarikat swasta, namun tidak dapat dipastikan sama ada kaedah pemulangan atau pembayaran dilaksanakan. Selain itu, peraturan berkaitan dengan proses peminjaman peralatan daripada pihak swasta tidak terdapat dalam mana-mana peraturan kewangan yang berkuat kuasa.

16.5.3.3. Borang Permohonan Perolehan

Jabatan Pengguna perlu mengemukakan Borang Permohonan Perolehan yang menyatakan justifikasi keperluan peralatan kepada JKPT. Semakan Audit terhadap Borang Permohonan Keperluan yang telah dikemukakan oleh Jabatan Pengguna kepada JKPT di HAT Tuanku Mizan mendapati tiada ruang

disediakan dalam borang tersebut untuk menunjukkan baki semasa stok dalam simpanan.

Pada pendapat Audit, Kementerian dan HAT Tuanku Mizan perlu memastikan setiap perolehan dan penerimaan BPPB dibuat mengikut prosedur kewangan dan kawalan dalaman yang berkuat kuasa. Ini bagi mengelakkan berlakunya stok berlebihan dan pembaziran akibat stok tamat tempoh. Selain itu, ruangan baki semasa stok dalam simpanan perlu dinyatakan di dalam Borang Permohonan Perolehan sebagai panduan kepada JKPT untuk meluluskan permohonan.

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013

Bagi proses terimaan, ianya dilakukan di Unit Stor tetapi disemak oleh pegawai atau penyelia di Jabatan Pengguna kerana pengguna mempunyai kemahiran dan mengenal peralatan yang dimohon untuk dibeli. Terdapat juga item yang perlu dipinjam daripada syarikat luar kerana keperluan mendesak, namun perkara ini telah dihentikan. Sekiranya terdapat keperluan mendesak dan kecemasan, prosedur kewangan di bawah Arahan Perbendaharaan 55 akan dipatuhi. Mesyuarat Jawatankuasa Pra Pembelian Terus dilakukan sebelum permohonan dibawa ke Jawatankuasa Pembelian Terus. Semua permohonan dari jabatan akan ditapis dan kelulusan diberikan setelah pengguna menjelaskan justifikasi keperluan dan baki simpanan sedia ada tetapi perbincangan dan minit mesyuarat Jawatankuasa Pra Pembelian Terus tidak disediakan. Manakala minit bagi mesyuarat Jawatankuasa Pembelian Terus ada disediakan dan direkodkan. Selain itu, pewujudan ruang yang menunjukkan baki stok sedia ada dan Amount of Monthly Issued Rate (AMIR) di dalam borang permohonan kelulusan perolehan terus juga telah dilaksanakan.

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 14 Februari 2014

Sejak HAT Tuanku Mizan (HATTM) memulakan pengoperasiannya, HATTM tidak mempunyai sebuah Unit Perolehan yang khusus dan fokus dalam menguruskan segala aspek perolehan peralatan dan bekalan kerana perjawatan yang sedia ada berdasarkan kelulusan JPA adalah terhad serta tidak mengikut norma perjawatan Kementerian Kesihatan Malaysia. Memandangkan banyak item BPPB digunakan oleh 7 disiplin kepakaran di Jabatan Bedah, sistem perolehan di HATTM dilaksanakan secara pusat di Jabatan Farmasi. Walau bagaimanapun, banyak kesilapan pembelian telah

berlaku memandangkan barang yang diperlukan adalah amat spesifik dan memerlukan kepakaran staf Jabatan Bedah untuk menentukannya. Bagi mengelakkan kesilapan yang sama berulang, staf Jabatan Bedah dibenarkan membuat tinjauan harga dan spesifikasi sebelum dikemukakan kepada Jabatan Farmasi untuk diurus perolehannya. Staf di Jabatan Bedah tidak lagi dibenarkan menerima bekalan secara terus daripada pembekal tanpa melibatkan Stor Perubatan. Semua penerimaan akan dibuat oleh pegawai di Stor Perubatan yang telah diberi kuasa untuk menerima bekalan.

Terdapat kes kecemasan yang berlaku di luar jangka di HAT yang menyebabkan sesuatu ubat atau BPPB terpaksa diperoleh secara 'forward committal' memandangkan tiada peruntukan pada waktu tersebut. Perkara ini dibuat dengan pembekal yang mempunyai kontrak dengan Kementerian. Pembayaran dibuat setelah HAT menerima peruntukan tambahan/baru. Kementerian melalui BPK tidak lagi membenarkan sebarang perolehan kecemasan yang dilakukan secara 'forward committal'. Semua perolehan akan mengikut prosedur semasa di mana asas pembelian diletakkan mengikut kemampuan. Oleh yang demikian, pemakaian prosedur baru menggunakan RP dan Inden Bestari diperkenalkan. Sekiranya terdapat keperluan mendesak dan kecemasan, prosedur kewangan di bawah Arahan Perbendaharaan 55 akan dipatuhi. Proses mesyuarat Jawatankuasa Pra Pembelian Terus dan Jawatankuasa Pembelian Terus telah ditambah baik di mana minit mesyuarat akan disediakan secara rasmi. Kementerian melalui BPK telah mengeluarkan arahan bahawa justifikasi keperluan akan disediakan oleh setiap jabatan dalam bentuk penjelasan objektif/subjektif bagi memohon pembekalan peralatan perubatan dan dalam bentuk Rancangan Perolehan bagi BPPB. Rekod sejarah penggunaan bermasa dan semakan stok terkini pula menjadi asas kepada permohonan Inden Bestari yang diwujudkan oleh Markas BERKAT yang menunjukkan baki stok sedia ada dan Amount of Monthly Issued Rate (AMIR). Pihak Kementerian melalui BPK, ATM telah mengambil satu langkah penambahbaikan holistik bagi menguruskan kelemahan yang wujud di dalam pengurusan peralatan perubatan hospital ATM. ATM kini sedang dalam proses penjenamaan semula perkhidmatan kesihatannya dengan mewujudkan Sistem Logistik Perubatan (Medical Logistic System – MLS) yang efektif dan efisien. Melalui inisiatif ini, Unit Logistik 93 Depot Perubatan & Pergigian Angkatan Tentera yang bertaraf Stor Bestari di Wangsa Maju telah dinaiktaraf menjadi sebuah Markas Bekalan Farmaseutikal dan Kesihatan Angkatan Tentera (Markas BERKAT).

16.5.4. Pengurusan Bayaran

16.5.4.1. Sijil Pengujian Dan Pentauliahan Serta Sijil Latihan Akhir Tidak Bertarikh

- a. Mengikut Kausa 9.1, kontrak pembekalan dan Arahan Perbendaharaan 99, Pengujian dan Pentauliahan [testing and commissioning (T&C)] serta latihan akhir hendaklah dijalankan bagi pembekalan peralatan perubatan. Sijil yang lengkap bagi kedua-dua perkara tersebut perlu dikemukakan oleh pembekal sebelum pembayaran penuh dibuat. Pengujian dan pentauliahan peralatan adalah bertujuan untuk memastikan peralatan yang diterima lengkap mengikut spesifikasi yang dimohon serta berfungsi dengan baik. Manakala latihan diberikan kepada pengguna bagi tujuan mengoperasi peralatan tersebut. Semakan Audit terhadap baucar bayaran mendapati Sijil Pengujian dan Pentauliahan serta Sijil Latihan Akhir bagi peralatan *Regenerative Medicine System* dan *Thermo Scientific Cryostar NX70* yang dibekalkan di Jabatan Patologi, HAT Tuanku Mizan tidak dinyatakan tarikh pelaksanaannya. Oleh itu, pihak Audit tidak dapat menentukan sama ada pengujian dan pentauliahan serta latihan kepada pegawai telah dijalankan sepertimana yang ditetapkan. Semakan selanjutnya mendapati senarai kehadiran peserta latihan tidak ditandatangani oleh peserta. Selain itu, sebahagian peralatan yang dibekalkan masih lagi dalam bungkusan asal semasa lawatan Audit dijalankan. Bagaimanapun, pembayaran penuh berjumlah RM7.01 juta iaitu RM6.86 juta untuk *Regenerative Medicine System* dan RM0.15 juta untuk *Thermo Scientific Cryostar NX70* telah dibuat kepada pembekal. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.9
DOKUMEN SOKONGAN TIDAK LENGKAP

PERALATAN/PERKARA		REGENERATIVE MEDICINE SYSTEM	THERMO SCIENTIFIC CRYOSTAR NX70
No. Baucar Bayaran		B2145	B1914
Jumlah Bayaran (RM Juta)		6.86	0.15
Sijil Penerimaan Akhir	Tarikh	Tiada	Tiada
	Tandatangan	Ada	Ada
Sijil T&C Dari Pembekal	Tarikh	Tiada	Tiada
	Tandatangan	Ada	Ada
Sijil Tamat Latihan	Tarikh	Tiada	Tiada
	Tandatangan	Ada	Ada
Nama Peserta Latihan	Senarai	Ada	Ada
	Tandatangan Peserta	Tiada	Tiada

Sumber : Rekod Jabatan Audit Negara

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Perolehan peralatan Regenerative Medicine System dan Thermo Scientific Cryostar NX70 berlaku pada hujung bulan Disember 2012 di mana proses

pembayaran untuk peralatan ini terpaksa disegerakan bagi mengelak pembayaran di bawah AP58a. Pengujian dan Pentauliahan serta Latihan Akhir telah dilakukan dalam keadaan tergesa-gesa sehingga dokumentasinya tidak sempurna ketika dimajukan untuk proses pembayaran. Bagaimanapun Kementerian akur dengan kesilapan tersebut dan HAT Tuanku Mizan tidak akan mengulanginya. Jabatan Makmal Perubatan HAT Tuanku Mizan telah mengadakan Pengujian dan Pentauliahan serta Latihan Akhir kepada pengguna buat kali kedua pada 10 Disember 2013 bagi memastikan kebolehgunaan peralatan tersebut. Pihak Kementerian bersetuju dan akur dengan teguran yang dibangkitkan pihak Audit. Oleh itu untuk semua proses pembelian akan datang, Kementerian akan memastikan setiap pembayaran peralatan teknikal disertakan sijil pengujian dan pentauliahan tanpa gagal. Satu perenggan berkaitan keperluan Sijil Pengujian dan Pentauliahan juga akan dimasukkan dalam Surat Tawaran kepada pembekal.

Pada pendapat Audit, Kementerian sepatutnya memastikan dokumen sokongan bagi menuntut pembayaran oleh pembekal lengkap dan sempurna sebelum pembayaran dilakukan. Satu jawatankuasa siasatan perlu ditubuhkan bagi menyiasat dan menentukan sama ada wujud *improper payments* seterusnya mengambil tindakan surcaj mengikut Akta Acara Kewangan.

16.5.5. Pengurusan Penerimaan

16.5.5.1. Penerimaan Peralatan Di HAT Wilayah Kota Kinabalu

- a. Penghantaran peralatan ke HAT Wilayah Kota Kinabalu dikoordinasi oleh BPK untuk fasa pertama mulai bulan November 2010 dan fasa kedua oleh Depot Perubatan dan Pergigian Angkatan Tentera (DPP AT) serta Sel Kargo Wisma Transit Kuala Lumpur. Selain itu, penghantaran terus ke HAT Wilayah Kota Kinabalu juga telah dibuat oleh pembekal peralatan seperti yang dipersetujui dalam kontrak atau sebut harga. Penerimaan peralatan dibuat oleh seorang pegawai daripada Unit TLDM dan dibantu oleh seorang pegawai yang dilantik oleh BPK yang ditempatkan di HAT Wilayah Kota Kinabalu. Berdasarkan kepada senarai yang diperoleh daripada BPK, perolehan 547 peralatan perubatan bernilai RM19.90 juta telah dibuat dan dihantar ke HAT Wilayah Kota Kinabalu bagi tempoh tahun 2010 hingga 2012. Bagaimanapun semasa lawatan Audit dijalankan, senarai peralatan, dokumen penghantaran dan dokumen penerimaan peralatan perubatan oleh HAT Wilayah Kota Kinabalu tidak dapat dikemukakan untuk pengauditan. Berdasarkan senarai perolehan peralatan perubatan yang disediakan oleh BPK, pihak Audit telah melakukan pengesahan fizikal terhadap 235 (43.0%)

peralatan perubatan bernilai RM14.84 juta (74.6%) untuk memastikan kewujudan dan kegunaannya. Kesemua 235 aset tersebut telah dapat disahkan kewujudannya, namun pihak Audit mendapati masih ada peralatan yang diterima dari tahun 2010 tidak ditempatkan di jabatan masing-masing tetapi disimpan di stor hospital seperti di **Gambar 16.1** hingga **16.4**. Keadaan ini berlaku kerana pegawai baru yang ditempatkan di HAT Wilayah Kota Kinabalu menghadapi kesukaran untuk mengenal pasti penempatan dan jabatan pengguna yang sebenar bagi peralatan terlibat kerana ketiadaan maklumat awal.

GAMBAR 16.1

GAMBAR 16.2

*Stor HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Dalam Stor Belum Diagihkan Kerana Kesukaran Mengenal Pasti
Penempatan Dan Jabatan Pengguna Sebenar
(21.08.2013)*

GAMBAR 16.3

GAMBAR 16.4

*Stor HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Dalam Stor Belum Diagihkan Kerana Kesukaran Mengenal Pasti
Penempatan Dan Jabatan Pengguna Sebenar
(21.08.2013)*

- b. Pihak Audit juga dimaklumkan ketika lawatan Audit bahawa keselamatan peralatan perubatan tidak dapat dipastikan kerana sebahagian bangunan hospital ini telah digunakan sementara waktu sebagai tempat kediaman anggota bujang ketika kediaman mereka dalam proses pembaikan. Selain itu, pihak Audit mendapati Senarai Aset Di Lokasi (KEW.PA-7) tidak disediakan manakala Daftar Harta Modal (KEW.PA-2) sedang disediakan semasa lawatan Audit pada bulan Ogos 2013. Kebanyakan ruangan dalam KEW.PA-2 tidak dapat diisi kerana ketiadaan dokumen asas mengenai peralatan perubatan yang telah dibekalkan.

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Kementerian bersetuju bahawa setiap penerimaan peralatan perlu direkodkan oleh pegawai penerima yang dilantik dan pelantikan pegawai penerima telah pun dibuat oleh Kementerian. Pegawai Aset HAT Wilayah Kota Kinabalu telah membuat penerimaan peralatan serta merekodkan kesemua peralatan mengikut keperluan seperti dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007. KEW.PA-2 dan KEW.PA-7 HAT Wilayah Kota Kinabalu telah selesai dan dilengkapkan setelah usaha dibuat untuk mendapatkan dokumen peralatan perubatan di Bahagian Perolehan Kementerian.

Pada pendapat Audit, proses pengujian dan pentauliahan hendaklah dijalankan terhadap peralatan yang dibekalkan bagi memastikan ia berfungsi dan memenuhi spesifikasi ditetapkan, mengemas kini rekod aset dan menempatkan aset-aset di lokasi yang sepatutnya.

16.5.6. Penggunaan Peralatan

16.5.6.1. Penggunaan BPPB Di HAT Tuanku Mizan

a. Borang BAT L Tidak Digunakan Bagi Mengurus BPPB

- i. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2009 menerangkan dengan jelas kaedah dan prosedur yang perlu dipatuhi dalam melaksanakan pengurusan Stor Kerajaan yang melibatkan penggunaan borang-borang khusus. Bagaimanapun Kementerian Pertahanan telah diberi pengecualian oleh Kementerian Kewangan untuk tidak mengguna pakai KEW.PS tertentu. Sebaliknya Kementerian dibenarkan untuk menggunakan borang dalaman sendiri untuk tujuan merekodkan inventori iaitu Borang BAT L. **Lawatan Audit di Jabatan Bedah, HAT Tuanku Mizan pada 11 September 2013 mendapati tiada rekod BAT L disediakan bagi merekodkan penerimaan, penyimpanan, pengeluaran dan penggunaan BPPB sedia ada.** Kad Stok iaitu BAT L 20 juga tidak diselenggarakan. Tanpa rekod BAT L, Jabatan Bedah menghadapi masalah untuk menentukan baki stok peralatan dan keadaan ini boleh menyebabkan pemesanan dan perolehan BPPB melebihi keperluan sebenar. Berdasarkan pemeriksaan fizikal yang dijalankan pada bulan September 2013, pihak Audit mendapati banyak BPPB yang belum digunakan dan masih disimpan di dalam kotak. Bagaimanapun, pihak Audit tidak dapat menentukan bilangan dan kuantiti sebenar peralatan serta kos perolehannya kerana ketiadaan rekod dalam simpanan Jabatan Bedah. **Gambar 16.5** hingga **16.16** menunjukkan BPPB yang masih belum digunakan.

GAMBAR 16.5

GAMBAR 16.6

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Belum Digunakan Dan Masih Disimpan Di Dalam Kotak
(11.09.2013)*

GAMBAR 16.7

GAMBAR 16.8

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Belum Digunakan Dan Masih Disimpan Di Dalam Kotak
(11.09.2013)*

GAMBAR 16.9

GAMBAR 16.10

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Belum Digunakan Dan Masih Disimpan Di Dalam Kotak
(11.09.2013)*

GAMBAR 16.11

GAMBAR 16.12

GAMBAR 16.13

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Belum Digunakan Dan Masih Disimpan Di Dalam Kotak
(11.09.2013)*

GAMBAR 16.14

GAMBAR 16.15

GAMBAR 16.16

HAT Tuanku Mizan
- BPPB Belum Digunakan Dan Masih Disimpan Di Dalam Kotak
(11.09.2013)

- ii. Pihak Audit telah menjalankan lawatan susulan pada 18 September 2013 dan mendapati peralatan perubatan pakai buang telah diasingkan mengikut item. Adalah didapati Kad Stok BAT L 20 telah disediakan bagi 58 daripada 99 item peralatan dan telah dikemukakan untuk semakan Audit.

b. BPPB Telah Tamat Tempoh

Setiap BPPB mempunyai tarikh tamat tempoh yang telah ditetapkan oleh pengeluar. Semakan Audit di Hospital Tuanku Mizan mendapati 17 jenis peralatan pakai buang telah melepasi tarikh tamat tempoh penggunaannya. Selain itu, pihak Audit juga mendapati 10 jenis BPPB akan tamat tempoh sebelum bulan Jun 2014 tetapi masih mempunyai baki stok yang banyak dan dikhuatiri akan tamat tempoh sebelum habis digunakan. Butirannya adalah seperti di **Jadual 16.10** dan **Gambar 16.17** hingga **16.20** menunjukkan contoh BPPB yang telah tamat tempoh penggunaannya.

JADUAL 16.10
SENARAI BPPB YANG TELAH
DAN AKAN TAMAT TEMPOH PENGGUNAAN DI HAT TUANKU MIZAN

PERALATAN	KUANTITI (Unit)	TARIKH TAMAT TEMPOH
Peralatan Telah Tamat Tempoh Penggunaan		
<i>Airtraq Optical Laryngoscope (Turnkey Project)</i>	18	Mei 2011
<i>Tudung Cap (Green)</i>	2,000	Disember 2012
<i>Tudung Cap (Blue)</i>	1,500	Februari 2013
<i>Medisorb Twimpack/Sodalime</i>	112	Mac 2013
<i>Irrigation N/S 1 liter</i>	108	Mac 2013
<i>LMA (Supreme)</i>	180	Mac 2013
<i>LMA (Unique)</i>	100	April 2013
<i>Shoulder Drape</i>	4 kotak	Julai 2013
<i>U Drape</i>	390	September 2013

PERALATAN	KUANTITI (Unit)	TARIKH TAMAT TEMPOH
PF Sterile Glove Size 6.5	440	September 2013
Aquapack Sterile H2O	1,120	Oktober 2013
Protective Apron	800	Mei 2013
Bacteria/Viral Filter	850	Disember 2013
Injection Plain Marcain 5%	5 Vial	Jun 2010
Injection Lignocaine 2%	25 Vial	September 2012
POP Roll size 2	1 Kotak	Oktober 2009
POP Splint size 5	2 kotak	Oktober 2009
Peralatan Akan Tamat Tempoh Penggunaan Sebelum Bulan Jun 2014		
Arthroscopy Irrigation Set	675	Februari 2014
Omnifix (50 ml catheter)	2,120	Mac 2014
NEB Mask Child	450	Mac 2014
Disp Gown XXL (HOGY)	120	April 2014
Extra Spike	800	Mei 2014
Yaunker Suction Handle With Vacuum Control (Adult)	2,850	Jun 2014
Hygroven Filter	2,700	Jun 2014
Arthroscopic Drape With Pouch	240	Jun 2014
Stokinnet (M)	210	Jun 2014
Stokinnet (L)	280	Jun 2014

GAMBAR 16.17

GAMBAR 16.18

HAT Tuanku Mizan
- BPPB Yang Telah Tamat Tempoh Penggunaan
(18.09.2013)

GAMBAR 16.19

GAMBAR 16.20

HAT Tuanku Mizan
- BPPB Yang Telah Tamat Tempoh Penggunaan
(18.09.2013)

c. Wad Perubatan Tidak Beroperasi

HAT Tuanku Mizan mula beroperasi pada tahun 2009 dengan 13 wad telah diwujudkan. Bagaimanapun semasa lawatan Audit pada bulan Februari 2013, didapati wad *Burn and Nuclear Biological and Chemical* dan wad *Female Multi* (ENT/Dental/Ophthalmology) masih tidak beroperasi. Wad yang tidak beroperasi ini menyebabkan peralatan seperti katil, tilam dan *Central Monitoring System* bagi memantau pesakit tidak digunakan. Selain itu, terdapat lekapan dan lengkapan yang ditempatkan di ruang jururawat telah rosak. Butirannya adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 16.21

*Wad Wanita/URL/Pergigian/Oftomologi,
HAT Tuanku Mizan
-Set Katil Dan Tilam Tidak Digunakan
(08.02.2013)*

GAMBAR 16.22

*Burn Unit, HAT Tuanku Mizan
- Central Monitoring System
Tidak Digunakan
(08.02.2013)*

GAMBAR 16.23

*Burn Unit, HAT Tuanku Mizan
- Lekapan Dan Lengkapan Rosak
(08.02.2013)*

GAMBAR 16.24

*Burn Unit, HAT Tuanku Mizan
- Set Katil Dan Tilam Tidak Digunakan
(08.02.2013)*

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013

Kementerian akur bahawa peralatan seperti katil, tilam dan Central Monitoring System bagi memantau pesakit tidak digunakan kerana perjawatan yang terhad diluluskan oleh Agensi Pusat. HAT Tuanku Mizan cuba untuk memaksimumkan penggunaan peralatan tersebut berdasarkan kepada perjawatan staf sedia ada yang hanya diluluskan oleh JPA pada tahap 50% (Fasa 1) daripada permohonan yang diperakui Kementerian Pertahanan pada tahun 2009. Sebagai langkah jangka panjang, satu kertas cadangan penstrukturan semula perjawatan untuk Fasa 2 hospital ini akan dimajukan ke BPK pada bulan Februari 2014.

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 14 Februari 2014

Jabatan Bedah HATTM tidak mempunyai ruang stor yang mencukupi untuk menyimpan semua keperluan bekalan perubatan pakai buanganya. Justeru itu, ruang bilik di Jabatan Day-Care yang kini belum boleh dibuka untuk pesakit digunakan sebagai stor sementara. Sejumlah 468 BPPB disimpan dan dibahagikan kepada 7 kumpulan mengikut stor iaitu bius, uro, gynae, bedah am, CSSD, sutures dan orthopedik. Kesemua BAT L 20 kini telah dikemas kini dan dipantau oleh Ketua Stor BPPB yang telah dilantik. Tindakan pemulangan ubat-ubatan yang telah tamat tempoh ke Jabatan Farmasi telah dilaksanakan untuk tujuan pelupusan. Sebahagian bekalan lain yang juga telah tamat tempoh akan terus digunakan memandangkan ianya masih boleh digunakan kerana ianya bukan terdiri daripada peralatan kritikal yang perlu disteril.

16.5.6.2. Penggunaan Peralatan Perubatan Di HAT Wilayah Kota Kinabalu

- a. HAT Wilayah Kota Kinabalu sebelum ini dikenali sebagai Pusat Perubatan dan Pergigian Angkatan Tentera (PPGAT) Teluk Sepanggar yang berfungsi sebagai klinik tentera, klinik keluarga, rawatan ibu hamil dan pergigian yang beroperasi di kuarters pegawai (C001 dan C002). Mulai tahun 2008, PPGAT Teluk Sepanggar telah berpindah ke bangunan baru yang telah siap pembinaannya pada tahun 2007. Bagaimanapun, penggunaannya ketika itu hanya melibatkan sebahagian kecil ruang lantai (Ground Floor) bangunan kerana ketiadaan perjawatan hospital dan ia diuruskan oleh perjawatan PPGAT Teluk Sepanggar serta dibantu oleh satu unit daripada TLDM. HAT Wilayah Kota Kinabalu ditubuhkan secara rasmi melalui perintah penubuhan bertarikh 7 Januari 2013. Mengikut cadangan dan perancangan oleh MK ATM dan BPK, kekuatan anggota dan pegawai untuk hospital ini adalah seramai 430 jawatan, namun hanya 103 (23.9%) jawatan telah diluluskan. Setakat tarikh lawatan Audit pada bulan Ogos 2013, hanya 43 (41.7%) jawatan telah diisi manakala bakinya yang melibatkan 60 (58.3%) jawatan masih lagi kosong. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 16.11
PERJAWATAN HAT WILAYAH KOTA KINABALU**

PERJAWATAN	BILANGAN JAWATAN			
	DICADANG	DILULUS	DIISI	KOSONG
PEGAWAI	72	15	7	8
Pegawai Tugas Am/Khas (Pentadbiran) dan Pegawai Tugas Iktisas (Pakar/Doktor)				
LAIN-LAIN PANGKAT (Sokongan)	227	39	23	16
AWAM	131	49	13	36
Jururawat/Penolong Pegawai Perubatan/Jururawat Masyarakat/Pembantu Tadbir/Atendan Kesihatan				
JUMLAH	430	103 (23.9%)	43 (41.7%)	60 (58.3%)

- b. Perolehan peralatan perubatan untuk kegunaan hospital ini telah dibuat pada tahun 2007, 2010 dan 2011. Semasa lawatan Audit, sebahagian besar hospital telah beroperasi (walaupun menghadapi kekangan dari aspek perjawatan) kecuali Dewan Bedah, Jabatan Fisiologi dan Wad Lelaki yang masih belum beroperasi. Selanjutnya pihak Audit mendapati kesan daripada masalah perjawatan yang belum diisi sepenuhnya, sebahagian peralatan masih belum digunakan setakat tarikh lawatan Audit pada bulan Ogos 2013. Contoh peralatan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 16.25

*Makmal HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Makmal Masih Belum Dibuka
Sejak Diterima Pada Tahun 2010 Dan
Diletakkan Di Lantai Makmal
(20.08.2013)*

GAMBAR 16.26

*Makmal Pergigian HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Meja Pakar Pergigian Belum Digunakan
Sejak Diterima Pada Tahun 2007
(20.08.2013)*

GAMBAR 16.27

*Makmal Pergigian HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Makmal Pergigian Belum Digunakan
Sejak Diterima Pada Tahun 2010
(20.08.2013)*

GAMBAR 16.28

*Makmal Pergigian HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Makmal Pergigian Belum Digunakan
Sejak Diterima Dalam Tahun 2010
(20.08.2013)*

GAMBAR 16.29

*Dewan Bedah HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Belum Digunakan Sejak
Diterima Pada Tahun 2010
(21.08.2013)*

GAMBAR 16.30

*Dewan Bedah HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Belum Digunakan Dan Masih Dalam
Kotak Sejak Diterima Pada Tahun 2010
(21.08.2013)*

GAMBAR 16.31

*Dewan Bedah HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Belum Digunakan Dan Masih Dalam
Kotak Sejak Diterima Pada Tahun 2010
(21.08.2013)*

GAMBAR 16.32

*Jabatan Fisioterapi HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Belum Digunakan Sejak Diterima
Pada Tahun 2010
(22.08.2013)*

GAMBAR 16.33

*Dewan Bedah HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Belum Digunakan Sejak Diterima
Pada Tahun 2010
(21.08.2013)*

GAMBAR 16.34

*Jabatan Fisioterapi HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Belum Digunakan Sejak Diterima
Dalam Tahun 2010
(22.08.2013)*

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013

Kementerian akur bahawa setiap peralatan yang telah dibekalkan wajar digunakan agar perkhidmatan kepada golongan sasaran dapat diberikan. Sebab utama terdapat peralatan yang belum digunakan ialah kelewatan perjawatan HAT Wilayah Kota Kinabalu yang hanya diluluskan oleh Agensi Pusat pada bulan Januari 2013 iaitu 2 tahun selepas peralatan dibeli pada tahun 2011, di samping masalah kekurangan pakar untuk mengisi kekosongan yang wujud. Justeru banyak aset yang tidak digunakan setelah diterima, terutamanya peralatan untuk kegunaan Pakar seperti di Klinik Pergigian dan Dewan Bedah. Namun usaha sedang giat dibuat untuk menentukan kebolehgunaan peralatan-peralatan tersebut dengan permohonan HAT Wilayah Kota Kinabalu untuk diuji/tauliah semula. Selain itu, masalah ketiadaan pakar dan anggota; kurang bersesuaian dan memerlukan penyenggaraan sivil dan elektrik yang besar dan kekurangan peruntukan senggaraan merupakan penyebab Dewan Bedah, Jabatan Fisiologi dan Wad Lelaki masih tidak dapat beroperasi di HAT Wilayah Kota Kinabalu.

Pada pendapat Audit, HAT Tuanku Mizan perlu meningkatkan sistem pengurusan inventornya dengan mengemas kini rekod BAT L dan menentukan tahap keperluan sebenar. Pembaziran boleh berlaku akibat membeli tanpa perancangan serta secara berlebihan menyebabkan sehingga hampir tarikh luput bekalan tersebut tidak digunakan. Kementerian juga perlu berusaha untuk mendapatkan perjawatan tambahan (ikhtisas dan awam) di setiap hospital supaya perkhidmatan yang disediakan dapat dipertingkatkan lagi. Bagi HAT Wilayah Kota Kinabalu, langkah proaktif perlu diambil bagi memastikan perjawatan yang telah diluluskan diisi sepenuhnya. Ini bagi memastikan peralatan yang telah dibekalkan dapat digunakan secara optimum.

16.5.7. Penyimpanan Peralatan

16.5.7.1. Penyimpanan BPPB Di HAT Tuanku Mizan

- a. Sebahagian daripada BPPB yang dibekalkan memerlukan tempat penyimpanan yang khusus bagi menjamin kebolehgunaannya sebelum tempoh luput tamat. Selain itu, BPPB juga perlu ditempatkan di stor atau tempat yang bersesuaian yang dapat menjamin keselamatan bekalan ini daripada risiko kehilangan atau salah guna. Bagi tujuan tersebut hanya individu yang diberi kebenaran sahaja yang boleh mengambil dan mengeluarkan BPPB dari tempat penyimpanan tersebut. Lawatan Audit di HAT Tuanku Mizan pada 11 September 2013 mendapati BPPB ditempatkan di beberapa lokasi bukan stor seperti di Bilik Kaunseling, Bilik Pegawai Perubatan, Bilik Utiliti Bersih, Bilik Utiliti Kotor, Bilik Rehat, Bilik Prosedur, Bilik Stor Peralatan, Stor Unit CSSD, Stor Unit ICU, Dewan Bedah, Bilik Porter, Bilik Urodinamik dan Stor Dewan Bedah. Selain itu, pihak Audit mendapati kawalan terhadap BPPB ini tidak memuaskan kerana rekod inventori (Borang BAT L 20) bagi merekodkan pengeluaran dan penerimaan bekalan ini tidak diselenggarakan. Ini boleh mendedahkan risiko kehilangan dan penyalahgunaan. **Gambar 16.35** hingga **16.45** menunjukkan antara tempat penyimpanan peralatan BPPB yang terdapat di pelbagai lokasi.

GAMBAR 16.35

GAMBAR 16.36

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Yang Ditempatkan Di Bilik Porter
(11.09.2013)*

GAMBAR 16.37

GAMBAR 16.38

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Yang Ditempatkan Di Bilik Stor Peralatan Dan Bilik Urodinamik
(11.09.2013)*

GAMBAR 16.39

GAMBAR 16.40

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Yang Ditempatkan Di Bilik Utiliti Bersih Dan Bilik Pengeringan
(11.09.2013)*

GAMBAR 16.41

GAMBAR 16.42

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Yang Ditempatkan Di Bilik Urodinamik
(11.09.2013)*

GAMBAR 16.43

GAMBAR 16.44

GAMBAR 16.45

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Yang Ditempatkan Di Bilik Utiliti Bersih
(11.09.2013)*

- b. Pihak Audit telah menjalankan lawatan susulan pada 18 September 2013 dan mendapati pihak HAT Tuanku Mizan telah memindahkan BPPB ini dari pelbagai lokasi ke stor sementara dalam kawasan Dewan Bedah. Lokasi yang dijadikan stor sementara ini dicadang untuk dijadikan bilik pembedahan *sterile*. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati stor sementara ini tidak mempunyai lampu dan bersuhu panas serta diletakkan di atas lantai yang boleh mengakibatkan kerosakan pada BPPB seperti di **Gambar 16.46** hingga **16.49** berikut:

GAMBAR 16.46

GAMBAR 16.47

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Disusun Dan Diletakkan Di Atas Lantai
(18.09.2013)*

GAMBAR 16.48

GAMBAR 16.49

*HAT Tuanku Mizan
- BPPB Disusun Dan Diletakkan Di Atas Lantai
(18.09.2013)*

Pada pendapat Audit, pihak Jabatan Bedah, HAT Tuanku Mizan perlu menyediakan senarai BPPB yang sentiasa digunakan sahaja disimpan di stor jabatan. Kaedah Masuk Dulu Keluar Dulu (FIFO) digunakan dalam penerimaan dan pengeluaran BPPB bagi memastikan dan menjamin BPPB yang hampir tamat tempoh digunakan terlebih dahulu. Selain itu HAT Tuanku Mizan perlu menyediakan kursus berkaitan pengurusan stor kepada pegawai di setiap jabatan agar pengurusan stor di jabatan adalah mengikut prosedur pengurusan stor yang ditetapkan.

Maklum Balas HAT Tuanku Mizan Yang Diterima Pada 9 Disember 2013

BPPB ditempatkan di beberapa lokasi bagi menampung keperluan penyimpanan peralatan tersebut. Bagi memastikan keselamatan BPPB tersebut, ia diletakkan di bilik berkunci yang tidak digunakan. Perkara ini terpaksa dilakukan memandangkan stor sedia ada kecil dan tidak mampu untuk menyimpan BPPB tersebut. Bagi menambah baik perkara ini, bilik-bilik tersebut akan ditukar kepada 4 stor sementara secara pentadbiran dan BPPB dari lokasi sementara telah pun dialihkan ke stor ini kerana lokasi penyimpanan sementara tidak bersesuaian. BPPB tersebut akan dijadikan sebagai stor unit dan pengurusannya akan dilakukan mengikut prosedur pengurusan stor. Peralatan tersebut memerlukan ruangan yang besar untuk tujuan penyimpanan kerana proses sebut harga bagi perolehan BPPB hanya dilakukan beberapa siri mengikut kedudukan kewangan PTJ. Bagaimanapun proses sebut harga bagi BPPB telah dicadangkan untuk dilakukan sekali dalam tempoh 3 bulan. Bagi memastikan perkara ini tidak berulang, kursus pengurusan stor untuk semua staf terlibat akan dilaksanakan. Selain itu, pasukan dalam proses menyediakan rolling cabinet bagi memaksimumkan ruangan stor sedia ada.

16.5.8. Penyenggaraan Peralatan

Penyenggaraan bagi peralatan perubatan Kementerian Pertahanan dilakukan oleh sebuah syarikat konsesi yang telah dilantik oleh Kementerian sejak tahun 2003 dan telah diperbaharui beberapa kali sehingga tamat pada 24 Januari 2012. Selepas tarikh tersebut, penyenggaraan peralatan hospital dibuat oleh pembekal bagi peralatan yang masih di dalam tempoh jaminan. Bagi peralatan yang memerlukan pembaikan atau telah tamat tempoh jaminan tetapi memerlukan penyenggaraan berkala, HAT melantik sama ada pembekal yang sama atau syarikat lain untuk melaksanakan kerja pembaikan/penyenggaraan. HAT Terendak dan Lumut telah membelanjakan peruntukan sedia ada berjumlah RM3.02 juta bagi menampung kos penyenggaraan peralatan perubatan bagi tempoh tahun 2012 hingga April 2013. Butirannya adalah seperti di **Jadual 16.12**. Namun sehingga tarikh lawatan Audit, pihak Kementerian masih belum menandatangani kontrak dengan mana-mana syarikat bagi tujuan menyenggara dan membuat pembaikan peralatan perubatan di hospital ATM.

JADUAL 16.12
PERBELANJAAN PENYENGGARAAN PERALATAN PERUBATAN

HAT	PERUNTUKAN (Sedia Ada Dan Dasar Baru) (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)
Tahun 2012		
Terendak	4.76	0.83
Lumut	8.38	1.30
Jumlah	13.14	2.13
Tahun 2013 (Setakat Bulan April)		
Terendak	4.76	0.42
Lumut	8.38	0.47
Jumlah	13.14	0.89
JUMLAH BESAR	26.28	3.02

Pada pendapat Audit, kontrak penyenggaraan peralatan perubatan perlu disegerakan bagi membolehkan penyenggaraan dilakukan mengikut jadual dan pembaikan peralatan dibuat dengan segera. Ini akan dapat menjamin peralatan perubatan HAT sentiasa dalam keadaan yang baik.

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Kementerian telah memuktamadkan tender penyenggaraan peralatan perubatan dan satu kontrak telah diwujudkan dengan Syarikat Chulia pada 10 Disember 2013 di mana kontrak ini berkuat kuasa selama 3 tahun bermula pada 1 Februari 2014.

16.5.9. Kemudahan Tidak Bersesuaian Di HAT Wilayah Kota Kinabalu

16.5.9.1. Makmal Patologi

Makmal perlu disediakan dengan lekapan dan lengkapan yang bersesuaian supaya kebersihan dapat dikekalkan dan spesimen dapat dianalisis dengan tepat. Semakan Audit mendapati makmal HAT Wilayah Kota Kinabalu tidak disediakan dengan lekapan dan lengkapan (Fixture and Fitting) yang bersesuaian. Didapati peralatan diletakkan di atas meja pejabat dan meja *banquette* yang diperbuat daripada serbuk kayu dimampatkan yang tidak sesuai untuk kegunaan di makmal seperti di **Gambar 16.50**. Selain itu, saluran singki juga telah disediakan untuk binaan meja makmal khusus tetapi disebabkan makmal tidak dibekalkan dengan meja dan singki yang bersesuaian, saluran tersebut terdedah dan boleh membahayakan pekerja makmal seperti di **Gambar 16.51**.

GAMBAR 16.50

*Makmal Patologi, HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Peralatan Diletakkan Di Atas Meja Yang Tidak Sesuai
(20.08.2013)*

GAMBAR 16.51

*Makmal Patologi, HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Makmal Tidak Dibekalkan Dengan Meja Dan Singki
Menyebabkan Saluran Singki Yang Telah Disediakan
Terdedah Dan Boleh Membahayakan Pekerja Makmal
(20.08.2013)*

16.5.9.2. Makmal Pergigian

Semakan Audit di makmal pergigian mendapati peralatan diletakkan di atas *table top* yang rendah dan tidak bersesuaian untuk menempatkan peralatan makmal (**Gambar 16.52** dan **16.53**). Manakala penyedut udara (exhaust fan) tidak dapat digunakan kerana dipasang di tempat yang tiada punca kuasa elektrik seperti di **Gambar 16.54** berikut:

GAMBAR 16.52

*Makmal Pergigian, HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Table Top Yang Rendah Dan Tidak Bersesuaian Untuk Menempatkan Peralatan
(20.08.2013)*

GAMBAR 16.53

GAMBAR 16.54

*Makmal Pergigian, HAT Wilayah Kota Kinabalu
- Exhaust Fan Dipasang Di Tempat Yang
Tiada Punca Kuasa Elektrik
(20.08.2013)*

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013 Dan 14 Februari 2014

Kementerian akur dengan teguran bahawa HAT Wilayah Kota Kinabalu tidak disediakan dengan lekapan dan lengkapan yang bersesuaian di Makmal Patologi. Satu rancangan peningkatan lekapan dan lengkapan telah dimasukkan dalam rancangan kerja senggaraan tahun 2014. Permohonan telah dibuat kepada Pakar Patologi HAT Lumut untuk datang menilai dan memberikan khidmat nasihat bagi peningkatan perkhidmatan makmal perubatan kerana HAT Wilayah Kota Kinabalu tiada kepakaran tersebut. Peruntukan juga telah dimohon untuk pembelian peralatan baru. Rancangan peningkatan lekapan dan lengkapan untuk Makmal Pergigian juga telah dimasukkan dalam rancangan kerja senggaraan tahun 2014.

16.5.10. Kerosakan Peralatan Disebabkan Bekalan Elektrik Tidak Stabil

HAT Terendak mula beroperasi pada tahun 1970 dan merupakan bahagian yang terakhir menerima bekalan elektrik daripada grid elektrik utama yang disalurkan ke Kem Terendak. Akibat daripada bekalan elektrik yang diterima tidak stabil, sebahagian peralatan kolam Hydroterapi di Jabatan Fisioterapi telah mengalami kerosakan. Kesan daripada itu, kandungan klorin di dalam air berlebihan menyebabkan pelantar *stainless steel* berkarat. Peralatan yang telah rosak akibat bekalan elektrik yang tidak stabil adalah seperti di **Gambar 16.55** hingga **16.58**. Pihak JKR telah diminta untuk menilai keperluan dan masalah yang dihadapi di HAT Terendak ini. Hasil penilaian yang dilakukan, HAT Terendak telah disarankan oleh pihak JKR agar membina pencawang elektrik tambahan, memasang jana kuasa tunggu sedia yang baru dan menggantikan kabel bawah tanah dengan kos keseluruhan dianggarkan berjumlah RM1.96 juta. Butiran cadangan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.13
CADANGAN ANGGARAN KOS PEMBAIKAN OLEH JKR TERENDAK

PERKARA	AMAUN (RM Juta)
Membina Pencawang Baru	1.02
Memasang Janakuasa Baru / Tunggu Sedia Baru	0.68
Menaik Taraf Papan Agihan Dan Kabel Perkhidmatan	0.26
JUMLAH	1.96

GAMBAR 16.55

*Jabatan Fisioterapi, HAT Terendak
- Peranti Yang Digunakan Untuk Mengawal/
Memantau Campuran Klorin
(09.04.2013)*

GAMBAR 16.56

*Jabatan Fisioterapi, HAT Terendak
- Pam Selalu Rosak Kerana "Power Surge"
(09.04.2013)*

GAMBAR 16.57

*Jabatan Fisioterapi, HAT Terendak
- Pelantar Stainless Steel Berkarat Disebabkan Kandungan Klorin Yang Tidak Seimbang
(09.04.2013)*

GAMBAR 16.58

Pada pendapat Audit, Kementerian hendaklah mengambil tindakan sewajarnya mengikut syor pihak JKR bagi meningkatkan keupayaan tenaga elektrik di HAT Terendak.

Maklum Balas Kementerian Pertahanan Yang Diterima Pada 31 Disember 2013

Kementerian akur tentang keperluan untuk mewujudkan pencawang elektrik tambahan dan memasang jana kuasa tunggu sedia yang baru serta menggantikan kabel bawah tanah yang telah dicadangkan oleh pihak JKR dengan kos RM1.96 juta agar HAT Terendak dapat beroperasi tanpa sebarang gangguan elektrik. Memandangkan peruntukan ini di bawah OS32000, MK ATM - BPKP akan dilantik sebagai pengurus proses. HAT Terendak telah mendapatkan spesifikasi kerja dan anggaran kos daripada JKR. Seterusnya BPKP telah memajukan permohonan HAT Terendak kepada MK ATM untuk tindakan selanjutnya.

16.6. SYOR AUDIT

Bagi memastikan pengurusan peralatan hospital dapat dilaksanakan dengan lebih teratur dan Kerajaan mendapat *best value for money* terhadap perbelanjaan yang telah dilakukan, adalah disyorkan supaya Kementerian Pertahanan (Kementerian) dan pihak yang berkaitan mempertimbangkan perkara berikut:

16.6.1. Kementerian Pertahanan dan Kementerian Kewangan perlu memberi perhatian sewajarnya terhadap program kesihatan ATM dengan mempertimbangkan dan meluluskan peruntukan kewangan yang secukupnya untuk tujuan perolehan dan penggantian peralatan perubatan;

16.6.2. Kementerian disyorkan supaya mengambil perhatian yang serius berhubung pengurusan dan pentadbiran kontrak bagi menjaga kepentingan Kerajaan dan melicinkan urusan yang berhubung kait dengan pelaksanaan sesuatu perolehan;

16.6.3. Kementerian dan semua PTJ di bawah kawalannya perlu memastikan setiap perolehan dan penerimaan BPPB dibuat mengikut prosedur kewangan dan kawalan dalaman yang ditetapkan. Ini bagi mengelakkan berlakunya stok berlebihan dan pembaziran akibat stok tamat tempoh;

16.6.4. Kementerian dan semua PTJ di bawahnya perlu memastikan peralatan yang dibeli dijalankan pengujian dan pentauliahan serta latihan kepada pengguna sebelum pembayaran penuh dibuat. Proses pengujian dan pentauliahan ini pula hendaklah dijalankan terhadap peralatan yang dibekalkan bagi memastikan ia berfungsi dan memenuhi spesifikasi ditetapkan;

16.6.5. HAT Tuanku Mizan perlu mengemas kini rekod BAT L dengan segera bagi meningkatkan sistem pengurusan inventories dan menentukan tahap keperluan sebenar. Pembaziran boleh berlaku akibat membeli tanpa perancangan serta secara berlebihan menyebabkan sehingga hampir tarikh luput bekalan tersebut tidak digunakan;

16.6.6. Kementerian perlu berusaha untuk mendapatkan perjawatan tambahan (ikhtisas dan awam) di setiap hospital supaya perkhidmatan yang disediakan dapat dipertingkatkan lagi. Bagi HAT Wilayah Kota Kinabalu, langkah proaktif perlu diambil bagi memastikan perjawatan yang telah diluluskan diisi sepenuhnya. Ini bagi memastikan peralatan yang telah dibekalkan dapat digunakan secara optimum; dan

16.6.7. Kementerian perlu menyegerakan kontrak penyenggaraan peralatan perubatan bagi membolehkan penyenggaraan dilakukan mengikut jadual dan pembaikan peralatan dibuat dengan segera. Ini akan dapat menjamin peralatan perubatan HAT sentiasa dalam keadaan yang baik.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 184-199
Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti
Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti
Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN DALAM NEGERI

17. JABATAN SUKARELAWAN MALAYSIA

- PENGURUSAN ANGGOTA PASUKAN SUKARELAWAN MALAYSIA

17.1. LATAR BELAKANG

17.1.1. Ikatan Relawan Rakyat Malaysia (RELA) ditubuhkan pada 11 Januari 1972 di bawah Seksyen 2 Akta (Kuasa-Kuasa Perlu) Darurat 1964. RELA dikawal di bawah Akta (Kuasa-Kuasa Perlu) Darurat 1964 Peraturan-Peraturan Perlu (Ikatan Relawan Rakyat) Pindaan 2005. Pada 21 Jun 2012, Akta (Kuasa-Kuasa Perlu) Darurat 1964 Peraturan-Peraturan Perlu (Ikatan Relawan Rakyat) Pindaan 2005 telah dimansuhkan. Bagi menggantikan Akta tersebut, Akta Pasukan Sukarelawan Malaysia 2012 telah berkuat kuasa pada 22 Jun 2012 dan diwartakan pada 25 Jun 2012. Sehubungan dengan itu, nama Ikatan Relawan Rakyat Malaysia telah ditukar kepada Pasukan Sukarelawan Malaysia. Pada 28 Ogos 2013, Jemaah Menteri telah memutuskan untuk menaik taraf Pasukan Sukarelawan Malaysia menjadi sebuah Jabatan dan telah ditukar nama kepada Jabatan Sukarelawan Malaysia (RELA).

17.1.2. Fungsi utama dan tanggungjawab RELA adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 17.1
FUNGSI UTAMA DAN TANGGUNGJAWAB RELA**

FUNGSI UTAMA	TANGGUNGJAWAB
• memastikan keselamatan, keamanan setempat, kesejahteraan dan keharmonian masyarakat setempat dengan menjadi mata dan telinga Kerajaan dalam aspek keselamatan, sosio-ekonomi dan pembangunan; • berperanan sebagai duta kecil Kerajaan dalam penyebaran dan pelaksanaan dasar Kerajaan, melaksanakan jaringan kerjasama dengan pasukan keselamatan dan lain-lain agensi penguatkuasaan; • menjalankan aktiviti kemasyarakatan dan sosio-ekonomi setempat; dan • membangunkan modal insan melalui latihan yang bersesuaian.	• mengatur serta menentukan perjalanan Operasi Bersepadu dan Operasi Bantuan dengan mengembleng tenaga rakyat untuk berkhidmat secara sukarela; • menentukan laporan harian Penugasan RELA diterima dan dipanjangkan kepada Ketua Pengarah dan pihak atasan Kementerian Dalam Negeri; • menentukan tugas Operasi Bersepadu dan Operasi Bantuan serta Penugasan RELA berjalan dengan lancar mengikut lunas undang-undang; • menentukan arahan-arahan tetap operasi yang dikeluarkan dari semasa ke semasa diikuti oleh negeri-negeri; dan • membantu negeri-negeri bagi keperluan logistik untuk menjalankan tugas operasi yang berkaitan.

Sumber : Rekod RELA

17.1.3. Anggota RELA bermaksud Relawan dan Relawati yang telah berdaftar dan dilantik di bawah Akta Pasukan Sukarelawan Malaysia 2012. Sehingga akhir bulan September 2013, seramai 2,880,843 anggota RELA telah didaftarkan.

17.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan anggota RELA telah diurus dengan teratur, cekap dan berhemat bagi mencapai objektif yang ditetapkan.

17.3. SKOP PENGAUDITAN

17.3.1. Pengauditan terhadap pengurusan anggota RELA meliputi aspek permohonan dan pendaftaran, latihan, perkhidmatan seperti tugas operasi dan kemasyarakatan, bayaran elaun, kemudahan anggota seperti pakaian seragam dan insurans, pengurusan aduan dan pemantauan bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013.

17.3.2. Pengauditan dijalankan di Ibu Pejabat RELA Malaysia (IPRM) dan 4 Pejabat RELA Negeri (PRN) yang dipilih berdasarkan pejabat RELA yang mempunyai bilangan keanggotaan yang paling tinggi bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 iaitu PRN Sarawak, Kelantan, Selangor dan Perak. Selain itu, pengauditan juga dijalankan di 5 Pejabat RELA Daerah (PRD) iaitu Kuching Selatan, Kota Bharu, Klang, Kuala Selangor dan Kinta Utara.

17.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Metodologi pengauditan meliputi penyemakan ke atas fail, rekod dan dokumen berkaitan dengan pengurusan anggota RELA, temu bual dengan pegawai dan anggota yang terlibat dengan pengurusan anggota, analisis terhadap data yang dikemukakan dan lawatan ke stor/tempat penyimpanan pakaian seragam.

17.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Jun 2013 hingga September 2013 mendapati Kementerian Dalam Negeri (KDN)/RELA dengan kerjasama Unit Pemodenan Tadbiran Dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU) telah berjaya membangunkan sistem MyRELA Fasa 1 untuk diguna pakai di IPRM dan semua pejabat negeri/daerah bagi memantapkan lagi pengurusan anggota RELA. Selain itu, RELA juga terlibat secara aktif dalam operasi keselamatan dan kemasyarakatan selaras dengan fungsinya untuk memastikan keselamatan, keamanan, kesejahteraan dan keharmonian masyarakat setempat. Bagaimanapun, secara keseluruhannya pengurusan anggota RELA masih perlu dipertingkatkan. Antara kelemahan yang ditemui adalah seperti berikut:

- i. latihan yang dirancang tidak dapat dilaksanakan dan ramai anggota masih belum menghadiri Taklimat Pengenalan RELA;
- ii. kawalan dalaman pengurusan kewangan yang lemah. Terdapat cek yang ditunai dari bank dibawa balik ke PRN tanpa pengiring keselamatan;
- iii. perolehan pakaian seragam di luar kontrak panel tanpa kelulusan dan pengurusan pakaian seragam tidak teratur; dan
- iv. tempoh pengurusan aduan diselesaikan melebihi dari tempoh yang ditetapkan iaitu 15 hari melibatkan 21 aduan.

Penjelasan lanjut mengenai perkara yang ditemui serta ulasan RELA adalah seperti di perenggan berikut:

17.5.1. Prestasi Pengurusan Anggota RELA

17.5.1.1. Anggota RELA Yang Berdaftar

Mengikut rekod RELA, seramai 2,880,843 anggota RELA telah berdaftar setakat 30 September 2013. Bilangan anggota RELA telah meningkat seramai 137,234 (4.8%) anggota iaitu daripada seramai 2,874,181 anggota pada tahun 2011 kepada 3,011,415 anggota pada tahun 2012. Bagaimanapun, sehingga bulan September 2013 bilangan anggota berdaftar telah berkurangan seramai 130,572 (4.3%) kepada 2,880,843. Peningkatan bilangan anggota pada tahun 2012 adalah kerana RELA telah mengadakan program penambahan anggota secara besar-besaran. Pada tahun 2013, bilangan keanggotaan RELA menurun kerana Bahagian Pengurusan Teknologi Maklumat, KDN melakukan pembersihan data bagi mengeluarkan data anggota yang telah meninggal dunia, data diragui dan data bertindih. Jumlah pembersihan data anggota bagi 4 negeri yang dilawati oleh pasukan Audit adalah seramai 72,378 anggota. Sehingga bulan September 2013, PRN Selangor mencatatkan bilangan anggota paling ramai iaitu 520,904 anggota manakala PRN Perlis mencatatkan bilangan anggota paling kurang iaitu seramai 36,356 anggota. Maklumat terperinci adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.2
ANGGOTA RELA YANG BERDAFTAR BAGI TEMPOH
TAHUN 2011 HINGGA BULAN SEPTEMBER 2013

PEJABAT RELA NEGERI	ANGGOTA YANG BERDAFTAR		
	2011	2012	2013 (Setakat Bulan September)
Johor	171,327	183,699	170,645
Kedah	144,583	154,834	143,403
Kelantan	244,195	254,044	239,464
Melaka	86,778	89,570	87,339
Negeri Sembilan	120,070	126,756	114,396
Pahang	199,553	207,800	189,876
Perak	277,325	289,657	274,724
Perlis	35,059	41,335	36,356
Pulau Pinang	224,515	228,042	226,289
Sabah	271,480	283,888	288,059
Sarawak	206,678	225,017	215,501
Selangor	528,544	547,417	520,904
Terengganu	201,077	210,660	206,280
Wilayah Persekutuan	162,997	168,696	167,607
JUMLAH	2,874,181	3,011,415	2,880,843

Sumber : Rekod Ibu Pejabat RELA

17.5.1.2. Prestasi Permohonan Menjadi Anggota RELA

- a. Dari tahun 2011 hingga 30 September 2013, bilangan permohonan pendaftaran untuk menjadi anggota RELA yang diterima, dilulus dan ditolak di PRN yang dilawati adalah seperti di **Jadual 17.3**. Di PRN Sarawak, permohonan pendaftaran anggota yang diterima bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013 adalah sebanyak 61,228 permohonan. Daripada jumlah tersebut sebanyak 61,162 permohonan (99.9%) telah diluluskan. Terdapat 66 permohonan ditolak pada tahun 2012, antaranya disebabkan pemohon telah berdaftar di daerah lain, pemohon tidak cukup umur dan pemohon adalah orang kurang upaya (OKU). Di PRN Kelantan, bilangan permohonan pendaftaran anggota yang diterima untuk tempoh tahun 2011 hingga 2013 adalah sebanyak 21,186 permohonan dan semua permohonan tersebut telah diluluskan. Di PRN Selangor pula, sebanyak 98,003 permohonan diterima dan semua permohonan tersebut diluluskan. Jumlah permohonan pendaftaran anggota di PRN Selangor bagi tahun 2013 adalah rendah iaitu hanya sebanyak 249. Mengikut keterangan PRN Selangor, jumlah tersebut belum termasuk data permohonan anggota yang belum dikunci masuk ke dalam sistem MyRELA.
- b. Di PRN Perak pula, hanya satu daripada sebanyak 160,842 permohonan yang diterima telah ditolak. PRN Perak menunjukkan penurunan ketara permohonan pendaftaran keanggotaan iaitu daripada sebanyak 143,454 pada tahun 2011 kepada sebanyak 14,183 pada tahun 2012. Bagaimanapun, tiada permohonan pendaftaran yang ditolak bagi PRN Kelantan dan Selangor bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013 kerana permohonan tersebut akan dikembalikan terus kepada pemohon dan tidak akan diproses sekiranya tidak memenuhi syarat seperti pemohon bukan warganegara Malaysia. Maklumat terperinci adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.3
PERMOHONAN PENDAFTARAN ANGGOTA RELA YANG DITERIMA, DILULUS
DAN DITOLAK BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN SEPTEMBER 2013

PEJABAT RELA NEGERI	PERMOHONAN PENDAFTARAN ANGGOTA RELA YANG DITERIMA, DILULUS DAN DITOLAK								
	2011			2012			2013 (Setakat Bulan September)		
	TERIMA	LULUS	TOLAK	TERIMA	LULUS	TOLAK	TERIMA	LULUS	TOLAK
Kelantan	8,584	8,584	0	10,354	10,354	0	2,248	2,248	0
Perak	143,454	143,454	0	14,183	14,183	0	3,205	3,204	1
Sarawak	42,186	42,186	0	17,908	17,842	66	1,134	1,134	0
Selangor	78,917	78,917	0	18,837	18,837	0	249	249	0
JUMLAH	273,141	273,141	0	61,282	61,216	66	6,836	6,835	1

Sumber : Rekod PRN

Maklum Balas Ibu Pejabat RELA Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Proses pengambilan anggota RELA merupakan satu proses yang berterusan dan pihak RELA sentiasa mengemaskini jumlah keanggotaan RELA dari semasa ke semasa. Jumlah terkini anggota sehingga 5 Februari 2014 seramai 2.91 juta.

Pada pendapat Audit, prestasi pendaftaran anggota RELA adalah baik di mana jumlah keanggotaan telah meningkat kepada 3.02 juta anggota sehingga akhir tahun 2012 dan seramai 2.88 juta anggota sehingga akhir bulan September 2013 selepas kerja pembersihan data dijalankan pada tahun 2013.

17.5.1.3. Pembatalan Keahlian

Seksyen 14 Akta Pasukan Sukarelawan Malaysia 2012 menyatakan bahawa Ketua Pengarah atau seorang pegawai yang diberi kuasa olehnya boleh menamatkan keanggotaan seorang anggota RELA. Semakan Audit mendapati bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013, seramai 20 anggota dan 16 anggota telah dibatalkan keahliannya pada tahun 2011 dan 2012 masing-masing. Manakala sehingga bulan September 2013, tiada pembatalan keahlian. Analisis Audit mendapati PRN Selangor dan PRN Wilayah Persekutuan mencatatkan bilangan pembatalan pendaftaran anggota yang paling ramai iaitu sebanyak 5 kes dan 6 kes masing-masing bagi tahun 2011 dan 2012. Antara sebab utama keanggotaan ahli dibatalkan adalah kerana anggota terlibat dengan rasuah, pemalsuan dokumen dan penagihan dadah. Pembatalan pendaftaran anggota RELA yang telah melanggar undang-undang/peraturan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.4
PEMBATALAN PENDAFTARAN ANGGOTA RELA
YANG MELANGGAR UNDANG-UNDANG/PERATURAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN SEPTEMBER 2013

PEJABAT RELA NEGERI	PEMBATALAN PENDAFTARAN ANGGOTA RELA			SEBAB PEMBATALAN
	2011	2012	2013 (Setakat Bulan September)	
Melaka	2	3	0	Memalsukan Dokumen (Perjalanan Pendatang Asing)
Negeri Sembilan	0	1	0	SPRM
Pahang	0	1	0	Memalsukan Lesen Senjata
Perak	3	2	0	SPRM
Sabah	0	3	0	Penagihan Dadah
Sarawak	3	0	0	Penipuan Tuntutan
Selangor	5	0	0	SPRM / Kutip Derma
Terengganu	4	0	0	Penagihan Dadah
Wilayah Persekutuan	3	6	0	SPRM
JUMLAH	20	16	0	

Sumber : Rekod IPRM

Pada pendapat Audit, RELA telah mengambil tindakan sewajarnya dengan membatalkan keahlian terhadap anggota yang telah melanggar peraturan sedia ada.

17.5.2. Prestasi Pembayaran Elaun Kepada Anggota RELA

17.5.2.1. Pada peringkat awal penubuhan RELA pada tahun 1972, tiada elaun dibayar kepada anggotanya. Bagaimanapun, pada tahun 2006 elaun kepada anggota mula dibayar di mana semua urusan pembayaran elaun diuruskan oleh IPRM dan dicajkan kepada perbelanjaan mengurusnya. Pada tahun 2011, Negeri Sabah dan Sarawak telah menguruskan pembayarannya sendiri di mana bayaran elaun telah dicajkan kepada vot perbelanjaan mengurus negeri masing-masing. Mulai tahun 2012, bayaran elaun anggota semua negeri yang lain masih diuruskan oleh IPRM tetapi ia dicajkan kepada perbelanjaan mengurus setiap PRN. PRN Negeri Sembilan, Pulau Pinang, Terengganu dan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur telah menguruskan bayaran elaun masing-masing di mana peruntukan perbelanjaan tahunan negeri akan disalurkan kepada negeri mulai bulan Jun 2013. Butiran terperinci berkenaan pembayaran elaun kepada anggota RELA bagi tahun 2011 hingga bulan September 2013 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.5
JUMLAH ELAUN YANG TELAH DIBAYAR KEPADA ANGGOTA RELA
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN SEPTEMBER 2013

IBU PEJABAT RELA MALAYSIA/PEJABAT RELA NEGERI	JUMLAH ELAUN YANG TELAH DIBAYAR KEPADA ANGGOTA RELA		
	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta) (Setakat Bulan September)
Ibu Pejabat RELA Malaysia	29.42	63.97	22.63
Johor	0	2.53	0.38
Kedah	0	0.45	0.11
Kelantan	0	1.97	0.17
Melaka	0	0.41	0.13
Negeri Sembilan	0	0.02	1.64
Pahang	0	0.99	0.13
Perak	0	0.61	0.30
Perlis	0	0.26	0.11
Pulau Pinang	0	0.11	1.02
Sabah	0.57	3.04	0.79
Sarawak	3.07	10.35	3.81
Selangor	0	2.52	0.24
Terengganu	0	0.83	1.19
W.P Kuala Lumpur	0	0.006	1.21
JUMLAH	33.06	88.06	33.86

Sumber : Rekod IPRM

17.5.2.2. Analisis Audit terhadap **Jadual 17.5** menunjukkan bayaran elaun kepada anggota RELA telah meningkat sejumlah RM55 juta (62.5%) iaitu daripada RM33.06 juta pada tahun 2011 kepada RM88.06 juta pada tahun 2012. Sehingga bulan September 2013, jumlah bayaran elaun kepada anggota RELA adalah berjumlah RM33.86 juta. Peningkatan RM55 juta pada tahun 2012 adalah disebabkan penglibatan anggota RELA dalam aktiviti yang dianjurkan Kerajaan seperti Perhimpunan Hari Belia Negara. Selain itu, peningkatan bayaran elaun kepada anggota RELA juga disebabkan peningkatan kadar elaun dari RM5.80 sejam kepada RM7.80 sejam bagi pegawai dan dari RM4.00 sejam kepada RM6.00 sejam bagi lain-lain pangkat berkuat kuasa mulai 1 Februari 2012.

Pada pendapat Audit, peningkatan prestasi bayaran elaun kepada anggota RELA bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013 menunjukkan penglibatan anggota RELA yang semakin aktif dalam operasi keselamatan dan kemasyarakatan selain kenaikan kadar elaun yang diluluskan oleh Kerajaan.

17.5.3. Pengurusan Pendaftaran Anggota

Mengikut Seksyen 7(1) Akta Pasukan Sukarelawan Malaysia 2012 yang berkuat kuasa mulai 22 Jun 2012, seseorang yang berumur lapan belas tahun dan ke atas yang berupa seorang warganegara dan bukan seorang anggota Angkatan Tentera Malaysia atau mana-mana pasukan atau skim sukarelawan yang ditubuhkan di bawah mana-mana undang-undang bertulis boleh memohon secara bertulis kepada Ketua Pengarah untuk didaftarkan sebagai seorang anggota RELA. Seksyen 7(3) Akta tersebut pula menyebut 'seseorang hendaklah disifatkan sebagai telah didaftarkan sebagai anggota RELA apabila disampaikan kepadanya notis oleh Ketua Pengarah' atau seseorang pegawai yang diberi kuasa oleh Ketua Pengarah bahawa beliau telah dipilih untuk didaftarkan. Selain itu, mengikut Seksyen 8 Akta tersebut, Ketua Pengarah hendaklah mengeluarkan suatu perakuan pelantikan dalam bentuk kad keselamatan kepada setiap anggota RELA. Semakan Audit terhadap pengurusan pendaftaran anggota RELA mendapati perkara seperti berikut:

17.5.3.1. Sistem i-RELA

Sistem Maklumat Anggota RELA (SISMAR) telah mula digunakan pada tahun 2000 sehingga tahun 2004 bagi memproses kad keanggotaan. Sistem ini mengandungi maklumat keanggotaan RELA di peringkat IPRM dan dapat digunakan di peringkat IPRM sahaja. Pada tahun 2004, SISMAR diganti dengan sistem i-RELA iaitu satu sistem pangkalan data yang telah dibangunkan oleh sebuah syarikat. Sistem i-RELA mula beroperasi pada tahun 2004 dan telah diperluaskan penggunaannya ke peringkat negeri dan daerah. Skop utama

sistem i-RELA pada ketika itu adalah meliputi modul Keahlian RELA, Latihan dan Operasi Dan Tangkapan. Semakan Audit mendapati modul Operasi Dan Tangkapan tidak digunakan di mana maklumat berkenaan operasi tidak dikunci masuk dalam sistem berkenaan. Pencapaian sistem i-RELA terhad kepada negeri dan daerah sahaja. Bagi proses pemantauan, IPRM perlu menggunakan kata laluan negeri atau daerah untuk menjana laporan dari Pejabat RELA Negeri/Daerah. Pada 31 Julai 2011, selaras dengan *Key Performance Indicator* (KPI) YB. Menteri di Kementerian Dalam Negeri iaitu untuk mencapai sasaran keahlian melebihi 2.5 juta anggota, penambahan kepada kerja teras RELA telah membawa kepada transformasi terhadap sistem i-RELA. Beberapa penambahan skop telah dilakukan seperti Kehormat RELA, Persenjaan, Kepelbagaian Laporan dan Pendaftaran Online. Bagaimanapun, sistem i-RELA tidak lagi dapat menampung penambahan skop baru kerana data anggota RELA yang semakin bertambah. Prestasi sistem i-RELA mula menurun dan gagal untuk mengeluarkan laporan statistik serta mengalami gangguan. Kesan daripada penambahan skop, sistem i-RELA tidak mampu mengintegrasikan data anggota RELA yang semakin bertambah. Sistem ini telah diberhentikan pada 8 Disember 2012 dan digantikan dengan sistem MyRELA.

17.5.3.2. Sistem MyRELA

- a. Sistem MyRELA dibangunkan pada bulan Januari 2012 dengan kerjasama Bahagian Pengurusan Teknologi Maklumat KDN dan MAMPU. MyRELA dibangunkan melalui Fasa I dan II. Fasa I mengandungi modul Mengurus Keanggotaan Ahli Biasa, Mengurus Keanggotaan Ahli Kehormat dan Menyelenggara Platun. Fasa I siap dibangunkan pada akhir tahun 2012. Sistem ini membolehkan IPRM, PRN, PRD dan Pusat Latihan RELA melakukan proses yang melibatkan modul di atas. Semakan Audit mendapati sistem MyRELA telah berjaya dilaksanakan di Ibu Pejabat dan semua pejabat RELA.
- b. Fasa II Sistem MyRELA mengandungi modul Mengendalikan Kursus, Mengurus Penugasan, Mengendalikan Aduan Berkaitan Ahli, Pembekalan Uniform (Logistik) Dan Penyelenggaraan Senjata Api. Semakan Audit mendapati Fasa II telah mula dibangunkan dengan modul Mengendalikan Kursus dan Mengurus Penugasan pada bulan Julai 2013.

Pada pendapat Audit, apabila sesuatu sistem perkomputeran dibangunkan dan telah ditauliahkan, setiap modul yang terdapat di dalam sistem berkenaan seharusnya diguna pakai supaya objektif pembangunan modul berkenaan dapat dicapai. Selain itu, pembangunan modul untuk mengurus penugasan di bawah MyRELA Fasa II seharusnya diberi perhatian utama

oleh pihak RELA. Dengan pelaksanaan modul penugasan, maklumat berkenaan anggota RELA yang bertugas sama ada dalam operasi dan kemasyarakatan dapat dikunci masuk ke dalam sistem MyRELA. Laporan penugasan harian/bulanan yang dijana akan dapat meningkatkan pemantauan operasi yang dijalankan oleh anggota RELA dan menentukan status anggota yang aktif.

Maklum Balas Ibu Pejabat RELA Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Fasa II pembangunan sistem MyRELA sedang dibangunkan oleh Bahagian IT, KDN akan dilaksanakan secara berperingkat mengikut modul. Modul Latihan yang merupakan salah satu modul di dalam Fasa II sistem MyRELA sudah disiapkan dan dijangka akan mula digunakan pada pertengahan bulan Februari 2014.

17.5.4. Latihan

17.5.4.1. Peruntukan Latihan Kepada Anggota RELA

- a. Seksyen 10, Akta Pasukan Sukarelawan Malaysia 2012 menetapkan tiap-tiap anggota hendaklah menjalani latihan sebagaimana yang ditetapkan oleh Ketua Pengarah untuk menyesuaikan dengan tugas yang anggota mungkin dipanggil untuk melaksanakannya. Bagi tujuan tersebut, Bahagian Latihan RELA telah memohon bajet berjumlah RM10.99 juta setiap tahun bagi tahun 2011, 2012 dan 2013 untuk latihan tahunan di Pusat Latihan RELA Wilayah (PLRW). Bagaimanapun, hanya RM0.24 juta (2.2%), RM2.60 juta (23.7%) dan RM7.14 juta (64.9%) diluluskan pada tahun 2011, 2012 dan 2013. Daripada jumlah peruntukan latihan yang diluluskan, perbelanjaan sebenar bagi tahun 2011, 2012 dan 2013 (sehingga bulan September) untuk PLRW Timur, Utara, Selatan, Negeri Sabah dan Sarawak adalah sejumlah RM0.23 juta (95.8%), RM2.58 juta (99.2%) dan RM6.67 juta (93.4%) masing-masingnya. Butiran terperinci adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.6
PERMOHONAN, PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN LATIHAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013 (SETAKAT SEPTEMBER)

TAHUN	PERMOHONAN BAJET (RM Juta)	PERUNTUKAN YANG DILULUSKAN (RM Juta)	LULUS (%)	PERBELANJAAN SEBENAR (RM Juta)	PERBELANJAAN (%)
2011	10.99	0.24	2.2	0.23	95.8
2012	10.99	2.60	23.7	2.58	99.2
2013 (Setakat September)	10.99	7.14	64.9	6.67	93.4

Sumber : Maklum Balas Daripada Bahagian Latihan IPRM Bertarikh 08.10.2013

Nota : Agihan Peruntukan Sebenar Kepada PLRW Dan Negeri Sarawak Adalah Bergantung Pada Pertimbangan Dan Kelulusan Bahagian Kewangan IPRM

- b. Berdasarkan **Jadual 17.6** di atas, didapati peruntukan tahunan yang diluluskan untuk latihan anggota RELA bukan peruntukan sebenar yang dipohon iaitu 2.2%, 23.7% dan 64.9% bagi tahun 2011, 2012 dan 2013 di mana menjejaskan perancangan latihan khususnya dengan peningkatan bilangan anggota RELA yang bertambah secara mendadak pada tahun 2011 dan 2012.

17.5.4.2. Latihan Kepada Anggota RELA

- a. PLRW merupakan institusi latihan yang diwujudkan untuk mengendalikan kursus yang berkaitan dengan bidang tugas dan tanggungjawab kepada setiap peringkat anggota sama ada ahli mahupun pegawai RELA. Semua PLRW terletak di bawah pentadbiran IPRM. Peranannya meliputi pelaksanaan latihan, pentadbiran dan kewangan serta keperluan logistik. PLRW adalah merangkumi Wilayah Selatan, Wilayah Utara, Wilayah Timur, Negeri Sabah dan RELA Negeri Sarawak.
- b. Perancangan latihan melalui takwim tahunan adalah melalui semua Pusat Latihan RELA termasuklah RELA Negeri Sarawak. Perancangan latihan perlu dihantar ke Bahagian Latihan IPRM untuk diluluskan melalui Jawatankuasa Latihan yang dipengerusikan oleh Ketua Pengarah RELA dan bersidang sekurang-kurangnya sekali setahun sebelum latihan dapat dilaksanakan sepenuhnya. Latihan yang telah dirancang, dilaksana dan pencapaian bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.7
LATIHAN YANG DIRANCANG, DILAKSANA DAN PENCAPAIAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013 (SETAKAT SEPTEMBER)

NAMA LATIHAN	LATIHAN YANG DIRANCANG, DILAKSANA DAN PENCAPAIAN								
	2011			2012			2013 (Setakat September)		
	RANCANG	LAKSANA	PENCAPAIAN (%)	RANCANG	LAKSANA	PENCAPAIAN (%)	RANCANG	LAKSANA	PENCAPAIAN (%)
Kursus Asas RELA	80	33	41.3	80	27	33.8	50	40	80.0
Kursus Kepimpinan Dan Pengurusan RELA	8	0	0	8	0	0	8	1	12.5
Kursus Pengurusan Dan Pengendalian Senjata Api	6	6	100	6	0	0	8	1	12.5
Kursus Platoon Bantuan Khas RELA	3	2	66.6	3	0	0	4	0	0
Kursus Pemantapan Berkawat	0	0	0	8	4	50.0	0	0	0
Kursus TOT	0	0	0	4	4	100	4	2	50.0
Kursus Skuad Muda RELA	50	41	82.0	50	19	38.0	50	14	28.0

NAMA LATIHAN	LATIHAN YANG DIRANCANG, DILAKSANA DAN PENCAPAIAN								
	2011			2012			2013 (Setakat September)		
	RANCANG	LAKSANA	PENCAPAIAN (%)	RANCANG	LAKSANA	PENCAPAIAN (%)	RANCANG	LAKSANA	PENCAPAIAN (%)
Kursus Asas RELA (Pekerja Khidmat Singkat)	0	0	0	0	4	200	0	0	0
Kursus Asas RELAWATI	6	7	116.6	0	0	0	0	0	0
Kursus Ketua Platon	6	5	83.3	0	0	0	0	0	0
Kursus Ketua Perhubungan RELA Mukim	6	6	100	0	0	0	0	0	0
JUMLAH	165	100	-	159	58	-	124	58	-

Sumber : Rekod IPRM

- c. Analisis Audit terhadap **Jadual 17.7** di atas menunjukkan daripada 448 kursus yang dirancang bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 hanya 216 (48.2%) kursus yang telah berjaya dilaksanakan. Ini menunjukkan lebih separuh (51.8%) kursus yang dirancang tidak dapat dilaksanakan. Bagaimanapun, perancangan berdasarkan takwim tahunan tidak dijadikan sasaran wajib Jabatan kerana kekangan peruntukan yang diluluskan.
- d. Analisis Audit juga mendapati pencapaian sebenar anggota yang menjalani latihan bagi keseluruhan PLRW telah melebihi sasaran 7,000 anggota seperti yang telah ditetapkan. Maklumat terperinci adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.8
PESERTA KURSUS MENGIKUT PUSAT LATIHAN RELA
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013 (SETAKAT SEPTEMBER)

PUSAT LATIHAN RELA WILAYAH	PESERTA KURSUS MENGIKUT PUSAT LATIHAN RELA			
	2011	2012	2013 (Setakat September)	JUMLAH
Pusat Latihan RELA Wilayah Utara	3,493	2,102	2,332	7,927
Pusat Latihan RELA Wilayah Timur	3,817	2,040	2,075	7,932
Pusat Latihan RELA Wilayah Selatan	3,167	1,891	1,601	6,659
Pusat Latihan RELA Negeri Sabah	3,458	2,010	1,453	6,921
RELA Negeri Sarawak	602	285	845	1,732
JUMLAH	14,537	8,328	8,306	31,171

Sumber : Rekod IPRM

- e. Dari tahun 2011 hingga bulan September 2013, seramai 31,171 anggota telah menghadiri kursus di 4 PLRW dan di RELA Negeri Sarawak berbanding dengan jumlah anggota baru bagi 4 PRN yang dilawati adalah seramai 445,104 anggota. Dengan ini, masih terdapat ramai anggota yang belum menghadiri kursus.

17.5.4.3. Taklimat Pengenalan RELA

- a. Di peringkat negeri, Sesi Taklimat Pengenalan RELA diadakan bagi memberi kefahaman asas mengenai peranan, fungsi dan tanggungjawab pasukan RELA untuk mereka yang baru mendaftar sebagai anggota RELA. Ia juga diadakan sebagai satu cara untuk menyemai sifat setia kawan dan cinta kepada pasukan dan negara. Sesi Taklimat Pengenalan RELA dilaksanakan selama satu hari oleh Pegawai RELA Daerah (PRD) di bawah pengawasan Pengarah RELA Negeri (PRN) dengan menyasarkan seramai 2.5 juta orang rakyat Malaysia dalam pasukan RELA dengan purata pengambilan 300 hingga 500 ahli sebulan. Kuota kehadiran bagi Sesi Taklimat Pengenalan RELA adalah seramai 100 orang peserta dengan kos perbelanjaan makanan sebanyak RM10 sehari bagi seorang peserta. Silibus dalam sesi taklimat sehari ini melibatkan Modul Pengurusan/Pentadbiran; Modul Disiplin; Modul Jati Diri; Modul Pengenalan Kepada Pasukan RELA; Modul Perundangan; dan Modul Penyatuan Dan Perpaduan.
- b. Semakan Audit di Pejabat RELA Negeri yang dilawati mendapati ramai anggota RELA yang belum menghadiri Sesi Taklimat Pengenalan RELA. Maklumat terperinci berkaitan anggota RELA yang telah dan belum menghadiri sesi taklimat pengenalan RELA adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.9
BILANGAN ANGGOTA YANG TELAH/BELUM MENGHADIRI SESI TAKLIMAT
PENGENALAN RELA BERBANDING BILANGAN ANGGOTA BARU BERDAFTAR
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013

PEJABAT RELA NEGERI	BIL. ANGGOTA BARU BERDAFTAR			BIL. SESI TAKLIMAT PENGENALAN RELA YANG TELAH DIADAKAN			BIL. ANGGOTA YANG TELAH MENGHADIRI SESI TAKLIMAT PENGENALAN RELA			BIL. ANGGOTA YANG BELUM MENGHADIRI SESI TAKLIMAT PENGENALAN RELA		
	2011	2012	2013 (Setakat Sept.)	2011	2012	2013 (Setakat Sept.)	2011	2012	2013 (Setakat Sept.)	2011	2012	2013 (Setakat Sept.)
Sarawak	42,186	17,771	1,310	35	13	11	5,924	1,060	1,641	36,262	16,711	0
Kelantan	8,584	10,354	2,248	31	9	1	3,181	995	100	5,403	9,359	2,148
Selangor	180,637	18,894	2,279	22	26	3	4,709	5,153	500	175,928	13,741	1,779
Perak	143,454	14,183	3,204	122	17	0	21,589	1,618	0	121,865	12,565	3,204
JUMLAH	374,861	61,202	9,041	210	65	15	35,403	8,826	2,241	339,458	52,376	7,131

Sumber : Rekod Di PRN

- c. Dari tahun 2011 hingga bulan September 2013, sebanyak 445,104 anggota baru telah berdaftar di PRN Sarawak, Kelantan, Selangor dan Perak. PRN Selangor mempunyai bilangan anggota baru berdaftar paling ramai iaitu 201,810 anggota diikuti oleh Perak (160,841 anggota), Sarawak (61,267 anggota) dan Kelantan (21,186 anggota). Daripada jumlah keseluruhan anggota baru seramai 445,104 hanya 46,470 (10.4%) anggota telah diberi Sesi Taklimat Pengenalan RELA. Ini menunjukkan masih ramai anggota yang baru berdaftar belum diberi Sesi Taklimat Pengenalan RELA. Daripada

bilangan anggota yang belum diberi Sesi Taklimat Pengenalan RELA, pihak Audit tidak dapat memastikan sama ada mereka telah diberi tugas ataupun belum memandangkan tiada daftar diselenggara bagi merekodkan Sesi Taklimat Pengenalan RELA/kursus yang dihadiri oleh setiap anggota tersebut dan maklumat berkaitan anggota yang telah diberi penugasan juga tidak dikunci masuk dalam sistem pengkomputeran. Anggota yang telah diberi Sesi Taklimat Pengenalan RELA berbanding dengan bilangan anggota baru berdaftar bagi daerah yang dilawati adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.10
BILANGAN ANGGOTA YANG TELAH MENGHADIRI SESI TAKLIMAT PENGENALAN RELA
BERBANDING ANGGOTA BARU BERDAFTAR MENGIKUT DAERAH YANG DILAWATI
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013 (SETAKAT SEPTEMBER)

PEJABAT RELA NEGERI	PEJABAT RELA DAERAH	BIL. ANGGOTA BARU BERDAFTAR			BIL. SESI TAKLIMAT PENGENALAN RELA TELAH DIADAKAN			BIL. ANGGOTA YANG TELAH MENGHADIRI SESI TAKLIMAT PENGENALAN RELA		
		2011	2012	2013 (Setakat Sept.)	2011	2012	2013 (Setakat Sept.)	2011	2012	2013 (Setakat Sept.)
Sarawak	Kuching Selatan	1,438	1,097	305	1	1	0	152	88	0
Kelantan	Kota Bharu	830	1,096	274	1	0	0	106	0	0
Selangor	Klang	21,986	3,530	3	0	1	0	0	400	0
	Kuala Selangor	56	178	177	2	5	1	200	565	200
Perak	Kinta Utara	17,331	1,644	533	7	1	0	1,500	100	0
JUMLAH		41,641	7,545	1,292	11	8	1	1,958	1,153	200

Sumber : Rekod Di PRD

- d. Analisis Audit terhadap **Jadual 17.10** di atas menunjukkan bagi PRD Kuching Selatan bilangan anggota yang telah menghadiri Sesi Taklimat Pengenalan RELA bagi tempoh tersebut adalah seramai 240 (8.5%) daripada 2,840 anggota baru, PRD Kota Bharu 106 (4.8%) daripada 2,200 anggota baru, PRD Klang 400 (1.6%) daripada 25,519 anggota baru, PRD Kuala Selangor 965 (234.8%) daripada 411 anggota baru dan PRD Kinta Utara 1,600 (8.2%) daripada 19,508 anggota baru. PRD Kuala Selangor mencatatkan bilangan anggota yang menghadiri Sesi Taklimat Pengenalan RELA melebihi daripada bilangan anggota yang berdaftar bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 tersebut. Ini kerana ianya melibatkan anggota yang berdaftar sebelum tahun 2011.

Pada pendapat Audit, bagi memastikan semua anggota RELA yang telah diluluskan pendaftaran dapat menjalankan tugas dan tanggungjawab dengan baik dan berkesan, pihak RELA perlu menambah bilangan Sesi

Taklimat Pengenalan RELA kepada anggota RELA yang baru berdaftar sebelum mereka diberi tugas. Ia bertujuan bagi memberi kefahaman yang menyeluruh kepada seseorang anggota baru tentang fungsi dan peranan RELA dalam memberikan perkhidmatan terbaik kepada masyarakat. Ia seterusnya menaikkan imej RELA sebagai sebuah Jabatan yang mempunyai anggota berkebolehan, cekap, amanah dan berkemampuan tinggi dalam menjalankan tugas. Daftar maklumat bagi anggota yang telah diberi latihan juga perlu diselenggarakan dan keperluan maklumat ini perlu diambil kira dalam pembangunan Fasa II sistem MyRELA supaya pemantauan terhadap status latihan/taklimat pengenalan kepada anggota dapat dilaksanakan dengan berkesan. Selain itu, bagi membolehkan latihan dan taklimat dapat diadakan, peruntukan yang mencukupi perlu disediakan oleh Kementerian/RELA.

Maklum Balas Ibu Pejabat RELA Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Nama Sesi Taklimat Pengenalan RELA ditukarkan kepada Kursus Pengenalan RELA yang akan berkuat kuasa pada 1 Januari 2014. Kursus Pengenalan RELA merupakan kursus yang dijalankan khas untuk anggota RELA yang baru dan memberi kefahaman asas mengenai peranan, fungsi dan tanggungjawab pasukan RELA. Kursus ini akan dilaksanakan di 156 daerah yang melibatkan 50,000 anggota RELA sepanjang tahun 2014. Rekod maklumat latihan/kursus bagi anggota akan dimasukkan ke dalam sistem MyRELA selepas pelaksanaan Fasa II selesai. Pengurusan Tertinggi RELA sentiasa mengambil perhatian terhadap latihan kepada anggota RELA bagi melahirkan anggota RELA yang berkebolehan, cekap, amanah dan berkemampuan tinggi dalam melaksanakan tugas.

17.5.5. Penugasan Dan Operasi RELA

17.5.5.1. Mengikut Arahan Tetap Ketua Pengarah RELA berkenaan Bantuan Rondaan Keselamatan Dan Kawalan Bagi Agensi-Agensi Kerajaan, setiap penugasan dan operasi hendaklah mendapat kelulusan dari pejabat Pengarah Bahagian Operasi (PBO) IPRM yang telah diperturunkan kuasa oleh Ketua Pengarah RELA. Kelulusan ini hendaklah diperoleh melalui Pengarah RELA Negeri (PRN) atau Pegawai RELA Daerah Operasi (PRD Ops). Selain itu, Pegawai RELA Daerah hendaklah menghantar laporan mingguan kepada PRN. Pengarah RELA Negeri hendaklah menyediakan statistik bulanan kepada IPRM.

17.5.5.2. Penugasan yang dijalankan oleh anggota RELA terbahagi kepada 2 jenis iaitu penugasan tetap (operasi) dan penugasan kemasyarakatan. Penugasan tetap (operasi) melibatkan kawalan keselamatan di Kompleks Kementerian Dalam Negeri, Pejabat Suruhanjaya Pencegahan Rasuah,

hospital, lapangan terbang, stesen minyak, sekolah, jeti, pelabuhan, balai polis dan Depoh Tahanan Imigresen. Manakala penugasan kemasyarakatan merupakan kawalan keselamatan dan trafik di majlis yang dianjurkan oleh agensi Kerajaan, syarikat swasta dan orang persendirian. Semakan Audit terhadap penugasan anggota RELA di PRN/PRD yang dilawati mendapati perkara seperti berikut:

a. Pengurusan Penugasan

Semakan Audit mendapati penugasan tetap (operasi) yang dijalankan di negeri dan daerah telah memperolehi surat kelulusan seperti yang dinyatakan dalam Arahan Tetap Ketua Pengarah RELA. *Mengikut maklum balas Ibu Pejabat RELA, secara purata seramai 4,265 anggota RELA terlibat dengan penugasan operasi sehari. Antara penugasan operasi yang dijalankan oleh anggota adalah seperti omnipresence sekolah, kawalan keselamatan setempat, operasi bersama PDRM, stesen minyak, kawalan depoh dan bangunan seperti Kompleks KDN, Jabatan Pendaftaran Negara dan Jabatan Imigresen Malaysia.* Bagaimanapun, pihak RELA tidak dapat mengemukakan statistik secara keseluruhan bagi penugasan yang telah dilaksanakan bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 kerana sistem perkomputeran sedia ada belum berkeupayaan untuk menjana laporan berkenaan.

b. Tiada Arahan Penugasan

Semakan Audit di PRN Selangor dan PRD Klang mendapati tiada arahan penugasan dikeluarkan kepada anggota untuk tugas yang perlu dilaksanakan. Arahan penugasan seharusnya dikeluarkan kepada setiap anggota yang diarahkan untuk bertugas demi menjaga kepentingan mereka. Tanpa arahan bertugas daripada pegawai yang bertanggungjawab, anggota berkenaan mengalami kesukaran membuat tuntutan insurans sekiranya anggota tersebut terbabit dengan kemalangan.

Pada pendapat Audit, pihak RELA sepatutnya mewujudkan pangkalan data bagi mengenal pasti anggota yang telah menjalankan penugasan tetap (operasi) dan penugasan kemasyarakatan supaya status anggota sama ada aktif atau tidak dapat dikenal pasti. Laporan mingguan dan bulanan seperti yang ditetapkan dalam peraturan perlu disediakan mengikut jadual supaya statistik keseluruhan perkhidmatan yang telah diberikan oleh anggota RELA dapat dipantau. Selain itu, surat kelulusan dan surat arahan penugasan yang seragam hendaklah disediakan untuk digunakan di semua PRN/PRD.

Maklum Balas Ibu Pejabat RELA Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Maklumat berkenaan anggota RELA yang bertugas sama ada dalam operasi dan kemasyarakatan merupakan salah satu komponen di dalam Modul Penugasan yang masih lagi dalam kerja pembangunan Fasa II sistem MyRELA.

Bahagian Operasi telah menyeragamkan borang permohonan, surat kelulusan dan arahan penugasan bagi kegunaan peringkat negeri dan daerah. Format borang permohonan, kelulusan dan arahan penugasan yang telah diseragamkan telah dihantar ke semua Pengarah RELA Negeri pada 20 Disember 2013.

17.5.6. Pengurusan Bayaran Elaun Kepada Anggota

17.5.6.1. Mengikut surat Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) yang berkuat kuasa mulai 1 Mac 2007, kadar baru Elaun Kehadiran Latihan Tempatan Pasukan Sukarela yang juga dipanjangkan kepada anggota yang terlibat dalam Operasi Tegas dan Operasi Tugas Khas adalah RM5.80 sejam bagi pegawai dan RM4 sejam bagi lain-lain pangkat. Selain itu, surat JPA yang berkuat kuasa mulai 1 Februari 2012 pula menetapkan, kadar baru Elaun Kehadiran Latihan Tempatan kepada semua anggota RELA adalah RM7.80 sejam bagi pegawai dan RM6 sejam bagi lain-lain pangkat.

17.5.6.2. Arahan Tetap Ketua Pengarah RELA berkenaan Bantuan Rondaan Keselamatan Dan Kawalan Bagi Agensi Government Link Company (GLC), Swasta Dan Perseorangan bertarikh Mei 2013 menetapkan penugasan yang singkat dan tidak berpanjangan yang dibayar oleh pihak swasta dan persendirian adalah tidak melebihi RM10 sejam dengan mengambil kira anggota hilang pendapatan sementara. Setiap elaun penugasan yang dibayar adalah berdasarkan jumlah jam bertugas oleh setiap anggota. Jumlah jam bertugas akan disahkan oleh PRD yang terlibat dan pegawai yang bertanggungjawab dari agensi yang memohon perkhidmatan RELA. Setiap anggota akan dibayar secara tunai selepas penugasan diselesaikan dan pengesahan penerimaan elaun akan dibuat di dalam borang penyerahan elaun. Bagi negeri di mana tuntutan bayaran elaun diuruskan oleh IPRM, tuntutan akan dikemukakan kepada IPRM. IPRM akan mengeluarkan cek bayaran elaun atas nama PRN. PRN pula akan menunaikan cek tersebut dan diagihkan kepada PRD. PRD akan mengagihkan elaun tersebut kepada anggota selepas selesai penugasan. Semakan Audit terhadap pengurusan bayaran elaun kepada anggota RELA mendapati perkara seperti berikut:

- a. PRD yang dilawati tidak menyatakan kadar bayaran elaun yang sepatutnya dibayar kepada anggota semasa meluluskan permohonan perkhidmatan RELA. Selain itu, PRD Kinta Utara telah menetapkan syarat-syarat lain

seperti elaun makan anggota dan cara pembayaran elaun bagi tugas kawalan keselamatan yang dilaksanakan oleh anggota RELA melalui surat dan sebut harga.

- b. IPRM dengan kerjasama Bahagian Akaun KDN dan Affin Bank telah melaksanakan kaedah pembayaran elaun kepada anggota dengan mengkreditkan elaun ke akaun anggota. Ini merupakan *trial run* yang dijalankan bersama-sama Pejabat RELA Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. Semua maklumat anggota seperti nama, nombor kad pengenalan, nombor ahli dan nombor akaun bank anggota akan dimuat naik ke dalam sistem Affin Bank. Bank ini akan mengkreditkan elaun tersebut ke dalam akaun anggota. Bagi anggota yang tidak mempunyai akaun bank, bayaran elaun akan dibuat secara tunai. Kaedah ini mula digunakan sepenuhnya untuk bayaran elaun bagi negeri yang diuruskan oleh IPRM mulai bulan April 2013.
- c. Setiap tuntutan elaun penugasan anggota RELA akan dikemukakan oleh Pegawai RELA Daerah kepada Pengarah RELA Negeri. PRN pula akan mengemukakan tuntutan tersebut kepada IPRM. Cek bagi bayaran elaun tersebut akan dihantar kepada PRN untuk diagihkan kepada anggota RELA melalui Pegawai RELA Daerah. Semakan Audit di PRN Selangor, Perak dan Kelantan mendapati pihak PRN akan menunaikan cek berkenaan di bank untuk dikreditkan ke dalam akaun anggota. Bagi anggota RELA yang tidak mempunyai akaun bank, elaun akan dibayar secara tunai. Pihak Pengarah RELA Negeri akan membawa baki wang ke PRN untuk diserahkan kepada Pegawai RELA Daerah. Pegawai RELA Daerah pula akan mengagihkannya kepada anggota RELA. Semakan Audit di 4 pejabat PRN yang dilawati mendapati cek bernilai RM41.68 juta telah ditunaikan sebanyak 1,263 kali dalam tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013 seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.11
KEKERAPAN MENUNAIKAN CEK DAN NILAI CEK
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013 (SETAKAT SEPTEMBER)

PEJABAT RELA NEGERI	KEKERAPAN MENUNAIKAN CEK DAN NILAI CEK					
	2011		2012		2013 (Setakat September)	
	KEKERAPAN	NILAI (RM Juta)	KEKERAPAN	NILAI (RM Juta)	KEKERAPAN	NILAI (RM Juta)
Sarawak	230	2.48	396	7.13	153	2.42
Kelantan	42	2.35	50	6.17	26	3.71
Selangor	112	4.21	168	8.49	78	3.25 (Setakat Jun 2013)
Perak	TM	TM	TM	TM	8	1.47
JUMLAH	384	9.04	614	21.79	265	10.85

Sumber : Rekod Di PRN

Nota : (TM) - Tiada Maklumat

- d. Semakan Audit selanjutnya mendapati pihak Pengarah RELA Negeri akan membawa balik baki wang yang tidak dikreditkan ke dalam akaun anggota ke pejabat tanpa kawalan anggota keselamatan seperti Polis DiRaja Malaysia (PDRM) atau syarikat kawalan keselamatan.

Pada pendapat Audit, pihak RELA hendaklah memaklumkan kadar elaun yang telah ditetapkan kepada orang awam yang memohon untuk mendapatkan perkhidmatan kawalan keselamatan. Perkhidmatan yang diberikan dan kadar bayaran elaun yang perlu dibayar juga boleh dipamerkan dalam portal Jabatan. Pihak RELA juga perlu menimbangkan perkhidmatan keselamatan bagi mengiring pegawai yang membawa balik wang dari bank dan elaun yang tidak dapat diagihkan disimpan di dalam peti besi di pejabat PRN/PRD atau di balai polis yang berdekatan. Selain itu, pihak RELA hendaklah menggalakkan setiap anggota RELA mempunyai akaun bank bagi memudahkan pembayaran elaun khususnya mereka yang menjalankan penugasan secara tetap.

Maklum Balas Ibu Pejabat RELA Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Pihak pengurusan tertinggi RELA telah mengeluarkan surat arahan berkenaan pengurusan wang tunai dari bank untuk urusan bayaran kepada semua Pengarah RELA Negeri dan Komandan Pusat Latihan RELA pada 26 Jun 2008. Arahan tersebut jelas menerangkan prosedur mengurus pengambilan wang tunai di bank. Kandungan surat arahan berkenaan antaranya menetapkan pengurusan wang tunai dari bank untuk urusan bayaran hendaklah diuruskan dengan mengambil langkah-langkah keselamatan yang secukupnya iaitu sekurang-kurangnya 2 orang pegawai menguruskan pengambilan wang tunai di bank; sediakan pegawai pengiring yang memiliki senjata api; wang tunai hendaklah diselesaikan bayaran segera pada hari yang sama wang diambil dari bank; Pengarah RELA Negeri atau Komandan hendaklah memantau urusan pembayaran dan memastikan pelaksanaan dan tindakan dibuat dengan teratur.

Hasil daripada teguran Audit, pihak RELA telah mengeluarkan surat arahan kepada semua negeri supaya pembayaran elaun RELA mematuhi kadar elaun yang ditetapkan oleh JPA bertarikh 4 Julai 2012.

Bermula pada tahun 2013, sebagai langkah penambahbaikan pengurusan pembayaran elaun kepada anggota, pihak RELA telah meningkatkan penggunaan kaedah pembayaran secara Electronic Fund Transfer (EFT) elaun anggota yang terlibat dengan penugasan. Walaubagaimanapun, bagi kes-kes tertentu seperti anggota RELA yang tinggal di kawasan pedalaman dan tidak mempunyai kemudahan bank, pihak RELA terpaksa membuat pembayaran secara tunai. Namun demikian, pembayaran elaun ini akan mengikut peraturan kewangan yang telah ditetapkan.

17.5.7. Pengurusan Perolehan Pakaian Seragam

Pakaian seragam anggota RELA meliputi baju dan seluar, *combat boot*, beret, tali pinggang dan kelengkapan. Mengikut Seksyen 19(2), Akta RELA 2012, tiap-tiap anggota yang layak mendapat pakaian seragam dan kelengkapan hendaklah dibekalkan dengan apa-apa pakaian seragam dan kelengkapan serta memakai apa-apa lencana pangkat sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah. Manakala Arahan Tetap Ketua Pengarah RELA menetapkan semua anggota RELA yang menyertai operasi dan kawalan keselamatan setempat hendaklah berpakaian operasi yang lengkap dan kemas. Anggota-anggota RELA yang tidak berpakaian lengkap adalah dilarang menyertai operasi dan Kawalan Keselamatan Setempat. Semakan Audit terhadap pengurusan perolehan pakaian seragam mendapati perkara seperti berikut:

17.5.7.1. Pembekalan Pakaian Seragam

Pekeliling Kontrak Perbendaharaan Bil. 21 Tahun 1999 menetapkan item kasut kulit, but kulit dan barang lain yang diperbuat daripada kulit diuruskan melalui Kontrak Panel. Semakan Audit mendapati KDN telah melantik 9 syarikat untuk membekal pakaian seragam kepada anggota RELA bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 seperti di **Jadual 17.12**. Semakan terhadap pengurusan kontrak bagi pembekalan pakaian seragam ini mendapati perkara seperti berikut:

JADUAL 17.12
KONTRAK PEMBEKALAN PAKAIAN SERAGAM
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013

PEMBEKAL	BEKALAN	KAEDAH PEROLEHAN	NILAI KONTRAK (RM Juta)	TEMPOH KONTRAK
Syarikat Kaslan M.I. Sdn. Bhd.	Kasut (combat boot)	Rundingan Terus (Kontrak Panel)	9.00	01.04.2011 - 31.03.2013
Syarikat Red Profile Sdn. Bhd.			8.80	01.04.2013 - 31.12.2013
Syarikat Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd.		Tender Terbuka (Bukan Kontrak Panel)	8.61	14.12.2012 - 13.12.2013
Syarikat SUPB Industries Sdn. Bhd.			8.61	14.12.2012 - 13.12.2013
Syarikat Raja Chulan & Rakan Sdn. Bhd.			15.28	01.03.2013 - 31.12.2013
Syarikat Kulitkraf Sdn. Bhd.			13.25	01.03.2013 - 31.12.2013
Syarikat Sri Pertiwi Textiles Industries (M) Sdn. Bhd.	Pakaian seragam	Tender Terbuka (Kontrak Panel)	12.18	14.12.2012 - 13.12.2013
Nur Abadi Garments Sdn. Bhd.			2.39	14.12.2012 - 13.12.2013
Jakel Trading			21.00	01.03.2013 - 28.02.2015
JUMLAH			99.12	

Sumber : Rekod Di Bahagian Perolehan KDN

- a. Semakan Audit mendapati pengurusan perolehan pakaian seragam adalah teratur kecuali **bagi 2 kontrak melibatkan pembekalan 150,000 combat boot di bawah tender KDN/PL 93/2012-PA**. Tender bagi pembekalan 150,000 unit kasut (combat boot) telah dibuka pada 9 Julai 2012 sehingga

30 Julai 2012. Terdapat 12 syarikat mengemukakan tawaran dan 8 daripadanya adalah syarikat yang disenaraikan di bawah Kontrak Panel. Mengikut Pekeliling Kontrak Perbendaharaan berkenaan Kontrak Pusat Sistem Panel Bagi Perolehan Kasut Kulit yang berkuat kuasa, bagi had nilai perolehan melebihi RM500,000 setahun atau dalam satu kontrak, kaedah perolehan adalah melalui sebut harga di kalangan syarikat panel pembekal dan pihak berkuasa yang meluluskan adalah Lembaga Perolehan Agensi.

- b. Jawatankuasa Penilaian yang dilantik bagi penilaian tender terbuka ini telah meluluskan dan mengesyorkan 5 petender. Manakala Jawatankuasa Penilaian Harga pula mengesyorkan agar petender yang menawarkan harga terendah dan munasabah serta lulus penilaian teknikal dipertimbangkan oleh Lembaga Perolehan B, KDN. Setelah mengambil kira syor dan perakuan Jawatankuasa Penilaian Teknikal, harga terendah yang ditawarkan petender adalah RM16.20 juta (RM108.00 sepasang) dan tertinggi RM19.67 juta (RM131.10 sepasang). Bagaimanapun, disebabkan petender harga yang terendah menghantar 2 sampel untuk satu tender yang sama dengan nama syarikat yang sama adalah tidak adil dan wajar, maka urus setia Lembaga Perolehan B, KDN mencadangkan supaya petender berkenaan tidak dipertimbangkan untuk pembekalan *combat boot* RELA. Dengan itu, urus setia telah mencadangkan agar tawaran kedua terendah iaitu RM115 sepasang dan ketiga terendah RM120 sepasang dipertimbangkan oleh Lembaga Perolehan. **Urus setia juga mengesyorkan supaya mesyuarat penyelarasan harga perlu diadakan bagi menyelaraskan harga ke paras termurah iaitu RM115 sepasang.**
- c. Semakan Audit mendapati Lembaga Perolehan B, KDN yang bersidang pada 6 Disember 2012 telah membuat keputusan agar tawaran Syarikat Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd. (petender kedua terendah - RM115 sepasang) dan SUPB Industries Sdn. Bhd. (petender dengan harga tawaran tertinggi - RM131.10 sepasang) bernilai RM17.25 juta diperakukan. Manakala Lembaga Perolehan B, KDN yang bersidang pada 13 Disember 2012 pula telah bersetuju dengan syor urus setia Lembaga Perolehan supaya pembekalan *combat boot* ditawarkan kepada kedua-dua syarikat tersebut di atas dengan nilai kontrak RM8.61 juta (RM123.05 sepasang) bagi tempoh satu tahun. Dalam Kertas Maklum Balas Lembaga Perolehan B, KDN yang bersidang pada 13 Disember 2012, perenggan 2.2.3 ada menyatakan bahawa Syarikat Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd. memaklumkan bahawa pembekalan bagi 150,000 pasang kasut boleh dilaksanakan selewat-lewatnya pada 28 Februari 2013 dengan harga RM115 sepasang. Berdasarkan semakan ke atas dokumen yang dikemukakan untuk pengesahan Audit, **harga RM123.05 sepasang adalah harga purata RM115 sepasang yang ditawarkan oleh Syarikat Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd. dan harga RM131.10 sepasang yang ditawarkan oleh SUPB Industries Sdn. Bhd.**

- d. Surat setuju terima bagi kedua-dua syarikat yang berjaya telah dikeluarkan pada 14 Disember 2012. Perjanjian kontrak telah dihantar kepada Syarikat Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd. dan SUPB Industries Sdn. Bhd. masing-masing pada 18 Mac 2013. Kedua-dua syarikat telah mengembalikan dokumen kontrak pada 2 April 2013 dan 29 Mac 2013 serta bon pelaksanaan juga telah disempurnakan. Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 (Tatacara Pengurusan Perolehan Kerajaan Secara Tender) kontrak hendaklah ditandatangani dalam tempoh 4 bulan selepas Surat Setuju Terima dikeluarkan. Bagaimanapun, dokumen perjanjian hanya dikemukakan kepada Setiausaha Bahagian Perolehan pada 30 Oktober 2013 untuk ditandatangani. Semakan Audit mendapati dokumen perjanjian telah ditandatangani tetapi tarikh ditandatangani tidak dinyatakan dan belum dimatikan setem sehingga 4 November 2013 sedangkan pembekalan telah diterima dan bayaran penuh telah dibuat.
- e. Pihak KDN telah mengemukakan permohonan rayuan kepada Perbendaharaan Malaysia melalui surat bertarikh 14 Februari 2013 dan 16 Mei 2013 bagi pembekalan 150,000 unit *combat boot* boleh dilakukan di luar Kontrak Panel. Bagaimanapun, Perbendaharaan Malaysia telah menolak permohonan tersebut melalui surat bertarikh 26 Mac 2013 dan 31 Julai 2013 kerana perolehan dibuat bukan dari Kontrak Panel. Namun, pembayaran ke atas bekalan oleh Syarikat Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd. tetap diteruskan pada 12 Mac 2013 dan selesai dibayar pada 16 April 2013. Manakala pembayaran pembekalan kepada Syarikat SUPB Industries Sdn. Bhd. telah dibuat pada 21 Februari 2013 dan selesai dibayar pada 15 Mei 2013. Semakan Audit selanjutnya mendapati pembayaran dilakukan menggunakan peruntukan semasa RELA dan bukan diurus di bawah Arahan Perbendaharaan 59 seperti yang diarahkan oleh Perbendaharaan Malaysia.
- f. Semakan Audit mendapati penghantaran *combat boot* oleh Syarikat Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd. telah dilaksanakan pada bulan Februari dan Mac 2013. Manakala penghantaran *combat boot* oleh Syarikat SUPB Industries Sdn. Bhd. telah dilaksanakan pada akhir bulan Disember 2012 hingga bulan Mac 2013.

Pada pendapat Audit, pengurusan perolehan bagi 150,000 *combat boot* adalah tidak teratur dan tidak menjaga kepentingan Kerajaan serta tidak mendapat *best value for money*. Tindakan tegas perlu diambil terhadap pegawai yang bertanggungjawab kerana ketidakpatuhan kepada peraturan kewangan dan mengakibatkan Kerajaan terpaksa membayar lebih daripada yang sepatutnya.

Maklum Balas Ibu Pejabat RELA Yang Diterima Pada 29 Januari 2014

Tender yang dibuka pada 9 Julai 2012 dan ditutup pada 30 Julai 2012 telah diiklankan di surat khabar Utusan Malaysia dan secara atas talian melalui

sistem ePerolehan. Taraf petender telah diklasifikasikan sebagai Panel (Pembuat) menggunakan kod bidang 020899. Bagaimanapun, berdasarkan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 6 Tahun 2008 yang menyarankan agar tender dilaksanakan melalui sistem ePerolehan, sistem didapati tidak dapat menyenarai pendek petender bertaraf panel pembuat yang berdaftar dengan Kementerian Kewangan di bawah sistem panel barangan berasaskan kulit (Pekeliling Kontrak Perbendaharaan Bil. 7 Tahun 2013). Seharusnya nama syarikat diteliti atau diasingkan mengikut senarai syarikat panel.

Perkara ini hanya disedari selepas pemeriksaan Audit Dalam. Dengan itu, rayuan hanya dikemukakan setelah Surat Setuju Terima (SST) dikeluarkan, setelah pembekalan dibuat dan setelah pembayaran disempurnakan.

Harga yang dicadangkan oleh Urus Setia seperti dalam Kertas Taklimat Tender pada 6 Disember 2012 adalah menerima harga termurah iaitu RM115.00 sepasang. Mesyuarat Lembaga Perolehan B berpandangan jika syarikat tidak bersetuju untuk menerima harga termurah, maka harga purata RM123.05 sepasang akan digunakan.

Berdasarkan mesyuarat niat yang diadakan pada 11 Disember 2012, Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd. bersetuju dengan harga RM115.00 sepasang jika pembekalan adalah 150,000 pasang, namun pembekalan adalah 70,000 pasang. Syarikat SUPB Industries Sdn. Bhd. tidak bersetuju dengan harga yang lebih rendah maka harga RM123.05 sepasang digunakan bagi menyelaraskan harga (Win-Win Situation) kepada kedua-dua syarikat dengan mengambil kira harga yang berbeza kerana pengurangan kuantiti, kos kerja lebih masa, kos bahan mentah dan lain-lain kos yang terlibat kerana penghantaran perlu dilaksanakan secara berperingkat dalam tempoh 17 hari dari tarikh Surat Setuju Terima dikeluarkan pada 14 Disember 2012 iaitu penghantaran sebelum 31 Disember 2012 atau selewat-lewatnya pada atau 28 Februari 2013.

Atas alasan faktor “urgency” dan kerana kehilangan kapasiti dari 150,000 pasang kepada 70,000 pasang, maka kontrak ini diberikan kepada 2 syarikat. Pihak RELA mempunyai keperluan yang sangat mendesak dan kekangan masa yang sangat kritikal untuk membuat persediaan bagi menghadapi Pilihanraya Umum ke-13 yang akan diadakan dalam jangka waktu ketika itu.

Lembaga Perolehan B telah memperakukan untuk diberi kepada 2 syarikat bagi menjamin barang boleh disiapkan sekiranya berlaku insiden yang tidak diingini jika salah satu syarikat menarik diri dari pembekalan. Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd, boleh membuat pembekalan sebanyak

150,000 pasang selewat-lewatnya pada 28 Februari 2013 namun dengan harga RM115.00 sepasang.

Dengan itu, mesyuarat surat niat yang diadakan pada 11 Disember 2012 dibuat dengan tujuan untuk menyelaraskan harga dan pembekalan. Tempoh penyerahan oleh syarikat seperti mana dalam dokumen tender adalah 90 hari (3 bulan).

Ini bermakna harga purata RM123.05 sepasang yang telah diperakukan oleh Lembaga Perolehan B adalah memadai/munasabah setelah mengambil kira pengurangan kuantiti dan tempoh penyerahan/penghantaran yang lebih pendek daripada 90 hari. Syarikat hanya diberikan jangka waktu yang amat singkat iaitu 17 hari dari tarikh SST dikeluarkan untuk membuat pembekalan sebanyak 70,000 pasang kepada RELA.

Disebabkan kekangan masa maka harga diselaraskan agar sama bagi kedua-dua syarikat supaya tiada pertikaian di masa hadapan dengan jaminan barang yang diperlukan akan sampai dalam masa terdekat. Tempoh penyerahan oleh syarikat seperti mana dalam dokumen tender adalah 8-12 minggu (3 bulan). Kedua-dua kontrak ini telah dimatikan setem pada 6 November 2013.

Permohonan pengecualian telah dihantar pada 14 Februari 2013 tetapi ditolak oleh Kementerian Kewangan. Rayuan permohonan kelulusan pengecualian perolehan telah dimohon semula kepada Kementerian Kewangan pada 16 Mei 2013 dan ditolak. Pembayaran untuk penghantaran juga telah selesai dibuat secara berperingkat.

Ketika permohonan kelulusan pengecualian perolehan sedang dimohon kepada Kementerian Kewangan, pembayaran untuk penghantaran pertama telah selesai. Pembayaran kepada Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd. telah dilakukan secara berperingkat iaitu pada 13 Mac 2013, 29 Mac 2013, 3 April 2013 dan 17 April 2013. Pembayaran kepada SUPB Industries Sdn. Bhd. telah dilakukan secara berperingkat iaitu pada 21 Februari 2013, 27 Februari 2013, 13 Mac 2013, 19 Mac 2013, 29 Mac 2013, 11 April 2013 dan 15 Mei 2013.

Jawatankuasa siasatan telah dilantik pada 23 Januari 2014 dan bertanggungjawab memperakukan laporan siasatan serta syor tindakan terhadap pegawai.

17.5.7.2. Pengagihan Kelengkapan Pakaian Seragam

- a. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2009 (Tatacara Pengurusan Stor Kerajaan) menetapkan sistem pengagihan dan penerimaan stok yang baik

merupakan aspek pengurusan stor yang sangat penting kerana kedua-duanya akan memberi kesan kepada penyimpanan, penyelenggaraan rekod dan keselamatan stor yang teratur.

- b. Semakan Audit di IPRM mendapati tiada prosedur pengagihan pakaian seragam anggota RELA kepada PRN/PRD mengikut anggota yang telah berdaftar. Kesan daripada tiada prosedur pengagihan ini, berlakunya lambakan pakaian seragam di PRN/PRD serta mengakibatkan tatacara penyimpanan stok pakaian seragam di dalam stor/tempat penyimpanan tidak kemas dan teratur. Terdapat stok pakaian seragam tidak disusun mengikut jenis, diletak di atas lantai, tidak dilabel dan diletakkan di lokasi yang tidak sesuai. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan jumlah pakaian seragam dan baki fizikal yang dihantar dan disimpan di PRN kerana tiada rekod penerimaan dan penyimpanan diselenggarakan. Maklumat pengagihan pakaian seragam kepada PRN yang dilawati adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.13
PENGAGIHAN PAKAIAN SERAGAM OLEH
IBU PEJABAT RELA MALAYSIA KEPADA PEJABAT RELA NEGERI

PEMBEKAL	ITEM	PEJABAT RELA NEGERI (Pasang)			
		KELANTAN	PERAK	SARAWAK	SELANGOR
Kaslan M.I. Sdn. Bhd.	Kasut (Combat Boot)	1,800	4,918	0	2,700
Mariwasa Kraftangan Sdn. Bhd.		0	0	0	0
SUPB Industries Sdn. Bhd.		6,260	3,665	0	9,210
Raja Chulan & Rakan Sdn. Bhd.		2,420	2,900	0	3,860
Kulitkraf Sdn. Bhd.		0	8,400	0	0
Red Profile Sdn. Bhd.		0	0	30,000	0
JUMLAH		10,480	19,883	30,000	15,770
Sri Pertiwi Textiles Industries (M) Sdn. Bhd.	Baju Dan Seluar	14,266	10,294	22,363	11,113
Nur Abadi Garments Sdn. Bhd.		3,000	0	0	0
Jakel Trading		0	8,066	0	12,000
JUMLAH		17,266	18,360	22,363	23,113

Sumber : Jadual Pengagihan IPRM

17.5.7.3. Pegawai Stor Tidak Dilantik Secara Bertulis

Kesemua pegawai stor di peringkat PRN/PRD yang dilawati tidak diberi surat lantikan secara bertulis kecuali pegawai stor di PRN Kelantan. Tanggungjawab menguruskan stor dinyatakan di dalam Senarai Tugas yang terdapat dalam Fail Meja. Semakan Audit mendapati pegawai yang bertanggungjawab tidak mahir dan tidak terlatih dengan peraturan berkaitan dengan tatacara pengurusan stor yang ditetapkan dalam Pekeliling berkenaan. Perkara ini telah memberi kesan terhadap aspek susun atur, pelabelan stok, penyelenggaraan rekod dan keselamatan stor seperti diringkaskan di jadual berikut:

JADUAL 17.14
KEADAAN TEMPAT PENYIMPANAN PAKAIAN SERAGAM

STOR UTAMA/STOR UNIT	KRITERIA SEMAKAN AUDIT					
	SUSUN ATUR STOK YANG TERURUS	PERLABELAN STOK DIBUAT	STOR BERKUNCI DAN BERMANGGA	LOKASI STOR BERHAMPIRAN PEJABAT RELA	RUANG PENYIMPANAN MENCUKUPI	BAKI FIZIKAL DAPAT DISAHKAN
IPRM	X	X	✓	X	X	X
PRN Selangor	X	X	✓	X	X	X
- PRD Klang	X	X	✓	✓	X	X
- PRD Kuala Selangor	X	X	✓	X	X	X
PRN Sarawak	X	X	✓	X	X	X
- PRD Kuching Selatan	X	X	✓	✓	X	X
PRN Kelantan	X	X	✓	X	X	X
- PRD Kota Bharu	X	X	✓	X	X	X
PRN Perak	✓	X	✓	X	X	X
- PRD Kinta Utara	✓	X	✓	✓	X	X

*Nota : IPRM - Ibu Pejabat RELA Malaysia
PRD - Pejabat RELA Daerah*

*PRN- Pejabat RELA Negeri
(✓) - Ya*

(X) - Tidak

Maklum Balas RELA Negeri Perak Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Pelabelan stok gagal dibuat oleh PRD Kinta Utara, pihak PRD akan membuat penambahbaikan dari segi pelabelan stok bagi mewujudkan sistem penyimpan stok yang lebih sistematik. Berkenaan ruang penyimpanan yang tidak mencukupi, diakui sememangnya ruang pejabat PRD Kinta Utara agak kecil bagi memuatkan kesemua kelengkapan pejabat dan dijadikan ruang penyimpanan pakaian seragam. Stok baru pakaian yang sampai terpaksa disimpan dalam keadaan berlapis-lapis bagi meminimalkan ruang untuk memuatkan stok yang sedia ada. Dalam keadaan tersebut, pelabelan agak sukar dilakukan yang seterusnya menyebabkan baki fizikal tidak dapat disahkan. Bagaimanapun, segala teguran dari pihak Audit akan diambil sebagai teguran positif dan pihak PRD Kinta Utara akan membuat penambahbaikan sistem tempat penyimpanan pakaian seragam dari semasa ke semasa.

17.5.7.4. Dokumen Stor Tidak Mengikut Format Yang Ditetapkan

Semakan Audit juga mendapati PRN/PRD belum menggunakan dokumen stor seperti yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2009. Antaranya adalah penggunaan Borang Terimaan Barang-Barang (Kew.PS-1), Kad kawalan Stok (Kew.PS-3), Kad Petak (Kew.PS-4), Borang Pesanan dan Pengeluaran Stok (Kew.PS-10) dan Borang Permohonan Stok (Kew.PS-11) seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.15
IBU PEJABAT RELA MALAYSIA/PEJABAT RELA NEGERI/PEJABAT RELA DAERAH
YANG TIDAK MENGGUNAKAN BORANG SEPERTI YANG DITETAPKAN
DALAM TATACARA PENGURUSAN STOR KERAJAAN

IBU PEJABAT RELA MALAYSIA/PEJABAT RELA NEGERI / PEJABAT RELA DAERAH	KRITERIA SEMAKAN AUDIT						
	KATEGORI STOR	BORANG TERIMAAN BARANG-BARANG (KEW.PS-1)	KAD KAWALAN STOK (KEW.PS-3)	KAD PETAK (KEW.PS-4)	BORANG PESANAN PENGELUARAN STOK (KEW.PS-10)	BORANG PERMOHONAN STOK (KEW.PS-11)	SENARAI STOK DALAM SIMPANAN
IPRM	Pusat	✓	✓	✓	✓	TB	TB
PRN Selangor	Utama	✓	✓	X	✓	TB	TB
PRD Klang	Unit	✓	TB	X	TB	✓	X
PRD Kuala Selangor	Unit	✓	TB	X	TB	✓	X
PRN Sarawak	Utama	✓	X	✓	✓	TB	TB
PRD Kuching Selatan	Unit	X	TB	X	TB	✓	X
PRN Kelantan	Utama	X	✓	✓	✓	TB	TB
PRD Kota Bharu	Unit	X	TB	X	TB	✓	X
PRN Perak	Utama	X	✓	X	✓	TB	TB
PRD Kinta Utara	Unit	X	TB	X	TB	✓	X

Nota : IPRM - Ibu Pejabat RELA Malaysia
PRD - Pejabat RELA Daerah

PRN - Pejabat RELA Negeri
(✓) - Diselenggara

(X) - Tidak Diselenggara

Maklum Balas RELA Negeri Perak Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

PRD Kinta Utara telah mula menggunakan Borang Terimaan (KEW.PS-1) dan pelabelan stok menggunakan Kad Petak (KEW.PS-4).

17.5.7.5. Kaedah Penyimpanan Yang Tidak Bersistematik

Selain mempunyai ruang stor yang mencukupi, kaedah penyimpanan dan susun atur stok yang baik juga memainkan peranan penting dalam memastikan aktiviti pengurusan stor berjalan dengan lancar, selamat, mudah dan menjimatkan masa. Pemeriksaan Audit terhadap pengurusan stor di PRN/PRD yang dilawati mendapati perkara seperti berikut:

- a. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan baki fizikal seperti yang direkodkan oleh pegawai stor disebabkan susun atur stok yang diterima tidak sistematik, sukar untuk menjalankan verifikasi stok dan stor tidak kemas. Maklumat terperinci adalah seperti berikut:
 - i. Di PRN Sarawak semakan terhadap KEW.PS-12 (Senarai Pembungkusan) yang bertarikh 2 Mei 2013 didapati sebanyak 4,000 pakaian seragam telah dikeluarkan kepada 2 Ahli Kehormat. Bagaimanapun, pihak Audit tidak dapat mengesahkan penerimaan pakaian seragam tersebut kerana dokumen pengesahan penerimaan tidak dapat dikemukakan. Mengikut maklum balas Ibu Pejabat RELA, bukti penerimaan sebanyak 4,000 pakaian seragam oleh 2 ahli kehormat telah dikemukakan yang mana pakaian seragam tersebut diagihkan kepada anggota RELA kawasan Miri dan Lawas.

Pada pendapat Audit, selain daripada surat pengesahan penerimaan pakaian seragam oleh ahli kehormat, senarai pengesahan penerimaan pakaian seragam oleh anggota RELA juga perlu disediakan dan disahkan bagi memastikan bahawa pakaian seragam RELA dibekalkan kepada anggota yang sah.

Maklum Balas RELA Negeri Perak Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Pihak RELA bersetuju dengan teguran Audit berkenaan kaedah pengagihan pakaian seragam ini dan akan mematuhi teguran ini pada masa hadapan.

- ii. Di PRN Sarawak dan PRD Kuching Selatan didapati ruang stor yang terhad dan keadaan stor tidak teratur. Di PRN Sarawak, ruang stor adalah terhad untuk menempatkan stok pakaian seragam dan aksesori (**Gambar 17.1** dan **17.2**). Oleh itu, PRN Sarawak telah menyewa rumah kedai di Tabuan Jaya, Kuching (**Gambar 17.3** dan **17.4**) dengan kos RM49,950 untuk tempoh 4 bulan bermula 9 April 2013 hingga 9 Ogos 2013. Bagaimanapun, PRN Sarawak telah membuat penambahbaikan di mana stok pakaian seragam dan aksesori telah disusun semula (**Gambar 17.5** dan **17.6**). Di PRD Kuching Selatan, stor penyimpanan barang tidak teratur dan tidak diurus dengan baik (**Gambar 17.7** dan **17.8**). Dengan keadaan dan susunan stor berkenaan, pemeriksaan fizikal untuk mengesahkan baki fizikal tidak dapat dijalankan.

GAMBAR 17.1

GAMBAR 17.2

*Stor PRN Sarawak Di Jalan Rock, Kuching
- Stor Penyimpanan Yang Terhad Bagi Menyimpan Sebahagian Stok Pakaian Seragam Dan Aksesori
(12.06.2013)*

GAMBAR 17.3

GAMBAR 17.4

*Stor PRN Sarawak Di Tabuan Jaya, Kuching
- Rumah Kedai Yang Telah Disewa Bagi Penyimpanan Stok Pakaian Seragam Dan Aksesori
(12.06.2013)*

GAMBAR 17.5

GAMBAR 17.6

*Stor PRN Sarawak
- Stok Pakaian Seragam Dan Aksesori Yang Telah Disusun Semula Secara Teratur
(18.06.2013)*

GAMBAR 17.7

GAMBAR 17.8

*Stor PRD Kuching Selatan Di Jalan Haji Taha, Kuching
- Stor Penyimpanan Pakaian Seragam Dan Aksesori Yang Tidak Teratur
(13.06.2013)*

- iii. Di PRN Kelantan dan PRD Kota Bharu pula didapati stok pakaian seragam dan aksesori ditempatkan di PRD Tumpat dalam satu bilik khas. Keadaan tempat penyimpanan tersebut adalah padat dan tidak teratur sehingga menyukarkan pengeluaran stok (**Gambar 17.9** hingga **17.12**). Pemeriksaan fizikal untuk mengesahkan baki fizikal juga tidak dapat dilaksanakan.

GAMBAR 17.9

GAMBAR 17.10

*Stor PRN Kelantan Di Tumpat
- Bilik Khas Di PRD Tumpat Yang Dijadikan Stor Bagi PRN Kelantan Tidak Diurus Dengan Teratur
(25.06.2013)*

GAMBAR 17.11

GAMBAR 17.12

*Stor PRD Kota Bharu Di Tumpat
- Bilik Khas Di PRD Tumpat Yang Dijadikan Stor Bagi PRD Kota Bharu Tidak Diurus Dengan Teratur
(25.06.2013)*

- iv. Di PRN Selangor stok pakaian seragam dan aksesori disimpan di rumah kedai yang dipinjamkan oleh salah seorang anggota RELA untuk dijadikan tempat penyimpanan sementara. Manakala di stor PRD Klang dan Kuala Selangor keadaan stor adalah padat dan tidak teratur (**Gambar 17.13** hingga **17.18**). Pemeriksaan fizikal tidak dapat dijalankan dengan keadaan dan susunan stor berkenaan.

GAMBAR 17.13

GAMBAR 17.14

*Stor PRN Selangor Di Taman Sentosa, Klang
- Rumah Kedai Yang Dipinjamkan Oleh Seorang Anggota RELA Untuk Dijadikan Stor
(12.07.2013)*

GAMBAR 17.15

GAMBAR 17.16

*Stor PRD Klang Di Bangunan Majlis Agama Islam Daerah Klang
- Susunan Stok Pakaian Seragam Dan Aksesori Yang Tidak Teratur
(15.07.2013)*

GAMBAR 17.17

GAMBAR 17.18

*Stor PRD Kuala Selangor Di Kompleks Mahkamah Lama Batu Rimau, Kuala Selangor
- Pejabat Lama PRD Kuala Selangor Dijadikan Tempat Penyimpanan Stok
Pakaian Seragam Dan Aksesori RELA
(17.07.2013)*

- v. Stor PRN Perak yang ditempatkan di PRD Lenggong teratur dan tersusun. Namun begitu, ruang penyimpanan sangat terhad dan menyebabkan sebahagian stok pakaian seragam disimpan di bawah tangga (**Gambar 17.19** dan **17.20**). Di PRD Kinta Utara pula didapati stor adalah teratur (**Gambar 17.21** dan **17.22**). Pemeriksaan fizikal mendapati 52 helai seluar dan 9 helai baju berada dalam simpanan. Bagaimanapun, baki berkenaan tidak dapat disahkan kerana tiada rekod diselenggarakan.

GAMBAR 17.19

GAMBAR 17.20

*Stor PRN Perak Di Kompleks Mini KDN, Lenggong
- Sebahagian Stok Pakaian Seragam Yang Ditempatkan Di Tepi Tangga
(21.08.2013)*

GAMBAR 17.21

GAMBAR 17.22

*Stor PRD Kinta Utara Di Taman Meru 3C
- Bilik Stor Penyimpanan Pakaian Seragam Dan Aksesori Yang Teratur
(21.08.2013)*

- b. Pemeriksaan Audit juga mendapati masih terdapat baki stok lama pakaian seragam yang tidak diagihkan kepada anggota seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.16
BAKI STOK LAMA PAKAIAN SERAGAM TIDAK DIAGIH

SYARIKAT PEMBEKAL	RUJUKAN KONTRAK	PRN/PRD	BILANGAN (Pasang)	LOKASI PENEMPATAN STOK
Nur Abadi Garments Sdn. Bhd.	KHEDN/RELA/3/2007	PRN Selangor	2,200 (Baju & Seluar)	Stor PRN Selangor, Taman Sentosa Klang
		PRD Klang	48 (Baju Sahaja)	Stor PRD Klang, Bangunan Majlis Agama Islam Daerah Klang
		PRN Kelantan	51 (Baju & Seluar)	Stor PRN Kelantan, Tumpat
		PRD Kinta Utara	9 (Baju) 52 (Seluar)	Stor PRD Kinta Utara, Taman Meru 3C
	KHEDN/RELA/4/2007	PRD Kuala Selangor	1,500 (Baju & Seluar)	Stor PRD Kuala Selangor, Kompleks Mahkamah Lama Batu Rimau, Kuala Selangor
	KHEDN/RELA/7/2007	PRN Perak	172 (Baju & Seluar)	Stor PRN Perak, Kompleks Mini KDN Lenggong

Pada pendapat Audit, pihak IPRM perlu memastikan jumlah sebenar pakaian seragam yang diperlukan oleh anggota bagi mengelakkan stok berlebihan dan menyebabkan stor menjadi sesak dan tidak terurus. Selain itu, arahan pengagihan hendaklah jelas dengan mengagihkan pakaian seragam yang lengkap kepada setiap anggota RELA. Pegawai Stor juga hendaklah diberi latihan mengenai tatacara pengurusan stor.

Maklum Balas RELA Negeri Perak Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Bekalan pakaian daripada Ibu Pejabat RELA Malaysia yang dikeluarkan tidak sistematik dari segi tarikh pengeluaran. Kesilapan dari pihak kami adalah terlepas pandang terhadap tahun pengeluaran bekalan pakaian tersebut. Sebagai penambahbaikan kami akan memastikan stok yang lama diagihkan dahulu kepada anggota mengikut turutan tarikh pengeluaran.

Maklum Balas Ibu Pejabat RELA Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Pihak RELA menyedari akan kelemahan pengurusan stor RELA. Bagi memastikan perkara ini diperbaiki dan dibuat penambahbaikan, kursus pengurusan stor kepada pegawai yang bertanggungjawab menguruskan stor telah diadakan. Kursus ini telah diadakan sebanyak 5 siri mengikut zon oleh Bahagian Pengurusan Sumber Manusia.

Pengagihan stok pakaian adalah secara berperingkat dan mengikut program yang dilaksanakan. Pihak RELA telah membuat permohonan untuk menyewa ruang stor penyimpanan kelengkapan pakaian seragam bagi stor RELA Negeri Perak tetapi tidak diluluskan oleh Kementerian Kewangan.

17.5.8. Pengurusan Insurans Anggota RELA

Mesyuarat Jemaah Menteri pada 30 Mei 2007 bersetuju supaya Kerajaan membiayai premium perlindungan insurans berkelompok kepada anggota RELA yang terlibat dengan operasi menangani pendatang asing tanpa izin dan juga membantu operasi agensi penguatkuasaan yang lain. Semakan Audit terhadap pengurusan insurans kepada anggota RELA mendapati perkara seperti berikut:

17.5.8.1. Sehingga bulan September 2013, KDN telah menandatangani 3 kontrak perlindungan insurans anggota RELA seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.17
KONTRAK PERLINDUNGAN INSURANS ANGGOTA RELA
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013 (SETAKAT SEPTEMBER)

NO. KONTRAK	NAMA SYARIKAT	NILAI KONTRAK (RM Juta)	TEMPOH KONTRAK
KDN/PL/RELA/3/2010	Syarikat Takaful Malaysia Berhad	1.70	01.04.2010 - 31.03.2011
KDN/PL/RELA/1/2011	Syarikat Takaful Malaysia Berhad	1.70	01.04.2011 - 31.03.2012
KDN/PL/RELA/6/2012	MAA Takaful Berhad	3.02	05.09.2012 - 04.09.2013

Sumber : IPRM

17.5.8.2. Bagi perlindungan insurans dengan Syarikat Takaful Malaysia Berhad, insurans ini melibatkan perlindungan 24 jam yang disebabkan oleh keganasan, kemalangan luaran dan yang tidak dapat dilihat yang menjadi satu-satunya dan secara langsung menyebabkan kematian atau ketidakupayaan dan manfaat tambahan. Manakala perlindungan insurans dengan MAA Takaful Berhad adalah tertakluk kepada perlindungan kemalangan diri kepada anggota yang sedang bertugas. Faedah dan amaun perlindungan insurans bagi 2 kontrak dengan Syarikat Takaful Malaysia Berhad adalah seperti di **Jadual 17.18** dan untuk kontrak dengan MAA Takaful Berhad adalah di **Jadual 17.19**.

JADUAL 17.18
FAEDAH DAN AMAUN PERLINDUNGAN INSURANS BAGI KONTRAK
DENGAN SYARIKAT TAKAFUL MALAYSIA BERHAD

JENIS FAEDAH	AMAUN PERLINDUNGAN (RM)
Kematian	20,000 setiap anggota
Hilang Upaya Menyeluruh Kekal	20,000 setiap anggota
Hilang Upaya Separa Kekal Sementara	25.00 sehari (sehingga maksima 30 hari)
Perbelanjaan Perubatan	2,000 (maksima tahunan setiap tahun)
Elaun Hospital	100 sehari (sehingga maksima 90 hari)
Alat Ganti Palsu	500 (maksima tahunan)
Khairat Kematian	2,000 setiap anggota
Manfaat Berganda (semasa dalam bertugas)	40,000 (RM17 setiap anggota@100,000 anggota RELA)

Sumber : Rekod IPRM

JADUAL 17.19
FAEDAH DAN AMAUN PERLINDUNGAN INSURANS
BAGI KONTRAK DENGAN MAA TAKAFUL BERHAD

JENIS FAEDAH	AMAUN PERLINDUNGAN (RM)
Kematian Semasa Bertugas	40,000 setiap anggota
Hilang Upaya Menyeluruh Kekal Semasa Bertugas	20,000 setiap anggota
Hilang Upaya Separa Kekal Sementara Semasa Bertugas	25 sehari (sehingga maksima 30 hari)
Perbelanjaan Perubatan	2,000 (maksima tahunan setiap anggota)
Elaun Hospital	100 sehari (sehingga maksima 90 hari)
Alat Ganti Palsu	500 (maksima tahunan)
Khairat Kematian	2,000 setiap anggota
Manfaat Berganda (semasa dalam bertugas)	40,000 (RM17 setiap anggota@100,000 anggota RELA)

Sumber : Rekod IPRM

17.5.8.3. Semakan Audit mendapati setelah kontrak KDN/PL/RELA/1/2011 tamat tempohnya pada 31 Mac 2012, tiada perjanjian baru dibuat dengan mana-mana syarikat insurans. Dalam tempoh ini, segala tuntutan dan bayaran berkaitan kemalangan anggota RELA diuruskan dengan menggunakan peruntukan Kementerian Dalam Negeri. Sebanyak 106 kes anggota meninggal dunia dan 159 kes perbelanjaan perubatan berjumlah RM1.64 juta telah dibayar bagi tempoh 1 April 2012 hingga 4 September 2012,.

17.5.8.4. Bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013, sejumlah RM7.37 juta pampasan insurans telah dibayar kepada anggota seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.20
TUNTUTAN INSURANS PERLINDUNGAN DIRI ANGGOTA RELA
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013 (SETAKAT SEPTEMBER)

BUTIRAN	2011	NILAI (RM Juta)	2012	NILAI (RM Juta)	2013 (Setakat Bulan September)	JUMLAH (RM Juta)
Kes Dalam Proses	35	0	65	0	32	0
Kes Selesai	293	2.89	545	4.40	22	0.08
JUMLAH KESELURUHAN TUNTUTAN INSURANS	328	2.89	610	4.40	54	0.08

Sumber : Rekod IPRM

17.5.8.5. Semakan Audit selanjutnya mendapati sebanyak 120 kes tuntutan yang belum selesai iaitu 29, 55 dan 36 kes bagi tahun 2011, 2012 dan 2013 (setakat bulan September 2013) masih dalam proses penyemakan syarikat insurans. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.21
KES TUNTUTAN YANG BELUM SELESAI SETAKAT SEPTEMBER 2013

TAHUN	BILANGAN KES YANG BELUM SELESAI
2011	29
2012	55
2013	36
JUMLAH	120

Sumber : Rekod IPRM

17.5.8.6. Mengikut Cawangan Hal Ehwal Pasukan, Bahagian Pembangunan Pasukan dan Penyelidikan IPRM, sebab kes tuntutan belum selesai adalah seperti berikut:

- i. dokumen sokongan yang dikemukakan adalah tidak lengkap;
- ii. anggota mengalami kesukaran melengkapkan dokumen sokongan;
- iii. kes masih dalam siasatan dan perlu dikenal pasti oleh pihak insurans;
- iv. kes telah menerima surat tawaran dan menunggu cek dari pihak insurans; dan
- v. kes yang telah lama ditolak dan dibuka semula bagi mengenal pasti masalah.

Maklum Balas Ibu Pejabat RELA Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Pengemaskinian maklumat tuntutan sentiasa dilaksanakan bagi memastikan syarikat insurans menyelesaikan masalah kes tuntutan insurans yang tertunggak. Perbincangan dua hala antara syarikat-syarikat insurans yang berkaitan dengan pihak RELA juga sentiasa dilakukan bagi memastikan terdapat perkembangan terhadap proses pembayaran insurans yang tertunggak.

Pada pendapat Audit, pihak pengurusan RELA hendaklah sentiasa memantau perkembangan tuntutan insurans khususnya kes tuntutan yang telah melebihi satu tahun dengan syarikat insurans berkaitan supaya kebajikan anggota RELA terjamin.

17.5.9. Pengurusan Aduan Dan Siasatan

17.5.9.1. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Dan Arahan Tetap

Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 1 Tahun 2001 menetapkan aduan orang ramai terhadap agensi-agensi awam hendaklah diurus dan diselesaikan dalam tempoh 15 hari bekerja. Manakala Arahan Tetap Ketua Pengarah RELA Bil. 01/2013 ATKP/GEN/01/13 (Garis Panduan Prosedur Penyiasatan Salah

Laku Anggota Pasukan Sukarelawan Malaysia) bertarikh 25 Februari 2013 pula antaranya menetapkan perkara seperti berikut:

- a. Jawatankuasa Penyiasatan Salah Laku Anggota RELA (JPSAR) hendaklah ditubuhkan di peringkat IPRM untuk menyiasat sesuatu aduan berkenaan salahlaku anggota.
- b. Bidang kuasa JPSAR termasuk:
 - i. menyiasat kes-kes salah laku yang melibatkan anggota sukarelawan yang telah dipertanggungjawabkan;
 - ii. melakukan lawatan ke lokasi/tempat yang berkaitan;
 - iii. menyoal siasat pegawai/kakitangan/anggota dan orang-orang tertentu yang terbabit;
 - iv. memanggil saksi untuk memberi keterangan yang berkaitan dengan kes;
 - v. mengumpul bukti yang berkaitan dengan kes; dan
 - vi. menyediakan syor dan cadangan terhadap kes kepada Ketua Pengarah.
- c. Jangka masa sesuatu siasatan bergantung kepada keutamaan dan kerumitan sesuatu kes. Bagaimanapun, sesuatu siasatan hendaklah dijalankan dalam tempoh maksimum 30 hari dan lanjutan tempoh adalah atas kelulusan Ketua Pengarah. Laporan hendaklah disediakan dalam tempoh maksimum 3 hari selepas siasatan dijalankan dan dihantar kepada JPSAR selewat-lewatnya 4 hari selepas siasatan dijalankan.

17.5.9.2. Jawatankuasa Penyiasatan Salah Laku Anggota RELA (JPSAR) Tidak Ditubuhkan

Semakan Audit mendapati JPSAR tidak ditubuhkan di peringkat IPRM untuk menyiasat sesuatu aduan berkenaan salah laku anggota. Dengan ini segala pengurusan aduan dan siasatan yang telah diuruskan di peringkat IPRM dan PRN tanpa pemantauan jawatankuasa yang telah ditetapkan.

17.5.9.3. Aduan Di Peringkat IPRM Dan PRN

Semakan Audit mendapati aduan yang dikemukakan oleh anggota RELA dan orang awam telah diuruskan oleh IPRM dan PRN. Di IPRM, pengurusan aduan diuruskan secara atas talian menggunakan *Intergerated System* Pemantauan Aduan Agensi Awam (iSPAAA). Di PRN pula, pengurusan aduan diuruskan secara manual dan tindakan akan diambil oleh PRN yang berkenaan. Segala maklumat pengurusan aduan secara manual di PRN tidak dikunci masuk dan dikemas kini ke dalam iSPAAA. Dengan ini, IPRM tidak dapat memantau pengurusan aduan yang diuruskan secara manual di PRN melalui iSPAAA.

a. Peringkat IPRM

- i. iSPAAA telah dibangunkan oleh Biro Pengaduan Awam dan telah digunakan oleh semua jabatan dan agensi di bawah KDN. Tarikh kuat kuasa penggunaannya pada 1 Julai 2009. Dalam iSPAAA, aduan telah diklasifikasikan kepada 8 kategori iaitu Tindakan Tidak Adil, Kelewatan Atau Tiada Tindakan, Pelbagai Aduan, Kualiti Perkhidmatan Yang Tidak Memuaskan Termasuk Kaunter Dan Telefon, Kegagalan Penguatkuasaan, Salah Laku Anggota Awam, Salah Guna Kuasa/ Penyelewengan, Kepincangan Pelaksanaan Dasar Dan Kelemahan Undang-Undang.
- ii. Semakan Audit terhadap iSPAAA di IPRM mendapati sebanyak 63, 107 dan 51 aduan telah diterima bagi tahun 2011, 2012 dan 2013 (setakat bulan September 2013). Peningkatan sebanyak 44 (69.9%) aduan yang diterima pada tahun 2012 berbanding 63 aduan pada tahun 2011. Maklumat lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.22
PENGURUSAN ADUAN MENGGUNAKAN iSPAAA
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013 (SETAKAT SEPTEMBER)

TAHUN	BIL. ADUAN	ADUAN SELESAI	TEMPOH MASA DIAMBIL (HARI)							
			1	7	14	21	30	40	50	60
2011	63	63	38	22	0	3	0	0	0	0
2012	107	107	32	57	12	2	4	0	0	0
2013 (Setakat September)	51	51	10	18	11	5	4	1	1	1
JUMLAH ADUAN	221	221	80	97	23	10	8	1	1	1

Sumber : Rekod IPRM

- iii. Analisis terhadap **Jadual 17.22** di atas, mendapati setiap aduan yang telah dikemukakan telah diselesaikan pada tahun yang mana aduan telah diterima. Tempoh masa yang diambil untuk mengendalikan aduan tersebut adalah tidak sama kerana ia bergantung kepada kategori masalah aduan yang dikemukakan. Masa yang paling singkat untuk menyelesaikan aduan bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013 adalah satu hari iaitu sebanyak 80 (36.2%) aduan dan tempoh masa yang paling lama pula adalah 60 hari iaitu bagi satu aduan.
- iv. Analisis juga mendapati sebanyak 200 (90.5%) aduan telah diselesaikan dalam tempoh 15 hari, manakala sebanyak 21 (9.5%) aduan telah diselesaikan lebih daripada 15 hari. Tempoh aduan yang diselesaikan melebihi 15 hari ini adalah tidak mematuhi Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 1 Tahun 2001. Daripada 21 aduan yang telah diselesaikan melebihi 15 hari, pihak Audit mendapati 3 aduan telah diselesaikan lebih daripada 30 hari. Mengikut perkara 6, Arahan Tetap Ketua Pengarah RELA Bil. 01/2013 ATKP/GEN/01/13 (Garis Panduan Prosedur Penyiasatan Salah Laku Anggota Pasukan Sukarelawan Malaysia) pengurusan aduan melebihi tempoh 30 hari adalah

dibenarkan. Bagaimanapun, lanjutan tempoh masa tersebut perlu mendapat kelulusan Ketua Pengarah. Semakan Audit selanjutnya mendapati tiada kelulusan lanjutan tempoh masa diberikan oleh Ketua Pengarah berhubung dengan 3 aduan tersebut.

- v. Analisis selanjutnya mendapati kategori aduan yang paling banyak diterima adalah pelbagai aduan iaitu sebanyak 43, 59 dan 28 bagi tahun 2011, 2012 dan 2013 (setakat bulan September 2013). Maklumat lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.23
STATISTIK ADUAN MENGIKUT KATEGORI
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2013 (SETAKAT SEPTEMBER)

KATEGORI	STATISTIK ADUAN MENGIKUT KATEGORI		
	2011	2012	2013 (Setakat September)
Tindakan Tidak Adil	3	5	6
Kelewatan Atau Tiada Tindakan	5	18	6
Pelbagai Aduan	43	59	28
Kualiti Perkhidmatan Yang Tidak Memuaskan Termasuk Kaunter Dan Telefon	1	3	2
Kegagalan Penguatkuasaan	2	4	1
Salah Laku Anggota Awam	6	8	5
Salah Guna Kuasa/Penyelewengan	2	9	3
Kepincangan Pelaksanaan Dasar Dan Kelemahan Undang-Undang	1	1	0
JUMLAH	63	107	51

Sumber : Rekod IPRM

b. Peringkat PRN

- i. Aduan di PRN diklasifikasikan kepada 2 kategori iaitu aduan awam dan aduan anggota. Aduan awam merupakan aduan yang dibuat oleh orang awam terhadap masalah anggota RELA dan umum. Maklumat aduan awam yang diterima adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.24
ADUAN ORANG AWAM YANG DITERIMA

BERKENAAN ANGGOTA RELA	UMUM
• Tidak menjalankan tugas dengan berkesan • Tidak memberi kerjasama kepada orang awam • Memeras ugut dan meminta wang perlindungan • Tiada di lokasi bertugas • Menjalankan perniagaan di waktu bertugas • Mengeluarkan kata-kata kasar • Menyalahgunakan senjata api • Menyeleweng wang elaun untuk anggota	• Pencerobohan pendatang asing • Penyeludupan barang kawalan ke negara jiran • Menjalankan upacara perdukunan • Warganegara asing menjalankan perniagaan • Warganegara asing mengganggu penduduk tempatan

Sumber : Rekod IPRM/PRN/PRD

- ii. Manakala aduan anggota RELA ialah aduan yang dibuat terhadap pengurusan RELA dan anggota RELA yang lain seperti elaun tidak dibayar mengikut kadar baru, anggota RELA dari satu kawasan tidak dibenarkan bertugas di kawasan lain, menjual pakaian seragam kepada ahli baru, mengutip wang perlindungan, keengganan majikan memberi kebenaran menyertai Aktiviti Platun RELA dan tidak diberi peluang bertugas sebagai *task force*.
- iii. Semakan Audit di 4 PRN yang dilawati mendapati Daftar Aduan tidak diselenggarakan. Sehubungan itu, bilangan aduan bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013 tidak dapat ditentukan. Bagaimanapun, Daftar Aduan disediakan selepas dicadangkan oleh pihak Audit tetapi diselenggarakan dengan tidak lengkap dan kemas kini.
- iv. Semakan Audit selanjutnya terhadap fail aduan mendapati sebanyak 6 aduan di PRN Sarawak, PRN Selangor dan PRN Perak masing-masing diselenggarakan dengan tidak lengkap dan kemas kini. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan tarikh aduan diterima, pegawai yang bertanggungjawab menjalankan siasatan, tempoh siasatan dijalankan dan status siasatan sama ada telah selesai, sedang dijalankan atau belum diambil tindakan kerana tiada maklumat direkodkan. Selain itu, sebanyak 2 pengurusan aduan di PRN Sarawak tidak mematuhi pekeliling dan arahan yang telah ditetapkan. Aduan tersebut telah diselesaikan melebihi tempoh 15 hari.

Pada pendapat Audit, IPRM hendaklah menubuhkan JPSAR bagi menyiasat sesuatu aduan berkenaan salah laku anggota dan sentiasa memantau pengurusan aduan yang menggunakan iSPAAA serta aduan secara manual di PRN supaya mematuhi pekeliling dan arahan yang telah ditetapkan. PRN juga hendaklah menyelenggara Daftar Aduan bagi merekodkan aduan secara lengkap dan kemas kini.

Maklum Balas Ibu Pejabat RELA Yang Diterima Pada 6 Februari 2014

Memang terdapat kelemahan dari segi pengurusan aduan di IPRM dan PRN, sebagai penambahbaikan satu jawatankuasa siasatan akan ditubuhkan di peringkat IPRM. Setiap kes akan ditubuhkan jawatankuasa siasatan dan pelantikan akan dibuat berdasarkan kes. Penambahbaikan yang akan dilakukan adalah mewujudkan JPSAR; kemas kini buku daftar aduan dan mewujudkan Unit Integriti.

Pihak pengurusan RELA telah menubuhkan secara pentadbiran Unit Integriti di Ibu Pejabat RELA, Putrajaya. Unit ini dianggotai enam (6) orang

kakitangan RELA yang akan melaksanakan tugas berkaitan pengurusan aduan, keutuhan tadbir urus, pematuhan terhadap dasar dan peraturan serta pengurusan tata tertib RELA. JPSAR yang diwujudkan akan diletakkan di bawah unit ini.

17.6. SYOR AUDIT

Bagi memastikan pengurusan anggota RELA dijalankan dengan lebih teratur dan cekap, adalah disyorkan supaya KDN/RELA melaksanakan perkara seperti berikut:

17.6.1. memastikan dalam pembangunan MyRELA Fasa II, modul untuk Penugasan dan Latihan diberi keutamaan untuk menyediakan maklumat yang lengkap dan kemas kini berkaitan anggota yang telah menjalankan penugasan dan menghadiri latihan/taklimat serta memohon tambahan peruntukan untuk melatih anggota yang baru berdaftar;

17.6.2. menyediakan format surat/borang permohonan, surat kelulusan dan surat arahan penugasan yang seragam bagi semua Pejabat RELA serta memaklumkan kepada pemohon kadar elaun yang ditetapkan bagi perkhidmatan kemasyarakatan;

17.6.3. memastikan pengendalian wang tunai untuk diagihkan kepada anggota RELA diuruskan dengan teratur dan mematuhi peraturan sedia ada;

17.6.4. memastikan bahawa semua pengurusan perolehan mematuhi peraturan dan mendapat *best value for money* serta menjaga kepentingan Kerajaan. Tindakan tegas perlu diambil terhadap pegawai yang tidak mematuhi peraturan Kewangan Kerajaan; dan

17.6.5. memastikan pengurusan pengagihan pakaian seragam di setiap PRN/PRD diuruskan dengan teratur dan cekap, stor/tempat penyimpanan pakaian seragam disediakan dengan secukupnya supaya stok pakaian seragam dapat disimpan dengan teratur dan pengurusannya adalah teratur dan cekap.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 200-216 Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN DALAM NEGERI

18. JABATAN PENJARA MALAYSIA - PENGURUSAN PEROLEHAN PERALATAN DAN MESIN ROTI

18.1. LATAR BELAKANG

18.1.1. Program Penjara Industri merupakan salah satu program khas yang diperkenalkan oleh Jabatan Penjara Malaysia (JPM). Objektif utama program ini adalah untuk menyediakan kemahiran kepada banduan supaya golongan ini menjadi insan yang lebih produktif dan mempersiapkan diri untuk memasuki pasaran pekerjaan selepas dibebaskan; memperkenalkan teknologi terkini dalam melaksanakan program perindustrian dan seterusnya membolehkan penjimatan kepada kos operasi setiap Institusi Penjara di Malaysia.

18.1.2. Bagi menjayakan inisiatif Program Penjara Industri, Bahagian Dasar Kepenjaran, Ibu Pejabat Penjara Malaysia (IPPM) telah mencadangkan untuk melaksanakan Program Sara Diri Industri Roti pada tahun 2013. Berdasarkan perancangan, Program Sara Diri Industri Roti bernilai RM27.13 juta akan dilaksanakan melalui 2 fasa iaitu pasaran dalaman bermula dari tahun 2013 hingga 2015 dan pasaran luar yang dijangka bakal dilaksanakan pada tahun 2016. Program ini meliputi pembinaan bengkel roti yang lengkap dengan peralatan dan mesin di 5 penjara yang dipilih sebagai lokasi bengkel untuk membekalkan roti kepada Institusi Penjara mengikut zon. Fasa 1 dimulakan pada bulan September 2013 dengan satu projek perintis di Penjara Pusat Kajang dan seterusnya di 4 Institusi Penjara lain yang dijangka akan disiapkan pada tahun 2015. Fasa 2 pula melibatkan pemasaran ke agensi luar seperti hospital, kem tahanan, Program Latihan Khidmat Negara dan Pusat Pemulihan Narkotik. Maklumat berhubung anggaran kos pengeluaran bagi Program Sara Diri Industri Roti (Fasa 1) mengikut zon adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.1
ANGGARAN KOS PENGELUARAN
BAGI PROGRAM SARA DIRI INDUSTRI ROTI (FASA 1)

TAHUN	ZON	LOKASI BENGKEL	LOKASI PEMBEKALAN	ANGGARAN KOS (RM Juta)
2013	Tengah	Penjara Pusat Kajang (Projek Perintis)	i. Penjara Wanita Kajang ii. Penjara Pusat Kajang iii. Penjara Sungai Buloh iv. Penjara Seremban v. Penjara Jelevu vi. Penjara Bentong	4.13

TAHUN	ZON	LOKASI BENGKEL	LOKASI PEMBEKALAN	ANGGARAN KOS (RM Juta)
2014	Selatan	Penjara Kluang	i. Penjara Reman Johor Bahru ii. Penjara Kluang iii. Penjara Simpang Renggam iv. Pusat Pemulihan Akhlak Muar v. Penjara Sungai Udang vi. Sekolah Henry Gurney vii. Penjara Agro Dusun Dato' Murad	9.30
	Timur	Penjara Bukit Besi, Terengganu	i. Pusat Koreksional Dungun ii. Penjara Pengkalan Chepa iii. Penjara Marang iv. Penjara Bukit Besi v. Penjara Penor vi. Pusat Pemulihan Akhlak Machang	
2015	Utara 1	Penjara Pokok Sena	i. Penjara Alor Setar ii. Penjara Pokok Sena iii. Penjara Sungai Petani iv. Pusat Koreksional Perlis v. Penjara Reman Pulau Pinang	13.70
	Utara 2	Penjara Tapah	i. Penjara Tapah ii. Penjara Taiping iii. Pusat Pemulihan Akhlak Batu Gajah iv. Penjara Seberang Perai v. Kem Tahanan Perlindungan Kamunting	
JUMLAH ANGGARAN KOS PENGELUARAN				27.13

Sumber : Seksyen Vokasional Dan Industri, IPPM

18.1.3. Walaupun program ini dirancang bermula pada tahun 2013, oleh kerana terdapat lebih peruntukan kewangan bagi Program Bandar Selamat di bawah NKRA, JPM telah memohon peruntukan sejumlah RM1.50 juta bagi memulakan projek perintis. Berikutan itu, sejumlah RM1.20 juta telah diluluskan dan waran peruntukan telah diagihkan kepada 5 Institusi Penjara iaitu Penjara Pusat Kajang; Penjara Wanita Kajang; Penjara Seremban; Penjara Sungai Udang dan Penjara Bentong pada bulan November dan Disember 2012 bagi membolehkan proses perolehan peralatan dan mesin roti diuruskan dalam tempoh masa yang singkat.

18.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan perolehan peralatan dan mesin roti telah diurus dengan teratur, cekap dan berhemat bagi mencapai objektif yang ditetapkan.

18.3. SKOP PENGAUDITAN

18.3.1. Skop pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan yang merangkumi aktiviti perolehan, penggunaan, keselamatan dan penyimpanan bagi peralatan dan mesin roti yang diperoleh berdasarkan peruntukan berjumlah RM1.20 juta.

18.3.2. Pengauditan telah dijalankan di Bahagian NKRA, Kementerian Dalam Negeri (KDN); Bahagian Dasar Kepenjaraan, IPPM; Seksyen Vokasional Dan Industri, IPPM dan 5 buah Institusi Penjara iaitu Penjara Pusat Kajang; Penjara Wanita Kajang; Penjara Seremban; Penjara Sungai Udang dan Penjara Bentong.

18.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan dengan menyemak fail, rekod dan dokumen bagi tahun 2012 dan 2013. Temu bual dengan pegawai dan anggota yang terlibat dengan Program Sara Diri Industri Roti turut diadakan. Di samping itu, pemeriksaan fizikal juga dilaksanakan di lokasi bengkel pembuatan roti serta tempat penyimpanan peralatan dan mesin roti.

18.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Mei hingga Julai 2013 mendapati Institusi Penjara telah mematuhi beberapa perkara berhubung dengan prosedur perolehan peralatan dan mesin roti antaranya seperti pelantikan Jawatankuasa Sebut Harga, keahlian Jawatankuasa Sebut Harga dan kajian pasaran telah dilakukan sebelum perolehan dilaksanakan. Setelah pengauditan dijalankan, bengkel roti telah mula beroperasi pada awal bulan Januari 2014 di Penjara Pusat Kajang. Namun demikian, pengurusan perolehan peralatan dan mesin roti adalah kurang memuaskan kerana terdapat beberapa kelemahan seperti berikut:

- i. pemeriksaan terhadap peralatan dan mesin roti tidak dibuat oleh pegawai yang berkeelayakan dan bertauliah dari aspek teknikal semasa penerimaan;
- ii. perolehan *waffle baker* dan *chiller* tidak dibekalkan mengikut spesifikasi;
- iii. bayaran penuh berjumlah RM1.16 juta dilakukan walaupun syarat dalam kontrak belum dipatuhi sepenuhnya;
- iv. kelemahan dalam perancangan perolehan seperti tidak menyediakan bengkel yang bersesuaian untuk menempatkan peralatan dan mesin roti yang dibeli; dan
- v. peralatan dan mesin roti disimpan di tempat yang tidak sesuai seperti di parkir kenderaan dan tempat yang terdedah kepada panas dan hujan.

Penjelasan lanjut berhubung dengan perkara yang ditemui dan maklum balas JPM adalah seperti di perenggan berikut:

18.5.1. Prestasi Perolehan

18.5.1.1. Prestasi Kewangan

Berdasarkan perancangan asal, bengkel roti akan dibina di Penjara Pusat Kajang bagi tujuan membekalkan roti ke Institusi Penjara sekitar zon tengah.

Semakan Audit mendapati pada bulan November 2012, KDN telah mengagihkan waran peruntukan berjumlah RM1.20 juta terus kepada 5 Institusi Penjara terlibat untuk melaksanakan perolehan peralatan dan mesin roti yang telah ditetapkan bagi setiap Institusi Penjara tersebut. Daripada RM1.20 juta yang diperuntukkan, sejumlah RM1.16 juta (96.7%) telah dibelanjakan untuk perolehan peralatan dan mesin roti melalui kaedah sebut harga. Manakala sejumlah RM43,247 telah digunakan oleh 4 Institusi Penjara untuk perolehan peralatan secara pembelian terus. Butiran terperinci adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.2
AGIHAN PERUNTUKAN BAGI PEROLEHAN PERALATAN DAN MESIN
UNTUK PROGRAM SARA DIRI INDUSTRI ROTI

BIL.	PENJARA	TARIKH DAN NOMBOR WARAN DITERIMA	JUMLAH PERUNTUKAN DITERIMA (RM)	PERBELANJAAN MELALUI SEBUT HARGA (RM)	PERBELANJAAN MELALUI PEMBELIAN TERUS (RM)
1.	Pusat Kajang	14.12.2012 W0023	281,650	276,650	3,598
2.	Wanita Kajang	06.11.2012 F0023	219,275	217,900	1,316
3.	Seremban	06.11.2012 F0025	185,000	184,900	0
4.	Sungai Udang	20.11.2012 W0027	257,250	220,500	36,749
5.	Bentong	06.11.2012 F0022	259,200	257,600	1,584
JUMLAH			1,202,375	1,157,550	43,247

Sumber : Bahagian Dasar Kependidikan, IPPM

Pada pendapat Audit, prestasi perbelanjaan adalah baik di mana daripada RM1,202,375 peruntukan yang diterima, sejumlah RM1,200,797 (99.9%) telah dibelanjakan melalui perolehan secara sebut harga dan pembelian terus.

18.5.1.2. Prestasi Fizikal

- a. Berdasarkan syarat kontrak Fasal 6 (Pembekalan), pembekal dikehendaki menghantar peralatan dan mesin roti yang dibeli terus ke lokasi yang ditetapkan. Di samping itu, pembekal perlu memasang, menguji serta mentauliahkan peralatan dan mesin yang dibekalkan. Semakan Audit mendapati semua peralatan dan mesin roti telah dihantar ke Institusi Penjara terlibat seperti mana yang telah ditetapkan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.3
SENARAI PERALATAN DAN MESIN ROTI MELALUI PEROLEHAN SECARA
SEBUT HARGA BAGI 5 INSTITUSI PENJARA YANG DILAWATI

BIL.	PENJARA	PERANCANGAN PEMBELIAN		KUANTITI DIBEKALKAN (SEMAKAN AUDIT)
		PERALATAN / MESIN	KUANTITI	
1.	Pusat Kajang	• <i>Continuous Automatic Bun Divider & Rounder</i>	1	✓
		• <i>Display Chiller 4 Door</i>	3	x
		• <i>Spiral Mixer</i>	1	✓
		• Tray Roti Putih	50	✓
		• Tray Roti Bun	50	✓
2.	Wanita Kajang	• <i>Display Chiller 4 Door</i>	1	x
		• Tray Roti Putih	50	✓
		• Tray Roti Bun	50	✓
		• Rak Roti Bun	9	✓
		• Rak Roti Putih	9	✓
		• <i>Automatic Band Slicer - ABS 3000</i>	1	✓
		• <i>Roll Moulder - Model 5 R</i>	2	✓
3.	Bentong	• <i>Diesel Revolving Tray Oven</i>	2	✓
		• Rak Roti Bun	9	✓
		• Rak Roti Putih	9	✓
4.	Seremban	• <i>Auto Dough Divider & Rounder DDR 6PN</i>	1	✓
5.	Sungai Udang	• <i>Continuous Automatic Bun Divider Rounder at 5 Pockets</i>	1	✓
		• <i>Spiral Mixer</i>	1	✓
		• <i>Long Dough Moulder</i>	1	✓

- b. Fasal 6 dalam Perjanjian (Pembekalan) antaranya juga menyatakan barang-barang yang dibekalkan di dalam kontrak ini mestilah barang-barang keluaran semasa, baru dan tulen dan pembekal akan membuat pengesahan bahawa barang-barang yang telah dibekalkan adalah barangan keluaran semasa, baru dan tulen. Manakala Fasal 7 dalam Perjanjian (Spesifikasi) menyatakan bahawa barang-barang yang dibekalkan hendaklah mempunyai mutu, rupa, buatan dan sifat-sifat mengikut spesifikasi kontrak tetapi tidak kurang daripada contoh/katalog yang telah disetuju terima. Semakan Audit terhadap invois dan nota penghantaran daripada pihak pembekal di Penjara Sungai Udang mendapati perolehan mesin *bun divider* merupakan barangan *reconditioned* iaitu barangan terpakai berharga RM161,000. Semakan Audit di Penjara Pusat Kajang pula mendapati harga bagi mesin *bun divider* baharu bernilai RM184,950. Perbezaan harga di antara mesin *reconditioned* dan baharu adalah berjumlah RM23,950. Pihak Audit berpendapat mesin *reconditioned* ini walaupun mempunyai harga yang lebih rendah namun dari segi kualiti, ia tidak dapat dipastikan dan spesifikasi mesin *reconditioned* tersebut tidak dinyatakan dalam perjanjian. Butiran lanjut adalah seperti ditunjukkan di gambar berikut:

GAMBAR 18.1

GAMBAR 18.2

Stor Pusat, Penjara Sungai Udang
- Fully Reconditioned Continous Automatic Bun Divider
(16.05.2013)

Pada pendapat Audit, perolehan mesin *reconditioned* ini bertentangan dengan spesifikasi dalam perjanjian dan tidak menjamin kepentingan Kerajaan walaupun dengan harga yang lebih murah.

Maklum Balas Jabatan Penjara Malaysia Yang Diterima Pada 4 Februari 2014

Pembekalan mesin roti Continuous Automatic Bun Divider & Rounder Model DDR5PN seperti yang dinyatakan di dalam spesifikasi mesin bengkel Penjara Sungai Udang telah diperjelas oleh pihak pembekal semasa pertemuan pihak pembekal dengan Jawatankuasa Teknikal Sebut Harga serta urus setia pada 17 Disember 2012 bertempat di Bilik Mesyuarat Utama Penjara Sungai Udang. Ketika pertemuan dan perbincangan tersebut pihak pembekal telah menjelaskan dengan terperinci spesifikasi peralatan tersebut. Jawatankuasa Teknikal telah mengambil kira daripada spesifikasi kapasiti mesin, kualiti dan penghasilan produk seperti yang telah dijelaskan oleh pihak pembekal.

Pihak pembekal telah membuat perbandingan mesin roti fully reconditioned yang diimport dari Itali dengan mesin pengeluaran tempatan yang melibatkan kos pembelian yang lebih murah berdasarkan prinsip "Value for Money" dan menjurus kepada penjimatan kewangan Kerajaan. Jawatankuasa Sebut Harga telah memilih peralatan reconditioned ini oleh sebab yang dinyatakan di atas dan keputusan tersebut tidak dipinda dalam syarat kontrak kerana mereka terlepas pandang pada syarat-syarat yang termaktub dalam kontrak. Pihak pembekal telah bersetuju melanjutkan tempoh jaminan daripada 6 bulan kepada setahun (sama seperti mesin baru). Mesin ini juga telah didapati berfungsi dengan baik daripada tarikh pengujian 27 Disember 2013 sehingga hari ini. Ia telah dapat digunakan dalam proses menghasilkan roti bun tanpa sebarang masalah. Bagaimanapun, surat teguran telah dikeluarkan oleh Bahagian Pembangunan dan Perolehan IPPM kepada Penjara Sungai Udang mengenai perkara ini.

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati perolehan beberapa peralatan yang dilakukan di Penjara Sungai Udang, Penjara Wanita Kajang dan Penjara Pusat Kajang tidak mengikut spesifikasi yang telah ditetapkan. Pemeriksaan Audit di Penjara Sungai Udang mendapati *waffle baker* yang dibekalkan tidak mengikut spesifikasi yang telah ditetapkan. Pihak pembekal yang sepatutnya membekalkan 5 unit *waffle baker* dalam bentuk *single* telah membekalkan 2 unit *waffle baker* dalam bentuk *double*. Manakala pemeriksaan Audit di Penjara Pusat Kajang dan Penjara Wanita Kajang pula mendapati *chiller* yang sepatutnya dibekalkan mengikut spesifikasi yang ditetapkan adalah 3 unit *chiller* 4 pintu namun yang dibekalkan adalah 6 unit *chiller* 2 pintu. Bagaimanapun, harga yang dibayar oleh pihak Institusi Penjara adalah berdasarkan harga mengikut spesifikasi yang telah ditetapkan bukan berdasarkan harga sebenar peralatan yang diterima. Butiran lanjut adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 18.4
PERALATAN DIBEKALKAN TIDAK MENGIKUT SPESIFIKASI

BIL.	PENJARA	PERALATAN	MENGIKUT SPESIFIKASI	SPESIFIKASI PERALATAN YANG DIBEKALKAN
1.	Sungai Udang	<i>Waffle Baker</i>	5 <i>single</i>	2 <i>double</i>
2.	Wanita Kajang	<i>Chiller</i>	4 pintu	2 pintu
3.	Pusat Kajang	<i>Chiller</i>	4 pintu	2 pintu

GAMBAR 18.3

Penjara Sungai Udang
- Waffle Baker Yang Sepatutnya Dibekalkan
(Sumber: www.kootation.com)

GAMBAR 18.4

Bengkel Pastrri, Penjara Sungai Udang
- Waffle Baker Yang Dibekalkan Tidak
Mengikut Spesifikasi Yang Ditetapkan
(16.05.2013)

GAMBAR 18.5

Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang
- Perolehan Chiller Tidak Mengikut Spesifikasi
(13.05.2013)

GAMBAR 18.6

Pada pendapat Audit, pihak JPM perlu memastikan setiap barangan yang dibekalkan mematuhi spesifikasi seperti mana yang telah ditetapkan. Sekiranya terdapat perubahan pembekalan selain spesifikasi yang ditetapkan, perkara ini perlu mendapat kelulusan dan pelarasan harga dibuat sekiranya perlu.

Maklum Balas Jabatan Penjara Malaysia Yang Diterima Pada 4 Februari 2014

Penukaran item Waffle Baker Single kepada Double telah dimaklumkan oleh pembekal kepada unit perolehan Penjara Sungai Udang. Permohonan menukar spesifikasi item adalah kerana ketiadaan stok dan pembekal memberi cadangan ianya ditukarkan kepada Waffle Baker Double yang mana penggunaan dan keupayaan barangan adalah sama dan setara. Di dalam spesifikasi yang ditetapkan oleh Jabatan ada menyatakan 4D/Dc (atau yang bersamaan). Berdasarkan spesifikasi yang dikeluarkan oleh institusi ini, keperluan chiller 4 pintu adalah sebanyak 3 unit. Anggaran bagi 3 unit chiller 4 pintu ialah RM28,500 (RM9,500 seunit). Bagaimanapun, pembekal telah membekalkan 6 unit chiller 2 pintu sebagai gantian kepada 3 unit chiller 4 pintu. Nilai bagi 6 unit chiller 2 pintu adalah bersamaan dengan 3 unit chiller 4 pintu. (Nilai satu unit chiller 2 pintu ialah $RM4,750 \times 6 \text{ unit} = RM28,500$). Penjara Pusat Kajang telah bersetuju menerima chiller 2 pintu dengan jumlah 6 unit berdasarkan tiada penambahan peruntukan dikenakan setelah rundingan semula dibuat dengan pihak pembekal. Pihak pembekal memberitahu bahawa chiller 4 pintu tiada dalam pasaran dan pembekal telah menggantikan dengan chiller 2 pintu dan perkara ini telah dimaklumkan dengan pihak Vokasional dan Industri, IPPM.

- d. Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, semua aset Kerajaan hendaklah digunakan dengan cekap, mahir dan teratur bagi tujuan mengurangkan pembaziran; menjimatkan kos; mencapai jangka hayat; mencegah penyalahgunaan; dan mengelakkan kehilangan. Sehubungan itu, pekeling yang sama juga menetapkan pergerakan aset bagi tujuan pinjaman, kegunaan atau penempatan sementara hendaklah direkodkan dalam Buku Daftar Pergerakan Harta Modal/Inventori (KEW.PA-6). Pemeriksaan Audit pada bulan Mei 2013 ke 5 Institusi Penjara mendapati peralatan dan mesin roti yang telah dibeli dan diterima pada bulan Disember 2012 masih belum digunakan kerana lokasi penempatan sebenar peralatan dan mesin roti tersebut masih belum disediakan. Sehingga tarikh lawatan

Audit, didapati peralatan dan mesin roti tersebut ditempatkan sementara di pelbagai lokasi seperti di stor utama, tempat parkir kenderaan, pejabat perusahaan dan bengkel pastri. Antara peralatan dan mesin roti yang dibeli tetapi masih belum digunakan semasa pemeriksaan Audit adalah seperti ditunjukkan dalam gambar berikut:

GAMBAR 18.7

*Bengkel Pastri, Penjara Sungai Udang
- Flour Mixer Yang Tidak Digunakan
(16.05.2013)*

GAMBAR 18.8

*Stor Pusat, Penjara Sungai Udang
- Fully Reconditioned Automatic Bun Divider
Yang Tidak Digunakan
(16.05.2013)*

GAMBAR 18.9

*Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang
- Display Chiller Yang Tidak Digunakan
(13.05.2013)*

GAMBAR 18.10

*Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang
- Tray Roti Putih Yang Tidak Digunakan
(13.05.2013)*

GAMBAR 18.11

*Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang
- Rak Roti Yang Tidak Digunakan
(Peralatan Dan Mesin Roti Milik
Penjara Wanita Kajang)
(13.05.2013)*

GAMBAR 18.12

*Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang
- Display Chiller Yang Tidak Digunakan
(Peralatan Dan Mesin Roti Milik
Penjara Wanita Kajang)
(13.05.2013)*

GAMBAR 18.13

*Stor Utama, Penjara Bentong
- Rak Roti Yang Tidak Digunakan
(21.05.2013)*

GAMBAR 18.14

*Stor Utama, Penjara Bentong
- Revolving Oven Yang Masih Belum Dipasang
(21.05.2013)*

GAMBAR 18.15

*Pejabat Perusahaan, Penjara Seremban
- Continuous Automatic Bun Divider & Rounder Yang Tidak Digunakan
(15.05.2013)*

GAMBAR 18.16

Pada pendapat Audit, perancangan yang teliti terhadap keperluan perolehan sesuatu peralatan dan mesin boleh mengurangkan risiko berlakunya pembaziran akibat tidak digunakan. Selain itu, sekiranya tempoh jaminan peralatan telah luput, maka peralatan berkenaan tidak akan dilindungi atau dijamin kualiti/penggunaan apabila dipasang, diuji dan ditauliah.

Maklum Balas Jabatan Penjara Malaysia Yang Diterima Pada 4 Februari 2014

Penempatan mesin ini dibuat di lokasi seperti di stor utama, tempat parkir kenderaan, pejabat perusahaan dan di bilik pastri adalah kerana ruang penyimpanan di Institusi Penjara yang terhad. Bagaimanapun, tindakan telah diambil di mana beberapa buah mesin telah ditempatkan di Stor Pusat IPPM yang lebih luas dan kanvas yang usang dan koyak telah ditukar dengan yang baharu bagi memastikan peralatan berada di dalam keadaan baik. Pihak pembekal telah memberi jaminan pemasangan, pengujian dan pentauliahan akan dilakukan setelah bengkel beroperasi. Penggunaan mesin tersebut masih belum digunakan kerana JPM belum mendapat peruntukan pembaikan dan pengubahsuaian bengkel. Walau bagaimanapun, kepentingan Kerajaan tetap dijaga di mana pembekal telah memberi pengakuan akan mentauliahkan mesin setelah pemasangan dilakukan tanpa melibatkan sebarang kos dan jangka masa jaminan bermula selepas pemasangan dan pentauliahan.

- e. Lawatan susulan pihak Audit pada 2 Januari 2014 mendapati semua komponen peralatan dan mesin roti di 5 Institusi Penjara yang terlibat telah dipindahkan dan dipasang di bengkel roti di Penjara Pusat Kajang. Pada pemerhatian Audit, kesemua peralatan dan mesin roti boleh beroperasi seperti ditunjukkan dalam gambar berikut:

GAMBAR 18.17

GAMBAR 18.18

GAMBAR 18.19

GAMBAR 18.20

GAMBAR 18.21

GAMBAR 18.22

*Bengkel Roti, Penjara Pusat Kajang
- Proses Pengeluaran Roti Bun Dan Roti Putih
(02.01.2014)*

Pada pendapat Audit, semasa pemeriksaan Audit dijalankan objektif perolehan tidak tercapai kerana peralatan dan mesin roti yang dibeli oleh Institusi Penjara yang terlibat tidak dipasang dan digunakan di satu bengkel bagi membolehkan peralatan dan mesin roti tersebut berfungsi untuk pengeluaran roti. Bagaimanapun, lawatan susulan pihak Audit pada 2 Januari 2014 mendapati peralatan dan mesin roti telah dipasang di Penjara Pusat Kajang, bengkel telah mula beroperasi dan roti telah dihasilkan.

18.5.2. Pengurusan Perolehan

Pengurusan perolehan hendaklah mendapatkan nilai faedah yang terbaik (best value for money) dengan mengambil kira kualiti, kuantiti dan tempoh penyerahan/ siap yang ditetapkan. Dengan arahan supaya perolehan peralatan dan mesin roti dilaksanakan secara sebut harga, 5 Institusi Penjara berkaitan telah melaksanakan kaedah perolehan sebut harga secara sistem ePerolehan (eP). Semakan Audit mendapati proses perolehan peralatan dan mesin roti melalui sebut harga telah dijalankan mengikut peraturan dan prosedur yang telah ditetapkan. Bagaimanapun, terdapat kelemahan seperti berikut:

18.5.2.1. Kelemahan Dalam Perancangan Perolehan

- a. Bahagian Kewangan, KDN telah mengagihkannya waran peruntukan berjumlah RM1.20 juta kepada 5 Institusi Penjara untuk perolehan peralatan dan mesin roti. Semakan Audit mendapati tujuan perolehan peralatan dan mesin roti bukan untuk kegunaan kelima-lima institusi yang dilawati kerana tidak wujud sebarang bengkel pastri/roti di Institusi Penjara yang dilawati melainkan Penjara Wanita Kajang, Penjara Sungai Udang dan Penjara Bentong. Manakala pengubahsuaian perlu dilakukan di Penjara Wanita Kajang, Penjara Sungai Udang dan Penjara Bentong kerana perolehan peralatan dan mesin roti yang tidak sesuai dengan keadaan bengkel pastri yang sedia ada. Selain itu, peralatan dan mesin roti yang dibekalkan kepada setiap Institusi Penjara tersebut tidak membolehkan 5 Institusi Penjara tersebut beroperasi sendiri untuk mengeluarkan roti. Maklumat terperinci adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.5
SENARAI BENGKEL PASTRI DI INSTITUSI PENJARA YANG DILAWATI

BIL.	PENJARA	BENGKEL PASTRI
1.	Pusat Kajang	Tiada dan sedang dalam proses pengubahsuaian
2.	Wanita Kajang	Ada tetapi terlalu kecil dan tidak sesuai untuk menempatkan peralatan dan mesin roti yang besar
3.	Seremban	Tiada
4.	Sungai Udang	Ada tetapi terlalu kecil dan tidak sesuai untuk menempatkan peralatan dan mesin roti yang besar
5.	Bentong	Ada tetapi pengubahsuaian perlu dilakukan

- b. Merujuk Program Sara Diri Industri Roti Fasa 1, hanya satu projek perintis di Penjara Pusat Kajang yang dijangka akan memulakan operasi pada bulan September 2013. Projek ini akan diteruskan pada tahun 2014 dan tahun 2015 di 4 Institusi Penjara lain mengikut zon sekiranya projek perintis ini memperoleh kejayaan. Sehubungan dengan itu, adalah jelas bahawa dalam perancangan sememangnya tiada bengkel roti akan diwujudkan di 4 Institusi Penjara yang diaudit selain daripada Penjara Pusat Kajang.

- c. Semakan Audit terhadap Minit Mesyuarat NKRA yang diadakan pada 6 November 2012 pula mendapati pihak IPPM telah dimaklumkan lebih awal bahawa perolehan peralatan dan mesin roti yang dilakukan oleh semua 5 Institusi Penjara terlibat akan dihantar ke Penjara Pusat Kajang bertujuan untuk kegunaan Penjara Pusat Kajang. Namun demikian waran peruntukan tetap dikeluarkan kepada kesemua Institusi Penjara tersebut pada 6 November 2012 iaitu pada hari yang sama mesyuarat tersebut diadakan bagi tujuan perolehan peralatan dan mesin roti. Kesemua 5 Institusi Penjara tersebut telah diarahkan untuk membuat perolehan walaupun pihak IPPM telah mengetahui bahawa peralatan dan mesin roti tersebut bukan untuk kegunaan 5 Institusi Penjara tersebut.
- d. Bagaimanapun, semakan Audit selanjutnya mendapati perbezaan minit mesyuarat NKRA yang diterima oleh pihak Audit daripada Bahagian NKRA, KDN bertarikh 6 November 2012 yang telah diadakan di IPPM dengan minit mesyuarat bagi mesyuarat yang sama yang diterima oleh pihak Penjara Seremban dan Penjara Bentong seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.6
PERBEZAAN ISI KANDUNGAN MINIT MESYUARAT

PERENGKAN	MINIT MESYUARAT YANG DITERIMA DARIPADA BAHAGIAN NKRA KDN	MINIT MESYUARAT YANG DITERIMA DARIPADA PENJARA SEREMBAN DAN PENJARA BENTONG
2.2.	Pecahan Perbelanjaan Mesyuarat turut dimaklumkan bahawa perbelanjaan akan dipecahkan (dengan kelulusan KDN) mengikut institusi bagi memudahkan proses sebut harga dilaksanakan.	Institusi Terlibat Pengerusi memaklumkan setelah perbincangan dengan pemilik inisiatif Seksyen Vokasional Dan Industri, keputusan telah dibuat untuk menempatkan peralatan dan mesin yang dibeli di institusi-institusi berikut untuk tujuan menampung bekalan roti Zon Tengah: • Penjara Pusat Kajang • Penjara Wanita Kajang • Penjara Seremban • Penjara Bentong • Penjara Sungai Udang
2.4.	Pemindahan Aset Mesyuarat mengambil maklum bahawa pemindahan aset (mesin-mesin) akan dijalankan setelah proses perolehan selesai dijalankan di institusi-institusi terlibat di mana aset-aset tersebut akan dipindahkan ke Penjara Kajang.	Tiada Perenggan 2.4.

Pada pendapat Audit, KDN/JPM sepatutnya merancang perolehan dengan rapi dan teratur bagi memastikan perolehan dikendalikan dengan berhemat dan menguntungkan Kerajaan tanpa mengalami pembaziran dari segi nilai wang dan masa. Selain itu, Ketua Jabatan hendaklah memastikan sebarang tindakan di luar peraturan mendapat kebenaran khas atau pengecualian daripada Kementerian Kewangan.

Maklum Balas Jabatan Penjara Malaysia Yang Diterima Pada 4 Februari 2014

Jabatan Penjara Malaysia telah menerima waran peruntukan berjumlah RM1.20 juta daripada KDN pada 7 November 2012 bagi kelima-lima buah Institusi Penjara (PTJ) tersebut. Jumlah waran yang dikeluarkan serta diterima oleh PTJ adalah di bawah RM500,000. Sehubungan dengan itu, perolehan peralatan dan mesin ini tidak memerlukan dibuat tender memandangkan waran yang diluluskan tersebut adalah di bawah RM500,000 bagi setiap institusi. Minit mesyuarat bertarikh 6 November 2012 yang telah disemak oleh pihak Audit merupakan draf minit mesyuarat yang belum disahkan selepas mesyuarat diadakan. Setelah disemak oleh Pengerusi untuk ditandatangani didapati terdapat kekeliruan pemahaman terhadap maksud sebenar pada perenggan 2.2 dan perenggan 2.4 menyebabkan minit mesyuarat tersebut telah dipinda dan dengan persetujuan Pengerusi serta disemak dan ditandatangani oleh pencatat minit dan Pengerusi sendiri. Untuk makluman Audit, minit mesyuarat tidak diedarkan kepada Bahagian NKRA, KDN memandangkan tiada wakil dari Bahagian NKRA, KDN ketika mesyuarat ini diadakan.

Jabatan Penjara Malaysia tidak menjalankan pengubahsuaian di Penjara Wanita Kajang dan Penjara Sungai Udang memandangkan kelulusan untuk menempatkan peralatan dan mesin roti di Penjara Kajang telah diperolehi. Pihak KDN melalui surat bertarikh 28 Disember 2012 telah meluluskan permohonan penempatan semula mesin tersebut. Dengan usaha sebegini, Inisiatif Industrial Prison GTP 2.0 dapat dilaksanakan tanpa gagal. Sehubungan itu, jelas Jabatan Penjara Malaysia tiada niat untuk memecah kecilkan projek ini, ianya terjadi disebabkan kekangan peruntukan. Pihak Jabatan akur dengan teguran yang diberikan oleh pihak Audit dan akan memastikan pada masa akan datang segala peraturan serta prosedur yang ditetapkan dipatuhi.

18.5.2.2. Pengurusan Pembayaran

- a. Berdasarkan kontrak, pihak pembekal perlu membekal, menghantar, memasang, menguji dan mentauliah peralatan dan mesin roti seperti mana yang telah ditetapkan di dalam kontrak. Manakala Fasal 22 kontrak berhubung dengan pembayaran menyatakan bahawa Kerajaan hendaklah membuat bayaran kepada pembekal mengikut pesanan sepanjang tempoh perjanjian selepas pembekal menyerahkan laporan pelaksanaan dan invoice kepada Kerajaan. Pembayaran akan dibuat dalam tempoh satu bulan selepas dokumen invoice dagangan, nota penyerahan dan pesanan rasmi Kerajaan (jika ada) diterima mengikut peringkat.

- b. Semakan Audit mendapati pihak pembekal telah menghantar kesemua peralatan dan mesin roti ke 5 Institusi Penjara yang telah ditetapkan. Oleh kerana bengkel roti masih belum dibina atau diubah suai, maka pihak pembekal tidak dapat memasang dan seterusnya menguji dan mentauliahkan peralatan dan mesin roti tersebut.
- c. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menyatakan perolehan yang melibatkan aspek teknikal perlu disemak dan disahkan oleh pegawai yang berkeelayakan dan bertauliah. Pemeriksaan Audit mendapati perolehan peralatan dan mesin roti bagi 5 Institusi Penjara tersebut melibatkan aspek teknikal. Namun demikian, pemeriksaan ke atas peralatan dan mesin roti tersebut tidak dilakukan oleh pegawai yang berkeelayakan dan bertauliah. Pihak Audit mendapati tiada wakil daripada Seksyen Vokasional Dan Industri yang hadir bagi mengesahkan peralatan dan mesin roti yang diterima telah mematuhi dan mengikut spesifikasi yang telah ditetapkan. Semakan Audit selanjutnya mendapati penerimaan dan pemeriksaan peralatan dan mesin roti hanya dilakukan oleh pegawai penerima aset yang tidak mempunyai kemahiran daripada aspek teknikal.
- d. Berdasarkan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 20 Tahun 1980 menyatakan sesuatu pembayaran itu adalah *improper* jika pembayaran itu dibuat dengan tidak sewajar sama ada dari segi bertentangan dengan undang-undang, peraturan atau tidak mengikut syarat-syarat, kaedah atau amalan lazim yang ditetapkan bagi sesuatu pembayaran. Semakan Audit mendapati bayaran penuh telah dibuat kepada pembekal oleh kesemua 5 Institusi Penjara tersebut walaupun tiada bukti yang menunjukkan laporan pelaksanaan dikemukakan oleh pembekal kepada pihak Institusi Penjara sebelum pembayaran dilakukan seperti yang disyaratkan dalam perjanjian. Jumlah pembayaran bagi perolehan peralatan dan mesin roti di Institusi Penjara yang dilawati adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.7
BAYARAN TERHADAP PEROLEHAN PERALATAN DAN MESIN ROTI

BIL.	PENJARA	PEMBEKAL BERJAYA	NO. BAUCAR / TARIKH	JUMLAH PEMBAYARAN (RM)
1.	Pusat Kajang	Perusahaan Suria Jaya	B2051 / 04.01.2013	276,650
2.	Wanita Kajang		B1288 / 07.01.2013	217,900
3.	Bentong		B1357 / 07.01.2013	257,600
4.	Sungai Udang	Akfa Supply	B1502 / 02.01.2013	220,500
5.	Seremban	Ana Khair Resources	B1317 / 03.01.2013	184,900
JUMLAH				1,157,500

Sumber : Bahagian Dasar Kepenjaraan, IPPM

Pada pendapat Audit, wakil daripada Seksyen Vokasional Dan Industri hendaklah memastikan bahawa peralatan dan mesin roti yang diterima telah

mematuhi spesifikasi yang telah ditetapkan, semua komponen peralatan dan mesin hendaklah dipasang, diuji dan ditauliah terlebih dahulu sebelum pembayaran penuh dilakukan bagi menjamin kepentingan Kerajaan seperti mana yang dinyatakan di dalam kontrak. Pembayaran yang telah dilakukan sebelum semua syarat dalam kontrak dipatuhi adalah merupakan bayaran yang tidak teratur.

Maklum Balas Jabatan Penjara Malaysia Yang Diterima Pada 4 Februari 2014

Pemeriksaan aset oleh pegawai teknikal tidak dibuat oleh pegawai yang bertauliah adalah diakui. Kelemahan dalam perkara ini amatlah dikesali dan pihak pengurusan Jabatan Penjara Malaysia akan memastikan ia tidak akan berulang lagi pada masa hadapan. Pemeriksaan dan pengujian mesin roti telah dijalankan pada 26 hingga 31 Disember 2013 oleh pihak pembekal bersama wakil Bahagian Dasar Kepenjaraan IPPM, Penjara Kajang dan Seksyen Vokasional dan Industri, IPPM.

Pembayaran penuh dibuat memandangkan peruntukan diterima dalam tempoh yang singkat iaitu pada 7 November 2012 lebih kurang 8 minggu sebelum berakhirnya tahun 2012 dan bagi mengelakkan pembayaran di bawah Arahan Perbendaharaan 58(a). Perakuan daripada pembekal melalui surat jaminan menyatakan pembekal akan melaksanakan pemasangan, pentauliah dan ujian setelah bengkel mula beroperasi dan pembekal bersetuju memindahkan mesin tanpa sebarang kos tambahan.

18.5.2.3. Perjanjian Kontrak Perolehan

Arahan Perbendaharaan 176 menghendaki kontrak formal ditandatangani bagi perolehan bekalan. Di samping itu juga, Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan kontrak perlu ditandatangani dalam tempoh 4 bulan daripada tarikh Surat Setuju Terima (SST) dikeluarkan. Semakan Audit mendapati di Penjara Sungai Udang, SST telah dikeluarkan kepada syarikat pembekal pada 13 Disember 2012 dan sehingga tarikh pengauditan dijalankan iaitu pada 16 Mei 2013, pihak pembekal masih belum menandatangani perjanjian berhubung dengan pembekalan peralatan dan mesin roti tersebut. Bagaimanapun, pada 8 Januari 2014, pihak Penjara Sungai Udang telah mengemukakan perjanjian pembekalan peralatan dan mesin roti yang ditandatangani pada 26 November 2012 iaitu 16 hari sebelum SST dikeluarkan bagi tarikh tempoh kontrak berkuat kuasa pada 26 November 2012 hingga 30 Julai 2013.

Pada pendapat Audit, pengurusan kontrak bagi perolehan peralatan dan mesin roti adalah kurang memuaskan di mana berlaku kelewatan dalam menandatangani kontrak.

Maklum Balas Jabatan Penjara Malaysia Yang Diterima Pada 4 Februari 2014

Terdapat “Ralat” pada tarikh tempoh kontrak iaitu daripada 26 November 2012 hingga 30 Julai 2013 kepada 26 Disember 2012 hingga 30 Julai 2013.

18.5.3. Penerimaan Peralatan Dan Mesin

18.5.3.1. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menyatakan pegawai penerima hendaklah memeriksa dan mengesahkan setiap aset yang diterima terlebih dahulu sebelum penerimaan dibuat. Semakan Audit di Penjara Sungai Udang mendapati perakuan penerimaan peralatan dan mesin roti yang dibeli ada dibuat oleh Pembantu Tadbir (N17) pada nota penghantaran dan invois pembayaran. Namun, semasa semakan fizikal yang dijalankan pada bulan Mei 2013 mendapati peralatan dan mesin roti yang dibeli masih belum dibuka daripada kotak pembungkusan. Ini jelas menunjukkan bahawa pegawai penerima hanya mengesahkan penerimaan barangan tanpa membuat pemeriksaan dan ujian terlebih dahulu ke atas peralatan dan mesin roti yang diterima seperti ditunjukkan dalam gambar berikut:

GAMBAR 18.23

Stor Pusat, Penjara Sungai Udang
- Flour Mixer B30c Yang Masih Belum Dibuka/Diperiksa
(16.05.2013)

GAMBAR 18.24

Stor Pusat, Penjara Sungai Udang
- Flour Mixer B5c Yang Masih Belum Dibuka/Diperiksa
(16.05.2013)

GAMBAR 18.25

Stor Pusat, Penjara Sungai Udang
- Panasonic Microwave/Convection Oven 42L
Yang Telah Diterima Namun Masih
Belum Dibuka/Diperiksa
(16.05.2013)

GAMBAR 18.26

Stor Pusat, Penjara Sungai Udang
- Antara Peralatan Dan Mesin Yang Telah Diterima
Namun Masih Belum Dibuka/Diperiksa
(16.05.2013)

18.5.3.2. Penjara Sungai Udang telah membuat beberapa perolehan tambahan peralatan dan mesin roti melalui pembelian terus. Pemeriksaan fizikal Audit mendapati perolehan satu unit *Standard Type K Donut Depositor* berharga RM612.50 tiada dalam simpanan pihak Penjara Sungai Udang. Pihak Audit dimaklumkan bahawa aset tersebut telah dikembalikan semula kepada pembekal kerana terdapat kerosakan pada peralatan tersebut sewaktu proses penerimaan. Semakan Audit selanjutnya mendapati tiada sebarang dokumen yang boleh mengesahkan bahawa aset tersebut telah dikembalikan kepada pihak pembekal. Sehingga tarikh pengauditan dijalankan, peralatan tersebut masih belum dikembalikan/diganti oleh pihak pembekal. Selain itu, pihak Audit mendapati perolehan 5 unit *cone baker* berharga RM6,000 juga tidak dapat dikemukakan kepada pihak Audit untuk tujuan pengesahan.

Pada pendapat Audit, pegawai penerima hendaklah membuat pemeriksaan dan memastikan peralatan dan mesin roti yang diterima telah mematuhi spesifikasi yang telah ditetapkan sebelum pengesahan pengakuan untuk pembayaran. Di samping itu, Institusi Penjara terlibat hendaklah mengambil tindakan segera untuk mendapatkan baki peralatan yang masih belum dibekalkan atau penggantian bagi peralatan yang rosak daripada pembekal berkenaan.

Maklum Balas Jabatan Penjara Malaysia Yang Diterima Pada 4 Februari 2014

Pihak Penjara Sungai Udang mengakui peralatan dan mesin tersebut tidak diperiksa oleh pegawai yang bertaualiah daripada aspek teknikal. Bagaimanapun, peralatan dan mesin telah dibuka dan diperiksa oleh pegawai yang berkemahiran tentang teknikal pada 3 Julai 2013 dan didapati bekalan peralatan telah dibekalkan dengan cukup dan mematuhi spesifikasi permintaan. Institusi berjanji akan melaksanakan pemeriksaan seperti mana teguran Audit terhadap peralatan pada masa akan datang.

Satu Unit Standard Type K Donut Depositor telah ditolak kerana didapati item tersebut mengalami sedikit kerosakan dan ia telah dikembalikan kepada pembekal untuk diganti dengan yang baharu. Sebagai pegawai penerima, diakui kesilapan berlaku apabila penolakan peralatan itu kepada pembekal tidak dibuat secara bertulis. Teguran telah diterima semasa lawatan pegawai Audit dan pegawai berkenaan berjanji beliau akan lebih berhati-hati semasa melakukan urusan penerimaan. Surat peringatan juga telah dihantar kepada pembekal supaya melaksanakan penukaran item tersebut dengan kadar segera. Jika pihak pembekal tidak dapat menyelesaikan masalah ini, pembekal diminta untuk mengembalikan

semula wang kerajaan atas harga item tersebut dan secara automatik penghantaran item tersebut terbatal. Institusi telah menerima pembayaran semula bagi peralatan tersebut yang tidak dapat dibekalkan pada 13 September 2013.

Tiga unit peralatan Cone Baker yang diterima tidak ditemui semasa lawatan Audit kerana berlaku sedikit kekeliruan pada ketika itu. Sebenarnya 3 unit daripada item tersebut disimpan dalam keadaan baik dan disusun bersama-sama peralatan komputer di dalam stor. Pembekal tidak dapat membekal seperti yang diminta iaitu 5 unit pada ketika itu kerana ketiadaan stok, pembekal memaklumkan kepada pegawai perolehan bahawa syarikat akan melaksanakan baki penghantaran dengan segera apabila stok telah ada. Pembekal dinasihatkan supaya mengembalikan wang Kerajaan atas harga 2 unit item tersebut jika ketiadaan stok pada tempoh yang dijanjikan. Pembekal telah membuat pembayaran semula melalui cek bertarikh 12 September 2013.

18.5.4. Penyimpanan Peralatan Dan Mesin

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 dan Bil. 5 Tahun 2009 menyatakan aset/barang-barang stor hendaklah disimpan di tempat yang selamat dan sesuai serta sentiasa di bawah kawalan pegawai bertanggungjawab dan aset/barang-barang stor yang sangat menarik atau bernilai tinggi perlu disimpan di tempat yang berasingan/mempunyai kawalan keselamatan yang lebih ketat. Pemeriksaan Audit pada bulan Mei 2013 di 5 Institusi Penjara berkenaan mendapati peralatan dan mesin roti di Penjara Pusat Kajang dan Penjara Sungai Udang telah disimpan di stor atau tempat tertutup bersesuaian yang tidak terdedah kepada panas dan hujan. Bagaimanapun, terdapat kelemahan dalam penyimpanan peralatan dan mesin roti di 3 Institusi Penjara yang lain seperti berikut:

18.5.4.1. Penjara Wanita Kajang

- a. Pemeriksaan Audit di Penjara Wanita Kajang mendapati peralatan dan mesin roti disimpan di dalam kawasan Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang. Namun demikian, kaedah penyimpanan yang dilakukan tidak bersesuaian kerana tempat penyimpanan tersebut hanya ditutupi dengan kanvas dan boleh dimasuki air ketika hujan seperti ditunjukkan dalam gambar berikut:

GAMBAR 18.27

GAMBAR 18.28

Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang
- Tempat Penyimpanan Peralatan Yang Tidak Sesuai
(Peralatan Dan Mesin Milik Penjara Wanita Kajang)
(13.05.2013)

- b. Pemeriksaan lanjut di Penjara Wanita Kajang juga mendapati bahawa *chiller* yang dibeli disimpan di tempat yang tidak bersesuaian. *Chiller* merupakan peralatan elektrik dan mudah rosak jika terdedah kepada keadaan cuaca hujan dan panas. Selain itu, terdapat juga peralatan lain yang disimpan di dalam kawasan Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang seperti rak dan *tray* roti seperti ditunjukkan dalam gambar berikut:

GAMBAR 18.29

GAMBAR 18.30

Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang
- Tempat Penyimpanan Chiller Yang Tidak Sesuai
(Peralatan Dan Mesin Milik Penjara Wanita Kajang)
(13.05.2013)

- c. Terdapat peralatan dan mesin roti yang disimpan telah dicemari air dan berkarat. Pihak Audit mendapati perkara ini berlaku disebabkan tempat penyimpanan peralatan tersebut tidak sesuai dan masalah ruang penyimpanan yang terhad. Barangan seperti *tray* roti yang telah rosak akibat kesan karat tidak boleh digunakan lagi kerana peralatan tersebut akan digunakan untuk membuat roti dan ini akan menjejaskan kesihatan. Di samping itu, peralatan yang rosak ini berkemungkinan besar tidak akan diganti semula oleh pihak pembekal kerana kerosakan peralatan tersebut adalah disebabkan oleh kecuaiian pihak Institusi Penjara. Butiran lanjut adalah seperti ditunjukkan dalam gambar berikut:

GAMBAR 18.31

*Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang
- Tray Roti Putih Yang Telah Berkarat
(Peralatan Dan Mesin Milik Penjara Wanita Kajang)
(13.05.2013)*

GAMBAR 18.32

*Stor Pusat, Penjara Pusat Kajang
- Tray Roti Bun Yang Telah Berkarat
(Peralatan Dan Mesin Milik Penjara Wanita Kajang)
(13.05.2013)*

18.5.4.2. Penjara Seremban

Pemeriksaan Audit di Penjara Seremban pula mendapati peralatan dan mesin roti disimpan di kawasan luar Bengkel Perusahaan dan terdedah kepada cuaca panas dan hujan. Perkara ini boleh menyebabkan kerosakan ke atas peralatan tersebut seperti di tunjukkan dalam gambar berikut:

GAMBAR 18.33

*Pejabat Perusahaan, Penjara Seremban
- Tempat Penyimpanan Peralatan Yang Tidak Sesuai
(15.05.2013)*

GAMBAR 18.34

18.5.4.3. Penjara Bentong

- a. Pemeriksaan yang dijalankan di Penjara Bentong mendapati peralatan dan mesin roti disimpan di 2 kawasan iaitu di dalam Stor Utama Penjara Bentong dan juga di kawasan parkir bas. Pihak Audit mendapati peralatan yang diletakkan di kawasan parkir bas adalah tidak bersesuaian walaupun ia telah ditutupi dengan kanvas di mana kanvas yang menutupi peralatan tersebut telah koyak dan dimasuki air seperti di gambar berikut:

GAMBAR 18.35

GAMBAR 18.36

Parkir Bas, Penjara Bentong
- Tempat Penyimpanan Peralatan Yang Tidak Sesuai Terdedah Kepada Hujan Dan Panas
(21.05.2013)

GAMBAR 18.37

GAMBAR 18.38

Parkir Bas, Penjara Bentong
- Kanvas Yang Menutupi Peralatan Tersebut Telah Koyak
(21.05.2013)

- b. Namun demikian, pihak Penjara Bentong telah mengambil tindakan segera dengan memastikan semua peralatan yang disimpan di parkir bas telah ditutup dengan sempurna bagi memastikan peralatan tersebut terus terpelihara dengan baik seperti ditunjukkan dalam gambar berikut:

GAMBAR 18.39

GAMBAR 18.40

Parkir Bas, Penjara Bentong
- Peralatan Yang Disimpan Di Parkir Bas Telah Ditutup Dengan Sempurna
(28.05.2013)
(Sumber: Penjara Bentong)

- c. Terdapat peralatan dan mesin roti yang disimpan telah dicemari air dan berkarat. Pihak Audit mendapati perkara ini berlaku disebabkan tempat penyimpanan peralatan tersebut tidak sesuai dan masalah ruang penyimpanan yang terhad seperti di gambar berikut:

GAMBAR 18.41

*Stor Pusat, Penjara Bentong
- Tong Peralatan Mengisi Diesel Yang Telah Berkarat
(21.05.2013)*

GAMBAR 18.42

GAMBAR 18.43

*Parkir Bas, Penjara Bentong
- Tempat Penyimpanan Peralatan Dimasuki Air
(21.05.2013)*

GAMBAR 18.44

GAMBAR 18.45

*Parkir Bas, Penjara Bentong
- Peralatan Yang Dibekalkan Telah Berkarat
(21.05.2013)*

GAMBAR 18.46

Pada pendapat Audit, penyimpanan peralatan dan mesin roti adalah kurang memuaskan kerana tempat penyimpanan yang disediakan adalah kurang bersesuaian di mana terdedah kepada hujan dan panas.

Maklum Balas Jabatan Penjara Malaysia Yang Diterima Pada 4 Februari 2014

Institusi Penjara yang terlibat telah mengambil tindakan di mana mesin dan peralatan tersebut diubah tempat penyimpanan ke tempat yang lebih sesuai. Bagi Penjara Wanita Kajang, mesin tersebut telah ditempatkan di Stor Pusat, IPPM sementara rak roti telah disimpan di Stor Penjara Wanita

Kajang. Kain kanvas yang terkoyak di Penjara Bentong telah diganti dengan kanvas yang baharu. Manakala peralatan yang berkarat telah diambil tindakan segera dengan dicuci, dibersihkan dan disimpan di tempat yang tidak dimasuki air.

18.6. SYOR AUDIT

Bagi memastikan pengurusan perolehan peralatan dan mesin roti dapat dilaksanakan dengan lebih teratur dan cekap serta Kerajaan mendapat *best value for money* bagi setiap ringgit yang dibelanjakan serta dapat digunakan oleh banduan, adalah disyorkan supaya JPM mempertimbangkan perkara seperti berikut:

- 18.6.1. memastikan perolehan peralatan dan mesin roti bagi Program Penjara Industri mematuhi peraturan dan prinsip perolehan Kerajaan;
- 18.6.2. memastikan kontrak yang disediakan menjaga kepentingan Kerajaan seperti memperuntukkan syarat bayaran berperingkat dalam perjanjian;
- 18.6.3. melantik secara bertulis pegawai penerima aset yang mempunyai kelayakan dan kepakaran untuk membuat penerimaan dan pemeriksaan peralatan dan mesin yang melibatkan aspek teknikal; dan
- 18.6.4. semua peralatan dan mesin yang dibeli perlu ditempatkan di tempat yang sesuai, selamat dan boleh digunakan mengikut objektif pembelian.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 217-227
Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti
Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti
Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

BAHAGIAN II

PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN PERSEKUTUAN

PARLIMEN
MALAYSIA

BAHAGIAN II

PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN PERSEKUTUAN

19. PENDAHULUAN

Seksyen 5(1)(d) Akta Audit 1957 memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara untuk memeriksa, menyiasat dan mengaudit sesebuah syarikat yang didaftarkan di bawah Akta Syarikat 1965 yang menerima geran/pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan dan sesebuah syarikat di mana lebih daripada 50% modal saham berbayar adalah dimiliki oleh Kerajaan Persekutuan atau negeri atau Agensi Kerajaan. Satu perintah yang dinamakan Perintah Audit (Akaun Syarikat) 2009 telah diwartakan pada 17 Disember 2009 bagi membolehkan Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap syarikat tersebut. Selain daripada membuat analisis terhadap prestasi kewangan syarikat serta pengawasan syarikat oleh Kementerian Kewangan, pengauditan turut dilakukan terhadap pengurusan bagi 2 syarikat iaitu Cradle Fund Sdn. Bhd. dan Malaysian Technology Development Corporation Sdn. Bhd. Hasil daripada pengauditan yang dilakukan adalah seperti di perenggan 20 dan 21.

KEMENTERIAN KEWANGAN

20. PENGURUSAN CRADLE FUND SDN. BHD.

20.1. LATAR BELAKANG

20.1.1. Cradle Fund Sdn. Bhd. (CFSB) diperbadankan pada 31 Disember 2003 sebagai sebuah syarikat sendirian berhad di bawah Akta Syarikat 1965. Pada awal penubuhannya, CFSB merupakan subsidiari Malaysia Venture Capital Management Bhd. (MAVCAP) dengan modal dibenarkan berjumlah RM100,000 dan modal berbayar berjumlah RM2. Pada 31 Disember 2009, Kerajaan telah mengambil alih CFSB melalui Menteri Kewangan Diperbadankan (MKD) dan pada tahun 2013 meningkatkan modal dibenarkan kepada RM5 juta. Kini, CFSB mempunyai modal saham berbayar berjumlah RM5 juta di mana sejumlah RM4.99 juta dimiliki oleh MKD dan satu saham dimiliki oleh Pesuruhjaya Tanah Persekutuan (PTP).

20.1.2. Objektif penubuhan CFSB adalah untuk membantu usahawan yang berinovatif bagi mentransformasikan idea berlandaskan teknologi melalui pemberian geran daripada Kerajaan. Pada 5 Mei 2003, Kerajaan melalui Pakej Rangsangan Ekonomi telah menyediakan RM100 juta kepada MAVCAP untuk menerajui *seed investment*, memupuk pembangunan usahawan serta menjana peluang baru ICT.

Bagi tujuan ini, CFSB menyediakan 2 program geran iaitu *Cradle Investment Programme* (CIP) *Catalyst* untuk membiayai pembangunan prototaip bagi idea baru dan CIP 500 bagi membiayai proses mengkomersialkan produk baru. Selain melaksanakan program CIP, CFSB turut menerima peruntukan/geran daripada Kementerian Kewangan untuk melaksanakan program yang dikehendaki oleh Kerajaan. Sepanjang tempoh tahun 2010 hingga 2013, sebanyak 6 geran berjumlah RM63.40 juta telah diluluskan kepada CFSB.

20.1.3. CFSB mempunyai 4 Ahli Lembaga Pengarah dengan komposisi seorang ahli mewakili sektor awam dan 3 ahli mewakili sektor swasta. Pengurusan CFSB diketuai oleh Ketua Pegawai Eksekutif dan dibantu oleh seramai 45 orang pegawai/kakitangan. Sebagai sebuah syarikat milik penuh Kerajaan, CFSB perlu mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan di bawah Akta Syarikat 1965 dan peraturan lain berkaitan dengan syarikat Kerajaan yang dikeluarkan oleh Kementerian Kewangan dari semasa ke semasa.

20.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada:

20.2.1. prestasi kewangan CFSB adalah memuaskan atau sebaliknya dan menentukan faktor yang menyumbang kepada prestasi tersebut;

20.2.2. pengurusan aktiviti telah dilaksanakan dengan teratur dan berhemat bagi mencapai objektif yang ditetapkan; dan

20.2.3. pengurusan kewangan dan tadbir urus korporat adalah selaras dengan peraturan yang ditetapkan.

20.3. SKOP PENGAUDITAN

20.3.1. Pengauditan ini meliputi 3 aspek utama iaitu prestasi kewangan; prestasi dan pengurusan aktiviti utama; serta pengurusan kewangan dan tadbir urus korporat CFSB bagi tempoh tahun 2010 hingga 2013. Bagaimanapun, analisis prestasi kewangan hanya dijalankan berdasarkan kepada Penyata Kewangan CFSB tahun 2010, 2011 dan 2012 yang diaudit.

20.3.2. Pengauditan telah dilaksanakan di ibu pejabat CFSB dan Kementerian Kewangan. Dua aktiviti utama CFSB telah disemak iaitu pengurusan *Cradle Investment Programme* dan pengurusan geran daripada Kerajaan. Untuk menilai pengurusan *Cradle Investment Programme*, semakan terperinci telah dijalankan terhadap 30 sampel CIP 500 dan 31 sampel CIP *Catalyst*. Selain itu, lawatan fizikal juga telah diadakan di 24 premis penerima geran.

20.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Metodologi pengauditan meliputi semakan terhadap dokumen, fail dan rekod yang dikemukakan oleh pengurusan CFSB kepada pihak Audit. Selain itu, pihak Audit juga menjalankan analisis terhadap data syarikat; mengedarkan borang soal selidik kepada penerima geran dan mentor; menemu bual pegawai berkaitan dan menjalankan pemeriksaan fizikal terhadap produk yang dihasilkan di premis penerima geran.

20.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Julai hingga September 2013 mendapati penemuan seperti berikut:

- a. CFSB hanya bergantung sepenuhnya kepada geran Kerajaan untuk menampung semua perbelanjaan syarikat kerana syarikat tidak mempunyai pendapatan lain dan fungsi utamanya hanya menguruskan geran daripada Kerajaan. Setakat 31 Disember 2012, pendapatan tertahan CFSB adalah berjumlah RM5.61 juta yang merupakan pendapatan faedah dan dividen yang diterima hasil pelaburan dalam unit amanah. Pelaburan ini dibuat dengan menggunakan dana geran yang masih belum dibelanjakan.
- b. Analisis borang soal selidik yang diedarkan mendapati semua responden bersetuju agar program CIP diteruskan pada masa hadapan dan program ini telah membantu dalam merealisasikan idea usahawan. Namun begitu, semakan Audit mendapati pengurusan aktiviti geran perlu ditambah baik dan kelemahan yang dikenal pasti adalah seperti berikut:
 - i. terdapat kelemahan dalam perancangan geran CIP yang menyebabkan tiada terma dan syarat yang jelas mengenai perbelanjaan geran. Kesannya kaedah pemberian geran kepada CFSB kurang jelas, tiada penetapan jenis perbelanjaan yang dibenarkan dan baki dana geran CIP digunakan untuk pelaburan dalam dana amanah yang mempunyai risiko kerugian;
 - ii. *Standard Operating Procedures* (SOP) dan Garis Panduan Pengurusan *Cradle Investment Programme* (CIP) tidak lengkap yang menyebabkan kelemahan dalam pengurusan geran CIP;
 - iii. sebanyak 9 *Letter of Approval* (LOA) yang dikeluarkan tidak sama dengan kelulusan oleh *Seed Approval Committee* (SAC);
 - iv. pelantikan dan pembayaran mentor tidak teratur seperti tiada mekanisme untuk menentukan mentor telah melaksanakan tugasnya sebelum bayaran dibuat kepada mentor;
 - v. pengurusan bayaran kurang teratur di mana daripada 99 sampel bayaran, 82 lewat diproses antara 12 hingga 166 hari; bayaran berjumlah RM141,428 telah dibuat tanpa kelulusan pegawai yang diberi kuasa dan sejumlah

- RM58,480 telah dibayar kepada penerima geran sebelum perjanjian ditandatangani;
- vi. 25 projek telah tamat tempoh tetapi tidak dibatalkan yang menyebabkan komitmen kewangan bagi projek terlibat yang berjumlah RM4.36 juta tidak dibatalkan;
 - vii. tunggakan hutang daripada penerima geran (bayaran balik geran) berjumlah RM1.29 juta tidak direkodkan dalam penyata kewangan CFSB dan tidak dipantau; dan
 - viii. kos *due diligence* berjumlah RM468,650 tidak dituntut daripada penerima geran sepertimana yang ditetapkan dan telah di caj sebagai perbelanjaan dalam penyata kewangan CFSB.
- c. Tadbir urus korporat adalah teratur dari segi keanggotaan dan Mesyuarat Lembaga Pengarah. Bagaimanapun CFSB masih perlu menambah baik perkara seperti penubuhan Jawatankuasa Audit dan Unit Audit Dalam. Bagi pengurusan kewangan pula, terdapat kelemahan seperti berikut:
- i. Garis panduan dan *Standard Operating Procedures* (SOP) kewangan tidak disediakan;
 - ii. kelemahan dalam pengurusan baucar bayaran seperti tiada cop tarikh terima pada bil/invois, tiada pembatalan dibuat terhadap dokumen yang telah dibayar; sebanyak 82 baucar bayaran berjumlah RM749,915 tidak disokong dengan bil/invois; sebanyak 102 baucar bayaran berjumlah RM1.37 juta tidak diluluskan dengan lengkap dan sebanyak 204 baucar bayaran berjumlah RM226,352 dibuat menggunakan cek tunai;
 - iii. pendahuluan tunai yang diberikan kepada kakitangan tidak direkodkan sebagai hutang daripada kakitangan dan terus direkodkan sebagai belanja; dan
 - iv. bonus kepada kakitangan CFSB terlebih bayar sejumlah RM154,929.

Penjelasan lanjut berhubung dengan perkara yang dibangkitkan dan maklum balas CFSB adalah seperti di perenggan berikut:

20.5.1. Prestasi Kewangan

20.5.1.1. Bagi tahun kewangan 2010, 2011 dan 2012, CFSB telah mencatatkan keuntungan selepas cukai masing-masing berjumlah RM1.22 juta, RM1.62 juta dan RM1.93 juta. Bagaimanapun, CFSB tidak mempunyai apa-apa pendapatan daripada aktiviti operasinya sendiri dan bergantung sepenuhnya kepada geran *Cradle Investment Programme* yang diterima daripada Kementerian Kewangan. Sehubungan itu, pendapatan operasi lain yang direkodkan adalah pendapatan dividen dan faedah daripada pelaburan yang

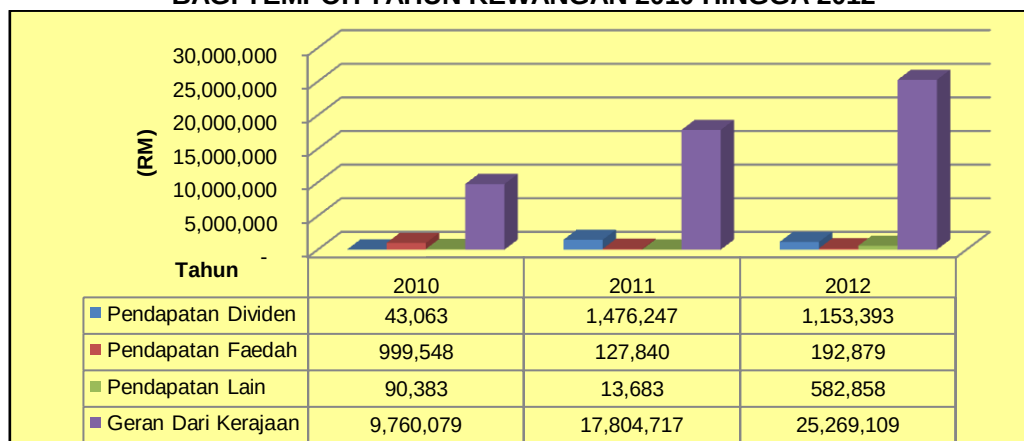
dibuat menggunakan geran yang diperoleh. Semua perbelanjaan pentadbiran CFSB adalah menggunakan dana geran yang sama. Setakat 31 Disember 2012, pendapatan tertahan CFSB adalah berjumlah RM5.61 juta yang merupakan pendapatan faedah dan dividen yang diterima hasil pelaburan dalam unit amanah. CFSB juga tidak pernah membayar dividen kepada pemegang saham bagi tempoh tahun 2010 hingga 2012. Kedudukan kewangan CFSB adalah seperti di **Jadual 20.1** manakala trend pendapatan CFSB adalah seperti di **Carta 20.1**.

JADUAL 20.1
PENDAPATAN, PERBELANJAAN SERTA UNTUNG RUGI CFSB
BAGI TEMPOH TAHUN KEWANGAN 2010 HINGGA 2012

BUTIRAN	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
Pendapatan Operasi Lain	10.89	19.42	27.20
Perbelanjaan	(9.76)	(17.80)	(25.27)
Keuntungan Sebelum Cukai	1.13	1.62	1.93
Pelarasan Cukai	0.09	-	-
Keuntungan Selepas Cukai	1.22	1.62	1.93

Sumber : Analisis Dan Penyata Kewangan CFSB Tahun 2010, 2011 Dan 2012 Yang Diaudit

CARTA 20.1
TREND PENDAPATAN CFSB
BAGI TEMPOH TAHUN KEWANGAN 2010 HINGGA 2012

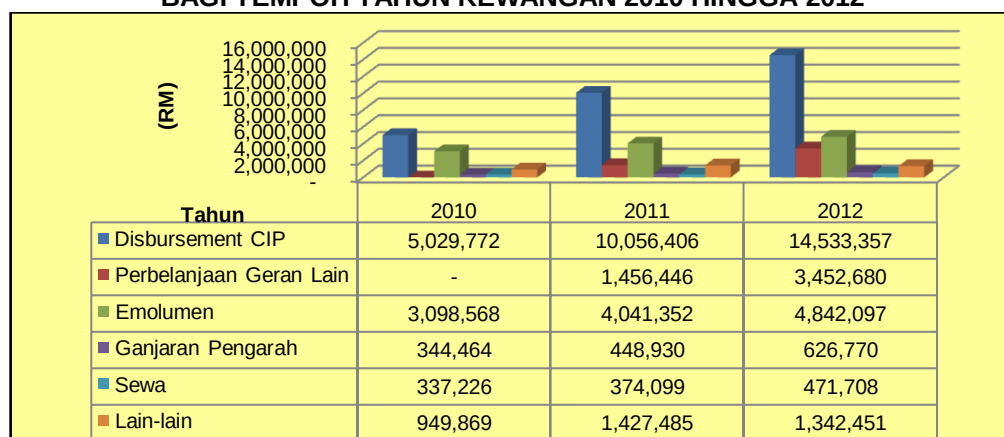

Sumber : Penyata Kewangan CFSB Tahun 2010, 2011 Dan 2012 Yang Diaudit

20.5.1.2. Perbelanjaan CFSB terbahagi kepada 3 kategori iaitu perbelanjaan bagi program CIP (disbursement kepada penerima geran), perbelanjaan bagi geran-geran lain dan perbelanjaan pentadbiran. Antara perbelanjaan pentadbiran yang utama adalah emolumen, sewa pejabat dan promosi. Analisis terhadap penyata pendapatan mendapati pada tahun 2010 hingga 2012, peratusan perbelanjaan pentadbiran adalah antara 28.8% hingga 48.5% daripada jumlah keseluruhan perbelanjaan. Jumlah perbelanjaan pentadbiran didapati meningkat daripada RM4.73 juta pada tahun 2010 kepada RM7.28 juta pada tahun 2012 iaitu peningkatan sejumlah RM2.55 juta (53.9%). Trend perbelanjaan pentadbiran menunjukkan peningkatan yang berterusan dari tahun

2010 hingga 2012 bagi perbelanjaan emolumen, ganjaran pengarah dan sewaan. Butiran perbelanjaan CFSB adalah seperti di carta berikut:

CARTA 20.2
TREND PERBELANJAAN CFSB
BAGI TEMPOH TAHUN KEWANGAN 2010 HINGGA 2012

Sumber : Penyata Kewangan CFSB Tahun 2010, 2011 Dan 2012 Yang Diaudit

20.5.1.3. Prestasi Aliran Tunai

- a. Penyata aliran tunai memberikan maklumat berkaitan keupayaan syarikat menjana aliran tunai daripada operasinya serta penggunaan untuk menampung perbelanjaan. Kedudukan aliran tunai CFSB bagi tahun kewangan 2010, 2011 dan 2012 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.2
PENYATA ALIRAN TUNAI CFSB BAGI TEMPOH TAHUN KEWANGAN 2010 HINGGA 2012

BUTIRAN/TAHUN	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
Aliran Tunai Dari Aktiviti Operasi			
Untung Bersih Sebelum Cukai	1.13	1.62	1.93
Pelarasan	(10.61)	(19.16)	(26.36)
Penurunan/(Peningkatan) Penghutang	0.10	(0.08)	-
Peningkatan/(Penurunan) Pemiutang	(0.04)	0.14	(5.12)
Cukai	(0.07)	-	-
Tunai Bersih Dari Aktiviti Operasi	(9.49)	(17.48)	(29.55)
Aliran Tunai Dari Aktiviti Pelaburan			
Dividen Dan Faedah Diterima	0.91	1.57	1.35
Penjualan Pelaburan	-	-	10.43
Pembelian Aset Tetap	(0.17)	(0.56)	(0.17)
Pelaburan baru	(1.75)	(17.69)	-
Tunai Bersih Dari Aktiviti Pelaburan	(1.01)	(16.68)	11.61
Aliran Tunai Dari Aktiviti Pembiayaan			
Geran Dari Kerajaan	10.00	35.00	42.02
Tunai Bersih Dari Aktiviti Pembiayaan	10.00	35.00	42.02
Penambahan/(Pengurangan) Bersih Dalam Tunai Dan Kesetaraan Tunai	(0.50)	0.84	24.08
Tunai Dan Kesetaraan Tunai Awal Tahun	0.89	0.39	1.23
Tunai Dan Kesetaraan Tunai Akhir Tahun	0.39	1.23	25.31

- b. Sepanjang tempoh tahun 2010 hingga 2012, CFSB tidak mampu menjana aliran tunai dari aktiviti operasinya kerana syarikat ini tidak mempunyai apa-apa pendapatan. Sebaliknya, geran yang diterima oleh CFSB telah digunakan untuk aktiviti operasi, pelaburan dalam dana amanah dan pembelian aset.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

CFSB hanya menjalankan tugasnya sebagai pengurus dana Kerajaan dalam bentuk geran bagi membangunkan usahawan dan produk berinovasi negara.

20.5.2. Prestasi Aktiviti

Objektif penubuhan CFSB adalah untuk mewujudkan satu ekosistem yang menyokong persekitaran pembangunan perniagaan yang kukuh dan inovatif untuk usahawan teknologi serta mencapai kecekapan pengkomersilan dan keusahawanan mampan untuk tunas usahawan teknologi. Selain itu, CFSB juga mewakili usaha Kerajaan dalam meningkatkan kuantiti dan kualiti inovasi serta teknologi permulaan.

20.5.2.1. Cradle Investment Programme

- a. Berdasarkan data yang diselenggarakan oleh Unit Akaun dan Penyata Kewangan yang diaudit tahun 2012, CFSB telah menerima geran CIP berjumlah RM140 juta daripada Kementerian Kewangan setakat 31 Disember 2012. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM40.16 juta (28.7%) telah dibelanjakan untuk penerima geran yang telah diluluskan (disbursement) manakala sejumlah RM47.28 juta (33.8%) pula adalah merupakan perbelanjaan pentadbiran CFSB. Dengan mengambil kira jumlah perbelanjaan keseluruhan, geran CIP masih berbaki RM52.56 juta (37.5%) setakat 31 Disember 2012. Prestasi perbelanjaan geran adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 20.3
PRESTASI PERBELANJAAN GERAN CIP SETAKAT 31 DISEMBER 2012**

BUTIRAN	(RM Juta)	PERATUS (%)
Perbelanjaan untuk penerima geran (disbursement)	40.16	28.7
Perbelanjaan pentadbiran	47.28	33.8
Baki	52.56	37.5
JUMLAH	140.00	100

Sumber : *Perbelanjaan Geran Yang Disediakan Oleh Unit Akaun CFSB (PAR 2) Dan Penyata Kewangan Yang Diaudit 2012*

- b. Data yang diselenggarakan di Unit Akaun tidak mempunyai pecahan mengikut status projek geran yang telah diluluskan. Bagi tujuan menilai status pelaksanaan projek geran setakat 31 Disember 2012, pihak Audit telah mendapatkan Laporan Pecahan Pelaburan CIP yang diselenggarakan oleh Unit Perbelanjaan (Disbursement). Bagaimanapun, pihak Audit

mendapati jumlah *disbursement* seperti di dalam Laporan Pecahan Pelaburan CIP berjumlah RM40.53 juta adalah berbeza dengan jumlah yang dilaporkan dalam Penyata Kewangan yang diaudit pada tahun 2012 yang berjumlah RM40.16 juta. Sebab-sebab perbezaan sedang dikenal pasti oleh pihak CFSB. **Pada pendapat Audit, perbezaan antara 2 data ini menimbulkan keraguan terhadap ketepatan dan *reliability* data yang diselenggarakan oleh CFSB.**

- c. CIP *Catalyst* mula diperkenalkan pada tahun 2003. Pada awal pelaksanaannya, amaun maksimum geran adalah RM50,000. Namun dengan kelulusan Kementerian Kewangan, amaun maksimum geran telah ditingkatkan kepada RM150,000 mulai tahun 2008. CIP 500 pula telah diluluskan pelaksanaannya oleh Kementerian Kewangan pada 13 Julai 2009 dan kelulusan pertama yang diberikan adalah pada 31 Mei 2010. Sejak CIP diperkenalkan sehingga 31 Disember 2012, sebanyak 574 projek melibatkan amaun geran berjumlah RM90.16 juta telah diluluskan. Daripada jumlah yang diluluskan, sejumlah RM40.53 juta (44.9%) telah dibelanjakan. Sebanyak 282 projek telah siap, 153 projek masih dalam pelaksanaan dan 139 projek telah dibatalkan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.4
PRESTASI GERAN CIP SETAKAT BULAN DISEMBER 2012

CIP	KELULUSAN PROJEK		STATUS PROJEK DAN PERBELANJAAN (DISBURSEMENT)							
	BIL.	NILAI (RM Juta)	SIAP		SEDANG LAKSANA		BATAL		JUMLAH	
			BIL. PROJEK	(RM Juta)	BIL. PROJEK	(RM Juta)	BIL. PROJEK	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Catalyst	483	46.58	273	19.55	79	4.60	131	0.77	24.92	53.5
500	91	43.58	9	3.19	74	11.99	8	0.43	15.61	35.8
JUMLAH	574	90.16	282	22.74	153	16.59	139	1.20	40.53	44.9

Sumber : Laporan Pecahan Pelaburan CIP Catalyst

- d. Sepanjang tempoh tahun 2010 hingga bulan Mei 2013, sejumlah 1,788 permohonan CIP telah diterima melibatkan amaun geran berjumlah RM447.88 juta iaitu 1,264 permohonan bagi CIP *Catalyst* dan 524 permohonan bagi CIP 500. Sebanyak 224 (12.5%) permohonan telah diluluskan dengan nilai pelaburan berjumlah RM69.56 juta (15.5%). Adalah didapati purata permohonan yang diterima setahun adalah 336 bagi CIP *Catalyst* dan 121 permohonan bagi CIP 500 (purata permohonan bagi tempoh tahun 2010 hingga 2012). Bagaimanapun, jumlah permohonan yang diluluskan didapati semakin menurun iaitu daripada 55 permohonan pada tahun 2010 kepada hanya 21 permohonan pada tahun 2012 bagi CIP *Catalyst* iaitu penurunan sebanyak 34 (61.8%) permohonan. Bagi CIP 500, pihak Audit mendapati jumlah permohonan yang diluluskan pada tahun 2011 meningkat kepada 40 berbanding 33 permohonan pada tahun 2010. Bagaimanapun, kelulusan pada tahun 2012 menurun kepada hanya

18 permohonan iaitu penurunan sehingga 55%. Prestasi kelulusan bagi tahun 2013 tidak dianalisis kerana data yang diperoleh hanya setakat bulan Mei 2013. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.5
PERMOHONAN DAN KELULUSAN GERAN CIP
BAGI TEMPOH TAHUN 2010 HINGGA BULAN MEI 2013

GERAN/ TAHUN	CIP CATALYST				CIP 500			
	PERMOHONAN		KELULUSAN		PERMOHONAN		KELULUSAN	
	BIL.	(RM Juta)	BIL.	(RM Juta)	BIL.	(RM Juta)	BIL.	(RM Juta)
2010	333	49.95	55	8.92	155	75.85	33	15.71
2011	339	50.85	28	4.05	111	54.65	40	19.59
2012	337	50.55	21	3.15	97	47.86	18	8.38
2013*	255	38.25	13	1.77	161	79.92	16	7.99
JUMLAH	1,264	189.60	117	17.89	524	258.28	107	51.67

Sumber : CIP Catalyst Portfolio Dan CIP 500 Portfolio

Nota : (*) - Setakat Bulan Mei 2013

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari dan 14 Februari 2014

Jumlah permohonan yang diluluskan menurun dari tahun 2010 ke 2012 disebabkan oleh peruntukan yang ditetapkan oleh Kementerian Kewangan pada tahun 2012 semakin berkurangan berbanding dengan tahun 2010. Berdasarkan pemeriksaan kami terdapat penyelarasan audit (audit adjustment) berjumlah RM300,779.10 pada tahun 2012 untuk cek yang tidak ditunai oleh penerima geran. Jumlah tersebut akan dimasukkan semula selepas cek-cek tersebut dikeluarkan semula (reissuance) kepada penerima geran.

Pada pendapat Audit, prestasi CIP adalah kurang memuaskan kerana walaupun geran berjumlah RM140 juta telah disalurkan, namun hanya RM40.16 juta (mengikut data Penyata Kewangan yang diaudit tahun 2012) atau 28.7% telah dibelanjakan (disbursement) untuk penerima geran. Selain itu, bilangan projek yang diluluskan sepanjang tahun 2010 hingga 2012 juga menunjukkan trend yang semakin menurun. Walaupun peruntukan tahunan dari Kementerian Kewangan menurun, adalah didapati baki peruntukan yang tidak dibelanjakan oleh CFSB setakat 31 Disember 2012 adalah berjumlah RM52.56 juta (37.5%) daripada jumlah geran yang disalurkan oleh Kementerian Kewangan.

20.5.2.2. Geran-geran Lain Daripada Kerajaan

Selain menguruskan CIP bagi pihak Kerajaan, CFSB juga menerima geran daripada Kerajaan untuk melaksanakan program-program yang ditetapkan. Sepanjang tempoh tahun 2010 hingga 2013, sebanyak 6 geran berjumlah RM63.40 juta telah diluluskan. Setakat 31 Ogos 2013, sejumlah RM36.90 juta (58.2%) daripada geran yang diluluskan telah diterima dan sejumlah RM11.51 juta (31.2%) telah dibelanjakan. Butiran lanjut seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.6
PRESTASI PERBELANJAAN GERAN SETAKAT 31 OGOS 2013

NAMA GERAN	PROJEK/AKTIVITI	JUMLAH GERAN		
		LULUS (RM Juta)	TERIMA (RM Juta)	BELANJA (RM Juta)
<i>Coach and Grow Programme 1</i>	Program Latihan <i>Entrepreneurship Enhancement Training Programme</i>	5.00	5.00	4.91
<i>ABAF 2012</i>	Penganjuran <i>Asian Business Angels Forum</i>	2.50	2.50	1.18
<i>Coach and Grow Programme 2</i>	Program Latihan <i>Entrepreneurship Enhancement Training Programme 2</i>	4.00	4.00	0.03
<i>Start Up Malaysia</i>	Program Peningkatan Keusahawanan - <i>Startup Malaysia Leveraging on Entrepreneurship to Drive Growth</i>	10.00	10.00	5.00
<i>Angel Tax Incentive</i>	<i>One Off</i> bagi menjalankan program <i>Angel Tax Incentive</i>	1.90	1.90	0.39
<i>Cradle Seed Venture</i>	Penubuhan <i>Cradle Seed Venture Sdn. Bhd.</i>	40.00	13.50	-
JUMLAH		63.40	36.90	11.51

Sumber : Maklumat Perbelanjaan Geran (PAR 4)

20.5.2.3. Perbelanjaan Pentadbiran

CFSB menetapkan sasaran perbelanjaan pentadbiran (termasuk susut nilai) semasa penyediaan bajet tahunan syarikat. Bajet tahunan ini diluluskan oleh Lembaga Pengarah dan disemak semula jika perlu. Semakan Audit mendapati bajet perbelanjaan pentadbiran tahun 2011 meningkat sejumlah RM1.25 juta (21.4%) berbanding tahun 2010. Manakala bajet bagi tahun 2012 meningkat sejumlah RM2.51 juta (35.4%) berbanding tahun 2011. Semakan Audit mendapati peratusan kenaikan jumlah bajet tahunan bagi perbelanjaan pentadbiran adalah tidak konsisten. Bagaimanapun, pihak Audit tidak dapat menentukan asas kenaikan kerana kertas bajet yang disediakan oleh CFSB tidak menyatakan dengan jelas mengenai perkara tersebut. Perbandingan perbelanjaan sebenar berbanding bajet mendapati CFSB telah berbelanja di dalam had bajet yang diluluskan. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.7
PRESTASI PERBELANJAAN PENTADBIRAN CFSB
BAGI TEMPOH TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010 HINGGA 2012

BUTIRAN	2010			2011			2012		
	SASARAN (RM Juta)	SEBENAR		SASARAN (RM Juta)	SEBENAR		SASARAN (Pindaan) (RM Juta)	SEBENAR	
		(RM Juta)	(%)		(RM Juta)	(%)		(RM Juta)	(%)
Perbelanjaan Pentadbiran	5.84	4.52	77.4	7.09	6.05	85.3	9.60	7.04	73.3
Susut Nilai	0.40	0.21	52.5	0.48	0.25	52.1	0.48	0.24	50.0
JUMLAH	6.24	4.73	75.8	7.57	6.30	83.2	10.08	7.28	72.2

Sumber: Bajet CFSB Dan Penyata Kewangan Tahun 2010, 2011 Dan 2012 Yang Diaudit

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Perbelanjaan meningkat dari tahun 2010 ke tahun 2012 disebabkan oleh pertambahan kakitangan, peningkatan bayaran fi kepada pengarah, sewa pejabat dan perbelanjaan promosi.

Pada pendapat Audit, justifikasi peningkatan bajet perbelanjaan pentadbiran sepatutnya disediakan semasa pembentangan bajet kepada Lembaga Pengarah untuk membantu proses membuat keputusan.

20.5.2.4. Pencapaian Outcome

Untuk menilai prestasi pelaburan yang dibuat oleh CFSB, pihak Audit telah membuat lawatan ke 14 premis penerima geran CIP *Catalyst* dan 10 penerima geran CIP 500 di sekitar Lembah Klang, Pulau Pinang dan Johor. Hasil lawatan Audit mendapati geran yang disalurkan kepada penerima geran telah digunakan untuk tujuan permohonannya. Aset dan bahan mentah yang dibeli menggunakan peruntukan geran juga berada dalam keadaan yang baik. Status projek yang disemak adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 20.8
STATUS PELAKSANAAN PROJEK SETAKAT BULAN DISEMBER 2013

CIP	PRODUK/IDEA	STATUS
<i>Catalyst</i>	Sweet Patch (Hypoglycemia Triggering Alarm System) (Gambar 20.1)	Siap. Telah diluluskan CIP 500. Produk telah sedia untuk dikomersialkan.
<i>Catalyst</i>	Torrefied Bio Coal An Upgrade Bio Fuel Form Biomass	Siap. Tetapi buat masa ini tiada pengeluaran dibuat. Peralatan disimpan di dalam stor.
<i>Catalyst</i>	Universiti Sains Malaysia (USM) - LignoRust (Gambar 20.2)	Produk telah siap. Bagaimanapun <i>Completion Letter</i> masih belum diperoleh. Produk telah memenangi tempat kedua dalam <i>National Research and Innovation Competition</i> . Namun, belum ada usaha untuk mengkomersialkan produk kerana perlu mendapatkan kebenaran daripada Pengurusan USM.
<i>Catalyst</i>	USM - Prototype Development Of A Rapid Test For Detection Of Toxocariasis	Siap tetapi masih menunggu <i>Completion Letter</i> dan tuntutan terakhir. Masih dalam perancangan untuk meneruskan usaha mengkomersialkan produk.
<i>Catalyst</i>	My Teksi	Siap. Telah diluluskan CIP 500.
<i>Catalyst</i>	Arrow Block - Anti Land Slide Protection (Gambar 20.3)	Siap. Sedang dalam permohonan CIP 500. Telah mendapat tempahan untuk 400 set produk.

CIP	PRODUK/IDEA	STATUS
Catalyst	Nyanyau The Moral Value Animation Series	Siap. Bagaimanapun tidak dapat dipasarkan kepada Tadika seperti yang dirancang. Untuk dipasarkan kepada stesen televisyen, perlu menyiapkan 7 episod lagi. Penyediaan baki 7 episod menggunakan dana sendiri.
Catalyst	Qhalifah (Online Game For Educational Purpose)	Dalam proses untuk mengkomersialkan produk.
Catalyst	Intelligent Car Parking Billing System Utilizing SMS Technology	Siap. Bekerjasama dengan Mesiniaga Berhad. Produk akan mula digunakan di Johor pada tahun 2014.
Catalyst	Small Unmanned Aerial Vehicle System	Dalam proses. Masih dalam pembangunan struktur produk. Projek ini lewat dari tarikh siap asal dan telah dimaklumkan kepada CFSB.
Catalyst	Bacteria Pigment - Extraction and Application (Gambar 20.4)	Dalam proses. Telah melaksanakan ujian di Lembaga Kraftangan dan UiTM.
Catalyst	High End Mobile Game For IPAD	Siap. Hanya 1 daripada 3 produk yang dibangunkan telah dipasarkan.
Catalyst	High Flux High Rejection Membranes	Siap. Produk telah sedia untuk dikomersialkan. Terima geran <i>Lead To Market</i> berjumlah RM800,000. (Geran <i>Lead To Market</i> adalah kerjasama antara PEMANDU, Kementerian Pengajian Tinggi, Agensi Inovasi Malaysia, Technology Park Malaysia Sdn. Bhd. dan CFSB).
Catalyst	Industrialised Construction System For Road On Peat (Gambar 20.5)	Siap. Produk telah memenangi anugerah emas dalam ITEX 2013. Produk akan dilancarkan pada pertengahan tahun 2014 dengan kerjasama Concrete Society of Malaysia.
500	Ecopha Industries Sdn. Bhd. (Biopolymeric Slow Release Fertilizer) (Gambar 20.6)	Dalam proses. Projek sepatutnya siap pada bulan Disember 2013. Menghadapi masalah tenaga kerja dan peralatan. Jualan telah mencapai RM200,000
500	Yellow Elevator Sdn. Bhd. (Online Job Referral Portal)	Siap. Telah diluluskan geran dari Malaysian Technology Development Corporation (MTDC) berjumlah RM2 juta.
500	Web Bytes Sdn. Bhd. (Cloud Base Retail Management Solution)	Dalam proses. Telah mendapat pelaburan berjumlah RM1.23 juta.
500	Medical Innovation Ventures Sdn. Bhd. (Development of Diagnostics Solutions To Infectious Disease)	Dalam proses.
500	Floorstoppers Sdn. Bhd. (3D Media Specialize In Floor Retail Media Creation)	Siap. Dalam proses komersial menggunakan dana sendiri.
500	Mobile Arts Sdn. Bhd. (Online Payment Provider For Creative Content)	Siap. Pasaran semasa adalah di Indonesia.
500	Universe Digital Library (Digital Dictionary)	Siap. Telah ada MOU dengan Visvesvaraya Technological University, India.
500	Bluesignage Sdn. Bhd. (Busdroid-On Board Entertainment System)	Siap. Produk telah dipasang pada 28 buah bas.
500	Command Fusion Sdn. Bhd. (High Level Automation)	Dalam proses. 98% pasaran luar negara.
500	Haiku Design Sdn. Bhd. (Ceiling Fan)	Telah mencapai <i>Success Trigger Point</i> . Produk telah berjaya dikomersialkan.

Sumber : Senarai Semak Pengauditan Fizikal Penerima Geran

GAMBAR 20.1

**Bukit Minyak, Pulau Pinang
- HypoBand Untuk Pesakit Kencing Manis
(25.11.2013)**

GAMBAR 20.2

**Universiti Sains Malaysia, Pulau Pinang
- Stok LignoRust
(25.11.2013)**

GAMBAR 20.3

Kampung Budiman, Meru, Klang, Selangor
- ArrowBlock (Alat Perlindungan Cerun)
(17.12.2013)

GAMBAR 20.4

ICC, Universiti Teknologi Malaysia
- Bacteria Pigment Yang Dihasilkan
(02.12.2013)

GAMBAR 20.5

Universiti Tun Hussein Onn Malaysia
- Stok Konkrit Yang Digunakan Dalam Pembinaan
Jalan Raya Di Kawasan Paya
(03.12.2013)

GAMBAR 20.6

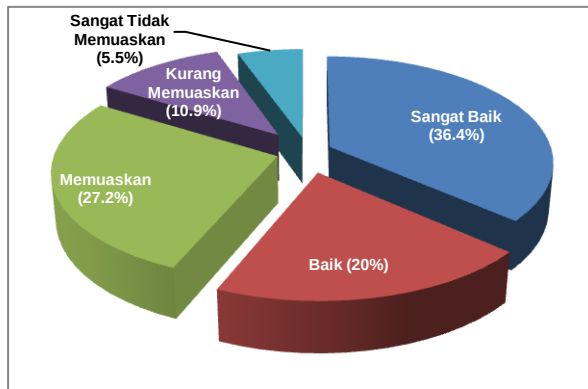
Ecopha Industries Sdn. Bhd.
- Baja Untuk Pokok Kelapa Sawit
(Biopolymeric Slow Release Fertilizer)
(25.11.2013)

20.5.2.5. Tahap Kepuasan Dan Pendapat Golongan Sasar Mengenai Cradle Investment Programme

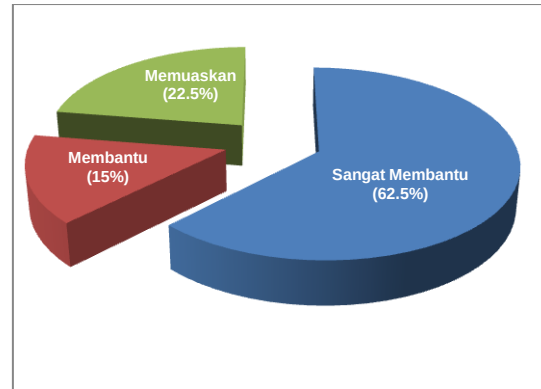
Sebanyak 78 borang soal selidik telah diedarkan untuk mendapatkan maklum balas daripada golongan sasaran mengenai CIP. Hasil soal selidik adalah seperti berikut:

- a. 36.4% responden menyatakan bahawa maklum balas dan perkhidmatan yang diberikan oleh kakitangan CFSB adalah sangat baik. Manakala 5.5% responden berpendapat bahawa perkhidmatan yang diberikan oleh CFSB adalah sangat tidak memuaskan.
- b. Semua responden bersetuju agar program CIP diteruskan pada masa hadapan.
- c. 62.5% responden berpendapat bahawa CIP sangat membantu dalam merealisasikan idea usahawan menjadi perniagaan berdaya maju dan mencapai pengkomersialan.
- d. Butiran lengkap maklum balas adalah seperti di carta berikut:

CARTA 20.3
MAKLUM BALAS DAN PERKHIDMATAN
YANG DIBERIKAN OLEH KAKITANGAN CFSB

CARTA 20.4
CIP MEMBANTU DALAM KEJAYAAN
IDEA/PROJEK

Sumber : Borang Soal Selidik JAN

- e. Walaupun responden secara umumnya berpendapat CIP adalah baik, namun terdapat proses dan prosedur yang masih perlu ditambah baik seperti berikut:
- CFSB perlu mempercepatkan proses tuntutan. Proses sedia ada terlalu lambat sehingga mengambil masa selama 3 bulan;
 - CFSB perlu lebih memberi sokongan dan tunjuk ajar kepada *start up companies* di samping membuat kawalan ketat terhadap proses *disbursement*;
 - CFSB perlu lebih fleksibel dalam perubahan projek selagi ia menyumbang kepada pencapaian objektif projek;
 - Program *Coach and Grow* perlu selari dengan permulaan projek CIP 500 untuk membantu dan memantau perkembangan projek; dan
 - CFSB perlu melakukan penyelarasan dalam jenis perbelanjaan yang boleh dituntut serta memberi bantuan dan tunjuk ajar kepada syarikat mengenai tuntutan yang dibenarkan.

20.5.2.6. Pencapaian Key Performance Indicator

Pengurusan CFSB telah mewujudkan 5 *Key Performance Indicator* (KPI) sebagai mekanisme pengukuran prestasi program CIP *Catalyst* dan CIP 500. Semakan Audit mendapati perkara seperti berikut:

- penetapan KPI CFSB tidak merangkumi semua aktiviti syarikat. CFSB mempunyai 2 unit utama iaitu Unit Penilaian Pelaburan (evaluation) serta Unit Perbelanjaan dan Pemantauan (*disbursement and monitoring*). Selain itu, terdapat unit sokongan seperti pemasaran dan komunikasi, pengkomersialan dan usaha sama, kewangan serta pengurusan korporat. Bagaimanapun, KPI yang disediakan hanya menilai prestasi Unit Penilaian

Pelaburan iaitu melibatkan bilangan permohonan dan kelulusan CIP serta Unit Pengkomersialan yang melibatkan peratus pengkomersialan projek yang telah siap;

- b. penetapan sasaran KPI bagi tahun 2011 hanya meliputi bilangan kelulusan CIP, namun ia tidak dibawa untuk kelulusan Mesyuarat Lembaga Pengarah; dan
- c. Sepanjang tempoh Jun 2009 sehingga Disember 2010, CFSB berjaya mencapai antara 1 hingga 4 daripada 5 elemen KPI yang ditetapkan. Sebagai contoh bagi tempoh bulan Jun 2009 hingga Mei 2010, hanya 1 daripada 5 KPI yang ditetapkan telah dapat dicapai iaitu bilangan kelulusan CIP 500.

Butiran pencapaian KPI untuk tempoh tahun 2010 hingga 2012 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.9
PENCAPAIAN KPI BAGI TEMPOH TAHUN 2010 HINGGA 2012

KPI / TAHUN	JUN 2009 HINGGA MEI 2010		JUN 2010 HINGGA DIS. 2010		2011		2012	
	S	P	S	P	S	P	S	P
CIP Catalyst								
Bilangan permohonan	600	325	150	173	X	339	200	337
Bilangan kelulusan	93	65	25	27	26*	28	20	21
Peratus berjaya dikomersial	55%	TM	55%	57%	56*	57%	57%	58%
CIP 500								
Bilangan permohonan	200	136	70	65	X	111	100	97
Bilangan kelulusan	30	33	12	15	36*	40	16	18

Sumber : Laporan KPI Tahunan CFSB

Nota: (S) - Sasaran

(X) - Tiada Sasaran KPI Ditetapkan

(*) - Sasaran KPI Tidak Diluluskan Oleh Lembaga Pengarah

(P) - Pencapaian

(TM) - Tiada Maklumat

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari Serta 4 Februari Dan 14 Februari 2014

CFSB ada menghantar laporan pencapaian KPI kepada pihak Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi di bawah Inisiatif 8. Pada tahun 2011, CFSB tidak menetapkan KPI rasmi kerana kami tidak pasti sama ada CFSB akan menerima peruntukan baru di bawah RMKe-10. Kami akan menambah baik keperluan KPI supaya lebih menyeluruh kepada unit-unit sokongan dalam CFSB.

Pada pendapat Audit, tanpa KPI yang menyeluruh, CFSB sukar untuk menentukan pencapaian dan keberkesanan pengurusan geran CIP.

20.5.3. Pengurusan Aktiviti CIP

20.5.3.1. Perancangan

Pemberian geran hendaklah disokong dengan terma dan syarat geran yang menjelaskan objektif geran, penggunaan geran dan kaedah pemantauan geran. Semakan Audit mendapati tiada perjanjian ditandatangani antara CFSB dan Kementerian Kewangan bagi menerangkan terma dan syarat pemberian geran CIP. CFSB ada menyediakan cadangan semasa permohonan peruntukan RMKe-10 pada 4 Julai 2009, namun tiada perjanjian disediakan untuk menyelaraskan semula permohonan CFSB dengan kelulusan yang diberikan oleh Kementerian Kewangan. Pihak Audit mendapati berlakunya kelemahan dalam perancangan CIP akibat ketiadaan terma dan syarat geran yang jelas seperti berikut:

a. Kaedah Pemberian Geran Kepada CFSB Kurang Jelas

CFSB telah menerima peruntukan geran berjumlah RM85 juta melalui RMKe-9 di mana sejumlah RM49.28 juta (58%) daripadanya telah dibelanjakan. Pada penghujung RMKe-9, masih terdapat baki berjumlah RM35.72 juta (42%). Baki geran ini telah dibawa ke tahun 2011 di bawah RMKe-10 dan sejumlah RM30 juta lagi telah diluluskan. Namun didapati CFSB hanya membelanjakan sejumlah RM16.35 juta (24.9%) daripada keseluruhan peruntukan yang berjumlah RM65.72 juta. Bagi tahun 2012, Kementerian Kewangan telah meluluskan geran berjumlah RM25 juta walaupun masih terdapat baki geran yang belum dibelanjakan berjumlah RM49.37 juta. Sebagai perbandingan, perbelanjaan yang dilakukan CFSB pada tahun 2012 hanya berjumlah RM21.81 juta (29.3%) daripada keseluruhan peruntukan tahun 2012 yang berjumlah RM74.37 juta. Butiran lanjut seperti di **Jadual 20.10**. Pihak Audit tidak menemui bukti yang menunjukkan penyelarasan dilakukan antara baki geran yang masih belum digunakan dengan keperluan perbelanjaan sebenar CFSB serta jumlah komitmen geran yang masih ditanggung oleh CFSB sebelum meluluskan geran tambahan pada tahun 2011 dan 2012. Setakat 31 Disember 2012, geran CIP masih berbaki RM52.56 juta walaupun telah 10 tahun diperkenalkan.

JADUAL 20.10
PERBELANJAAN GERAN CIP MENGIKUT PERUNTUKAN RANCANGAN MALAYSIA

RANCANGAN MALAYSIA	JUMLAH WANG GERAN			PERBELANJAAN GERAN		BAKI AKHIR (RM Juta)
	BAKI AWAL (RM Juta)	DITERIMA (RM Juta)	JUMLAH (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
RMKe-9 (2006 - 2010)	-	85.00	85.00	49.28	58.0	35.72
RMKe-10 (2011)	35.72	30.00	65.72	16.35	24.9	49.37
RMKe-10 (2012)	49.37	25.00	74.37	21.81	29.3	52.56

Sumber : Maklumat Geran Dari Kementerian Kewangan Dan Analisis Audit

b. Tiada Penetapan Berhubung Perbelanjaan Geran

- i. Sehingga 31 Disember 2012, CFSB telah membelanjakan sejumlah RM47.28 juta (33.8%) untuk perbelanjaan pentadbirannya berbanding keseluruhan jumlah geran yang berjumlah RM140 juta. Perbelanjaan pentadbiran ini didapati lebih tinggi berbanding amaun yang telah dibelanjakan untuk penerima geran CIP (disbursement) yang berjumlah RM40.16 juta (28.7%). Berdasarkan trend perbelanjaan dari tahun 2010 hingga 2012 pula, didapati perbelanjaan pentadbiran CFSB semakin meningkat iaitu daripada RM4.73 juta pada tahun 2010 menjadi RM6.29 juta pada tahun 2011 dan RM7.28 juta pada tahun 2012. Butirannya adalah seperti di **Jadual 20.11**. Berdasarkan trend ini, pihak Audit mendapati semakin panjang tempoh geran, semakin tinggi pula perbelanjaan pentadbiran yang ditanggung oleh Kerajaan. Keadaan ini berlaku kerana tiada penetapan mengenai had maksimum jumlah geran yang boleh digunakan oleh CFSB sebagai perbelanjaan pentadbiran.

JADUAL 20.11
PERBELANJAAN GERAN DAN KELULUSAN CIP
BAGI TEMPOH TAHUN 2010 HINGGA 2012

BUTIRAN	2010	2011	2012
Perbelanjaan Pentadbiran (RM Juta)	4.73	6.29	7.28
Bilangan CIP yang diluluskan	88	68	39

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Setakat ini tiada perjanjian dimeterai antara CFSB dan Kementerian Kewangan untuk pengurusan dan tempoh geran. Pihak CFSB akan berunding dengan Kementerian Kewangan.

- ii. Semakan Audit juga mendapati pada tahun 2013, Lembaga Pengarah CFSB telah meluluskan bajet berjumlah RM1.70 juta untuk menaja pelaksanaan *Junior World Economic Forum* (JWEF) selama 2 tahun. Di samping itu juga, CFSB telah menggunakan dana geran CIP untuk menyalurkan dana bulanan berjumlah RM1,000 kepada *Cradle Recreational, Outing & Sports Club* (CROCS). Semakan lanjut mendapati CROCS tidak berdaftar dengan Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia (ROS). Sepanjang tempoh tahun 2010 hingga bulan Ogos 2013, selain dana bulanan untuk CROCS, CFSB juga membuat perbelanjaan lain seperti *group lunch*, hari keluarga dan lawatan ke luar negara menggunakan dana geran CIP berjumlah RM655,095. Pihak Audit tidak dikemukakan sebarang dokumen untuk mengesahkan bahawa kesemua perbelanjaan ini yang menggunakan peruntukan geran CIP telah dipersetujui oleh Kementerian Kewangan.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Pelaksanaan JWEF adalah untuk membangunkan ekosistem masa akan datang bagi membangunkan usahawan muda. Perbelanjaan bagi aktiviti CROCS adalah insentif kepada kakitangan CFSB yang juga merupakan usaha “staff retention”. Ini adalah peruntukan khas untuk meningkatkan kualiti hidup kakitangan CFSB.

Maklum Balas Kementerian Kewangan Yang Diterima Pada 5 Februari 2014

Bagi penyaluran geran CIP tahun 2014, pihak Kementerian Kewangan akan menggariskan terma dan syarat bagi menambah baik pemantauan geran CIP ini.

Pihak Kementerian Kewangan akan mengadakan perbincangan dengan pihak CFSB berhubung perbelanjaan yang tidak melibatkan pelaksanaan geran CIP ini terutamanya berkaitan dengan CROCS dan juga perbelanjaan-perbelanjaan lain yang tidak melibatkan pelaksanaan geran secara langsung. Selain itu, pihak CFSB juga akan dinasihatkan agar perbelanjaan yang tidak terlibat secara langsung dalam pembiayaan geran CIP ini tidak boleh digunakan daripada duit geran yang diterima daripada Kementerian Kewangan.

c. Geran CIP Digunakan Untuk Pelaburan Dalam Dana Amanah

Setakat 31 Disember 2012, CFSB membuat pelaburan dalam 5 dana amanah berjumlah RM44.52 juta menggunakan baki geran CIP yang belum dibelanjakan. Pada tahun 2011, CFSB membuat pelaburan dalam CIMB Islamic Dali Equity Growth Fund berjumlah RM5 juta dan dikenakan *bank charge for short term funding* berjumlah RM305,164 bagi pelaburan berkenaan. CFSB mengesahkan bahawa pelaburan ini mempunyai risiko kerugian jika pelaburan ini tidak mendatangkan keuntungan. Pelaburan yang dibuat oleh CFSB mendedahkan Kerajaan kepada risiko pelaburan walaupun setakat ini pelaburan berkenaan telah mencatat pulangan yang baik. CFSB juga tidak memohon kebenaran daripada Kementerian Kewangan untuk pelaburan ini.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari dan 14 Februari 2014

Kelulusan pelaburan telah diberikan oleh Ahli Lembaga Pengarah pada 23 Jun 2011. CFSB akan memastikan pelaburan dibuat dalam fixed instrument. Ini dapat mengurangkan risiko pelaburan.

Pada pendapat Audit, pengurusan geran di peringkat perancangan adalah kurang memuaskan. Kelemahan dalam perancangan geran mengakibatkan geran diurus mengikut budi bicara pelaksana tanpa panduan yang jelas daripada Kementerian Kewangan. Memandangkan semua aktiviti kakitangan adalah menggunakan dana geran CIP, perbelanjaan hendaklah dilaksanakan dengan berhemat dan munasabah. Geran CIP juga bukan untuk tujuan mendapatkan hasil dari faedah pelaburan. Sehubungan itu, pihak Audit berpendapat CFSB perlu memohon kebenaran daripada Kementerian Kewangan terlebih dahulu sebelum pelaburan berisiko dibuat untuk menjamin kepentingan Kerajaan selaku pemberi geran CIP.

20.5.3.2. *Standard Operating Procedures (SOP) Dan Garis Panduan Dalam Pengurusan Cradle Investment Programme (CIP)*

Pengurusan CFSB telah menyediakan 4 garis panduan bagi memastikan pengurusan dan pelaksanaan CIP yang teratur iaitu *CIP Catalysts - Evaluation Process Manual*; *CIP Catalyst – Disbursement & Mentoring Manual*; *CIP 500 – Evaluation Guidelines*; dan *CIP 500 – Disbursement & Monitoring Guidelines*. Garis panduan ini telah disediakan dan diluluskan oleh Lembaga Pengarah CFSB. Semakan Audit terhadap garis panduan yang disediakan mendapati garis panduan ini tidak lengkap dengan perkara seperti berikut:

- a. *CIP Catalyst* - Proses semakan dan kelulusan permohonan dari *Tranche 2* ke *Tranche 3* hanya dinyatakan di dalam perjanjian, tiada SOP lengkap mengenai pelaksanaan proses ini;
- b. *CIP 500* - Proses kerja yang perlu dilaksanakan oleh CFSB sepanjang tempoh pemantauan (*Monitoring Period*) tidak disediakan;
- c. Proses pembatalan projek - tiada SOP disediakan;
- d. Kutipan semula jumlah geran (*Debt Recovery Process*) - SOP yang lengkap masih belum disediakan;
- e. *Partial Completion* - tiada SOP disediakan; dan
- f. Pelaporan - keempat-empat SOP tidak menjelaskan keperluan penyediaan dokumen pelaporan untuk dibentangkan kepada pihak pengurusan CFSB dan Kementerian Kewangan.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Semua proses yang diamalkan akan dikemas kini sebagai SOP.

Pada pendapat Audit, ketiadaan SOP yang lengkap menyukarkan proses pelaksanaan dan pemantauan geran dilaksanakan. Ia juga menyebabkan pelaksanaan kerja yang tidak seragam.

20.5.3.3. Aktiviti Promosi

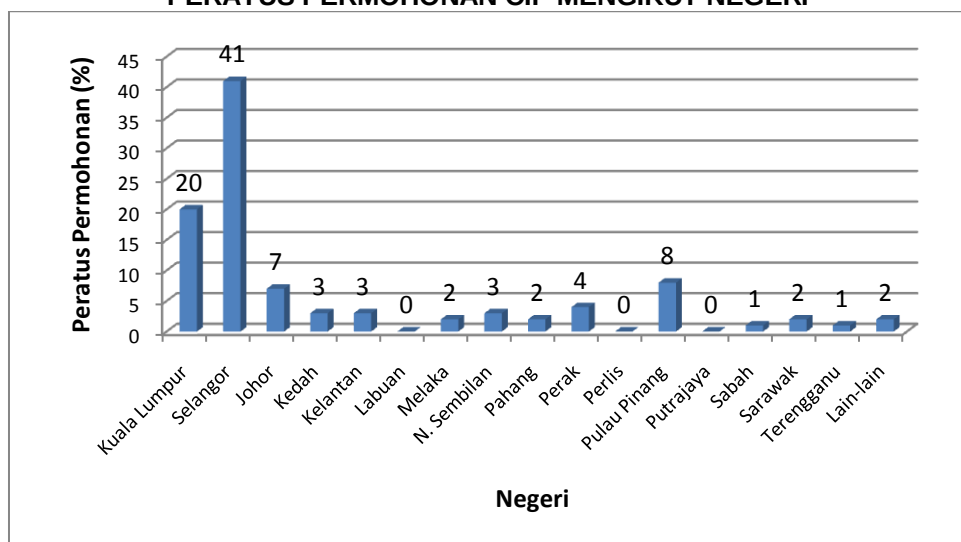
- a. Aktiviti promosi dilaksanakan bertujuan untuk memperkenalkan CIP dan menarik minat usahawan untuk memohon CIP. Sepanjang tempoh tahun 2010 hingga 2012, sejumlah RM852,354 telah dibelanjakan untuk pelbagai aktiviti promosi seperti iklan di media massa, *Info Talk*, *Networking Session* (Jamuan Hari Raya dan Tahun Baru Cina) dan lain-lain. Sungguhpun perbelanjaan promosi telah meningkat daripada RM314,107 pada tahun 2010 kepada RM324,433 pada tahun 2012, pihak Audit mendapati bilangan permohonan CIP sebaliknya telah menurun daripada 488 permohonan pada tahun 2010 kepada 434 permohonan pada tahun 2012. Adalah didapati permohonan CIP *Catalyst* hanya tertumpu di Selangor dan Kuala Lumpur yang merangkumi 61% daripada jumlah permohonan yang diterima oleh CFSB. Butiran lengkap adalah seperti di jadual dan carta berikut:

JADUAL 20.12
PERBELANJAAN AKTIVITI PROMOSI CFSB

TAHUN	PERUNTUKAN (RM)	BELANJA (RM)	BILANGAN PERMOHONAN CIP
2010	366,000	314,107	488
2011	302,000	213,814	450
2012	564,270	324,433	434
JUMLAH	1,232,270	852,354	1,372

Sumber : Bajet CFSB Dan Laporan Unit Pemasaran Dan Komunikasi

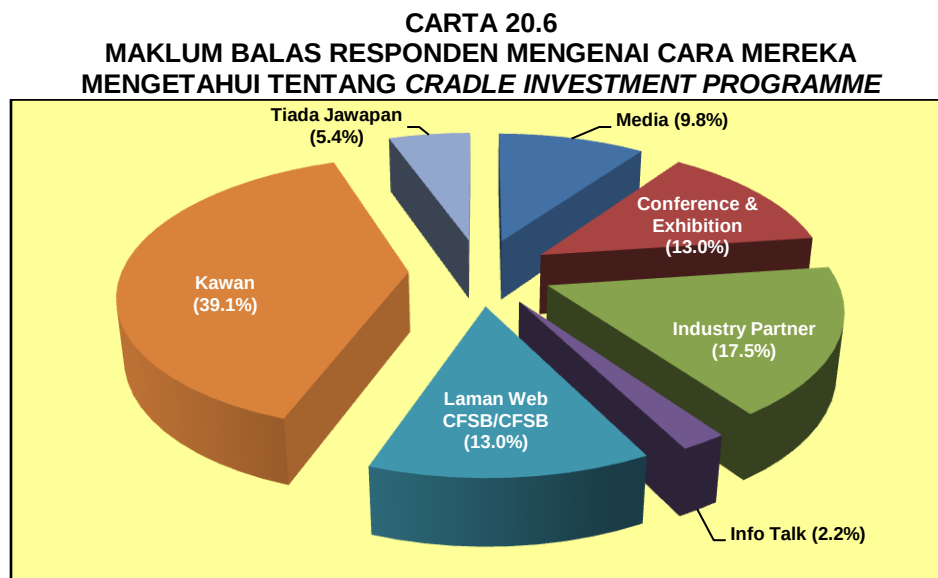
CARTA 20.5
PERATUS PERMOHONAN CIP MENGIKUT NEGERI

Sumber : Data Dari Sistem GMS (CIP Catalyst)

b. Kajian Keberkesanan Aktiviti Promosi Oleh CFSB

Pada tahun 2011, CFSB telah melaksanakan kajian keberkesanan aktiviti promosi terhadap 92 responden yang mana 64 responden adalah penerima CIP *Catalyst* (Batch 61, 62, 63 dan 64) dan 28 penerima CIP 500. Hasil kajian mendapati aktiviti promosi yang dijalankan oleh CFSB hanya memberi kesan kepada 23 responden (25%) iaitu 9 responden (9.8%) mengetahui CIP melalui media massa; 12 responden (13.0%) melalui aktiviti persidangan dan pameran serta 2 responden (2.2%) melalui program *Info Talk*. Adalah didapati lebih ramai responden [36 responden (39.1%)] mengetahui mengenai CIP daripada kawan-kawan. Butiran lengkap adalah seperti di carta berikut:

Sumber : Survey Yang Dijalankan Oleh CFSB

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

CFSB akan mengadakan lebih banyak aktiviti bersifat mesra pelanggan yang lebih berinteraksi untuk meningkatkan jumlah dan mutu permohonan. Berdasarkan trend pembacaan oleh usahawan teknologi masa kini, promosi CFSB akan tertumpu pada online publications.

Pada pendapat Audit, aktiviti promosi yang dijalankan oleh CFSB adalah kurang memuaskan. Pihak pengurusan CFSB hendaklah mengkaji semula rancangan promosi syarikat dengan memberi fokus kepada aktiviti promosi yang berkesan.

20.5.3.4. Permohonan CIP

a. Borang Permohonan

Permohonan CIP diterima secara *online* melalui laman web CFSB. Hasil soal selidik yang dijalankan oleh pihak Audit mendapati 76.4% daripada responden tidak menghadapi masalah untuk melengkapkan borang permohonan CIP. Bagaimanapun, masih terdapat beberapa kelemahan yang dibangkitkan oleh responden antaranya laman web tidak mesra pengguna; soalan terlalu banyak dan ada soalan tidak relevan; masalah memuat naik dokumen; format borang permohonan tidak fleksibel; arahan melengkapkan borang permohonan tidak jelas; dan masalah dalam menjawab soalan yang dikemukakan seperti *target market* dan *addressable market figures*. Selain itu, terdapat responden yang membangkitkan isu mengenai fail *financial projection* yang tidak *interlinked* dengan penyata aliran tunai dan lembaran imbalan menyebabkan sebarang perubahan perlu dibuat secara manual.

b. Kriteria Kelulusan Permohonan

- i. CFSB telah menetapkan beberapa kriteria bagi menilai kelayakan individu/syarikat yang mengemukakan permohonan. CFSB akan menilai idea yang dikemukakan oleh pemohon berdasarkan kriteria yang ditetapkan seperti di **Jadual 20.13**. Semakan Audit terhadap 51 permohonan yang telah diluluskan pemberian geran CIP mendapati kesemua permohonan ini telah dinilai oleh CFSB dan memenuhi kriteria yang ditetapkan.

JADUAL 20.13
KRITERIA PENILAIAN UNTUK KELULUSAN CIP

CIP CATALYST	CIP 500
Komitmen Pemohon Terhadap Idea/Projek	Produk/Servis Dan Teknologi
Pengetahuan Berkenaan Industri	Rekod Pengurusan Syarikat
Pengalaman Dan Keupayaan Perniagaan	Model Perniagaan
Matlamat	Pembiayaan
Sumbangan Pelabur Lain/ <i>Stakeholder</i>	
Model Perniagaan & Daya Maju Komersial	
Pelanggan Dan Pasaran	
Akses Terhadap Pasaran Dan Masa	
Trend Ekonomi	
Pembangunan Teknologi Dan Inovasi	
Hak Harta Milik Intelektual Dan Peraturan	
Fasa Industri Dan Rancangan Masa Hadapan	
Pembangunan Idea (Pencapaian)	
Saiz Pembiayaan Dan <i>Milestone</i>	
Skala Komersial Dan Potensi Untuk Pembiayaan Lanjut	

Sumber : CIP Catalyst Evaluation Guidelines Dan CIP 500 Evaluation Guidelines

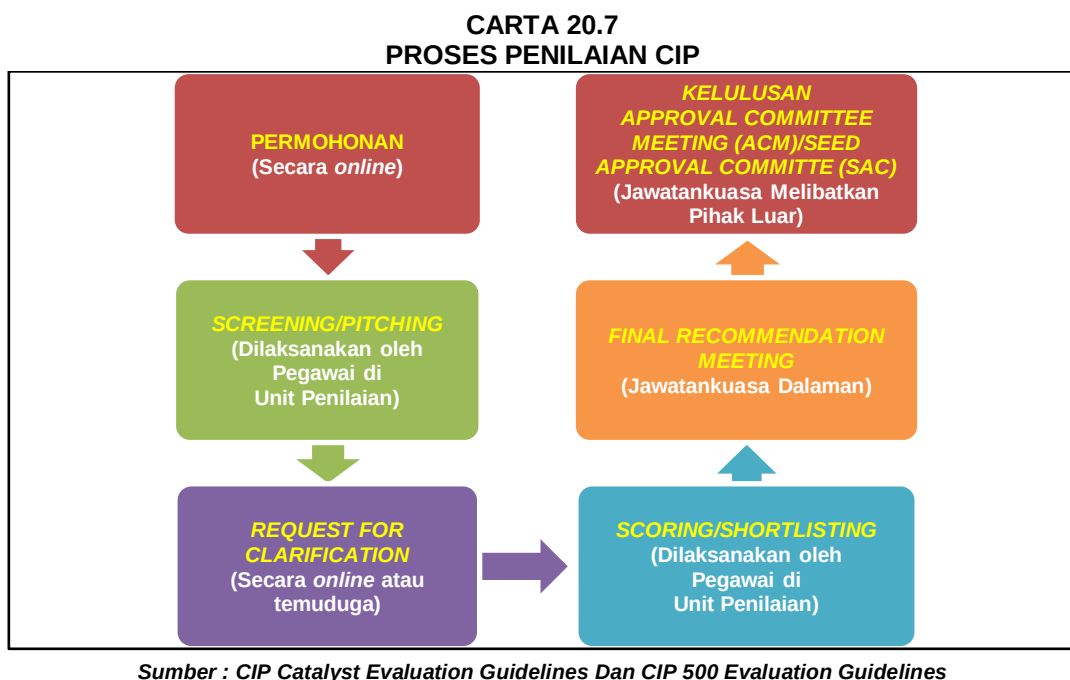
- ii. Semakan Audit mendapati sepanjang tempoh tahun 2010 hingga bulan Mei 2013, sebanyak 1,788 permohonan CIP telah diterima. Sebanyak 224 permohonan (12.5%) telah diluluskan manakala 1,564 permohonan (87.5%) pula ditolak. Pihak Audit telah menghantar sebanyak 15 borang soal selidik kepada pemohon yang tidak berjaya mendapat pembiayaan geran CIP untuk mendapatkan maklum balas berhubung kriteria kelulusan yang ditetapkan oleh CFSB. Hasil soal selidik adalah seperti berikut:
- 6 (40%) daripada 15 responden tidak dimaklumkan oleh CFSB bahawa permohonan mereka telah ditolak;
 - 7 (46.7%) daripada responden tidak mengetahui sebab permohonan mereka ditolak oleh CFSB;
 - 11 (73.3%) berpendapat syarat/kriteria yang ditetapkan oleh CFSB adalah terlalu ketat dan tidak munasabah. Berikut merupakan komen dan ulasan yang diberikan:
 - CIP terhad kepada industri tertentu sahaja;
 - keputusan dibuat berdasarkan kejayaan pelaburan berbanding ketidakpastian yang dihadapi oleh usahawan;
 - tidak ada pertimbangan diberikan kepada idea baru dan inovasi. Pegawai telah membuat keputusan sebelum mesyuarat bermula dan tidak mesra pelanggan; dan
 - pemohon tidak diberi peluang untuk membuat persembahan akhir. Permohonan telah ditolak berdasarkan keputusan seorang penilai sahaja. Penilai adalah terlalu muda dan mungkin kurang pengalaman dari segi praktikal.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari dan 14 Februari 2014

CFSB sentiasa mengkaji bukan sahaja kriteria penilaian kelulusan geran, tetapi juga mekanisme penilaian setiap tahun. CFSB juga menyediakan Info Talk dan Application Clinic untuk memberi informasi tentang kriteria dan mandat CIP. Mulai tahun 2013, CFSB telah membuat penambahbaikan di mana pemohon yang memenuhi syarat asas diberi peluang untuk membuat persembahan pitch. Untuk tahun 2014, CFSB juga dalam proses menyediakan program nilai tambah di mana pemohon akan diberi peluang untuk menambah baik permohonan melalui bantuan (developmental assistance). Setiap pertimbangan akan dilakukan oleh Approval Committee CFSB. Tiada keputusan dibuat sebelum mesyuarat bermula. CFSB sentiasa memastikan sekurang-kurangnya dua individu terlibat di dalam penilaian setiap projek yang dibentangkan. Individu tersebut harus mempunyai latar belakang yang baik di dalam perniagaan dan teknologi. Penilai yang muda sentiasa mendapat tunjuk ajar daripada Senior Analyst ketika penilaian dibuat.

20.5.3.5. Proses Penilaian CIP

- a. Proses penilaian permohonan telah digariskan dalam *Evaluation Guidelines* (CIP *Catalyst* dan CIP 500). Secara amnya, proses penilaian CIP adalah bermula daripada permohonan diterima secara *online* sehingga permohonan diluluskan oleh jawatankuasa pelulus. Proses kerja yang diliputi adalah seperti di carta berikut:

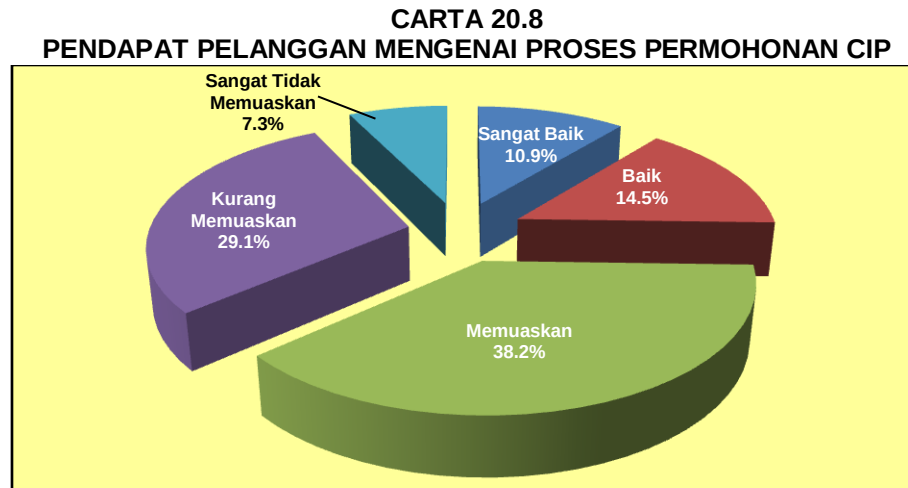
- b. Perkara 5.1, *Processing Timeframe*, CIP 500 - *Evaluation Guidelines* menetapkan tempoh daripada permohonan sehingga kelulusan adalah 65 hari. Manakala Para 9.1, *Section 1*, CIP *Catalyst* - *Evaluation Guidelines* menetapkan tempoh permohonan sehingga kelulusan adalah 40 hari. Semakan Audit terhadap 61 fail (31 fail projek CIP *Catalyst* dan 30 fail projek CIP 500) mendapati hanya 4 permohonan (6.6%) telah diproses mengikut tempoh yang ditetapkan manakala 57 permohonan (93.4%) telah lewat diproses antara 8 hingga 1,432 hari. Butiran lengkap adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 20.14
PROSES PENILAIAN PERMOHONAN CIP**

CIP	BIL. HARI	BIL. PERMOHONAN
Catalyst	< 40 hari	1
	41 - 100 hari	12
	> 100 hari	18
500	< 65 hari	3
	66 - 100 hari	-
	> 100 hari	27

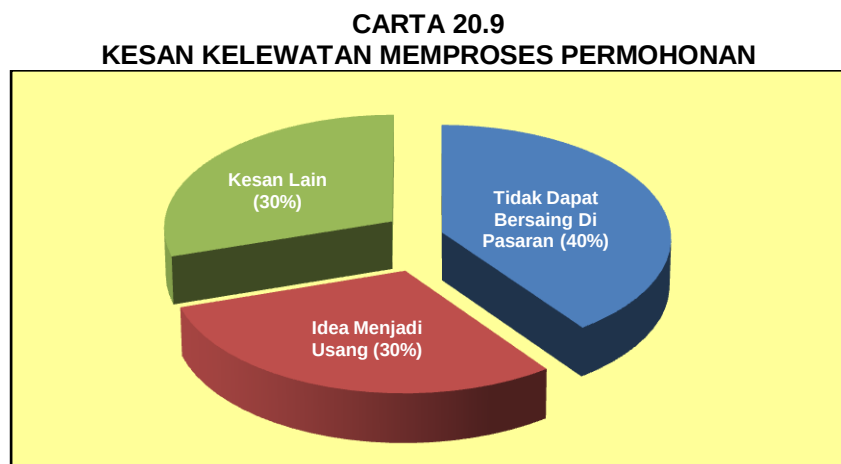
Sumber : Tarikh Permohonan Dicipta Dalam Sistem GMS Dan Tarikh Mesyuarat SAC/ACM

- c. Pihak Audit telah mengedarkan borang soal selidik kepada seramai 55 responden untuk mendapatkan maklum balas mengenai tempoh pemprosesan CIP. Berdasarkan maklum balas yang diterima, pihak Audit mendapati seramai 6 responden (10.9%) berpendapat proses permohonan CIP adalah sangat baik manakala seramai 4 responden (7.3%) berpendapat proses permohonan CIP adalah sangat tidak memuaskan. Butiran terperinci hasil soal selidik adalah seperti di carta berikut:

Sumber : Soal Selidik Yang Dijalankan Oleh Jabatan Audit Negara

- d. Proses penilaian yang terlalu lama boleh menyebabkan pencapaian KPI CFSB terjejas. Di samping itu juga, kelewatan dalam memproses permohonan dan kelulusan boleh menyebabkan idea/projek menjadi usang (obsolete) dan tidak mampu bersaing kerana pasaran telah menjadi tepu (saturated market). Soal selidik yang diedarkan kepada penerima geran menunjukkan semua responden bersetuju bahawa kelewatan dalam memproses permohonan boleh memberi kesan kepada idea/projek yang dicadangkan. Antara kesan lain yang mungkin berlaku ialah peningkatan harga bahan mentah, pekerja terlatih meninggalkan projek dan mengganggu aliran tunai projek. Butiran lengkap hasil soal selidik adalah seperti di carta berikut:

Sumber : Soal Selidik Yang Dijalankan Oleh Jabatan Audit Negara

- e. *Final Recommendation Meeting (FRM)* bertanggungjawab untuk menilai sama ada permohonan boleh dicadangkan untuk dibawa kepada SAC/ACM untuk kelulusan. FRM akan memberi komen dan cadangan terhadap permohonan yang dibentangkan dan semua komen ini perlu diambil tindakan sebelum permohonan dibawa kepada SAC/ACM. Semakan Audit tidak menemui bukti untuk mengesahkan sama ada 54 (50.5%) daripada 107 permohonan CIP 500 yang diluluskan telah melalui proses FRM. Berdasarkan minit mesyuarat FRM yang dikemukakan, pihak Audit mendapati pengurusan mesyuarat adalah tidak teratur di mana minit mesyuarat tidak disahkan dan tidak dicatatkan bilangan mesyuarat. Selain itu, ia juga tidak difailkan dengan teratur untuk rujukan dan semakan.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari dan 14 Februari 2014

Kelewatan dalam proses penilaian adalah disebabkan oleh kelewatan dalam pemohon menjawab Request For Clarification dan melengkapkan proses due diligence. CFSB akan mengkaji semula sama ada tempoh 40 hari adalah bersesuaian untuk memproses permohonan CIP Catalyst. CFSB sentiasa meneliti masalah pemprosesan dan penilaian permohonan. Setiap tahun, unit yang berkenaan akan cuba membaik pulih masalah yang dihadapi dan akan mengambil langkah yang sewajarnya. Berhubung dengan proses penilaian FRM yang dikatakan sebagai tidak teratur, CFSB akan mengambil langkah-langkah sepatutnya untuk memperbaiki sistem pemfailan bagi minit mesyuarat dan juga pengesahan minit.

Pada pendapat Audit, proses penilaian CIP adalah kurang memuaskan kerana CFSB tidak mematuhi tempoh pemprosesan yang telah ditetapkan dalam SOP. Kelewatan dalam memproses permohonan boleh memberi kesan kepada pelaksanaan idea/projek. Di samping itu, proses penilaian FRM yang tidak teratur boleh menyebabkan kelulusan diberi kepada projek yang tidak berdaya maju/tidak boleh bersaing.

20.5.3.6. Kelulusan CIP

a. Letter of Approval (LOA) Berbeza Dengan Kelulusan Seed Approval Committee

Seed Approval Committee (SAC) ditubuhkan untuk menilai dan membuat keputusan sama ada permohonan boleh diluluskan berserta amaun pelaburan untuk projek berkenaan. Jawatankuasa SAC dianggotai oleh pegawai CFSB dan juga pihak luar iaitu wakil daripada Kementerian Kewangan, industri dan Malaysia Venture Capital Management Bhd. Selepas SAC bermesyuarat dan membuat keputusan, CFSB akan

mengeluarkan *Letter Of Approval* (LOA) kepada pemohon yang berjaya yang mengandungi maklumat jumlah pelaburan yang telah diluluskan dan maklumat mengenai kontrak yang perlu ditandatangani oleh pemohon. Semakan Audit mendapati amaun pelaburan yang ditawarkan dalam LOA bagi 9 projek adalah berbeza dengan amaun kelulusan SAC. Selain itu, amaun kelulusan SAC bagi satu projek tidak dinyatakan di dalam minit mesyuarat, yang mana ia boleh menyebabkan amaun projek dalam LOA dipersoalkan. Adalah didapati 6 projek telah ditawarkan amaun pelaburan lebih tinggi berbanding amaun kelulusan iaitu perbezaan antara RM1,105 hingga RM27,500. Butiran projek yang terlibat adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.15
LOA TIDAK SAMA DENGAN KELULUSAN SAC

RUJUKAN LOA	KELULUSAN SAC (RM) (a)	LOA (RM) (b)	AMAUN LOA BERBANDING KELULUSAN SAC (a) - (b)	
			LEBIHAN (RM)	KURANGAN (RM)
Inteltium Technology Sdn. Bhd.	465,600	485,374	19,774	-
Southpaw Sdn. Bhd.	498,895	500,000	1,105	-
Automated Design Xpress Sdn. Bhd.	500,000	497,000	-	3,000
AMR Intellisys Sdn. Bhd.	495,300	500,000	4,700	-
Genenews Diagnostics Sdn. Bhd.	486,500	475,500	-	11,000
SEKO Malaysia Sdn. Bhd.	Amaun Tidak Dinyatakan Di Dalam Minit Mesyuarat	408,800	Tidak Dapat Ditentukan	
Kenaf Bio Solution Sdn. Bhd.	472,500	500,000	27,500	-
Ipay 88 Sdn. Bhd.	493,400	495,635	2,235	-
Fomedic Technologies Sdn. Bhd.	462,000	472,000	10,000	-
Nextwave Technology Sdn. Bhd.	531,510	215,410	-	316,100

Sumber : Minit Mesyuarat SAC Dan LOA

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

CFSB mengambil perhatian ke atas perkara ini dan akan mengemukakan di dalam mesyuarat SAC jika terdapat sebarang perubahan dalam amaun kelulusan.

Pada pendapat Audit, proses kelulusan adalah kurang teratur kerana CFSB tidak mematuhi kelulusan yang diputuskan dalam mesyuarat SAC.

20.5.3.7. Pengurusan Mentor

a. Klausu 6, Perjanjian CIP *Catalyst* menyatakan bahawa:

- i. CFSB akan melantik seorang mentor untuk setiap *tranche* projek CIP *Catalyst*;
 - ii. kos maksimum mentor adalah RM15,000 jika lebih dari seorang mentor dilantik bagi projek berkenaan;
 - iii. jika hanya seorang mentor dilantik, kos maksimum adalah RM10,000;
 - iv. mentor adalah bertanggungjawab untuk menasihati, mengajar dan membimbing usahawan dalam membangunkan idea ke peringkat perniagaan (commercialisation); dan
 - v. mentor juga bertanggungjawab menasihati dan membantu CFSB dan/atau Jawatankuasa Kelulusan dalam membuat sebarang penilaian dan/atau keputusan berhubung dengan idea atau perkara lain yang berbangkit dari perjanjian.
- b. Bank Mentor menetapkan peranan dan tanggungjawab mentor adalah berhubung dengan apa cara sekali pun dengan penerima geran sekurang-kurangnya seminggu sekali. Mentor juga perlu melengkapkan Laporan Kemajuan Mentor dalam *Grant Management System* (GMS) di samping memberikan panduan dan membantu penerima geran bagi memastikan semua *deliverables* dapat diserahkan serta jadual perbatuan dipatuhi. Ini bermakna mentor perlu berjumpa dengan penerima geran sebanyak 48 kali (12 bulan x 4 minggu) setahun. Mentor juga perlu menyediakan Laporan Mesyuarat Mingguan di dalam Sistem GMS. Semakan Audit terhadap pengurusan mentor mendapati perkara seperti berikut:
- i. setakat 31 Julai 2013, 5 daripada 22 projek yang disemak tidak mempunyai mentor. Daripada 5 projek tersebut, sebanyak 4 projek masih dalam proses dan satu projek telah siap;
 - ii. tiada mekanisme untuk menentukan mentor telah melaksanakan tugas-tugasnya dengan sempurna sebelum bayaran penuh dibuat kepada mereka; dan
 - iii. berdasarkan Laporan Mesyuarat Mingguan, pihak Audit mendapati bagi 13 daripada 17 projek yang mempunyai mentor, perjumpaan dengan penerima geran telah diadakan antara satu hingga 97 kali sepanjang tempoh projek. Dengan mengambil kira kekerapan perjumpaan sekurang-kurangnya seminggu sekali, pihak Audit mendapati perjumpaan mentor dengan penerima geran bagi 11 projek tidak mematuhi kekerapan yang ditetapkan. Selain itu, perjumpaan dengan mentor tidak pernah diadakan bagi 4 projek di mana satu daripada projek tersebut telah siap. Butiran lengkap adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.16
PERJUMPAAN MENTOR DENGAN PENERIMA GERAN
SETAKAT BULAN SEPTEMBER 2013

PROJEK	TARIKH KELULUSAN	TEMPOH MESYUARAT	BIL. MESYUARAT	STATUS PROJEK
<i>Optimum Manufacturing Online</i>	Februari 2010	Julai 2010 - Julai 2011	22	Siap
<i>Industrialised Construction System For Road On Peat Soil</i>	April 2010	September 2010 - September 2012	97	Siap
<i>Cost Effective Plastic Injector For A Needle Free Injection System</i>	Mei 2010	September 2010 - Mac 2012	73	Siap
<i>Twist of Fury</i>	Mac 2012	Oktober 2012 - Julai 2013	8	WIP
<i>ArrowBlock Anti Landslide Device</i>	Mac 2012	April 2012 - April 2013	3	Siap
<i>NYANYAU</i>	Mei 2011	November 2011 - Februari 2013	8	Siap
<i>High Tech and High Performance Underwear</i>	April 2010	Oktober 2010 - Oktober 2011	16	Siap
<i>Math Quest Online</i>	November 2010	September 2011 - Mei 2012	6	Siap
<i>Software as a Service (SAAS) on Identity Management With Single Sign On (SSO)</i>	Disember 2010	Julai 2011 - Januari 2012	27	WIP
<i>iAMLookingFor</i>	Januari 2012	Mei 2013 - Julai 2013	2	WIP
<i>Biopsiblate</i>	April 2010	Disember 2011 - April 2012	3	WIP
<i>Interactive Online Food Delivery System</i>	Mac 2012	November 2012	1	WIP
<i>Lignin Extracted From Lignocellulosic Waste as Rust Converter</i>	Oktober 2010	September 2011	1	WIP
<i>Student Youth Network Community (SYNC)</i>	Ogos 2011	Tiada	-	Siap
<i>Double Nozzle Ultrasonic Spray Dryer</i>	Julai 2010		-	WIP
<i>Smart Helmet Incorporating Stop & Turn Indicator</i>	Januari 2011		-	WIP
<i>Tune Me GPS</i>	Februari 2010		-	WIP

Sumber : Laporan Mesyuarat Mingguan Dari GMS

Nota : (WIP) - Work in Progress

- c. Pihak Audit telah mengedarkan borang soal selidik kepada 50 mentor CFSB dan 16 responden (32%) telah mengembalikan borang soal selidik. Hasil soal selidik menunjukkan:
 - i. 4 mentor (25%) tidak pernah log masuk ke dalam Sistem GMS;
 - ii. 3 mentor (18.8%) tidak mengetahui bahawa mereka perlu menyediakan Laporan Mesyuarat Mingguan di dalam Sistem GMS; dan
 - iii. 11 mentor (68.8%) menyatakan perjumpaan dengan penerima geran adalah antara 1 hingga 20 kali sepanjang tempoh projek. Hanya 3 mentor (18.8%) berjumpa dengan penerima geran melebihi 40 kali.
- d. Pihak Audit turut mengedarkan borang soal selidik kepada penerima geran untuk mendapatkan pandangan mereka mengenai program mentor ini. Sebanyak 20 responden telah mengembalikan borang soal selidik. Hasil adalah seperti berikut:

- i. 6 projek (30%) tidak mempunyai mentor;
- ii. penerima geran tidak mempunyai masalah untuk menghubungi mentor;
- iii. 13 (86.7%) daripada 15 penerima geran berpendapat program mentor perlu diteruskan;
- iv. 10 (71.4%) daripada 14 penerima geran berpendapat mentor telah membantu pelaksanaan idea dengan baik; dan
- v. Secara purata, 57.1% penerima geran menyatakan perjumpaan dengan mentor adalah antara 1 hingga 20 kali di sepanjang tempoh projek. Hanya 28.6% penerima geran berjumpa dengan mentor melebihi 40 kali.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Pada masa akan datang, surat pelantikan mentor akan dikeluarkan di mana tugas dan tanggungjawab mentor akan dinyatakan. Mekanisme check and balance tugas mentor akan diwujudkan dan kekerapan perjumpaan mentor dengan usahawan akan dikaji semula.

Pada pendapat Audit, program mentor adalah baik, namun pengurusannya perlu dipertingkatkan dengan setiap mentor dimaklumkan dengan jelas tugas dan tanggungjawab mereka. Dari aspek pembayaran pula, CFSB perlu mewujudkan mekanisme *check and balance* bagi memastikan hanya mentor yang telah menjalankan tugas dibayar yuran mentor. Selain itu, kekerapan perjumpaan dengan penerima geran perlu dikaji semula memandangkan pematuhan kepada peraturan sedia ada adalah sangat minimum.

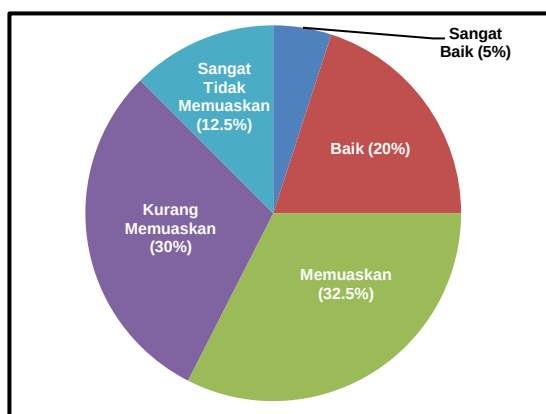
20.5.3.8. Pengurusan Pembayaran Kepada Penerima Geran (Disbursement)

Perenggan 11, Section 5, CIP 500 – *Disbursement & Monitoring Guidelines* menetapkan tempoh pemprosesan tuntutan (disbursement) adalah 10 hari dari tarikh dokumen yang lengkap diterima sehingga cek ditandatangani. Perenggan 10, Section 5, CIP 500 – *Disbursement & Monitoring Guidelines* pula menetapkan bahawa semua tuntutan yang diterima hendaklah disemak dengan memastikan dokumen sokongan lengkap dan mencukupi. Kemudian, *Disbursement Approval Paper* hendaklah disediakan oleh pegawai bertanggungjawab. *Disbursement Approval Paper* akan disemak oleh Ketua Unit *Disbursement* terlebih dahulu sebelum dikemukakan kepada Ketua Pegawai Operasi (COO) dan Ketua Pegawai Eksekutif (CEO) atau Pengerusi untuk kelulusan. Selepas *Disbursement Approval Paper* diluluskan, Unit Kewangan akan menyediakan baucar bayaran dan cek untuk kelulusan bayaran. Bagi CIP *Catalyst*, tempoh pemprosesan tuntutan (disbursement) tidak dinyatakan dalam *Disbursement & Monitoring Guidelines*. Semakan Audit terhadap sampel bayaran mendapati perkara seperti berikut:

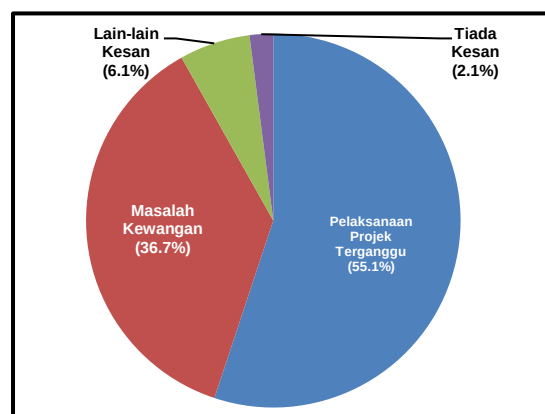
a. Tuntutan Lewat Diproses

- i. Daripada 99 sampel bayaran CIP 500, hanya 14 bayaran (14.1%) telah diproses dalam tempoh 10 hari manakala tempoh pemprosesan bagi 82 bayaran (82.8%) adalah antara 12 hingga 166 hari. Baki 3 tuntutan tidak dapat ditentukan tempoh pemprosesannya kerana dokumen tuntutan tidak di cop tarikh terima. Pengiraan tempoh bayaran dibuat dari tarikh terima tuntutan kerana CFSB tidak merekodkan butiran dokumen yang tidak lengkap dan tarikh dokumen yang lengkap diterima daripada penerima geran.
- ii. Semakan Audit terhadap 118 sampel bayaran CIP *Catalyst* mendapati tuntutan yang dikemukakan oleh penerima geran tidak bertarikh dan dokumen tuntutan juga tidak di cop tarikh terima oleh CFSB. Sehubungan itu, pihak Audit tidak dapat mengesahkan sama ada semua tuntutan yang diterima oleh Unit *Disbursement* CIP *Catalyst* telah diproses dalam tempoh yang munasabah.
- iii. Kelewatan dalam memproses bayaran boleh menyebabkan pelaksanaan projek terganggu. Pihak Audit telah mengedar borang soal selidik kepada penerima geran untuk mendapatkan maklum balas mengenai tempoh pemprosesan tuntutan dan kesan yang dialami sekiranya tuntutan lewat diterima. Seramai 40 responden telah mengembalikan soal selidik dan hasilnya menunjukkan hanya 2 penerima geran (5%) berpendapat tempoh pemprosesan tuntutan oleh CFSB adalah sangat baik manakala 5 penerima geran pula berpendapat tempoh pemprosesan tuntutan adalah sangat tidak memuaskan. Selanjutnya, seramai 97.9% responden bersetuju kelewatan menerima tuntutan boleh memberi kesan kepada projek sama ada dari aspek pelaksanaan, masalah kewangan dan lain-lain. Hanya 2.1% responden berpendapat tiada kesan jika tuntutan lewat diterima. Butiran lengkap hasil soal selidik adalah seperti di carta berikut:

CARTA 20.10
TAHAP KEPUASAN PENERIMA
GERAN MENGENAI TEMPOH
PEMROSESAN TUNTUTAN

CARTA 20.11
KESAN KELEWATAN MENERIMA
TUNTUTAN DARIPADA CFSB

Sumber : Borang Soal Selidik Jabatan Audit Negara

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Untuk penambahbaikan, CIP Catalyst akan menggunakan kaedah cop tarikh terima dokumen. CFSB akan menyatakan status lengkap sebagai tambahan kepada dokumen yang diperlukan untuk proses tuntutan dan mengemas kini SOP berkaitan.

b. Pengesahan Tuntutan Dan Kelulusan Bayaran Tidak Teratur

- i. Sebanyak 4 bayaran berjumlah RM141,428 telah dibuat tanpa kelulusan pegawai yang diberi kuasa. Semakan terhadap *Disbursement Approval Paper* mendapati ruang kelulusan tidak ditandatangani tetapi baucar bayaran dan cek telah diluluskan.
- ii. Sebanyak 10 *Disbursement Approval Paper*/cek berjumlah RM769,671 telah ditandatangani sebelum pengesahan pihak ketiga (pembekal/vendor) dibuat. Tujuan pengesahan pihak ketiga adalah untuk membantu CFSB membuat keputusan sama ada tuntutan oleh penerima geran adalah tepat dan benar.
- iii. Sebanyak 4 baucar bayaran berjumlah RM58,480 telah dibayar kepada penerima geran sebelum perjanjian ditandatangani. Bayaran yang dibuat sebelum perjanjian ditandatangani adalah berisiko tinggi kerana sekiranya penerima geran membuat keputusan untuk tidak meneruskan kontrak, CFSB tidak mempunyai kuasa/asas untuk menuntut bayaran yang telah dibuat.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 14 Februari 2014

Perkara ini berlaku apabila salah seorang penandatangan berada di luar kawasan. Cek dikeluarkan terlebih dahulu dan baucar bayaran akan ditandatangani setelah penandatangan kembali bertugas. Tarikh Perjanjian yang ditulis pada Perjanjian adalah berdasarkan tarikh perjanjian tersebut disetemkan. Proses untuk setem dokumen hanya dibuat selepas penerima geran, CEO dan Pengerusi CFSB menandatangani Perjanjian tersebut. Baucar bayaran juga dibuat kerana penerima geran perlu menggunakan dana geran dengan segera. Oleh kerana penerima telah menandatangani perjanjian dan dana diperlukan dengan segera, baucar bayaran telah dibayar.

Pada pendapat Audit, proses pembayaran tuntutan (disbursement) kepada penerima geran serta proses semakan dan kelulusan bayaran adalah kurang memuaskan. Sistem dan prosedur telah diwujudkan untuk memastikan kawalan dalam proses bayaran, namun CFSB tidak mematuhi prosedur yang ditetapkan dengan sepenuhnya. Sehubungan itu, pihak pengurusan CFSB perlu memantau prestasi pembayaran dengan lebih dekat supaya *disbursement* dapat dilaksanakan dengan teratur.

20.5.3.9. Pemantauan Projek

a. Tiada Tindakan Diambil Terhadap Projek Yang Telah Tamat Tempoh

- i. Klausula 1.1, Perjanjian CIP 500 menyatakan tempoh projek adalah selama 12 bulan dari tarikh perjanjian ditandatangani dan tempoh ini boleh dilanjutkan dengan kebenaran CFSB. Manakala Klausula 1.1, Perjanjian CIP *Catalyst* pula menetapkan tempoh projek adalah gabungan tempoh *tranche* 1 hingga 3 yang mana tempoh setiap *tranche* tidak melebihi 4 bulan. Semakan Audit terhadap 30 sampel projek CIP 500 dan 17 sampel projek CIP *Catalyst* mendapati perkara berikut:
 - setakat 30 April 2013, sebanyak 7 projek CIP 500 telah melepasi tempoh projek yang ditetapkan (12 bulan). Bagaimanapun, didapati penerima geran tidak memohon pelanjutan. CFSB juga tidak mengambil tindakan untuk menamatkan projek. Selain itu, sebanyak 7 projek CIP 500 telah melebihi tempoh pelanjutan yang dibenarkan (18 bulan) tetapi projek masih belum disiapkan. Bagaimanapun, tiada sebarang tindakan diambil oleh CFSB.
 - setakat bulan Julai 2013, sebanyak 11 projek CIP *Catalyst* telah melewati tempoh projek yang ditetapkan (12 bulan), namun tiada permohonan pelanjutan tempoh dikemukakan oleh penerima geran.
- ii. Semakan selanjutnya mendapati komitmen kewangan (baki geran yang belum diagihkan) masih tidak dibatalkan oleh CFSB bagi projek-projek yang telah melewati tempoh siap diluluskan (tempoh asal dan lanjutan). Berdasarkan analisis Audit terhadap sampel yang dipilih, komitmen yang boleh dibatalkan untuk projek terlibat adalah berjumlah RM4.36 juta yang membolehkan kelulusan diberi kepada projek lain. Di samping itu, kelewatan dalam menyiapkan projek juga boleh menyebabkan idea tidak lagi relevan atau pasaran telah dikuasai oleh pesaing.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Pada masa akan datang CFSB akan lebih kerap mengadakan tindakan susulan agar penerima geran menghantar surat permohonan lanjutan masa lebih awal dan mengikut masa yang ditetapkan. Setakat 31 Disember 2013, daripada 14 projek CIP 500 yang terlibat, 6 projek telah siap, 6 projek dalam proses penamatan dan 2 projek masih dalam proses.

b. Kutipan Balik Amaun Geran

- i. Klausula 8.1, Perjanjian CIP 500 menyatakan apabila syarikat berjaya mencapai *success trigger point* dalam tempoh perjanjian, syarikat hendaklah membayar balik 50% daripada jumlah geran yang telah diterima bersama kos pentadbiran yang berjumlah RM10,000. Klausula 8.3

pula menyatakan bahawa bayaran balik hendaklah dibuat secara *lump sum* atau secara ansuran, tidak melebihi 24 bulan. Klausula 14.2 menyatakan jika perjanjian dibatalkan, syarikat dikehendaki membuat bayaran balik bagi semua amaun geran yang telah diterima bersama kos pentadbiran dalam tempoh 7 hari dari tarikh perjanjian dibatalkan. Klausula 13.2, Perjanjian CIP *Catalyst* pula menyatakan jika perjanjian dibatalkan, penerima geran hendaklah dalam tempoh 7 hari dari tarikh perjanjian dibatalkan membayar balik semua amaun geran yang telah diterima berserta kos pentadbiran (4% setahun) atau amaun lain yang dipersetujui. Semakan Audit mendapati setakat bulan Julai 2013, sebanyak 57 projek telah dibatalkan, 34 projek menarik diri (*withdrawn*) dan 2 projek telah berjaya mencapai *success trigger point*. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.17
BILANGAN PROJEK YANG TELAH DIBATALKAN, *WITHDRAWN*
DAN MENCAPAI *SUCCESS TRIGGER POINT* SETAKAT 31 JULAI 2013

CIP	BIL. PROJEK DIBATALKAN	AMAUN DISBURSED (RM)	BIL. PROJEK <i>WITHDRAWN</i>	AMAUN DISBURSED (RM)	BIL. PROJEK CAPAI <i>SUCCESS TRIGGER POINT</i>	AMAUN DISBURSED (RM)
CIP <i>Catalyst</i>	52	797,000	28	72,000	TB	TB
CIP 500	5	803,619	6	-	2	581,936
JUMLAH	57	1,600,619	34	72,000	2	581,936

Sumber: Laporan Pecahan Pelaburan CIP *Catalyst* Dan CIP 500

Nota : (TB) - Tidak Berkaitan

- ii. Semakan Audit terhadap proses kutipan balik geran yang dilaksanakan oleh *Debt Recovery Unit* (DRU) mendapati perkara berikut:
 - CFSB tidak memantau kutipan balik amaun geran daripada penerima geran;
 - CFSB tidak mempunyai rekod amaun yang perlu dituntut daripada penerima geran. Jumlah tunggakan kutipan balik geran yang perlu dituntut daripada penerima geran tidak direkodkan sebagai penghutang di dalam penyata kewangan CFSB. Sebaliknya, CFSB hanya merekodkan bayaran balik geran apabila jumlah berkenaan diterima daripada penerima geran. Amalan ini adalah tidak selari dengan polisi perakaunan syarikat yang menggunakan asas akruan;
 - Setakat 30 September 2013, CFSB telah menerima bayaran balik geran berjumlah RM516,971. Berdasarkan pengiraan Audit, setakat 30 September 2013, baki tertunggak kutipan balik geran adalah berjumlah RM1.29 juta. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.18
PRESTASI KUTIPAN BALIK AMAUN GERAN SETAKAT 30 SEPTEMBER 2013

KATEGORI PROJEK	AMAUN DISBURSED (RM)	AMAUN GERAN PERLU DIBAYAR BALIK		*KOS PENTADBIRAN (RM)	JUMLAH SEPATUTNYA DIBAYAR BALIK (RM)
		PERATUS (%)	(RM)		
Dibatalkan	1,600,619	**	1,350,969	71,880	1,422,849
<i>Withdrawn</i>	72,000	100	72,000	2,880	74,880
<i>Success Trigger Point</i>	581,936	50	290,968	20,000	310,968
JUMLAH	2,254,555	-	1,713,937	94,760	1,808,697
PENERIMAAN BAYARAN BALIK GERAN OLEH CFSB					516,971
BAKI TERTUNGGAK SETAKAT 30.9.2013					1,291,726

Sumber : Laporan Pecahan Pelaburan Dan Maklumat Kutipan Balik Dari DRU

Nota: (*) - Kos Pentadbiran Bagi CIP Catalyst Dikira Pada Kadar Minimum iaitu 4% Dari Jumlah Geran Yang Telah Dibelanjakan. Kos Pentadbiran Bagi CIP 500 adalah RM10,000 Bagi Setiap Projek

(**) - Mengikut Keputusan Pihak Pengurusan CFSB Dan SAC

- iii. Prestasi kutipan balik amaun geran tidak dilaporkan di dalam Mesyuarat Lembaga Pengarah bagi tujuan pemantauan.
- iv. Kelemahan ini berlaku antaranya adalah disebabkan prosedur yang lengkap berkaitan proses kutipan balik geran tidak disediakan oleh CFSB. Kelemahan ini telah dibangkitkan di dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2008 di mana maklum balas CFSB pada 29 Mei 2009 menyatakan bahawa CFSB sedang dalam proses menyediakan SOP untuk *Debt Recovery Unit* (DRU). Bagaimanapun sehingga 30 September 2013, SOP berkaitan masih belum disediakan.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Setakat 31 Disember 2013, sejumlah RM908,000 jumlah hutang yang perlu dibayar balik oleh penerima geran CIP Catalyst. Daripada jumlah berkenaan, sejumlah RM163,350 telah berjaya dikutip semula dan baki RM744,650 masih tertunggak.

c. Laporan Kewangan Tidak Dikemukakan Kepada CFSB

Klausa 6.4, Perjanjian CIP 500 menetapkan syarikat (penerima geran) perlu mengemukakan *monthly management accounts* dan *yearly audited account* sepanjang tempoh 12 bulan selepas tarikh perjanjian. Selain itu, syarikat juga perlu mengemukakan *quarterly management accounts* dan *yearly audited account* sepanjang tempoh 18 bulan selepas tempoh *disbursement* tamat. Daripada 30 sampel projek CIP 500 yang disemak, pihak Audit mendapati 25 syarikat (83.3%) tidak pernah mengemukakan *monthly management accounts*; dan baki 5 syarikat (16.7%) ada mengemukakan *monthly management account*, namun tidak lengkap untuk tempoh 12 bulan.

Semakan Audit juga mendapati satu syarikat telah tamat tempoh *disbursement* tetapi tidak mengemukakan *quarterly management account*; dan sebanyak 23 syarikat tidak mengemukakan *yearly audited account*. Berdasarkan fail yang disemak, tiada sebarang peringatan dihantar oleh CFSB kepada penerima geran yang gagal mengemukakan laporan kewangan yang berkaitan. CFSB juga tidak menyediakan sebarang laporan berkaitan maklumat kewangan yang dikemukakan oleh penerima geran. Akibat kelemahan pemantauan ini, wujud risiko CFSB terlepas pandang syarikat yang telah berjaya mencapai *success trigger point* untuk tujuan kutipan bayaran balik sebanyak 50% daripada jumlah geran diterima. Di samping itu, kesan pelaburan yang dibuat oleh CFSB di dalam projek berkaitan tidak dapat diukur dengan tepat.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Tindakan susulan yang berterusan akan dijalankan dan SOP akan dikemas kini agar prosedur pemantauan dapat dilaksanakan dengan berkesan.

Pada pendapat Audit, pemantauan projek oleh CFSB adalah kurang memuaskan. *Disbursement & Monitoring Guidelines* boleh ditambah baik dengan memasukkan prosedur pemantauan yang berkesan. Prestasi pemantauan projek juga boleh dilaporkan di dalam mesyuarat supaya pihak pengurusan CFSB dapat memantaunya dengan lebih dekat.

20.5.3.10. Kos Due Diligence

Para 2.11, *Letter of Approval* (LOA) CIP 500 menyatakan bahawa semua pihak yang terlibat hendaklah menanggung kos dan perbelanjaan masing-masing (termasuk yuran guaman). Sekiranya syarikat enggan meneruskan projek atau menerima pembiayaan CFSB selepas menandatangani *Funding Term Sheet*, syarikat hendaklah membayar balik kos perundangan bagi *due diligence* yang telah dijalankan oleh CFSB terhadap syarikat dalam masa 14 hari dari tarikh tuntutan CFSB. Semakan Audit terhadap rekod perakaunan CFSB mendapati sepanjang tempoh tahun 2010 hingga bulan September 2013, CFSB telah membelanjakan sejumlah RM468,650 untuk kos *due diligence*. Jumlah ini merupakan pendahuluan yang sepatutnya dituntut semula daripada pemohon/penerima geran tetapi ia telah direkodkan sebagai perbelanjaan CFSB. Akibat kelemahan ini, rekod *disbursement* yang disediakan oleh CFSB tidak tepat dan menyebabkan CFSB berhadapan risiko tidak dapat mengenal pasti jumlah sebenar yang perlu dibayar balik oleh syarikat yang enggan meneruskan projek. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.19
KOS DUE DILIGENCE YANG SEPATUTNYA
DITUNTUT DARIPADA PEMOHON/PENERIMA GERAN
SETAKAT 30 SEPTEMBER 2013

KATEGORI PERMOHONAN	JUMLAH KOS DUE DILIGENCE (RM)
Tidak Diluluskan	40,000
Tiada Disbursement*	174,000
Telah Disbursed	254,650
JUMLAH	468,650

Sumber : *Lejar Perbelanjaan Due Diligence*

Nota : (*) - Termasuk Kos Due Diligence Bagi Projek Tahun 2013 Berjumlah RM113,000

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Kos due diligence berjumlah RM40,000 adalah bagi permohonan yang tidak diluluskan di mana semasa batch pertama CIP 500, proses due diligence dibuat sebelum projek diluluskan. Perkara ini tidak berlaku lagi kerana pada masa ini proses due diligence hanya dibuat selepas permohonan diluluskan.

20.5.4. Pengurusan Geran-geran Lain Daripada Kerajaan

Selain mengurus CIP, CFSB juga menerima geran daripada Kementerian Kewangan bagi menjalankan 6 program/aktiviti yang dikehendaki oleh Kerajaan iaitu *Coach and Grow Programme 1; Coach and Grow Programme 2; penganjuran Asian Business Angel Forum (ABAF) 2012; Start Up Malaysia; Angel Tax Incentive* dan *Cradle Seed Venture*. Semakan Audit terhadap pengurusan geran-geran ini mendapati perkara seperti berikut:

20.5.4.1. Perancangan Dan Pemantauan Geran

a. Terma Dan Syarat Geran

Pemberian geran hendaklah disokong dengan terma dan syarat geran yang menjelaskan objektif geran, penggunaan geran dan kaedah pemantauan geran. Semakan Audit mendapati semua geran yang diterima tidak mempunyai terma dan syarat yang jelas daripada Kementerian Kewangan. Akibat ketiadaan terma dan syarat geran yang jelas, beberapa kelemahan berikut telah dikenal pasti:

- i. semua geran yang diterima dimasukkan ke dalam satu akaun bank yang sama dengan geran CIP. CFSB hanya mempunyai satu akaun bank dan ini menyebabkan baki geran sukar dikenal pasti pada setiap masa. **Pada pendapat Audit, jika hanya satu akaun bank dibuka, CFSB perlu**

menyenggara rekod perakaunan setiap geran mengikut jenis geran kerana setiap geran mempunyai objektif dan tempoh yang berbeza. Pengasingan akaun juga memudahkan pemantauan dilakukan;

- ii. lebihan geran berjumlah RM1.32 juta untuk *Asian Business Angel Forum* (ABAF) bagi tahun 2012 tidak dikembalikan kepada Kementerian Kewangan;
- iii. lebihan geran ABAF berjumlah RM90,492 telah digunakan untuk membiayai perbelanjaan *Malaysia Business Angel Network* (MBAN), namun tiada permohonan bertulis dikemukakan kepada Kementerian Kewangan untuk kelulusan; dan
- iv. penghantaran laporan prestasi perbelanjaan geran kepada Kementerian Kewangan tidak teratur kerana terdapat geran yang tidak pernah dikemukakan laporan perbelanjaan. Di samping itu, pihak Audit tidak dapat mengesahkan penghantaran kesemua laporan kerana dokumen berkenaan tidak difailkan dengan teratur. Butiran penghantaran laporan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.20
MAKLUMAT PENGHANTARAN
LAPORAN PERBELANJAAN SETAKAT 31 OGOS 2013

NAMA GERAN	TARIKH TERIMA GERAN	STATUS PENGHANTARAN LAPORAN
<i>Coach and Grow Programme 1</i>	27.06.2011	Penjelasan secara lisan, CFSB hantar laporan perbelanjaan kepada Unit Bajet, Kementerian Kewangan. Bagaimanapun tiada bukti penghantaran disimpan oleh CFSB.
<i>ABAF 2012</i>	10.02.2012	Kemukakan laporan perbelanjaan kepada Kementerian Sains, Teknologi Dan Inovasi mulai bulan April 2012 sehingga Disember 2012.
<i>Coach And Grow Programme 2</i>	02.01.2013	Penjelasan secara lisan, CFSB hantar laporan perbelanjaan kepada Unit Bajet, Kementerian Kewangan. Bagaimanapun tiada bukti penghantaran disimpan oleh CFSB.
<i>Start Up Malaysia</i>	18.12.2012	Belum pernah kemukakan laporan perbelanjaan.
<i>Angel Tax Incentive</i>	07.05.2013	Belum pernah kemukakan laporan perbelanjaan.
<i>Cradle Seed Venture</i>	30.05.2013	Belum pernah kemukakan laporan perbelanjaan.

Sumber : Maklumat Geran Yang Disalurkan Oleh Kementerian Kewangan Dan Temu bual Dengan Pegawai CFSB

b. Panduan Pengurusan Geran

Bagi memastikan geran yang diterima daripada Kementerian Kewangan diuruskan dengan teratur dan sistematik, garis panduan yang lengkap hendaklah disediakan. Garis panduan berkenaan perlu untuk dijadikan panduan kepada semua pihak yang mengurus, memantau dan melaksanakan projek seperti ditetapkan dalam objektif geran. Semakan Audit mendapati CFSB tidak mempunyai garis panduan/SOP berkaitan pengurusan geran yang diterima daripada Kerajaan.

c. Tiada Penetapan Impak Selepas Pelaksanaan Geran

Pemberian geran adalah bagi menyokong sesuatu inisiatif yang selari dengan rancangan Kerajaan untuk membangunkan negara dan juga pelan strategik CFSB. Sehubungan itu, pemberian geran sepatutnya memberi impak kepada negara dan rakyat. Semakan Audit mendapati, impak daripada pelaksanaan geran tidak ditetapkan. Tanpa penetapan impak, adalah sukar untuk menilai prestasi dan keberkesanan geran berkenaan.

Pada pendapat Audit, pengurusan geran di peringkat perancangan dan pemantauan adalah kurang memuaskan. Kelemahan dalam perancangan geran mengakibatkan geran diurus mengikut budi bicara pelaksana tanpa panduan yang jelas.

20.5.4.2. Pengurusan Geran ABAF

Kerajaan menyalurkan sejumlah RM2.5 juta kepada CFSB untuk penganjuran ABAF 2012 di Malaysia. Berdasarkan cadangan yang disediakan oleh CFSB, program ini adalah selama 3 + 1 hari dengan bilangan peserta seramai 500 orang. Berdasarkan bajet yang disediakan oleh CFSB, perbelanjaan penganjuran adalah berjumlah RM2.68 juta yang mana Kerajaan akan memberi peruntukan berjumlah RM2.5 juta dan baki berjumlah RM0.18 juta akan dibiayai melalui penajaan. ABAF 2012 telah diadakan pada 23 hingga 25 Mei 2012 di JW Marriot Hotel. Semakan Audit terhadap rekod dan dokumen yang dikemukakan oleh CFSB mendapati perkara seperti berikut:

a. Kelemahan Dalam Pengurusan Terimaan ABAF

Seksyen 167(1A), Akta Syarikat 1965 menyatakan tiap-tiap syarikat dan pengarah hendaklah menyebabkan kemasukan yang sempurna dibuat dalam rekod akaun dan lain-lain rekod dalam masa enam puluh hari daripada tamatnya transaksi yang mana ia berkait. Semakan Audit terhadap dokumen invois dan resit bagi penganjuran ABAF mendapati perkara berikut:

- i. sebanyak 26 invois berjumlah RM283,423 yang dikeluarkan kepada peserta tidak direkodkan ke dalam sistem perakaunan dan Penyata Kewangan CFSB;
- ii. penyesuaian antara invois dan terimaan tidak dibuat dan tiada rekod berkaitan disenggarakan;
- iii. sebanyak 9 resit/terimaan berjumlah RM21,660 tidak dimasukkan ke akaun CFSB;
- iv. sebanyak 5 terimaan berjumlah RM23,675 tidak dikeluarkan resit; dan
- v. tiada kawalan dalaman semasa pengeluaran resit di mana resit tidak mempunyai nombor siri.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 11 Oktober 2013 Dan 24 Januari 2014

Invois tidak direkodkan ke dalam sistem perakaunan kerana tidak semua peserta hadir pada hari berkenaan dan hanya invois yang berbayar sahaja akan direkodkan sebagai transaksi akaun. Penyesuaian antara invois dan resit tidak dibuat kerana invois dikeluarkan atas permintaan sekretariat ABAF dan transaksi hanya akan dimasukkan ke dalam akaun selepas mendapat bayaran daripada peserta. Bagi terimaan berjumlah RM21,660 yang tidak dimasukkan ke akaun CFSB, transaksi ini adalah melalui kad kredit dan perlu dirujuk dengan pengurus majlis yang dilantik oleh CFSB. Resit tidak dikeluarkan pula adalah kerana ketinggalan. Resit tidak mempunyai nombor siri kerana ia dikeluarkan secara manual dan tidak menggunakan mana-mana sistem. CFSB akan menubuhkan jawatankuasa menyiasat perkara ini. Hasil siasatan awal terdapat kelemahan dari segi pengurusan acara ABAF. Juga terdapat kelemahan komunikasi antara pihak CFSB dan syarikat pengurus acara.

Pada pendapat Audit, pengurusan terimaan bagi penganjuran ABAF adalah tidak memuaskan. CFSB sepatutnya merekodkan semua invois ke dalam sistem perakaunan untuk tujuan penyesuaian rekod dan kawalan dalaman. Pembatalan invois perlu dibuat dengan kelulusan pegawai bertanggungjawab selepas peserta disahkan tidak hadir. CFSB bertanggungjawab untuk memastikan terimaan berjumlah RM21,660 yang tidak dimasukkan ke akaun CFSB dituntut daripada pihak terlibat dan tindakan segera diambil untuk mengenal pasti punca perkara ini berlaku. Walaupun resit dikeluarkan secara manual, kawalan dalaman yang secukupnya perlu diwujudkan untuk mengelakkan penyelewengan. Tindakan yang sewajarnya perlu diambil ke atas pegawai yang terbukti dengan sengaja cuai dalam melaksanakan tugas.

b. Kelemahan Dalam Pengurusan Perbelanjaan ABAF

Semakan Audit terhadap item perbelanjaan ABAF mendapati perkara seperti berikut:

- i. perolehan pengurus majlis (event manager) berjumlah RM243,099 dan perolehan 510 unit RUVO tablet bernilai RM250,000 dibuat secara pembelian terus kerana tiada proses sebut harga/kaedah lain dilaksanakan bagi mendapatkan harga terbaik;
- ii. wujud lebihan bayaran berjumlah RM117,789 kerana bayaran pakej persidangan dan *Gala Dinner* adalah untuk 500 orang sedangkan jumlah kehadiran sebenar adalah seramai 366 orang. CFSB tidak menyimpan senarai lengkap peserta yang hadir. Sehubungan itu, pihak Audit telah membuat pengiraan berdasarkan jumlah peserta persidangan, tetamu kehormat, *speakers* dan semua kakitangan CFSB. Butiran lengkap adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.21
JUMLAH KEHADIRAN ABAF 2012

KATEGORI	BILANGAN PESERTA
Peserta Persidangan	271
Tetamu Kehormat	25
Speakers	35
Kakitangan CFSB	35
JUMLAH	366

Sumber : Senarai Peserta ABAF 2012

JADUAL 20.22
BAYARAN PAKEJ PERSIDANGAN

PERSIDANGAN	INVOIS			SEBENAR		BEZA (RM)
	BIL. PAX	HARGA/PAX (RM)	JUMLAH DIBAYAR (RM)	BIL. PESERTA	JUMLAH SEPATUTNYA (RM)	
Hari 2	540	248.15	134,001	366	90,823	43,178
Hari 3	500	255.20	127,600	366	93,403	34,197
<i>Gala Dinner</i>	500	301.60	150,800	366	110,386	40,414
JUMLAH (RM)			412,401		294,612	117,789

Sumber : Invois JW Marriot KL Dan Analisis Audit

- iii. bayaran penginapan hotel untuk 280 unit berjumlah RM123,424 tidak disokong dengan senarai nama penghuni bilik. Harga seunit bilik adalah RM440.80; dan
- iv. baucar bayaran kepada agensi pelancongan berjumlah RM50,406 tidak disokong dengan invois. Selepas teguran Audit, CFSB telah mengemukakan salinan invois berjumlah RM44,085 dan baki berjumlah RM6,321 masih belum dikemukakan untuk semakan.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 11 Oktober 2013 dan 24 Januari 2014

Bayaran untuk 500 peserta dibuat kerana tempahan adalah untuk 500 dan tidak mengambil kira bilangan peserta yang hadir. Ini adalah kekurangan yang tidak dapat dielakkan. CFSB telah berunding dengan pihak hotel untuk membatalkan sebilangan tempahan bilik, bagaimanapun tidak dilayan kerana tempahan bilik dibuat secara pakej.

Pada pendapat Audit, pengurusan perbelanjaan ABAF adalah kurang memuaskan. CFSB sepatutnya merancang perolehan dengan lebih baik supaya setiap perbelanjaan memberi *best value for money* dan teratur. Bagi bayaran pakej persidangan kepada hotel, CFSB sepatutnya boleh mengenal pasti anggaran bilangan peserta yang akan hadir lebih awal dan membuat tempahan menggunakan anggaran berkenaan supaya tidak berlaku lebihan yang terlalu banyak. Di samping itu, CFSB juga perlu

memastikan semua bayaran yang dibuat disokong dengan bukti bahawa perbelanjaan/perkhidmatan telah benar-benar dilaksanakan atau diterima.

c. Pembelian RUVO Tablet

CFSB membuat perolehan RUVO tablet yang bernilai RM500 seunit untuk kegunaan semasa persidangan bagi menggantikan folder peserta. Setiap peserta dibekalkan seunit RUVO tablet semasa pendaftaran yang telah dilengkapi dengan salinan nota persidangan. Semakan Audit terhadap perolehan dan pengagihan RUVO tablet mendapati daripada 510 unit RUVO tablet yang diterima, sebanyak 281 unit telah diagihkan kepada peserta persidangan; 80 unit diberikan kepada tetamu kehormat, *speakers* dan kakitangan CFSB; 67 unit dijual kepada kakitangan dan 17 unit didapati rosak. Manakala baki sebanyak 65 unit lagi yang melibatkan kos perolehan berjumlah RM32,500 tidak dapat dikesan. Butiran lengkap adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 20.23
AGIHAN RUVO TABLET

AGIHAN KEPADA	UNIT	CATATAN
Borang pengesahan penerimaan	281	Agihan kepada peserta persidangan.
Tetamu kehormat	8	Tiada sebarang dokumen membuktikan agihan ini. Hanya berdasarkan e-mel daripada staf CFSB.
<i>Speakers</i>	37	
Staf kakitangan	35	
Jual kepada kakitangan CFSB	67	59 unit dijual pada harga RM500 seunit. 8 unit dijual pada harga RM350 seunit.
Baki di stor	17	Rosak.
Hilang/Tidak dapat dikesan	65	Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 11 Oktober 2013 Dan 24 Januari 2014 <i>20 unit dipulangkan kepada pembekal untuk kegunaan mereka. 25 unit diberikan kepada pihak media sebagai token. 15 unit diberikan kepada dif kehormat dan baki 5 unit tidak dapat dikesan.</i> Bagaimanapun, tiada sebarang dokumen dikemukakan untuk semua agihan ini.
JUMLAH	510	

Sumber: Borang Pengesahan Penerimaan Tablet ABAF Dan Analisis Audit

GAMBAR 20.9

GAMBAR 20.10

*Bilik Stor CFSB
- Stok RUVO Tablet Yang Telah Rosak
(25.09.2013)*

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Baki RUVO tablet dijual pada harga RM350 seunit disebabkan susut nilai teknologi.

Pada pendapat Audit, pengurusan pembelian dan agihan tablet adalah kurang memuaskan. CFSB bukan sahaja gagal mencapai tujuan asal pembelian tablet iaitu untuk kegunaan peserta malahan telah gagal menyelenggarakan rekod lengkap berkaitan agihannya. Kualiti tablet juga kurang memuaskan kerana semua stok yang masih disimpan di dalam stor telah rosak dan tidak boleh digunakan.

20.5.5. Pematuhan Terhadap Peraturan Pengurusan Dan Kewangan Syarikat

Akta Syarikat 1965, pekeling yang dikeluarkan oleh Kementerian Kewangan serta Kod Tadbir Urus Korporat Malaysia telah memperincikan elemen penting yang perlu dipatuhi untuk memastikan tadbir urus korporat dan kewangan yang baik oleh syarikat. Penilaian Audit terhadap tadbir urus korporat dan pengurusan kewangan CFSB mendapati perkara berikut:

20.5.5.1. Tadbir Urus Korporat

Pihak Audit mendapati pada umumnya CFSB telah mematuhi peraturan yang ditetapkan berkenaan tadbir urus korporat iaitu bagi pelantikan Ahli Lembaga Pengarah dan kekerapan mesyuarat lembaga pengarah. Bagaimanapun, masih terdapat kelemahan tadbir urus korporat yang memerlukan penambahbaikan seperti berikut:

a. Jawatankuasa Audit Dan Pemeriksaan Serta Unit Audit Dalam Tidak Ditubuhkan

Tujuan Jawatankuasa Audit Dan Pemeriksaan ditubuhkan di dalam syarikat Kerajaan adalah untuk memastikan kawalan dalaman dan kepentingan Kerajaan sebagai pemegang saham dapat dipelihara sepenuhnya. Unit Audit Dalam pula berfungsi sebagai mekanisme kawalan dalaman yang bertindak membantu pihak pengurusan untuk mencapai objektif syarikat yang ditetapkan. Semakan Audit mendapati CFSB tidak menubuhkan Jawatankuasa Audit Dan Pemeriksaan. CFSB juga tidak mempunyai Unit Audit Dalam dan tidak mempunyai pelan pelaksanaan audit dalaman. Pada tahun 2011, CFSB telah melantik Price Waterhouse Coopers (PWC) untuk menilai proses *disbursement* CIP 500 dengan yuran perkhidmatan berjumlah RM214,917. Pengauditan oleh PWC menyenaraikan 8 kelemahan dalam urusan bayaran CIP 500 dan telah mencadangkan 7 tindakan penambahbaikan. Pada 18 Julai 2012, pengurusan CFSB telah memaklumkan Ahli Lembaga Pengarah bahawa tindakan penambahbaikan telah diambil terhadap semua isu yang dibangkitkan oleh PWC.

Bagaimanapun, semakan Audit setakat 30 September 2013 mendapati isu yang dibangkitkan masih berlaku dan tindakan penambahbaikan yang dilaporkan kepada Ahli Lembaga Pengarah masih belum dilaksanakan. Perkara yang sama berlaku terhadap penemuan Audit di dalam **Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2008** yang membangkitkan kelemahan dalam urusan kutipan balik geran. Berdasarkan maklum balas pada 29 Mei 2009, CFSB menyatakan sedang dalam proses menyediakan *Standard Operating Procedures* (SOP) untuk *Debt Recovery Unit* (DRU). Bagaimanapun sehingga 30 September 2013, tiada SOP berkaitan disediakan. Butiran lengkap isu yang dibangkitkan oleh PWC dan statusnya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.24
STATUS ISU YANG DIBANGKITKAN OLEH PWC

PENEMUAN/ISU	LAPORAN CFSB KEPADA AHLI LEMBAGA PENGARAH PADA 18.07.2012	SEMAKAN AUDIT SETAKAT 30.09.2013
To revise the 10 workdays requirement to a maximum of 25 days.	Implemented. The revised timeline has been incorporated in the Disbursement and Monitoring (DM) Operations Guidelines.	Isu bayaran lewat diproses masih berlaku. DM Operations Guidelines masih belum dipinda.
To vouch and check low risks claim based on materiality threshold and on sampling basis.	Implemented. This is incorporated in the DM Operations Guidelines.	DM Operations Guidelines masih belum dipinda.
To formalize the existing practice of presenting the Disbursement Approval Paper and cheques to CEO for approval and cheque signing at the same time.	Implemented. This is incorporated in the DM Operations Guidelines.	DM Operations Guidelines masih belum dipinda.
To formalize the CR approval process in the Guidelines, including the timelines involved.	Implemented. The revise timeline has been incorporated in the DM Operations Guidelines.	DM Operations Guidelines masih belum dipinda.
To further define allowable expenses and distribute guidelines to the Technopreneurs.	Implemented. This is incorporated in the DM Operations Guidelines.	DM Operations Guidelines masih belum dipinda.
To develop a disbursement tracking process and mechanism.	Implemented. At present the DM is tracking this manually. For future the team is working towards developing a deal logging system.	Pihak Audit dimaklumkan bahawa daftar manual telah disediakan mulai Julai 2013. Bagaimanapun sehingga pengauditan selesai pada 30 September 2013, daftar ini tidak dikemukakan untuk semakan Audit.

Sumber : Laporan PWC, Kertas Lembaga Pengarah Dan Minit Mesyuarat Lembaga Pengarah

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014 Dan 14 Februari 2014

Pengurusan CFSB sedang dalam proses penubuhan Unit Audit Dalam atau melantik pihak luar bagi menjalankan fungsi tersebut. Mesyuarat Ahli Lembaga Pengarah pada 10 Februari 2014 telah memutuskan untuk menubuhkan Jawatankuasa Audit yang akan dipengerusikan oleh salah seorang Ahli Lembaga Pengarah bebas.

Pada pendapat Audit, CFSB perlu mewujudkan Unit Audit Dalam atau melantik pihak luar bagi menjalankan fungsi berkenaan. Selain itu, Jawatankuasa Audit

perlu ditubuhkan secepat mungkin agar mekanisme *check and balance* dapat dilaksanakan dan semua isu Audit yang dibangkitkan dapat dipantau dengan berkesan.

20.5.5.2. Pengurusan Kewangan Syarikat

Semakan Audit mendapati beberapa kelemahan berlaku dalam pengurusan kewangan CFSB seperti berikut:

a. Garis Panduan Dan *Standard Operating Procedures* Kewangan

Ketua Eksekutif bertanggungjawab menggubal dan merancang sistem pengurusan dan peraturan yang berkesan dan dipersetujui oleh Lembaga Pengarah. Antara lain, sistem dan peraturan tersebut hendaklah membolehkan Lembaga Pengarah mengesan perkara yang berkaitan dengan pengurusan kewangan CFSB seperti kawalan perbelanjaan; kecukupan punca wang tunai bagi menjalankan rancangannya; pelaburan jangka pendek dan jangka panjang; pengurusan pinjaman; pengurusan aset; tanggungan jangka pendek dan jangka panjang, termasuk tanggungan luar jangka; akaun-akaun syarikat dan pencapaian syarikat. Semakan Audit mendapati CFSB tidak mempunyai garis panduan atau *Standard Operating Procedures* (SOP) yang berkaitan dengan pengurusan kewangan syarikat. Semua proses kerja di laksana berdasarkan amalan atau carta aliran yang tidak diluluskan oleh pihak pengurusan CFSB mahupun Lembaga Pengarah. Ketiadaan garis panduan dan SOP ini mengakibatkan berlaku kelemahan dalam pengurusan perolehan, pembayaran, terimaan dan pengurusan aset syarikat.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

CFSB masih dalam proses menyiapkan SOP dan akan mematuhi SOP tersebut bermula tahun 2014. CFSB telah menemui 3 firma perunding untuk menambah baik proses pengurusan kewangan.

b. Pengurusan Perolehan

Semakan Audit mendapati proses perolehan adalah berdasarkan kepada Carta Aliran Kerja bagi perolehan aset dan pembelian alat tulis, item pantri dan perkhidmatan lain. Carta Aliran Kerja berkenaan menggariskan kaedah perolehan secara terus iaitu hanya dengan mendapatkan 3 sebut harga dari pembekal. Bagaimanapun, Carta Aliran Kerja ini tidak diluluskan oleh mana-mana pihak sama ada oleh pengurusan CFSB atau Lembaga Pengarah. Semakan Audit terhadap 7 sampel perolehan mendapati kaedah yang digunakan adalah secara pembelian terus dan tender tertutup. Butiran perolehan yang disemak adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.25
KAEDAH PEROLEHAN YANG DILAKSANAKAN OLEH CFSB

PEROLEHAN	NILAI (RM)	KAEDAH PEROLEHAN
Pengubahsuaian Lot 4.1	595,700	Tender Tertutup.
Pengubahsuaian Lot 4.6 & 4.7	385,000	Tender Tertutup, bagaimanapun tiada dokumen berkenaan dikemukakan. Hanya 1 tawaran harga dari kontraktor diterima dan keputusan perolehan dibuat oleh Lembaga Pengarah. Dokumen tidak difail dengan teratur, pihak Audit tidak dapat mengesahkan proses perolehan dilaksanakan dengan teratur.
Pengubahsuaian Lot 4.8.2	182,339	Tender Tertutup, bagaimanapun tiada dokumen berkenaan dikemukakan. Hanya 2 tawaran harga dari kontraktor diterima dan keputusan perolehan dibuat oleh Lembaga Pengarah. Dokumen tidak difail dengan teratur, pihak Audit tidak dapat mengesahkan proses perolehan dilaksanakan dengan teratur.
Pembelian Peralatan Komputer	140,740	Pembelian Terus (tiada bukti kajian pasaran dilakukan sebelum pembelian dibuat)
Sistem GMS	389,700	Pembelian Terus (tiada bukti kajian pasaran dilakukan sebelum pembelian dibuat)
RUVO Tablet	250,000	Pembelian Terus (tiada bukti kajian pasaran dilakukan sebelum pembelian dibuat)
Pelantikan PWC	214,500	Pembelian Terus (tiada bukti kajian pasaran dilakukan sebelum pembelian dibuat)

Sumber : Dokumen Perolehan Dan Baucar Bayaran

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

CFSB akan membaik pulih sistem kawalan dalaman dengan memastikan pengurusan perolehan mempunyai polisi dan garis panduan yang jelas serta mendapat kelulusan daripada Lembaga Pengarah.

Pada pendapat Audit, pengurusan perolehan CFSB adalah kurang memuaskan. Pihak pengurusan CFSB perlu mengambil tindakan supaya perkara ini tidak berulang dengan mewujudkan polisi perolehan agar dapat dijadikan panduan kepada kakitangan yang terlibat dengan perolehan. Di samping itu, pihak pengurusan juga harus memastikan serah tugas mestilah dilakukan dengan sempurna supaya pegawai baru yang menggantikan pegawai yang telah berhenti dapat menyambung tugas dengan sempurna. Dokumen berkaitan urusan syarikat mestilah difailkan dan disimpan di tempat yang selamat bagi mengelakkan kehilangan dan memudahkan rujukan.

c. Pengurusan Perbelanjaan

Untuk menentukan sama ada semua perbelanjaan telah diluluskan dan dilakukan mengikut maksud yang ditentukan serta diperakaunkan dengan betul dan kemas kini, semakan Audit telah dijalankan terhadap aspek utama Kawalan Perbelanjaan iaitu Pengurusan Bayaran. Hasil semakan Audit adalah seperti berikut:

i. Pengurusan Baucar Bayaran

Semakan Audit terhadap 1,203 baucar bayaran berjumlah RM10.07 juta bagi tempoh tahun 2011 sehingga Ogos 2013 mendapati berlaku

kelemahan dalam menguruskan baucar bayaran seperti butiran di **Jadual 20.26**. Kelemahan ini berlaku kerana ketiadaan polisi dan prosedur yang lengkap di dalam mengurus dan mengawal urusan kewangan CFSB.

JADUAL 20.26
KELEMAHAN DALAM PENGURUSAN BAUCAR BAYARAN

BIL. BAUCAR	JUMLAH (RM)	PENEMUAN AUDIT	KESAN
1,203 (100%)	10,069,789 (100%)	Tiada cop tarikh terima pada bil/invois.	Tanpa rekod tarikh terima bil atau invois, pihak pengurusan CFSB tidak dapat memantau keberkesanan proses bayaran yang diuruskan oleh Unit Kewangan.
1,203 (100%)	10,069,789 (100%)	Baucar bayaran/bil/invois/dokumen sokongan tidak di cop "TELAH DIBAYAR" atau kaedah lain bagi membatalkan dokumen berkenaan.	Perkara ini penting sebagai kawalan dalaman supaya dokumen berkenaan tidak digunakan semula untuk bayaran.
82 (6.8%)	749,915 (7.4%)	Tidak disokong dengan dokumen sokongan yang lengkap seperti bil, invois, keterangan kerja dan lain-lain dokumen.	Tanpa dokumen sokongan yang lengkap, pihak Audit tidak dapat mengesahkan sama ada pembayaran telah dibuat dengan sewajarnya.
102 (8.5%)	1,369,478 (13.6%)	Tidak diluluskan dengan lengkap. Hanya satu tandatangan pada baucar bayaran berbanding 2 yang ditetapkan.	Pembayaran tanpa kelulusan.
204 (17%)	226,352 (2.2%)	Pembayaran menggunakan cek tunai.	Pengeluaran <i>open cash cheque</i> adalah berisiko kerana cek berkenaan boleh ditunaikan oleh sesiapa sahaja. Penggunaan cek tunai sepatutnya dihadkan memandangkan kawalan dalaman yang terlibat dalam pengeluarannya adalah terlalu longgar.

Sumber : *Baucar Bayaran CFSB*

Nota : *Peratusan (%) Adalah Berdasarkan Kepada Perbandingan Dengan Jumlah Sampel Audit iaitu 1,203 Baucar Bernilai RM10,069,789*

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

CFSB akan meningkatkan lagi garis panduan dalam proses meluluskan baucar bayaran. Bermula tahun 2014, CFSB tidak akan mengeluarkan sebarang cek tunai bagi memperbaiki kawalan dalaman CFSB.

Pengurusan CFSB perlu mengambil langkah segera dalam menangani perkara ini. SOP yang lengkap hendaklah disediakan bagi menggantikan semua amalan sebelum ini. SOP berkenaan hendaklah mengambil kira kawalan dalaman yang diperlukan bagi setiap pembayaran untuk memastikan bayaran dibuat terhadap perkhidmatan/bekalan/kerja yang telah benar-benar dilaksanakan sahaja. Di samping itu juga, kawalan dalaman dalam meluluskan baucar bayaran perlu dipatuhi untuk mengelakkan berlaku salah guna kuasa dan penyelewengan. Pengeluaran cek tunai hendaklah diberhentikan/ dikurangkan kerana kaedah ini didapati tidak mempunyai kawalan yang diperlukan.

ii. Pengurusan Tunai Runcit

Berdasarkan kepada Para 5.5 *Petty Cash Expenses, Operational Discretionary Authority Limit* (ODAL) CSFB, pembayaran tunai runcit yang tidak melebihi amaun RM1,000 hendaklah diluluskan oleh Ketua Pegawai Operasi. Manakala bagi pembayaran tunai runcit yang tidak melebihi RM200 boleh diluluskan oleh Ketua Pegawai Kewangan dan Naib Presiden Operasi. Antara pembayaran yang dibuat dengan menggunakan tunai runcit adalah tuntutan perjalanan, tuntutan *subsistence allowance*, item pantri, *stamping*, surat khabar, buku, makanan dan minuman mesyuarat, hadiah hari jadi dan lain-lain. Bagi memastikan pengurusan tunai runcit dijalankan dengan baik, Semakan Audit telah dibuat terhadap transaksi tunai runcit bagi tempoh tahun 2011 sehingga bulan Ogos 2013. Semakan Audit mendapati kelemahan seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.27
KELEMAHAN DALAM PENGURUSAN TUNAI RUNCIT

BIL. BAUCAR	JUMLAH (RM)	PENEMUAN AUDIT	KESAN
367	31,681	Pembayaran tanpa kelulusan pihak yang diberi kuasa.	Pembayaran tanpa kelulusan.
36	3,595	Tidak disokong dengan dokumen yang lengkap seperti bil, invois dan keterangan kerja yang berkaitan.	Pihak Audit tidak dapat mengesahkan tujuan pembayaran adalah benar-benar untuk urusan rasmi pejabat CFSB.
5	334	Tidak disokong dengan resit tetapi hanya menyatakan amaun pembelian tanpa nama pembekal.	Bayaran tidak sah, pihak Audit tidak dapat mengesahkan tujuan pembayaran adalah benar-benar untuk urusan rasmi pejabat CFSB.
10	753	Resit asal diubah.	Kawalan dalaman yang lemah. Mewujudkan ruang dan peluang penyelewengan dan salah guna kuasa.

Sumber : Baucar Bayaran CFSB

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Bermula tahun 2014, setiap pembelian hendaklah disertakan dengan resit yang sah. CFSB juga akan mengemas kini SOP dengan memastikan Ketua Unit dan Ketua Pegawai Kewangan memberi kelulusan sebelum pembelian dibuat.

iii. Pengurusan Pendahuluan Tunai

Para 6.12 *Staff Loans and Advances, Operational Discretionary Authority Limit* (ODAL) CSFB, menetapkan kuasa dan had kelulusan bagi pinjaman dan pendahuluan tunai yang diperuntukkan kepada kakitangan CFSB. Namun begitu, polisi dan prosedur pendahuluan tunai berhubung kaedah-kaedah pembayaran, pengisytiharan perbelanjaan sebenar serta pembayaran balik lebihan tidak disediakan oleh CFSB bagi memastikan ketelusan dan kecekapan urusan kewangan. Semakan Audit terhadap

138 pembayaran pendahuluan diri berjumlah RM209,450 sepanjang tempoh tahun 2011 sehingga bulan Ogos 2013 mendapati beberapa perkara berikut:

JADUAL 20.28
KELEMAHAN DALAM PENDAHULUAN TUNAI

BIL. BAUCAR	JUMLAH (RM)	PENEMUAN AUDIT	KESAN
40 (28.9%)	69,213 (33%)	Tidak disokong dengan dokumen sokongan yang lengkap seperti bil, invoice, keterangan kerja dan lain-lain dokumen yang membolehkan ia disemak tanpa merujuk kepada apa-apa dokumen selain daripada yang dikembalikan padanya.	Semua pendahuluan tunai direkodkan sebagai perbelanjaan dan bukannya sebagai hutang daripada kakitangan. Di samping itu, kakitangan yang mengambil pendahuluan tunai tidak dikehendaki membuat pengisytiharan selepas perbelanjaan sebenar dibuat. Perkara ini menyebabkan pihak Audit tidak dapat mengesahkan sama ada semua pendahuluan tunai telah dibelanjakan mengikut maksud sebenar ia dipohon dan sama ada ia telah benar-benar dibelanjakan bagi tujuan rasmi CFSB.
87 (63%)	135,442 (64.7%)	Pendahuluan yang diluluskan kepada kakitangan tidak direkodkan dalam Daftar Pendahuluan Tunai dan pengisytiharan tidak dibuat oleh kakitangan.	Tanpa kawalan yang menghendaki semua pendahuluan tunai di isytihar selepas dibelanjakan, pihak Audit tidak dapat mengesahkan bayaran yang telah dibuat. Di samping itu, wujud risiko di mana selain diberikan pendahuluan tunai, kakitangan juga menuntut <i>Subsistence Allowance</i> di dalam tuntutan sebenar mereka. Keadaan ini boleh berlaku kerana CFSB tidak mempunyai daftar atau kaedah untuk memantau dan membuat penyesuaian antara pendahuluan tunai dan tuntutan kakitangan.

Sumber : Baucar Bayaran CFSB

Nota: Peratusan (%) Adalah Berdasarkan Kepada Perbandingan Dengan Jumlah Sampel Audit iaitu 138 Baucar Bernilai RM209,450

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

CFSB akan merekodkan pendahuluan tunai sebagai hutang daripada kakitangan. Perbelanjaan sebenar akan direkod selepas pengisytiharan dibuat oleh kakitangan berserta resit perbelanjaan. Tracking list akan disediakan untuk memastikan setiap pendahuluan dilampirkan bersama bukti pembelian.

Pada pendapat Audit, pengurusan pendahuluan tunai CFSB adalah kurang memuaskan. Tiada kawalan dan pemantauan dibuat terhadap pendahuluan yang diluluskan kepada kakitangan. Polisi dan Prosedur yang lengkap berhubung pendahuluan diri hendaklah disediakan oleh CFSB bagi memastikan ketelusan dan kecekapan di dalam urusan kewangan syarikat.

iv. Pembayaran Bagi Pembangunan *Grant Management System*

CFSB membelanjakan RM389,730 untuk pembangunan *Grant Management System* (GMS) CIP 500. Selain kos pembangunan sistem, CFSB juga membayar sejumlah RM355,874 sepanjang tempoh tahun 2010 hingga bulan Ogos 2013 bagi kos penyelenggaraan sistem. Semakan Audit mendapati tiada laporan *User Acceptance Test* untuk menyokong pembayaran *Project Management Services* bernilai

RM45,000 dan GMS CIP 500 tidak mempunyai modul laporan walaupun perkara ini dinyatakan di dalam *Quotation*. Bagi bayaran penyelenggaraan sistem, tiada pengesahan mengenai jenis perkhidmatan yang dilaksanakan. Kelemahan ini berlaku antaranya disebabkan tiada kontrak dimeterai antara CFSB dan pembekal untuk menjelaskan skop perkhidmatan dan tanggungjawab pembekal.

v. Pengurusan Tuntutan Perjalanan

Carta Aliran Kerja bagi memproses tuntutan perjalanan bulanan telah disediakan oleh Unit Kewangan CFSB, namun didapati tempoh akhir tuntutan perlu dikemukakan tidak dinyatakan di dalam carta aliran berkenaan. Berdasarkan temu bual dengan pegawai bertanggungjawab dan maklum balas pada 17 Julai 2013, tarikh akhir mengemukakan tuntutan perjalanan mengikut amalan CFSB adalah 10 hari bulan dalam bulan berikutnya. Semakan Audit ke atas 174 baucar bayaran berjumlah RM141,038 mendapati tuntutan perjalanan lewat dikemukakan antara 8 hingga 306 hari. Perkara ini berlaku kerana telah menjadi amalan di CFSB untuk mengumpul tuntutan perjalanan selama beberapa bulan sebelum dikemukakan kepada Unit Kewangan untuk bayaran. Amalan ini menyebabkan tiada kawalan dalam bayaran tuntutan perjalanan dan mewujudkan risiko pembayaran dua kali kerana tiada semakan dibuat untuk memastikan tuntutan berkenaan telah dibuat sebelum ini. Semakan Audit juga mendapati semua tuntutan perjalanan berkenaan tidak di cop tarikh terima.

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Mulai tahun 2014, CFSB akan mengemas kini SOP dengan memastikan tarikh akhir setiap tuntutan perjalanan bulanan dibuat pada 7 hari bulan pada bulan berikutnya dan pembayaran akan dibuat pada 15 hari bulan. Setiap tuntutan atau resit yang bertarikh melebihi 3 bulan dari tarikh tuntutan tidak akan dibayar oleh pihak CFSB. CFSB akan memastikan setiap tuntutan perjalanan akan dicap tarikh terima.

d. Pembayaran Bonus Terlebih Bayar

Bayaran bonus yang telah dipersetujui oleh Lembaga Pengarah hendaklah dikemukakan kepada Kementerian Kewangan untuk kelulusan. Semakan Audit mendapati CFSB telah mendapat kelulusan bayaran bonus pada kadar satu bulan gaji daripada Kementerian Kewangan bagi tahun 2010 dan 2011. Bagaimanapun, bayaran bonus yang dibuat oleh CFSB adalah melebihi kadar yang diluluskan oleh Kementerian Kewangan. Ini menyebabkan lebihan bayaran berjumlah RM154,929 seperti butiran di jadual berikut:

**JADUAL 20.29
PEMBAYARAN BONUS**

BUTIRAN	TAHUN	
	2010 (RM)	2011 (RM)
Kadar Bonus	1 bulan	1 bulan
Tarikh Diluluskan Oleh Kementerian Kewangan	25.08.2011	12.09.2012
Bayaran Sebenar Bonus (A) (RM)	233,833	329,980
Gaji Sebenar Pada 31 Disember (B) (RM)	182,159	226,725
Bonus Terlebih Bayar (A - B) (RM)	51,674	103,255
JUMLAH BONUS TERLEBIH BAYAR (2010 DAN 2011)		154,929

Sumber : Surat Kelulusan Bonus Daripada Kementerian Kewangan Dan Lejar Am CFSB

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Berdasarkan kelulusan dari Kementerian Kewangan, pihak pengurusan membuat interpretasi bahawa bayaran bonus minima atau purata adalah sebanyak 1 bulan dan akan ditambah dengan bonus prestasi berdasarkan prestasi kakitangan tersebut. Untuk mengelakkan salah interpretasi, pihak CFSB telah mula mendapatkan panduan jelas daripada Kementerian Kewangan untuk pembayaran bonus tahun 2012, jumlah pembayaran bonus kakitangan dibentangkan untuk kelulusan Kementerian Kewangan sebelum pembayaran dibuat.

e. Pengurusan Aset

Prosedur pengurusan aset dan inventori perlu diwujudkan untuk memastikan semua aset dan inventori kepunyaan syarikat direkodkan dengan lengkap dan kemas kini serta diurus dengan sewajarnya. Didapati CFSB tidak menyediakan polisi dan prosedur yang berkaitan dengan aset dan inventori. Ini menyebabkan berlaku beberapa kelemahan dalam pengurusan aset seperti berikut:

i. Aset Rosak Tidak Dihapus Kira Dari Rekod Perakaunan

Aset yang telah rosak dan tidak mempunyai manfaat hendaklah dilupuskan dan dihapus kira daripada rekod perakaunan bagi menunjukkan rekod aset yang tepat dan kemas kini. Pemeriksaan fizikal Audit pada 3 Oktober 2013 mendapati 23 unit komputer riba disimpan di bilik stor CFSB di mana 9 unit (**Gambar 20.11**) didapati telah rosak tetapi sebahagian komponennya diguna semula sebagai alat ganti. Bagaimanapun, semakan lanjut terhadap daftar aset CFSB mendapati 9 unit komputer riba ini tidak dihapus kira daripada rekod perakaunan menyebabkan maklumat aset di dalam Penyata Kewangan CFSB terlebih nyata pada kos sejumlah RM56,969. Nilai buku komputer riba adalah RM1.00 setiap unit.

GAMBAR 20.11

*Pejabat CFSB
- Komputer Riba Telah Rosak
Disimpan Di Bilik Stor
(04.10.2013)*

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

CFSB akan membaik pulih sistem kawalan dalaman dengan memastikan pengurusan aset mempunyai polisi dan garis panduan yang jelas serta mendapat kelulusan dari pihak Pengurusan CFSB atau/dan Lembaga Pengarah. Polisi dan garis panduan perakaunan juga akan dikemas kini dan diguna pakai untuk merekod transaksi pembelian aset, pengiraan susut nilai aset dan pelupusan aset.

Aset yang dilupuskan perlu dihapus kira daripada rekod perakaunan supaya Penyata Kewangan CFSB menunjukkan kedudukan aset yang tepat dan kemas kini.

ii. Pelabelan Aset

Aset yang direkodkan di dalam daftar syarikat perlulah dilabel dengan nombor aset agar aset tersebut mudah dikenal pasti dan mengelak kehilangan aset. Pemeriksaan fizikal aset pada 4 Oktober 2013 mendapati semua aset CFSB tidak dilabel. Perkara ini telah ditegur oleh juruaudit luar melalui surat pengurusan semasa pengauditan penyata kewangan bagi tempoh kewangan berakhir 31 Disember 2011. Namun, tiada tindakan diambil oleh CFSB. Antara aset yang tidak dilabelkan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 20.12

*Ibu Pejabat Cradle, Kuala Lumpur
- Komputer Riba Tidak Dilabel Dengan Nombor Aset
(04.10.2013)*

GAMBAR 20.13

*Ibu Pejabat Cradle, Kuala Lumpur
- Projektor Tidak Dilabel Dengan Nombor Aset
(04.10.2013)*

GAMBAR 20.14

Ibu Pejabat Cradle, Kuala Lumpur
- Peralatan Pejabat Tidak Dilabel Dengan Nombor Aset
(04.10.2013)

GAMBAR 20.15

Ibu Pejabat Cradle, Kuala Lumpur
- Peralatan Pejabat Tidak Dilabel
Dengan Nombor Aset
(04.10.2013)

Maklum Balas CFSB Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

CFSB akan bertindak menjalankan pelabelan aset dengan kadar segera.

20.6. SYOR AUDIT

Bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dalam laporan ini dan juga memastikan perkara yang sama tidak berulang, adalah disyorkan supaya pihak yang terlibat mengambil tindakan terhadap perkara berikut:

20.6.1. CFSB dan pemberi geran perlu menetapkan terma dan syarat geran serta pencapaian geran supaya geran dapat diuruskan dengan lebih teratur;

20.6.2. CFSB menyediakan SOP lengkap berkaitan pengurusan CIP untuk memastikan pengurusan dan pemantauan CIP dapat dilakukan;

20.6.3. CFSB perlu menyediakan SOP lengkap berkaitan proses tuntutan tunggakan hutang dan meningkatkan usaha untuk mengutip hutang tertunggak daripada penerima geran;

20.6.4. CFSB dan pemberi geran perlu menetapkan impak selepas pelaksanaan geran supaya setiap ringgit yang dibelanjakan memberi manfaat kepada CFSB dan kumpulan sasaran. Penilaian ini juga penting bagi pemberi geran membuat keputusan sama ada untuk meneruskan pemberian geran atau memberhentikannya;

20.6.5. CFSB perlu menyediakan KPI yang lebih lengkap dan menyeluruh bagi menilai pencapaian output dan *outcome* semua bahagian di CFSB;

20.6.6. CFSB perlu mendapatkan kelulusan Kementerian Kewangan bagi pelaburan dalam dana amanah yang dibuat menggunakan peruntukan geran;

20.6.7. CFSB perlu menubuhkan Jawatankuasa Audit dan Unit Audit Dalam agar mekanisme *check and balance* dapat dilaksanakan dan memantau semua isu Audit yang dibangkitkan; dan

20.6.8. CFSB perlu menyediakan SOP berkaitan urusan kewangan dengan kadar segera bagi memastikan semua urusan kewangan dilaksanakan dengan teratur dan dipantau dengan berkesan.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 230-267
Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti
Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti
Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

KEMENTERIAN KEWANGAN

21 . PENGURUSAN MALAYSIAN TECHNOLOGY DEVELOPMENT CORPORATION SDN. BHD.

21.1. LATAR BELAKANG

Malaysian Technology Development Corporation Sdn. Bhd. (MTDC) yang diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965 pada 10 Mac 1992 adalah milik penuh Khazanah Nasional Berhad. Modal dibenarkan adalah berjumlah RM200 juta dan modal berbayar berjumlah RM116 juta. Objektif MTDC adalah untuk menggalakkan penggunaan teknologi oleh syarikat tempatan melalui aktiviti pengkomersilan oleh ciptaan tempatan atau pemerolehan teknologi asing. MTDC berperanan untuk menjalankan aktiviti pengurusan geran, inkubator, penasihat, dan *nurturing services*. Sejak RMKe-7, MTDC telah menjadi pemain utama dalam aktiviti pengkomersilan, menguruskan dana Kerajaan yang diterima dan mempromosikan syarikat-syarikat berasaskan teknologi di negara ini. MTDC mempunyai 9 Ahli Lembaga Pengarah manakala pengurusan syarikat diketuai oleh Ketua Pegawai Eksekutif dan dibantu oleh 3 Pegawai Kanan dan 102 Pegawai Eksekutif dan Bukan Eksekutif.

21.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada:

- 21.2.1. prestasi kewangan MTDC adalah baik atau sebaliknya dan menentukan faktor yang menyumbang kepada prestasi tersebut;
- 21.2.2. pengurusan aktiviti MTDC telah dilaksanakan dengan teratur, berhemat serta mencapai objektif yang ditetapkan; dan
- 21.2.3. pengurusan kewangan dan tadbir urus korporat MTDC adalah selaras dengan peraturan yang ditetapkan.

21.3. SKOP PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek kewangan, aktiviti utama dan pengurusan MTDC dari tahun 2011 hingga 2013. Analisis prestasi kewangan dijalankan berdasarkan kepada Penyata Kewangan yang diaudit bagi tahun kewangan 2010, 2011 dan 2012. Semakan terhadap dokumen telah dibuat di pejabat MTDC, Menteri Kewangan Diperbadankan (MKD) serta maklumat dari Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM).

21.4. METODOLOGI PENGAUDITAN

Metodologi pengauditan meliputi semakan sampel dokumen; fail serta rekod; analisis data syarikat; testimoni melalui temu bual dan pemeriksaan fizikal terhadap aset dan syarikat peminjam.

21.5. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Julai hingga Oktober 2013 mendapati secara keseluruhannya prestasi kewangan MTDC adalah kurang memuaskan. MTDC telah mencatat keuntungan kasar bagi tahun 2010, 2011 dan 2012 berjumlah RM2.12 juta, RM8.24 juta dan RM4.11 juta masing-masingnya. Manakala, MTDC mencatat kerugian bersih bagi ketiga-tiga tahun tersebut berjumlah RM8.23 juta, RM17.34 juta dan RM31.73 juta. Di antara faktor utama kerugian bersih adalah disebabkan oleh peruntukan rosot nilai pelaburan berjumlah RM7.67 juta, RM24.78 juta dan RM34.22 juta bagi ketiga-tiga tahun tersebut.

Dari segi pengurusan aktiviti pula, pada umumnya MTDC telah menjalankan aktiviti dengan teratur dan selaras dengan objektif yang ditetapkan. Bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan seperti berikut:

- i. sebahagian *Key Performance Indicator* (KPI) tidak tercapai;
- ii. prestasi kelulusan dan pembayaran geran tidak mencapai sasaran yang ditetapkan;
- iii. perancangan program geran yang kurang jelas memberi kesan terhadap prestasi aktiviti geran;
- iv. aktiviti promosi yang kurang berkesan dan tertumpu kepada kawasan bandar disebabkan tiada perancangan yang terperinci;
- v. peruntukan rosot nilai pelaburan semakin meningkat;
- vi. pengurusan sewaan inkubator tidak teratur;
- vii. penerimaan wang geran tidak direkodkan dalam penyata kewangan tahunan menyebabkan kedudukan kewangan tidak menggambarkan keadaan sebenar syarikat;
- viii. pengurusan faedah simpanan tetap tanpa perancangan dan pemantauan yang berkesan; dan
- ix. kelewatan kelulusan dan pembayaran geran telah menjejaskan pelaksanaan projek.

Selain itu, aspek pengurusan kewangan dan tadbir urus korporat syarikat seperti had kuasa berbelanja, pengurusan perolehan, pengurusan bayaran, kekerapan mesyuarat Lembaga Pengarah dan mesyuarat semua peringkat jawatankuasa adalah memuaskan dan selaras dengan peraturan yang ditetapkan. Bagaimanapun, bagi aspek pengurusan perolehan dan kehadiran ahli mesyuarat jawatankuasa perlu ditambah baik.

21.5.1. Prestasi Kewangan

21.5.1.1. Analisis Pendapatan, Perbelanjaan Dan Untung Rugi

Sumber pendapatan utama MTDC adalah melalui caj pengurusan yang dibenarkan oleh pihak Kerajaan iaitu antara 3% dan 3.5% dari jumlah geran yang diterima. Pada tahun 2010, 2011 dan 2012, MTDC telah mencatat keuntungan kasar masing-masingnya berjumlah RM2.12 juta, RM8.24 juta dan RM4.11 juta. Walaupun mencatat keuntungan kasar, MTDC merekodkan kerugian bersih sebelum cukai sejumlah RM7.18 juta, RM16.31 juta dan RM31.92 juta. Ini diakibatkan oleh lain-lain belanja operasi yang tinggi bagi tahun tersebut iaitu RM14.07 juta pada tahun 2010 dan meningkat kepada RM26.54 pada tahun 2011 dan seterusnya meningkat kepada RM35.59 juta pada tahun 2012. Antara perbelanjaan utama yang terlibat adalah peruntukan rosot nilai pelaburan berjumlah RM7.67 juta bagi tahun 2010, RM24.78 juta bagi tahun 2011 dan RM34.22 juta bagi tahun 2012. Kedudukan prestasi kewangan MTDC bagi tempoh tahun kewangan 2010 hingga 2012 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.1
PENDAPATAN, PERBELANJAAN SERTA UNTUNG RUGI
BAGI TAHUN KEWANGAN 2010 HINGGA 2012

BUTIRAN	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
Pendapatan	15.97	20.65	18.15
Kos Perkhidmatan	(13.84)	(12.42)	(14.04)
Keuntungan Kasar	2.12	8.24	4.11
Margin Keuntungan (%)	13.3	39.88	22.63
Pendapatan Operasi Lain	11.28	10.29	7.65
Perbelanjaan Pentadbiran	(6.12)	(7.22)	(6.73)
Lain-lain Belanja Operasi	(14.07)	(26.54)	(35.59)
Kerugian Operasi	(6.78)	(15.24)	(30.57)
Kos Kewangan	(0.40)	(1.08)	(1.35)
Kerugian Bersih Sebelum Cukai	(7.18)	(16.31)	(31.92)
Cukai	(1.05)	(1.02)	0.19
Kerugian Bersih Selepas Cukai	(8.23)	(17.34)	(31.73)

Sumber : Penyata Kewangan MTDC Tahun 2010, 2011 Dan 2012 Yang Diaudit

Analisis Audit mendapati berlaku peningkatan pendapatan pada tahun 2011 berjumlah RM4.68 juta (29.3%) berbanding dengan tahun 2010 tetapi menurun sejumlah RM2.5 juta (12.1%) pada tahun 2012 berbanding dengan tahun 2011. Secara keseluruhannya margin keuntungan kasar bagi ketiga-tiga tahun adalah pada kadar 13.3% sehingga 39.9%.

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Faktor utama yang menyumbang kepada penurunan keuntungan kasar pada tahun 2012 ialah jumlah peruntukan dana yang diterima daripada pihak Kerajaan adalah lebih rendah berbanding dengan tahun sebelumnya. Apabila peruntukan berkurangan, yuran pengurusan juga turut berkurangan. Bagi setiap peruntukan yang diterima, caj pengurusan yang dibenarkan oleh pihak Kerajaan ialah 3% atau 3.5% bergantung kepada jenis dana.

Pada pendapat Audit, pengurusan atasan MTDC hendaklah mewujudkan mekanisma yang berkesan bagi meningkatkan bilangan penerima supaya caj pengurusan (pendapatan) dapat juga dipertingkatkan. Selain itu, MTDC hendaklah mengamalkan *best management practises* bagi mengurangkan/mengekalkan perbelanjaan operasinya bagi membolehkan keuntungan bersih sebelum cukai dipertingkatkan. Dari penelitian Audit adalah didapati kos operasi meningkat secara berterusan bagi tiga tahun berturut-turut. Juga diperhatikan, walaupun pendapatan meningkat pada tahun 2011 berbanding dengan tahun 2010 tetapi MTDC masih mengalami kerugian operasi pada tahun 2011.

21.5.1.2. Analisis Nisbah

Bagi menilai prestasi kewangan MTDC, analisis nisbah semasa, margin keuntungan bersih, nisbah pulangan ke atas aset dan nisbah pulangan ke atas ekuiti telah dijalankan berdasarkan butiran yang ditunjukkan pada Lembaran Imbangan serta Penyata Pendapatan bagi tahun kewangan 2010 hingga 2012. Hasil analisis nisbah adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.2
ANALISIS NISBAH BAGI TAHUN KEWANGAN 2010 HINGGA 2012

NISBAH SEMASA	TAHUN	ASET SEMASA (RM Juta) (a)	LIABILITI SEMASA (RM Juta) (b)	NISBAH SEMASA (a/b)
	2010	354.79	21.24	16.7
	2011	277.70	33.30	8.34
	2012	247.99	30.54	8.12
Nilai aset semasa yang boleh menampung nilai liabiliti semasa adalah 16.7 kali bagi tahun 2010. Secara konvensional, nisbah ini adalah baik. Dari segi perbandingan tahun-tahun yang seterusnya nisbah ini telah menurun kepada 8.34 kali bagi tahun 2011 dan seterusnya 8.12 kali bagi tahun 2012.				
MARGIN KEUNTUNGAN BERSIH	TAHUN	UNTUNG/(RUGI) BERSIH SELEPAS CUKAI (RM Juta) (a)	JUMLAH PENDAPATAN (RM Juta) (b)	MARGIN KEUNTUNGAN BERSIH BAGI SETIAP RM1.00 PENDAPATAN (RM) (a/b)
	2010	(8.23)	15.97	(0.52) :1
	2011	(17.34)	20.65	(0.84) :1
	2012	(31.73)	18.15	(1.75) :1
MTDC mencatatkan margin keuntungan bersih (RM0.52) pada tahun 2010 bagi setiap ringgit pendapatan. Bagi tahun 2011 dan 2012, margin keuntungan bersih semakin merosot kepada (RM0.84) dan (RM1.75) bagi setiap ringgit pendapatan.				

NISBAH PULANGAN KE ATAS ASET	TAHUN	UNTUNG/(RUGI) BERSIH SELEPAS CUKAI (RM Juta) (a)	JUMLAH ASET (RM Juta) (b)	NISBAH PULANGAN KE ATAS ASET (%) (a/b)
	2010	(8.23)	779.65	(1.06)
	2011	(17.34)	739.06	(2.35)
	2012	(31.73)	763.87	(4.15)

Bagi setiap ringgit aset digunakan bagi tahun 2010, MTDC telah mencatatkan pulangan hasil yang negatif. Bagi tahun 2011 dan 2012, MTDC telah mencatatkan penurunan nisbah pulangan ke atas aset disebabkan peningkatan kerugian bersih bagi tiga tahun berturut-turut.

NISBAH PULANGAN KE ATAS EKUITI	TAHUN	UNTUNG/(RUGI) BERSIH SELEPAS CUKAI (RM Juta) (a)	JUMLAH EKUITI (RM Juta) (b)	NISBAH PULANGAN KE ATAS EKUITI (%) (a/b)
	2010	(8.23)	45.26	(18.18)
	2011	(17.34)	2.16	(802.78)
	2012	(31.73)	30.61	(103.66)

Syarikat mengalami kerugian bersih bagi tiga tahun berturut-turut 2010, 2011 dan 2012. Ini mengakibatkan nisbah pulangan ke atas ekuiti syarikat bagi tiga tahun tersebut berada pada tahap yang tidak memuaskan.

Sumber : Penyata Kewangan MTDC Tahun 2010, 2011 Dan 2012 Yang Diaudit

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

MTDC telah diamanahkan oleh Kerajaan untuk menubuhkan dana Modal Teroka Non-ICT dan membuat pelaburan bersama di dalam dana (MLSCF). Pembiayaan dana Modal Teroka Non-ICT dalam bentuk pinjaman sememangnya bertentangan dengan norma pelaburan dan ini menyebabkan MTDC mempunyai liabiliti yang tinggi serta menyebabkan penurunan aset semasa syarikat. Dana ini dibiayai dalam bentuk Pinjaman Mudah Kerajaan. Sementara itu, peruntukan rosot nilai pelaburan sepanjang tempoh juga menyebabkan analisis nisbah MTDC kurang memuaskan.

Pada pendapat Audit, konsep pengurusan portfolio pelaburan yang berkesan boleh memberi pulangan pelaburan yang baik. Selain itu, pihak MTDC hendaklah memperkemas *Standard Operating Procedure (SOP)* untuk mengelak/mengurangkan risiko kerugian dalam pelaburan. Perkara ini seterusnya dapat mengelakkan peruntukan rosot nilai pelaburan yang tinggi.

21.5.1.3. Aliran Tunai

Prestasi aliran tunai MTDC bagi tempoh tahun kewangan 2010 hingga 2012 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.3
PENYATA ALIRAN TUNAI BAGI TAHUN KEWANGAN 2010 HINGGA 2012

BUTIRAN	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
Aliran Tunai Masuk/(Keluar) Bersih Daripada Aktiviti Operasi	(10.33)	(7.06)	(4.49)
Aliran Tunai Masuk/(Keluar) Bersih Daripada Aktiviti Pelaburan	(49.38)	(79.50)	(16.17)
Aliran Tunai Masuk/(Keluar) Bersih Daripada Aktiviti Pembiayaan	66.45	-	(3.00)
Tambahan/(Kurangan) Bersih Tunai Dan Kesetaraan Tunai	6.74	(86.56)	(23.66)
Tunai Dan Kesetaraan Tunai Pada Awal Tahun Kewangan	338.65	345.39	258.83
Tunai Dan Kesetaraan Tunai Pada Akhir Tahun Kewangan	345.39	258.83	235.17

Sumber : Penyata Kewangan MTDC Tahun 2010, 2011 Dan 2012 Yang Diaudit

Secara keseluruhannya, didapati aliran tunai MTDC semakin menurun bagi tempoh 3 tahun berturut-turut. Analisis Audit juga mendapati MTDC tidak dapat menjana aliran tunai daripada aktiviti operasi syarikat. Pada tahun 2010, MTDC telah mendapat pinjaman daripada Kerajaan yang antaranya menjadi penyumbang kepada kenaikan aliran tunai syarikat.

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Penurunan aliran tunai syarikat adalah disebabkan oleh penambahan pelaburan di dalam beberapa syarikat berteknologi. Sementara itu, pelaburan yang dibuat pada tahun-tahun terdahulu belum dcairkan. Pada tahun 2010, Kerajaan Persekutuan telah memperuntukkan pinjaman jangka panjang sejumlah RM68.4 juta kepada MTDC sebagai sebahagian daripada pinjaman di bawah dana Non-ICT untuk tujuan pelaburan di dalam syarikat berteknologi. Ia bukannya digunakan untuk menampung kekurangan aliran tunai MTDC. Tambahan pinjaman ini telah menyebabkan aliran tunai masuk bersih daripada aktiviti pembiayaan berjumlah RM66.45 juta.

21.5.2. Prestasi Aktiviti

21.5.2.1. MTDC diberi mandat untuk melaksanakan pengurusan geran di mana geran yang diterima ini disalurkan kepada syarikat-syarikat tempatan dalam membantu mereka untuk meningkatkan tahap kebolehan teknologi, meningkatkan keupayaan, kemampuan dan daya saing syarikat. Sepanjang tempoh tahun 2011 hingga 2013, MTDC telah menerima geran berjumlah RM489 juta. Geran-geran yang diterima mengikut jenis dan jumlah adalah seperti di jadual berikut:

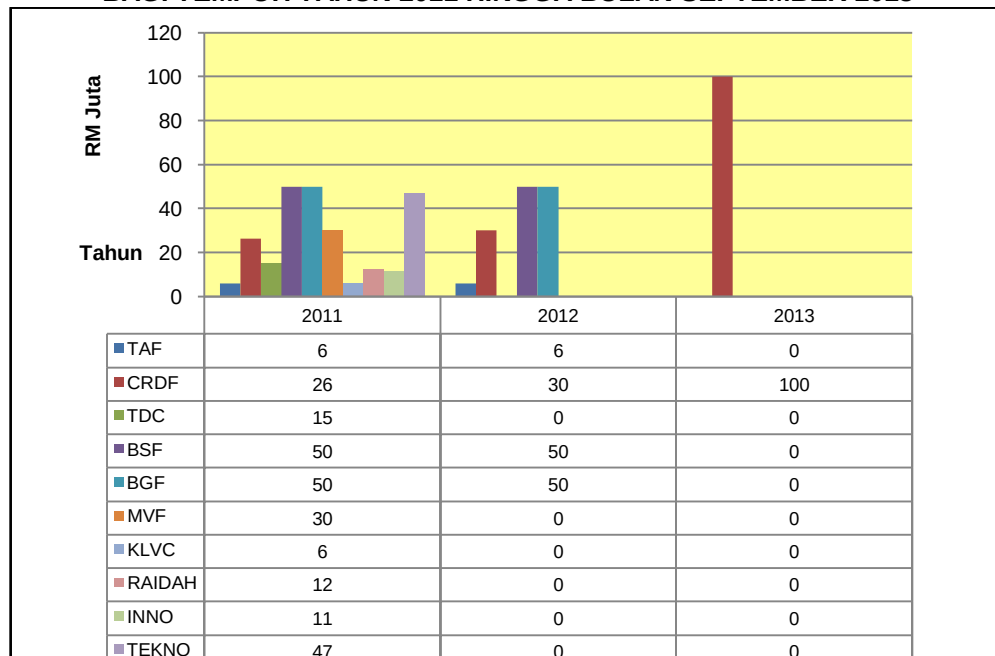
JADUAL 21.4
PERUNTUKAN GERAN YANG DITERIMA OLEH MTDC
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN SEPTEMBER 2013

JENIS GERAN	SINGKATAN	JUMLAH DITERIMA (RM Juta)
<i>Technology Acquisition Fund</i>	TAF	12
<i>Commercialization Research Development Fund</i>	CRDF	156
<i>Technology Development Cluster</i>	TDC	15
<i>Business Start Up Fund</i>	BSF	100
<i>Business Growth Fund</i>	BGF	100
<i>Market Validation Fund</i>	MVF	30
<i>Kuala Lumpur Conference</i>	KLVC	6
<i>Research And Information Database Homepage</i>	RAIDAH	12
<i>Innovation Fund</i>	INNO	11
<i>Technology Fund</i>	TEKNO	47
JUMLAH		489

Sumber : Laporan Prestasi Geran MTDC

- a. Agihan terimaan geran oleh MTDC mengikut tahun adalah sejumlah RM253 juta bagi tahun 2011, RM136 juta pada tahun 2012 dan RM100 juta pada tahun 2013. Butiran lanjut adalah seperti di carta berikut:

CARTA 21.1
JUMLAH PERUNTUKAN GERAN YANG DITERIMA MENGIKUT KATEGORI
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN SEPTEMBER 2013

Sumber : Laporan Prestasi Geran MTDC

- b. Bagi menilai pencapaian penerima geran, MTDC telah menetapkan beberapa kriteria pencapaian yang perlu dipenuhi. Kriteria pencapaian yang ditetapkan adalah seperti berikut:

JADUAL 21.5
KRITERIA PENCAPAIAN PENERIMA GERAN

JENIS DANA	KRITERIA PENCAPAIAN
CRDF dan TAF	i. Berjaya Syarikat berjaya menjalankan pengeluaran dan mengkomersilkan produknya. Hasil jualan (yang telah diaudit) melebihi 25% daripada unjuran jualan. ii. Lengkap Syarikat berjaya menjalankan pengeluaran produk dan mengkomersilkan produknya. Bagaimanapun jualan yang dihasilkan (yang telah diaudit) tidak mencapai 25% unjuran jualan. iii. Tidak Berjaya Syarikat tidak berjaya menjalankan pengeluaran produk atau tidak berjaya mengkomersilkan produknya. Syarikat yang tidak dapat membuktikan jualan yang telah diaudit juga akan ditutup sebagai tidak berjaya.
BSF	i. Berjaya Syarikat penerima dana berjaya mencapai matlamat cadangan perniagaan dan "milestones" yang telah dipersetujui. Syarikat juga dapat membayar balik pinjaman pada kadar dan tempoh yang ditetapkan mengikut perjanjian. ii. Tidak Berjaya Tidak mencapai matlamat perniagaan dan "milestone" yang ditetapkan serta tidak dapat membayar balik pinjaman pada kadar dan tempoh yang ditetapkan mengikut perjanjian.
BGF	Peringkat Pertama: Geran i. Berjaya Syarikat penerima dana berjaya mencapai matlamat "milestones" yang telah dipersetujui dalam tempoh yang ditetapkan (tidak lebih dari 18 bulan dari tarikh pengeluaran pertama dibuat). ii. Tidak Berjaya Tidak mencapai "milestone" mengikut tempoh yang telah ditetapkan dalam perjanjian dan melebihi 18 bulan dari tarikh pengeluaran pertama dibuat. Peringkat Kedua: Ekuiti i. Berjaya Syarikat penerima dana berjaya meningkatkan nilai syarikat melebihi kadar minima IRR yang ditetapkan (15%) pada akhir tempoh pembiayaan (5 tahun). ii. Tidak Berjaya Nilai syarikat penerima dana menyusut di bawah kadar minima IRR yang telah ditetapkan (15%) pada akhir tempoh pembiayaan.

Sumber : Laporan Pencapaian Penerima Geran

- c. Sebanyak 57 syarikat di bawah geran CRDF dengan jumlah kelulusan RM160.63 juta telah dinilai dan dikategorikan sebagai berjaya, lengkap dan tidak berjaya. Manakala bagi geran TAF sebanyak 9 syarikat dengan jumlah kelulusan RM16.08 juta telah dinilai. Butiran lanjut adalah seperti di **Jadual 21.6** dan **Jadual 21.7**:

JADUAL 21.6
PENCAPAIAN PENERIMA GERAN CRDF

TAHUN	BERJAYA		LENGKAP		TIDAK BERJAYA	
	BILANGAN	JUMLAH (RM Juta)	BILANGAN	JUMLAH (RM Juta)	BILANGAN	JUMLAH (RM Juta)
2011	17	40.86	12	31.39	4	10.70
2012	13	44.68	2	6.44	1	3.95
2013	5	13.59	1	1.02	2	8.00
JUMLAH	35	99.13	15	38.85	7	22.65

Sumber : Laporan Pencapaian Penerima Geran

JADUAL 21.7
PENCAPAIAN PENERIMA GERAN TAF

TAHUN	BERJAYA		LENGKAP		TIDAK BERJAYA	
	BILANGAN	JUMLAH (RM Juta)	BILANGAN	JUMLAH (RM Juta)	BILANGAN	JUMLAH (RM Juta)
2011	1	0.97	1	1.75	2	2.92
2012	1	4.00	1	1.93	1	0.78
2013	-	-	1	2.00	1	1.73
JUMLAH	2	4.97	3	5.68	4	5.43

Sumber : Laporan Pencapaian Penerima Geran

- d. Bagi penerima geran BGF dan BSF pula penilaian pencapaian tidak dapat dilakukan disebabkan kesemua pemohon belum mencapai tempoh penilaian yang ditetapkan.
- e. Di samping itu, MTDC juga ada menjalankan perkhidmatan sewa inkubator yang dibina dan disenggarakan dengan menggunakan geran TDC. Ringkasan pendapatan sewa inkubator adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.8
PENDAPATAN SEWA BANGUNAN SERTA KEDUDUKAN NILAI ASET INKUBATOR BAGI TEMPOH TAHUN KEWANGAN 2010 HINGGA 2012

BUTIRAN	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
Pendapatan Sewa	7.88	8.56	6.73
Belanja	(0.88)	(1.03)	(1.04)
Keuntungan Kasar	7.00	7.53	5.69
Bangunan (Kos)	53.02	53.02	53.02
Susut Nilai	18.52	20.16	21.79
Nilai Bangunan Setakat 31 Disember	34.50	32.87	31.23

Sumber : Penyata Kewangan MTDC Tahun 2010, 2011 Dan 2012 Yang Diaudit

- f. Selain itu, MTDC juga terlibat dalam pelaburan ekuiti syarikat yang baru memperkenalkan produk di pasaran. Ringkasan kedudukan prestasi pelaburan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.9
KEDUDUKAN PRESTASI PELABURAN BAGI TEMPOH TAHUN KEWANGAN 2010 HINGGA 2012

BUTIRAN	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
Aset Kewangan (Sedia Untuk Dijual)	443.40	388.90	427.84
Pertambahan	-	90.65	40.01
Pelupusan	-	(1.17)	(9.79)
Jumlah	443.40	478.38	458.06
Tolak : Peruntukan Rosot Nilai	(101.76)	(24.78)	(34.22)
Perubahan Dalam Nilai Saksama (Fair Value)	47.26	(25.77)	60.19
Baki Setakat 31 Disember	388.90	427.84	484.03
Nilai Pasaran Pelaburan Dalam Syarikat Tersenarai Di Bursa Malaysia (Quoted)	23.27	32.44	20.36

Sumber : Penyata Kewangan MTDC Tahun 2010, 2011 Dan 2012 Yang Diaudit

- g. Pada tahun 2003, MTDC telah mendapat satu pinjaman mudah berjumlah RM33.40 juta daripada Kementerian Kewangan dengan kos pembiayaan 4% setahun bagi membiayai modal kerja. Selain itu pada tahun 2004 hingga 2010, MTDC telah mendapat 5 pinjaman mudah berjumlah RM690.09 juta daripada Kementerian Kewangan dengan bayaran balik dalam tempoh 10 tahun sekali gus tanpa sebarang kos pembiayaan. Analisis Audit selanjutnya mendapati peningkatan peruntukan rosot nilai pelaburan yang di antara RM24.78 juta hingga RM101.76 juta menunjukkan bahawa tahap pulangan terhadap pelaburan adalah amat rendah. Keadaan ini boleh menjejaskan kestabilan kewangan MTDC dalam tempoh jangka panjang. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.10
KEDUDUKAN PRESTASI KEWANGAN PINJAMAN MUDAH KERAJAAN
BAGI TEMPOH TAHUN KEWANGAN 2010 HINGGA 2012

PINJAMAN MUDAH KERAJAAN	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
Baki Semasa	16.52	24.82	21.82
Baki Jangka Panjang	699.20	690.90	690.90
JUMLAH	715.72	715.72	712.72

Sumber : Penyata Kewangan MTDC Tahun 2010, 2011 Dan 2012 Yang Diaudit

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Penglibatan MTDC di dalam aktiviti pelaburan adalah selaras dengan tujuan asal penubuhan syarikat iaitu mengkomersilkan Penyelidikan dan Pembangunan tempatan melalui mekanisme pelaburan Modal Teroka. Mekanisma Modal Teroka digunakan adalah kerana syarikat yang ingin mengkomersilkan sesuatu konsep, idea atau R&D tidak dapat memenuhi kriteria pinjaman. Ini disebabkan syarikat tersebut berisiko tinggi, tidak mempunyai rekod prestasi dan tidak dapat memberi cagaran. Lumrahnya, syarikat-syarikat awal tiada akses kepada pinjaman bank kerana ketiadaan rekod kewangan yang baik atau aset untuk dibuat cagaran. Syarikat-syarikat ini juga lazimnya, tidak mempunyai kecairan wang tunai yang baik. Ini menambah lagi kesukaran bagi mereka untuk meyakinkan pihak bank. Oleh itu, MTDC telah berfungsi untuk memenuhi jurang pembiayaan ini membuat pelaburan Modal Teroka untuk membiayai pengkomersialan Penyelidikan dan Pembangunan berteknologi.

Pada pendapat Audit, MTDC perlu mewujudkan mekanisme pengurusan risiko yang komprehensif dalam menguruskan pelaburan dalam syarikat-syarikat berteknologi tinggi. Ia bagi mengelakkan MTDC terdedah kepada kerugian dalam tempoh jangka panjang memandangkan sumber utama dana pelaburan yang keseluruhannya adalah terdiri dari sumber pinjaman.

21.5.2.2. Pencapaian Petunjuk Prestasi Utama (KPI)

- a. Bagi menjamin kesinambungan pengukuran produktiviti, pihak pengurusan MTDC telah mewujudkan KPI berdasarkan kepada 15 kriteria utama yang meliputi 17 sasaran antaranya *Earning Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization (EBITDA)*, *Net Cash Flow*, *number of technology-based companies funded by MTDC*, *number of technology-based companies receiving services from MTDC*, *number of technology-based companies participating in MTDC Internationalization Programme measured in number of local companies*, *Malaysian Technical Co-operation Programme (MTCP)*, *MTDC Symbiosis Programme*, *placement of technology-based companies technology centers measured in value*, *proposal presented to the Management Committee Client Charter*, *number of companies approved to receive a minimum of 2 programmes managed by MTDC*, *monitoring of on-going grant/fund recipient companies and corporate social responsibility*.
- b. Pada tahun 2012, sebanyak 6 (46.15%) daripada 13 sasaran tidak dapat dicapai. Bagaimanapun 7 (41.2%) sasaran tidak berjaya dicapai dan sebanyak 4 (23.5%) sasaran adalah tidak berkaitan. Semakan Audit mendapati tiada bukti jelas yang menunjukkan ketidakcapaian KPI dibincang dengan teliti dan dibuat keputusan mengenainya. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.11
PENCAPAIAN SEBENAR BERBANDING SASARAN KPI
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN JUN 2013

TAHUN	BILANGAN SASARAN	BILANGAN YANG DICAPAI	PERATUSAN PENCAPAIAN (%)
2011	10	10	100.0
2012	13	7	53.8
2013 (Sehingga Jun 2013)	12	2*	16.6*
JUMLAH	35	19	54.2

Sumber : Laporan Prestasi Geran MTDC

Nota : (*) - Pencapaian Sehingga Bulan Jun 2013

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Status pencapaian KPI untuk tahun 2012 telah dibincangkan dengan teliti di dalam dua mesyuarat pada 11 dan 12 April 2013 dan dihadiri oleh Ketua Bahagian/Jabatan/Unit atau wakil. Sehubungan dengan ini, setiap Bahagian/Jabatan/Unit yang tidak mencapai sasaran KPI telah mengemukakan justifikasi berhubung ketidakcapaian KPI tersebut. Faktor-faktor yang menyumbang kepada ketidakcapaian KPI dan strategi yang dikenal pasti bagi meningkatkan tahap prestasi tersebut antaranya adalah seperti berikut:

- *Yuran pengurusan dana yang rendah, tahap kelulusan yang rendah dari jangkaan, aktiviti pembiayaan yang dipohon di luar skop, nilai syarikat yang perolehi khidmat perundingan MTDC tidak dapat direkodkan. Ini adalah kerana projek masih dalam pelaksanaan dan terdapat program yang tidak dapat dilaksanakan kerana tiada persetujuan dengan pemberi geran.*
- *Terdapat juga kertas kerja penilaian tidak dapat dibentangkan kepada Jawatankuasa dalam tempoh yang ditetapkan kerana kekurangan dokumen tambahan.*

Pada pendapat Audit, tahap pencapaian KPI MTDC adalah rendah dan pemantauan yang lebih terperinci perlu dilakukan di peringkat Lembaga Pengarah dengan menetapkan strategi perniagaan untuk meningkatkan pencapaian KPI.

21.5.2.3. Prestasi Pengurusan Geran

- MTDC telah menetapkan sasaran bagi geran tahunan mengikut jenis geran TAF, CRDF, BSF dan BGF. Analisis Audit terhadap sasaran dan pencapaian geran yang diluluskan oleh MTDC mendapati pencapaian sasaran geran adalah antara 0% hingga 215.4% bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.12
PERBANDINGAN SASARAN DENGAN PENCAPAIAN SEBENAR GERAN DILULUSKAN OLEH MTDC BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN SEPTEMBER 2013

JENIS GERAN	2011			2012			2013*		
	S	PENCAPAIAN		S	PENCAPAIAN		S	PENCAPAIAN	
	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
TAF	6.00	2.00	33.3	3.00	0.77	25.7	9.00	8.66	96.2
CRDF	26.40	56.87	215.4	30.00	47.01	156.7	50.00	38.96	77.92
BSF	50.0	39.20	78.5	50.00	23.20	46.3	24.00	2.80	11.7
BGF	50.0	32.00	64.0	50.00	12.00	24.0	24.00	0.00	0.0
JUMLAH	132.4	130.07	98.2	133.00	82.98	62.4	107.00	50.42	47.1

Sumber : Laporan Prestasi Geran MTDC

Nota : S - Sasaran

(*) - Tahun 2013 adalah setakat September 2013

- MTDC bertindak sebagai pengurus dana bagi CRDF, TAF, BGF dan BSF. Bagi tahun 2011, geran yang diluluskan adalah berjumlah RM130.07 juta (98.2%) berbanding sasaran sejumlah RM132.4 juta. Pada tahun 2012 dan 2013, jumlah pencapaian geran yang diluluskan telah menurun masing-masing kepada RM82.98 juta dan RM50.42 juta. Penurunan jumlah geran yang diluluskan berbanding sasaran masing-masing ialah 62.4% dan 47.1%.

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Tahap kelulusan TAF adalah rendah kerana, syarikat pemohon tidak memenuhi skop pembiayaan kerana ingin menggunakan dana untuk pembelian mesin dan bukan perolehan teknologi dan syarikat yang ingin membuat perolehan teknologi pula tidak menepati kriteria kelulusan. Melalui perbincangan dengan pihak industri, skop pembiayaan telah dikembangkan untuk meliputi kos perolehan peralatan dan mesin. Di samping itu juga, siling dana ditingkatkan daripada RM2.0 juta kepada RM4.0 juta.

Kelulusan BSF adalah rendah kerana kualiti kertas kerja permohonan tidak memenuhi garis panduan yang ditetapkan oleh BSF; kebanyakan projek dicadangkan masih di peringkat pra-pengkomersilan; ketidaktentuan pasaran bagi produk yang akan dikomersilkan; model perniagaan yang tidak meyakinkan dan tidak mempunyai kemampuan pembayaran balik dana.

Kelulusan BGF adalah rendah kerana kebanyakan pemohon dana BGF tidak menepati kriteria permohonan dan kriteria penilaian. Antara sebab-sebab pemohon gagal untuk melepasi kriteria ini disebabkan tidak dapat menyediakan dokumen-dokumen penting untuk dinilai seperti penyata kira-kira tahun semasa dan sebelumnya, serta maklumat berkenaan kebaharuan (novelty), daya maju (viability), keberuntungan (profitability), kelestarian teknologi (technology sustainability) dan model perniagaan yang baik.

- c. Disamping itu, MTDC juga menerima dana RAIDAH, INNO dan TEKNO daripada Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI) yang masing-masing berjumlah RM12.40 juta, RM11.45 juta dan RM46.90 juta. Bagaimanapun semakan Audit mendapati pihak MTDC hanya bertindak sebagai pemegang sementara dan akan membuat pembayaran atas arahan MOSTI. Sehingga bulan September 2013 baki ketiga-tiga dana berkenaan adalah masing-masing berjumlah RM1.27 juta (10.2%), RM2.05 juta (17.9%) dan RM20.15 juta (43.0%). Selain itu pihak MTDC juga menerima geran bagi tujuan khusus iaitu dana TDC untuk penyenggaraan inkubator, dana MVF untuk menjalankan kajian pasaran dan dana KLVC untuk menganjurkan simposium berkaitan bidang teknologi. Sehingga bulan September 2013, baki ketiga-tiga dana berkenaan adalah masing-masing berjumlah RM1.80 juta, RM17.44 juta dan RM577 juta. Semakan Audit mendapati baki dana berkenaan disimpan dalam akaun semasa dan akaun simpanan tetap MTDC.

- d. MTDC juga telah menetapkan sasaran untuk pengeluaran wang geran yang diluluskan pada setiap tahun untuk geran TAF, CRDF, BSF dan BGF. Analisis terhadap sasaran dan pencapaian geran yang dikeluarkan mendapati peratus pengeluaran geran berbanding sasaran yang ditetapkan masih kurang memuaskan iaitu antara 0% hingga 120.7% daripada jumlah yang disasarkan. Bagi tahun 2010, pengeluaran geran berjumlah RM39.34 juta (86.5%) berbanding sasarannya iaitu RM45.50 juta. Manakala bagi tahun 2011, tiada pengeluaran geran TAF dibuat. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.13
PERBANDINGAN SASARAN DENGAN PENCAPAIAN PENGELUARAN GERAN
UNTUK TEMPOH TAHUN 2010 HINGGA 2012

JENIS GERAN	2011			2012			2013*		
	S	PENCAPAIAN		S	PENCAPAIAN		S	PENCAPAIAN	
	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
TAF	4.00	3.80	95.0	2.00	-	-	2.00	1.82	91.0
CRDF	41.50	35.54	85.6	13.20	15.93	120.7	15.00	13.93	92.9
BSF	-	-	-	-	-	-	50.0	19.9	39.8
BGF	-	-	-	-	-	-	8.00	3.00	37.5
JUMLAH	45.50	39.34	86.5	15.20	15.93	104.8	75.00	38.65	51.5

Sumber : Laporan Prestasi Geran MTDC

Nota : S - Sasaran

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Pengeluaran dana TAF dan CRDF adalah rendah kerana pembayaran dibuat adalah secara padanan ataupun pembayaran balik (reimbursement), yang memberi kesan kepada prestasi perbelanjaan dana kerana pihak syarikat akan membuat tuntutan secara berperingkat, mengikut keupayaan kewangan masing-masing. Selain itu, pembayaran dana CRDF dan TAF adalah dalam bentuk agihan sepanjang tempoh dua tahun pelaksanaan projek dan bukannya dalam bentuk pembayaran penuh sekaligus.

Pengeluaran dana BSF adalah rendah antaranya kerana berlaku kelewatan pelaksanaan projek oleh syarikat kerana tidak memenuhi batu penanda (milestone) yang telah dipersetujui di antara MTDC dan syarikat penerima dan masalah pelaksanaan projek seperti kelewatan dalam urusan pembelian peralatan dan proses penyediaan fasiliti pengilangan. Terdapat juga syarikat pemohon tidak dapat menyelesaikan isu due diligence.

Pengeluaran dana BGF adalah rendah kerana proses pengeluaran BGF terbahagi kepada dua fasa iaitu fasa geran dan ekuiti. Syarikat dapat mengeluarkan geran pada masa lapan bulan pertama berjumlah maksima RM1.0 juta sahaja. Pengeluaran peruntukan ekuiti akan dibuat hanya selepas syarikat berjaya di peringkat geran. Ini menyebabkan pengeluaran adalah kecil berbanding jumlah yang diluluskan. Selain itu berlaku kelewatan pelaksanaan projek oleh syarikat kerana tidak memenuhi batu penanda yang telah dipersetujui di antara MTDC dan syarikat penerima.

Pada pendapat Audit, objektif geran dan hasrat Kerajaan yang ingin membantu dan menggalakkan penggunaan teknologi oleh syarikat-syarikat tempatan akan terjejas apabila geran tidak disalurkan sepenuhnya.

21.5.3. Pengurusan Aktiviti

Pengurusan aktiviti merangkumi kertas kerja geran, proses kelulusan dan pembayaran serta aktiviti-aktiviti utama yang lain. Pihak Audit telah memilih pengurusan 4 geran utama iaitu CRDF, TAF, BGF dan BSF sebagai sampel pengauditan geran disamping aktiviti pengurusan inkubator dan pengurusan pelaburan. Proses permohonan geran adalah seperti di jadual berikut:

Sumber : SOP Proses Pengurusan Geran, MTDC

21.5.3.1. Penyediaan Perancangan Kertas Kerja Geran Kepada Kementerian Kewangan Tidak Lengkap

- a. Perancangan adalah penting bagi memastikan objektif geran dapat dicapai melalui program penyaluran geran yang efektif. Kertas kerja perancangan geran yang baik hendaklah mengariskan elemen-elemen utama antaranya keperluan penyaluran geran, objektif yang jelas, faktor dan risiko yang menyumbang terhadap keberkesanan, *cost and benefit analysis* serta pemantauan yang berkesan. Semakan Audit terhadap kertas kerja perancangan geran bagi 4 geran utama mendapati kertas kerja perancangan geran telah disediakan dan dibincangkan di beberapa peringkat perbincangan dengan Kementerian berkaitan sebelum ianya diluluskan

untuk dilaksanakan. Bagaimanapun tiada analisis faktor dan risiko yang menyumbang terhadap keberkesanan pencapaian geran.

Kegagalan penyediaan kertas kerja dengan tidak mengambil kira elemen-elemen penting perancangan di antaranya boleh memberi kesan terhadap bilangan permohonan yang diterima seterusnya memberi kesan terhadap bilangan permohonan yang hendak diluluskan dan pembayaran geran. Analisis Audit selanjutnya mendapati peruntukan belum guna adalah tinggi di antara RM7.10 juta sehingga RM92.28 juta (66.8% hingga 92.3%). Prestasi geran bagi tempoh tahun 2011 hingga bulan September 2013 adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 21.14
PRESTASI GERAN**

SEKTOR	JUMLAH PERUNTUKAN DITERIMA (RM Juta)	2011	2012	2013	JUMLAH (RM Juta)	BAKI	
		BAYAR (RM Juta)	BAYAR (RM Juta)	BAYAR (RM Juta)		RM Juta	Peratus (%)
TAF	9.00	-	1.82	1.44	3.26	5.74	63.8
CRDF	106.40	15.93	13.93	45.15	75.01	31.39	29.5
BGF	100.00	0.00	3.00	4.70	7.70	92.3	92.3
BSF	100.00	6.60	19.90	7.40	33.90	66.1	66.1
JUMLAH	315.40	22.53	38.65	58.69	119.87	195.53	62.0

Sumber : Laporan Prestasi Geran MTDC

Nota : Tahun 2013 Adalah Setakat Bulan September 2013

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Pada penghujung RMKe-8, berdasarkan pemantauan prestasi penerima-penerima geran CRDF di bawah RMKe-7 dan RMKe-8, MTDC mendapati bahawa kebanyakan projek gagal mendapat pembiayaan dari institusi kewangan komersil untuk aktiviti pengkomersilan. Berdasarkan pemerhatian tersebut, kertas kerja geran CRDF dan TAF RMKe-9 telah mencadangkan agar CRDF membiayai aktiviti pengkomersilan manakala aktiviti pra-pengkomersilan diambil alih oleh suatu dana baru yang diuruskan oleh MOSTI. Kertas kerja ini telah dibentangkan dan diterima oleh Unit Perancang Ekonomi.

Pada pendapat Audit, penyediaan kertas kerja yang tidak dirancang dengan baik dengan tidak mengambil kira elemen-elemen penting perancangan geran boleh menjadi punca kepada peratusan penerima geran yang rendah. Manakala bagi geran BSF dan BGF kejayaan geran adalah berkait rapat dengan kejayaan pencapaian penerima geran sebelum ini. Oleh itu kajian terhadap prestasi kejayaan geran yang terdahulu adalah penting bagi memastikan objektif geran dicapai.

21.5.3.2. Tiada Kajian Awal Bagi Penentuan Kriteria Permohonan Geran

- a. Dalam merancang keberkesanan program geran, adalah penting bagi MTDC menjalankan kajian ke atas maklum balas terhadap sasaran penerima geran terdahulu. Kajian ini boleh membantu MTDC bagi mendapatkan maklumat penerima geran sebelum menetapkan kriteria permohonan. Prestasi sasaran penerima geran hendaklah dikaji supaya kriteria dan syarat permohonan dapat diklasifikasikan secara komprehensif sekaligus membolehkan MTDC menentukan kriteria kelulusan permohonan.
- b. Kriteria permohonan bagi geran CRDF, TAF, BSF dan BGF adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.15
KRITERIA PERMOHONAN MENGIKUT JENIS GERAN

CRDF DAN TAF	BSF	BGF
i. Syarikat ditubuhkan di Malaysia di bawah Akta Syarikat 1965. ii. Peratus pegangan saham syarikat melebihi 51% dipegang oleh rakyat/entiti Malaysia. iii. Teknologi yang dicadangkan termasuk didalam senarai teknologi utama MOSTI, tidak termasuk ICT. iv. Penyelidikan dan Pembangunan (R&D) telah siap dan mempunyai prototaip berskala komersial. v. Projek cadangan menghasilkan produk <i>tangible</i> . vi. Pembekal teknologi tidak dibenarkan memegang saham didalam syarikat permohonan geran (TAF). vii. Syarikat telah terlibat di dalam industri pembuatan yang berkaitan dengan teknologi yang dilesenkan (TAF).	i. Syarikat yang masih baru dalam perniagaan. ii. Projek mestilah mengandungi unsur-unsur pembangunan dan kearah pengkomersilan produk, proses dan perkhidmatan. iii. Pegangan saham individu tidak kurang daripada 70% dalam syarikat. iv. Mempunyai kelayakan dan pengalaman di dalam pengurusan syarikat, pemasaran dan teknikal. v. Berkemampuan menyediakan baki 10% kos projek yang tidak dibiayai oleh BSF. vi. Projek mestilah dijalankan di Malaysia. vii. Perniagaan mestilah dijalankan oleh pemilik syarikat dan sepenuh masa.	i. <i>An existing grant recipient either from MTDC or any other government agencies.</i> ii. <i>Shareholding by Malaysians of not less than 75%.</i> iii. <i>Where there is an institutional investor, its shareholding not exceeding 25% equity in the company at point of application.</i>

Sumber : Bahagian Pemprosesan Geran

- c. Semakan Audit mendapati tiada maklumat atau kajian dikumpul daripada penerima geran yang disasarkan berkaitan dengan maklumbalas terhadap kriteria bagi mengetahui tahap kelayakan kompetensi pemohon. Semakan juga mendapati peratusan permohonan yang gagal adalah amat tinggi iaitu diantara 13.0% hingga 93.3% seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.16
JUMLAH PERMOHONAN BERJAYA DAN DITOLAK

TAHUN	BIL. PERMOHONAN DITERIMA				BIL. PERMOHONAN BERJAYA				% PERMOHONAN GAGAL			
	CRDF	TAF	BSF	BGF	CRDF	TAF	BSF	BGF	CRDF	TAF	BSF	BGF**
2011	58	2	61	52	37	1	9	11	36.2	50.0	85.2	-
2012	46	3	30	13	40	1	6	7	13.0	66.7	80.0	-
2013	16	7	15	4	25	6	1	31	***	14.3	93.3	-
JUMLAH	120	12	106	69	102	8	16	49*				

Sumber : Bahagian Pemprosesan Geran

Nota : (*) - Baki 20 permohonan yang belum diproses disebabkan syarikat masih belum memberi maklumat terperinci kepada BGF.

(**) - Permohonan tidak dianggap gagal kerana permohonan syarikat masih belum diproses.

(***) - Kiraan tidak dapat dibuat kerana permohonan yang berjaya yang sebahagiannya permohonan tahun yang lalu.

- d. Semakan Audit selanjutnya mendapati beberapa kriteria utama yang menyumbang kepada kegagalan permohonan dan butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.17
PERATUSAN KRITERIA UTAMA YANG MENJADI
PUNCA PENOLAKAN PERMOHONAN GERAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN SEPTEMBER 2013

KRITERIA	PERATUSAN PENOLAKAN (%)		
	2011	2012	2013*
CRDF			
Penyelidikan dan Pembangunan (R&D) telah siap dan signifikan.	75	100	67
Harta Intelek.	25	-	33
TAF			
i. Dokumen lengkap.	75	100	60
ii. Memenuhi prasyarat dana.	25	-	40
BSF			
Projek dalam kategori pengkomersilan teknologi dan aktiviti Penyelidikan dan Pembangunan (R&D) telah siap.	15.4	30.7	33.3
Memenuhi kriteria kelayakan teknologi dan keperluan pasaran.	84.6	69.3	66.7
BGF			
Penerima geran daripada MTDC atau mana-mana agensi kerajaan.	33	-	-
Pegangan saham pelabur institusi tidak melebihi 25% pada tarikh permohonan.	67	-	-

Sumber : *Bahagian Pemprosesan Geran*

Nota : (*) - Tahun 2013 Adalah Setakat Bulan September 2013

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Peratus penolakan yang tinggi menunjukkan bahawa pemohon tidak memahami prosedur permohonan dana. Untuk mengatasi masalah ini, pihak MTDC telah menjalankan pelbagai promosi dana serta menyediakan kaunter-kaunter pertanyaan di pameran-pameran yang disertai oleh MTDC bagi menjelaskan kepada golongan sasaran secara terperinci berhubung pra-syarat untuk memohon pembiayaan dana yang diuruskan oleh MTDC.

21.5.3.3. Kriteria Penilaian Permohonan

- a. Kesemua pemohon yang berjaya melepasi kriteria permohonan akan disenarai pendek dan dinilai oleh 2 jawatankuasa iaitu Jawatankuasa Teknikal (TC) dan Jawatankuasa Kelulusan (AC). Penilaian permohonan akan dilakukan berdasarkan kriteria penilaian geran yang telah ditetapkan seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.18
KRITERIA PENILAIAN MENGIKUT JENIS GERAN

CRDF	TAF	BSF	BGF
• Penyelidikan dan pembangunan (R&D) telah siap dan signifikan. • Potensi pasaran produk. • Pelan pemasaran. • Perbandingan teknologi dengan teknologi sedia ada. • Kewangan syarikat. • Kompetensi kakitangan pengurusan dan teknikal. • Harta Intelek.	• Teknologi yang telah terbukti (teknikal dan pasaran) di negara asal. • Potensi pasaran produk. • Pelan pemasaran. • Perbandingan teknologi dengan teknologi sedia ada. • Kewangan syarikat. • Kompetensi kakitangan pengurusan dan teknikal. • Harta Intelek. • Pelan pengeluaran dan operasi.	• Kemampuan bayaran balik. • Potensi pasaran yang baik. • Model perniagaan yang meyakinkan. • Teknologi terkini (novelty) dan berdaya saing.	• <i>Novelty</i>: Pemohon hendaklah sebuah syarikat berasaskan teknologi dengan sesuatu yang baru yang terbukti atau produk inovatif. Walaupun paten produk ini tidak menjadi syarat, pemohon dengan pemilikan paten akan mempunyai peluang yang lebih besar untuk kelulusan. • <i>Viability</i>: Pemohon hendaklah membuktikan bahawa mereka bersedia dengan teknologi iaitu ada permintaan untuk produk dari pelanggan sasaran. • <i>Profitability</i>: Pemohon hendaklah membuktikan bahawa perniagaan adalah pada peringkat untuk berkembang, dengan pertumbuhan potensi jualan/hasil dan mesti berupaya untuk menunjukkan jalan menarik untuk pertumbuhan perniagaan dan/atau peningkatan dalam keuntungan walaupun unjurannya. • <i>Sustainability</i>: Produk atau perkhidmatan yang diberikan mesti berupaya untuk menyediakan pertumbuhan yang berterusan untuk tempoh sekurang-kurangnya 5 tahun.

Sumber : Bahagian Pemprosesan Geran

- b. Analisis Audit seterusnya mendapati 18.9% hingga 90.3% syarikat yang lulus permohonan telah gagal dalam proses peringkat penilaian. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.19
JUMLAH PENILAIAN YANG BERJAYA DAN DITOLAK

TAHUN	BILANGAN PENILAIAN				BILANGAN PENILAIAN BERJAYA				% PENILAIAN GAGAL			
	CRDF	TAF	BSF	BGF	CRDF	TAF	BSF	BGF	CRDF	TAF	BSF	BGF
2011	37	1	48	11	30	1	9	8	18.9	0	76	27.3
2012	40	1	27	7	28	1	6	3	30.0	0	71	57.1
2013	25	6	7	31	17	3	1	3	32.0	50	86	90.3
JUMLAH	102	8	82	49	75	5	16	14	26.5	37.5	80.5	71.4

Sumber : Bahagian Pemprosesan Geran

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati antara faktor utama penolakan permohonan adalah disebabkan oleh penetapan kriteria penilaian yang ketat. Di antara kriteria utama yang menyebabkan berlakunya penolakan terhadap proses penilaian adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.20
KRITERIA UTAMA YANG MENYUMBANG KEPADA
PENOLAKAN PENILAIAN PERMOHONAN

KRITERIA	PERATUSAN PENOLAKAN (%)		
	2011	2012	2013
CRDF			
Penyelidikan dan pembangunan (R&D) telah siap dan signifikan	85.71	76.92	80
Perbandingan teknologi dengan teknologi sedia ada	14.29	-	10
Harta Intelek	-	23.08	10
TAF			
Harta Intelek	-	-	-
Teknologi yang telah terbukti (teknikal dan pasaran) di negara asal	-	-	33.33
Syarikat tidak menjalankan aktiviti pembuatan/pengeluaran	-	-	66.67
BSF			
Kemampuan bayaran balik	-	15.4	-
Potensi pasaran	3.8	23.1	33.3
Model perniagaan yang jelas	50.0	38.4	33.3
Teknologi terkini dan berdaya saing	46.2	23.1	33.3
BGF			
Novelty	-	50	14
Profitability	-	25	7
All The Above	-	25	79

Sumber : Bahagian Pemprosesan Geran

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Suatu kajian terhadap kriteria penilaian dana CRDF/TAF akan dilakukan setiap kali semasa kertas kerja cadangan untuk program dana di bawah Rancangan Malaysia yang baharu dirangka. Antara perubahan dari RMKe-8 ke RMKe-9 adalah anjakan fasa pembiayaan dari pra-pengkomersilan ke pengkomersilan untuk semua program CRDF; program CRDF dipecahkan kepada empat sub-program. Manakala pada RMKe-10, perubahan yang berlaku adalah CRDF 1 untuk Kajian Pasaran/Kebolehpayaan tidak lagi ditawarkan; dan TAF-2 tidak lagi ditawarkan.

Untuk geran BSF, tiada kajian susulan dibuat selepas dana dilancarkan pada tahun 2011 oleh kerana kriteria-kriteria yang digunapakai masih selari dengan aspirasi Kerajaan.

Manakala berdasarkan permohonan BGF yang diterima, didapati bahawa syarikat-syarikat pemohon telahpun memasuki fasa kitaran perniagaan dimana sokongan yang diperlukan adalah berbeza dengan model pembiayaan sedia ada. Sehubungan itu, pada 20 Mac 2013, MTDC telah mengemukakan permohonan untuk membuat pindaan terhadap model pembiayaan BGF. Antaranya syarikat yang diluluskan dibenarkan mendapat penyaluran dana secara Geran dan Pembiayaan Ekuiti secara serentak; dan syarikat yang diluluskan permohonan dibenarkan untuk mendapat penyaluran dana secara Pembiayaan Ekuiti sepenuhnya (sehingga maksimum RM4.0 juta) tanpa perlu melalui tempoh Geran.

Pada pendapat Audit, pihak MTDC hendaklah mengumpul dan mengkaji maklum balas daripada kumpulan sasar penerima geran agar penetapan kriteria dalam proses permohonan dan penilaian dapat ditambah baik. Selain itu, MTDC juga perlu meningkatkan tahap kesedaran kepada golongan sasaran penerima geran supaya kriteria yang ditetapkan oleh MTDC difahami sepenuhnya oleh pemohon geran bagi membantu syarikat tempatan meningkatkan tahap keupayaan teknologi mereka.

21.5.3.4. Sasaran Promosi Tahunan Tidak Ditetapkan

- a. Bagi mempromosikan geran, MTDC telah menjalankan pelbagai cara promosi. Di antaranya adalah melalui internet, iklan dan mengambil bahagian dalam expo, seminar serta mengadakan kursus pengenalan kepada pemohon. Di antara tujuan promosi adalah bagi memberi kesedaran berkaitan keperluan geran, tujuan geran, cara pelaksanaan dan kriteria pemohon yang layak. Bagi tujuan tersebut MTDC telah memperuntukan bajet promosi tahunan yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah.
- b. Semakan Audit mendapati perkara berikut:
 - i. proses kelulusan bajet hanya berdasarkan anggaran keseluruhan tanpa disertakan butiran terperinci. Ini memberi kesan terhadap perancangan aktiviti promosi seperti tidak menyatakan kumpulan sasar dan kaedah pemilihan media promosi. Butiran bajet dan belanja aktiviti promosi adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.21
PERBANDINGAN BAJET DAN BELANJA SEMASA BAGI AKTIVITI PROMOSI

TAHUN	BAJET (RM Juta)	BELANJA (RM Juta)	BEZA (RM Juta)
2011	5.96*	1.64	4.32
2012	2.50	0.85	1.65
2013	2.00	0.41	1.59
JUMLAH	10.46	2.90	7.56

Sumber: Minit Mesyuarat Lembaga Pengarah
Nota : (*) - Tertakluk Kepada Kelulusan

- ii. tiada kertas kerja perancangan promosi tahunan disediakan di mana pelaksanaan aktiviti promosi adalah berdasarkan keperluan semasa. Antara program promosi yang dilaksanakan oleh MTDC adalah berbentuk jamuan dan majlis makan. Ini menyebabkan aktiviti promosi yang dijalankan adalah lebih tertumpu kepada kumpulan tertentu dan tidak dapat disebarkan kepada kumpulan yang lebih menyeluruh.

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Walaupun tiada kertas kerja perancangan terperinci berkaitan promosi tahunan, cadangan anggaran bajet menggunakan trend kos promosi tahun terdahulu. Setiap aktiviti promosi tidak dilaksanakan secara ad hoc bahkan untuk setiap aktiviti promosi, suatu kertas cadangan akan dikemukakan kepada pengurusan MTDC untuk pertimbangan dan kelulusan terlebih dahulu.

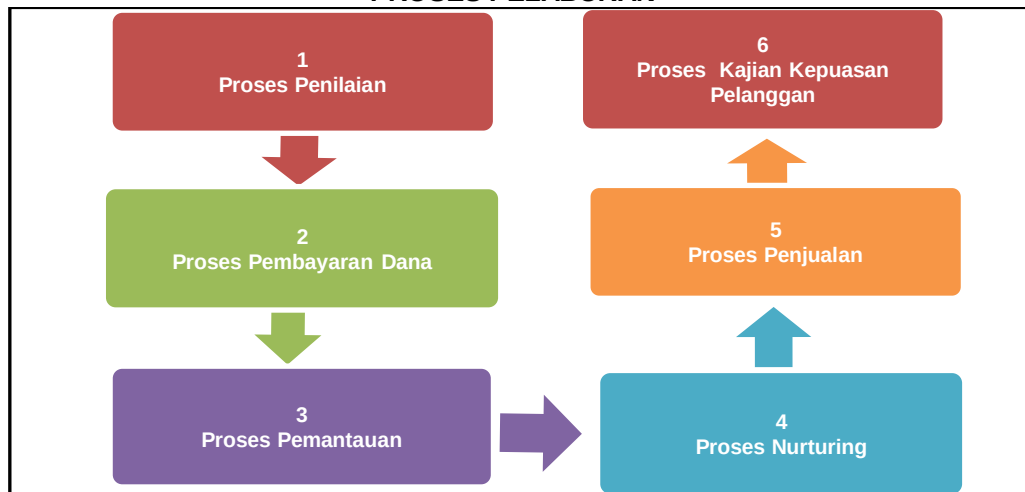
Lokasi sasaran utama untuk kegiatan promosi adalah di bandar-bandar serta kawasan perindustrian kerana di situlah kebanyakan syarikat berteknologi berada. Program promosi yang dilaksanakan oleh MTDC secara individu memberi tumpuan kepada syarikat-syarikat yang sedia ada di dalam ekosistemnya (penerima geran, penerima dana, syarikat pelaburan dan penyewa di Pusat Teknologi). Walaupun kebanyakan kegiatan promosi MTDC dilihat berupa jamuan dan majlis makan, ia dianjurkan sebagai salah satu khidmat nilai tambah kerana majlis-majlis tersebut adalah pelantar utama bagi syarikat-syarikat ini menjalinkan rangkaian perniagaan. Pada kebiasaannya pada setiap aktiviti ini (termasuk jamuan makan), MTDC akan menyediakan galeri pameran produk serta peluang pitching serta perkongsian pengalaman untuk para penerima geran.

Pada pendapat Audit, aktiviti promosi yang dijalankan adalah perlu disertakan kertas kerja yang terperinci. Selain itu MTDC juga perlu secara berterusan mengkaji aktiviti promosi yang telah dijalankan supaya proses penambahbaikan dapat dilakukan untuk memberi kesedaran serta membantu pembangunan teknologi kepada syarikat-syarikat yang berpotensi.

21.5.3.5. Peratus Pegangan Pelaburan Tidak Mengikut Portfolio Pelaburan

- a. Proses pembelian dan penjualan pelaburan digariskan di dalam Standard Operating Procedure (SOP) yang ditetapkan. SOP memberikan panduan menyeluruh mengenai proses pembelian dan penjualan pelaburan di MTDC. SOP menetapkan beberapa langkah utama untuk aktiviti pelaburan seperti di carta berikut:

**CARTA 21.3
PROSES PELABURAN**

Sumber : SOP Proses Pembelian Dan Penjualan Pelaburan, MTDC

- b. Semakan Audit mendapati pengurusan MTDC tidak menetapkan polisi portfolio pelaburan dengan jelas. Risiko bagi pelaburan adalah dinilai berdasarkan tempoh penglibatan syarikat di dalam sesuatu perniagaan. Analisis tempoh penglibatan dan risiko adalah seperti berikut:

**JADUAL 21.22
RISIKO PENGLIBATAN PELABURAN**

INVESTMENT STAGE	PERCEPTION RISK
Early	High
Late	Medium
Expansion	Low

Sumber: Bahagian Monitoring Non ICT, BGF Dan BSF

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati jumlah pelaburan MTDC di dalam syarikat yang dikategorikan sebagai *early stage* pada kadar 69.58% bagi tahun 2011, 70.75% bagi tahun 2012 dan 72.84% bagi tahun 2013 adalah suatu kadar peratusan pelaburan yang tinggi di mana ia boleh mendedahkan MTDC kepada risiko kerugian. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 21.23
PERATUS PEGANGAN PORTFOLIO**

RISIKO	PEGANGAN PORTFOLIO								
	2011			2012			2013		
	(RM Juta)	(%)	PERUNTUKAN ROSOT NILAI (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	PERUNTUKAN ROSOT NILAI (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	PERUNTUKAN ROSOT NILAI (RM Juta)
Early	183.42	69.58	66.14	195.11	70.75	89.48	214.86	72.84	TB
Late	50.09	19.00	15.95	50.57	18.34	19.82	52.07	17.65	TB
Expansion	30.09	11.42	1.75	30.09	10.91	8.74	28.03	9.54	TB
JUMLAH	263.60	100	83.84	275.77	100	118.04	294.96	100	TB

Sumber: Laporan Pegangan Pelaburan

Nota : (TB) - Tidak Berkenaan (Dalam Proses Penilaian Nilai Saksama)

- d. Portfolio pelaburan yang tinggi bagi *early stage* mengakibatkan peningkatan peruntukan pengurangan pelaburan yang berpunca daripada rosot nilai pelaburan terkumpul yang berjumlah RM66.14 juta dan RM89.48 juta bagi tahun 2011 dan 2012 masing-masing. Kemerosotan prestasi kewangan pelaburan memberi kesan signifikan ke atas prestasi kewangan MTDC secara keseluruhan. Ini adalah kerana polisi pelaburan MTDC tidak menetapkan had tertentu peratusan jumlah pelaburan yang boleh dibuat mengikut tahap peringkat pelaburan yang bersesuaian sebagai kawalan.

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Syarikat baru berasaskan teknologi mempunyai potensi komersil yang baik namun menghadapi kesukaran mendapat pembiayaan dari institusi kewangan komersil kerana ia dianggap pelaburan berisiko tinggi. Sesuai dengan mandat yang diberikan kepadanya, MTDC mengambil inisiatif membiayai syarikat early stage yang dinilai sebagai mempunyai potensi komersil yang tinggi. MTDC akan terus membuat pelaburan di dalam syarikat yang dinilai sebagai berpotensi, sama ada ia syarikat early stage atau tidak. Sebagai langkah mengurangkan risiko pelaburan ini, MTDC akan menyediakan khidmat nilai tambah dan nasihat untuk membantu meningkatkan daya-saing syarikat pelaburan; membantu syarikat mendapatkan pelaburan tambahan dari institusi lain; dan menggalakkan perkongsian dengan institusi-institusi berkaitan untuk aspek teknikal atau pasaran.

Pada pendapat Audit, pengurusan pelaburan MTDC masih mempunyai ruang untuk ditambah baik, di mana MTDC perlu menetapkan polisi had pelaburan bagi ketiga-tiga tahap portfolio. Ini bagi memastikan pengurusan risiko pelaburan yang berkesan dapat dilaksanakan dan seterusnya mengurangkan risiko kerugian terutamanya bagi pelaburan di *early stage*.

21.5.3.6. Kelemahan Pengurusan Penyewaan Inkubator

- a. MTDC telah membangunkan inkubator di Universiti Putera Malaysia (UPM), Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM), Universiti Teknologi Malaysia (UTM), Universiti Teknologi MARA (UiTM) dan Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM). Ini adalah untuk memberi peluang kepada syarikat baru yang berasaskan teknologi menyewa ruang pejabat dengan harga yang berpatutan di antara RM1 dan RM3.30 satu kaki persegi di samping mendapat kemudahan asas seperti makmal, bilik seminar dan dewan. Bagi penyewa inkubator di UiTM, kontrak sewaan adalah berkonsepkan 2 + 1 di mana penyewa dikehendaki memperbaharui kontrak secara tahunan setelah dua tahun pertama penyewaan.

- b. Bagi memastikan penggunaan ruang inkubator yang optimum, MTDC telah menetapkan dasar berkaitan tunggakan bayaran oleh penyewa hendaklah tidak melebihi 3 bulan. Sekiranya baki tunggakan melebihi 3 bulan, MTDC akan mengeluarkan notis amaran pembayaran dan seterusnya arahan pengosongan sekiranya perlu.
- c. Semakan terhadap rekod mendapati penggunaan ruang sewa inkubator MTDC adalah rendah iaitu antara 19.8% hingga 59.2% pada tahun 2011 di FRIM dan UKM. Bagaimanapun ruangan yang telah disewa di UPM adalah sangat baik iaitu 95.5% pada tahun 2011. Pada tahun 2012 hingga Jun 2013 berlaku pengurangan peratusan ruangan yang disewa di UPM. Daripada jadual di bawah, di dapati peratus ruang yang disewa telah menurun secara berterusan iaitu daripada 75.0% pada tahun 2011 kepada 59.2% pada tahun 2012 dan seterusnya kepada 54.5% pada tahun 2013. Ini mengakibatkan ruangan yang ada tidak digunakan sepenuhnya. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.24
PENGUNAAN RUANG SEWA INKUBATOR

PUSAT	JUMLAH RUANGAN YANG BOLEH DISEWA SEHINGGA JUN 2013 (KAKI PERSEGI)	RUANG YANG TELAH DISEWA					
		2011		2012		2013	
		KAKI PERSEGI	PERATUSAN (%)	KAKI PERSEGI	PERATUSAN (%)	KAKI PERSEGI	PERATUSAN (%)
UPM-MTDC	212,302	202,745	95.5	133,505	62.9	106,486	50.2
UKM-MTDC	50,386	29,850	59.2	33,452	66.4	41,202	81.8
UTM-MTDC	50,947	28,049	55.1	30,206	59.3	32,336	63.5
FRIM-MTDC	45,320	8,976	19.8	15,285	33.7	15,252	33.7
UiTM-MTDC	30,000 (siap April 2013)	-	-	-	-	-	Belum beroperasi
JUMLAH	388,955	269,620	75.1	212,448	59.2	195,276	54.4

Sumber: Bahagian Inkubator

- d. Semakan Audit mendapati pada bulan Jun 2013 sejumlah RM4.92 juta tunggakan sewa belum dapat dikutip. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM4.70 juta (95.3%) adalah tunggakan sewa yang melebihi 3 bulan. Antara faktor berlakunya tunggakan adalah kerana pemberian kelonggaran dalam pembayaran sewa mengikut masa yang sepatutnya. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.25
TUNGGAKAN BAYARAN SEWAAN RUANG INKUBATOR

TAHUN	BILANGAN PENGHUTANG	USIA TUNGGAKAN			
		31 - 60 hari (RM Juta)	61 - 90 hari (RM Juta)	Lebih 90 hari (RM Juta)	Jumlah (RM Juta)
2011	204	0.27	0.27	4.62	5.16
2012	217	0.02	0.35	4.42	4.78
2013*	239	(0.005)	0.23	4.70	4.92

Sumber: Bahagian Inkubator

Nota : () - Tahun 2013 Adalah Setakat Bulan Jun 2013*

- e. Susulan selanjutnya mendapati, tiada polisi terperinci diwujudkan untuk pemberian kelonggaran tunggakan sewa yang menyebabkan ianya sukar dipantau dengan berkesan oleh pihak MTDC. Selain itu ketiadaan *database* yang lengkap dan kemaskini menyukarkan MTDC membuat perancangan bagi mencari penyewa apabila tempoh kontrak penyewa lama hampir tamat. Ini telah memberi kesan terhadap penurunan pendapatan sewaan tahunan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.26
KEDUDUKAN PRESTASI KEWANGAN SEWAAN INKUBATOR
BAGI TEMPOH TAHUN KEWANGAN 2011 HINGGA 2013

BUTIRAN	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
Pendapatan Sewa	8.56	6.73	5.38
Kos Penyelenggaraan	(1.75)	(1.47)	(1.30)
Keuntungan Kasar	6.81	5.26	4.08

Sumber: *Penyata Kewangan MTDC Tahun 2011 Dan 2012 Yang Diaudit Dan Akaun Pengurusan Tahun 2013*

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Status terkini Pusat Teknologi UKM-MTDC pada Januari 2014 adalah penggunaan ruang sewa pada tahap optimum di mana semua ruang inkubator sudah dipenuhi.

Masalah tunggakan sewa yang dihadapi oleh syarikat-syarikat peringkat awal ini mempunyai pelbagai punca dan sebab. Selari dengan tuntutan sewa, MTDC berusaha mengenal pasti punca dan sebab masalah dan memberikan bantuan mencari penyelesaian secara wajar. Sebagai langkah untuk mengurangkan tunggakan sewaan ruang inkubator MTDC telah mengeluarkan surat-surat peringatan dan Letter of Demand (LoD) seperti mana yang termaktub di dalam SOP. Selain itu, MTDC juga telah mengadakan perjumpaan dengan syarikat terbabit untuk memahami isu-isu dibelakang masalah tunggakan sewa dan menjadualkan semula pembayaran dengan pantauan Jabatan Perundangan dan Kewangan; dan mesyuarat bulanan bersama Jabatan Perundangan dan Kewangan untuk mengemaskinkan maklumat tentang kutipan sewaan dan tindakan undang-undang ke atas syarikat-syarikat yang dilangsungkan setiap bulan bagi menghalusi setiap kes yang bermasalah serta memberi bantuan penyelesaian isu jika boleh dan bersesuaian.

MTDC telahpun mengambil langkah proaktif dengan membangunkan database yang komprehensif di mana ianya dijangka siap pada Jun 2014.

MTDC juga akan mengambil strategi sepertimana berikut bagi meningkatkan tahap penyewaan ruang, antaranya bekerjasama dengan

Syarikat Berkaitan Kerajaan (GLC), universiti, institusi penyelidikan dan agensi-agensi lain seperti MDeC dan Malaysian Biotech Corp untuk mempromosikan ruang inkubator; menawarkan pakej bayaran sewa yang menarik dengan memberi diskaun untuk pembayaran sewa sekali gus (advanced payment) sebanyak 6 bulan, 12 bulan dan 24 bulan dan menawarkan kadar sewa khas untuk 6 bulan pertama yang ditawarkan kepada penyewa baru terutamanya bagi Universiti penaung (Host Universities/Research Institution) iaitu UPM, UKM, UTM, UiTM dan FRIM.

Pada pendapat Audit, penyediaan ruang inkubator dapat membantu syarikat-syarikat tempatan mengurangkan kos operasi syarikat. Namun, pengurusan penyewaan inkubator perlu ditambah baik supaya ruang sewaan inkubator dapat dicapai di tahap yang optimum. Di samping itu pihak MTDC perlu menyediakan satu sistem *database* yang lengkap dan data yang sentiasa dikemaskini bagi memudahkan pemantauan dan membantu MTDC merancang pengurusan penyewaan inkubator.

21.5.3.7. Akaun Geran Tidak Dinyatakan Dalam Penyata Kewangan Beraudit Syarikat

- a. Sistem perakaunan hendaklah dapat menggambarkan kedudukan kewangan syarikat yang jelas dan saksama. Berdasarkan *IASB Framework* sesuatu liabiliti yang dapat diukur hendaklah dinyatakan di dalam penyata kewangan beraudit sesebuah syarikat. Perkara ini dijelaskan dengan pernyataan seperti berikut:

“a present obligation of the enterprise arising from past events, the settlement of which is expected to result in an outflow from the enterprise of resources embodying economic benefits”.

- b. Seterusnya, liabiliti kewangan adalah apa-apa liabiliti tanggungan kontrak untuk menyampaikan wang tunai atau lain-lain aset kewangan kepada entiti lain atau bagi penukaran instrumen kewangan dengan entiti lain pada keadaan yang tidak menguntungkan. Artikel 14 (*Termination*) di dalam perjanjian di antara Kerajaan dan MTDC menyatakan Kerajaan mempunyai hak untuk mengambil segala wang bagi kerugian yang ditanggung oleh Kerajaan akibat kegagalan MTDC. Seterusnya, MTDC diberi tempoh masa selama 15 hari bagi memulangkan semula baki geran yang sedia ada.
- c. Semakan Audit terhadap baki geran mendapati:
 - i. setakat bulan September 2013 baki simpanan tetap yang berjumlah RM368.49 juta dan baki akaun semasa yang berjumlah RM45.32 juta

tidak dinyatakan di dalam akaun beraudit MTDC. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.27
BAKI SIMPANAN TETAP DAN SEMASA MENGIKUT JENIS GERAN
BAGI TEMPOH TAHUN KEWANGAN 2011 HINGGA BULAN SEPTEMBER 2013

JENIS GERAN	2011 (RM Juta)		2012 (RM Juta)		2013 (RM Juta)	
	TETAP	SEMASA	TETAP	SEMASA	TETAP	SEMASA
TAF	101.00	6.70	89.00	14.57	86.14	8.33
CRDF	-	3.62	99.00	6.83	99.64	14.38
TDC	-	1.59	-	4.12	0.30	1.83
BSF	-	-	50.00	22.03	60.90	5.62
BGF	-	-	30.00	66.77	81.75	11.54
MVF	-	-	24.70	0.34	18.36	2.08
KLVC	-	-	-	1.13	-	-
RAIDAH	-	-	-	1.27	1.25	0.02
INNO	-	-	-	1.91	-	2.05
TEKNO	-	-	20.00	-	20.15	-
JUMLAH	101.00	11.91	312.70	118.97	368.49	45.85

Sumber: Lejer Akaun Geran

- ii. pihak MTDC hanya melaporkan perkara ini di dalam nota kepada akaun yang berkaitan. Pihak MTDC berpandangan penerimaan geran yang akan disalurkan kepada pemohon geran tidak perlu diiktiraf sebagai aset syarikat dan hanya perlu diiktiraf sekiranya ia membawa faedah pada masa akan datang. Amalan perakaunan ini telah diguna pakai bagi tahun 2012 dan tahun sebelumnya.
- iii. seterusnya, tiada pemeriksaan oleh firma audit swasta bagi memberi gambaran saksama berkaitan penyediaan, perekodan dan status kewangan geran. Semakan terhadap Laporan Audit Dalam mendapati, tiada bukti pemeriksaan dalaman ada dijalankan bagi memantau aktiviti geran.

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

MTDC telah dipertanggungjawabkan untuk mengurus dana CRDF dan TAF semenjak dari tahun 1997. Sepanjang tempoh tersebut, MTDC telah diaudit oleh 3 firma audit iaitu Ernst & Young, KPMG dan Baker Tilly Monteiro Heng.

Kesemua firma audit tersebut telah bersetuju dengan praktis dan polisi MTDC untuk tidak menyatakan Akaun Geran di dalam Penyata Kewangan Beraudit Syarikat. Dana yang disalurkan melalui MTDC adalah untuk diagihkan kepada syarikat yang berkelayakan dalam bentuk geran dan bukannya untuk kegunaan MTDC. Sebagai pengurus dana, MTDC tidak

mempunyai mandat ke atas penggunaan dana yang diperuntukkan. Kawalan penggunaan dana adalah di bawah bidang kuasa Jawatankuasa Kelulusan yang dilantik oleh Kerajaan.

Sebagai langkah kawalan, pihak Kerajaan melalui Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) telah menjalankan audit pada tahun 1999 hingga tahun 2004. MOSTI pula telah menjalankan audit berkaitan geran pada tahun 2013. Firma Audit yang dilantik untuk menjalankan Audit Dalaman MTDC juga telah mengaudit pengurusan dana oleh MTDC.

Di samping itu, MTDC juga mengemukakan Laporan Kemajuan Dana secara berkala kepada MOSTI dan Kementerian Kewangan (MOF) juga kepada Jawatankuasa Kelulusan. Sebagai langkah kawalan tambahan, MTDC sedang dalam proses melantik Firma Audit Luaran/Swasta untuk menjalankan audit secara menyeluruh ke atas Akaun Geran dari tahun 2005 sehingga tahun 2010.

Pada pendapat Audit, antara kesan amalan ini ialah akaun beraudit syarikat tidak memberi gambaran sebenar tanggungan MTDC. Pihak MTDC sewajarnya memperakaunkan semua nilai geran yang diterima daripada pihak Kerajaan untuk meningkatkan ketelusan dan akauntabiliti dalam pengurusan dana wang Kerajaan.

21.5.3.8. Pemantauan Penggunaan Wang Faedah Simpanan Tetap

- a. Baki geran yang belum disalurkan kepada pemohon disimpan sebagai simpanan tetap di bank dengan mendapat faedah simpanan setelah mendapat kebenaran daripada MOSTI. Berdasarkan perjanjian geran, MTDC dibenar menggunakan faedah simpanan berkenaan bagi kepentingan geran dan tertakluk kepada kelulusan Lembaga Pengarah melalui penyediaan bajet tahunan.
- b. Pada tahun 2012, MTDC telah merekodkan pendapatan faedah simpanan tetap berjumlah RM13.51 juta berbanding tahun 2011 berjumlah RM5.93 juta. Semakan Audit terhadap penggunaan wang faedah simpanan tetap mendapati perkara berikut:
 - i. pada tahun 2011, tiada butiran terperinci disertakan bagi peruntukan yang diluluskan berjumlah RM5.96 juta.
 - ii. semakan selanjutnya juga mendapati, pencapaian sebenar aktiviti perbelanjaan yang menggunakan faedah simpanan tetap juga adalah tidak mencapai bajet yang disasarkan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.28
SASARAN DAN PENCAPAIAN AKTIVITI
PENGUNAAN FAEDAH SIMPANAN TETAP GERAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA JULAI 2013

TAHUN	SASARAN (RM Juta)	PENCAPAIAN (RM Juta)	PERATUS (%)
2011	5.96	3.42	57.38
2012	7.02	4.64	66.11
2013	15.21	9.12	60.02

Sumber: Minit Mesyuarat Lembaga Pengarah

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Kelulusan telah diterima untuk penggunaan wang faedah simpanan tetap berjumlah RM5.96 juta. Dengan itu, perbelanjaan berjumlah RM3.42 juta adalah berdasarkan kelulusan tersebut.

21.5.3.9. Kelemahan Pengurusan Geran

- a. Proses pengurusan geran melibatkan 3 fasa utama iaitu permohonan dan penilaian; pembayaran; pemantauan dan penetapan *rating*. MTDC telah menetapkan SOP berkaitan proses ini bagi memastikan semua proses dilaksanakan dengan teratur. Ringkasan proses pengurusan geran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.29
PROSES PENGURUSAN GERAN

PROSES	JENIS GERAN		
	TAF/CRDF	BGF	BSF
PERMOHONAN DAN PENILAIAN			
Tempoh Penilaian	45 hari	45 hari	45 hari
PEMBAYARAN			
Jenis Pembayaran	i. Pembayaran balik kepada penerima geran secara penuh berdasarkan jenis perbelanjaan yang telah dibuat oleh penerima geran. ii. Pembayaran Sepadan (Matching Payment).		Bayaran secara pendahuluan dan mengikut pencapaian "milestone".
Dokumen Sokongan	a) Disbursement Notice b) Collaboration Agreement (if any); c) Proof of Financing:- - Letter of Offer from banks; or - Board Director's Resolution d) Stamped Technology Licensing Agreement, e) Stamped Collaboration Agreement (if applicable); f) SSM Form from suppliers g) Quotations; h) Purchase Orders; i) Invoice; j) Payment Vouchers; k) Telegraphic Transfer	a) Bajet tahunan b) Akaun bulanan pengurusan	a) Disbursement Request Form; b) Stamped Sales and Purchase Agreement; c) Stamped Technology Licensing Agreement, Technical Agreement, Know-how agreement; d) Quotation; e) Purchase Order; f) Invoice; g) Payment Voucher; h) Telegraphic Transfer Advice i) Receipts; j) Bank Statement; k) Delivery Order l) Custom Clearance Form

PROSES	JENIS GERAN		
	TAF/CRDF	BGF	BSF
	<i>Advice;</i> l) <i>Receipts;</i> m) <i>Bank Statement;</i> n) <i>Delivery Order (if applicable);</i> o) <i>Bill of Lading (if applicable);</i> p) <i>Custom Clearance Form (if applicable);</i> q) <i>Confirmation from the suppliers (copy of invoices/confirmation letters/declaration); and</i> r) <i>Any other conditions set by the AC.</i>		
PEMANTAUAN DAN PENETAPAN RATING			
Laporan Berkala	Setiap suku tahun	TB	i. Bajet Tahunan ii. Akaun Pengurusan Bulanan termasuklah: - Untung Rugi - Baki Bank - Penyata Aliran Tunai iii. Laporan Operasi (jualan, aktiviti R&D, pemasaran, kolaborasi dan lain-lain)
Lawatan Tapak	Sekurang-kurangnya 2 kali sepanjang tempoh geran diterima. Pegawai pemantau juga bertanggungjawab untuk merekodkan segala pemerhatian dan cadangan dalam Laporan lawatan tapaknya.	i. <i>second milestone and subsequent milestone of disbursement.</i> ii. sekurang-kurangnya setahun sekali bagi pemantauan operasi perniagaan.	i. <i>second milestone and subsequent milestone of disbursement.</i> ii. sekurang-kurangnya setahun sekali <i>for sighting of the business operation</i> ; dan iii. bila-bila masa sekiranya ada isu berkaitan penerima geran yang mungkin memberi impak kepada pencapaiannya kelak.
Status Rating	TB	Diberikan kepada syarikat penerima dana setelah tamat <i>disbursement</i> dan berdasarkan prestasi syarikat berkenaan selepas tamat tempoh pembiayaan iaitu maksimum selama 5 tahun.	Diberikan selepas projek dapat disiapkan dan pinjaman yang diberikan dijelaskan mengikut jadual atau dana tersebut ditukar kepada ekuiti syarikat.

Sumber: Bahagian Pemprosesan Geran

Nota: (TB) - Tiada Berkaitan

b. Semakan Audit terhadap pengurusan geran MTDC mendapati kelemahan seperti berikut:

i. Tempoh Penilaian Permohonan Yang Lama

Semakan Audit terhadap 75 senarai permohonan geran CRDF/TAF mendapati 61 daripadanya mengambil tempoh kelulusan diantara 51 hingga 706 hari. Manakala semakan terhadap 3 sampel BSF mendapati 2 permohonan telah mengambil tempoh kelulusan di antara 51 hingga 52 hari. Laporan KPI syarikat juga telah menunjukkan tahap ketidakcapaian KPI bagi proses penilaian permohonan bagi tahun 2012

adalah 11.6% berbanding sasaran. Antara punca tempoh yang panjang adalah disebabkan oleh dokumen permohonan yang tidak lengkap, kesukaran menghubungi pemohon dan kelewatan jawatankuasa untuk bermesyuarat. Ini boleh menyebabkan pencapaian sasaran permohonan geran sukar dicapai.

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Tempoh piagam pelanggan penilaian permohonan adalah 45 hari bekerja yang bermula dari tarikh dokumen lengkap permohonan diterima. Melalui semakan MTDC, penilaian terhadap permohonan syarikat-syarikat yang dinyatakan adalah tidak melebihi 45 hari berkerja, selaras dengan piagam pelanggan MTDC.

Tempoh piagam pelanggan penilaian pembayaran BSF adalah 21 hari bekerja. Tempoh ini bermula dari tarikh kelulusan Jawatankuasa Teknikal BSF dan bukanlah tarikh penghantaran permohonan. Kelewatan pembayaran berpunca dari ketidakupayaan syarikat menyelesaikan isu due diligence.

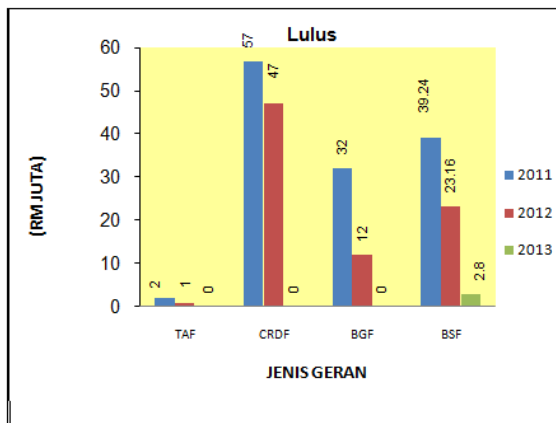
Tempoh piagam pelanggan untuk pembayaran BGF adalah 14 hari bekerja bermula dari tarikh kesemua prasyarat pembayaran dipenuhi. Antara sebab kelewatan pembayaran geran BGF adalah (i) kelewatan syarikat dalam memberi kebenaran untuk memulakan proses due diligence; dan (ii) kegagalan syarikat dalam melengkapkan pra-syarat pembayaran sebelum menandatangani perjanjian geran dan ekuiti.

Antara langkah-langkah mengatasi kelewatan penilaian permohonan dana adalah menjadualkan tarikh mesyuarat untuk sepanjang tahun pada permulaan tahun sebagai notis awal kepada ahli mesyuarat; memberi tempoh masa tertentu kepada syarikat pemohon untuk menyerahkan maklumat tambahan yang diminta. Sekiranya tempoh masa ini dilangkaui, permohonan akan dipulangkan. Permohonan boleh dihantar semula apabila dokumen tambahan telah sedia dan memperkemaskan SOP.

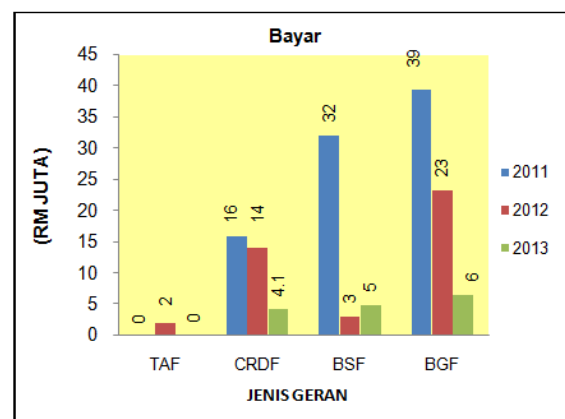
ii. Kelemahan Proses Pembayaran

Sepanjang tempoh tahun 2011 hingga 2013, MTDC telah meluluskan geran berjumlah RM212.99 juta. Daripada jumlah yang diluluskan ini, hanya sejumlah RM76.8 juta (36.1%) telah dibuat bayaran. Berikut adalah carta kelulusan dan pembayaran geran:

**CARTA 21.4
KELULUSAN GERAN**

**CARTA 21.5
PEMBAYARAN GERAN**

Sumber: Laporan Prestasi Geran MTDC

- c. Semakan Audit terhadap 20 sampel penerima geran mendapati seperti berikut:
- satu syarikat yang bayaran pertamanya berjumlah RM4,500 telah dibuat namun baki sejumlah RM1.99 juta tidak dibayar kepada syarikat tersebut. Ini kerana syarikat tidak dapat dihubungi bagi peringkat kedua pembayaran.
 - pembayaran terhadap 2 syarikat lewat dikeluarkan di antara 6 hingga 11 bulan dengan pembayaran pertama sejumlah RM0.80 juta dan RM0.53 juta.
 - permohonan pembayaran daripada satu syarikat belum dijelaskan setelah 5 bulan permohonan dikemukakan.
 - bayaran kepada 3 syarikat penerima geran berjumlah RM1.99 juta yang dibuat tidak disokong dengan "*Submission For Disbursement Form*". Bagaimanapun, pembayaran telah diluluskan di dalam mesyuarat *Pre-Disbursement Committee*.
 - semakan selanjutnya terhadap 12 projek CRDF mendapati pembayaran lewat dibuat kepada penerima geran di antara 7 hingga 16 bulan.
 - pembayaran terhadap 3 geran BSF adalah di antara tempoh 127 hingga 275 hari setelah kelulusan diperoleh.

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Tempoh piagam pelanggan penilaian pembayaran adalah 21 hari bekerja. Tempoh ini bermula dari tarikh kelulusan Jawatankuasa Teknikal BSF dan bukanlah tarikh penghantaran permohonan. Kelewatan pembayaran berpunca dari ketidakupayaan syarikat menyelesaikan isu due diligence.

Antara kelewatan pembayaran geran BGF adalah disebabkan oleh (i) kelewatan syarikat dalam memberi kebenaran untuk memulakan proses due diligence; dan (ii) kegagalan syarikat dalam melengkapkan pra-syarat pembayaran sebelum menandatangani perjanjian geran dan ekuiti.

- i. Pembayaran RM4,500 adalah pembayaran Pelaksanaan Perjanjian Dana. Bagaimanapun, dana yang telah diluluskan kepada pihak syarikat telah ditarik balik pada Mesyuarat Jawatankuasa Kelulusan AC Bil. 10/12 yang diadakan pada 7 November 2012. Oleh yang demikian, tiada lanjutan pembayaran dana dibuat kepada pihak syarikat.*
- ii. Pembayaran dana boleh tertangguh apabila keadaan-keadaan seperti proses due-diligence belum tamat; kegagalan syarikat mencapai sasaran perbatuan; dan terdapat keraguan di dalam permohonan.*
- iii. Bayaran yang dimaksudkan mungkin melibat bayaran pendahuluan dana yang dilaksanakan melalui akaun khas. Pengeluaran wang oleh syarikat daripada akaun khas tersebut perlu mendapat kelulusan MTDC terlebih dahulu memandangkan salah satu tandatangan pada cek memerlukan wakil dari MTDC. Kaedah pembayaran tersebut adalah berdasarkan kelulusan yang dibuat oleh Jawatankuasa Teknikal dan Kelulusan.*

Pada pendapat Audit ini memberi kesan terhadap penurunan prestasi pembayaran geran. Analisis selanjutnya terhadap pencapaian geran BSF mendapati sejumlah RM65 juta telah diluluskan tetapi hanya RM25 juta telah dapat dibayar kepada penerima geran yang melibatkan sebanyak 16 pemohon yang berjaya. Prestasi pembayaran geran BSF bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 21.30
PRESTASI GERAN BSF**

TAHUN	JUMLAH YANG DIPOHON		JUMLAH YANG DILULUSKAN		JUMLAH YANG DIBAYAR		BILANGAN PEMOHON BERJAYA	BILANGAN PEMOHON GAGAL
	RM Juta	BIL.	RM Juta	BIL.	RM Juta	BIL.		
2011	250.9	59	39.2	9	6.6	2	9	26
2012	91.5	33	23.2	6	19.9	7	6	13
2013 (Hingga Ogos)	59.3	14	2.80	1	7.4	4	1	6
JUMLAH	401.7	106	65.2	16	33.9	13	16	45

Sumber: Minit Mesyuarat Lembaga Pengarah

21.5.4. Pengurusan Kewangan Dan Tadbir Urus Korporat

Akta Syarikat 1965, Pekeliling yang dikeluarkan oleh Kementerian Kewangan serta Kod Tadbir Urus Korporat telah memperincikan elemen penting yang perlu dipatuhi untuk memastikan tadbir urus korporat dan kewangan yang baik serta memastikan pengurusan risiko yang berkesan di samping wujudnya kawalan dalaman yang mantap terhadap pengurusan dan kewangan syarikat.

21.5.4.1. Tadbir Urus Korporat

a. Ahli Lembaga Pengarah

Tanggungjawab Lembaga Pengarah Syarikat Induk antaranya adalah untuk menentukan dasar dan operasi syarikat serta memastikan pengurusannya dilaksanakan mengikut peraturan yang ditetapkan. Lembaga Pengarah juga perlu membuat penilaian terhadap prestasi kewangan syarikat dengan mengadakan mesyuarat sekurang-kurangnya 4 kali setahun. Menurut *The Green Book: Enhancing Board Effectiveness* menyarankan Ahli Lembaga Pengarah bertemu untuk mengadakan mesyuarat sekurang-kurangnya 6 hingga 8 kali setahun. Selain itu, Ahli Lembaga Pengarah di syarikat berkaitan Kerajaan mestilah tidak melebihi daripada 10 orang dan ahlinya mestilah tidak lebih dari 2 orang pengarah eksekutif dan sekurang-kurangnya satu per tiga daripada ahlinya adalah bebas.

Semakan Audit mendapati perkara seperti berikut:

- bilangan keahlian Lembaga Pengarah MTDC adalah seramai 10 orang bagi tahun 2011 dan 2012. Manakala pada tahun 2013 adalah seramai 9 orang. Antara objektif mesyuarat Lembaga Pengarah MTDC adalah bagi membincangkan perkara yang berkaitan dengan prestasi kewangan, pengurusan geran dan khidmat sokongan serta merupakan tugas fidusiari sebagai seseorang Lembaga Pengarah. Analisis kehadiran Ahli Lembaga Pengarah dalam mesyuarat Lembaga Pengarah bagi tahun 2011 hingga 2013 adalah rendah iaitu antara 0% hingga 100%. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.31
PERATUSAN KEHADIRAN MESYUARAT AHLI LEMBAGA PENGARAH

TAHUN	PERATUS KEHADIRAN (%)			
	0-25	26-50	51-75	76-100
2011	2	-	1	6
2012	1	-	2	6
2013 (September)	-	1	-	8

Sumber: Minit Mesyuarat Lembaga Pengarah

- MTDC mengguna pakai amalan terbaik yang dinyatakan dalam *Malaysian Code of Corporate Governance 2012* dengan menekankan setiap Ahli Lembaga Pengarah perlu mempunyai tahap kompetensi yang sesuai bagi membantu syarikat dalam pengurusan strategik, pengurusan prestasi dan pengurusan sumber. Semakan Audit mendapati secara umumnya bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013, Ahli Lembaga Pengarah MTDC telah menghadiri 1 hingga 5 kursus namun terdapat 2 hingga 3 Ahli Lembaga Pengarah yang tidak menghadiri sebarang kursus.

b. Mesyuarat Dan Jawatankuasa

- Setiap tahun MTDC mengadakan 4 jenis mesyuarat utama iaitu Mesyuarat Lembaga Pengarah, Mesyuarat Jawatankuasa Audit dan Pemeriksaan, Mesyuarat Jawatankuasa Pencalonan dan Ganjaran serta Mesyuarat Jawatankuasa Pelaburan.
- Semakan Audit mendapati sepanjang tempoh tahun 2011 hingga 2013, MTDC telah mengadakan mesyuarat 4 hingga 9 kali dan ianya mematuhi peraturan yang ditetapkan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 21.32
KEKERAPAN MESYUARAT PERINGKAT LEMBAGA PENGARAH
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA BULAN SEPTEMBER 2013

NAMA JAWATANKUASA	BILANGAN AHLI	KEKERAPAN MESYUARAT SETAHUN
Jawatankuasa Audit	6	4 - 6
Jawatankuasa Pencalonan dan Ganjaran	6	4 - 5
Jawatankuasa Pelaburan	5	5

Sumber: Minit Mesyuarat Jawatankuasa, MTDC

iii. Jawatankuasa Pencalonan Dan Saraan

Ahli Jawatankuasa Pencalonan Dan Saraan yang dilantik oleh Ahli Lembaga Pengarah mengandungi sekurang-kurangnya 6 orang di kalangan Lembaga Pengarah dan bermesyuarat sekurang-kurangnya sekali dalam setahun. Objektif penubuhan Jawatankuasa Pencalonan Dan Saraan adalah untuk memantau kedudukan Ahli Lembaga Pengarah dalam sesuatu penggal berdasarkan kemahiran, keseimbangan pengisian antara Ahli Lembaga Pengarah Eksekutif, Bukan Eksekutif dan bebas serta berkemahiran dan lain-lain kebolehan yang diperlukan melalui *review* tahunan. Semakan Audit mendapati bagi tempoh tahun 2011 hingga 2013 kehadiran mesyuarat adalah 100% dan mengadakan mesyuarat mengikut keperluan syarikat seperti yang ditetapkan.

iv. Jawatankuasa Audit Dan Pemeriksaan

- Tujuan Jawatankuasa Audit Dan Pemeriksaan ditubuhkan di dalam syarikat Kerajaan adalah untuk memastikan kawalan dalaman dan kepentingan Kerajaan sebagai pemegang saham dapat dipelihara sepenuhnya. Unit Audit Dalam pula berfungsi sebagai mekanisme kawalan dalaman yang bertindak membantu pihak pengurusan untuk mencapai objektif syarikat yang ditetapkan. Antara perkara yang dibincangkan dalam mesyuarat Jawatankuasa Audit dan Pemeriksaan adalah penemuan Juruaudit Luar, penemuan Juruaudit Dalam, menyemak dan meluluskan rancangan tahunan audit dalaman, menyemak dan menilai keberkesanan prosedur, kewangan serta pengurusan maklumat dan sistem pelaporan MTDC.
- MTDC telah melantik Aftaas Corporate Advisory Services Sdn. Bhd. (Aftaas) sebagai satu badan yang melaksanakan tanggungjawab Unit Audit Dalam. Antara aspek pengauditan yang dijalankan oleh Unit Audit Dalam adalah pengauditan pengurusan kewangan, pengurusan sumber manusia, pengurusan perolehan dan pengurusan aktiviti. Semakan Audit mendapati kesemua tugas Audit Dalam MTDC telah dirancang secara tahunan. Sepanjang tahun 2011 hingga 2013, sebanyak 31 tugas telah dirancang. Laporan Audit Dalam akan disediakan oleh pihak juruaudit dan dibentangkan dalam Jawatankuasa Audit Dan Pemeriksaan sebanyak 4 kali setahun untuk dibincangkan. Berdasarkan semakan Audit terhadap Laporan Audit yang disediakan oleh Aftaas sepanjang tahun 2011 hingga Julai 2013 mendapati 8 daripada 31 tugas yang dirancang tidak dilaksanakan. Manakala 4 lagi akan dilaksanakan pada penghujung tahun 2013.
- Sepanjang tempoh tahun 2011 hingga 2013, Jawatankuasa Audit Dan Pemeriksaan telah bermesyuarat mengikut kekerapan ditetapkan dan kehadiran ahli bagi tahun 2011 hingga 2012 adalah antara 75% hingga 100%. Pada tahun 2013, minit mesyuarat Jawatankuasa Audit Dan Pemeriksaan belum dapat dikemukakan.

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Kesemua 31 tugas telah dilaksanakan dan ini telah direkodkan di dalam minit Mesyuarat Board Audit & Risk Management Committee.

Pada pendapat Audit, amalan tadbir urus yang baik perlu diperkemaskan dari peringkat Lembaga Pengarah ke semua peringkat jawatankuasa. Ini meliputi kehadiran ahli dan pelaksanaan mesyuarat.

21.5.4.2. Pengurusan Kewangan Syarikat

Semakan Audit terhadap aspek utama Kawalan Perbelanjaan seperti Had Kuasa Berbelanja, Pengurusan Perolehan dan Pengurusan Bayaran mendapati aspek had kuasa dan pengurusan baucar bayaran adalah pada tahap yang memuaskan.

Semakan Audit terhadap 145 baucar bayaran mendapati perkara berikut:

a. Pengeluaran *Purchase Order* Selepas Invois Diterima

Mengikut Manual Polisi dan Prosedur Bahagian Akaun Dan Kewangan Seksyen 1.2 (ii) menetapkan invois mestilah dipadankan dengan *Purchase Order* dan *Delivery Order* yang dikeluarkan oleh sesebuah bahagian. Ini bagi memastikan sesuatu pembelian barangan atau perkhidmatan adalah sama seperti yang diminta dan ianya telah mendapat kelulusan. Semakan Audit terhadap 145 baucar bayaran mendapati 11 *Purchase Order* yang berjumlah RM575,081 telah dikeluarkan selepas invois diterima di antara 5 hingga 24 hari. Ini adalah disebabkan kelemahan pemantauan terhadap SOP yang digunakan. Pembayaran tanpa *Purchase Order* seharusnya hanya boleh dilakukan bagi kes yang memerlukan keperluan mendesak sahaja. Ini boleh memberi kesan terhadap bajet bagi keperluan semasa sekiranya MTDC mempunyai masalah aliran tunai kelak.

Maklum Balas MTDC Yang Diterima Pada 24 Januari 2014

Purchase Order dikeluarkan selepas invois diterima adalah bagi pembelian barangan atau perkhidmatan yang memerlukan keperluan mendesak. Pihak Pengurusan telah meningkatkan prosedur di mana setiap pembelian barangan dan perkhidmatan segera perlu mendapat kelulusan Ketua Jabatan Pentadbiran dan Perolehan terlebih dahulu samada melalui email ataupun memo dalaman.

21.6. SYOR AUDIT

Bagi memantapkan keupayaan dan tadbir urus korporat serta memastikan MTDC mencapai objektifnya adalah disyorkan supaya pihak yang terlibat mengambil tindakan terhadap perkara berikut:

21.6.1. Lembaga Pengarah perlu memantau dengan lebih rapi terhadap tahap pencapaian KPI syarikat serta tahap pencapaian pengeluaran geran supaya strategi perniagaan yang sesuai dapat ditetapkan untuk meningkatkan tahap pencapaian KPI dan pengeluaran geran selaras dengan objektif geran;

21.6.2. Pengurusan MTDC hendaklah membuat perancangan yang lebih teliti dengan mengambil kira elemen-elemen penting perancangan sebelum sesuatu kertas kerja disediakan serta menjalankan kajian prestasi projek terdahulu;

21.6.3. Pengurusan MTDC perlu menjalankan kajian awal sebelum menetapkan kriteria permohonan dan penilaian supaya asas kriteria yang ditetapkan adalah selaras dengan syarat dan hasrat Kerajaan untuk menambah baik keupayaan teknologi yang sesuai dengan syarikat-syarikat tempatan. Selain itu, tahap kesedaran kepada sasaran penerima geran perlu dipertingkatkan dengan menambahbaik perancangan promosi yang lebih terperinci;

21.6.4. Lembaga Pengarah MTDC perlu membuat penilaian semula aktiviti pelaburannya dengan menetapkan polisi had pelaburan bagi ketiga-tiga tahap portfolio supaya objektif utama penubuhan MTDC dapat dicapai serta dapat mengelakkan MTDC berhadapan dengan risiko kerugian pelaburan serta boleh menjejaskan tahap kecairan syarikat;

21.6.5. Pengurusan MTDC perlu memantau dengan lebih terperinci pengurusan tunggakan sewa inkubator yang juga merupakan sumber pendapatan syarikat dengan menetapkan polisi dan peraturan yang jelas dalam urusan kutipan dan pemberian kelonggaran tunggakan sewa serta menyediakan pangkalan data yang lengkap;

21.6.6. Lembaga Pengarah dan pengurusan MTDC perlu memastikan semua geran yang diterima di perakaunkan dalam akaun MTDC supaya ketelusan dan akauntabiliti dapat diwujudkan dalam pengurusan dana wang Kerajaan; dan

21.6.7. Lembaga Pengarah perlu memastikan amalan tadbir urus syarikat dipertingkatkan dari peringkat Lembaga Pengarah serta semua peringkat Jawatankuasa Lembaga Pengarah dari segi kehadiran dan pelaksanaan mesyuarat yang berkaitan.

Maklum Balas Terkini Berkaitan Dengan Perenggan Ini Boleh Dirujuk Di Muka Surat 268-290
Maklum Balas Ke Atas Laporan Ketua Audit Negara Siri 1 Tahun 2013 Mengenai Aktiviti
Kementerian/Jabatan Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Persekutuan Serta Aktiviti
Badan Berkanun Persekutuan Dan Pengurusan Syarikat Subsidiari

PENUTUP

PENUTUP

Pada umumnya, Kementerian/Jabatan/Syarikat Kerajaan mempunyai perancangan yang baik untuk melaksanakan program/aktiviti/projek. Bagaimanapun, dari segi pelaksanaannya masih terdapat beberapa kelemahan yang perlu ditangani segera bagi memastikan sesuatu program/aktiviti/projek dilaksanakan dengan cekap, ekonomi, dan berkesan serta mencapai objektif yang ditetapkan. Sehubungan ini, diberikan beberapa cadangan bagi mengelakkan kelemahan-kelemahan di dalam Laporan ini daripada berulang:

- a. memandangkan pengauditan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara adalah berdasarkan kepada pensampelan dan skop tertentu, Ketua Setiausaha Kementerian/Ketua Jabatan/Ketua Eksekutif perlu menjalankan pemeriksaan secara menyeluruh untuk menentukan sama ada program/aktiviti/projek lain juga mempunyai kelemahan yang sama dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan dan penambahbaikan. Sehubungan ini, Unit Audit Dalam selain daripada menjalankan penilaian terhadap sistem kawalan dalaman, perlu juga diminta menjalankan pengauditan perolehan dan pengauditan prestasi terhadap pengurusan program/aktiviti/projek untuk menentukan sejauh mana program/aktiviti/projek dilaksanakan dengan cekap, ekonomi, berkesan dan mencapai objektif yang ditetapkan;
- b. berdasarkan pengauditan yang dijalankan, adalah didapati beberapa kelemahan dalam pelaksanaan program/aktiviti/projek yang berpunca daripada kurang pemantauan/penyeliaan oleh pihak yang dipertanggungjawabkan, kurang kepakaran teknikal dan bergantung sepenuhnya kepada perunding/kontraktor, ketiadaan penyelarasan antara agensi yang terlibat serta masalah dalaman yang dihadapi oleh kontraktor. Kelemahan ini menyebabkan program/aktiviti/projek tidak dapat disiapkan dalam tempoh yang ditetapkan, kualiti kerja tidak memuaskan, kos program/aktiviti/projek meningkat dan Kerajaan tidak mendapat nilai faedah terbaik (best value for money) bagi perbelanjaan yang telah dibuat. Objektif pelaksanaan program/aktiviti/projek juga tidak dapat dicapai sepenuhnya dan kurang memberi impak kepada kumpulan sasaran. Sehubungan ini, adalah disyorkan supaya:
 - i. kajian terperinci dijalankan terlebih dahulu terhadap sesuatu projek Kerajaan sebelum ia diluluskan untuk pelaksanaan. Bagi tujuan ini, selaras dengan Arahan Perbendaharaan 182.1, agensi perlu mengemukakan maklumat lengkap seperti kedudukan status tapak projek, ringkasan projek, siling projek, peruntukan tahunan dan jadual pelaksanaan projek kepada jabatan

teknik. Langkah ini adalah perlu untuk memastikan projek dilaksanakan mengikut jadual dan Kerajaan mendapat nilai faedah terbaik (best value for money);

- ii. *integrated planning* antara agensi terlibat perlu dilakukan di peringkat awal pelaksanaan projek terutama bagi projek yang besar. Contohnya Jabatan Perkhidmatan Pembetungan, Jabatan Alam Sekitar, Jabatan Pengairan Dan Saliran serta Pihak Berkuasa Tempatan perlu dibawa berunding sebelum sesuatu projek dilaksanakan supaya semua kemudahan asas dapat disediakan dan kelancaran projek tidak terjejas;
- iii. Kementerian/Jabatan hendaklah mematuhi Garis Panduan dan Peraturan Bagi Perancangan Bangunan yang dikeluarkan oleh Jawatankuasa Kecil Piawaian Dan Kos bagi rujukan Jawatankuasa Perancang Pembangunan Negara semasa merancang sesuatu perolehan kerja bagi memastikan bangunan yang akan dibina mematuhi standard dan kos yang telah ditetapkan;
- iv. bagi membendung masalah program/aktiviti/projek Kerajaan gagal dilaksanakan akibat daripada ketidakupayaan kontraktor sama ada dari segi kewangan atau kepakaran, adalah disyorkan supaya syarikat yang ingin menyertai sesuatu perolehan Kerajaan diminta mengemukakan maklumat mengenai modal berbayar dan kedudukan kewangannya untuk tempoh 3 tahun serta senarai kontrak Kerajaan dan swasta yang sedang dan akan dilaksanakannya. Syarikat juga diminta untuk memaklumkan pengalamannya dalam bidang yang ingin ditawarkannya. Semua maklumat yang dikemukakan ini hendaklah disokong dengan perakuan bersumpah oleh syarikat berkenaan. Maklumat ini perlu dipertimbangkan semasa membuat pemilihan kontraktor;
- v. berhubung dengan masalah peralatan yang diperolehi tidak digunakan sama ada kerana bangunan belum disiapkan/peralatan tidak sesuai/peralatan dibeli berlebihan/tidak diperlukan, adalah disyorkan perkara berikut:
 - pandangan pengguna hendaklah diambil kira semasa menyediakan spesifikasi kontrak berhubung dengan perolehan peralatan; dan
 - perolehan peralatan hendaklah diselaraskan dengan kemajuan kerja pembinaan bangunan. Bagi tujuan ini, jadual bekalan peralatan perlu disediakan bagi mengelakkan peralatan yang tidak dapat digunakan terdedah kepada kerosakan dan kecurian serta tempoh waranti tamat sebelum digunakan.
- vi. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu mempertingkatkan pengurusan aset kerajaan untuk mengelakkan pembaziran dan memandang serius terhadap tugas penyenggaraan, pemantauan dan penyeliaan. Rekod mengenai aset

perlulah sentiasa dikemaskini sebagai persiapan Kerajaan Persekutuan ke arah pelaksanaan *accrual accounting* menjelang tahun 2015;

- vii. tindakan yang tegas seperti mengenakan tindakan tatatertib atau surcaj perlu diambil terhadap pegawai yang didapati cuai/gagal melaksanakan tanggungjawabnya tanpa sebab-sebab yang munasabah sehingga menyebabkan Kerajaan menanggung kerugian;
 - viii. tindakan yang tegas juga hendaklah diambil terhadap perunding yang gagal melaksanakan tanggungjawabnya untuk memantau/menyelia sesuatu program/aktiviti/projek seperti mengenakan penalti/menyenaraihitamkan perunding tersebut daripada terlibat dengan projek Kerajaan yang lain. Sehubungan ini, perjanjian dengan perunding hendaklah memasukkan peruntukan berhubung dengan tindakan yang boleh dikenakan terhadap mereka sekiranya gagal melaksanakan tanggungjawab yang telah ditetapkan;
 - ix. Syarikat Kerajaan hendaklah memastikan prestasi kewangannya sentiasa dalam keadaan yang baik; pengurusan aktiviti dilaksanankan dengan teratur; berhemat serta mencapai objektif yang ditetapkan; dan, pengurusan kewangan dan tadbir urus korporatnya selaras dengan peraturan dan undang-undang yang telah ditetapkan; dan
 - x. Sebagai bukti komitmen yang tinggi, Pegawai-Pegawai Pengawal di Pejabat Kementerian/Jabatan/Agensi hendaklah mengambil tindakan terhadap teguran Ketua Audit Negara dan membuat laporan segera kepada Bahagian susulan Audit agar segala tindakan dapat dikemas kini dalam Sistem Dashboard Jabatan Audit Negara.
- c. Di samping memenuhi kehendak perundangan, saya berharap laporan ini dapat dijadikan asas untuk memperbaiki segala kelemahan, memantapkan lagi usaha penambahbaikan serta meningkatkan akauntabiliti dan integriti. Laporan ini juga penting dalam usaha Kerajaan untuk meningkatkan produktiviti, kreativiti dan inovasi dalam perkhidmatan awam serta mewujudkan budaya kerja yang cepat, tepat dan integriti. Secara tidak langsung, ia akan menyumbang ke arah pencapaian **Program Transformasi Kerajaan 2.0** bagi **Inisiatif Bidang Keberhasilan Utama Nasional (NKRA)** untuk **membanteras rasuah**.

**Jabatan Audit Negara
Putrajaya**

18 Februari 2014

www.audit.gov.my

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA

No. 15, Aras 1-5,
Persiaran Perdana, Presint 2,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62518 W.P. Putrajaya